NOUL TESTAMENT DIN 1914

SFÂNTA EVANGHELIE DE LA MATEI

CAP. 1.
Neamul şi Naşterea lui Iisus Hristos.

1. Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam[1].
2. Avraam a născut pe Isaac, iar Isaac a născut pe Iacov, iar Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii lui[2].
3. Iar Iuda a născut pe Fares şi pe Zara din Tamar, iar Fares a născut pe Esrom, iar Esrom a născut pe Aram[3].
4. Iar Aram a născut pe Aminadav, iar Aminadav a născut pe Naason, iar Naason a născut pe Salmon[4].
5. Iar Salmon a născut pe Vooz din Rahav, iar Vooz a născut pe Ovid din Rut, iar Ovid a născut pe Iese[5].
6. Iar Iese a născut pe David împăratul, iar David împăratul, a născut pe Solomon din femeia lui Urie[6].
7. Iar Solomon a născut pe Rovoam, iar Rovoam a născut pe Avia, iar Avia a născui pe Asa.[7]
8. Iar Asa a născut pe Iosafat, iar Iosafat a născut pe Iram, iar Ioram a născut pe Ozia.
9. Iar Ozia a născut pe Ioatam, iar Ioatam a născut pe Ahaz, iar Ahaz a născut pe Ezechia.[8]
10. Iar Ezechia a născut pe Manasi, iar Manasi a născut pe Amon, iar Amon a născut pe Iosia.[9]
11. Iar Iosia a născut pe Iehonia şi pe fraţii lui, la mutarea în Vavilon.[10]
12. Iar după mutarea în Vavilon, Iehonia a născut pe Salatiil, iar Salatiil a născut pe Zorovavel.[11]
13. Iar Zorovavel a născut pe Aviud iar Aviud a născut pe Eliachim, iar Eliachim a născut pe Azor.
14. Iar Azor a născut pe Sadoc, iar Sadoc a născut pe Ahim, iar Ahim a născut pe Eliud.
15. Iar Eliud a născut pe Eleazar, iar Eleazar a născut pe Matan, iar Matan a născui pe Iacov.
16. Iar Iacov a născut pe Iosif bărbatul Măriei, din care s-a născui Iisus, ce se zice Hristos.[12]
17. Deci, toate neamurile de la Avraam până la David, neamuri patrusprezece; şi de la David până la mutarea în Vavilon, neamuri patrusprezece; şi de la mutarea în Vavilon până la Hristos, neamuri patrusprezece.
18. Iar Naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Că logodită fiind muma lui, Maria, cu Iosif, mai înainte de a se aduna ei, s-a aflat având în pântece din Duhul Sfânt.[13]
19. Iar Iosif, bărbatul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească pe ea, a vrut pe ascuns s-o lase pe dânsa.[14]
20. Şi acestea gândind el, iată îngerul Domnului în vis s-a arătat lui, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria femeia ta, că ce s-a zămislii într-însa, din Duhul Sfânt este.[15]
21. Şi va naşte fiu şi vei chema numele lui: Iisus, că acesta va mântui pe norodul său de păcatele lor.[16]
22. Iar acestea toate s-au făcut ca să se plinească ceea ce s-a zis de la Domnul prin proorocul ce zice: „Iată fecioara în pântece va avea şi va naşte fiu şi vor chema numele lui: Emanuil, ce se tâlcuieşte: cu noi Dumnezeu".
23. Şi sculându-se Iosif din somn, a făcut precum i-a poruncit lui îngerul Domnului, şi a luat pe femeia sa.[17]
24. Şi nu o a cunoscut pe ea până ce a născut pe fiul său cel unul născut, şi a chemai numele lui: Iisus.[18]

CAP. 2.
Magii de la răsărit. Omorârea pruncilor, întoarcerea lui Iosif cu Maria şi cu

---

[1] Luca 3, 23-38.
[2] Fac. 21, 3; 25, 26; 29, 35.
[3] Fac. 38, 29; Paral. 2, 5, 9; Rut. 4, 19.
[4] I Paral. 2, 10; Num. 1. 7.
[5] Is. Navi 2, l; Rut. 4, 13; I Paral. 2, 11, 12;
[6] 2 Împ. 12, 24.
[7] 3 Imp. 11, 43; I Paral. 3, 10.
[8] 4 Imp. 15, 7 şi 38; 16, 20.
[9] 4 Împ. 20, 21
[10] I Paral. 3, 15, 16;
[11] Ezdra 3, 2.
[12] I Parai. 3, 17. Mat. 27, 17, 22
[13] Luca 1, 27, 35 şi 2, 5.
[14] Numeri 5, 15: A doua Lege 24, 1.
[15] Luca l, 35
[16] Luca 2, 21; Fapt. 4, 12 şi 5, 31, 22. Is. 7, 13.
[17] Is. 7. 13: Luca 1, 31.
[18] Luca 2, 7, 21.

Iisus pruncul din Egipt în Nazaret.

Iar dacă s-a născut Iisus în Vitleemul Iudeei, în zilele lui Irod împăratul, iată Magii de la răsărit au venit în Ierusalim,[19]
2. Zicând: Unde este împăratul Iudeilor, cel ce s-a născut? Că am văzul steaua lui la răsărit şi am venit să ne închinăm lui.[20]
3. Şi auzind Irod împăratul s-a tulburat şi tot Ierusalimul cu dânsul.
4. Şi adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii norodului, i-a întrebat: unde este să se nască Hristos?
5. Iar ei au zis lui: În Villeemul Iudeei, că aşa s-a scris prin proorocul:
6. Şi tu Vitleeme, pământul Iudei nicidecum nu eşti mai mic între domnii Iudei, că dintru tine va ieşi Povăţuitor, care va paşte pe norodul meu Israil.[21]
7. Atunci Irod în ascuns chemând pe Magi, a cercat cu deamănuntul de la dânşii de vremea întru care s-a arătat steaua.
7. Şi trimiţându-i pe ei în Vitleem, le-a zis: mergând cercetaţi cu amăruntul pentru prunc, şi dacă îl veţi afla, să îmi vestiţi şi mie, ca şi eu venind să mă închin lui.
9. Iar ei ascultând pe împăratul s-au dus. Şi iată steaua, pe care o văzuseră la răsărit, mergea înaintea lor, până a venit şi a stătut deasupra unde era pruncul.
10. Iar ei văzând steaua s-au bucurat cu bucurie mare foarte.
11. Şi intrând în casă, au văzul pruncul cu Maria, muma lui, şi căzând s-au închinat lui, şi deschizându-şi vistieriile lor, au adus lui daruri: aur şi tămâie şi smirnă.[22]
12. Şi luând înştiinţare prin vis, să nu se întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor.
13. Iar după ce s-au dus ei, iată îngerul Domnului în vis se arată lui Iosif zicând: sculându-te, ia pruncul şi pe muma lui şi fugi în Egipt, şi fii acolo până voi zice ţie, că va Irod să caute pruncul să-l piardă pe el.
14. Iar el sculându-se, a luat pruncul şi pe muma lui noaptea, şi s-au dus în Egipt.
15. Şi a fost acolo până la moartea lui Irod, ca să se plinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul, ce zice: din Egipt am chemat pe fiul meu.[23]
16. Atunci Irod văzând că s-a batjocorit de Magi, s-a mâniat foarte; şi trimiţând a omorât pe toţi pruncii, care erau în Vitleem şi întru toate hotarele lui, de doi ani şi mai mici, după vremea care cercase de la Magi.
17. Atunci s-a plinit ceea ce s-a zis de Ieremia proorocul, care zice:
18. Glas în Rama s-a auzit, plângere şi tânguire şi ţipăt mult; Rahil plângând pe fiii săi, şi nu vrea să se mângâie, pentru că nu sunt.[24]
19. Iar după ce a murit Irod, iată îngerul Domnului în vis se arată lui Iosif în Egipt,
20. Zicând: sculându-te, ia pruncul şi pe muma lui, şi mergi în pământul lui Israil, că au murit cei ce căutau sufletul pruncului.[25]
21. Iar el sculându-se a luat pruncul şi pe muma lui şi a venit în pământul lui Israil.
22. Iar auzind că Arhelau împărăţeşte în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să meargă acolo; iar luând poruncă în vis, s-a dus în părţile Galileei.[26]
23. Şi venind a locuit în cetatea ce se numeşte Nazaret, ca să se plinească ceea ce s-a zis prin prooroci că Nazarinean se va chema.

CAP. 3.
Ioan Botezătorul în pustie. Botezul lui Iisus.

Iar în zilele acelea a venit Ioan Botezătorul, propovăduind în pustia Iudeei,[27]
2. Şi zicând: pocăiţi-vă, că s-a apropiat împărăţia cerurilor;[28]
3. Că acesta este cela ce s-a zis de

[19] Luca 2, 6, 7; Fac 35, 19.
[20] Numere 24, 17.
[21] Mih. 5, 2; Ioan 7 42.
[22] Luca 2, 16; Ps. 71, 10; Is. 60, 6.
[23] Osea 11, 2.
[24] Ier. 31, 15.
[25] Eşire 4, 19.
[26] Is. 11, l şi 53, 2; Zab. 6, 12.
[27] Marcu l, 4; Luca 3, 3.
[28] Mat 4, 17

Isaia proorocul, ce zice: glasul celui ce strigă în pustie: gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui.[29]
4. Şi acest Ioan avea îmbrăcămintea lui din peri de cămilă, şi brâu de curea împrejurul mijlocului lui, iar hrana lui era acride şi miere sălbatică.[30]
5. Atunci ieşia la dânsul Ierusalimul şi toată Iudeea şi toată latura dimprejurul Iordanului,
6. Şi se botezau în Iordan de la dânsul, mărturisindu-şi păcatele lor.[31]
7. Şi văzând pe mulţi din Farisei şi din Saduchei venind către botezul lui, a zis lor: pui de năpârci, cine v-a arătat vouă ca să fugiţi de mânia ceea ce va să fie?[32]
8. Faceţi dar roduri vrednice de pocăinţă.
9. Şi să nu vi se pară a grăi întru sinevă: părinte avem pe Avraam; că zic vouă, că poate Dumnezeu şi din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam.[33]
10. Că iată şi securea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul, care nu face roadă bună, se taie şi în foc se aruncă.[34]
11. Eu vă botez pe voi cu apă, spre pocăinţă; iar cela ce vine după mine, mai tare decât mine este, căruia nu sunt vrednic a-i ţine încălţămintele; acesta vă va boteza pe voi cu Duh Sfânt şi cu foc.[35]
12. A cărui lopată este în mâna lui, şi va curăţi aria sa, şi va aduna grâul în jitniţa sa, iar plevele le va aide cu focul nestins.
13. Atunci a venit Iisus din Galileea la Iordan către Ioan, ca să se boteze de la dânsul.[36]
14. Iar Ioan îl oprea pe el, zicând: eu am trebuinţă a mă boteza de tine, şi tu vii către mine?
15. Şi răspunzând Iisus, a zis către el: lasă acum, că aşa este cu cuviinţă nouă ca să plinim toată dreptatea. Atunci l-a lăsat pe el.
16. Şi botezându-se Iisus, îndată a ieşit din apă; şi iată i s-au deschis lui cerurile şi a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumb şi venind peste dânsul; [37]
17. Şi iată glas din ceruri zicând: acesta este Fiul meu cel iubit, întru care am binevoit.[38]

CAP. 4

Postul şi ispita lui Hristos. Începerea propovăduirii. Chemarea Apostolilor.

Atunci dus a fost Iisus în pustie de Duhul, ca să se ispitească de diavolul.[39]
2 Şi postind patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, după aceea a flămânzit.[40]
3. Şi venind la dânsul ispititorul a zis: de eşti Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini.[41]
4. Iar el răspunzând a zis: scris este: nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot graiul ce iese din gura lui Dumnezeu.[42]
5. Atunci l-a dus pe el diavolul în sfânta cetate şi l-a pus pe el pe aripa bisericii.
6. Şi a zis lui: de eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te pe tine jos, că scris este: îngerilor săi va porunci pentru tine, şi pe mâini te vor ridica, ca nu cumva să împiedici de piatră piciorul tău.[43]
7. Şi a zis Iisus lui: iarăşi scris este: să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău.[44]
8. Apoi l-a dus pe dânsul diavolul într-un munte înalt foarte, şi i-a arătat lui toate împărăţiile lumii şi slava lor;
9. Şi i-a zis lui: acestea toate le voi da ţie, dacă căzând te vei închina mie.
10. Atunci a zis Iisus lui: mergi înapoia mea, satano, că scris este: Domnului Dumnezeului tău să te în-

[29] Is. 4o, 3
[30] 4 Împ l, 8; Marcu l, 6.
[31] Marcu l, 5. Fap. Hp. 19, 18
[32] Luca 3, 7.
[33] Luca 3, 8; Ioan 8, 39.
[34] Mat. 7. 19; Luca 3, 9; Ioan 15, 2, 6
[35] Marcu l, 8; Luca 3, 16; Ioan l, 26; Fapt. l, 5 şi 2, 3, 4.
[36] Marcu 1. 9-11; Luca 3. 21, sq.
[37] Luca 3, 22; Ioan 1, 32.
[38] Ps.2, 5; Is. 42, 1; Mat. 17, 5; Marcu l, 11 şi 9, 7; II Petru l, 17.
[39] Marcu l, 12: Luca 4, l, sq.
[40] Eşire 34, 28; III Împ. 19, 8
[41] I Tes. 3, 5; Matei 3, 17.
[42] A doua Lege 8, 3; Luc. 4. 4;
[43] Ps. 90, 11, 12; Luc. 4, 10, 11;
[44] A doua Lege 6, 16.

chini, şi lui unuia sa-i slujeşti.[45]
11. Atunci l-a lăsat pe el diavolul, şi iată îngerii au venit la dânsul şi slujeau lui.[46]
12. Iar auzind Iisus că Ioan a fost prins, s-a dus în Galileea;[47]
13. Şi lăsând Nazaretul, a venit şi a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele Zavulonului şi ale Neftalimului[48],
14. Ca să se plinească ceea ce s-a zis prin Isaia proorocul, care zice[49]:
15. Pământul Zavulonului şi pământul Neftalimului, spre mare dincolo de Iordan, Galileea neamurilor;
16. Norodul cel ce şedea întru întuneric a văzut lumină mare, şi celor ce şedeau în latura şi în umbra morţii, lumină a răsărit lor.[50]
17. De atunci a început Iisus a propovădui şi a zice: pocăiţi-vă, că s-a apropiat împărăţia cerurilor.[51]
18. Şi umblând Iisus pe lângă marea Galileei; a văzut pe doi fraţi: pe Simon ce se numeşte Petru şi pe Andrei fratele lui, aruncându-şi mreaja în mare, că erau pescari,[52]
19. Şi a zis lor: veniţi după mine, şi vă voi face pe voi vânători de oameni.
20. Iar ei îndată lăsându-şi mrejele au mers după dânsul.[53]
21. Şi de acolo mai înainte mergând, au văzut pe alţi doi fraţi: pe Iacov al lui Zevedei şi pe Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedei tatăl lor, cârpindu-şi mrejele lor; şi i-a chemat pe dânşii.
22. Iar ei îndată lăsând corabia şi pe Zevedei tatăl lor, au mers după dânsul.
23. Şi a străbătut Iisus toată Galileea, învăţând în adunările lor şi propovăduind Evanghelia împărăţiei şi tămăduind toată boala şi toată neputinţa întru norod.[54]
24. Şi a ieşit vestea lui în toată Siria, şi aduceau către dânsul pe toţi cei ce pătimeau rău cu felurite de boli, şi pe cei ce se ţineau de chinuri, şi pe cei îndrăciţi şi lunatici, şi pe cei slăbănogi, şi îi vindeca pe ei.[55]
25. Şi au mers după dânsul noroade multe din Galileea şi din Decapole şi din Ierusalim şi din Iudeea şi din ceea parte de Iordan.[56]

CAP. 5.

Fericirile. Apostolii şi învăţătorii sunt sare şi lumină. Plinirea legii şi a poruncilor. Iubirea vrăjmaşilor.

Iar văzând pe noroade s-a suit în munte; şi şezând el, au venit către dânsul ucenicii lui,
2. Şi deschizându-şi gura sa, îi învăţa pe ei, zicând:[57]
3. Fericiţi cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăţia cerurilor.[58]
4. Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.[59]
5. Fericiţi cei blânzi, că aceia vor moşteni pământul.[60]
6. Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetoşează de dreptate, că aceia se vor sătura.[61]
7. Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui.[62]
8. Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.[63]
9. Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.
10. Fericiţi cei izgoniţi pentru dreptate, că a acelora este împărăţia cerurilor.[64]
11. Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî pe voi şi vă vor goni şi vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minţând pentru mine.
12. Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri; că aşa cu gonit pe proorocii cei mai înainte de voi.[65]

---

[45] A doua Lege 6, 13; Mat. 16, 23.
[46] Evr. I, 14
[47] Marcu I, 14; Luca 4, 14
[48] Marcu 1, 21; Luca 4, 14, 31.
[49] Is. 9, 1.
[50] Luca I, 79. Is. 9, 2;
[51] Mat. 3, 2; Marcu I, 15; Luca 4, 15.
[52] Marcu I, 16; Luca 5, 2; Ioan I, 35.
[53] Mat. 19, 27.
[54] Marcu I, 39; Luca 4, 15, 44.
[55] Marcu 6, 55.
[56] Marcu 3, 7; Luc. 6, 17
[57] Luca 6, 20.
[58] Is. 57, 15.
[59] Is. 61, 2; Luc. 6, 21.
[60] Ps. 36, 11.
[61] Luca 6, 21.
[62] Pilde 21, 21; Iac. 2. 13.
[63] Ps. 23, 4; 5o, 11; I Ioan 3, 2-3.
[64] I Petru 2, 20; 3, 14.
[65] Iac. 5, 10.

13. Voi sunteţi sarea pământului; iar dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? Întru nimic nu mai este de treabă, ci numai a se arunca afară şi a se călca de oameni.[66]
14. Voi sunteţi lumina, lumii. Nu poate cetatea a se ascunde deasupra muntelui stând;
15. Nici aprind făclie şi o pun supt obroc, ci în sfeşnic, şi luminează tuturor celor ce sunt în casă.[67]
16. Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune să slăvească pe Tatăl vostru cel din ceruri.[68]
17. Să nu socotiţi că am venit să stric legea sau proorocii; nu am venit să stric, ci să plinesc.[69]
18. Că amin zic vouă: până ce va trece cerul şi pământul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până ce vor fi toate.[70]
19. Deci, cela ce va strica una dintr-aceste porunci mai mici, şi va învăţa aşa pe oameni, mai mic se va chema întru împărăţia, cerurilor; iar cela ce va face şi va învăţa, acela mare se va chema întru împărăţia cerurilor.[71]
20. Că zic vouă: că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult de cât a Cărturarilor şi a Fariseilor, nu veţi intra întru împărăţia cerurilor.
21. Auzit-aţi că s-a zis celor de demult: să nu ucizi, că cine va ucide, vinovat va fi judecăţii;[72]
22. Iar eu zic vouă: că tot cel ce se mânie asupra fratelui său în deşert, vinovat va fi judecăţii; şi cine va zice fratelui său: Raca, vinovat va fi soborului; iar cine va zice: nebune, vinovat va fi gheenei focului.[73]
23. Deci, de îţi vei aduce darul tău la altar, şi acolo îţi vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta,[74]
24. Lasă acolo darul tău înaintea altarului şi mergi mai întâi de te împacă cu fratele tău, şi atunci venind adu darul tău.
25. Împacă-te cu pârâşul tău degrabă, până eşti pe cale cu dânsul, ca nu cumva pârâşul să te dea judecătorului, şi judecătorul te va da slugii şi în temniţă vei fi aruncat.[75]
26. Amin zic ţie: nu vei ieşi de acolo, până nu vei da codrantul cel mai de pe urmă.
27. Auzit-aţi că s-a zis celor de demult: să nu preacurveşti.[76]
28. Iar eu zic vouă: că tot cela ce caută la femeie spre a o pofti pe ea, iată, a preacurvit cu dânsa întru inima sa.[77]
29. Iar dacă ochiul tău cel drept te sminteşte pe tine, scoate-l pe el şi îl leapădă de la tine, că-ţi foloseşte ţie ca să piară unul din mădularele tale, şi nu tot trupul tău să se arunce în gheenă.[78]
30. Şi dacă mâna ta cea dreaptă te sminteşte pe tine, taie-o pe ea şi o leapădă de la tine, că îţi foloseşte ţie ca să piară unul din mădularele tale, şi nu tot trupul tău să se arunce în gheenă.
31. Iarăşi s-a zis: că cela ce-şi va lăsa femeia sa, să-i dea ei carte de despărţire.[79]
32. Iar eu zic vouă: că tot cela ce-şi va lăsa femeia sa, afară de cuvânt de curvie, o face pe ea să preacurvească, şi cela ce va lua pe cea lăsată, preacurveşte.[80]
33. Iar aţi auzit, că s-a zis celor de demult: să nu juri strâmb, ci să dai Domnului jurămintele tale.[81]
34. Iar eu zic vouă: să nu te juri nicidecum, nici pe cer, că este scaun al lui Dumnezeu,[82]
35. Nici pe pământ, că este aşternut al picioarelor lui, nici pe Ierusalim, că este cetate a marelui Împărat,
36. Nici pe capul tău să nu te juri, că nu poţi un păr alb sau negru să faci;
37. Ci să fie cuvântul vostru: aşa, aşa; nu, nu; iar ce este mai mult

[66] Marcu 9, 50; Luca 14, 34.
[67] Marcu 4, 21; Luca 11, 33; 8, 16.
[68] I Petru 2, 12.
[69] Mat. 3,15; Rom. 3, 31.
[70] Luca 16, 17 şi 21, 33.
[71] Iac. 2, 10.
[72] Eş 2o, 13.
[73] I Ioan 3, 15; A doua Lege 5, 17.
[74] Marcu 11, 25.
[75] Luca 12, 58
[76] Eşire 2o, 14.
[77] Iov 31, 1.
[78] Mat. 18, 9; Marcu 9, 47.
[79] A doua Lege 24, 1.
[80] Mat. 19, 9; Marcu 10, 11; Luca 16, 18; I Cor. 7, 10.
[81] Eşire 2o, 16.
[82] Mat. 23, 22; Is. 66, 1.

decât acestea, de la cel rău este.[83]
38 Auzit-aţi că s-a zis: ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte.[84]
39. Iar eu zic vouă: sa nu staţi împotrivă celui rău; ci, de te va lovi cineva peste faţa obrazului cea dreaptă, întoarce-i lui şi pe cealaltă;
40. Şi celui ce voieşte să se judece cu tine şi să î-ţi ia haina ta, lasă-i lui şi cămaşa.[85]
41. Şi cel ce te va sili pe tine o milă de loc, mergi cu dânsul două.
42. Celui ce cere de la tine, dă-i; şi de cel ce voieşte să se împrumute de la tine, nu te depărta.[86]
43. Auzit-aţi că s-a zis: să iubeşti pe aproapele tău şi să urăşti pe vrăjmaşul tău.[87]
44. Iar eu zic vouă: Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă pe voi, bine faceţi celor ce vă urăsc pe voi, şi vă rugaţi pentru cei ce vă supără şi vă gonesc pe voi;[88]
45. Ca să fiţi fii ai Tatălui vostru celui din ceruri, că pe, soarele său îl răsare peste cei răi şi peste cei buni, şi plouă peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi.[89]
46. Că de iubiţi pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată veţi avea? Au nu şi vameşii aceiaşi fac?
47. Şi de veţi îmbrăţişa cu dragoste numai pe prietenii voştri, ce mai mult faceţi? Au nu şi vameşii fac aşa?
48. Fiţi dar voi desăvârşiţi, precum şi Tatăl vostru cel din ceruri desăvârşit este.[90]

CAP. 6.
Milostenia. Postul. Rugăciunea. Defăimarea celor lumeşti.

Luaţi aminte, milostenia voastră să nu o faceţi înaintea oamenilor, spre a fi văzuţi de dânşii; iar de nu, plată nu veţi avea de la Tatăl vostru, care este în ceruri.
2 Deci, când faci milostenie, să nu trâmbiţezi înaintea ta, precum fac făţarnicii în adunări şi în uliţe, ca să se slăvească de oameni. Amin zic vouă, că îşi iau plata lor.[91]
3. Iar tu făcând milostenie, să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta.
4 Ca să fie milostenia ta întru ascuns, şi Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, acesta va răsplăti ţie întru arătare.[92]
5. Şi când te rogi nu fii ca făţarnicii, că iubesc în adunări şi în unghiurile uliţelor stând să se roage ca să se arate oamenilor. Amin zic vouă, că îşi iau plata lor.[93]
6. Iar tu când te rogi, intră în cămara ta, şi încuind uşa ta, roagă-te Tatălui tău celui întru ascuns şi Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, va răsplăti ţie la arătare.
7. Şi rugându-vă să nu grăiţi multe ca păgânii; că li se pare că, întru multă vorba lor vor fi auziţi.[94]
8. Deci, nu vă asemănaţi lor, că ştie Tatăl vostru de ce aveţi trebuinţă, mai înainte de a cere voi de la dânsul.
9. Deci aşa să vă rugaţi voi: Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele tău;[95]
10. Vie împărăţia ta, fie voia ta, precum în cer şi pe pământ;[96]
11. Pâinea noastră cea spre fiinţă dăne-o nouă astăzi;
12. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri;[97]
13. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel viclean. Că a ta este împărăţia şi puterea şi slava în veci. Amin.[98]
14. Că de veţi ierta oamenilor greşalele lor, ierta-va şi vouă Tatăl vostru cel ceresc;[99]
15. Iar de nu veţi ierta oamenilor greşalele lor, nici Tatăl vostru nu va ierta vouă greşalele voastre.[100]
16. Şi când postiţi, nu fiţi ca făţarnicii

[83] II Cor. l, 17; Iac. 5, 12.
[84] Eşire 21, 23-24.
[85] Luca 6, 29; I Cor. 6, 7.
[86] Luca 6, 30. 34.
[87] Lev. 19, 18.
[88] Luca 6, 27; 23, 34; Fapt. 7, 59.
[89] Luca 6, 32
[90] A doua Lege 18, 13.
[91] Rom. 12, 8.
[92] Luca 14, 14.
[93] IV Împ. 4, 33.
[94] Is. 1, 15.
[95] Luca 11, 2; Eşire 2o, 7.
[96] Luca 22, 42
[97] Psalm 31, 5.
[98] Mat 26, 41.
[99] Marcu 11, 26.
[100] Mat. 18. 35.

trişti, că îşi smolesc feţele lor, ca să se arate oamenilor, că postesc. Adevăr grăiesc vouă, că îşi iau plata lor.[101]
17. Iar tu postind, unge-ţi capul tău şi faţa ta o spală,
18. Ca să nu te arăţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău celui ce este întru ascuns. Şi Tatăl tău, cel ce vede întru ascuns, va răsplăti ţie la arătare.
19. Nu vă adunaţi vouă comori pe pământ, unde moliile şi rugina le strică, şi unde furii le sapă şi le fură,
20. Ci vă adunaţi vouă comori în cer, unde nici moliile, nici rugina nu le strică, şi de unde furii nu le sapă, nici le fură;[102]
21. Că unde este comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră.
22. Luminătorul trupului este ochiul. Deci, de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat;[103]
23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care este întru tine, este întunerec, dar întunerecul cu cât mai mult?
24 Nimenea nu poate a sluji la doi domni, că sau pe unul va urî şi pe altul va iubi, sau de unul se va ţinea şi de altul nu va griji; nu puteţi lui Dumnezeu a sluji şi lui mamona.[104]
25. Pentru aceasta grăiesc vouă: nu vă grijiţi cu sufletul vostru ce veţi mânca şi ce veţi bea, nici cu trupul vostru, cu ce (vă) veţi îmbrăca. Au nu este sufletul mai mare decât hrana şi trupul decât haina?[105]
26. Căutaţi la pasările cerului, că nici (nu) seamănă, nici (nu) seceră, nici (nu) adună în jitniţe şi Tatăl vostru cel ceresc le hrăneşte pe dânsele. Au nu aveţi voi mai multă deosebire de acestea?[106]
27. Şi care din voi grijindu-se, poate să-şi adauge statului său un cot?
28. Şi de haină ce vă grijiţi? Socotiţi crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici (nu) torc.
29. Iar grăiesc vouă, că nici Solomon, întru toată mărirea sa, nu s-a îmbrăcat ca unul dintr-aceştia.[107]
30. Deci, dacă pe iarba câmpului, care astăzi este şi mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu aşa o îmbracă, nu cu mult mai vârtos pe voi, puţin credincioşilor?[108]
31. Deci, nu vă grijiţi zicând: ce vom mânca? sau: ce vom bea sau cu ce ne vom îmbrăca?
32. Că acestea toate, neamurile le caută; că ştie Tatăl vostru cel ceresc, că trebuinţă aveţi de acestea toate;
33. Ci căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea lui, şi acestea toate se vor adăuga vouă.[109]
34. Drept aceea, nu vă grijiţi de ziua de mâine, că ziua de mâine va griji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei.[110]

CAP. 7.
A nu judeca pe alţii. Cinstirea celor sfinte. Stăruinţa în rugăciune. Calea mântuirii şi a pierzării. Păzirea de prooroci mincinoşi.

Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi.[111]
2. Că, cu ce judecată veţi judeca, veţi fi judecaţi, şi cu ce măsură veţi măsura, se va măsura vouă.[112]
3. Şi ce vezi stercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar bârna care este în ochiul tău nu o simţi?
4. Sau cum zici fratelui tău: lasă să scot stercul din ochiul tău, şi iată bârna este în ochiul tău?
5. Făţarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău, şi atunci vei vedea să scoţi stercul din ochiul fratelui tău.[113]
6. Nu daţi cele sfinte câinilor, nici (nu) lepădaţi mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce cu picioarele lor, şi întorcându-se să vă rupă pe voi.
7. Cereţi, şi se va da vouă, căutaţi şi veţi afla, bateţi şi se va deschide

[101] Is. 58, 5.
[102] Luca 12, 33 sq; I Tim. 6, 19.
[103] Luca 11, 34-36.
[104] III Împ. 18, 21; Luca 16, 13; II Cor. 6, 16.
[105] Luca 12, 22; Filip. 4, 6; I Tim. 6, 7
[106] Mat. 10, 31; Luca 12, 24.
[107] III Împ. 4, 21.
[108] Mat. 8, 26; 16, 8.
[109] III Împ 3, 13; Ps. 36, 4.
[110] Eşire 16, 19.
[111] Luca 6, 37; Rom. 2, 1; I Cor. 4, 5.
[112] Marcu 4, 24.
[113] Luca 6, 42.

vouă;[114]
8. Că tot cel ce cere, ia, şi cel ce caută, află, şi celui ce bate, i se va deschide.[115]
9. Sau care este omul acela dintre voi, de la care de va cere fiul lui pâine, au doară piatră îi va da lui?[116]
10 Sau: de va cere peşte, au doară şarpe îi va da lui?
11. Deci, dacă voi, răi fiind, ştiţi să daţi daruri bune fiilor voştri, cu cât mai vârtos Tatăl vostru cel din ceruri, va da cele bune celor ce cer de la dânsul.[117]
12. Deci, toate câte voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi şi voi lor asemenea, că aceasta este legea şi proorocii.[118]
13. Intraţi prin uşa cea strâmtă, că largă este uşa şi lată calea, ceea ce duce în pierzare, şi mulţi sunt cei ce intră printr-însa;
14. Că strâmtă este uşa şi îngustă calea, care duce în viaţă, şi puţini sunt cei ce o află pe ea.[119]
15. Păziţi-vă de proorocii cei mincinoşi, care vin la voi în haine de oi, iar înlăuntru sunt lupi răpitori.[120]
16. Din roadele lor îi veţi cunoaşte pe ei. Au doară poţi culege struguri din spini? sau smochine din ciulini?[121]
17. Aşa tot pomul bun, roade bune face, iar pomul rău, roade rele face.
18. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul rău să facă roade bune.[122]
19. Deci, tot pomul care nu face roadă bună, se taie şi în foc se aruncă.[123]
20. Pentru aceea, din roada lor îi veţi cunoaşte pe dânşii.
21. Nu tot cel ce îmi zice mie: Doamne! Doamne! va intra întru împărăţia cerurilor, ci, cela ce face voia Tatălui meu, care este în ceruri.[124]
22. Mulţi vor zice mie, în ziua aceea: Doamne! Doamne! au nu cu numele tău am proorocit? Şi cu numele tău draci am scos? Şi cu numele tău multe minuni am făcut?[125]
23. Şi atunci voi mărturisi lor, că niciodată nu v-am ştiut pe voi; depărtaţi-vă de la mine, cei ce lucraţi fărădelegea! [126]
24. Deci, tot cela ce aude cuvintele mele acestea şi le face pe ele, îl voi asemăna pe el bărbatului înţelept, care şi-a zidit casa sa pe piatră.[127]
25. Şi a căzui ploaie, şi au venit râurile, şi au suflat vânturile, şi s-au pornit spre casa aceea şi n-a căzut, că era întemeiată pe piatră.[128]
26. Şi tot cela ce aude cuvintele mele acestea şi nu le face pe ele, asemăna-se-va bărbatului nebun, care şi-a zidit casa sa pe nisip.
27. Şi a căzut ploaie şi au venit râurile, şi au suflat vântuirile, şi au lovit în casa aceea, şi a căzut, şi era căderea ei mare.[129]
28. Şi a fost după ce a sfârşit Iisus cuvintele acestea, se mirau noroadele de învăţătura lui;[130]
29. Că îi învăţa pe ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturarii.

CAP. 8.
Vindecări a felurite boli. Îndepărtarea unui cărturar şi chemarea celui ce avea să îngroape pe tatăl său. Domolirea mării şi izbăvirea a doi îndrăciţi.

Şi pogorându-se el din munte, au mers după dânsul noroade multe.[131]
2. Şi iată un lepros venind se închina lui, zicând: Doamne, de vei vrea, poţi să mă curăţeşti.[132]
3. Şi întinzând Iisus mâna, s-a atins de dânsul, zicând: voiesc, curăţeşte-te! Şi îndată s-a curăţit lepra lui.
4. Şi a zis Iisus lui: vezi, nimănui să

[114] Marcu 11, 24.
[115] Pilde 8. 17.
[116] Ioan 14, 13.
[117] Luca 11, 13; Iac. I, 17.
[118] Luc. 6, 31; Rom. 13, 8, 10.
[119] Fapt. 14, 21
[120] Ier. 14, 14; Fapt. 20, 29.
[121] Luc 6, 43, sq.; Iac. 3, 12.
[122] Mat. 12, 33.
[123] Mat. 3, 10; Luc. 3, 9; Ioan 15, 2, 6.
[124] Rom. 2, 13; Iac. I, 22, 25.
[125] Luc. 13, 25, sq.; Fapt. 19, 15.
[126] Mat 25, 41; Ps. 6, 8.
[127] Luc 6, 47, sq.
[128] Mat 16, 18.
[129] Ezech. 13; 11.
[130] Marcu 1; 22; Luc; 4. 32.
[131] Mat 5, 1.
[132] Marcu 1, 40; Luc. 5, 12.

nu spui, ci mergi de te arată pe tine preotului, şi du darul care a poruncit Moise, întru mărturie lor.[133]
5. Şi intrând Iisus în Capernaum, s-a apropiat de dânsul un sutaş, rugându-l pe el,[134]
6. Şi zicând: Doamne, sluga mea zace în casă bolnav, cumplit chinuindu-se.
7. Şi a zis Iisus lui: Eu venind îl voi tămădui pe dânsul.
8. Iar sutaşul răspunzând a zis: Doamne, nu sunt vrednic ca să intri sub acoperământul meu, ci numai zi cu cuvântul, şi se va tămădui sluga mea;[135]
9. Că şi eu sunt om supt stăpânire, având supt mine slujitori, şi zic acestuia: mergi, şi merge; şi altuia: vino, şi vine; şi slugii mele: fă aceasta, şi face.
10. Iar Iisus auzind aceasta s-a minunat şi a zis celor ce veneau după dânsul: amin grăiesc vouă: nici întru Israil n-am aflat atâta credinţă.
11. Şi grăiesc vouă, că mulţi de la răsărit şi de la apus vor veni şi se vor odihni cu Avraam şi cu Isaac şi cu Iacob, întru împărăţia cerurilor.[136]
12. Iar fiii împărăţiei vor fi goniţi întru întunerecul cel mai dinafară; acolo va fi plâns şi scrâşnirea dinţilor.[137]
13. Şi a zis Iisus sutaşului: mergi, şi cum ai crezut, fie ţie! Şi s-a tămăduit sluga lui întru acel ceas.
14. Şi venind Iisus în casa lui Petru, a văzut pe soacra lui zăcând şi aprinsă de friguri.[138]
15. Şi s-a atins de mâna ei şi au lăsat-o pe dânsa frigurile, şi s-a sculat şi slujea lui.[139]
16. Iar făcându-se seară, au adus lui pe mulţi îndrăcii şi au scos duhurile numai cu cuvântul, şi pe toţi bolnavii i-a tămăduit,[140]
17. Ca să se plinească ceea ce s-a zis prin proorocul Isaia, care grăieşte: acesta neputinţele noastre a luat şi bolile noastre a purtat.[141]
18. Şi văzând Iisus noroade multe împrejurul său, a poruncit ucenicilor să meargă de cea parte.[142]
19. Şi apropiindu-se un cărturar, i-a zis lui: Învăţătorule, vreau să merg după tine, ori unde vei merge.[143]
20. Şi a grăit Iisus lui: vulpile au vizuini şi pasările cerului cuiburi, iar Fiul Omului n-are unde să-şi plece capul[144]
21. Iar altul din ucenicii lui i-a zis lui: Doamne, dă-mi voie întâi să merg să îngrop pe tatăl meu.[145]
22. Iar Iisus i-a zis lui: vino după mine, şi lasă morţii să-şi îngroape pe morţii lor.
23. Şi intrând el în corabie, au mers după dânsul ucenicii lui.
24. Şi iată, vifor mare s-a făcut în mare, încât se acoperea corabia de valuri; iar el dormea.
25. Şi venind ucenicii lui, l-au deşteptat pe el, zicând: Doamne, mântuieşte-ne, că pierim.
26. Şi le-a grăit lor; ce sunteţi înfricoşaţi, puţin credincioşilor? Atunci sculându-se, a certat vânturile şi marea, şi s-a făcut linişte mare.
27. Iar oamenii se mirau, grăind: cine este acesta, că şi vânturile şi marea ascultă pe el?
28. Şi trecând el de ceea parte, în latura Gherghesenilor, l-au întâmpinat pe dânsul doi îndrăciţi, ieşind din morminte, foarte cumpliţi, încât nu putea nimenea să treacă pe calea aceea.[146]
29. Şi iată, au strigat grăind: ce este nouă şi ţie, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme să ne munceşti pe noi?
30. Şi era departe de dânşii o turmă mare de porci, păscând.
31. Iar dracii îl rugau pe el, zicând: de ne goneşti pe noi, dă-ne voie să ne ducem în turma cea de porci.
32. Şi a zis lor: mergeţi! Iar ei ieşind, au mers în turma cea de porci, şi îndată-şi a sărit toată turma de porci

[133] Luc. 17, 14; Lev. 14, 2.
[134] Luc; 7, 11.
[135] Ps. 106, 20
[136] Is 49, 12; Luc 13, 29, sq. Malah. 1, 11.
[137] Mat. 22, 13 şi 25, 30; Luc. 13, 26-30.
[138] Marc. l, 29; Luc. 4, 38.
[139] Mat. 9, 25
[140] Marc. 1, 32: Luc. 4, 40.
[141] Is. 53, 4; I Petr. 2, 4.
[142] Marc. 4, 35; Luc. 8, 22.
[143] Luc. 9, 57 sq.
[144] II Cor. 8, 9.
[145] Luc. 8, 23.
[146] Marcu 5, 1; Luca 8, 26

de pe ţărmuri în mare, şi s-a înecat în apă.
33. Iar păstorii au fugit, şi intrând în cetate, au spus de toate, şi cele de cei îndrăciţi.[147]
34. Şi iată toată cetatea a ieşit întru întâmpinarea lui Iisus, şi văzându-l pe dânsul, l-au rugat ca să treacă din hotarele lor.

CAP. 9.
Însănătoşirea unui slăbănog. Chemarea lui Matei. Învierea fiicei mai marelui sinagogii. Femeia ce-i curgea sânge. Vindecarea a doi orbi şi a unui mut.

Şi intrând în corabie, a trecut şi a venit în cetatea sa.
2. Şi iată, au adus lui pe un slăbănog, care zăcea în pat.[148]
3. Şi văzând Iisus credinţa lor, a zis slăbănogului: îndrăzneşte fiule; iartă-ţi-se ţie păcatele tale.
4. Şi, iată oarecari din cărturari au zis întru sine: acesta huleşte.
5. Şi văzând Iisus gândurile lor, a zis: pentru ce voi cugetaţi cele viclene întru inimile voastre?
6. Că ce este mai lesne? A zice: iartă-ţi-se păcatele tale, sau a zice: scoală-te şi umblă?[149]
7. Dar ca să ştiţi că putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele, atunci a zis slăbănogului: scoală-te, ia-ţi palul tău şi te du în casa ta.
8. Şi sculându-se, şi-a luat patul lui şi s-a dus la casa sa. Iar noroadele văzând aceasta, se mirau şi slăveau pe Dumnezeu, care a dat putere ca aceasta oamenilor.
9. Şi trecând Iisus de acolo, a văzul pe un om şezând la vamă, ce se numea Matei, şi i-a zis lui: vino după mine. Şi sculându-se, a mers după dânsul.[150]
10. Şi a fost când şedea el în casă, iată, mulţi vameşi şi păcătoşi venind, şedeau cu Iisus şi cu ucenicii lui.
11. Şi văzând Fariseii, au zis ucenicilor lui: pentru ce cu vameşii şi cu păcătoşii mănâncă şi bea Dascălul vostru?
12. Iar Iisus auzind a zis lor: n-au trebuinţă cei sănătoşi de doctor, ci cei bolnavi[151]
13. Deci mergând, învăţaţi-vă ce este: milă voiesc, iar nu jertfă; că n-am venit să chem pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă.[152]
14. Atunci au venit la dânsul ucenicii lui Ioan, zicând: pentru ce noi şi Fariseii postim mult, iar ucenicii tăi nu postesc?[153]
15. Şi le-a zis lor Iisus: au doară pot fiii nunţii să se jelească, câtă vreme este cu dânşii mirele? Ci vor veni zile, când se va lua de la dânşii mirele, şi atunci vor posti.[154]
16. Nimeni nu pune petec de pânză nouă la haină veche, că îşi ia plinirea sa de la haină, şi mai rea spărtură se face.
17. Nici nu pun vin nou în foi vechi; iar de pun, se sparg foii, şi vinul se varsă, şi foii pier; ci pun vinul nou în foi noi, şi amândouă se ţin.
18. Acestea grăind el către dânşii, iată, un boier oarecare venind, s-a închinat lui, zicând: fiica mea acum a murit, ci venind, pune mâna ta peste dânsa, şi va învia.[155]
19. Şi sculându-se Iisus, a mers după dânsul, şi ucenicii lui.
20. Şi iată o femeie, întru curgerea sângelui fiind de doisprezece ani, venind dinapoi, s-a atins de poala hainei lui;[156]
21. Că zicea întru sine, că numai de mă voi atinge de haina lui mă voi mântui.[157]
22. Iar Iisus întorcându-se şi văzând-o pe ea, i-a zis: îndrăzneşte, fiică; credinţa ta te-a mântuit. Şi s-a tămăduit femeia din ceasul acela,
23. Şi viind Iisus în casa boierului, şi văzând fluierătorii şi mulţimea gâlcevind, a zis lor: Fugiţi, că n-a murit fecioara, ci doarme.
24. Şi îşi râdeau de dânsul.
25. Iar dacă s-a scos afară norodul,

[147] Marcu 5, 17; Luc. 8, 37
[148] Marc. 2. 3; Luc. 5, 18.
[149] Marc 2, 10 sq.
[150] Luc. 5, 27; Marc. 2, 14.
[151] Luc. 5, 31.
[152] I. Împ. 15, 22; Osie 6, 6.
[153] Marc. 2, 18; Luc. 5, 37.
[154] Ioan 3, 29.
[155] Marc. 5, 22; Luc. 8, 4l.
[156] Marc. 5, 25: Luc. 8, 43 sq. Lev. 15 25.
[157] Mat 14, 36.

intrând, a luat-o de mână, şi s-a sculat fecioara.
26. Şi a ieşit vestea aceasta peste tot pământul acela.[158]
27. Şi trecând Iisus de acolo, au mers după dânsul doi orbi, strigând şi grăind: miluieşte-ne pe noi, fiul lui David.[159]
28. Iar după ce au mers în casă, au venit la dânsul orbii şi le-a grăit lor Iisus: credeţi că pot să fac eu aceasta? Grăit-au lui: aşa, Doamne!
29. Atunci s-a atins de ochii lor, grăind: după credinţa voastră, fie vouă! Şi s-au deschis ochii lor.[160]
30. Şi le-a poruncit lor Iisus, grăind: vedeţi, nimenea să nu ştie.[161]
31. Iar ei ieşind, l-au vestit pe dânsul în tot pământul acela.
32. Iar ieşind ei, iată, au adus la dânsul pe un om mut, îndrăcit.[162]
33. Şi scoţându-se dracul, a grăit mutul, şi s-au mirat noroadele, grăind, că niciodată nu s-a arătat aşa întru Israil.[163]
34. Iar Fariseii grăiau: cu domnul dracilor scoate pe draci.[164]
35. Şi străbătea Iisus prin toate cetăţile şi oraşele, învăţând în soboarele lor, şi propovăduind Evanghelia împărăţiei, şi vindecând toată boala şi toată neputinţa întru norod.[165]
36. Iar văzând el noroadele, i s-a făcut milă de dânşii, că erau necăjiţi şi rătăciţi, ca oile ce n-au păstor.[166]
37. Atunci a zis ucenicilor săi: iată secerişul este mult iar lucrătorii puţini.[167]
38. Deci, rugaţi pe domnul secerişului, ca să scoată lucrători la secerişul său.[168]

CAP. 10.
Chemarea Apostolilor şi trimiterea lor la propovăduire.

Şi chemând pe cei doisprezece ucenici ai săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată pe ele şi să tămăduiască toată boala şi toată neputinţa.[169]
2. Iar numele celor doisprezece apostoli sunt acestea: cel dintâi Simon, ce se numeşte Petru, şi Andrei fratele lui, Iacov al lui Zevedei, şi Ioan fratele lui.[170]
3. Filip şi Varlolomei, Toma şi Matei vameşul, Iacov al lui Alfeu, şi Levi, ce s-a numit Tadeu.
4. Simon Cananitul şi Iuda Iscarioteanul, care l-a şi vândut pe dânsul.
5. Pe aceşti doisprezece i-a trimis Iisus, poruncindu-le lor şi grăind: în calea păgânilor să nu mergeţi, şi în cetatea Samarinenilor să nu intraţi.
6. Ci mai vârtos mergeţi către oile cele pierdute ale casei lui Israil.[171]
7. Şi umblând, propovăduiţi, zicând: s-a apropiat împărăţia cerurilor,[172]
8. Pe cei bolnavi vindecaţi, pe cei leproşi curăţiţi, pe cei morţi înviaţi, dracii scoateţi; în dar aţi luat, în dar daţi.[173]
9. Să nu aveţi aur, nici argint, nici bani la brâele voastre.[174]
10. Nici traistă în cale, nici două haine, nici încălţăminte, nici toiag, că vrednic este lucrătorul de hrana sa.[175]
11. Şi ori în care cetate sau oraş veţi intra, cercetaţi cine este întru dânsul vrednic, şi acolo să rămâneţi până când veţi ieşi
12. Şi intrând în casă, să-i uraţi, grăind: pace casei acesteia,[176]
13. Şi de va fi casa aceea vrednică, va veni pacea voastră peste dânsa; iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi.
14. Şi oricine nu (vă) va primi pe voi, nici va asculta cuvintele voastre, ieşind din casa sau din cetatea aceea, scuturaţi praful de pe picioa-

[158] Luc. 7, 17.
[159] Mat. 15, 22 şi 20, 30.
[160] Mat. 8, 13.
[161] Marc. l, 43 şi 7, 36.
[162] Mat 12, 22 sq.; Luc. 11, 14 sq.
[163] Isaia 35, 6.
[164] Mat. 12, 24; Luc. 11, 15.
[165] Mat. 4, 23; Marc. 6, 6.
[166] Marc 6, 34; I Petr. 2, 25; Numer. 27, 17; Is. 53, 6; Ier 50, 6.
[167] Luc. 10, 2.
[168] Marc. 3, 13.
[169] Marc. 3, 14 sq; 6, 7; Luc. 9, l şi 10, 17.
[170] Fapt. l, 13.
[171] Mat. 15, 24; Fapt. 13, 46.
[172] Mat. 3, 2, şi 4, 17; Luc. 9, 2 şi 10, 9.
[173] Mat. 11, 5; Marc. 6, 7, 13.
[174] Marc. 6, 8; Luc. 9. 3.
[175] I Tim. 5, 18.
[176] Luc. 10, 5, 6.

rele voastre.[177]
15. Amin grăiesc vouă, că mai uşor va fi pământului Sodomei şi Gomorei în ziua judecăţii, decât cetăţii aceleia.[178]
16. Iată, eu vă trimit pe voi ca oile în mijlocul lupilor. Deci fiţi înţelepţi ca şerpii şi blânzi ca porumbeii.[179]
17. Şi vă feriţi de oameni, că vă vor da pe voi în soboare, şi întru adunările lor vă vor bate pe voi.[180]
18. Încă şi înaintea domnilor şi a împăraţilor veţi fi duşi pentru mine, întru mărturie lor şi limbilor.[181]
19. Iar când vă vor da pe voi, nu vă grijiţi cum, sau ce veţi grăi, că se va da vouă într-acel ceas ce veţi grăi;[182]
20. Că nu voi sunteţi cei ce grăiţi, ci Duhul Tatălui vostru este care grăieşte întru voi.
21. Şi va da frate pe frate spre moarte şi tată pe fecior, şi se vor scula feciorii asupra părinţilor şi îi vor omorî pe dânşii. Şi veţi fi uraţi de toţi pentru numele meu.[183]
22. Iar cela ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui.[184]
23. Iar când vă vor goni pe voi într-această cetate, fugiţi în cealaltă. Amin grăiesc vouă: nu veţi sfârşi cetăţile lui Israil până când va veni Fiul Omului.
24. Nu este ucenic mai presus de dascălul său, nici sluga mai presus de domnul său.[185]
25. Ajunge ucenicului să fie ca dascălul său, şi sluga ca domnul său. Dacă pe stăpânul casei l-au numit beelzebul, cu cât mai vârtos pe casnicii lui?[186]
26. Deci, nu vă temeţi de dânşii, că nimic nu este acoperit, care să nu se descopere, şi ascuns, care să nu se cunoască.[187]
27. Ceea ce grăiesc vouă la întunerec, să spuneţi la lumină; şi ce auziţi la ureche, să propovăduiţi de deasupra caselor.[188]
28. Şi să nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă, ci sa vă temeţi mai vârtos de Acela ce poate să piardă şi trupul şi sufletul, în gheena.[189]
29. Au doară nu se vând două pasări pentru un ban? Şi nici una dintr-însele nu cade pe pământ fără de Tatăl vostru.[190]
30. Iar ai voştri şi perii capului vă sunt toţi număraţi.
31. Pentru aceea nu vă temeţi, că voi sunteţi cu mult mai buni decât păsările.
32. Deci, tot cela ce va mărturisi pe Mine înaintea oamenilor, voi mărturisi şi eu pe dânsul înaintea Tatălui meu, care este în ceruri.[191]
33. Iar cela ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda şi Eu de dânsul înaintea Tatălui Meu care este în ceruri.[192]
34. Să nu socotiţi că am venit să pun pace pe pământ; n-am venit să pun pace, ci sabie.[193]
35. Că am venit să despart pe om de tatăl său şi pe fiică de muma sa, şi pe noră de soacra sa.[194]
36. Şi vrăjmaşii omului, casnicii lui.
37. Cela ce iubeşte pe tată sau pe mumă mai mult decât pe Mine, nu este Mie vrednic. Şi cela ce iubeşte pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este Mie vrednic.[195]
38. Şi cela ce nu va lua crucea sa şi să vie după Mine, nu este Mie vrednic.[196]
39. Cela ce şi-a aflat sufletul său, îl va pierde pe el, şi cela ce şi-a pierdut sufletul său pentru mine, îl va afla pe el,[197]
40. Cela ce vă primeşte pe voi, pe mine mă primeşte, şi cela ce mă primeşte pe mine, primeşte pe cela

[177] Marc 6, 11; Luc. 9, 5. Fapt. 13, 51.
[178] Mat. 11, 24
[179] Luc. 10, 3; Rom. 16, 19.
[180] Mat. 24, 9; Marc. 13, 9; Luc. 12. 11 şi 21, 12.
[181] Marc. 13, 9 sq.
[182] Luc. 12, 11 şi 21, 14 sq. Marc. 13, 11.
[183] Luc. 21. 16; Mih. 7, 6.
[184] Marc. 13, 13.
[185] Luc. 6, 40; Ioan 13, 16 şi 15, 20.
[186] Mat. 12. 24; Luc. 11, 15.
[187] Marc, 4, 22; Luc. 8, 17.
[188] Luc. 12, 3.
[189] Luc. 12, 4; I Petr. 3, 14.
[190] Luc. 12, 6;
[191] Marc. 8, 38; II Tim. 2, 12;
[192] Luc. 9, 26.
[193] Luc. 12, 51.
[194] Mih. 7, 6.
[195] A doua Leg. 33, 9; Luc 14, 26.
[196] Mat. 16. 24. Luc. 9, 25.
[197] Marc 8, 35. Luc 17, 33.

ce m-a trimis pe mine.[198]
41. Cela ce primeşte prooroc în nume de prooroc, plata proorocului va lua; şi cela ce primeşte pe drept în nume de drept, plata dreptului va lua.[199]
42. Şi cela ce va adăpa pe unul dintr-aceşti mici, numai cu un pahar de apă rece, în nume de ucenic, amin grăiesc vouă: nu îşi va pierde plata sa.[200]

CAP 11

Trimişii lui Ioan la Iisus. Asemănarea Fariseilor şi Legiuitorilor cu copiii ce se jucau în târg. Mustrarea unor cetăţi, Iisus laudă pe Tatăl şi cheamă la sine pe cei osteniţi.

Şi a fost când a săvârşit Iisus poruncind celor doisprezece ucenici ai săi, s-a mutat de acolo ca să înveţe şi să propovăduiască în cetăţile lor.[201]
2. Iar Ioan auzind din închisoare, de lucrurile lui Iisus, trimiţând pe doi din ucenicii săi, i-au zis lui:[202]
3. Tu eşti cela ce vine, sau pe altul să aşteptăm?[203]
4. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: Mergând spuneţi lui Ioan cele ce auziţi şi vedeţi:
5. Orbii văd şi şchiopii umblă, leproşii se curăţesc şi surzii aud, morţii se scoală şi săracilor bine se vesteşte.[204]
6. Şi fericit este acela ce nu se va sminti întru mine.[205]
7. Şi ducându-se ei, a început Iisus a grăi noroadelor pentru Ioan: ce aţi ieşit în pustie să vedeţi? Au trestie clătinată de vânt?[206]
8. Dar ce aţi ieşit să vedeţi? Au om îmbrăcat în haina moi? Iată, cei ce poartă cele moi, sunt în casele împăraţilor.
9. Dar ce aţi ieşit să vedeţi? Au prooroc? Adevărat grăiesc vouă: şi mai presus de prooroc.[207]
10. Că acesta este de care este scris: iată, eu trimit pe îngerul meu înaintea feţei tale, care va găti calea ta înaintea ta.[208]
11. Amin grăiesc vouă: nu s-a sculat între cei născuţi din femei mai mare decât Ioan Botezătorul; iar cel mai mic întru împărăţia cerurilor, mai mare decât el este.
12. Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum, împărăţia cerurilor se sileşte, şi silitorii o răpesc pe ea.[209]
13. Că toţi proorocii şi legea până la Ioan au proorocit;
14. Şi de voiţi să primiţi, acesta este Ilie, cela ce va să vie.[210]
15. Cela ce are urechi de auzit, să audă.[211]
16. Cu cine voi asemăna pe neamul acesta? Asemenea este copiilor celor ce şed în târg şi strigă către soţii lor.
17. Şi grăiesc: fluierat-am vouă, şi n-aţi jucat; de jale am cântat vouă şi nu aţi plâns.[212]
18. Că a venit Ioan, nici mâncând, nici bând, şi ei zic: drac are.[213]
19. A venii Fiul omului, mâncând şi bând, şi zic: iată om mâncător şi băutor de vin, prieten vameşilor şi păcătoşilor. Şi s-a îndreptat înţelepciunea de la fiii săi.[214]
20. Atunci a început Iisus a mustra oraşele întru care se făcuseră puterile sale cele mai multe, pentru că nu s-au pocăit.
21. Vai ţie, Horazive! Vai ţie Vitsaido! Că de s-ar fi făcut în Tir şi în Sidon puterile care s-au făcut întru voi, de mult în sac şi în cenuşă s-ar fi pocăit.[215]
22. Însă zic vouă: Tirului şi Sidonului mai uşor va fi în ziua judecatei, decât vouă.
23. Şi tu Capernaume, care până la cer te-ai înălţat, până la iad te vei pogorî; că de s-ar fi făcut în Sodoma puterile care s-au făcut întru tine, ar fi rămas până în ziua de astăzi.[216]

---

[198] Mat. 18, 5; Luc. 10, 16; Ioan 13, 20.
[199] III Împ. 17, 10 şi 18, 4.
[200] Mat. 25, 40; Marc. 9, 41.
[201] Is. 61, l, 2.
[202] Luc. 7, 18, sq.
[203] A doua Lege 15, 18.
[204] Mat. 15, 30; Is. 29, 18 şi 35, 5; Luc. 7, 22; Is. 61, 1.
[205] Mat. 13, 57.
[206] Luc. 7, 24, sq.
[207] Luca 1, 76 şi 7, 26-28
[208] Malah. 3, 1. s.q. Marcu 1, 2.
[209] Luca 16, 16.
[210] Matei 17, 12; Malah. 4, 5.
[211] Marc. 7, 16.
[212] Luc. 7, 32.
[213] Matei 3, 4; Luca 7, 33; Ioan 19, 20.
[214] Matei 9, 10.
[215] Luca 10, 13, sq.
[216] Is. 14, 12.

24. Însă grăiesc vouă, că pământului Sodomului mai uşor îi va fi în ziua judecăţii, decât ţie.
25. Într-acea vreme grăind Iisus, a zis: mărturisescu-mă ţie Părinte Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi pricepuţi, şi le-ai descoperit pe ele pruncilor.[217]
26. Adevărat, Părinte, că aşa a fost bunăvoinţă înaintea ta.
27. Toate îmi sunt date mie de la Tatăl mau, şi nimenea nu cunoaşte pe Fiul, fără numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-l cunoaşte nimenea, fără numai Fiul, şi căruia va voi Fiul să-i descopere.[218]
28. Veniţi către mine toţi cei osteniţi şi însărcinaţi, şi eu vă voi odihni pe voi.[219]
29. Luaţi jugul meu peste voi şi vă învăţaţi de la mine, că sunt blând şi smerit cu inima, şi veţi afla odihnă sufletelor voastre;[220]
30. Că jugul meu este bun şi sarcina mea uşoară.[221]

CAP. 12.
Ucenicii rupând spice sâmbăta. Vindecarea omului cu mâna uscată, a celui orb şi surd. Păcatul împotriva Duhului Sfânt. Semnul lui Iona. Muma lui Iisus şi fraţii săi.

În vremea aceea mergea Iisus sâmbăta prin semănături; iar ucenicii lui au flămânzit şi au început a smulge spice şi a mânca.[222]
2. Iar Fariseii văzând, au zis lui: iată, ucenicii tăi fac ce nu se cade a face sâmbăta.[223]
3. Iar el le-a zis lor: au na-aţi cetit ce a făcut David, când a flămânzit el şi cei ce erau cu dânsul?[224]
4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu şi pâinile punerii înainte a mâncat, care nu se cuvenea lui să mănânce, nici celor ce erau cu dânsul, fără numai preoţilor?[225]
5. Sau n-aţi cetit în lege, că sâmbăta preoţii în biserică spurcă sâmbăta şi nevinovaţi sunt?[226]
6. Dar grăiesc vouă, că mai mare decât biserica este aici.
7. Şi de aţi şti ce este: mila voiesc, iar nu jertfă, n-aţi fi osândit pe cei nevinovaţi,[227]
8. Că Domn este şi ai sâmbetei, Fiul Omului
9. Şi trecând de acolo, au venit în sinagoga lor.
10. Şi iată, un om era acolo având mâna uscată. Şi l-au întrebat pe dânsul, zicând, de se cuvine sâmbăta a vindeca? Ca să-l învinuiască pe el.
11. Iar el le-a zis lor: ce om este dintre voi, care va avea o oaie, şi de va cădea aceea sâmbăta în groapă, au nu o va apuca pe ea şi o va scoate?[228]
12. Dar omul cu cât se deosebeşte de oaie? Pentru aceea se cuvine sâmbăta a face bine.
13. Atunci a zis omului: întinde mâna ta. Şi a întins-o, şi a venit la starea cea dintâi, sănătoasă ca şi cealaltă.
14. Iar Fariseii ieşind afară, sfat au făcut asupra lui, ca să-l piardă pe el.[229]
15. Dar Iisus cunoscând, s-a dus de acolo; şi au mers după dânsul noroade multe, şi i-a tămăduit pe dânşii pe toţi.
16. Şi le-a poruncit lor ca să nu-l facă pe el arătat,[230]
17. Ca să se plinească ceea ce s-a grăit prin Isaia proorocul, ce zice:
18 Iată pruncul meu pe care am ales, iubitul meu întru care bine a voit sufletul meu; pune-voi Duhul meu peste dânsul şi judecată neamurilor va vesti.[231]
19. Nu se va prici, nici va striga, nici va auzi cineva în uliţă glasul lui.
20. Trestie zdrobită nu va frânge şi in aprins nu va stinge, până ce va

[217] Luca 10, 21; I Cor. 1, 19 şi 27.
[218] Mat. 28, 18; Ps. 8, 7; Luca 10, 22; Ioan 1, 18; 3, 35 şi 17; I Cor. 15, 27; Efes. 1, 22; Filip. 2, 9; Evrei 2, 8.
[219] Is. 55, 1-4; Ier. 31, 25.
[220] Ier. 6, 16.
[221] I Ioan 5. 3.
[222] Marcu 2, 23; Luc. 6, 1.
[223] Eşire 20, 10.
[224] I Împ. 21, 6.
[225] Eşire 29, 33; Luc. 24, 6, 9.
[226] Numere 28, 9.
[227] Matei 9, 13; I Imp. 15, 22; Osea 6, 6,
[228] Luc 14, 5.
[229] Ps. 2, 2; Marc. 3, 6; Luc. 6, 11.
[230] Matei 9, 30.
[231] Matei, 3, 17 şi 17, 5; Is. 11, 2 şi 42, 1.

scoale judecata spre biruinţă.[232]
21. Şi întru numele lui neamurile vor nădăjdui.
22. Atunci au adus la dânsul pe un îndrăcii, orb şi mut; şi l-a tămăduit pe el, în cât orbul şi mutul grăia şi vedea.[233]
23. Şi se mirau noroadele şi ziceau: nu cumva acesta este Fiul lui David?
24. Iar Fariseii auzind, ziceau: acesta nu scoate dracii fără numai prin beelzebul, domnul dracilor.[234]
25. Iar Iisus ştiind gândurile lor, le-a zis lor: toată împărăţia ce se împerechează între sine, se pustieşte; şi toată cetatea sau casa ce se împerechează între sine, nu va sta.[235]
26. Şi dacă satana pe satana scoate, întru sine s-a împerecheat; deci, cum va sta împărăţia lui?
27. Şi dacă eu cu beezebul scol dracii, feciorii voştri cu cine îi scot? Pentru aceasta ei vor fi vouă judecători.
28. Iar dacă eu cu Duhul lui Dumnezeu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăţia lui Dumnezeu.[236]
29. Sau cum poate cineva să intre în casa celui tare şi vasele lui să le jefuiască, de nu întâi va lega pe cel tare? Şi atunci va jefui casa lui.[237]
30. Cela ce nu este cu mine, împotriva mea este, şi cela ce nu adună cu mine, risipeşte.[238]
31. Pentru aceasta grăiesc vouă: tot păcatul şi hula se va ierta oamenilor, iar hula care este împotriva Duhului, nu se va ierta oamenilor.[239]
32. Şi oricine va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; iar oricine va zice împotriva Duhului Sfânt, nu se va ierta lui, nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie.[240]
33. Sau, faceţi pomul bun şi roadă lui bună, sau face-ţi pomul putred şi roadă lui putredă, că din roadă se cunoaşte pomul.[241]
34. Pui de năpârci, cum puteţi grăi cele bune, răi fiind? Că din prisosinţa inimii grăieşte gura.[242]
35. Omul cel bun din comoara cea bună a inimii scoate cele bune, iar omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele.
36. Deci grăiesc vouă: că pentru tot cuvântul deşert care vor grăi oamenii, vor să dea seamă de dânsul în ziua judecăţii.[243]
37. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, şi din cuvintele tale te vei osândi.[244]
38. Atunci au răspuns oarecare din Cărturari şi din Farisei, zicând: Învăţătorule, voim să vedem de la tine semn.[245]
39. Iar el răspunzând, a zis lor: neamul viclean şi preacurvar semn caută şi semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona proorocul.[246]
40. Că precum a fost Iona în pântecele chitului trei zile şi trei nopţi, aşa va fi Fiul Omului în inima pământului trei zile şi trei nopţi.[247]
41. Bărbaţii Nineviteni se vor scula la judecată cu neamul acesta şi-l vor osândi pe el; căci ei s-au pocăit pentru propovăduirea lui Iona; şi iată, mai mult decât Iona aici.[248]
42. Împărăteasa de la miazăzi se va scula la judecată cu neamul acesta, şi îl va osândi pe el, că a venit de la marginile pământului să audă înţelepciunea lui Solomon, şi iată mai mult decât Solomon aici.[249]
43. Iar când duhul cel necurat va ieşi din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihna, şi nu află.[250]
44. Atunci zice: mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieşit; şi venind o află deşertată, măturată şi împodobită.
45. Atunci se duce şi ia cu sine alte şapte duhuri mai rele decât sine, şi

[232] Is. 61, 1; Iezech. 34, 16.
[233] Matei 9, 32 sq.
[234] Matei 9, 34; Marc. 3, 22; Luc. 11, 15.
[235] Luc. 11, 17.
[236] I Ioan 3, 8.
[237] Is. 49, 24.
[238] Luc. 11, 23.
[239] Marcu 3, 28.
[240] Luc. 12, 10.
[241] Matei 3, 7 şi 7, 17; Luca 6, 43.
[242] Luc. 6, 45
[243] Efes. 4, 29.
[244] Iov 15, 6.
[245] Matei 16, 1; Marcu 8, 11.
[246] Matei 16, 4; Luc, 11, 29 sq.
[247] Iona 2, 1 sq.; I Cor. 15, 4.
[248] Iona 3, 5.
[249] III Împ. 10, 1; Luc. 11, 31
[250] Luc 11, 24.

intrând locuiesc acolo, şi se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi. Aşa va fi şi acestui neam viclean.[251]
46. Şi încă grăind el către noroade, iată, muma lui şi fraţii lui stăteau afară, căutând să grăiască cu dânsul.[252]
47. Şi a zis lui oarecine: iată, muma ta şi fraţii tăi stau afară, vrând să grăiască cu tine.
48. Iar el răspunzând, a zis celui ce-i spusese: cine este muma mea şi care sunt fraţii mei?
49. Şi tinzându-şi mâna sa spre ucenicii săi, a zis: iată muma mea şi fraţii mei.
50 Că ori cine va face voia Tatălui meu celui din ceruri, acela este fratele meu şi sora şi muma mea.[253]

CAP. 13.
Pilda semănătorului şi alte pilde pentru împărăţia cerurilor.

În ziua aceea ieşind Iisus din casă, şedea lângă mare.[254]
2. Şi s-au adunat la dânsul noroade multe, încât i-a fost lui a intra în corabie să şadă; şi tot norodul sta pe ţărmurile mării.
3. Şi le-a grăit lor multe, în pilde, zicând: iată, a ieşit semănătorul să seamene sămânţa sa.[255]
4. Şi semănând el, unele au căzut lângă cale, şi au venit pasările şi le-au mâncat pe ele.
5. Iar altele au căzut pe pietriş, unde n-aveau pământ mult, şi îndată au răsărit, pentru căci n-aveau pământ adânc;
6. Şi răsărind soarele, s-au pălit, şi pentru că n-aveau rădăcină, s-au uscat.
7. Iar altele au căzut în spini, şi au crescut spinii şi le-au înecat pe ele.
8. Iar altele au căzut pe pământ bun şi au dat roadă: una adică o sută, iar alta şasezeci, iar alta treizeci.
9. Cela ce are urechi de auzit, audă.
10. Şi apropiindu-se ucenicii au zis lui: pentru ce în pilde grăieşti lor?
11. Iar el răspunzând a zis lor: pentru că vouă s-a dat a şti tainele împărăţiei cerurilor, iar acelora nu s-a dat.
12. Că cela ce are, i se va da lui şi îi va prisosi; iar cela ce n-are, şi ceea ce are se va lua de la dânsul.[256]
13. Pentru aceasta în pilde grăiesc lor, că văzând nu văd, şi auzind nu aud, nici înţeleg.[257]
14. Şi se împlineşte întru dânşii proorocia lui Isaia, ce zice: cu auzul veţi auzi şi nu veţi înţelege, şi privind veţi privi şi nu veţi vedea.[258]
15. Că s-a îngroşat inima norodului acestuia, şi cu urechile greu au auzit, şi ochii lor şi-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii şi cu urechile să audă şi cu inima să înţeleagă, şi să se întoarcă şi să-i vindec pe ei.
16. Iar ochii voştri fericiţi sunt că văd, şi urechile voastre că aud.[259]
17. Că amin grăiesc vouă: că mulţi prooroci şi drepţi au dorit să vadă cele ce vedeţi voi şi n-au văzut, şi să audă cele ce auziţi şi n-au auzit.
18. Deci, voi ascultaţi pilda semănătorului:[260]
19. De la tot cela ce aude cuvântul împărăţiei şi nu-l înţelege, vine vicleanul şi răpeşte ceea ce este semănat în inima lui. Aceasta este cea semănată lângă cale.
20. Iar cea semănată pe pietriş, acesta este care aude cuvântul şi îndată cu bucurie îl primeşte,[261]
21. Însă n-are rădăcină întru sine, ci este până la o vreme, iar făcându-se necaz, sau goană pentru cuvânt, îndată-şi se sminteşte.
22. Iar cea semănată în spini, acesta este care aude cuvântul, dar grija veacului acestuia şi înşelăciunea bogăţiei îneacă cuvântul şi neroditor se face.
23. Iar cea semănată în pământ bun, acesta este care aude cuvântul şi-l înţelege, care aduce roadă şi face: unul o sută, iar altul şasezeci iar altul treizeci.

[251] II Petru 2, 20.
[252] Marcu 3, 31; Luc. 8, 19.
[253] Matei 7, 2; Ioan 6, 40.
[254] Marcu 4, 1 sq.
[255] Luc. 8, 4 sq.
[256] Matei 25, 29; Luc. 8, 18.
[257] Luc 8, 10.
[258] Is. 6, 9 sq.; Ioan 12, 40; Fapt. 28, 26.
[259] Luc. 10, 23 sq.
[260] Marcu 4, 14; Luc. 8, 11 sq.
[261] Is. 58. 2.

24. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: asemănatu-sa împărăţia cerurilor, omului care a semănat sământă bună în ţarina sa.
25 Dar dormind oamenii, a venit vrăjmaşul lui şi a semănat zâzanii în grâu şi s-a dus.
26. Iar dacă a crescut iarba şi a făcut roadă, atunci s-au arătat şt zâzaniile.
27. Şi venind slugile stăpânului casei, i-au zis lui: Doamne, au n-ai semănat sământă bună în ţarina ta? Dar de unde are zâzanii?
28. Iar el le-a zis lor: un om vrăjmaş a făcut aceasta. Iar slugile au zis lui: vrea-vei dar să mergem să le plivim?
29. Iar el a zis lor: ba, ca nu cumva plivind zâzaniile să rupeţi şi grâul împreună cu dânsele.[262]
30. Lăsaţi să crească amândouă împreună până la seceriş, şi atunci, la vremea secerişului voi zice secerătorilor: pliviţi întâi zâzaniile şi le legaţi snopi, ca să le ardem pe dânsele, iar grâul îl adunaţi în jitniţa mea.
31. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: asemenea este împărăţia cerurilor, grăunţului de muştar, pe care luându-l omul, l-a semănat în ţarina sa,
32. Care este mai mic decât toate seminţele, iar dacă creşte este mai mare decât toate buruienile şi se face copac, în cât vin pasările cerului şi se sălăşluiesc în ramurile lui.
33. Altă pildă a grăit lor: asemenea este împărăţia cerurilor, aluatului, pe care luându-l muierea l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s-a dospit toată.[263]
34. Acestea toate a grăit Iisus noroadelor, în pilde, şi fără de pilde nu grăia lor.[264]
35. Ca să se plinească ceea ce s-a grăit prin proorocul ce zice: deschide-voi în pilde gura mea, spune-voi cele ascunse din începutul lumii.[265]
36. Atunci lăsând Iisus noroadele a venit în casă.
37. Şi s-au apropiat către dânsul ucenicii lui, zicând: spune nouă pilda zâzaniilor din ţarină.
38. Iar el răspunzând, a zis lor: cela ce a semănat sământa cea bună, este Fiul Omului;[266]
39. Iar ţarina este lumea; iar sământa cea bună, aceştia sunt fii împărăţiei; iar zâzaniile sunt fii celui viclean;
40. Iar vrăjmaşul cel ce le-a semănat pe dânsele, este diavolul, iar secerişul este sfârşitul veacului; iar secerătorii sunt îngerii. Deci, cum se adună zâzaniile şi se ard cu foc, aşa va fi la sfârşitul veacului acestuia.[267]
41. Va trimite Fiul Omului pe îngerii săi şi vor aduna dintru împărăţia lui pe toate smintelile şi pe cei ce fac fărădelegea.[268]
42. Şi-i vor arunca pe ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plânsul şi scrâşnirea dinţilor.[269]
43. Atunci drepţii vor străluci ca soarele întru împărăţia Tatălui lor. Cela ce are urechi de auzit, audă.[270]
44. Iarăşi, asemenea este împărăţia cerurilor, cu comoara ascunsă în ţarină, pe care aflând-o omul, a ascuns-o, şi de bucuria ei merge şi toate câte are le vinde şi cumpără ţarina aceea.[271]
45. Iarăşi, asemenea este împărăţia cerurilor, omului neguţător, ce caută mărgăritare bune.
46. Care aflând un mărgăritar de mult preţ, mergând a vândut toate câte avea şi l-a cumpărat pe el.[272]
47. Iarăşi, asemenea este împărăţia cerurilor, năvodului, care s-a aruncat în mare şi a adunat tot felul de peşti;
48. Pe care după ce s-a umplut, scoţându-l la margine şi şezând, au ales pe cei buni în vase, iar pe cei răi i-au lepădat afară.
49. Aşa va fi la sfârşitul veacului. Vor ieşi îngerii şi vor despărţi pe cei răi din mijlocul celor drepţi.[273]
50. Şi-i vor arunca pe ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

[262] Marcu 4, 3l; Luc. 13, 19.
[263] Luc. 13, 21.
[264] Marcu 4, 33.
[265] Psalm 77, 2.
[266] I Cor.
[267] Apoc. 14, 15.
[268] Matei 25, 32.
[269] Matei 8, 12 şi 22, 13.
[270] Dan. 12, 3.
[271] Matei 16, 34; Filip. 3, 7.
[272] Pild. 8, 10 sq.
[273] Matei 25, 34; Marc. 13, 27.

51. Grăit-a lor Iisus: Înţeles-aţi acestea toate? Zis-au lui: aşa, Doamne.
52. Iar el le-a zis lor: pentru aceasta, tot cărturarul care se învaţă întru împărăţia cerurilor, asemenea este omului stăpân al casei, care scoate din vistieria sa nou şi vechi.
53. Şi au fost, după ce a sfârşit Iisus pildele acestea, au trecut de acolo,[274]
54. Şi venind la patria sa, îi învăţă pe dânşii în sinagoga lor, în cât se mirau ei şi ziceau: De unde îi este lui înţelepciunea aceasta şi puterile?
55. Au nu este acesta feciorul teslarului? Au nu se numeşte muma lui, Maria, şi fraţii lui: Iacov şi Iosi şi Simon şi Iuda?[275]
56. Şi surorile lui, au nu sunt toate la noi? Deci, de unde sunt lui acestea toate?
57. Şi se sminteau întru dânsul. Iar Iisus a zis lor: nu este prooroc necinstii, fără numai în patria sa şi în casa sa.[276]
58. Şi n-a făcut acolo puteri multe, pentru necredinţa lor.

CAP. 14.
Tăierea Capului Sfântului Ioan de Irod.
Minunea înmulţirii pâinilor.
Iisus umblând pe mare.

Într-acea vreme a auzit Irod, cel a patra parte stăpânitor, vestea despre Iisus.[277]
2. Şi a zis slugilor sale: acesta este Ioan Botezătorul; el a înviat din morţi şi pentru aceasta se fac puteri întru el.
3. Că Irod prinzând pe Ioan l-a legat pe el şi l-a pus în temniţă, pentru Irodiada, muierea lui Filip, fratelui său.[278]
4. Că zicea Ioan lui: nu ţi se cuvine ţie s-o ai pe ea.[279]
5. Şi vrând să-l omoare pe dânsul, se temea de norod, pentru că, ca pe un prooroc îl avea pe el.[280]
6. Iar prăznuindu-se ziua naştererii lui Irod, a jucat fata Irodiadei în mijloc şi a plăcut lui Irod.[281]
7. Pentru aceea cu jurământ a mărturisit ca să-i dea orice v-a cere.
8. Iar ea, îndemnată fiind de muma sa, a zis: dă-mi aici pe tipsie Capul lui Ioan Botezătorul.
9. Şi s-a întristat împăratul; dar pentru jurământ şi pentru cei ce şedeau împreună cu dânsul, a poruncit să i se dea.
10. Şi trimiţând a tăiat pe Ioan în temniţă.
11 Şi s-a adus Capul lui în tipsie şi s-a dat felei, şi l-a dus l-a muma sa.
12. Şi venind ucenicii lui, au luat trupul şi l-au îngropat pe el, şi venind au vestit lui Iisus.[282]
13. Şi auzind Iisus, s-au dus de acolo cu corabia în loc pustiu, deosebi; şi auzind noroadele, s-au dus după dânsul pedeştri de prin oraşe.[283]
14. Şi ieşind Iisus, a văzut norod mult, şi i s-a făcut milă de ei şi a tămăduit pe bolnavii lor.[284]
15. Iar făcându-se seară, au venit la dânsul ucenicii lui, zicând: locul este pustiu şi vremea iată a trecut; slobozeşte norodul ca să se ducă prin sate să-şi cumpere bucate loruşi.
16. Iar Iisus le-a zis lor: nu trebuie să meargă; daţi-le voi să mănânce
17. Iar ei au zis lui: n-avem aici fără numai cinci pâini şi doi peşti.
18. Şi el a zis: aduceţi-le pe ele aici la mine.
19. Şi a poruncit norodului să sadă pe iarbă, şi luând cele cinci pâini şi cei doi peşti, şi căutând la cer, a binecuvântat, şi frângând a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii noroadelor.
20. Şi au mâncat toţi şi s-au săturat, şi au luat rămăşiţele de sfărâmături douăsprezece coşuri pline.
21. Iar cei ce mâncaseră erau bărbaţi ca cinci mii, afară de muieri şi de copii,
22. Şi îndată a silit Iisus pe ucenicii săi să intre în corabie şi să meargă înaintea lui de ceea parte, până ce va

[274] Luc 4. 16.
[275] Marcu 6, 1; Ioan 6, 42; Luc. 4, 22.
[276] Luc. 4, 24; Ioan 4, 44.
[277] Marcu 6, 14; Luc. 9, 7.
[278] Marcu 6, 17; Luc. 3. 19.
[279] Lev. 18, 16.
[280] Matei 21, 25, 26.
[281] Luc. 6, 20.
[282] Marcu 6, 29.
[283] Marcu 6, 32 sq. Luc. 9, 10
[284] Mărcii 6, 34 sq.; Luc. 9, 12 sq.; Ioan 6, 1.

slobozi noroadele,[285]
23. Şi slobozind noroadele, s-a suit la munte să se roage deosebi. Şi făcându-se seară, era acolo singur.
24. Iar corabia era în mijlocul mării, învăluindu-se de valuri, că era vântul împotrivă.
26. Iar în a patra strajă a nopţii a mers la dânşii Iisus, umblând pe mare.[286]
26. Şi văzându-l pe el ucenicii umblând pe mare, s-au înspăimântat, zicând că nălucă este şi de frică au strigat.
27. Dar Iisus îndată a grăit lor zicând: îndrăznii, eu sunt, nu vă temeţi.
28. Iar Petru răspunzând, a zis: Doamne, de eşti tu, porunceşte-mi să vin la tine pe apă. Iar el i-a zis: vino.
29. Şi pogorându-se Petru din corabie, umbla pe apă ca să meargă la Iisus.
30. Iar văzând vântul tare, s-a înfricoşat, şi începând a se afunda, a strigat grăind: Doamne mântuieşte-mă.
31. Şi îndată Iisus tinzând mâna, l-a apucat pe dânsul şi i-a zis lui: puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?[287]
32. Şi intrând ei în corabie, a stat vântul.
33. Iar cei ce erau în corabie venind s-an închinat lui, zicând: cu adevărat Fiul lui Dumnezeu eşti.
34. Şi trecând au venit în pământul Ghenisaretului.[288]
35. Şi cunoscându-l pe el oamenii locului aceluia, au trimis în toată latura aceea şi au adus la dânsul pe toţi bolnavii,
36. Şi-l rugau pe el ca numai să se atingă de poalele veşmintelor lui; şi câţi se atingeau se mântuiau.[289]

CAP. 15.
Obiceiuri omeneşti împotriva poruncilor lui Dumnezeu. Vindecarea fiicei Hananiencei şi a altor bolnavi. Săturarea norodului în pustie.

Atunci au venit la Iisus Cărturarii şi Fariseii, cei din Ierusalim, zicând:
2. Pentru ce ucenicii tăi calcă aşezământul bătrânilor? Că nu-şi spală mâinile lor când mănâncă pâine.
3. Iar ei răspunzând le-a zis lor: pentru ce şi voi călcaţi porunca lui Dumnezeu pentru aşezământul vostru?
4. Că Dumnezeu a poruncit zicând: cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta; şi: cela ceva grăi de rău pe tatăl său, sau pe muma sa, cu moarte să moară.[290]
5. Iar voi ziceţi: cela ce ar zice tatălui-său sau mumei sale: Daru este aceea cu care te-ai îi folosit de la mine.
5. Şi să nu cinstească pe tatăl său, sau pe mumă-sa. Şi aţi stricat porunca lui Dumnezeu, pentru aşezământul vostru.
7. Făţarnicilor, bine a proorocit pentru voi Isaia zicând:[291]
8. Se apropie de mine norodul acesta cu gura lui şi cu buzele mă cinsteşte, iar inima lor departe stă de la mine[292]
9. Şi în zadar mă cinsteşte învăţând învăţături, porunci omeneşti.[293]
10. Şi chemând la sine pe noroade, le-a zis lor: auziţi şi înţelegeţi;[294]
11. Nu ce intră în gură spurcă pe om, ci ce iese din gură, aceea spurcă pe om.
12. Atunci apropiindu-se către dânsul ucenicii lui, i-au zis: cunoscut-ai că Fariseu auzind cuvântul, s-au scandalizat?
13. Iar ei răspunzând a zis: Tot sadul, pe care nu l-a sădit Tatăl meu cel ceresc, se va dezrădăcina.
14. Lăsaţi-i pe dânşii; povăţuitori orbi sunt ai orbilor; şi orb pe orb de va povăţui, amândoi în groapă vor cădea.[295]
15. Şi răspunzând Petru, a zis lui: spune nouă pilda aceasta.
16. Iar Iisus a zis lor: încă şi voi nepricepuţi sunteţi?
17. Dar nu înţelegeţi, că tot ce intră

[285] Marcu 6, 45; Ioan 6, 17.
[286] Luc. 24, 37.
[287] Matei 6, 30 şi 8, 26; Iac. 1, 6,
[288] Marcu 6, 53 sq.
[289] Matei 9, 21; Luc. 6, 19.
[290] Eşire 20, 12 şi21, 17; A doua Lege 5, 16; Marcu 7, 10; Efes. 6, 2,
[291] Is. 29, 13; Marc. 7, 6
[292] Ps 77, 40; Is. 29, 13; Ierem. 12, 2.
[293] Col. 2, 22.
[294] Marc. 7. 14.
[295] Luc. 6, 39; Rom, 2, 19.

în gură merge în pântece şi iese pe aSedron?
18. Iar cele ce ies din gură, din inimă ies. şi acelea spurcă pe om.
19. Că din inimă ies gânduri rele, ucideri, preacurvii, curvii, furtişaguri, mărturii mincinoase, hule.[296]
20. Acestea sunt care spurcă pe om, iar cu mâini nespălate a mânca, nu spurcă pe om.
21. Şi ieşind Iisus de acolo, s-a dus în părţile Tirului şi ale Sidonului.[297]
22. Şi iată o muiere cananiancă ieşind din hotarele acelea, striga către dânsul, zicând: miluieşte-mă Doamne, Fiul lui David; Hica mea rău se îndrăceşte.
23. Iar el nu i-a răspuns ei cuvânt. Şi apropiindu-se ucenicii lut, îl rugau pe el zicând: slobozeşte-o pe ea, că strigă în urma noastră.[298]
24. Iar ei răspunzând a zis: nu sunt trimis fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israil.[299]
25. Şi ea venind s-a închinat lui zicând: Doamne, ajută-mil
26. Iar el răspunzând a zis: nu este bine a lua pâinea fiilor şi a o arunca câinilor.[300]
27. Iar ea a zis: adevărat, Doamne, că şi câinii mănâncă din sfărâmăturile ce cad din masa domnilor săi.
28. Atunci răspunzând Iisus, a zis ei: o! muiere, mare este credinţa ta; fie ţie precum voieşti. Şi s-a tămăduit fiica ei dintru acel ceas.[301]
29. Şi trecând de acolo Iisus, a venit lângă marea Galileei şi suindu-se în munte, a şezut acolo.[302]
30 Şi au venit la dânsul noroade multe, având cu sine şchiopi, orbi, muţi, ciungi şi alţii mulţi, şi i-au aruncat pe dânşii la picioarele lui Iisus, şi i-a tămăduit pe ei,[303]
31. Încât se mirau noroadele văzând pe muţi grăind, pe ciungi sănătoşi, pe şchiopi umblând şi pe orbi văzând; şi slăveau pe Dumnezeul lui Israil.
32. Iar Iisus chemând la sine pe ucenicii săi, a zis: milă-mi este de norodul acesta, că iată trei zile sunt de când aşteaptă lângă mine, şi n-au ce mânca; şi a-i slobozi pe dânşii flămânzi nu voiesc, ca nu cumva să slăbească pe cale.[304]
33. Şi au grăit lui ucenicii lui: de unde nouă În pustie atâtea pâini, în cât să se sature atâta norod?
34. Şi a zis lor Iisus: câte pâini aveţi? Iar ei au zis: şapte şi puţini peştişori.
35. Şi a poruncit norodului să şadă pe pământ.
36. Şi luând pe cele şapte pâini şi peştii, mulţumind a frânt şi a dat ucenicilor lui, iar ucenicii norodului.[305]
37. Şi au mâncat toţi şi s-au săturat, şi au luat rămăşiţele de sfărâmături şapte coşniţe pline.
38. Iar cei ce mâncaseră erau ca patru mii de bărbaţi, afară de muieri şi de copii.
39. Şi slobozind noroadele au intrat în corabie şi au trecut în hotarele Magdalului.

CAP 16

Iudeii cer semn. Aluatul Fariseilor. Mărturisirea lui Petru. Lepădarea de sine şi luarea Crucii. Mustrarea lui Petru.

Şi apropiindu-se Fariseii şi Saducheii, ispitindu-1 îl rugau pe dânsul ca să le arate lor semn din cer.[306]
2. Iar el răspunzând, a zis lor: când se face seara ziceţi: senin va fi, că se roşeşte cerul;[307]
3. Şi dimineaţa ziceţi: astăzi va fi furtună, că se roşeşte cerul posomorât. Făţarnicilor, faţa cerului ştiţi să o socotiţi, iar semnele vremilor nu puteţi?
4. Neam viclean şi preacurvar semn caută, şi semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona proorocul. Şi lăsându-i pe dânşii, s-a dus.[308]
5. Şi mergând ucenicii lui de ceea parte, uitaseră să ia pâine.
6. Iar Iisus le-a zis lor: căutaţi şi vă

[296] Fac, 6, 5.
[297] Marc. 7, 24.
[298] Ps 33, 6
[299] Mat. 10, 6; Fapt Ap. 13, 46
[300] Marc. 7, 27.
[301] Mat. 8, 10, 13.
[302] Marc. 7, 31.
[303] Mat. 11, 5; Is. 35, 5; Luc. 7, 22.
[304] Marc. 8, 1 sq.
[305] Marcu 8, 6.
[306] Marcu 8, 11; Ioan 6, 30.
[307] Luc. 12, 54 sq.
[308] Matei 12, 39; Luc. 11, 29; Ionâ 2, 1.

păziţi de aluatul Fariseilor şi al Saducheilor.[309]
7. Iar ei cugetau întru sine, zicând: pâine n-am luat.
8 Iar Iisus cunoscând aceasta le-a zis lor: ce cugetaţi întru voi, puţin credincioşilor, că n-aţi luat pâine?[310]
9. Dar nu înţelegeţi, nici vă aduceţi aminte de cele cinci pâini la cele cinci mii, şi câte coşuri aţi luat?[311]
10. Nici de cele şapte pâini la cele patrii mii, şi câte coşniţe aţi luat?[312]
11. Cum nu înţelegeţi, că nu pentru pâine am zis vouă să vă păziţi de aluatul Fariseilor şi al Saducheilor?
12. Atunci au înţeles că nu de aluatul pâinii a zis lor să se păzească, ci de învăţătura Fariseilor şi a Saducheilor.[313]
13. Iar venind Iisus în părţile Chesariei lui Filip, a întrebat pe ucenicii săi zicând: cine-mi zic oamenii că sunt cu, Fiul Omului?[314]
14. Iar ei au zis: unii, Ioan Botezătorul; alţii Ilie; iar alţii Ieremia, sau unul din prooroci.
15. Zis-a lor Iisus: dar voi cine-mi ziceţi că sunt?
16. Şi răspunzând Simon Petru, a zis: tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.[315]
17. Şi răspunzând Iisus a zis lui: fericit eşti Simone var-Iona, că trup şi sânge nu ţi-a descoperit ţie, ci tatăl meu cel din ceruri.[316]
18. Şi eu zic ţie, că tu eşti Petru, şi pe această piatră voi zidi Biserica mea, şi porţile iadului nu o vor birui pe dansa.[317]
19. Şi-ţi voi da ţie cheile împărăţiei cerurilor, şi ceea ce vei lega pe pământ, va fi legat în ceruri, şi ori ce vei dezlega pe pământ, va fi dezlegat în ceruri.[318]
20. Atunci a poruncit ucenicilor săi ca să nu spună nimănui că el este Hristos.
21. De atunci a început Iisus a spune ucenicilor săi, că se cuvine lui a merge în Ierusalim, şi multe a pătimi de la bătrâni şi de la arhierei şi de la cărturari, şi a fi omorât, şi a treia zi a învia.[319]
22. Şi luându-l pe el Petru, a început a-i sta lui împotrivă, zicând: milostiv fii ţie Doamne; să nu fie ţie aceasta.
23. Iar el întorcându-se, a zis lui Petru: mergi după mine, Satano! Sminteală îmi eşti; că nu cugeţi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.
24. Atunci Iisus a zis ucenicilor săi: oricine voieşte să vie după Mine, să se lepede de sine, şi să-şi ia crucea sa, şi să-mi urmeze Mie.[320]
25. Că cine va vrea să-şi mântuiască sufletul său, pierde-l-va pe el; iar cine îşi va pierde sufletul său pentru mine, afla-l-va pe el.[321]
26. Că ce folos este omului de ar dobândi lumea toată, iar sufletul său îşi va pierde? Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?[322]
27. Că va să vie Fiul Omului întru slava Tatălui său, cu îngerii săi, şi atunci va răsplăti fiecăruia după faptele lui.[323]
28. Amin grăiesc vouă: sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moarte până ce vor vedea pe Fiul Omului venind întru împărăţia sa.[324]

CAP. 17.
Schimbarea la Faţă. Vindecarea lunatecului. Plata dajdiei.

Şi după şase zile, a luat Iisus pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan fratele lui şi i-a suit pe dânşii într-un munte înalt deosebi.[325]
2. Şi s-a schimbai la faţă înaintea lor, şi a strălucit faţa lui ca soarele, iar hainele lui s-au făcut albe ca lumina.[326]
3. Şi iată, s-au arătat lor Moise şi Ilie,

[309] Marcu 8, 15; Luc. 12, 1; I Cor. 5, 6; Galat. 5, 9.
[310] Matei 6, 30.
[311] Matei 14, 17; Ioan 6, 9.
[312] Mat. 15, 34, 37.
[313] Galat. 5, 9.
[314] Marcu 8 27; Luc. 9, 19 sq.
[315] Marcu 8, 29; Ioan 1, 49 şi 6, 69.
[316] I Cor. 2, 10; Galat. 1, 16.
[317] Ioan 1, 4
[318] Mat. 18, 18; 22, 22; Ioan 10, 3.
[319] Mat 17, 22; Luca 9, 22.
[320] Marcu 8, 34, sq.; Luca 9, 23, sq.
[321] Mat. 10, 30; Luca 17, 33; Ioan 12, 25.
[322] Marc. 8, 36. Luc. 9, 25; Ps. 48, 8.
[323] Fapt. 17, 31; Rom. 2, 6.
[324] Mat. 24, 30; Marc. 9, 1 sq.; Luc. 9, 27.
[325] Marc. 9, 2. sq.; Luc. 9, 28.
[326] II Petru 1, 16, sq.

împreună cu dânsul vorbind.[327]
4. Şi răspunzând Petru a zis către Iisus: Doamne, bine este nouă a fi aici; de voieşti, să facem aici trei colibe: ţie una şi lui Moise una şi una lui Ilie,
5. Şi încă grăind el, iată, nor luminos i-a umbrii pe ei, şi iată glas din nor, zicând: acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit, pe acesta să ascultaţi.[328]
6. Şi auzind ucenicii, au căzui pe feţele sale şi s-au spăimântat foarte.
7. Şi apropiindu-se Iisus, s-a atins de dânşii şi a zis: sculaţi-vă şi nu vă temeţi.[329]
8. Şi ridicându-şi ochii lor, pe nimeni n-au văzut, fără numai pe Iisus singur.
9. Şi pogorându-se ei din munte, le-a poruncit lor Iisus, zicând: nimănui să nu spuneţi vederea aceasta, până când Fiul Omului se va scula din morţi.[330]
10. Şi l-au întrebat pe el ucenicii lui, zicând: dar ce zic Cărturarii, că Ilie trebuie să vie mai înainte?[331]
11. Iar Iisus răspunzând, a zis lor: Ilie adecă va veni mai înainte şi va aşeza toate.
12. Iar grăiesc vouă, că Ilie a şi venit, şi nu l-au cunoscut pe dânsul, ci au făcut lui câte-au voit; aşa şi Fiul Omului va să pătimească de la dânşii.
13. Atunci au înţeles ucenicii că pentru Ioan Botezătorul le-a zis lor.
14. Şi venind ei la norod, s-a apropiat către dânsul un om, îngenunchind înaintea lui şi zicând:[332]
15. Doamne, mântuieşte pe fiul meu, că este lunatec şi rău pătimeşte; că de multe ori cade în foc şi de multe ori în apă.
16. Şi l-am adus pe dânsul la ucenicii tăi, şi n-au putut să-l vindece pe el.
17. Iar Iisus răspunzând, a zis: o neam necredincios şi îndărătnic! Până când voi fi cu voi? Până când voi suferi pe voi? Aduceţi-l pe el aici la mine.
18. Şi l-a certai pe el Iisus, şi a ieşit dracul dintr-însul, şi s-a tămăduit copilul din ceasul acela.
19. Atunci apropiindu-se ucenicii către Iisus deosebi, au zis: pentru ce noi n-am putut să-l scoatem pe el?
20. Iar Iisus a zis lor: pentru necredinţa voastră; că amin grăiesc vouă; de veţi avea credinţă cât grăunţul de muştar, veţi zice muntelui acestuia: mută-te de aici acolo, şi se va muta şi nimic nu va fi vouă cu neputinţă.[333]
21. Că acest neam nu iese, fără numai cu rugăciune şi cu post.
22. Şi întorcându-se ei în Galileea, le-a zis lor Iisus: va să se dea Fiul Omului în mâinile oamenilor,[334]
23. Şi-l vor omorî pe el, şi a treia zi va învia. Şi s-au întristat ei foarte.
24. Şi venind ei în Capernaum, s-au apropiat cei ce luau dajdie de Petru, şi au zis: Învăţătorul vostru nu dă dajdie? Zis-a: adevărat.[335]
25. Şi când a intrat în casă a apucat Iisus mai înainte de el, zicând: ce ţi separe, Simone? Împăraţii pământului de la cine iau dăjdii sau bir? De la fiii lor, sau de la cei străini?
26. Grăit-a Petru lui: de la cei străini. Zis-a Iisus lui: iată dar că fiii sunt scutiţi.
27. Dar ca să nu-i smintim pe dânşii, mergând la mare, aruncă undiţe, şi peştele care vei prinde întâi, ia-l şi deschizând gura lui, vei afla un statir; acela luându-l, dă-l lor pentru mine şi pentru tine.[336]

CAP. 18
Întrebări despre întâietate. Pentru scandal. Puterea de a lega şi a dezlega. Certarea greşelii fratelui. Iertarea greşelilor.

În ceasul acela s-au apropiat ucenicii către Iisus, grăind: oare cine este mai mare intru împărăţia cerurilor?[337]
2. Şi chemând Iisus un prunc, l-a pus pe el în mijlociii lor,

[327] Luc. 9, 31
[328] Matei 3, 17.
[329] Dan 8, 18.
[330] Mat. 16, 20.
[331] Matei 11, 14; Mal. 4, 5.
[332] Marc. 9. 17; Luc. 9, 38.
[333] Matei 21, 21; Marcu 11, 23; Luc. 17, 6.
[334] Matei 20, 18; Marc. 9, 31; Luc. 9, 22, 44 şi 18, 31.
[335] Eşire. 30 13.
[336] Luca 23, 2.
[337] Marcu 9, 34; Luca 9, 46, sq,

3. Şi a zis: amin grăiesc vouă: de nu vă veţi întoarce şi să vă faceţi ca pruncii, nu veţi intra întru împărăţia cerurilor;[338]
4. Că cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăţia cerurilor.[339]
5. Şi cine va primi pe un prunc ca acesta întru numele meu, pe mine mă primeşte.[340]
6. Iar cine va sminti pe unul dintr-aceşti mici, care cred întru mine, mai de folos i-ar fi lui ca să-şi spânzure o piatră de moară la grumazul lui şi să se înece întru adâncul mării.[341]
7. Vai lumii de sminteli! Că nevoie este să vie smintelile; dar vai omului aceluia prin care vine sminteala!
8. Iar de te sminteşte pe tine mâna ta, sau piciorul tău, taie-le pe ele şi le leapădă de la tine; mai bine îţi este ţie să intri în viaţă şchiop sau ciung, decât două mâini sau două picioare având, să fii aruncat în focul cel veşnic.[342]
9. Şi ochiul tău de te sminteşte pe line, scoate-l pe el şi-l aruncă de la tine; mai bine este ţie cu un ochiţi să intri în viaţă, decât amândoi ochii având, să fii aruncat în gheena focului.
10. Căutaţi să nu defăimaţi pe vreo unul dintr-aceşti mai mici; că zic vouă: că îngerii lor în ceruri pururea văd faţa Tatălui meu, care este în ceruri.
11. Că a venit Fiul Omului să mântuiască pe cel pierdut.[343]
12. Ce vi se pare vouă? De va avea un om o sută de oi şi se va rătăci una dintr-însele, au nu lasă pe cele nouăzeci şi nouă în munţi, şi mergând caută pe cea rătăcită?[344]
13. Şi de i se va întâmpla s-o găsească pe ea, amin grăiesc vouă, că se bucură de dânsa mai vârtos decât de cele nouăzeci şi nouă, ce nu s-au rătăcit.
14. Aşa nu este voia înaintea Tatălui vostru celui din ceruri, ca i să piară unul dintr-aceşti mici.
15. Şi de-ţi va greşi ţie fratele tău, mergi şi-l mustră pe dânsul între ţine şi între el singur; deci,
de te va asculta, ai dobândit pe fratele tău.[345]
16. Iar de nu te va asculta, mai ia împreună cu tine încă pe unul sau doi, ca prin gura a două sau a trei mărturii să stea tot graiul.[346]
17. Iar de nu-i va asculta pe ei, spune-l soborului; şi de nu va asculta nici de sobor, să-ţi fie ţie ca un păgân şi vameş.[347]
18. Amin grăiesc vouă: ori câte veţi lega pe pământ, vor fi legate în cer; şi ori câte veţi dezlega pe pământ, vor fi dezlegate în cer.[348]
19. Iarăşi amin grăiesc vouă, că dacă doi din voi se vor uni pe pământ pentru tot lucrul ce vor cere, va fi lor de la Tatăl meu, care este în ceruri.
20. Că unde sunt doi sau trei adunaţi întru numele meu, acolo sunt şi eu în mijlocul lor.
21. Atunci apropiindu-se către dânsul Petru, a zis: Doamne, de câte ori va greşi mie fratele meu şi voi ierta lui? Au doară până de şapte ori?[349]
22 Grăit-a Iisus lui: nu-ţi zic ţie: până de şapte ori, ci: până de şaptezeci de ori câte şapte.
23. Pentru aceasta asemănatu-s-a împărăţia cerurilor, omului împărat, care a vrut să ia seama slugilor sale.
24. Şi începând, el a lua seamă, au adus la dânsul pe un datornic cu zece mii de talanţi.
25. Dar neavând el să-i plătească, a poruncit domnul lui să-l vândă pe el şi pe muierea lui şi pe copii şi toate câte avea, şi să plătească.
26. Deci căzând sluga aceea, se închina lui, zicând: doamne, mai îngăduieşte-mă pe mine, şi-ţi voi plăti ţie tot.
27. Şi milostivindu-se domnul slugii aceleia, l-a slobozit pe dânsul, şi i-a iertat lui şi datoria.

---

[338] Mat. 19, 14; Marcu 10, 15; I Cor. 14, 20.
[339] I Petr. 5, 6.
[340] Mat. 10, 40
[341] Marc. 9. 42; Luca 17, 2; Rom. 14, 13.
[342] Mat. 5, 30; Marc 9, 43,
[343] Mat. 9, 13; Luca 19, 10; I Tim. 1, 15.
[344] Luca 15, 4; Ier. 5o, 6; Iez. 34, 11, sq,
[345] Lev. 19, 17; Luca 17, 3.
[346] A doua Lege 19. 15; Iac. 5, 19: Evr. 10, 28; Ioan 8, 17; II Cor. 13, 1.
[347] Rom. 16, 17.
[348] Mat. 16, l9; Ioan 20, 23.
[349] Luc. 17, 3, sq.

28. Iar ieşind sluga aceea, a aflat pe unul din soţiile sale, care era dator lui o sută de dinari, şi apucându-l pe el îl sugruma, zicând: plăteşte-mi ce-mi eşti dator.
29. Deci, căzând soţia aceea la picioarele lui, îl ruga pe dânsul, zicând: mai îngăduieşte-mă pe mine şi-ţi voi plăti.
30. Iar el n-a vrut, ci ducându-l l-a băgat în temniţă până când va plăti datoria.
31. Iar soţiile lui văzând cele ce s-au făcut, s-au întristat foarte, şi venind au spus domnului lor toate cele ce s-au făcut.
32. Atunci chemându-l pe el domnul lui i-a zis lui: slugă vicleană, toată datoria aceea ţi-am iertat ţie, pentru că m-ai rugat;
33. Dar ţie nu ţi se cădea să-ţi fie milă de soţia ta, precum şi mie mi-a fost milă de tine?[350]
34. Şi mâniindu-se domnul lui, l-a dat pe el muncitorilor, până ce va plăti toată datoria lui.[351]
35. Aşa şi Tatăl meu cel ceresc va face vouă, de nu veţi ierta fiecare fratelui său, din inimile voastre, greşalele lor.

CAP. 19.

Despărţirea căsătoriei. Binecuvântarea pruncilor. Primejdiile avuţiei. Viaţa de veci ca răsplătire următorilor lui Hristos.

Şi a fost când a sfârşii Iisus cuvintele acestea, au trecut din Galileea şi au venit în hotarele Iudeei, de ceea parte de Iordan.[352]
2. Şi au mers după dânsul noroade multe şi i-a vindecat pe ei acolo.
3 Şi au venit la dânsul Fariseii, ispitindu-l pe el şi zicând lui: oare se cade omului să-şi lase muierea sa pentru fiece pricină?
4. Iar el răspunzând a zis lor: dar n-aţi cetit, că cela ce a făcut dintâi, bărbat şi muiere i-au făcut pe ei?[353]
5. Şi a zis: pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său şi pe muma sa şi se va lipi de muierea sa şi vor fi amândoi un trup;[354]
6. Pentru aceea nu mai sunt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.[355]
7. Zis-au lui: dar cum Moise a poruncit să i se dea carte de despărţire şi s-o lase pe ea?[356]
8. Zis-a lor: Moise după învârtoşarea inimii voastre a dat voie să vă lăsaţi muierile voastre; dar din început n-a fost aşa.
9. Iar eu grăiesc vouă: oricine îşi va lăsa muierea sa, afară de cuvânt de curvie, şi va lua alta, prea-curveşte; şi cela ce va lua pe cea lăsată, preacurveşte.[357]
10. Zis-au lui ucenicii lui: dacă aşa este pricina omului cu muierea, nu este de folos a se însura.
11. Iar el a zis lor: nu toţi cuprind cuvântul acesta, ci celor ce s-a dat.[358]
12. Că sunt fameni, care din pântecele maicii lor s-au născut aşa; şi sunt fameni, care s-au scopit de oameni; şi sunt fameni, care singuri s-au scopit pe sine pentru împărăţia cerurilor. Cela ce poate cuprinde, să cuprindă.
13. Atunci s-au adus la dânsul prunci, ca să puie mâinile peste ei, şi să se roage; iar ucenicii i-au certat pe ei.[359]
14. Dar Iisus a zis lor: Lăsaţi pruncii şi nu-i opriţi pe ei a veni la mine, că a unora ca acestora este împărăţia cerurilor.[360]
15. Şi punându-şi peste ei mâinile, s-au dus de acolo.
16. Şi iată, un tânăr venind la el, a zis lui: Învăţătorule bune, ce bine voi face ca să am viaţa de veci?[361]
17. Iar el a zis lui: ce-mi zici bun? Nimenea nu este bun, fără numai unul Dumnezeu; dar de voieşti să intri în viaţă, păzeşte poruncile.[362]
18. Zis-a lui: care? iar Iisus a zis: să nu ucizi, să nu preacurveşti, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă;
19. Cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma

[350] Iac. 2, 13.
[351] Mat. 5, 26.
[352] Marc. 10. l, sq.
[353] Fac. l, 27.
[354] Fac. 2, 24; I Cor. 6, 16; Efes, 5, 31.
[355] I Cor. 7, 10.
[356] Mat. 5, 31; A doua Leg. 24, 1.
[357] Mat. 5, 32; Marc 10, 11.
[358] I Cor. 7, 7, 17.
[359] Marc. 10, 13.
[360] Mat. 18, 2, sq.
[361] Marcu 10, 17; Luca 18, 18.
[362] Luca 10, 25, sq.

ta, şi să iubeşti pe vecinul tău ca însuţi pe tine.[363]
20. Zis-a lui tânărul: toate acestea le-am păzit din tinereţile mele; ce încă îmi lipseşte?
21. Zis-cu Iisus lui: de voieşti să fii desăvârşit, mergi, vindeţi averile tale şi le dă săracilor, şi vei avea comoară în cer, şi vino, urmează mie.[364]
22. Iar tânărul auzind cuvântul, s-a dus întristat, că avea avuţii multe.[365]
23. Şi Iisus a zis ucenicilor săi: amin grăiesc vouă, că, cu anevoie va intra bogatul întru împărăţia cerurilor.[366]
24. Şi iarăşi grăiesc vouă: mai lesne este a trece cămila prin urechea acului, decât bogatul a intra întru împărăţia lui Dumnezeu.
25. Iar ucenicii lui auzind, s-au îngrozit foarte, zicând: dar cine poate să se mântuiască?
26. Iar Iisus căutând, a zis lor: la oameni aceasta este cu neputinţă, iar la Dumnezeu toate sunt cu putinţă.
27. Atunci răspunzând Petru, a zis lui: iată, noi am lăsat toate şi am urmat ţie; oare ce va fi nouă?[367]
28. Iar Iisus a zis lor: amin grăiesc vouă, că voi cei ce aţi urmat mie, întru a doua naştere, când va şedea Fiul Omului pe scaunul slavei sale, veţi şedea şi voi pe douăsprezece scaune, judecând pe cele douăsprezece seminţii ale lui Israil.[368]
29. Şi tot cel ce a lăsat case, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau muiere, sau feciori, sau holde pentru numele Meu, însutit va lua, şi viaţă veşnică va moşteni.
30. Şi mulţi dintâi vor fi pe urmă, şi (cei) de pe urmă întâi.[369]

CAP. 20.

Pilda despre lucrătorii viei. Iisus vesteşte patimile sale. Fiii lui Zevedei iubitori de slavă. Vindecarea a doi orbi.

Că asemenea este împărăţia cerului, omului stăpân al casei, care a ieşit dis de dimineaţă să tocmească lucrători în via sa.[370]
2. Şi tocmindu-se cu lucrătorii câte un dinar pe zi, i-a trimis pe ei în via sa.
3. Şi ieşind la al treilea ceas, a văzut pe alţii stând în târg fără de lucru,
4. Şi a zis şi acelora: mergeţi şi voi în vie, şi ce va fi cu dreptul, voi da vouă; iar ei au mers.
5. Iarăşi ieşind întru al şaselea şi întru al nouălea ceas, a făcut asemenea.
6. Iar întru al unsprezecelea ceas ieşind, aflat-a pe alţii stând fără de lucru, şi a zis lor: ce aţi stat aici toată ziua fără de lucru?
7. Zis-au lui, că nimenea pe noi nu ne-a tocmit. Zis-a lor: mergeţi şi voi în via mea, şi ce va fi cu dreptul veţi lua.
8 Iar dacă s-a făcut seară, a zis domnul viei către ispravnicul său: cheamă pe lucrători şi le dă lor plata, începând de la cei de pe urmă până la cei dintâi.
9. Deci venind cei de la al unsprezecelea ceas, au luat câte un dinar.
10. Iar venind cei dintâi, socoteau că vor lua mai mult, şi au luat şi ei câte un dinar.
11. Iar după ce au luat, răpştiau împotriva stăpânului casei, zicând:
12. Aceşti de pe urmă un ceas au lucrat, şi i-ai făcut pe dânşii întocmai cu noi, cari am purtat greutatea zilei şi zăduful.
13. Iar el răspunzând, a zis unuia dintr-înşii: prietene, nu-ţi fac ţie strâmbătate; au nu un dinar te-ai tocmit cu mine?
14. Ia-ţi al tău şi mergi; voiesc şi acestuia de pe urmă să-i dau ca şi ţie.
15. Au doară nu mi se cade să fac eu ce voi vrea cu ale mele? Au este ochiul tău viclean, pentru că eu suni bun?[371]
16. Aşa vor fi cei de pe urmă întâi, şi cei dintâi pe urmă, că mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.[372]

[363] Mat. 15, 4.
[364] Mat. 6, 20; Luca 10, 9.
[365] Psalm 61, 10.
[366] Marcu 10, 23; Luca 18, 24, sq. Luca 1, 37.
[367] Marcu 10, 28; Luca 18, 28.
[368] Luca 22, 30.
[369] Mat. 20, 16 şi 22, 14; Marcu 10, 31; Luca 13, 30.
[370] Mat. 21, 33.
[371] Rom 9, 21.
[372] Mat. 19, 30; Marc. 10, 31; Luc. 13, 30.

17. Şi suindu-se Iisus în Ierusalim, a luat pe cei doisprezece ucenici, deosebi, pe cale, şi le-a zis lor.
18. Iată, ne suim în Ierusalim şi Fiul Omului se va da Arhiereilor şi Cărturarilor, şi-l vor judeca pe el spre moarte.[373]
19. Şi-l vor da pe el neamurilor ca să-l batjocorească, şi să-l bată, şi să-l răstignească, şi a treia zi va învia.[374]
20. Atunci s-a apropiat către dânsul muma fiilor lui Zevedei, împreună cu fiii săi, închinându-se şi cerând oarece de la dânsul.[375]
21. Iar el au zis ei: ce voieşti? Zis-a lui: zi ca să şadă aceşti doi fii ai mei, unul dea-dreapta ta şi altul dea-stânga ta, întru împărăţia ta.
22. Iar Iisus răspunzând, a zis: nu ştiţi ce cereţi. Puteţi să beţi paharul, care voi să-l beau eu, şi cu botezul cu care eu mă botez să vă botezaţi? Zis-au lui: putem.[376]
23. Şi a grăit lor: paharul meu cu adevărat veţi bea, şi cu botezul cu care eu mă botez, vă veţi boteza; dar a şedea dea-dreapta mea şi dea-stânga mea, nu este al meu a da, ci celor ce s-a gătit de la Tatăl meu.
24. Şi auzind cei zece, s-au mâniat pentru cei doi fraţi.[377]
25. Iar Iisus chemându-i pe dânşii, a zis: ştiţi că domnii păgânilor îi domnesc pe ei şi cei mari îi stăpânesc pe dânşii.
26. Iar între voi nu va fi aşa; ci, care dintre voi va vrea să fie mai mare, să fie vouă slugă.
27. Şi care dintre voi va vrea să fie întâi, să fie vouă slugă;
28. Precum şi Fiul Omului n-a venit să-i slujească lui, ci să slujească şi să-şi dea sufletul său răscumpărare pentru mulţi.[378]
29. Şi ieşind ei din Ierihon, a mers după dânsul norod mult.
30. Şi iată, doi orbi şezând lângă cale, auzind că Iisus trece, au strigat, grăind: miluieşte-ne pe noi, Doamne. Fiul lui David.[379]
31. Iar norodul i-a certat pe dânşii ca să tacă, dar ei mai tare strigau, grăind: miluieşte-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David.
32. Şi stând Iisus, i-a strigat pe dânşii şi le-a zis: ce voiţi să vă fac vouă?
33. Zis-au lui: Doamne, să se deşchidă ochii noştri.[380]
34. Şi făcându-i-se milă lui Iisus, s-a atins de ochii lor, şi îndată au văzut cu ochii lor, şi au mers după dânsul.

CAP. 21.

Intrarea lui Hristos în Ierusalim. Alungarea vânzătorilor din biserică. Smochinul cel uscat. Botezul lut Ioan. Pilda despre cei doi fii trimişi în vie. Lucrătorii cei răi.

Şi când s-au apropiat de Ierusalim, şi au venit în Vithtaghi, la muntele Măslinilor, atunci Iisus a trimis doi ucenici,[381]
2. Zicându-le lor: mergeţi în satul care este înaintea voastră, şi numai decât veţi găsi o asină legată, şi mânz cu dânsa; dezlegându-o, aduceţi-o la mine.
3. Şi de va zice vouă cineva ceva, veţi zice, că acestea Domnului trebuiesc, şi numaidecât le va trimite pe ele.
4. Iar acestea toate s-au făcut, ca să se plinească ceea ce s-a zis prin proorocul ce zice:
5. Ziceţi fetei Sionului: iată, împăratul tău vine la tine blând şi şezând pe asină şi pe mânz, fiul celei de supt jug.[382]
6. Şi mergând ucenicii, au făcut precum le-a poruncit lor Iisus.
7. Au adus asina şi mânzul, şi au pus deasupra lor veşmintele sale, şi au şezut pe dânsele.[383]
8. Iar cei mai mulţi din norod aşterneau veşmintele lor pe cale, şi alţii tăiau stâlpări din copaci şi le aşterneau pe cale.
9. Iar noroadele cele ce mergeau

[373] Mat. 17, 22.
[374] Luc. 18, 32
[375] Marc. 10, 35.
[376] Ioan 18. 11.
[377] Marc. 10, 41.
[378] Ioan 13, 4; Filip. 2, 7.
[379] Mat. 2, 7; Marc. 10, 46; Luc. 18, 35.
[380] Ecles. 11, 7.
[381] Marc. 11, 1; Lite 19, 29; Ioan 12, 12 sq.
[382] Zah. 9, 9; Isaia 62, 11; Psat. 23, 8.
[383] IV Împ. 9, 13.

înainte şi cele ce veneau pe urmă, strigau, zicând: osana Fiului lui David, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus![384]
10. Şi intrând el în Ierusalim, s-a cutremurat toată cetatea, zicând: cine este acesta?
11. Iar noroadele ziceau: acesta este Iisus, proorocul cel din Nazaretul Galileei.[385]
12. Şi a intrat Iisus în biserica lui Dumnezeu şi a scos pe toţi cei ce vindeau şi cumpărau în biserică, şi mesele schimbătorilor de bani le-a răsturnat, şi scaunele celor ce vindeau porumbei,
13. Şi a zis lor: scris este: casa mea, casă de rugăciune se va chema; iar voi o aţi făcut pe dânsa peşteră, tâlharilor.[386]
14. Şi au venit la dânsul în biserică, orbi şi şchiopi, şi i-a vindecat pe ei.[387]
15. Iar văzând Arhiereii şi Cărturarii minunile care a făcut, şi pruncii strigând în biserică şi zicând: Osana Fiului lui David s-au mâniat.
16 Şi i-au zis lui: auzi ce zic aceştia? Iar Iisus a zis lor: adevărat; au niciodată n-aţi cetit, că din gura pruncilor şi a celor ce sug ai săvârşit laudă?[388]
17. Şi lăsându-i pe ei, au ieşit afară din cetate, la Vitania, şi s-au sălăşluit acolo.
18. Iar a doua zi întorcându-se în cetate, a flămânzit.[389]
19. Şi văzând un smochin lângă cale, a venit la dânsul, şi n-a aflat nimic într-însul, fără numai frunze, şi a zis lui: de acum să nu se mai facă din tine rod în veci. Şi îndată s-a uscat smochinul.[390]
20. Şi văzând ucenicii s-au minunat, zicând: cum îndată? s-a uscat smochinul!
21. Şi răspunzând Iisus a zis lor: amin zic vouă: de veţi avea credinţă şi nu vă veţi îndoi, nu numai ceea a smochinului veţi face, ci şi muntelui acestuia de veţi zice: ridică-te şi te aruncă în mare, va fi;
22. Şi toate, ori câte veţi cere întru rugăciune, crezând, veţi lua.[391]
23. Şi venind el în biserică, a mers la dânsul când învăţa, arhiereii şi bătrânii norodului, zicând: cu ce putere faci acestea? Şi cine ţi-a dat ţie puterea aceasta?[392]
24. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: întreba-voi şi eu pe voi un cuvânt, pe care, de mi-l veţi spune mie, şi eu voi spune vouă cu ce putere fac acestea.
25. Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer, sau de la oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicând: de vom zice: din cer, va zice nouă: dar pentru ce n-aţi crezut lui?
26. Iar de vom zice: de la oameni, ne temem de norod, că toţi au pe Ioan ca pe un prooroc[393]
27. Şi răspunzând lui Iisus, au zis: nu ştim. Zis-a lor şi el: nici eu nu voi spune vouă cu ce putere fac acestea.
28. Dar ce vi se pare vouă? Un om avea doi feciori, şi mergând la cel dintâi, i-a zis: fiule, mergi astăzi de lucrează în via mea.
29. Iar el răspunzând, a zis: nu voi; iar mai pe urmă căindu-se, a mers.
30. Şi mergând la celălalt, a zis aşijderea. Iar el răspunzând, a zis. Eu doamne, voi merge, şi n-a mers.[394]
31. Care dintr-aceşti doi a făcut voia tatălui său? Zis-au lui: cel dintâi. Zis-a lor Iisus: amin zic vouă, că vameşii şi curvele merg mai înainte de voi întru împărăţia lui Dumnezeu.[395]
32. Că a venit la voi Ioan, în calea dreptăţii, şi n-aţi crezut lui; iar vameşii şi curvele au crezut lui, dar voi văzând nu v-aţi căit după aceea, ca să credeţi lui.[396]
33. Ascultaţi altă pildă: un om era stăpân al casei, care a sădit vie şi a îngrădit-o împrejur cu gard, şi a săpat într-însa teasc, şi a zidit turn, şi a dat-o lucrătorilor, şi s-a dus departe,
34. Iar când s-a apropiat vremea

[384] Ps. 117, 24, 25.
[385] Ioan 1, 45.
[386] Marcu 11, 15; Luca 19, 45, sq. Ioan 2, 13, 17; Is. 56, 7; Ier. 7, 11.
[387] Is. 35, 6.
[388] Ps. 8, 3.
[389] Marcu 11, 12.
[390] Luca 13, 6, 7.
[391] Marcu 11, 24; Ioan 14, 13.
[392] Marcu 11, 27; Luca 20, l, sq.
[393] Mat. 14, 5.
[394] Iezech. 33, 31.
[395] Luca 3, 12, 13.
[396] Marcu 12, l, sq; Luca 20, 9; Is. 5, 1.

roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să ia rodurile ei.
35. Dar lucrătorii prinzând pe slugile lui, pe unul l-au bătut, iar pe altul l-au omorât, iar pe altul l-au ucis cu pietre,[397]
36. Iarăşi a trimis şi pe alte slugi mai multe decât cele dintâi şi le-a făcut şi acelora aşijderea.
37. Iar m-ai pe urmă a trimis la ei pe fiul său, zicând: se vor ruşina de fiul meu.
38. Însă lucrătorii văzând pe fiul, au zis întru sine: acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorâm pe el şi să stăpânim moştenirea lui.[398]
39. Şi prinzându-l pe el, l-au scos afară din vie şi, l-au omorât.
40. Deci, când va veni domnul viei, ce va face lucrătorilor acelora?
41. Zis-au lui: pe cei răi, cu rău îi va pierde şi via o vadă altor lucrători, care vor da lui rodurile la vremea lor.
42. Zis-a lor Iisus; au nici odinioară n-aţi cetit în Scripturi: piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului, de la Domnul s-a făcut aceasta, şi este minunată întru ochii noştri?[399]
43. Pentru aceea zic vouă, că se va lua de la voi împărăţia lui Dumnezeu, şi se va da neamului care va face rodurile ei.
44. Şi cel ce va cădea peste piatra aceasta, se va sfărâma; iar peste care va cădea ea, îl va spulbera.
45. Şi auzind Arhiereii şi Fariseii pildele lui, au cunoscut că pentru dânşii grăieşte;
46. Şi căutând să-l prindă pe el, s-au temut de norod, de vreme ce ca pe un prooroc îl avea pe el.[400]

CAP. 22.

Chemarea la nuntă, întrebarea despre dajdie. Saducheii şi învierea morţilor. Întrebarea legiuitorului pentru porunca cea mai mare din lege. Iisus întreabă pe cărturari: al cui fiu este Hristos.

Şi răspunzând Iisus, iarăşi a grăit lor în pilde, zicând:
2. Asemănatu-s-a împărăţia cerului, omului împărat, care a făcut nuntă fiului său.[401]
3. Şi a trimis pe slugile sale să cheme pe cei chemaţi la nunta, dar nu voiau să vie.
4. Iarăşi a mai trimis pe alte slugi, zicând: ziceţi celor chemaţi: iată că am gătit prânzul meu; juncii mei şi cele hrănite ale mele sau junghiat şi toate sunt gata; veniţi la nuntă.
5. Dar ei nebăgând în seamă, s-au dus: unul la holda sa, altul la neguţătoria sa;
6. Iar ceilalţi prinzând pe slugile lui, i-au pedepsit şi i-au omorât pe ei.
7. Şi auzind împăratul acela, s-a mâniat; şi trimiţând oştile sale, a pierdut pe ucigaşii aceia şi cetatea lor o a ars.
8. Atunci a zis slugilor sale: iată nunta este gata, dar cei chemaţi n-au fost vrednici.
9. Deci mergeţi la răspântiile căilor, şi pe câţi veţi afla, chemaţi-i la nuntă.
10. Şi ieşind slugile acelea la răspântii, au adunat pe foţi câţi au aflat şi buni şi răi; şi s-a umplut nunta de cei ce şedeau.
11. Iar împăratul intrând să vadă pe cei ce şedeau, văzut-a acolo pe un om, care nu era îmbrăcat în haină de nuntă.
12. Şi i-a zis lui: prietene, cum ai intrat aici neavând haină de nuntă? Iar el tăcea.
13. Atunci împăratul a zis slugilor: legându-i lui mâinile şi picioarele, luaţi-l pe dânsul, şi-l aruncaţi întru întunerecul cei mai dinafară; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor;[402]
14. Că mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.[403]
15 Atunci mergând Fariseii, sfat au făcut ca să-l prindă pe el în cuvânt.[404]
16. Şi au trimis pe ucenicii lor împreună cu Irodianii, zicând: Învăţătorule, ştim că adevărat eşti, şi calea lui Dumnezeu întru adevăr înveţi, şi nu-ţi este ţie grijă de nimenea, că nu cauţi la faţa oame-

[397] Fapt, 7. 52.
[398] Mat. 26, 3, 4.
[399] Psalm 117, 21 sq.; Is. 8, 14 şi 28, 16; Fapt. 4, 11; Rom. 9, 33; I Petr. 2, 6.
[400] Luca 7, 16.
[401] Luca 14, 16 sq.
[402] Luca 20, 20.
[403] Matei 19, 30; 20, 16; Marcu 10, 31.
[404] Marcu 12, 13.

nilor.
17. Deci spune nouă: ce ţi se pare fie? Se cade a da dajdie Cezarului, sau nu?
18. Iar Iisus cunoscând vicleşugul lor, a zis: ce mă ispitiţi, făţarnicilor? Arătaţi-mi mie banul dajdiei.[405]
19. Iar ei au adus lui un dinar.
20. Şi a zis lor: al cui este chipul acesta şi scrierea cea de pe el?
21. Zis-au lui: ale Cezarului. Atunci a zis lor: daţi dar înapoi pe cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului, şi pe cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.
22. Şi auzind s-au mirat, şi lăsându-l pe el s-au dus.
23. Într-aceea zi au venit la dânsul Saducheii, care zic, că nu este înviere, şi l-au întrebat pe ei, zicând:[406]
24. Învăţătorule, Moise a zis: de va muri cineva neavând feciori, să ia fratele lui pe muierea lui şi să ridice sămânţa fratelui său.[407]
25. Deci erau la noi şapte fraţi, şi cel dintâi însurându-se a murit, şi neavând sămânţă, a lăsat pe muierea sa fratelui său.
26. Aşijderea şi al doilea şi al treilea, până la al şaptelea.
27. Iar mai pe urmă de toţi a murit şi muierea.
28. Deci la înviere, a căruia dintr-acei şapte va fi muiere? Că toţi o au avut pe ea.
29. Iar Iisus răspunzând, a zis lor: vă rătăciţi, neştiind Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu;
30. Că la înviere nici nu se însoară nici nu se mărită, ci ca îngerii lui Dumnezeu în cer sunt.
31. Iar pentru învierea morţilor, au n-aţi cetit ceea ce s-a zis vouă de la Dumnezeu, grăind:
32. Eu sunt Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov? Nu este Dumnezeu, Dumnezeu al morţilor, ci al viilor.[408]
33. Şi auzind noroadele, se mirau de învăţătura lui.
34. Iar Fariseii auzind că au astupat gurile Saducheilor, s-au adunat împreună.[409]
35. Şi l-a întrebat pe el unul din ei, învăţător de lege, ispitindu-l pe el şi zicând:
36. Învăţătorule, care poruncă este mai mare în lege?
37. Iar Iisus a zis lui: să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta şi cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău. Aceasta este întâi şi mai mare poruncă.[410]
38. Iar a doua asemenea acesteia: să iubeşti pe aproapele tău ca însuţi pe tine.[411]
39. Într-acestea două porunci, toată legea şi proorocii atârnă.
40. Şi fiind adunaţi Fariseii, i-a întrebat pe ei Iisus, zicând:[412]
41. Ce vi se pare vouă de Hristos? Al cui fiu este? Zis-au lui: al lui David.
42. Zis-a lor: dar cum David cu Duhul îl numeşte pe el Domn? zicând:
43. Zis-au Domnul Domnului meu: şezi dea dreapta mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor tale.[413]
44. Deci dacă David îl numeşte pe el Domn, cum fiu al lui este?
45. Şi nimenea nu putea să răspundă lui cuvânt, nici nu a mai îndrăznii cineva dintr-acea zi să-l mai întrebe pe el.

CAP. 23.
Mustrări Cărturarilor şi Fariseilor.
Atunci Iisus a grăit noroadelor şi ucenicilor săi zicând:
2. Pe scaunul lui Moise au şezut Cărturarii şi Fariseii.
3. Deci toate câte vor zice vouă să păziţi, păziţi şi faceţi, iar după lucrurile lor nu faceţi, că ei zic şi nu fac.[414]
4. Că leagă sarcini grele şi cu anevoie de purtat, şi le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu vor să le mişte pe ele.[415]
5. Şi toate lucrurile lor le fac ca să se

[405] Psalm 40, 7.
[406] Marcu 12, 18; Luca 20, 27.
[407] A doua Lege 25, 5.
[408] Eşire 3, 6.
[409] Marcu 12, 28; Luc. 10, 25,
[410] A doua Lege 6, 5; 10, 12.
[411] Lev. 19, 18.
[412] Marcu 12, 35; Luca 20, 41.
[413] Ps. 109, 1, sq.; F. Ap. 2. 34; I Cor. 15, 25; Evr. l, 13; 10, 13.
[414] Maleah. 2, 7.
[415] Luc. II, 46; Fapt. 15, 10; Is. 10, l, 2.

vadă de oameni, că-şi lăţesc filacteriile lor, şi-şi măresc ceprazele hainelor lor,[416]
6. Şi iubesc şederile cele mai întâi la ospeţe, şi scaunele cele mai de sus în sinagogi,
7. Şi închinăciunile prin târguri, şi a se chema de oameni: ravi, ravî;
8. Iar voi să nu vă numiţi; ravî, că unul este Dascălul vostru, Hristos, iar voi toţi fraţi sunteţi.[417]
9. Şi tată să nu chemaţi vouă pe pământ, că unul este Tatăl vostru cel din ceruri.[418]
10. Nici să vă numiţi: învăţători, că unul este învăţătorul vostru, Hristos.
11. Iar cel ce este mai mare între voi, să fie vouă slugă;[419]
12. Că cel ce se va înălţa pe sine, se va smeri, şi cel ce se va smeri pe sine, se va înălţa.[420]
13 Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că mâncaţi casele văduvelor, făcând rugăciuni lungi, întru făţărie, pentru aceasta mai multă osândă veţi lua.[421]
14. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că închideţi împărăţia cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intraţi, nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi.[422]
15. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că înconjuraţi marea şi uscatul ca să faceţi un nemernic, şi dacă se face, îl faceţi pe el fiu gheenei îndoit decât pe voi.
16. Vai vouă, povăţuitori orbi, care ziceţi: că cel ce se va jura pe biserică, nimic nu este; iar cel ce se va jura pe aurul bisericii, vinovat este.
17. Nebuni şi orbi! Că ce este mai mare? Aurul, sau biserica care sfinţeşte pe aur?
18. Şi cel ce se va jura pe altar nimic nu este; iar cel ce se va jura pe darul ce este deasupra lui, vinovat este.
19. Nebuni şi orbi! Că ce este mai mare? Darul, sau altarul care sfinţeşte pe dar?[423]
20. Deci, cela ce se jură pe altar, se jură pe el şi pe toate cele ce sunt deasupra lui.
21. Şi cela ce se jură pe biserică, se jură pe ea şi pe cela ce locuieşte într-însa.
22. Şi cela ce se jură pe cer, se jură pe scaunul lui Dumnezeu şi pe cela ce şade pe el.[424]
23. Vai vouă, cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că zeciuiţi izma şi mărarul şi chimenul, şi aţi lăsat cele mai grele ale legii: judecata şi mila şi credinţa; acestea se cădea să le faceţi, şi acelea să nu le lăsaţi.[425]
24. Povăţuitori orbi, cari strecuraţi ţânţarul şi înghiţiţi cămila.
25. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că curăţiţi partea cea din afară a paharului şi a blidului, iar dinlăuntru sunt pline de răpire şi de nedreptate.[426]
26. Farisee oarb, curăţeşte întâi partea cea dinlăuntru a paharului şi a blidului, ca să fie şi cea dinafară curată.[427]
27. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că vă asemănaţi mormintelor celor văruite, care din afară se arată frumoase, iar din-lăuntru sunt pline de oasele morţilor şi de toată necurăţia.
28. Aşa şi voi: dinafară vă arătaţi drepţi oamenilor, iar dinlăuntru sunteţi plini de făţărie şi fărădelege.
29. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că ziditi mormintele proorocilor şi împodobiţi gropile drepţilor.
30. Şi ziceţi: de am fi fost în zilele părinţilor noştri, n-am fi fost părtaşi lor întru sângele proorocilor.
31. Drept aceea, înşivă mărturisiţi de voi, ca sunteţi fii ai celor ce au omorât pe prooroci.
32. Şi voi umpleţi măsura părinţilor voştri.
33. Şerpi, pui de năpârci, cum veţi

[416] Mat. 6, 1; Num. 15, 38; A doua Lege 6, 8 şi 22. 12.
[417] Marc. 12, 39; Luc. 11, 43.
[418] Mal. 1, 6; 2, 10; Iac. 3, l,
[419] Mat. 20, 26 sg.
[420] Pild 29. 23; Iov 22, 29; Iez. 17, 24; Luc. 14, 11 şi 18, 14; I Petr. 5, 5.
[421] Marc. 12, 40; Luc. 2o, 47.
[422] Luc. 11, 52.
[423] II Petr. l, 9.
[424] Mat. 5, 34.
[425] Luc. 11, 42.
[426] Luc. 11, 39.
[427] Tit l, 15.

scăpa de judecata gheenei?[428]
34. Pentru aceasta, iată, eu trimit la voi prooroci şi înţelepţi şi cărturari şi dintre dânşii veţi ucide şi veţi răstigni, şi dintre dânşii veţi bate în soboarele voastre, Şi-i veţi goni din oraş în oraş.[429]
35. Ca să vină asupra voastră tot sângele drept(ţilor), care s-a vărsat pe pământ, de la sângele lui Avel celui drept, până la sângele Zahariei fiul Varahiei, pe care l-aţi omorât între biserică şi între altar.[430]
36. Amin grăiesc vouă: vor veni acestea toate peste neamul acesta.
37. Ierusalime, Ierusalime, cela ce ai omorât pe prooroci şi ai ucis cu pietre pe cei trimişi la tine, de câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, în ce chip adună găina puii săi supt aripi, şi n-aţi vrut![431]
38. Iată, se lasă vouă casa voastră pustie.[432]
39. Că zic vouă: de acum nu mă veţi mai vedea, până când veţi zice: bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.[433]

CAP. 24.

Dărâmarea Ierusalimului.
Sfârşitul lumii.

Şi ieşind Iisus din Templu mergea, şi s-au apropiat către dânsul ucenicii Lui ca să-i arate Lui zidirile Templului.[434]
2. Iar Iisus a zis lor: vedeţi acestea toate? Amin grăiesc vouă: nu va rămâne aici piatră pe piatră, care să nu se risipească.
3. Şi şezând El pe muntele Măslinilor, s-au apropiat către dânsul ucenicii Lui, deosebi, zicând: spune nouă, când vor fi acestea? Şi care este semnul venirii tale şi al sfârşitului veacului?
4. Şi răspunzând Iisus a zis lor: căutaţi să nu vă amăgească cineva pe voi;[435]
5. Că mulţi vor veni întru numele meu, zicând: eu sunt Hristos, şi pe mulţi vor înşela.[436]
6. Şi aveţi să auziţi de războaie şi veşti de războaie. Căutaţi să nu vă spăimântaţi,
7. Că se cuvine toate acestea să fie; ci încă nu va fi atunci sfârşitul.
8. Că se va scula neam peste neam, şi împărăţie peste împărăţie, şi vor fi foamete şi ciumă şi cutremure pe alocurea. Ci acestea toate vor fi începătură a durerilor.
9. Atunci vă vor da pe voi în necazuri, şi vă vor omorî pe voi, şi veţi fi urâţi de toate neamurile pentru numele meu.[437]
10. Şi atunci se vor sminti mulţi, şi se vor vinde unul pe altul, şi se vor urî unul pe altul.[438]
11. Şi mulţi prooroci mincinoşi se vor scula şi vor înşela pe mulţi.[439]
12. Şi pentru înmulţirea fărădelegii, (se) va răci dragostea multora;[440]
13. Dar cela ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui.[441]
14. Şi se va propovădui această evanghelie a împărăţiei întru toată lumea, întru mărturie la toate neamurile; şi atunci va veni sfârşitul.
15. Deci când veţi vedea urâciunea pustiirii, care s-a zis prin Daniil proorocul, stând în locul cel sfânt (cela ce citeşte să înţeleagă),[442]
16. Atunci cei din Iudeea să fugă la munţi;
17. Şi cel ce va fi pe casă, să nu se pogoare să ia ceva din casa sa;[443]
18. Şi cel ce va fi în câmp, să nu se întoarcă înapoi să-şi ia haina sa.
19. Iar vai! celora ce vor avea în pântece şi celora ce vor apleca în zilele acelea!
20. Ci rugaţi-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta.[444]
21. Că va fi atunci necaz mare, care

[428] Mat 3, 7.
[429] Luc. 11, 49; Fapt. 5. 40.
[430] Fac. 4, 8; II Paral. 24, 21, sq; Luca 11, 51; Evr. 11, 4.
[431] Luca 13, 34.
[432] III Împ. 9, 7; Ps. 68, 29.
[433] Ioan 12, 13.
[434] Marcu 13, 1; Luca 21, 5.
[435] Efes. 5, 6: Colos. 3, 6.
[436] Mat. 7, 22; Ioan 5, 43.
[437] Marcu 13, 8, sq; Luca 21, 11, sq.; Ioan 16, 2.
[438] Mat. 11, 6.
[439] Mat. 7, 15.
[440] II Tim. 3, 1.
[441] Mat. 10, 22; Marcu 13, 13; Apoc. 2, 10, 26.
[442] Dan. 9, 26 sq.
[443] Luca 17, 31.
[444] Eşire 16, 29.

n-a fost din începutul lumii până acum, nici va fi.[445]
22. Şi de nu s-ar fi scurtat zilele acelea, nu s-ar îi mântuit tot trupul, dar pentru cei aleşi se vor scurta zilele acelea.
23. Atunci de va zice vouă cineva: iată aici este Hristos, sau acolo, să nu credeţi.[446]
24. Că se vor scula hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi, şi vor da semne mari şi minuni, cât să amăgească de va fi cu putinţă, şi pe cei aleşi.
25. Iată mai înainte va-m spus vouă.
26. Deci de vor zice vouă: iată în pustie este, să nu ieşiţi; iată în cămări, să nu credeţi.[447]
27. Că precum iese fulgerul de la răsărit şi se arată pană la apus, aşa va fi şi venirea Fiului Omului;
28 Că unde va fi trupul cel mort, acolo se vor aduna vulturii.[448]
29. Însă îndată după necazul acelor zile soarele se va întuneca şi luna nu-şi va da lumina sa, şi stelele vor cădea din cer, şi puterile cerurilor se vor clătina.[449]
30. Şi atunci se va arăta semnul Fiului Omului pe cer, şi atunci vor plânge toate seminţiile pământului; şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere, şi cu slavă multă.[450]
31. Şi va trimite pe îngerii săi cu glas mare de trâmbiţă, şi vor aduna pe cei aleşi ai lui din cele patru vânturi, de la marginile cerurilor până la marginile lor.[451]
32. Iar de la smochin vă învăţaţi pildă: când mlădiţa lui este moale şi înfrunzeşte, ştiţi că aproape este vara.[452]
33. Aşa şi voi, când veţi vedea acestea toate, să ştiţi că aproape este, lângă uşi. [453]
34. Amin grăiesc vouă: nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.
35. Cerul şi pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.
36. Iar de ziua aceea şi ceasul, nimeni nu ştie, nici îngeri; din ceruri, fără numai Tatăl meu singur.[454]
37. Că precum a fost în zilele lui Noe, aşa va fi şi venirea Fiului Omului.[455]
38. Şi precum era în zilele cele mai înainte de potop: mâncau şi beau, se însurau şi se măritau, până în ziua întru care a intrai Noe în corabie.
39. Şi n-au ştiut până când a venit potopul şi a luat pe toţi; aşa va fi şi venirea Fiului Omului.
40. Atunci, doi de vor fi în câmp, unul se va lua şi unul se va lăsa.[456]
41. Două măcinând la moară, una se va lua şi una se va lăsa.
42. Deci: privegheaţi, că nu ştiţi în care ceas Domnul vostru va veni.[457]
43. Iar aceasta să ştiţi, că de ar şti stăpânul casei în care ceas va veni hoţul, ar fi privegheat şi n-ar fi lăsat să-i sape casa lui.[458]
44. Pentru aceasta şi voi fiţi gata, că în ceasul (în) care nu gândiţi, Fiul Omului va veni.
45 Oare, cine este sluga cea credincioasă şi înţeleaptă, pe care l-a pus domnul său peste slugile sale ca să le dea lor hrană la vreme? [459]
46. Fericită este sluga aceea pe care venind domnul său îl va afla făcând aşa.[460]
47. Amin grăiesc vouă, că peste toate averile sale îl va pune pe el.
48. Iar de va zice acea slugă rea întru inima sa: zăboveşte domnul meu a veni,
49. Şi va începe a bate pe soţiile sale şi a mânca şi a bea cu beţivii,
50. Veni-va domnul slugii acelea în ziua întru care nu-l aşteaptă, şi în ceasul întru care nu ştie,
51. Şi-l va tăia pe el în două, şi partea lui cu făţarnicii o va pune. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.[461]

[445] Fapt 1, 12.
[446] Marcu 13, 21; Luca 17, 23 şi 21, 8.
[447] A doua Lege 13, 1.
[448] Iov 39, 30; Avac. 1, 8.
[449] Is. 13, 10; Iez. 32, 7.
[450] Ioil 2, 10; 3, 15; Apoc. 1, 7.
[451] I Cor. 15, 52; I Tes. 4, 16.
[452] Marcu 13, 28; Luc. 21, 29.
[453] Iac. 5, 9.
[454] Marcu 13, 32.
[455] Fac. 7, 7; Luc. 17, 26, sq.; I Petru 3, 20.
[456] Luc. 17, 35, sq.
[457] Matei 25, 13; Marcu 13, 33, 35.
[458] Luc. 12, 39; I Tes. 5, 2.
[459] Marcu 25, 21; Luca 12, 42; Evrei 3, 5.
[460] Apoc. 16, 15.
[461] Matei 8, 12 şi 13, 42.

CAP. 25

Pilda despre cele zece fecioare şi despre talanţi. Judecata de apoi.

Atunci se va asemăna împărăţia cerurilor cu zece fecioare, care luându-şi candelele sale, au ieşit întru întâmpinarea mirelui.
2. Şi cinci dintre ele erau înţelepte, iar cinci nebune.
3. Cele nebune luându-şi candelele sale, n-au luat cu sine untdelemn;
4. Iar cele înţelepte au luat untdelemn în vasele sale, cu candelele sale.
5. Şi zăbovindu-se mirele, au dormitat toate şi au adormit.
6. Iar la miezul nopţii s-a făcut strigare: Iată mirele vine! Ieşiţi întru întâmpinarea lui.
7. Atunci s-au sculat toate fecioarele acelea şi şi-au împodobit candelele sale.[462]
8. Iar cele nebune au zis celor înţelepte: daţi-ne nouă din untuldelemn al vostru, că se sting candelele noastre.
9. Şi au răspuns cele înţelepte, zicând: nu cumva nu ne va ajunge nouă şi vouă, ci mai bine mergeţi la cei ce vând şi vă cumpăraţi vouă.
10. Iar mergând ele să cumpere, venit-a mirele, şi cele ce erau gata, au intrat cu el la nuntă, şi s-a închis uşa.[463]
11. Iar mai pe urmă au venit şi celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide nouă.[464]
12. Iar el răspunzând a zis: Amin zic vouă: nu vă ştiu pe voi.
13. Drept aceea privegheaţi, că nu ştiţi ziua, nici ceasul întru care Fiul Omului va veni.[465]
14. Că în ce chip un om ducându-se departe, a chemat slugile sale şi le-a dat lor avuţia sa;[466]
15. Şi unuia i-a dat cinci talanţi, iar altuia doi, iar altuia unul, fiecăruia după puterea lui, şi s-a dus îndată.
16. Şi plecând cel ce luase cinci talanţi, a neguţătorit cu dânşii şi a făcut alţi cinci talanţi.
17. Aşijderea şi cel cu doi, a dobândit şi acesta alţi doi.
18. Iar cel ce luase unul, ducându-se a săpat în pământ şi a ascuns argintul domnului său.
19. Iar după multă vreme a venit domnul slugilor acelora şi a făcut socoteală cu dânşii.
20. Şi venind cel ce a luat cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: doamne, cinci talanţi mi-ai dat mie; iată, alţi cinci talanţi am dobândit cu ei.
21. Zis-a lui domnul său: bine, slugă bună şi credincioasă; peste puţine ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.
22 Şi venind şi cel ce a luat doi talanţi, a zis: doamne, doi talanţi mi-ai dai mie; iată, alţi doi talanţi am dobândit cu ei.
23. Zis-a lui domnul său: bine, slugă bună şi credincioasă; peste puţine ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.
24. Şi venind şi cel ce a luat un talant, a zis: doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai risipit.
25. Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai al tău.
26. Şi răspunzând domnul său, i-a zis lui: slugă vicleană, şi leneşă, ai ştiut că secer unde n-am semănat, şi adun de unde n-am risipit?[467]
27. Pentru aceasta dar se cuvenea să fi dai argintul meu schimbătorilor, şi venind eu aş fi luat al meu cu dobândă.
28. Luaţi, dar, de la el talantul, şi-l daţi celui ce are zece talanţi;
29. Că tot celui ce are, i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are, şi ceea ce i se pare că are, i se va lua de la dânsul;[468]
30. Şi pe sluga cea netrebnică, aruncaţi-l întru întunerecul cel mai dinafară; acolo va îi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.[469]
31. Iar când va veni Fiul Omului întru

[462] Luca 12, 36.
[463] Apoc. 19, 7.
[464] Luc. 13, 25, sq.
[465] Mat. 24, 42; Marc. 13, 33; Luc. 21, 26.
[466] Luc. 19, 12.
[467] Mat. 18, 32.
[468] Mat. 13, 12; Marc 4, 25; Luc. 8, 18 şi 19, 26.
[469] Mat. 8, 12.

slava sa, şi toţi sfinţii îngeri cu dânsul, atunci va şedea pe scaunul slavei sale.[470]
32. Şi sa vor aduna înaintea lui toate limbile, şi-i va despărţi pe dânşii unul de altul, precum desparte păstorul oile din iezi.[471]
33. Şi va pune oile dea-dreapta sa, iar iezii dea-stânga.[472]
34. Atunci va zice împăratul celor dea-dreapta lui: veniţi binecuvântaţii Părintelui meu, moşteniţi împărăţia care este gătită vouă de la întemeierea lumii.
35. Că am flămânzit şi mi-aţi dat de am mâncat, am însetat şi mi-aţi dat de am băut, străin am fost şi m-aţi primit,[473]
36. Gol şi m-aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi m-aţi cercetai, în temniţă am fost şi aţi venit la mine.
37. Atunci vor răspunde lui drepţii, zicând: Doamne când te-am văzut flămând şi te-am hrănit? Sau însetat şi ţi-am dat de ai băut?
38. Sau când te-am văzul străin şi te-am primit? Sau gol şi te-am îmbrăcat?
39. Sau când te-am văzut bolnav, sau în temniţă şi am venit la tine?
40. Şi răspunzând împăratul, va zice lor: amin zic vouă: întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai mei prea mici, Mie Mi-aţi făcut.[474]
41. Atunci va zice şi celor dea-stânga lui: duceţi-vă de la mine, blestemaţilor în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui,[475]
42. Că am flămânzit şi nu mi-aţi dat să mănânc, am însetat şi nu mi-aţi dat să beau,
43. Străin am fost şi nu m-aţi primii, gol şi nu m-aţi îmbrăcat, bolnav şi în temniţă şi nu m-aţi cercetat pe mine.
44. Atunci vor răspunde şi ei, zicând: Doamne când te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi n-am slujit ţie?
45. Atunci va răspunde lor, zicând: amin grăiesc vouă: întrucât n-aţi făcut unuia dintr-aceşti prea mici, nici mie n-aţi făcut.[476]
46. Şi vor merge aceştia în munca veşnică, iar drepţii în viaţa veşnică.[477]

CAP. 26.

Sfat împotriva lui Iisus. Ungerea lui cu mir. Cina cea de taină. Vânzarea lui. Rugăciunea în grădină. Prinderea şi ducerea lui la Caiafa. Lepădarea lui Petru.

Şi a fost când a săvârşit Iisus toate cuvintele acestea, a zis ucenicilor săi:
2. Şiiţi că după două zile paştile vor fi, şi Fiul Omului se va da să se răstignească.[478]
3. Atunci s-au adunat Arhiereii şi Cărturarii şi bătrânii norodului în curtea arhiereului, ce se numea Caiafa.[479]
4. Şi sfat au făcut să prindă pe Iisus cu vicleşug şi să-l omoare.
5. Şi ziceau: nu în ziua prazniculuiui, ca să nu se facă tulburare întru norod.[480]
6. Iar fiind Iisus în Vitania, în casa lui Simon leprosul,
7. Venit-a la dânsul o muiere având un alabastru cu mir de mult preţ, şi l-a turnat pe capul lui, şezând el.[481]
8. Iar ucenicii lui vizând, le-a părut rău, zicând: pentru ce sa făcut această pagubă?
9. Că se putea vinde acest mir drept mult şi să se dea săracilor.
10. Iar Iisus ştiind, a zis lor: pentru ce faceţi supărare muierii? Că bun lucru a făcut cu mine;
11. Că pe săraci pururea îi aveţi cu voi, iar pe mine nu mă aveţi pururea;[482]
12. Că vărsând mirul acesta pe trupul meu, spre îngroparea mea a făcut.
13. Amin grăiesc vouă: ori unde se va propovădui evanghelia aceasta, în toată lumea, zice-se-va şi ce a făcut aceasta, întru pomenirea ei.

---

[470] Mat 16, 27; I Tesal. 4, 16.
[471] Rom 14, 10.
[472] Ezech. 34, 17.
[473] Is. 58, 7; Ezech 18, 7.
[474] Pilde 19, 17; Evrei 6, 10.
[475] Mat. 7, 23; Ps. 6, 8; Luc. 13, 27; Apoc. 20, 10, 15.
[476] Marcu 14, 41.
[477] Dan. 12, 2; Ioan 5, 29.
[478] Marcu 14, 1; Luc. 22, 1.
[479] Ioan 11, 47.
[480] Mat. 27, 15.
[481] Ioan 12, 3.
[482] A doua Lege 15, 11; Marcu 14, 7; Ioan 12, 8.

14. Atunci unul din cei doisprezece, care se numea Iuda Iscarioteanul, mergând la arhierei, a zis lor: ce-mi veţi da mie, şi eu îl voi da pe el vouă?[483]
15. Iar ei i-au pus lui treizeci de arginţi.[484]
16. Şi de atunci căuta vreme cu prilej ca să-l dea pe el.
17. Iar în ziua cea dintâi a azimilor au venit ucenicii la Iisus, zicând lui: unde voieşti să gătim ţie să mănânci pastile?[485]
18. Iar el a zis lor: mergeţi în oraş la oare cine, şi ziceţi lui: învăţătorul zice: vremea mea aproape este; la tine voi face paştile cu ucenicii mei.
19. Şi au făcut ucenicii precum le-a poruncit lor Iisus, şi au gătit paştile.
20. Iar făcându-se seară, a şezut cu cei doisprezece ucenici ai săi.[486]
21. Şi mâncând ci, a zis: amin grăiesc vouă, că unul din voi va să mă vândă.[487]
22. Iar ei întristându-se foarte, au început a zice lui, fiecare dintr-înşii; nu cumva eu sunt Doamne?
23. Iar el răspunzând, a zis: cela ce a întins cu mine mâna în blid, acela va să mă vândă.[488]
24. Ci Fiul Omului va merge, precum este scris pentru el, dar vai omului aceluia prin care Fiul Omului se vinde! Mai bine ar îi fost lui de nu s-ar fi născut omul acela.[489]
25. Şi răspunzând Iuda, cel ce l-a vândut pe el, a zis: nu cumva sunt eu, învăţătorul? Zis-a lui: tu ziseşi.
26. Deci mâncând ei, luând Iisus pâinea şi binecuvântând, a frânt şi a dat ucenicilor şi a zis: Luaţi, mâncaţi; acesta este trupul meu.[490]
27. Şi luând paharul şi mulţumind a dat lor, zicând:
28. Beţi dintru acesta toţi, că acesta este sângele meu al legii celei noi, care pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor.
29. Şi zic vouă, că nu voi mai bea de acum dintr-această roadă a viţii, până în ziua aceea când o voi bea pe aceasta cu voi nouă întru împărăţia Tatălui meu.
30. Şi dând laudă, au ieşit în muntele Măslinilor.[491]
31. Atunci a zis lor Iisus: voi toţi vă veţi sminti întru mine în noaptea aceasta, că scris este: bate-voi păstorul şi se vor risipi oile turmei.[492]
32. Dar după ce voi învia, voi merge mai înainte de voi în Galileea.
33. Şi răspunzând Petru, a zis lui: deşi toţi se vor sminti întru tine, iar eu niciodată nu mă voi sminti.
34. Zis-a Iisus lui: amin zic ţie, că într-această noapte, mai înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de mine.[493]
35. Zis-a Petru lui: de mi s-ar întâmpla şi a muri împreună cu tine, nu mă voi lepăda de tine. Aşijderea încă şi toţi ucenicii au zis.
36. Atunci a venit Iisus împreună cu dânşii în satul ce se numeşte Ghetsimani, şi a zis ucenicilor: şedeţi aici până voi merge să mă rog acolo.[494]
37. Şi luând pe Petru şi pe cei doi fii ai lui Zevedei, a început a se întrista şi a se mâhni.
38 Atunci a zis lor Iisus: întristat este sufletul meu până la moarte; rămâneţi aici şi privegheaţi împreună cu mine.
39. Şi mergând puţin mai înainte, a căzut pe faţa sa, rugându-se şi zicând: Părintele meu, de este cu putinţă, treacă de la mine paharul acesta; însă nu precum voiesc eu, ci precum tu.[495]
40. Şi a venit către ucenici şi i-a aflat pe dânşii dormind, şi a zis lui Petru: aşa, n-aţi putut un ceas a privegheaţi împreună cu mine.
41. Privegheaţi şi vă rugaţi ca să nu intraţi în ispită; că duhul este osârduitor, iar trupul neputincios.[496]
42. Iarăşi a doua oară mergând s-a rugat, zicând: Părintele meu, de nu

[483] Marcu 14, 10; Luc. 22, 3, sq.
[484] Zah. 11, 12.
[485] Marcu 14, 12; Luca 22, 7. sq.
[486] Marcu 14, 17 sq.; Luca 22, 14.
[487] Ioan 13, 21.
[488] Marcu 14, 20.
[489] Psalm. 40, 9. sq.
[490] I Cor. 11, 23.
[491] Marcu 14, 26 sq.; Luca 22, 39,
[492] Zah. 13, 7.
[493] Marcu 14, 30; Luca 22, 34 sq.
[494] Ioan 18, 1.
[495] Luca 22, 41; Evr. 5, 7.
[496] Marcu 14, 38.

poate trece acest pahar de la mine, ca să nu-l beau pe el, fie voia ta.
43. Şi venind i-a aflat pe dânşii iarăşi dormind, că erau ochii lor îngreuiaţi.
44. Şi lăsându-i pe ei, mergând, iarăşi s-a rugat a treia oară, acelaş cuvânt zicând.
45. Atunci a venit la ucenicii săi şi le-a zis lor: dormiţi de acum şi vă odihniţi; iată, s-a apropiat ceasul şi Fiul Omului se va da în mâinile păcătoşilor.[497]
46. Sculaţi-vă să mergem; iată s-a apropiat cela ce m-a vândut.
47. Şi încă el grăind, iată Iuda unul din cei doisprezece a venit, şi împreună cu el norod mult, cu săbii şi cu fuşti, trimişi de Arhierei şi de bătrânii norodului.[498]
48 Iar cela ce-i vânduse pe el, le-a dat lor semn, zicând: pe care voi săruta, acela este, prindeţi-l pe el.
49. Şi îndată apropiindu-se de Iisus, a zis: bucură-te Învăţătorule! Şi l-a sărutat pe el.[499]
50. Iar Iisus a zis lui: prietene, pentru ce ai venit? Atunci apropiindu-se ei au pus mâinile pe Iisus şi l-au prins pe el.
51. Şi iată unul din cei ce era cu Iisus, întinzându-şi mâna şi-a scos sabia sa, şi lovind pe sluga Arhiereului, i-a, tăiat urechea lui.[500]
52. Atunci a zis Iisus lui: întoarce sabia ta în locul ei, că toţi cei ce scot sabie, de sabie vor muri.
53. Au ţi se pare că nu pot a ruga acum pe Tatăl meu, şi să-mi puie mie înainte mai mult decât douăsprezece legheoane de îngeri?
54. Dar cum se vor împlini scripturile, care zic, că aşa sa cade să fie?[501]
55. Într-acelaşi ceas au zis Iisus noroadelor: ca la un tâlhar aţi ieşit cu săbii şi cu fuşti să mă prindeţi pe mine? În toate zilele la voi şedeam, învăţând în biserică, şi nu m-aţi prins pe mine.
56. Iar acestea toate s-au făcut, ca să se plinească scripturile proorocilor. Atunci ucenicii toţi lăsându-l pe el, au fugit.
57. Iar ei prinzând pe Iisus l-au dus la Caiafa Arhiereul, unde Cărturarii şi bătrânii erau adunaţi.[502]
58. Iar Petru mergea după el de departe, până la curtea Arhiereului; şi intrând înlăuntru, şedea cu slugile, să vadă sfârşitul.
59. Iar arhiereii şi bătrânii şi tot sfatul căutau mărturie mincinoasă asupra lui Iisus, ca să-l omoare pe el;
60. Şi n-au aflat; şi multe mărturii mincinoase viind de faţă, n-au aflat; iar mai pe urmă venind două mărturii mincinoase, au zis:
61. Acesta a zis: pot să stric biserica lui Dumnezeu, şi în trei zile s-o zidesc pe dânsa.[503]
62. Şi sculându-se Arhiereul, a zis lui: nimica nu răspunzi? Ce aceştia mărturisesc asupra ta?
63 Iar Iisus tăcea. Şi răspunzând Arhiereul, a zis lui: juru-te pe Dumnezeul cel viu, ca să spui nouă de eşti tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.[504]
64. Zis-a Iisus lui: tu ai zis; însă zic vouă: de acum veţi vedea pe Fiul Omului şezând dea-dreapta puterii şi venind pe norii cerului.[505]
65. Atunci Arhiereul şi-a rupt hainele sale, zicând: a hulit; ce ne mai trebuiesc alte mărturii? Iată acum aţi auzit hula lui.
66. Ce vi se pare vouă? Iar ei răspunzând, au zis: vinovat este morţii.[506]
67. Atunci au scuipat în obrazul lui şi cu pumnii l-au bătut, iar alţii îi dau palme, zicând:[507]
68. Prooroceşte nouă Hristoase, cine este cel ce te-a lovit?
69. Iar Petru şedea afară în curte; şi a venit la el o slujnică, zicând: şi tu erai cu Iisus Galileeanul.[508]
70. Dar el s-a lepădat înaintea tuturor, zicând: nu ştiu ce zici.
71. Şi ieşind el la poartă, l-a văzut pe el alta, şi a zis celor de acolo: şi

[497] Marcu 14, 41.
[498] Marcu 14, 43 sq.; Luca 22, 47 sq.; Ioan 18, 2.
[499] II Împ. 20, 9.
[500] Ioan 18, 10.
[501] Ps. 21, 7, sq; Is. 53, 10.
[502] Marcu l4, 53; Luca 22, 54; Ioan 18, 24.
[503] Mat. 27, 40; Ioan 2, 19
[504] III Împ. 22, 16.
[505] Mat. 16, 27; Mavcu 14, 62; Ps. 109, l
[506] Ier. 26, 11.
[507] Is. 50, 7
[508] Marcu 14, 66; Luca 22, 55; Ioan 18, 16.

acesta era cu Iisus Nazarineanul.
72. Şi iarăşi s-a lepădat cu jurământ: că nu ştiu pe omul acesta.
73. Iar peste puţin apropiindu-se cei ce stau, au zis lui Petru: adevărat, şi tu dintr-înşii eşti, că şi graiul tău arătat te face pe tine.
74. Atunci a început a se blestema şi a se jura că nu ştiu pe omul acesta. Şi îndată şi cocoşul a cântat.
75. Şi şi-a adus aminte Petru de cuvântul lui Iisus, ce-i zisese lui, că mai înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de mine; şi ieşind afară, a plâns cu amar.

CAP. 27.
Iisus înaintea lui Pilat. Iuda se căieşte. Patimile Domnului. Răstignirea, moartea şi îngroparea lui. Paza mormântului.

Iar dacă s-a făcut ziuă, sfat au făcut toţi Arhiereii şi bătrânii norodului asupra lui Iisus, ca să-l omoare pe el.[509]
2. Şi legându-l pe dânsul, l-au dus şi l-au dat domnului Pilat din Pont.[510]
3. Atunci văzând Iuda cel ce l-a vândut pe el, că s-a judecat spre moarte, căindu-se, a întors cei trei-zeci de arginţi arhiereilor şi bătrâ-nilor, zicând:
4. Greşit-am de am vândut sânge nevinovat. Iar ei au zis: ce este nouă? Tu vei vedea.
5. Şi aruncând arginţii în biserică, s-a dus de acolo; şi mergând, s-a spânzurat.[511]
6. Iar Arhiereii luând argintii, au zis: nu se cuvine a-i pune pe aceştia în corvană, de vreme ce preţ de sânge este.
7. Şi sfat făcând, au cumpărat cu ei ţarina olarului, pentru îngroparea străinilor.[512]
8. Pentru aceea s-a numit ţarina aceea, ţarina sângelui, până în ziua de astăzi.
9. Atunci s-a împlinit ceea ce s-a zis prin proorocul Ieremia, ce zice: şi au luat treizeci de arginţi, preţul celui preţuit, care s-a preţuit de fiii lui Israil.[513]
10. Şi i-au dat pe ei pe ţarina olarului, precum mi-a spus mie Domnul.
11. Iar Iisus sta înaintea dregătorului; şi l-a întrebat pe el dregătorul, zicând: tu eşti împăratul Iudeilor? Iar Iisus a zis lui: tu zici.[514]
12. Şi când grăiau asupra lui Arhiereii şi bătrânii, nimic nu răspundea.
13. Atunci a zis Pilat lui: nu auzi câte mărturisesc asupra ta?
14. Şi nu i-a răspuns lui la nici un cuvânt, încât se mira dregătorul foarte.
15. Iar la praznic avea obiceiul dregătorul să slobozească norodului un vinovat, pe care vreau ei.[515]
16 Şi aveau atunci un vinovat vestit, ce se numea Varava.
17. Deci, adunându-se ei, a zis lor Pilat: pe care voiţi să vă slobozesc vouă? Pe Varava sau pe Iisus ce se zice Hristos?
18. Că ştia, că pentru pizmă l-au dat pe el.
19. Şi şezând el pe scaun la judecată, a trimis la dânsul muierea lui, zicând: nimic ţie şi dreptului acestuia, că multe am pătimii astăzi în vis pentru dânsul.
20. Iar Arhiereii şi bătrânii au plecat pe noroade ca să ceară pe Varava iar pe Iisus să-l piardă.
21. Şi răspunzând dregătorul, a zis lor: pe care voiţi dintr-amândoi să vă slobozesc vouă? Iar ei au zis: pe Varava.
22. Zis-a lor Pilat: dar ce voi face lui Iisus, ce se zice Hristos? Zis-au lui toţi: Să se răstignească!
23. Iar dregătorul a zis: dar ce rău a făcut? Iar ei mai vârtos strigau, zicând: să se răstignească![516]
24. Deci văzând Pilat că nimic nu foloseşte, că mai multă gâlceavă se face, luând apă şi-a spălat mâinile înaintea norodului, zicând: nevinovat sunt de sângele dreptului acestuia; voi veţi vedea.[517]
25. Şi răspunzând tot norodul, a zis:

[509] Marcu 15, 1; Luca 27, 66; Ioan 13, 28
[510] Luca 23, 1.
[511] Fapt. 1, 18.
[512] Fapt. 1, 19,
[513] Zah. 10, 13.
[514] Ioan 18, 33.
[515] Marcu 15, 6; Luca 23, 17; Ioan 18, 39.
[516] Marcu 15, 14,
[517] A doua Lege 21, 6,

sângele lui asupra noastră şi asupra feciorilor noştri.
26. Atunci le-a slobozit lor pe Varava, iar pe Iisus bătându-l, l-a dat să se răstignească.
27. Atunci ostaşii dregătorului ducând pe Iisus în divan, adunat-au la dânsul toată mulţimea ostaşilor.[518]
28. Şi dezbrăcându-l pe el, l-au îmbrăcat cu hlamidă roşie.
29. Şi împletind cunună de spini, au pus în capul lui, şi trestie în dreapta lui; şi îngenunchind înaintea lui, îşi băteau joc de el, zicând: bucură-te împăratul Iudeilor!
30. Şi scuipând asupra lui, au luat trestia, şi-l băteau pe el peste cap.[519]
31. Şi dacă l-au batjocorit pe dânsul, au dezbrăcat de pe el hlamida şi l-au îmbrăcat în hainele sale, şi l-au dus pe dânsul să-l răstignească.[520]
32. Iar ieşind afară, au aflat pe un om chirinean, anume Simon; pe acesta l-a silit să ducă crucea lui.
33. Şi venind la locul ce se numeşte Golgota, care se zice: locul căpăţânei,
34. I-au dat lui să bea oţel amestecat cu fiere, şi gustând, nu vrea să bea.[521]
35. Iar după ce l-au răstignit pe el, au împărţit hainele lui, puind sorţi, ca să se plinească ceea ce s-a zis de proorocul: împărţit-au hainele mele loruşi, şi pentru cămaşa mea au aruncat sorţi.[522]
36. Şi şezând îl păzeau pe el acolo.
37. Şi au pus deasupra capului lui, vina lui scrisă: acesta este Iisus împăratul Iudeilor.
38. Atunci au răstignit împreună cu dânsul doi tâlhari, unul dea-dreapta şi altul dea-stânga.[523]
39. Iar cei ce treceau îl huleau pe dânsul, clătinând cu capetele sale şi zicând:
40. Cela ce strici Biserica şi în trei zile o zideşti, mântuieşte-te pe tine însuţi; de eşti Fiul lui Dumnezeu, pogoară-te de pe cruce.[524]
41. Aşijderea încă şi Arhiereii batjocorindu-l, împreună cu Cărturarii şi cu bătrânii şi cu Fariseii, ziceau:
42. Pe alţii a mântuit, iar pe sine nu poate să se mântuiască? De este împărat al lui Israil, pogoare-se acum de pe cruce, şi să credem într-însul.
43. Nădăjduia spre Dumnezeu; izbăvească-l acum pe dânsul, de îl voieşte pe el că a zis, că Fiul lui Dumnezeu sunt.[525]
44. Aşijderea şi tâlharii, cei ce erau împreună cu el răstigniţi, îl o-cărau pe el.[526]
45. Iar de la al şaselea ceas, întuneric s-a făcut peste tot pământul până la al nouălea ceas
46. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicând, „Ili, Ili, limà savahtani?" Adecă: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, căci m-ai lăsat?[527]
47. Iar oarecare din cei ce stau acolo auzind, ziceau: pe Ilie strigă acesta.
48. Şi îndată alergând unul dintr-înşii, şi luând un burete l-a umplut de oţel, şi puindu-l într-o trestie l-a adăpat pe el.[528]
49. Iar ceilalţi ziceau: lasă să vedem, au veni-va Ilie să-l mântuiască pe el?
50. Iar Iisus iarăşi strigând cu glas mare, şi-a dat Duhul.[529]
51. Şi iată catapeteasma Templului s-a rupt în două, de sus până jos, şi pământul s-a cutremurat şi pietrele s-au despicat,[530]
52. Şi mormintele s-au deschis, şi multe trupuri ale sfinţilor ce adormiseră s-au sculat.
53. Şi ieşind din morminte, după învierea lui, au venit în sfânta cetate şi s-au arătat multora.
54. Iar sutaşul şi cei ce erau împreună cu el păzind pe Iisus, văzând cutremurul şi cele ce s-au făcut, s-au înfricoşat foarte, zicând: adevărat Fiu al lui Dumnezeu a fost acesta.[531]

[518] Marcu 15, 16.
[519] Is. 5o, 7.
[520] Marc. 15, 20.
[521] Ps. 68, 25.
[522] Ps. 21, 20; Ioan 19, 24.
[523] Luca 23,
[524] Ioan 2, 19.
[525] Ps. 21, 7.
[526] Luca 23, 39.
[527] Ps. 21, 2.
[528] Luca 23, 36; Ioan 19, 29.
[529] Marcu 15, 37.
[530] Eşire. 26, 31.
[531] Marcu 15, 39; Luca 23, 47, sq.

55. Şi erau acolo şi muieri multe, de departe privind, care merseseră după Iisus din Galileea, slujind lui;[532]
56. Între care era Maria Magdalena şi Maria muma lui Iacov şi a lui Iosi şi muma fiilor lui Zevedei.
57. Iar făcându-se seară, a venit un om bogat din Arimateea, numele lui Iosif, care şi el fusese ucenic al lui Iisus.[533]
58. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să se dea trupul.
59. Şi luând Iosif trupul, l-a înfăşurat în giulgiu curat,
60. Şi l-a pus pe el într-un mormânt nou al său, pe care îl săpase în piatră; şi prăvălind o piatră mare pe uşa mormântului, s-a dus.[534]
61. Şi erau acolo Maria Magdalena şi cealaltă Mărie, şezând în preajma mormântului.
62. Iar a doua zi, care este după vineri, s-au adunat Arhiereii şi Fariseii la Pilat.
63. Zicând: Doamne, adusune-am aminte că înşelătorul acela a zis, încă fiind viu: după trei zile mă voi scula.
64. Deci, porunceşte să se întărească mormântul până a treia zi; nu cumva venind ucenicii lui noaptea să-l fure pe el şi să zică norodului că s-a sculat din morţi; şi va fi rătăcirea cea de apoi mai rea decât cea dintâi
65. Zis-a lor Pilat; aveţi custodie; mergeţi de întăriţi cum ştiţi.
66. Iar ei mergând au întărit mormântul, pecetluind piatra împreună cu custodia.[535]

CAP. 28.
Învierea lui Hristos. Îngerul şi femeile la mormânt. Arătarea lui Hristos Apostolilor şi porunca dată lor.
Iar sâmbăta târziu, întru ceea ce lumina spre una a sâmbetelor au venit Maria Magdalena şi cealaltă Mărie să vadă mormântul.[536]
2. Şi iată, cutremur mare s-a făcut; că îngerul Domnului, pogorându-se din cer şi venind, a prăvălit piatra de pe uşă, şi şedea deasupra ei.[537]
3. Şi era vederea lui ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.
4. Şi de frica lui s-au cutremurat cei ce păzeau, şi s-au făcut ca nişte morţi.
5. Iar îngerul răspunzând, a zis femeilor: nu vă temeţi voi, căci ştiu, că pe Iisus cel răstignit căutaţi.[538]
6. Nu este aici, că s-a sculat precum a zis. Veniţi de vedeţi locul unde a zăcut Domnul.[539]
7. Şi degrabă mergând, spuneţi ucenicilor lui, că s-a sculat din morţi; şi iată, va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo veţi vedea pe dânsul. Iată, am spus vouă.[540]
8. Şi ieşind degrabă de la mormânt, cu frică şi cu bucurie mare, au alergat să vestească ucenicilor lui.[541]
9. Şi, când mergeau ele să spună ucenicilor lui, iată, Iisus le-a întâmpinat pe dânsele; zicând: bucuraţi-vă! Iar ele apropiindu-se, au cuprins picioarele lui, şi s-au închinat lui.[542]
10. Atunci a zis lor Iisus: nu vă temeţi! Mergeţi şi vestiţi fraţilor mei, ca să meargă în Galieea, şi acolo mă vor vedea.[543]
11. Iar mergând ele, iată unii din străjeri venind în cetate, au vestit Arhiereilor toate cele ce s-au făcut.
12. Şi adunându-se împreună cu bătrânii, şi sfat făcând, arginţi mulţi au dat ostaşilor, zicând:
13. Spuneţi că ucenicii lui noaptea venind, l-au furat pe el, dormind noi.
14. Şi de se va auzi aceasta la dregătorul, noi îl vom potoli pe el, şi pe voi fără de grijă vă vom face.
15. Iar ei luând arginţii au făcut cum i-au învăţat; şi s-a vestit cuvântul acesta întru Iudei până astăzi.
16. Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, în muntele unde le-a poruncit lor Iisus.[544]
17. Şi văzându-l pe el, s-au închinat

[532] Marcu 15, 40, sq.; Luca 8, 2, 3; 23, 49; Ioan 19, 25.
[533] Marcu 15, 42, sq.; Luc. 23, 50, sq.; Ioan 19, 38, sq.
[534] Is. 53, 9.
[535] Dan. 6, 17.
[536] Marc. 16, 1; Luc. 24, 1; Ioan 20, 1.
[537] Marc. 16, 5
[538] Marc. 16, 6; Luc. 24, 5.
[539] Matei 12, 40.
[540] Mat. 26, 32.
[541] Marc. 16, 8.
[542] Marc. 16, 9; Ioan 20, 14.
[543] Ioan 20, 17.
[544] Luc. 24, 52.

lui, iar unii s-au îndoit.
18. Şi apropiindu-se Iisus le-a grăit lor, zicând: datu-mi-s-a toată puterea în cer şi pe pământ.[545]
19. Drept aceea mergând învăţaţi toate neamurile, botezându-i pe ei în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh.[546]
20. Învăţându-i pe dânşii să păzească toate câte am poruncit vouă; şi iată eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului; amin.[547]

[545] Mat. 11, 27; Filip. 2, 9, 10.
[546] Marc. 16, 15.
[547] Mat. 18, 20.

SFÂNTA EVANGHELIE DE LA MARCU

CAP. 1.
Iisus botezat de Ioan. Ispitirea. Chemarea Apostolilor. Vindecări de felurile boli.

Începerea Evangheliei lui Iisus Hristos: Fiul lui Dumnezeu.[548]
2. Precum s-a scris în prooroci: iată, eu trimit pe îngerul meu înaintea feţei tale, care va găti calea ta înaintea ta.
3. Glasul celui ce strigă în pustie: gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui.[549]
4. Era Ioan botezând în pustie şi propovăduind botezul pocăinţei, întru iertarea păcatelor.[550]
5. Şi mergeau la dânsul toată latura Iudeei şi Ierusalimitenii, şi se botezau toţi în râul Iordanului de la dânsul, mărturisindu-şi păcatele lor.
6. Şi era Ioan îmbrăcat cu peri de cămilă, şi cu brâu de curea împrejurul mijlocului lui, şi mânca acride şi miere sălbatică.[551]
7. Şi propovăduia, zicând: vine după mine cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-i dezleg cureaua încălţămintelor lui.[552]
8. Eu v-am botezat pe voi cu apă, iar acela vă va boteza pe voi cu Duh Sfânt.[553]
9. Şi a fost în zilele acelea, a venit Iisus din Nazaretul Galileei şi s-a botezat de la Ioan în Iordan.
10. Şi îndată ieşind din apă, au văzut cerurile deschise şi Duhul ca un porumbel pogorându-se peste dânsul;
11. Şi glas a fost din ceruri: tu eşti Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit.[554]
12. Şi îndată l-a scos pe dânsul Duhul în pustie.[555]
13. Şi era acolo în pustie patruzeci de zile ispitindu-se de satana, şi era cu fiarele, şi îngerii slujeau lui.
14. Şi după ce s-a prins Ioan, a venit Iisus în Galileea, propovăduind Evanghelia împărăţiei lui Dumnezeu,[556]
15. Şi zicând, că s-a plinit vremea şi s-a apropiat împărăţia lui Dumnezeu; pocăiţi-vă şi credeţi în Evanghelie.[557]
16. Şi umblând pe lângă marea Galileei, a văzut pe Simon şi pe Andrei fratele lui, aruncând mreaja în mare, (că erau pescari).[558]
17. Şi le-a zis lor Iisus: veniţi după mine, şi vă voi face pe voi a fi vânători de oameni.
18. Şi îndată lăsându-şi mrejele, au mers după dânsul.
19. Şi de acolo mergând mai înainte puţin, a văzut pe Iacov al lui Zevedei şi pe Ioan fratele lui, dregându-şi şi ei mrejele în corabie.[559]
20. Şi îndată i-a chemat pe dânşii; şi lăsând pe tatăl lor Zevedei în corabie, împreună cu năimiţii, s-au dus după dânsul.
21. Şi au intrat în Capernaum; şi îndată sâmbăta intrând în sinagogă, învăţa.
22. Şi se spăimântau toţi de învăţătura lui; că era învăţându-i pe ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturarii.[560]
23. Şi era în sinagoga lor un om cu duh necurat, şi a strigat grăind[561]:
24. Lasă, ce este nouă şi ţie Iisuse Nazarineanule? Ai venit să ne pierzi pe noi? Te ştiu pe tine cine eşti: Sfântul lui Dumnezeu.[562]
25. Iar Iisus l-a certai pe el, grăind: taci şi ieşi dintr-însul.[563]
26. Şi l-a scuturat pe el duhul cel necurat, şi strigând cu glas mare, a ieşit dintr-însul.
27. Şi s-au spăimântat toţi, cât se întrebai între ei, grăind: ce este

[548] Malah. 3, 1; Mat. 11, 10; Luc. 7, 27.
[549] Is. 40, 3; Mat. 3, 3; Luc. 3, 4; Ioan 1, 23.
[550] Mat. 3, 1; Luc. 3, 2; Ioan 1, *6,* sq.
[551] Lev. 11, 22.
[552] Mat 3, 11; Luc. 3, 16; Ioan 1, 27.
[553] Mat. 3, 11; Luc. *3,* 21; Ioan 1, 32.
[554] Mat. 3, 17; Luc. 3, 22; II Petru 1, 17.
[555] Mat. 4, 1; Luc. 4, 1
[556] Mat. 4, 17; Luc. 4. 15.
[557] Gal. 4, 1.
[558] Mat. 4, 18; Luc, 5, 2.
[559] Mat. 4, 21
[560] Mat 7, 28; Luc. 4, 32.
[561] Luc. 4, 33.
[562] Marcu 5, 7.
[563] Marcu 9, 25.

aceasta? Ce este această învăţătură nouă? Că, cu stăpânire porunceşte şi duhurilor celor necurate, şi-l ascultă pe dânsul.
28. Şi a ieşit îndată vestea lui în ţoală laturea Galileei.
29. Şi îndată ieşind din sinagogă, au venit în casa lui Simon şi a lui Andrei, cu Iacov şi cu Ioan.[564]
30. Iar soacra lui Simon zăcea aprinsă de friguri; şi îndată au spus lui pentru dânsa.
31. Şi venind a ridicat-o pe ea, apucându-o de mână, şi a lăsat-o pe dânsa frigurile îndată, şi slujea lor.
32. Iar făcându-se seară, când apunea soarele, aduceau la dânsul pe toţi bolnavii şi îndrăciţii,[565]
33. Şi toată cetatea era adunată la uşă.
34. Şi a vindecat pe mulţi, care pătimeau rău de mult?; feluri de boli şi mulţi draci a gonit; şi nu lăsa să grăiască dracii, că îl ştiau pe el că este Hristos.[566]
35. Şi a doua zi foarte de noapte sculându-se, au ieşit şi s-au dus în loc pustiu, şi acolo se ruga.[567]
36. Şi au mers după el Simon şi cei ce erau cu el.
37. Şi găsindu-l pe dânsul, i-au zis lui: toţi te caută.
38. Şi a grăit lor: să mergem în oraşele şi în satele ce sunt mai aproape, ca să propovăduiesc şi acolo; că spre aceasta am venit.[568]
39. Şi propovăduia în adunările lor, în toată Galileea, şi dracii scotea.
40. Şi a venit la dânsul un lepros, rugându-l pe el şi îngenunchind înaintea lui, şi zicând lui, că de vei vrea, poţi să mă curăţeşti pe mine.[569]
41. Iar Iisus făcându-i-se milă, au tins mâna sa, şi s-au atins de el, şi i-au zis lui: voiesc, curăţeşte-te.
42. Şi zicând el, îndată s-a depărtat de la dânsul lepra, şi s-a curăţit.
43. Şi răstindu-se către dânsul, numai decât l-a slobozit pe el!
44. Şi i-au zis lui: vezi, nimănui nimic să nu spui, ci mergi de te arată preotului, şi du pentru curăţirea ta, cele ce a poruncit Moise, întru mărturie lor.[570]
45. Iar el ieşind a început a propovădui multe şi a vesti cuvântul, cât numai putea el aievea să intre în cetate, ci era afară, în locuri pustii, şi veneau la el de pretutindenea.[571]

CAP. 2.
Vindecarea slăbănogului. Chemarea lui Matei şi ospăţul cu vameşii. Despre post. Ucenicii smulg spice sâmbăta.

Şi au intrat iarăşi în Capernaum după câteva zile, şi s-a auzit că este în casă.
2. Şi îndată s-au adunat mulţi, cât numai puteau încăpea nici pe lângă uşă, şi grăia lor cuvântul.
3. Şi au venit la el, aducând un slăbănog, care se purta de patru.[572]
4. Şi neputând ei a se apropia de el, pentru norod au descoperit casa unde era, şi spărgând, au pogorât patul în care zăcea slăbănogul.
5. Iar Iisus văzând credinţa lor, a zis slăbănogului: fiule, iartăţi-se Ţie păcatele tale.
6. Şi erau acolo unii din cărturari şezând şi cugetând întru inimile lor.
7. Ce acesta aşa grăieşte hule? Cine poate ierta păcatele, fără numai unul Dumnezeu?
8. Şi îndată cunoscând Iisus, cu duhul său, că aşa cugetau aceia întru sine, le-a zis lor: ce cugetaţi acestea întru inimile voastre?[573]
9. Ce este mai lesne: a zice slăbănogului, iartăţi-se ţie păcatele, sau a zice: scoală şi-Ţi ridică patul tău şi umblă?
10. Ci ca să ştiţi că putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele (a zis slăbănogului):
11. Ţie îţi zic: scoală şi îţi ridică patul tău şi mergi la casa ta.
12. Şi s-a sculat îndată şi ridicându-şi patul, a ieşit înaintea tuturor, cât se spăimântau toţi şi lăudau pe Dumnezeu zicând, că niciodată n-am

[564] Mat. 8, 14; Luc. 4, 38.
[565] Mat. 8, 16; Luc 4, 40.
[566] Fapt. 16, 17 sq.
[567] Luc. 4, 42.
[568] Luca 4, 43.
[569] Mat. 8, 1; Luc. 5, 12.
[570] Marc. 3, 12; Lev. 14, 2.
[571] Luc. 5. 15.
[572] Mat. 9, 1, sq; Luc. 5, 17, sq.
[573] Ioan 2, 24.

văzut aşa.
13. Şi au ieşit iarăşi la mare, şi toată mulţimea venind la el şi îi învăţa pe dânşii.
14. Şi trecând, a văzut pe Levi a lui Alfeu, şezând la vamă şi i-a zis lui: vino după mine. Şi sculându-se, a mers după dânsul,[574]
15. Şi a fost când au şezut în casa lui, mulţi vameşi şi păcătoşi şedeau împreună cu Iisus şi cu ucenicii lui, că erau mulţi şi mergeau după el.
16. Iar Cărturarii şi Fariseii văzându-i pe ei că mănâncă cu vameşii şi cu păcătoşii, au zis ucenicilor lui: ce este că, cu vameşii şi cu păcătoşii mănâncă şi bea?
17. Şi auzind Iisus, a zis lor: n-au trebuinţă cei sănătoşi de doctor, ci cei bolnavi; că n-am venit să chem pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă,
18. Şi erau ucenicii lui Ioan şi ai Fariseilor postindu-se; şi au venit şi i-au zis lui: pentru ce ucenicii lui Ioan şi ai Fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc?[575]
19. Şi a zis lor Iisus: au doară pot fiii nunţii să postească până când este mirele cu dânşii? Câtă vreme au pe mirele cu ei, nu pot să postească.
20. Dar vor veni zile când se va lua de la dânşii mirele, şi atunci vor posti într-acele zile.
21. Şi nimenea nu coase petic de pânză nouă la haină veche; iar de nu, îşi ia plinirea lui cel nou de la cea veche, şi mai rea spărtură se face.[576]
22. Şi nimenea nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, vinul cel nou sparge foii, şi vinul se varsă şi foii pier; ci vinul nou în foi noul se cuvine să se puie.
23. Şi a fost când mergea el sâmbăta prin semănături, şi au început ucenicii lui a face cale smulgând spice;[577]
24. Iar Fariseii au zis lui: vezi, ce fac sâmbăta ce nu se cuvine?[578]
25. Iar el au zis lor: au niciodată n-aţi cetii ce a făcut David, când a avut lipsă şi a flămânzit el şi cei ce erau cu dânsul?
26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în vremea lui Aviatar Arhiereului, şi pâinile punerii înainte le-a mâncat, care nu i se cădea să le mănânce, fără numai preoţilor, şi a dat şi celor ce erau împreună cu el?[579]
27. Şi a zis lor: sâmbăta pentru om s-a făcut, iar nu omul pentru sâmbătă.[580]
28. Drept aceea, Domn este Fiul Omului şi al sâmbetei.[581]

CAP. 3.

Vindecarea celui cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor. Hula împotriva Duhului Sfânt. Muma şi fraţii lui Iisus.

Şi au intrat iarăşi în sinagogă, şi era acolo un om având mâna uscată.[582]
2. Şi îl pândeau pe dânsul de îl va vindeca pe el sâmbăta, ca să-l învinuiască pe el.
3. Şi a zis omului celui ce avea mâna uscată: ridică-te în mijloc.
4. Şi a zis lor: se cuvine sâmbăta bine a face, sau rău a face? Suflet a mântui sau a pierde? Iar ei tăceau.
5. Şi căutând spre ei cu mânie, întristându-se pentru împietrirea inimii lor, a zis omului: întinde-ţi mâna ta. Şi a întins-o; şi a venit mâna lui la starea cea dintâi, sănătoasă ca şi cealaltă.[583]
6. Şi ieşind Fariseii, îndată au făcut sfat cu Irodianii împotriva Lui, ca să-L piardă pe Dânsul.[584]
7. Iar Iisus s-a dus cu ucenicii săi către mare, şi după dânsul a mers mulţime multă din Galileea şi din Iudeea,[585]
8. Şi din Ierusalim şi din Idumea, şi din ceea parte de Iordan, şi cei dimprejurul Tirului şi al Sidonului, mulţime multă, auzind câte făcea, a venit către dânsul.
9. Şi a zis ucenicilor săi, ca să stea o

[574] Mat 9, 9, sq.; Luc. 5, 27.
[575] Mat. 9, 14, sq.
[576] Mat. 9, 16; Luc. 5, 36.
[577] Mat. 12, 3; Luc. 6, 1; A doua Lege 23, 24, sq.
[578] Eş. 20, 10.
[579] I Împ. 21, 6; Eş. 29, 32, sq.; Lev. 24, 9.
[580] A doua Lege 5, 14.
[581] Luc. 6, 5.
[582] Mat. 12, 9, sq.; Luc. 6, 6
[583] III Împ. 13, 6.
[584] Mat. 12, 14.
[585] Luc. 6, 17; Ioan 6. 1

corăbioară aproape de el, pentru norod, ca să nu-l împresoare pe el;
10. Că pe mulţi a vindecat, încât năvăleau spre El ca să se atingă de Dânsul câţi aveau bătăi.
11. Şi duhurile cele necurate când îl vedeau pe el, cădeau înaintea lui şi strigau, grăind: tu eşti Fiul lui Dumnezeu.[586]
12 Şi mult îi certa pe dânşii ca să nu-L facă arătat pe el.[587]
13. Şi s-au suit la munte şi au chemat pe care a vrut El însuşi, şi au venit la dânsul.
14. Şi au făcut doisprezece ca să fie cu el şi să-i trimită pe dânşii să propovăduiască,[588]
15. Şi să aibă putere a vindeca bolile şi a goni dracii.
16. Şi au pus lui Simon numele: Petru.[589]
17. Şi pe Iacov al lui Zevedei şi pe Ioan fratele lui Iacov, şi le-au pus lor numele: voanerghes, adică: fiii tunetului.[590]
18. Şi pe Andrei şi pe Filip şi pe Vartolomei şi pe Matei şi pe Toma şi pe Iacov al lui Alfeu şi pe Tadei şi pe Simon Cananitul,
19. Şi pe Iuda Iscarioteanul, care l-a şi vândut pe el.
20. Şi au venit în casă, şi iarăşi s-a adunat norodul, cât nu puteau ei nici pâine să mănânce.[591]
21. Şi auzind cei ce erau despre dânsul, au ieşit să-l prindă pe el, zicând că nu-şi este în fire.
22. Şi cărturarii cei ce se pogorâseră din Ierusalim ziceau cum că veelzevul are, şi cum că, cu domnul dracilor scoate dracii.[592]
23. Şi chemându-i pe dânşii, în pilde grăia lor: cum poate satana să scoată pe satana?
24. Şi dacă împărăţia se va împerechea între sine, nu poate să stea împărăţia aceea.[593]
25. Şi dacă casa se va împerechea între sine, nu poate să stea casa aceea.
26. Şi dacă satana s-a sculat însuşi asupra sa şi s-a împerecheat, nu poate să stea, ci are sfârşit.
27. Nimeni nu poate să jefuiască vasele celui tare, intrând în casa lui, de nu va lega întâi pe cel tare, şi atunci va jefui casa lui.
28. Amin grăiesc vouă: toate păcatele se vor ierta fiilor oamenilor, şi hulele ori câte vor huli,
29. Iar cine va huli împotriva Sfântului Duh, n-are iertare în veac, ci este vinovat judecaţii de veci.
30. Pentru că ziceau: duh necurat are.
31. Atunci au veni fraţii şi muma lui, şi stând ei afară, au trimis la el, chemându-l pe dânsul.
32. Şi şedea norodul împrejurul lui, şi au zis lui: iată muma ta şi fraţii tăi şi surorile tale afară, te caută pe tine.[594]
33. Şi a răspuns lor, grăind: cine este muma mea şi fraţii mei?
34. Şi căutând la cei ce şedeau împrejurul lui, a zis: iată muma mea şi fraţii mei;
35. Că oricine va face voia lui Dumnezeu, acela fratele meu şi sora mea şi muma mea este.

CAP. 4.
Pilda seminţei.
Certarea vântului şi a mării.

Şi iarăşi a început a învăţa lângă mare, şi s-a adunat la dânşii norod mult, încât a intrat el în corabie şi a şezut pe mare, şi tot norodul sta pe uscat lângă mare.[595]
2. Şi-i învăţa pe dânşii în pilde mult, şi grăia lor întru învăţătura sa:
3. Ascultaţii: Iată a ieşit semănătorul să semene.
4. Şi a fost când semăna, una adică a căzut lângă cale, şi au venit pasările şi au mâncat-o pe dânsa;
5. Iar alta a căzut pe pietriş, unde n-avea pământ mult, şi îndată a răsărit, căci n-avea pământ adânc,
6. Şi răsărind soarele, s-a pălit, şi pentru că n-avea rădăcină s-a uscat.
7. Iar alta a căzut în spini, şi s-au înălţat spinii şi au înecat-o şi n-a dat rod;

[586] Luc. *4,* 41.
[587] Mat. 12, 16.
[588] Mat. 10, 1; Luc 6, 13.
[589] Mat. 10, 2. Ioan. 1, 42.
[590] Ps. 28, 3 şi 68, 36.
[591] Marcu *6,* 31.
[592] Mat. *9,* 34 şi 12, 24; Luc.11, 15.
[593] Luc. 11, 17.
[594] Luc. 8, 20.
[595] Mat. 13; Luc 8, 4.

8. Iar alta a căzut în pământ bun, şi a dat roadă înălţându-se şi crescând, şi a adus: una treizeci, iar alfa şasezeci, iar alta o sută.
9. Şi zicea lor: cela ce are urechi de auzit, audă.
10. Iar când au fost deosebi, l-au întrebat pe el de pildă, cei ce erau lângă el împreună cu cei doisprezece.
11. Şi le a zis lor: vouă s-a dat a şti taina împărăţiei lui Dumnezeu, iar celor de afară toate în pilde sunt lor;[596]
12. Ca privind să privească, şi să nu vadă, şi auzind să audă, şi să nu înţeleagă, ca nu cumva să se întoarcă şi să se ierte lor păcatele.
13. Şi le-a zis lor: au nu ştiţi pilda aceasta? Şi cum veţi înţelege toate pildele?
14. Cela ce seamănă, cuvântul seamănă.
15. Şi aceştia sunt cei de lângă cale, unde se seamănă cuvântul, şi când îl aud, îndată vine satana şi ia cuvântul care este semănat întru inima lor.
16. Şi aceştia sunt aşijderea cei ce se seamănă pe pietriş, care, când aud cuvântul, îndată cu bucurie îl primesc pe el.
17. Dar n-au rădăcină întru sineşi, ci sunt până la o vreme, după aceea făcându-se necaz sau goană pentru cuvânt, îndată se smintesc.
18. Şi aceştia sunt cei ce se seamănă în spini, care aud cuvântul.
19. Dar grijile veacului acestuia, şi înşelăciunea bogăţiei, şi pofta celorlalte intrând, îneacă cuvântul şi se face neroditor.
20. Şi aceştia sunt cei semănaţi în pământ bun, care aud cuvântul şi-l primesc şi aduc roadă: unul treizeci, iar altul şasezeci, iar altul o sută.
21. Şi zicea lor: au doară făclia se aduce ca să se puie supt obroc, sau supt pat? Au nu ca să se puie în sfeşnic?
22. Că nu este ceva tăinuit, care să nu se vădească; nici nu a fost ascuns, ci ca să vie întru arătare.[597]
23. De are cineva urechi de auzit, audă,[598]
24. Şi zicea lor: vedeţi de auziţi; cu ce măsură măsuraţi, se va măsura vouă, şi se va adăuga vouă celor ce auziţi;[599]
25. Că celui ce are, i se va da lui, iar cel ce n-are, şi ce (crede că) are se va lua de la dânsul.[600]
26. Şi zicea: aşa este împărăţia lui Dumnezeu, în ce chip este dacă aruncă omul sămânţa în pământ.
27. Şi doarme, şi se scoală noaptea şi ziua, şi sămânţa răsare şi creşte cum nu ştie el.
28. Că pământul din sine rodeşte, întâi iarbă, apoi spic, după aceea deplin grâu în spic.
29. Iar când se coace rodul, îndată trimite secera, că a sosit secerişul.
30. Şi zicea: cui vom asemăna împărăţia lui Dumnezeu, sau cu ce pildă o vom potrivi pe ea?
31. Asemenea este grăunţului de muştar, care, când se seamănă în pământ, este mai mic decât toate seminţele pământului;[601]
32. Iar după ce se seamănă, creşte şi se face mai mare decât toate buruienile, şi face ramuri mari, încât supt umbra lui pot să locuiască pasările cerului.
33. Şi cu pilde multe ca acestea le grăia lor cuvântul, precum puteau auzi.
34. Şi fără de pilde nu grăia lor; iar deosebi ucenicilor săi le dezlega toate.
35. Şi a zis lor, în ziua aceea, făcându-se seară: să trecem de ceea parte.
36. Şi lăsând el norodul, l-au luat pe dânsul aşa precum era, în corabie. Şi erau şi alte corăbii cu dânsul.[602]
37. Şi s-a făcut vifor mare de vânt, şi valurile intrau în corabie, încât mai se umplea corabia.
38. Şi El era la cârmă, dormind pe căpătâi; şi L-au deşteptat pe El, şi i-au zis Lui: Învăţătorule, au nu-ţi este grijă că pierim?
39. Şi sculându-se a certat vântul şi a zis mării: Taci, încetează! Şi a stat

[596] Mat. 11, 25.
[597] Mat. 10, 26; Luc. 8, 17.
[598] Mat. 11, 15; Apoc. 2, 7.
[599] Mat. 7, 2; Luc. 6, 38.
[600] Mat. 13, 12; Luc. 8, 18.
[601] Mat. 13, 31; Luc. 13, 19.
[602] Mat 8, 23.

vântul, şi s-a făcut linişte mare.[603]
40. Şi a zis lor: ce sunteţi aşa fricoşi? Cum, n-aveţi credinţă?[604]
41. Şi s-au înfricoşat cu frică mare şi grăia unul către altul: oare, cine este acesta, că şi vântul şi marea îl ascultă pe el?[605]

CAP. 5.
Vindecarea unui om având duh necurat. Femeia ce-i curgea sânge. Învierea fiicei lui Iair.

Şi au venit de ceea parte de mare, în latura Gadarenilor.[606]
2. Şi ieşind el din corabie, îndată l-a întâmpinat pe el un om din mormânturi, cu duh necurat,
3. Care avea locuinţa în mormânturi, şi nici cu lanţuri de fier nimeni nu putea să-l lege pe el.
4. Pentru că de multe ori fiind legat cu obezi şi cu lanţuri de fier, rupea lanţurile şi obezile le sfărâma, şi nimeni nu putea să-l domolească pe dânsul.
5. Şi pururea, noaptea şi ziua, era prin munţi şi prin mormânturi, strigând şi tăindu-se de pietre.
6. Iar văzând pe Iisus de departe, a alergat şi s-a închinat lui.
7. Şi strigând cu glas mare, a zis: ce este mie şi ţie, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui prea Înalt? Juru-te pe Tine cu Dumnezeu, să nu mă munceşti pe mine;
8. Că grăia lui: ieşi, duh necurat, din om.
9. Şi l-a întrebat pe el: cum îţi este numele? Şi a răspuns, grăind: legheon îmi este numele, că mulţi suntem.
10. Şi îl rugau pe el mult ca să nu-i trimită pe dânşii afară din latura aceea.
11. Şi era acolo lângă munte, o turmă mare de porci, păscându-se.
12. Şi l-au rugat pe dânsul toţi dracii, zicând: trimite-ne pe noi în porci, ca să intrăm într-înşii.
13. Şi i-a slobozit pe ei Iisus îndată. Şi ieşind duhurile cele necurate, au intrat în porci. Şi s-a pornit turma de pe ţărmuri în mare (şi erau ca la două mii), şi s-au înecat în mare.
14. Iar cei ce păşteau porcii, au fugit şi au vestit în cetate şi în sate. Şi au ieşit să vadă ce este ceea ce s-a făcut.
15. Şi au venit către Iisus, şi au văzul pe cel ce fusese îndrăcit, şezând şi îmbrăcat şi întreg la minte, pe cel ce avusese legheonul, şi s-au înspăimântat.
16. Şi povesteau lor cei ce văzuseră, ce s-a făcut celui îndrăcit, şi pentru porci.
17. Şi au început a-l ruga pe dânsul ca să iasă din hotarele lor.[607]
18. Şi intrând el în corabie, îl ruga pe el cela ce fusese îndrăcit, ca să fie cu dânsul.
19. Iar Iisus nu l-a lăsat pe el; ci i-a zis lui: mergi în casa ta către ai tăi, şi vesteşte lor câte ţi-a făcut ţie Domnul şi te-a miluit.
20. Şi s-a dus şi a început a propovădui în Decapole câte a făcut Iisus lui; şi toţi se minunau.
21. Şi trecând Iisus în corabie iarăşi de ceea parte, s-a adunat norod mult la el; şi era lângă mare,
22. Şi iată, a venit unul din mai marii sinagogii, cu numele Iair, şi văzându-l pe dânsul, a căzut la picioarele lui.[608]
23. Şi-l ruga pe dânsul mult, zicând: fiica mea spre sfârşit este; vino de îţi pune mâinile pe dânsa, ca să se mântuiască şi să trăiască.
24. Şi a mers Iisus cu dânsul; şi după dânsul a mers norod mult şi-l împresura pe el.
25. Şi o muiere oarecare, fiind întru curgerea sângelui de doisprezece ani,[609]
26. Şi multe pătimind de la mulţi doftori, şi cheltuindu-şi toate cele ce avusese, şi nimic folosindu-se, ci mai vârtos mergând spre mai rău,
27. Auzind pentru Iisus, venind între norod dinapoi, s-a atins de haina lui[610]:
28. Că zicea: măcar de hainele Lui de mă voi atinge, mă voi mântui.

---

[603] Mat. 8, 26.
[604] Luc. 24, 38.
[605] Ps. 106, 25.
[606] Mat. 8, 28; Luc. 8. *26.*
[607] Mat. 8, 34,
[608] Mat 9, 18; Luc. 8, 41.
[609] Lev. 15, 25; Mat. 9, 20; Luc. 8, 43, sq.
[610] Luc. 6, 19

29. Şi îndată a secat izvorul sângelui ei şi a simţit cu trupul că s-a vindecat de boală.
30. Şi îndată Iisus cunoscând întru sine puterea ce a ieşit dintru el, întorcându-se către norod, a zis: cine s-a atins de hainele mele?
31. Şi au zis lui ucenicii lui: vezi norodul îmbulzindu-te, şi zici: cine s-a atins de mine?
32. Şi căuta împrejur să vadă pe ceea ce a făcut aceasta.
33 Iar muierea înfricoşându-se şi tremurând, ştiind ce s-a făcut ei, a venit şi a căzut înaintea lui şi i-a spus lui tot adevărul.
34. Iar el a zisei: fiică, credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace, şi fii sănătoasă de boala ta.
35. Încă grăind el, au venit de la mai marele sinagogii, zicând: fiica ta a murit; ce mai superi pe învăţătorul?
36. Iar Iisus îndată ce a auzit cuvântul ce s-a grăit, a zis mai marelui sinagogii: nu te teme, crede numai.[611]
37. Şi n-a lăsat pe nici unul să meargă după dânsul, fără numai pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan, fratele lui Iacov.
38. Şi au venit în casa mai marelui sinagogii, şi au văzut tulburare, plângând aceia şi tânguindu-se mult.[612]
39. Şi intrând, au zis lor: ce vă tulburaţi şi plângeţi? Fecioara n-a murit, ci doarme. Şi-şi râdeau de dânsul.[613]
40. Iar el scoţând afară pe toţi, a luat pe tatăl fecioarei şi pe muma ei şi pe cei ce erau cu el, şi au intrat unde era fecioara zăcând.
41. Şi apucând pe fecioară de mână, i-a zis ei, talita oumi, ce se tâlcuieşte: fecioară, ţie îţi zic: scoală-te.[614]
42 Şi îndată s-a sculat fecioara şi umbla, că era de doisprezece ani. Şi s-au înspăimântat cu spaimă mare.
43. Şi le-a poruncit lor mult, ca nimeni să nu ştie aceasta; şi a zis să-i dea ei să mănânce.

[611] Luc. 8, 50.
[612] Fac. 50, 10.
[613] Ioan 11, 11.
[614] Luc. 7, 14.

CAP. 6,
Trimiterea Apostolilor la propovăduire.
Ioan Botezătorul şi Irod. Minunea înmulţirii pâinilor. Iisus umblând pe mare.

Şi au ieşit de acolo şi au venit la, patria sa, şi după dânsul au mers ucenicii lui.
2. Şi fiind sâmbătă au început a învăţa în sinagogă; şi mulţi auzindu-l se mirau zicând: de unde îi sunt lui acestea? Şi ce este înţelepciunea ce i s-a dat lui, că şi puteri ca acestea prin mâinile lui se fac?
3 Au nu este acesta teslarul, feciorul Mariei şi fratele lui Iacov şi al lui Iosi şi ai lui Iuda şi al lui Simon? Şi au nu sunt surorile lui aici la noi? Şi se sminteau întru el.[615]
4. Şi zicea lor Iisus: nu este prooroc necinstit, fără numai în patria sa, între rudenii şi în casa sa.[616]
5. Şi nu putea acolo nici o putere să facă, fără numai peste puţini bolnavi punându-şi mâinile i-a vindecat pe ei.
6. Şi se mira pentru necredinţa lor, şi umbla în satele cele de prin prejur, învăţând.
7. Şi a chemat pe cei doisprezece şi a început a-i trimite pe dânşii câte doi, câte doi, şi le-au dai lor putere asupra duhurilor celor necurate.[617]
8. Şi le-a poruncit lor să nu ia nimic pe cale, fără numai toiag; nici traistă, nici pâine, nici bani la brâu,
9. Ci numai să fie încălţaţi cu sandale, şi să nu se îmbrace cu două haine.
10. Şi grăia lor: ori unde veţi intra în casă, acolo rămâneţi până ce veţi ieşi de acolo.
11. Şi ori câţi nu vă vor primi pe voi, nici vor asculta pe voi, ieşind de acolo, scuturaţi praful de supt picioarele voastre întru mărturie lor. Amin grăiesc vouă: mai uşor va fi Sodomei şi Gomorei în ziua judecatei, decât cetăţii aceleia.[618]
12. Şi ieşind ei propovăduiau, ca să se pocăiască;
13. Şi draci mulţi scoteau, şi ungeau

[615] Mat. 13, 55. Luc. 4, 22.
[616] Ioan 4. 44.
[617] Mat. 10, 1; Luc. *9,* 1.
[618] Mat. 10, 14

cu untdelemn pe mulţi bolnavi şi-i tămăduiau.[619]
14. Şi a auzii împăratul Irod (căci arătat se făcuse numele lui), şi zicea, că Ioan Botezătorul s-a sculat din morţi, şi pentru aceasta lucrează puterile întru el.[620]
15. Alţii ziceau, că Ilie este, iar alţii ziceau, că prooroc este, sau ca unul din prooroci.
16. Şi auzind Irod, a zis: acesta este Ioan pe care eu l-am tăiat; el s-a sculat din morţi.
17. Că Irod acesta trimiţând, a prins pe Ioan, şi l-a legat pe el în temniţă, pentru Irodiada muierea lui Filip fratele său, căci o luase pe dânsa muiere.[621]
18. Că zicea Ioan lui Irod: nu ţi se cuvine să aibi pe muierea fratelui tău.[622]
19. Iar Irodiada pizmuia lui, şi vrea să-l omoare, şi nu putea;
20. Că Irod se temea de Ioan, ştiindu-l pe dânsul om drept şi sfânt îl socotea pe el; şi ascultându-l pe dânsul, multe făcea şi cu dragoste îl asculta pe el.
21: Şi întâmplându-se o zi cu bun prilej, când Irod făcea ospăţul naşterii sale, boierilor săi, căpitanilor şi celor mai mari ai Galileei,
22. Şi intrând fata Irodiadei şi jucând şi plăcând lui Irod şi celor ce şedeau cu dânsul, a zis Împăratul, fetei: cere de la mine orice vei vrea şi voi da ţie.
23. Şi s-a jurat el, că orice vei cere de la mine voi da ţie, până la jumătate din împărăţia mea.
24. Iar ea ieşind, a zis maicii sale: ce voi cere? Iar aceea a zis: capul lui Ioan Botezătorul.
25. Şi intrând îndată cu sârguinţă la împăratul, a cerut, zicând: voi ca să-mi dai mie acum în tipsie capul lui Ioan Botezătorul.
26. Şi împăratul foarte s-a întristat, dar pentru jurământ şi pentru cei ce şedeau împreună cu dânsul, n-a vrut să-i lepede cererea.
27. Şi, îndată trimiţând împăratul un speculator, a poruncit să aducă capul lui. Iar acela mergând, i-a tăiat capul în temniţă,
28. Şi l-a adus în tipsie, şi l-a dat pe el fetei, şi fata l-a dat maicii sale.
29. Şi auzind ucenicii lui au venit şi au ridicat trupul lui cel căzut şi l-au pus pe el în mormânt.
30. Şi s-au adunat Apostolii la Iisus, şi i-au vestit lui toate câte au făcut şi câte au învăţat.[623]
31. Şi le-au zis lor: veniţi voi înşivă deosebi, în loc pustiu, şi vă odihniţi puţin; că erau mulţi care veneau şi se duceau, şi n-aveau vreme nici să mănânce.
32. Şi s-au dus în loc pustiu singuri cu corabia.
33. Şi i-au văzul pe dânşii noroadele mergând, şi i-au cunoscut pe ei mulţi, şi pedeştri din toate cetăţile alergau acolo, şi mai înainte decât ei au venit şi s-au adunat la dânsul.
34. Şi ieşind Iisus, a văzut norod mult şi i s-a făcut milă de ei, pentru că erau ca oile ce n-au păstor; şi a început a-i învăţa pe dânşii mult.[624]
35. Şi iată vreme multă fiind, s-au apropiat de dânsul ucenicii lui şi au zis: locul este pustiu şi iată vreme a trecut multă.[625]
36. Slobozeşte-i pe dânşii, ca mergând în oraşele cele dimprejur şi în sate, să-şi cumpere loru-şi pâini, că n-au ce să mănânce.
37. Iar el răspunzând, a zis lor: daţi-le voi lor să mănânce. Şi au zis ei lui: mergând se poate să cumpărăm pâini de două sule de dinari şi să le dăm lor să mănânce?
38. Iar el a zis lor: câte pâini aveţi? Mergeţi şi vedeţi! Iar ei ştiind au zis: cinci şi doi peşti.
39. Şi a poruncii Ier să-i puie pe toţi mese, mese pe iarbă verde.
40. Şi au şezut cele, cete, câte o sută şi câte cincizeci.
41. Şi luând cele cinci pâini şi cei doi peşti, căutând la cer a binecuvântat şi a frânt pâinile şi le-a dat ucenicilor săi ca să le puie înaintea lor, şi pe cei doi peşti i-a împărţit la toţi.
42. Şi au mâncat toţi şi s-au săturat;
43. Şi au luat douăsprezece coşuri

[619] Iac. 5, 14.
[620] Mat. 14, 1; Luc. *9,* 7.
[621] Luca 3, 19 sq.
[622] Lev. 13, 16.
[623] Mat. 14, 13; Luc. 9, 10, sq.; Ioan 6, 1.
[624] Mat 9, 36.
[625] Mat. 14, 15; Marcu 8, 1.

pline de fărâmituri, şi din peşti.
44. Şi erau cei ce mâncaseră pâinile, ca la cinci mii de bărbaţi.
45. Şi îndată i-a silit pe ucenicii săi să intre în corabie şi să meargă mai înainte, de ceea parte, la Vitsaida, până ce va slobozi el norodul.[626]
46. Şi după ce i-a slobozit pe ei, s-a dus în munte să se roage.
47. Şi făcându-se seară, era corabia în mijlocul mării, şi el singur pe uscat.
48. Şi i-a văzut pe dânşii că se chinuiesc vâslind, că era vântul împotriva lor; iar întru a patra strajă a nopţii a venit la dânşii, umblând pe mare, şi voia să treacă pe lângă ei.
49. Iar ei văzându-l pe dânsul umblând pe mare, li s-a părut că este nălucă, şi au strigat;
50. Că toţi l-au văzut pe el şi s-au tulburat. Şi el îndată a grăit cu dânşii şi le-a zis lor: îndrăzniţi; eu sunt, nu vă temeţi.
51. Şi s-a suit la dânşii în corabie şi a încetat vântul; şi ei foarte peste măsură se înspăimântau întru sine şi se minunau;[627]
52. Că n-au priceput din pâini, de vreme ce era inima lor împietrită.
53. Şi trecând au venit în pământul Ghenisaretului, şi au stat la liman.
54. Şi ieşind ei din corabie, îndată l-au cunoscut pe el aceia.
55. Şi încunjurând toată latura aceea, au început pe paturi a aduce bolnavii acolo unde auzeau că este el
56. Şi ori unde intra, în sate sau în cetăţi sau în oraşe, puneau la uliţe pe cei bolnavi şi-L rugau pe el ca măcar de poalele veşmintelor lui să se atingă; şi câţi se atingeau de el, se mântuiau.[628]

CAP. 7.
Făţărnicia Fariseilor. Fiica Hananiencei. Vindecarea unui surdo-mut.

Şi s-au adunat la dânsul Fariseii şi unii din Cărturari, care veniseră din Ierusalim.[629]
2. Şi văzând pe oarecari din ucenicii lui cu mâinile necurate, adică nespălate, mâncând pâine, i-au prihănit.[630]
3. Că Fariseii şi toţi Iudeii, de nu-şi vor spăla mâinile până la cot, nu mănâncă, ţinând aşezământul bătrânilor.
4. Şi din târg venind, de nu se vor spăla, nu mănâncă; şi altele multe sunt, care au luat a le ţinea: spălarea paharelor şi a ulcioarelor şi a căldărilor şi a paturilor.
5. După aceea l-au întrebat pe el Fariseii şi Cărturarii: pentru ce ucenicii tăi nu umblă după aşezământul bătrânilor, ci cu mâinile nespălate mănâncă pâine?
6. Iar el răspunzând, a zis lor: bine a proorocit Isaia pentru voi, făţarnicilor, precum este scris: norodul acesta cu buzele mă cinsteşte, iar inima lor departe stă de la mine;[631]
7. Şi în zadar mă cinstesc, învăţând învăţături, porunci omeneşti.
8. Că lăsând porunca lui Dumnezeu, ţineţi aşezământul bătrânilor, spălarea ulcioarelor şi a paharelor şi alte asemenea ca acestea multe faceţi.
9. Şi zicea lor: bine, lepădaţi porunca lui Dumnezeu, ca să păziţi aşezământul vostru?
10. Că Moise a zis: cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta; şi cela ce va grăi de rău pe tatăl său sau pe muma sa, cu moarte să moară.[632]
11. Iar voi ziceţi: de va zice omul, tatălui său sau mumei sale; corban, adică: dar este aceea cu care te-ai fi folosit de la mine,
12. Şi nu-l mai lăsaţi pe dânsul să mai facă ceva tatălui său sau mumei sale.
13. Călcând cuvântul lui Dumnezeu pentru aşezământul vostru, care l-aţi dat; şi asemenea ca acestea multe faceţi.
14. Şi chemând la sine pe tot norodul, a zis lor; ascultaţi-mă pe mine toţi şi înţelegeţi.[633]
15. Nimic nu este dinafară de om, ce intră într-însul, care poate să-l spurce pe el; ci cele ce ies dintr-însul, acelea

[626] Mat. 14, 22; Ioan. *6,* 17.
[627] Marcu 4 39.
[628] Marcu 5, 27, 28; Mat. 9, 21.
[629] Mat. 15, 1, sq.
[630] Luc. 11, 38
[631] Is. 29, 13.
[632] Eş 20, 12.
[633] Mat. 15, 10.

sunt care îl spurcă pe om.
16. De are cineva urechi de auzit, audă.
17. Şi după ce au intrat în casă, de la norod, l-au întrebat pe el ucenicii lui pentru pildă.
18. Şi le-au zis lor: şi voi aşa de neînţelegători sunteţi? Au nu vă pricepeţi, că tot ce intră în om dinafară, nu poate să-l spurce?
19. Că nu intră în inima lui, ci în pântece, şi iese pe afedron, curăţind toate bucatele.
20. Şi zicea, că ceea ce iese din om, aceea spurcă pe om.
21. Că dinlăuntru, din inima oamenilor, ies gândurile cele rele, preacurviile, curviile, uciderile,
22. Furtişagurile, asupririle, vicleşugurile, înşelăciunile, înverşunările, ochiul viclean, hula, trufia, nebunia.
23. Toate relele acestea ies dinlăuntru şi spurcă pe om.
24. Şi sculându-se de acolo, s-au dus în hotarele Tirului şi ale Sidonului, şi intrând în casă, vrea să nu ştie nimeni de el, dar n-au putut să se tăinuiască.[634]
25. Că auzind o muiere pentru dânsul, a cărei fiică avea duh necurat, venind a căzut la picioarele lui.
26. Şi era muierea elină, de neam din Finichia Siriei Şi-l ruga pe el ca să gonească dracul din fiica ei.
27. Iar Iisus a zis ei: lasă să se sature întâi fiii; că nu este bine a lua pâinea fiilor şi a o arunca câinilor.[635]
28. Iar ea răspunzând a zis lui: adevărat Doamne, că şi câinii supt masă mănâncă din fărâmiturile fiilor.
29. Şi a zis ei: pentru acest cuvânt, mergi, a ieşit dracul din fiica ta.
30. Şi mergând la casa sa, a aflat pe dracul ieşit, şi pe fiică zăcând în pat.
31. Şi iarăşi ieşind din hotarele Tirului şi ale Sidonului, au venit la marea Galileei, în mijlocul hotarelor Decapolei.[636]
32. Şi au adus la dânsul un surd, grăind anevoie, şi l-au rugat pe dânsul ca să-şi pună mâna peste el.[637]
33. Şi luându-l pe el din mulţime deosebi, a pus degetele sale în urechile lui, şi scuipând, s-a atins de limba lui.[638]
34. Şi căutând la cer, a suspinat şi a zis lui: effatta, ce este: deschidete.[639]
35. Şi îndată s-au deschis auzurile lui şi s-a dezlegat legătura limbii lui şi grăia drept.
36. Şi a poruncit lor ca să nu spună nimănui; însă pe cât el le poruncea lor, ei mai mult vesteau;
37. Şi peste măsură se mirau, zicând: toate le-a făcut bine; şi pe surzi i-a făcut de aud, şi pe muţi de grăiesc.[640]

CAP. 8.
Minunea cu cele şapte pâini. Iudeii cerând semn din cer. Aluatul Fariseilor. Mărturisirea lui Petru şi certarea lui.

În zilele acelea fiind norod mult foarte şi neavând ce mânca, chemând Iisus pe ucenicii săi, le-a zis lor:[641]
2. Milă-mi este de norod, că iată trei zile sunt de când aşteaptă lângă mine şi n-au ce mânca.
3. Şi de-i voi slobozi pe dânşii flămânzi la casele lor, vor slăbi pe cale, că unii dintr-înşii au venit de departe.
4. Şi au răspuns lui ucenicii: de unde pe aceştia va putea cineva să-i sature de pâine, aici în pustie?
5. Şi i-a întrebat pe ei: câte pâini aveţi? Iar ei au zis: şapte.
6 Şi a poruncit norodului să şadă pe pământ; şi luând pe cele şapte pâini, mulţumind a frânt şi a dat ucenicilor săi ca să le pună înainte; şi le-au pus înaintea norodului.
7. Şi aveau şi puţini peştişori, şi binecuvântând, a zis să-i pună şi pe aceia înaintea lor.
8. Şi au mâncat şi s-au săturat; şi au luat rămăşiţe de fărâmituri şapte

[634] Mat. 15, 21.
[635] Mat. 15, 26.
[636] Mat 15, 29.
[637] Mat. 9, 32; Luc. 11, 14.
[638] Marcu 8, 23.
[639] Ioan 11, 41.
[640] Fac. 1, 31.
[641] Mat 15, 32.

coşniţe.[642]
9. Şi erau cei ce mâncaseră, ca patru mii. Şi i-au slobozit pe ei.
10. Şi îndată intrând în corabie cu ucenicii săi, au venit în părţile Dalmanutei.
11. Şi au ieşit Fariseii şi au început a se întreba cu dânsul, cerând de la dânsul semn din cer, ispitindu-l pe el.[643]
12. Şi suspinând cu duhul său a zis: pentru ce neamul acesta cere semn? Amin zic vouă: nu se va da semn neamului acestuia.
13. Şi lăsându-i pe dânşii, au intrat iarăşi în corabie şi au trecut de ceea parte.
14. Şi ucenicii lui uitaseră să ia pâine, şi mai mult decât o pâine n-aveau cu dânşii în corabie.[644]
15. Şi le-a poruncit lor, zicând: căutaţi de vă păziţi de aluatul Fariseilor şi de aluatul lui Irod.[645]
16. Şi cugetau întru sine, unul către altul zicând, că pâine n-avem;
17. Iar Iisus cunoscând, a zis lor: de ce cugetaţi că pâine n-aveţi? Încă nu înţelegeţi, nici pricepeţi? încă împietrită aveţi inima voastră?[646]
18. Ochi având, nu vedeţi? Şi urechi având, n-auziţi? Şi nu vă aduceţi aminte,
19. Când am frânt pe cele cinci pâini la cele cinci mii, câte coşuri pline de fărâmituri aţi luai? Zis-au ei lui: douăsprezece.[647]
20. Şi când pe cele şapte la cele patru mii, câte coşniţe pline de fărâmituri aţi luat? Iar ei au zis, şapte.[648]
21. Şi le-a zis lor: dar cum încă nu înţelegeţi?
22. Şi au venit în Vitsaida, şi i-au adus lui un orb, şi l-au rugat pe el ca să se atingă de dânsul.[649]
23. Şi apucând pe orbul de mână l-a scos pe el afară din sat; şi scuipând pe ochii lui, şi punându-şi mâinile pe el, l-a întrebat de vede ceva.[650]
24. Şi ridicându-şi ochii a zis: văd oamenii ca copacii umblând.
25. După aceasta iarăşi şi-a pus mâinile pe ochii lui, şi l-a făcut de a văzut, şi s-a îndreptat şi a văzut luminat pe toţi.
26. Şi l-au trimis pe el la casa sa, zicând: nici în sat să intri, nici să spui cuiva în sat.[651]
27. Şi a ieşit Iisus şi ucenicii lui în satele Chesariei lui Filip; şi pe cale a întrebat pe ucenicii săi, zicând lor: cine zic oamenii că sunt eu?[652]
28. Iar ei au răspuns: Ioan Botezătorul; şi alţii, Ilie; iar alţii, unul din prooroci.
29. Şi el le-a zis lor: dar voi cine ziceţi că sunt eu? Şi răspunzând Petru a zis lui: tu eşti Hristosul.[653]
30. Şi i-a oprit pe ei ca să nu spună nimănui pentru dânsul.
31. Şi a început a-i învăţa pe ei, că se cuvine Fiul Omului multe a pătimi, şi a se defăima de bătrâni şi de Arhierei şi de Cărturari, şi a se omorî, şi după trei zile a învia.[654]
32. Şi de faţă cuvântul acesta grăia. Şi apucându-l pe el Petru, a început a-i sta lui împotrivă.
33. Iar el întorcându-se şi căutând spre ucenicii săi, a certat pe Petru, zicând: mergi înapoia mea satano, că nu cugeţi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.[655]
34. Şi chemând la sine pe norod împreună cu ucenicii săi, a zis lor: cela ce voieşte să vină după mine, să se lepede de sine, şi să-şi ia crucea sa, şi să-mi urmeze mie.
35. Că cine va vrea să-şi mântuiască sufletul său, pierde-l-va pe el; iar cine-şi va pierde sufletul său pentru mine şi pentru evanghelie, acela îl va mântui pe el.[656]
36. Că ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată, şi-şi va pierde sufletul său?[657]

---

[642] IV Împ, 4, 44.
[643] Mat. 12, 83 şi 16, 1.
[644] Mat. 16, 5, *6.*
[645] Luc. 12, 1.
[646] Marcu *6,* 52; Luc. 24, 25.
[647] Mat. 14, 19; Luc. 9. 13; Ioan 6, 9, 13
[648] Mat. 15. 34.
[649] Marcu 6, 56.
[650] Marcu 7, 32, *sq.;* Ioan 9, 6,
[651] Marcu 7, 36.
[652] Mat. 16, 13.
[653] Ioan 1, 49 şi 6, 69.
[654] Mat. 16, 21.
[655] II Împ. 19, 22.
[656] Mat 10, 39; Luc. 17, 33.
[657] Mat. 16, 26.

37. Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?
38. Că cine se va ruşina de mine şi de cuvintele mele, în acest neam preacurvar şi păcătos, şi Fiul Omului se va ruşina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinţii îngeri.[658]

CAP. 9.

Schimbarea la Faţă a lui Hristos. Vindecarea lunatecului. Cearta ucenicilor pentru întâietate. Ferirea de scandal.

Şi le zicea lor: amin grăiesc vouă, că sunt unii din cei ce stau aici, care nu vor gusta moarte până când vor vedea împărăţia lui Dumnezeu venind întru putere.[659]
2. Şi după şase zile a luat Iisus pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan, şi i-a suit pe dânşii în munte înalt, deosebi, singuri. Şi s-a schimbat la faţă înaintea lor,
3. Şi hainele lui erau strălucind, albe foarte, ca zăpada, în ce chip nălbitorul pe pământ nu poale să nălbească.[660]
4. Şi s-a arătat lor Ilie împreună cu Moise şi grăia cu Iisus.
5 Şi răspunzând Petru a zis lui Iisus: Învăţătorule, bine este nouă a fi aici şi să facem trei colibe: ţie una, lui Moise una, şi lui Ilie una;
6. Că nu ştia ce grăia, că erau înfricoşaţi.
7. Şi s-au făcut nor umbrindu-i pe ei, şi a venit glas din nor, grăind: acesta este Fiul meu cel iubii, pe acesta ascultaţi.[661]
8. Şi de năprasnă căutând ei împrejur, pe nimeni n-au mai văzut, ci numai pe Iisus împreună cu dânşii.
9. Iar pogorându-se ei din munte, le-a poruncii lor ca nimănui să nu spună cele ce au văzul, fără numai când Fiul Omului va învia din morţi.
10. Şi ei au ţinut cuvântul întru sine, întrebându-se: ce este aceea, a învia din morţi?
11. Şi l-au întrebat pe el, zicând: pentru ce zic Cărturarii, că Ilie se cuvine să vie mai înainte?[662]
12. Iar el răspunzând, a zis lor: Ilie venind mai înainte, va aşeza toate. Şi cum este scris de Fiul Omului? Că el va să pătimească multe şi să fie defăimat.[663]
13. Însă zic vouă, că Ilie a şi venit, şi au făcut lui câte au vrut, cum este scris de el.[664]
14. Şi venind la ucenici, a văzut norod mult împrejurul lor, şi Cărturarii întrebându-se cu dânşii.
15. Şi îndată tot norodul văzându-l pe el, s-a înspăimântat, şi alergând s-a închinat lui.
16. Şi au întrebat pe Cărturari: ce vă întrebaţi între voi?
17. Şi răspunzând unul din norod, a zis: Învăţătorule, am adus pe fiul meu la tine, având duh mut.[665]
18. Şi ori unde îl apucă pe el, îl zdrobeşte, şi face spume, şi scrâşneşte cu dinţii, şi se usucă. Şi am zis ucenicilor tăi să-l scoată, şi n-au putut.
19. Iar el răspunzând a zis lui: o neam necredincios! Până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi? Aduceţi-l pe el la mine
20. Şi l-au adus pe el la dânsul. Şi văzându-l pe dânsul, îndată duhul l-a scuturat pe el, şi căzând la pământ, se tăvălea spumând.
21. Şi a întrebat pe tatăl lui: câtă vreme este de când i s-a făcut lui aceasta? Iar el a zis: din copilărie;
22. Şi de multe ori pe el şi în foc l-a aruncat şi în apă, ca să-l piardă; ci, de poţi ceva, ajută-ne nouă, fiindu-ţi milă de noi
23. Iar Iisus i-a zis lui: de poţi crede, toate sunt cu putinţă credinciosului.[666]
24. Şi îndată strigând cu lacrămi tatăl copilului, a grăit: cred, Doamne, ajută necredinţei mele!
25. Iar văzând Iisus că năvăleşte norodul, a poruncit duhului celui necurat, zicând lui: duh mut şi surd, eu ţie îţi poruncesc: ieşi dintr-însul, şi de acum să nu mai intri în el.

---

[658] Ier. 9, 2. Mat. 10, 33; Luc. 12, 9; II Tim. 2. 12.
[659] Mat. 16, 28, sq.; Luc. 9, 27.
[660] Mat. 28, 3.
[661] Mat. 3, 17; II Petr. 1, 17.
[662] Mat. 4, 5.
[663] Is. 53, 3 sq.
[664] Mat. 11, 14.
[665] Mat. 17, 14. Luc 9, 38.
[666] Luc. 17, 6.

26. Şi strigând, şi mult scuturându-l pe el, a ieşit. Şi s-a făcut ca un mort, încât mulţi ziceau că a murit.
27. Iar Iisus apucându-l pe el de mână, l-a ridicat, şi s-a sculat
28. Şi intrând el în casă, ucenicii lui l-au întrebat pe dânsul deosebi: pentru ce noi nu am putut să-l scoatem pe el?[667]
29. Iar el a zis lor: acest neam cu nimic nu poate ieşi, fură numai cu rugăciune şi cu post.
30. Şi de acolo ieşind, mergea prin Galileea, şi nu vrea ca să-l ştie cineva.
31. Că învăţa pe ucenicii săi şi zicea lor: Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor, şi-l vor omorî pe el, şi după ce-l vor omorî, a treia zi va învia.[668]
32. Iar ei nu înţelegeau cuvântul acela, şi se temeau să-l întrebe pe el.
33. Şi au venit în Capernaum, şi fiind în casă i-a întrebat pe dânşii: de ce vă prigoneaţi pe cale?
34. Iar ei au tăcut; că se pricise pe cale unul cu altul, cine ar fi mai mare.[669]
35. Şi şezând a chemat pe cei doisprezece şi le-au zis lor: cela ce vrea să fie întâiul, acesta să fie mai de pe urmă de toţi şi tuturor slugă.[670]
36. Şi luând un prunc l-a pus pe el în mijlocul lor, şi luându-l în braţe, a zis lor:
37. Oricine va primi pe unul dintr-aceşti prunci întru numele meu, pe mine mă primeşte; şi oricine mă primeşte pe mine, nu pe mine mă primeşte, ci pe cel ce m-a trimis pe mine.[671]
38. Şi a răspuns Ioan lui, zicând: Învăţătorule am văzut pe oarecine întru numele tău scoţând draci, care nu vine după noi, şi l-am oprit pe el, pentru că nu vine după noi.[672]
39. Iar Iisus a zis: nu-l opriţi pe el, că nimeni nu este care va face putere întru numele meu, şi să poată degrabă a mă grăi de rău.[673]
40. Că cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este;[674]
41. Că oricine va adăpa pe voi cu un pahar de apă întru numele meu, căci ai lui Hristos sunteţi, amin grăiesc vouă: nu-şi va pierde plata sa.[675]
42. Şi oricine va sminti pe unul dintr-aceştia mici, care cred întru mine, mai bine ar fi lui de i-ar lega o piatră de moară împrejurul grumazului lui şi să-l arunce în mare[676]
43. Şi de te sminteşte pe tine mâna ta, taie-o pe ea; că mai bine îţi este ţie să intri în viaţă, decât două mâini având, să intri în gheena, în focul nestins,[677]
44. Unde viermele lor nu moare, şi focul nu se stinge.[678]
45. Şi de te sminteşte pe tine piciorul tău, taie-l pe el; că mai bine îţi este ţie să intri în viaţă şchiop, decât două picioare având, să fii aruncat în gheena, în focul nestins,[679]
46. Unde viermele lor nu moare, şi focul nu se stinge.
47. Şi de te sminteşte pe tine ochiul tău, scoate-l pe el; că mai bine îţi este ţie cu un ochi să intri întru împărăţia lui Dumnezeu, decât doi ochi având, să fii aruncat în focul gheenei,[680]
48. Unde viermele lor nu moare, şi focul nu se stinge.
49. Că fieştecine cu foc se va săra, şi toată jertfa cu sare se va săra.[681]
50. Bună este sarea; iar de va fi sarea nesărată, cu ce o veţi îndulci pe aceasta? Aveţi întru voi sare, şi pace aveţi între voi![682]

CAP. 10
Întrebare despre despărţenie. Iisus binecuvintează pruncii. Bogatul doritor de viaţa veşnica. Iisus vesteşte patimile sale. Fiii lui Zevedei. Vartimei orbul.

[667] Mat. 17, 19.
[668] Mat. 17, 22.
[669] Mat. 18, 1; Luc. 9, 46
[670] Marc. 10, 43
[671] Mat. 10, 40; Ioan 13, 20.
[672] Numer. 11, 27, sq; Luc. 9, 49. sq.
[673] I Cor 12, 3.
[674] Mat. 12, 30.
[675] Mat. 10, 42.
[676] Mat. 18, 6; Luc. 17, 2.
[677] Mat. 5. 30.
[678] Is. 66, 24.
[679] Mat. 18, 8.
[680] Mat. 5, 29.
[681] Lev. 2, 13.
[682] Mat. 5, 13; Luc. 14, 34.

Şi de acolo sculându-se, au venit în hotarele Iudeei, de ceea parte de Iordan; şi iarăşi s-au adunat noroadele la dânsul; şi precum îi era obiceiul, iarăşi îi învăţa pe ei.[683]
2. Şi apropiindu-se Fariseii, l-au întrebat pe el, ispitindu-l: oare se cade bărbatului să-şi lase femeia?
3. Iar el răspunzând a zis lor: ce a poruncit vouă Moise?
4. Iar ei au zis: Moise a dat voie să-i scrie carte de despărţire şi s-o lase.[684]
5. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: după învârtoşarea inimii voastre a scris vouă porunca aceasta.
6 Iar din începutul zidirei, bărbat şi muiere i-au făcut pe ei Dumnezeu.[685]
7. Pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său şi pe muma sa şi se va lipi de muierea sa,
8. Şi vor fi amândoi un trup; pentru aceea nu mai sunt doi, ci un trup.[686]
9. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.[687]
10. Şi în casă iarăşi l-au întrebat pe el ucenicii lui de aceasta.
11. Şi le-a zis lor: oricine îşi va lăsa muierea sa şi va lua alta, preacurveşte cu dânsa;[688]
12. Şi muierea de-şi va lăsa bărbatul şi se va mărita după altul, preacurveşte.
13. Şi aduceau la dânsul prunci, ca să se atingă de ei; iar ucenicii îi certau pe cei ce îi aduceau.[689]
14. Iar văzând Iisus, nu i-a părut bine, şi a zis lor: lăsaţi pruncii să vină la mine şi nu-i opriţi pe ei, că a unora ca acestora este împărăţia lui Dumnezeu.
15. Amin zic vouă: oricine nu va primi împărăţia lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intra întru ea.[690]
16. Şi luându-i în braţe, şi-a pus mâinile peste ei şi i-a binecuvântat pe dânşii.[691]
17. Şi ieşind ei în cale, a alergat oarecine, şi îngenunchind înaintea lui, îl întreba pe el zicând: Învăţătorule bune, ce voi face ca să moştenesc viaţa veşnică?[692]
18. Iar Iisus a zis lui: ce-mi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.
19. Poruncile ştii? Să nu curveşti, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturiseşti mărturie mincinoasă, să nu răpeşti, cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta.[693]
20. Iar el răspunzând a zis lui: Învăţătorule, toate acestea le-am păzit din tinereţile mele.
21. Iar Iisus căutând spre el, l-a iubit pe dânsul, şi a zis lui: încă una îţi lipseşte: mergi, vinde-ţi câte ai şi le dă săracilor, şi vei avea comoară în cer, şi luând crucea, vino, urmează mie.[694]
22. Iar el întristându-se de cuvântul acesta, s-a dus mâhnit, pentru că avea avuţii multe.
23. Şi căutând Iisus, a zis ucenicilor săi: cât de anevoie vor intra întru împărăţia lui Dumnezeu cei ce au avuţii![695]
24. Iar ucenicii se spăimântau de cuvintele lui. Dur Iisus iarăşi răspunzând, le-a zis lor: fiilor, cât de anevoie este să intre întru împărăţia lui Dumnezeu cei ce se nădăjduiesc întru avuţii![696]
25. Mai lesne este a trece cămila prin urechea acului, decât bogatul a intra întru împărăţia lui Dumnezeu.
26. Iar ei mai mult se îngrozeau, zicând unul către altul: şi cine poate să se mântuiască?
27. Şi căutând Iisus la dânşii, a zis: la oameni este cu neputinţă, dar nu la Dumnezeu; că la Dumnezeu toate sunt cu putinţă.[697]
28. Şi a început Petru a zice lui: iată, noi am lăsat toate şi am urmat ţie.[698]
29. Şi răspunzând Iisus a zis: amin grăiesc vouă: nimeni nu este care şi-a lăsat casă, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mumă, sau muiere, sau

[683] Mat 19, 1, sq.
[684] A doua Lege 24, 1; Mat. 5, 31.
[685] Fac 1, 27; 2, 24
[686] I Cor. 6, 16
[687] Mat. 19, 6.
[688] Mat. 5, 32; Luc. 16, 18.
[689] Mat. 19, 13, sq.; Luc. 18, 15, sq.
[690] Mat. 18, 30.
[691] Marcu 9, 36.
[692] Mat. 19, 16; Luc. 18, 18.
[693] Eş. 20, 12; A doua Lege 5, 16 sq.
[694] Mat. 6, 20; Luc. 12, 33.
[695] Marcu 4, 18 sq. Mat. 19, 23; Luc. 18, 24.
[696] Ps. 61, 10; I Tim. 6, 17.
[697] Luc. 1, 37.
[698] Mat. 19, 27; Luc. 18, 28.

copii, sau holde, pentru mine şi pentru evanghelie.
30. Şi să nu ia însutite acum în vremea aceasta, case şi fraţi şi surori şi tată şi mumă şi copii şi holde cu prigoniri, şi în veacul cel viitor viaţă veşnică.
31. Şi mulţi dintâi vor fi pe urmă, şi de pe urmă întâi.[699]
32. Şi erau pe cale suindu-se în Ierusalim, şi mergea Iisus înaintea lor; iar ei se înspăimântau, şi mergând după dânsul le era frică.[700]
33. Şi luând iarăşi pe cei doisprezece, a început a le spune lor cele ce erau să i se întâmple lui: iată ne suim în Ierusalim şi Fiul Omului se va da Arhiereilor şi Cărturarilor, şi-l vor judeca pe el spre moarte, şi-l vor da pe el neamurilor,[701]
34. Şi-l vor batjocori pe el, şi-l vor bate pe el, şi-l vor scuipa, şi-l vor omorî pe el, şi a treia zi va învia.
35. Şi au venit la el Iacov şi Ioan, fiii lui Zevedei, zicând: Învăţătorule, voim ca ceea ce vom cere, să ne faci nouă.[702]
36 Iar el a zis lor: ce voiţi să vă fac vouă?
37. Iar ei au zis lui: dă-ne nouă ca să şedem unul dea dreapta ta şi altul dea stânga ta, întru slava ta.
38. Iar Iisus le-a zis lor: nu ştiţi ce cereţi. Puteţi să beţi paharul (pe) care eu (îl) beau? Şi cu botezul cu care eu mă botez să vă botezaţi?[703]
39. Iar ei au zis lui: putem. Iar Iisus a zis lor: paharul pe care eu (îl) voi bea, cu adevărat îl veţi bea, şi cu botezul cu care eu mă botez, vă veţi boteza;[704]
40. Iar, a şedea dea dreapta mea şi dea stânga mea, nu este al meu a da, ci celor pentru care s-au gătit.[705]
41. Şi auzind cei zece, au început a se mânia pe Iacov şi pe
42. Iar Iisus chemându-i pe dânşii la sine, le-a zis lor: ştiţi că celor ce li se pare că sunt începători ai neamurilor, le stăpânesc pe ele, şi cei mai mari ai lor le domnesc pe dânsele.[706]
43. Iar între voi nu va fi aşa, ci care va vrea să fie mai mare între voi, să fie vouă slugă,[707]
44. Şi care va vrea să fie între voi întâiul, să fie tuturor slugă:[708]
45. Pentru că şi Fiul Omului n-a venit ca să-i slujească lui, ci ca să slujească ei şi să-şi dea sufletul său răscumpărare pentru mulţi.
46. Şi au venit în Ierihon; şi ieşind el din Ierihon şi ucenicii lui şi norod mult, Vartimei orbul, fiul lui Timei, şedea lângă cale cerşind.[709]
47. Şi auzind că Iisus Nazarineanul este, a început a strige şi a zice: Iisuse, fiul lui David, miluieşte-mă!
48. Şi-l certau pe dânsul mulţi, ca să tacă. Dar el cu mult mai vârtos striga: Fiul lui David, miluieşte-mă!
49. Şi stând Iisus, a zis să-l cheme pe e! Şi au chemat pe orbul, zicându-i lui: îndrăzneşte; scoală-te că te cheamă.
50. Iar el lepădându-şi haina sa, s-a sculat şi a venit la Iisus.
51. Şi răspunzând Iisus, i-a zis lui: ce voieşti să-ţi fac ţie? Iar orbul i-a zis lui: Învăţătorule, să văd.
52. Iar Iisus i-a zis lui: mergi, credinţa ta te-a mântuit; şi îndată a văzut, şi a mers după Iisus în cale.

CAP. 11.
Intrarea în Ierusalim.
Blestemarea smochinului.
Izgonirea zarafilor din Biserică.

Şi când s-au apropiat de Ierusalim, în Vitfaghi şi Vitania, către Muntele Măslinilor, a trimis doi din ucenicii săi.[710]
2 Şi a zis lor: merge-ţi în satul care este înaintea voastră; şi îndată intrând într-însul, veţi afla un mânz legat, pe care nimeni din oameni n-a şezut; dezlegându-l pe el să-l aduceţi.
3. Şi de va zice vouă cineva: de ce

[699] Mat. 19, 30; Luc. 13, 30.
[700] Mat. 20, *17;* Luc. 18, 31.
[701] Mat 16, 21.
[702] Mat. 20, 20.
[703] Luc. 12, 50.
[704] Fapt. 12, 2.
[705] Mat 25, 34.
[706] Mat 20, 25 sq; Luca 22, 25 sq.
[707] Marcu 9, 35.
[708] I Petru 5, 3.
[709] Mat. 20, 29; Luca 18, 35.
[710] Mat. 21, 1 sq; Luca 19, 29, sq; Ioan 12, 12, sq.

faceţi aceasta? Să ziceţi, că Domnului trebuieşte, şi numai decât îl va trimite pe el aici.
4. Şi au mers şi au aflat mânzul legat lângă uşă afară la răspântie, şi l-au dezlegat pe el.
5. Iar oarecare din cei ce stau acolo, au zis lor: ce faceţi de dezlegaţi mânzul?
6. Iar ei au zis lor precum le poruncise Iisus; şi i-au lăsat pe ei.
7. Şi au adus mânzul la Iisus, şi şi-au pus pe el hainele lor, şi au şezut pe dânsul.[711]
8. Şi mulţi aşterneau veşmintele lor pe cale; iar alţii tăiau stâlpări din copaci şi le aşterneau pe cale.
9. Şi cei ce mergeau înainte şi cei ce veneau pe urmă, strigau zicând: Osana! bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.[712]
10. Bine este cuvântată împărăţia, care vine întru numele Domnului, a părintelui nostru David. Osana întru cei de sus!
11. Şi a intrat Iisus în Ierusalim şi în biserică; şi după ce a văzut toate, fiind vremea înspre seară, a ieşit la Vitania cu cei doisprezece.
12. Iar a doua zi ieşind ei din Vitania, au flămânzit.[713]
13. Şi văzând un smochin de departe, având frunze, au venit, ca doară va afla ceva într-însul; şi venind la el, nimic n-au aflat, fără numai frunze; că încă nu era vremea smochinelor.
14. Şi răspunzând Iisus, a zis lui: de acum înainte nimeni să nu mai mănânce rod din tine în veac. Şi auzeau ucenicii lui.
15. Şi au venit în, Ierusalim, şi intrând Iisus în biserică, a început a scoate pe cei ce vindeau şi cumpărau în biserică, şi mesele schimbătorilor de bani şi scaunele celor ce vindeau porumbei le-a răsturnat,[714]
16. Şi nu lăsa să poarte cineva vas prin biserică.
17. Şi învăţa zicând lor: au nu este scris: casa mea, casă de rugăciune se va chema, întru toate neamurile? Iar voi o aţi făcut peşteră tâlharilor.[715]
18. Şi au auzit Cărturarii şi Arhiereii şi căutau în ce chip l-ar fi pierdut pe el, că se temeau de dânsul, căci tot norodul se mira de învăţătura lui.[716]
19. Şi dacă s-a făcut seară, au ieşit afară din cetate.
20. Şi a doua zi trecând, au văzut smochinul uscat din rădăcină;[717]
21. Şi aducându-şi aminte Petru, i-a zis lui: Învăţătorule, vezi smochinul pe care l-ai blestemat, s-a uscat.[718]
22. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: aveţi credinţă în Dumnezeu;
23. Că amin zic vouă, că cela ce ar zice muntelui acestuia: ridică-te şi te aruncă în mare, şi nu se va îndoi întru inima sa, ci va crede că ce va zice va fi, fi-va lui orice va zice.[719]
24. Pentru aceasta zic vouă: toate câte cereţi, rugându-vă, să credeţi că veţi lua, şi va fi vouă.[720]
25. Şi când staţi de vă rugaţi, iertaţi orice aveţi asupra cuiva, ca şi Tatăl vostru cel din ceruri să ierte vouă greşalele voastre.[721]
26. Iar dacă voi nu veţi ierta, nici Tatăl vostru cei din ceruri nu va ierta vouă greşalele voastre.[722]
27. Şi au venit iarăşi în Ierusalim; şi umblând ei prin biserică, au venit la dânsul Arhiereii şi Cărturarii şi Bătrânii,[723]
28. Şi au zis lui: cu ce putere faci acestea? Şi cine ţi-a dat ţie puterea aceasta ca să faci acestea?[724]
29. Iar Iisus răspunzând, a zis lor: întreba-voi şi eu pe voi un cuvânt şi să-mi răspundeţi mie, şi voi spune şi eu vouă cu ce putere fac acestea.
30. Botezul lui Ioan, din cer a fost, sau de la oameni? Răspundeţi-mi mie.
31. Şi ei cugetau întru sine, zicând: de vom zice: din cer, va zice: pentru ce dar n-aţi crezut lui?[725]

---

[711] Ioan 12, 14.
[712] Ps. 117, 24.
[713] Mat. 21, 18, sq.
[714] Mat. 21, 12; Luc. 19, 45; Ioan 2, 14.
[715] Is. 56, 7; Ier. 7, 11.
[716] Luc 19, 47 sq.
[717] Mat. 21, 20.
[718] Evrei 6, 8.
[719] Mat 17, 20.
[720] Mat. 7, 7 şi 21, 22; Luca 11, 9.
[721] Efes. 4, 32.
[722] Mat, 6, 15.
[723] Mat. 21, 23; Luca 20, 1 sq.
[724] Eşire 2, 14.
[725] Luca 7, 30.

32. Iar de vom zice: de la oameni, se temeau de norod, că toţi (îl) aveau pe Ioan, că, cu adevărat prooroc a fost.[726]
33. Şi răspunzând, au zis lui Iisus: nu ştim. Şi Iisus răspunzând, a zis lor: nici eu nu voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

CAP- 12.
Pilda viei. Plata dajdiei. Saducheii tăgăduind învierea. Legiuitorul. Al cui Fiu este Hristos. Făţărnicia Cărturarilor.
Cei doi bani al văduvei.

Şi a început în pilde a grăi lor: un om a sădit vie, şi a îngrădit-o împrejur cu gard, şi a săpat într-însa teasc, şi a zidit turn, şi a dat-o pe ea lucrătorilor, şi s-a dus departe.[727]
2. Şi la vreme a trimis o slugă la lucrători, ca să ia de la lucrători din rodul viei.
3. Iar ei apucându-l pe dânsul, l-au bătut şi l-au trimis deşert.
4. Şi iarăşi a trimis către dânşii pe altă slugă; şi pe acela bătându-l cu pietre, i-au sfărâmat capul şi l-au trimis cu necinste
5. Şi iarăşi a trimis pe altul; şi pe acela l-au omorât şi pe alţii mulţi pe unii bătându-i, pe alţii omorându-i.
6. Deci având încă un fiu iubit al său, l-a trimis şi pe acela mai pe urmă la ei, zicând: se vor ruşina de fiul meu.
7 Iar lucrătorii aceia au zis întru sine: acesta este moştenitorul, veniţi să-l ucidem pe el, şi va fi moşia a noastră.[728]
8. Şi apucându-l pe el, l-au omorât şi l-au scos afară din vie.[729]
9. Ce, dar, va face stăpânul viei? Veni-va şi va pierde pe lucrătorii aceia şi via o va da altora.
10. Au nici scriptura aceasta n-aţi cetit-o? Piatra care nu au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului;[730]
11. De la Domnul s-a făcut aceasta, şi este minunată întru ochii noştri.
12. Şi căutau să-l prindă pe el, dar se temeau de norod; căci au cunoscut că împotriva lor a zis pilda; şi lăsându-l pe el, s-au dus.[731]
13. Şi au trimis către dânsul pe unii din Farisei şi din Irodiani, ca să-l prindă pe el în cuvânt.[732]
14. Iar ei venind, i-au zis lui: Învăţătorule, ştim că adevărat eşti, şi nu-ţi este ţie grijă de nimeni, că nu cauţi în faţa oamenilor, ci întru adevăr calea lui Dumnezeu înveţi. Se cade a da dajdie Cezarului, sau nu? Să dăm, sau să nu dăm?
15. Dar el ştiind făţărnicia lor, a zis lor: ce mă ispitiţi? Aduceţi-mi un dinar să-l văd.
16. Iar ei i-au adus. Şi a zis lor: al cui este chipul acesta şi scriptura cea de pe el? Şi ei i-au zis lui: ale Cezarului.
17. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: daţi înapoi pe cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului, şi pe cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. Şi s-au mirat de dânsul.[733]
18. Şi au venit la dânsul Saducheii, care zic că nu este înviere, şi l-au întrebat pe el, zicând:[734]
19. Învăţătorule, Moise a scris nouă, că de va muri fratele cuiva, şi-i va rămânea muierea, şi feciori nu va lăsa, să ia fratele lui pe muierea lui şi să ridice sămânţa fratelui său.[735]
20. Deci şapte fraţi au fost, şi cel dintâi a luat muiere, şi murind n-a lăsat sămânţă;
21. Şi al doilea o a luat pe dânsa, dar a murit, şi nici acela n-a lăsat sămânţă, şi al treilea aşijderea.
22. Şi au luat-o pe dânsa toţi şapte şi n-au lăsat sămânţă, iar mai pe urmă de toţi, a murit şi muierea.
23. Deci la înviere, când vor învia, a căruia dintr-înşii va fi muiere, că toţi şapte au avut-o pe ea muiere?
24. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: au nu pentru aceasta vă rătăciţi, neştiind scripturile nici puterea lui Dumnezeu?
25. Căci după ce vor învia din morţi, nici (nu) se vor însura, nici (nu) se

[726] Mat. 14, 5.
[727] Mat. 21, 33 sq; Luca 20, 9 sq. Ps 79, 9; Is. 5, 1; Ier. 2, 21.
[728] Ps. 2, 2, 8; Mat 26, 3.
[729] Evr. 13, 12.
[730] Ps. 117, 21, 22; Mat. 21, 42.
[731] Mat. 14, 5
[732] Mat. 22, 15; Luca 20, 20
[733] Rom, 13, 7.
[734] Mat. 22, 23 sq; Luca 20, 27 sq.
[735] A doua Lege 25, 5.

vor mărita, ci vor fi ca îngerii în ceruri.
26. Iar pentru morţi, că se vor scula, au n-aţi cetit în cartea lui Moise, la rug, cum i-a grăit Dumnezeu lui, zicând: eu sunt Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov.[736]
27. Nu este Dumnezeu al morţilor, ci Dumnezeu al viilor, deci voi mult vă rătăciţi.
28. Şi apropiindu-se unul din Cărturari, care auzise pe ei prigonindu-se cu dânsul, şi văzând că bine le-a răspuns lor, l-a întrebat pe el: care poruncă este mai întâi de toate?[737]
29. Iar Iisus i-a răspuns lui, că mai întâi de toate poruncile este: auzi Israile: Domnul Dumnezeul nostru, Domnul unul este;[738]
30. Şi să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din tot cugetul tău şi din toată tăria ta; aceasta este porunca cea dintâi.
31. Iar a doua, asemenea acesteia: să iubeşti pe aproapele tău, ca însuţi pe tine. Mai mare decât acestea altă poruncă nu este.[739]
32. Şi a zis lui cărturarul: bine, Învăţătorule, adevărat ai zis, că unul este Dumnezeu, şi nu este altul afară de dânsul;[740]
33. Şi a-l iubi pe el din toată inima şi din tot cugetul şi din tot sufletul şi din toată tăria; şi a iubi pe aproapele ca însuşi pe sine, mai mult este decât toate prinoasele şi jertfele.
34. Iar Iisus văzând că, cu înţelepciune a răspuns, i-a zis lui: nu eşti departe de împărăţia lui Dumnezeu. Şi nimeni mai mult nu îndrăznea să-l întrebe pe el.[741]
35. Şi începând Iisus, a zis, învăţând în biserică: cum zic Cărturarii că Hristos este Fiul lui David?[742]
36. Că însuşi David a zis cu Duhul Sfânt: zis-au Domnul, Domnului meu: şezi dea dreapta mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor tale.[743]
37. Deci însuşi David îl numeşte pe el Domn, şi de unde dar este fiu al lui? Şi norodul cel mult asculta pe el cu dulceaţă.
38. Şi grăia lor întru învăţătura sa; păziţi-vă de Cărturari, care voiesc a umbla în podoabe şi iubesc închinăciunile prin târguri,[744]
39. Şi scaunele cele mai de sus în sinagogi, şi şederile cele mai întâi la ospeţe;
40. Care mănâncă casele văduvelor şi cu pricină îndelung se roagă; aceştia vor lua mai grea osândă.
41. Şi şezând sus în preajma gazofilachiei, privea cum aruncă norodul bani în gazofilachie; şi mulţi bogaţi aruncau multe.[745]
42. Şi venind o văduvă săracă, a aruncat doi dinari, ce este un codrant.
43. Şi chemând, pe ucenicii săi, le-a zis lor: amin zic vouă, că această văduvă săracă, a aruncat mai mult decât toţi cei ce au aruncat în gazofilachie;
44. Că toţi din prisosinţa lor au aruncat, iar aceasta din lipsa sa, toate câte a avut a aruncat, toată avuţia sa.

CAP. 13.
Sfârşitul lumii. Semnele vestitoare. Nimeni nu, ştie ziua şi ceasul în care va să fie.

Şi ieşind el din biserică, a zis lui unul din ucenicii lui: Învăţătorule, vezi ce fel de pietre şi ce fel de zidirii![746]
2. Şi răspunzând Iisus, a zis lui: vezi aceste zidiri mari? Nu va rămânea aici piatră pe piatră, care să nu se risipească.[747]
3. Şi şezând el pe Muntele Măslinilor, în preajma bisericii, l-au întrebat pe dânsul deosebi Petru şi Iacov şi Ioan şi Andrei:
4. Spune nouă, când vor fi acestea şi

[736] Eş. 3, *6.*
[737] Mat. 22, 35; Luca 10, 27.
[738] A doua Lege *6, 4,* 5.
[739] Lev, 19, 18; Ioan 13, 34; 15, 12, 17; Rom. 13, 9; Gal. 5, 6, 14 şi *6,* 2; Efes. 5, 2, 1; I Tes. 4, 9; I Petr. 1, 22.
[740] A doua Lege 4, 35; Is. 45, *6.*
[741] Mat. 22, 45; Luca 20, 40.
[742] Mat 22, 41 sq. Luca 20, 41 sq.
[743] Psalm 109, 1.
[744] Mat. 23, 6 sq; Luca 11, 43 şi 20, 46.
[745] IV Împ. 12, 9; Luca 21, 1.
[746] Mat. 24, 1.
[747] Mat 24, 1; Luca 21, 5 sq.

care este semnul, când acestea toate se vor săvârşi?[748]
5. Iar Iisus răspunzând lor, a început a zice; căutaţi ca să nu vă înşele pe voi cineva;
6. Că mulţi voi veni întru numele meu, zicând: eu sunt Hristos, şi pe mulţi vor înşela.[749]
7. Iar când veţi auzi de războaie şi de veşti de războaie, să nu vă înspăimântaţi, că, se cuvine să fie acestea; ci încă nu va fi sfârşitul.
8. Că se va scula neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie; şi vor fi cutremure pe alocurea, şi va fi foamete şi tulburări; începături ale durerilor vor fi acestea.[750]
9. Deci păziţi-vă pe voi înşivă; că vă vor da pe voi în soboare, şi în adunări veţi fi bătuţi, şi înaintea domnilor şi a împăraţilor veţi sta pentru mine, spre mărturie lor.[751]
10. Şi în toate neamurile se cuvine mai întâi să se propovăduiască Evanghelia.
11. Iar când vă vor duce pe voi dându-vă, să nu vă grijiţi mai înainte ce veţi grăi, nici să cugetaţi; ci, ceea ce se va da vouă într-acel ceas, aceea să grăiţi; că nu veţi fi voi cei ce veţi grai, ci Duhul Sfânt.[752]
12. Şi va da frate pe frate spre moarte, şi tată pe fiu; şi se vor scula fiii asupra părinţilor şi-i vor omorî pe ei.
13. Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele meu; dar cel ce va răbda până în sfârşit, păstrând dreapta credinţi, acela se va mântui.[753]
14. Iar când veţi vedea urâciunea pustiirei, care s-a zis de Daniil proorocul, stând unde nu se cuvine (cela ce citeşte să înţeleagă), atunci cei ce vor fi în Iudeea, să fugă la munţi.[754]
15. Iar cela ce va fi pe casă, să nu se pogoare în casă, nici să intre să ia ceva din casa sa.[755]
16. Şi cela ce va fi în câmp, să nu se întoarcă înapoi să-şi ia haina sa
17. Iar vai celora ce vor avea în pântece, şi celora ce vor apleca în zilele acelea!
18. Ci rugaţi-vă ca să nu fie fuga voastră iarna;
19. Că va fi în zilele acelea necaz ca acela, care n-a fost până acum din începutul zidirei, care au zidit Dumnezeu şi nici (nu) va mai fi.[756]
20. Şi de nu ar scurta Dumnezeu zilele acelea, n-u s-ar mântui tot trupul; ci pentru cei aleşi, pe cari i-a ales, va scurta zilele acelea.
21. Atunci de va zice vouă cineva, iată aici este Hristos, sau iată acolo, să nu credeţi;[757]
22. Că se vor scula Hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi, şi vor da semne şi minuni ca să înşele, de va fi cu putinţă şi pe cei aleşi.[758]
23. Iar voi vă păziţi, că iată mai înainte am spus vouă toate.
24. Şi îi zilele acelea, după necazul acela, soarele se va întuneca şi luna nu-şi va da lumina sa.[759]
25. Şi stelele cerului vor cade, şi puterile cele din ceruri se vor clătina.
26. Şi atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu putere şi cu slavă multă.[760]
27. Şi atunci va trimite pe îngerii săi şi va aduna pe cei aleşi ai săi din cele patru vânturi, de la marginea pământului până la marginea cerului.[761]
28. Iar de la smochin vă învăţaţi pildă; când mlădiţa lui este moale şi înfrunzeşte, ştiţi că aproape este vara;[762]
29. Aşa şi voi, când veţi vedea acestea făcându-se, să ştiţi că aproape este, lângă uşi.
30. Amin grăiesc vouă, că nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.
31. Cerul şi pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.[763]
32. Iar de ziua aceea şi de ceasul

[748] F. Ap. 1, 6.
[749] Ier. 14, 14.
[750] Mat. *24,* 8.
[751] Mat. 24, 9.
[752] Mat. 10, 19; Luca 12, 11.
[753] Mat 24. 13
[754] Dan. 9, 27
[755] Luca 17, 31.
[756] Dan. 12, 1; Ioil 2, 2.
[757] Mat. 24, 23 sq; Luca 17, 23.
[758] A doua Lege 13, 1.
[759] Is. 13, 10.
[760] Dan. 7, 13
[761] Iez. 32, 7; Ioil 2, 31 şi 3 15; Mat 13, 41.
[762] Mat. 24, 32 sq; Luca 21, 29.
[763] Mat. 24, 35.

acela, nimeni nu ştie, nici îngerii care sunt în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.[764]
33. Păziţi-vă, priveghiaţi şi vă rugaţi, că nu ştiţi când va veni vremea aceea;[765]
34. Ca un om ce se duce departe lăsându-şi casa sa şi dând slugilor sale putere, şi fiecăruia lucrul lui, şi portarului poruncind ca să privegheze.[766]
35. Priveghiaţi dar, că nu ştiţi când va veni domnul casei; seara, sau la miezul nopţii, sau la cântatul cocoşilor, sau dimineaţa;
36. Ca nu cumva venind fără de veste, să vă afle pe voi dormind.
37. Iar ce zic vouă, tuturor zic: priveghiaţi!

CAP. 14.
Hristos uns cu mir. Iuda cârteşte. Cina cea de taină. Vânzarea. Rugăciunea lui Hristos. Prinderea şi ducerea lui la Arhiereu. Mărturii mincinoase. Lepădarea lui Petru.

Şi erau paştile şi azimile, după două zile; şi căutau Arhiereii şi Cărturarii, cum pe el cu vicleşug prinzându-l să-l omoare.[767]
2. Şi ziceau: nu la praznic, ca să nu fie tulburare întru norod.
3 Şi fiind el în Vitania, în casa lui Simon leprosul, şi şezând el, a venit o muiere având un alabastru cu mir de nard curat de mult preţ şi sfărâmând alabastru, l-a turnat pe capul lui.[768]
4. Şi erau unii de le părea rău întru sine şi ziceau: pentru ce se făcu această pagubă cu mirul?
5. Că se putea vinde acesta mai mult de trei sute de dinari şi să se dea săracilor. Şi se răsteau asupra ei.
6. Iar Iisus a zis: lăsaţi-o pe dânsa; pentru ce îi faceţi supărare? Că bun lucru a făcut cu mine.
7. Că pe săraci pururea îi aveţi cu voi, şi când veţi vrea, puteţi a le face lor bine, dar pe mine nu mă aveţi pururea.[769]
8. Aceasta, cea avut a făcut; mai înainte a apucat de a uns trupul meu spre îngropare.
9. Amin grăiesc vouă: ori unde se va propovădui evanghelia aceasta, în toată lumea, şi ce a făcut ea se va povesti, spre pomenirea ei.
10. Şi Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, a mers la Arhierei ca să-l vândă pe el lor.[770]
11. Iar ei auzind, s-au bucurat şi i-au făgăduit lui să-i dea bani. Şi el căuta, cum în vreme cu prilej, l-ar da pe el lor.
12. Iar în ziua cea dintâi a azimilor, când jertfeau paştile, au zis către dânsul ucenicii lui: unde voieşti să mergem să gătim ca să mănânci paştile?[771]
13. Şi a trimis doi din ucenicii săi şi le-a zis lor: mergeţi în cetate, şi (vă) va întâmpina pe voi un om ducând un vas de lut cu apă; mergeţi după dânsul.
14. Şi ori unde va intra, ziceţi stăpânului casei, că Învăţătorul zice: unde este sălaşul întru care să mănânc paştile cu ucenicii mei?
15. Şi el va arăta vouă un foişor mare, aşternut gata; acolo gătiţi nouă.
16. Şi au ieşit ucenicii lui, şi au venit în cetate, şi au aflat precum le zisese lor, şi au gătit paştile.
17. Şi făcându-se seară, a venit cu cei doisprezece.[772]
18. Şi şezând ei şi mâncând, a zis Iisus: amin zic vouă, că unul din voi va să mă vândă, cel ce mănâncă cu mine.[773]
19. Iar ei au început a se întrista şi a zice lui unul câte unul: nu cumva sunt eu? Şi altul: nu cumva sunt eu?
20. Iar el răspunzând, a zis lor: unul din doisprezece, care întinge cu mine în blid.
21. Ci Fiul Omului va merge precum este scris pentru dânsul; dar vai omului aceluia, prin care Fiul Omului se vinde! Mai bine ar fi fost lui de nu

[764] Mat. 24, 36.
[765] Mat. 25, 13; Luca 12, 40.
[766] Luca 19, 12; Mat. 25, 14.
[767] Mat. 26, 2 sq; Luca 22, 1; Ioan 11, 47.
[768] Mat. 26, 6 sq; Luca 7, 33; Ioan 12, 1 sq.
[769] A doua Lege 15, 11.
[770] Mat, 26, 14; Luca 22, 3.
[771] Mat. 26, 17; Luca 22, 7 sq; Eşire 12, l7.
[772] Mat. 26, 20; Luca 22, 14 sq.
[773] Ps. 40, 9.

s-ar fi născut omul acela.
22. Şi mâncând ei, a luat Iisus pâine, şi binecuvântând a frânt şi a dat lor şi a zis: luaţi, mâncaţi, acesta este trupul meu.[774]
23. Şi luând paharul, mulţumind a dat lor şi au băut dintr-însul toţi;
24. Şi a zis lor: acesta este sângele meu, al legei cele-i noi, care pentru mulţi se varsă.
25. Amin zic vouă, că de acum nu voi mai bea din roada viei până în ziua aceea, când o voi bea pe ea nouă, întru împărăţia lui Dumnezeu.
26. Şi dând laudă, au ieşit în Muntele Măslinilor.[775]
27. Şi a zis lor Iisus: toţi vă veţi sminti întru mine în noaptea aceasta; că scris este: bate-voi păstorul şi se vor risipi oile.[776]
28. Dar după ce voi învia, voi merge mai înainte de voi în Galileea.[777]
29. Iar Petru a zis lui: deşi toţi se vor sminti, iar eu nu.[778]
30. Şi a zis Iisus lui: amin zic ţie, că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoşul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori.[779]
31. Iar el cu mult mai vârtos zicea: de mi s-ar întâmpla a muri cu tine, nu mă voi lepăda de tine. Asemenea încă şi toţi ziceau.
32. Şi au venit în satul al cărui nume este Ghetsimani, şi a zis ucenicilor săi: şedeţi aici până mă voi ruga.[780]
33. Şi a luat pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan cu sine, şi a început a se înspăimânta şi a se mâhni.
34. Şi a zis lor: întristat este sufletul meu până la moarte. Rămâneţi aici şi priveghiaţi.
35. Şi mergând puţin mai înainte, a căzut pe pământ şi se ruga, că de este cu putinţă, să treacă de la dânsul acel ceas,[781]
36. Şi zicea: Ava, Părinte, toate sunt cu putinţă ţie, treci de la mine paharul acesta, însă nu ceea ce voiesc eu, ci ceea ce voieşti tu.
37. Şi a venit şi i-a găsit pe ei dormind, şi a zis lui Petru: Simone, dormi? Nu putuşi un ceas să priveghezi?
38. Priveghiaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită; că duhul este osârduitor, iar trupul neputincios.[782]
39. Şi iarăşi mergând s-a rugat, acelaş cuvânt zicând.
40. Şi întorcându-se, i-a aflat pe dânşii iarăşi dormind (că erau ochii lor îngreuiaţi), şi nu ştiau ce să-i răspundă.
41. Şi a venit a treia oară şi a zis lor: dormiţi de acum şi vă odihniţi, destul este; a venit ceasul; iată, se dă Fiul Omului în mâinile păcătoşilor.
42. Sculaţi-vă să mergem; iată, cel ce m-a vândut, s-a apropiat.
43. Şi numai decât, încă grăind el, a venit Iuda unul din cei doisprezece, şi cu el norod mult, cu săbii şi cu fuşti, de la Arhierei şi Cărturari şi Bătrâni.[783]
44. Iar cel ce îl vânduse pe el, le dăduse semn, zicând: pe care voi săruta, acela este; prindeţi-l pe el şi-l duceţi cu pază.
45. Şi venind, îndată s-a apropiat de el şi i-a zis lui: Învăţătorule, învăţătorule! Şi l-a sărutat pe el.[784]
46. Iar ei şi-au pus mâinile pe el şi l-au prins.
47. Iar unul oarecare din cei ce sta lângă el, scoţând sabia, a lovit pe sluga Arhiereului şi i-a tăiat urechea lui.
48. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: ca la un tâlhar aţi ieşit cu săbii şi cu fuşti să mă prindeţi?
49. În toate zilele am fost la voi în biserică învăţând şi nu m-aţi prins; ci ca să se plinească scripturile.[785]
50. Şi lăsându-l pe el, toţi au fugit.[786]
51. Iar un tânăr oarecare mergea după el, îmbrăcat cu giulgiu pe trupul gol, şi l-au prins pe el tinerii.
52. Iar el lăsând giulgiul, gol a fugit de la ei,
53. Şi au dus pe Iisus la Arhiereu, şi

[774] Mat 26, 26; Luca 22, 19; I Cor. 11, 23.
[775] Mat. 26, 30; Luca 22, 39; Ioan 18, 1.
[776] Zah. 13, 7; Ioan 16, 32.
[777] Marcu 16, 7; Mat. 26, 32 şi 28, 10, 16
[778] Luca 22, 31; Ioan 13, 38.
[779] Marcu 14, 72.
[780] Mat 26, 34 sq. Luca 2, 34; Ioan 18, 27.
[781] Luca 22, 41.
[782] Mat. 26, 41.
[783] Mat. 26, 47; Luca 22, 47.
[784] II Împ. 20, 9.
[785] *Ps. 68,* 9 sq.
[786] Iov 19. 13; Mat. 26, 56.

s-au adunat la dânsul toţi Arhiereii şi bătrânii şi Cărturarii.[787]
54. Iar Petru de departe mergea după el, până înăuntru în curtea Arhiereului, şi şedea împreună cu slugile şi se încălzea la foc.
55. Iar Arhiereii şi tot sfatul căutau împotriva lui Iisus mărturie, ca să-l omoare, şi nu aflau;[788]
56. Că mulţi mărturiseau minciuni asupra lui, şi nu erau asemenea mărturiile lor.
57. Şi unii sculându-se, au mărturisit minciună asupra lui, grăind:
58. Că noi l-am auzit pe el zicând: eu voi strica aceasta biserică făcută de mâini, şi în trei zile alta nefăcută de mâini voi zidi.[789]
59. Şi nici aşa nu era asemenea mărturia lor.
60. Şi sculându-se Arhiereul în mijloc, a întrebat pe Iisus, zicând: nimic nu răspunzi? Ce aceştia mărturisesc asupra ta?
61. Iar el tăcea şi nimic nu răspundea. Iarăşi l-a întrebat pe el Arhiereul şi i-a zis lui: au tu eşti Hristosul, Fiul celui Binecuvântat?[790]
62. Iar Iisus a zis: eu sunt; şi veţi vedea pe Fiul Omului şezând dea dreapta putere-i şi venind pe norii cerului,[791]
63. Iar Arhiereul rupându-şi hainele sale, a zis: ce ne mai trebuiesc nouă alte mărturii?
64. Aţi auzit hula, ce vi se pare vouă? Iar ei toţi l-au judecat pe el că este vinovat morţii.
65. Şi au început unii a-l scuipa pe el şi a-i acoperi faţa lui şi a-l bate cu pumnul şi a zice lui: prooroceşte! Şi slugile îl băteau pe el cu palmele peste obraz.
66. Şi fiind Petru jos în curte, a venit una din slugile Arhiereului,[792]
67. Şi văzând pe Petru încălzindu-se, căutând la el, a zis: şi tu erai cu Iisus Nazarineanul.
68. Iar el s-a lepădat, zicând: nu ştiu, nici pricep ce grăieşti tu. Şi a ieşit afară înaintea curţii, şi a cântat cocoşul.
69. Iar slujnica văzându-l pe el iarăşi, a început a spune celor ce stau acolo, că şi acesta dintr-înşii este. Dar el iarăşi s-a lepădat.
70. Şi peste puţin, cei ce stau acolo au zis lui Petru: adevărat dintr-înşii eşti, că galileean eşti, şi graiul tău seamănă.
71. Iar el a început a se blestema şi a se jura, că nu ştiu pe omul acesta de care ziceţi.[793]
72. Şi a doua oară a cântat cocoşul. Şi şi-a adus aminte Petru de cuvântul care i-a zis Iisus lui, că mai înainte de ce va cânta cocoşul de două ori, te vei lepăda de mine de trei ori. Şi a început a plânge.

CAP. 15.
Patimile lui Hristos.
Pogorârea de pe cruce şi îngroparea.

Şi îndată dimineaţa, sfat făcând Arhiereii cu Bătrânii şi cu Cărturarii şi toată adunarea, şi legând pe Iisus, l-au dus, şi l-au dat lui Pilat.[794]
2. Şi l-a întrebat pe el Pilat: tu eşti împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, i-a zis lui: tu zici.
3. Şi multe grăiau asupra lui Arhiereii.
4. Iar Pilat iarăşi l-a întrebat pe el, zicând: nimic nu răspunzi? Vezi câte mărturisesc asupra ta.
5. Iar Iisus mai, mult nimic n-a răspuns, încât se mira Pilat.
6. Iar la praznic le slobozia lor câte un vinovat, pe care-l cereau ei.[795]
7. Şi era unul ce-l numia Varava, prins împreună cu soţii lui, care în zarvă făcuseră ucidere.
8. Şi strigând norodul, a început a cere să le facă precum pururea le făcea lor.
9. Iar Pilat le-a răspuns lor, zicând: voiţi să slobozesc vouă pe împăratul Iudeilor?
10. Că ştia că din pizmă l-au dat pe el Arhiereii.
1l. Dar Arhiereii au îndemnat pe norod, ca mai vârtos pe Varava să-l slobozească lor.
12. Iar Pilat răspunzând, iarăşi le-a

[787] Mat. 26, 57; Luca 22, 54; Ioan 18, 13.
[788] Mat, 26, 59.
[789] Ioan 2, 19.
[790] Is. 53, 7; Luca 22, 67.
[791] Mat, 24, 30.
[792] Mat. 26, 69.
[793] Mat. 26, 74.
[794] Mat, 27, 1; Luca 23, 1; Ioan 18, 28 sq.
[795] Ioan 18, 39.

zis lor: dar ce voiţi să fac acestuia pe care îi ziceţi Împăratul Iudeilor?
13. Atunci ei iarăşi au strigat: răstigneşte-l pe el!
14. Iar Pilat le-a zis lor: dar ce rău a făcut? Iar ei mai vârtos strigau: răstigneşte-l pe el[796]
15. Şi Pilat vrând să facă pe voia norodului, le-a slobozit lor pe Varava, iar pe Iisus bătându-l, l-a dat să se răstignească.
16. Iar ostaşii l-au adus pe el înlăuntrul curţii, ce este divan, şi au adunat toată oastea;[797]
17. Şi l-au îmbrăcat pe el în porfiră, şi împletind cunună de spini, i-au pus lui.
18. Şi au început a se închina lui, zicând: bucură-te împăratul Iudeilor!
19 Şi-l băteau peste cap cu trestia, şi-l scuipau pe el, şi punându-se în genunchi se închinau lui.
20. Şi după ce l-au batjocorit pe el. au dezbrăcat de pe el porfira, şi l-au îmbrăcat în hainele sale şi l-au dus pe el să-l răstignească.[798]
21. Şi au silit pe oarecare Simon Chirinean, ce trecea venind din ţarină, tatăl lui Alexandru şi al lui Ruf, ca să ducă crucea lui.
22. Şi l-au dus pe el la locul Golgota, care se tălmăceşte: locul căpăţânei.[799]
23. Şi i-au dat lui să bea vin amestecat cu smirnă, dar el n-a luat.
24. Şi răstignindu-l pe el au împărţit hainele lui, aruncând sorţi pe dânsele, cine ce va lua.
25. Şi era ceasul al treilea, şi l-au răstignit pe el
26. Şi era scrisoarea pricinei lui scrisă: Împăratul Iudeilor.
27. Şi împreună cu dânsul au răstignit doi tâlhari, unul dea dreapta şi altul dea stânga lui.
28. Şi s-a plinit scriptura care zice: şi cu cei fărădelege s-a socotit.[800]
29. Şi cei ce treceau îl huleau pe el, clătinând capetele lor şi zicând: Ua! Cel ce strici Biserica şi în trei zile o zideşti,
30. Mântuieşte-te pe sineţi şi te pogoară de pe cruce.[801]
31. Asemenea încă şi Arhiereii bătându-şi joc, zicea unul către altul împreună cu Cărturarii: pe alţii a mântuit, iar pe sine nu poate să se mântuiască?
32. Hristos împăratul lui Israil, pogoare-se acum de pe cruce, ca să vedem şi să credem într-însul. Şi cei ce erau împreună cu el răstigniţi îl ocărau pe el.
33. Iar când a fost censul al şaselea, întunerec s-a făcut peste tot pământul până la al nouălea ceas.
34. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare zicând: Eloi Eloi, Limi Savahtani? ce este tâlcuindu-se: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu pentru ce m-ai lăsat?[802]
35. Iar unii din cei ce stau acolo auzind, ziceau: iată, pe Ilie strigă.
36. Şi alergând unul şi umplând un burete de oţet şi punându-l într-o trestie, îl adăpa pe el, zicând: lăsaţi să vedem, au veni-va Ilie să-l pogoare pe el?[803]
37. Iar Iisus strigând cu glas mare, şi-a dat Duhul.
38. Şi catapeteasma biserici s-a rupt în două, de sus până jos.
39. Şi văzând sutaşul, cel ce sta în preajma lui, că aşa strigând şi-a dat Duhul, a zis: cu adevărat, omul acesta Fiu al lui Dumnezeu a fost.
40. Şi erau şi muieri de departe privind, între care era Maria Magdalena şi Maria muma lui Iacov celui mic şi a lui Iosi şi Salomi,[804]
41. Care şi când erau în Galileea, mergeau după el şi slujeau lui şi altele multe, care se suiseră cu el în Ierusalim.
42. Şi iată seară făcându-se, de vreme ce ora vineri, care este mai înainte de sâmbătă,[805]
43. A venit Iosif din Arimateea, sfetnic cu bun chip, care şi acela era aşteptând împărăţia lui Dumnezeu, şi îndrăznind, a intrat la Pilat şi a cerut trupul lui Iisus.

[796] Mat. 27, 23.
[797] Mat. 27, 27; Ioan 19*, 2.*
[798] Mat. 27, 31.
[799] Ioan 19, 17, 24; Ps. 21, 20.
[800] Is. 53, 12;
[801] Luca 23, 35.
[802] Ps. 21, 2; Mat. 27, 45.
[803] Ps 68, 22; Ioa 19, 29 sq.
[804] Mat 27, 55; Luc 23; 49.
[805] Mat. 27, 57 sq; Luc 23, 50 sq; Ioan 19, 38 sq.

44. Iar Pilat s-a mirat de a murii aşa curând; şi chemând pe sutaşul, l-a întrebat pe dânsul de a murit demult.
45. Şi înţelegând de la sutaşul a dăruit lui Iosif trupul.
46. Şi cumpărând giulgiu şi pogorându-l pe el, l-a înfăşurat cu giulgiul şi l-a pus în mormânt, care era săpat în piatră, şi a prăvălit o piatră pe uşa mormântului.
47. Iar Maria Magdalena şi Maria lui Iosi priveau unde îl pun.[806]

CAP. 16
Învierea lui Hristos. El se arată ucenicilor. Înălţarea lui la cer.

Şi dacă a trecu sâmbăta, Maria Magdalena şi Maria lui Iacov şi Salomi au cumpărat miresme ca să meargă să-l ungă pe el.[807]
2. Şi foarte de dimineaţă, întru una a sâmbetelor, au venit la mormânt, răsărind soarele.
3. Şi zicea una către alta: cine va prăvăli nouă piatra de pe uşa mormântului?
4. Şi căutând au văzul piatra prăvălită că era mare foarte.
5. Şi intrând în mormânt, au văzut un tânăr şezând dea dreapta îmbrăcat în veşmânt alb, şi s-au înspăimântat.[808]
6. Iar el a zis lor: nu vă înspăimântaţi; pe Iisus căutaţi, Nazarineanul cel răstignit; s-au sculat, nu este aici, iată locul unde l-a pus pe el.
7. Deci mergeţi de spuneţi ucenicilor lui şi lui Petru că va merge mai înainte de voi în Galileea, acolo îl veţi vedea pe el, precum a zis vouă.[809]
8. Şi ieşind, au fugit de la mormânt, că erau cuprinse de cutremur şi de spaimă, şi nimănui nimic n-au spus, că se temeau.
9. Iar după ce a înviat Iisus, dimineaţa, în ziua cea dintâi a săptămânii, s-a arătat întâi Mariei Magdalenei, dintru care scosese şapte draci.
10. Aceea mergând a vestit celor ce fuseseră cu el, care plângeau şi se tânguiau.
11. Şi aceia auzind că este viu şi a fost văzut de dânsa, n-au crezut.
12. După aceea s-a arătat într-alt chip la doi dintre dânşii, care mergeau la o ţarină.[810]
13. Şi aceia mergând, au spus celorlalţi, dar nici pe aceia nu i-au crezut.
14. Iar după aceea şezând ei, cei unsprezece, li s-a arătat, şi a mustrat pentru necredinţei şi împietririi inimii lor căci celor ce l-au văzut pe el că a înviat, n-au crezut.[811]
15. Şi a zis lor: mergeţi în toată lumea şi propovăduiţi evanghelia la toată zidirea.
16. Cel ce va crede şi se va boteza, se va mântui; iar cel ce nu va crede, se va osândi.
17. Şi celor ce vor crede, aceste semne vor urma: întru numele meu draci vor scoate, în limbi nouă vor grăi,[812]
18. Şerpi vor lua, şi de vor bea ceva de moarte, nu-i va vătăma pe ei; pe bolnavi mâinile îşi vor pune, şi bine le va fi.[813]
19. Deci Domnul, după ce a grăit cu dânşii, s-a înălţat la cer şi a şezut dea dreapta lui Dumnezeu.[814]
20. Iar ei ieşind, au propovăduit pretutindenea, Domnul împreună lucrând şi cuvântul adeverindu-l prin semnele ce urmau.[815] Amin.

SFÂNTA EVANGHELIE DE LA LUCA

CAP. 1.
Naşterea lui Ioan Botezătorul.

[806] Luc. 23, 55.
[807] Mat. 28, 1 sq; Luc 24, 1 sq.
[808] Ioan 20, 11, 12.
[809] Mat. 26, 32.
[810] Luc, 24, 13 sq,
[811] Luc. 24, 36; Ioan 20, 19; I Cor. 15, 5 sq.
[812] Fapt. 16, 18; 2, 4, 11; 10, 46.
[813] Luc. 10, 19, Fapt. 28, 5 sq.
[814] Luc. 24, 51; Fapt. 1, 9; I Tim. 3, 16,
[815] Fapt. 3, 16; 14, 3; Evr. 2, 4.

Bunavestire. Închinăciunea Mariei la Elisabeta şi cântarea ei. Dezlegarea limbii lui Zaharia şi proorocia lui.

De vreme ce mulţi s-au apucat a alcătui povestire pentru lucrurile cele ce au fost adeverite întru noi,
2. Precum au dat nouă cei ce dintru început am fost singuri văzători şi slujitori cuvântului.[816]
3. Părutu-mi-s-a şi mie, urmând toate dintâi cu deamănuntul, pe rând a scrie ţie, puternice Teofile.[817]
4. Ca să cunoşti întărirea cuvintelor de care te-ai învăţat.
5. Fost-a în zilele lui Irod, împăratul Iudeei, un preot oarecare anume Zaharia, din rândul preoţiei lui Avia, şi femeia lui din fetele lui Aaron, şi numele ei Elisavet.[818]
6. Şi erau drepţi amândoi înaintea lui Dumnezeu, umblând întru toate poruncile şi îndreptările Domnului, fără prihană.[819]
7. Şi n-aveau ei feciori, pentru că Elisavet era stearpă, şi amândoi erau bătrâni în zilele lor.
8. Şi a fost când a slujit el, în rândul săptămânii sale, înaintea lui Dumnezeu.
9. După obiceiul preoţiei, i s-a întâmplat a tămâia, intrând în biserica Domnului.[820]
10. Şi toată mulţimea norodului era rugându-se afară în vremea tămâierii.[821]
11. Şi i s-a arătat lui îngerul Domnului, stând dea dreapta altarului tămâierii.
12. Şi s-a înspăimântat Zaharia văzându-l, şi frică a căzut peste dânsul.[822]
13. Iar îngerul a zis către dânsul: nu te teme, Zaharia, că s-a auzit rugăciunea ta, şi femeia ta Elisavet va naşte ţie fiu şi vei chema numele lui: Ioan.[823]
14. Şi va fi fie bucurie şi veselie, şi mulţi de naşterea lui se vor bucura.
15. Că va fi mare înaintea Domnului, şi vin şi sichera nu va bea, şi se va umplea de Duh Sfânt, încă din pântecele maicii sale.
16. Şi pe mulţi din fiii lui Israil va întoarce la Domnul Dumnezeul lor.
17. Şi el va merge înaintea lui cu duhul şi cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinţilor spre fii şi pe cei neascultători întru înţelepciunea drepţilor; să gătească Domnului norod mai înainte gătit.[824]
18. Şi a zis Zaharia către înger: din ce voi cunoaşte aceasta? Că eu sunt bătrân şi femeia mea trecută în zilele sale.[825]
19. Şi răspunzând îngerul, a zis lui: eu sunt Gavriil, cela ce stau înaintea lui Dumnezeu, şi sunt trimis a grăi către tine şi a vesti ţie acestea.[826]
20. Şi iată, vei fi tăcând, şi neputând a grăi până în ziua când vor fi acestea, pentru că n-ai crezut cuvintelor mele, care se vor împlini la vremea lor.
21. Şi aştepta norodul pe Zaharia şi se mira că zăbovea el în biserică.
22. Şi ieşind, nu putea să grăiască lor, şi au cunoscut ei că vedere a văzut în biserică, că făcea semn cu mâna, şi a rămas mut.
23. Şi a fost dacă s-au umplut zilele slujbei lui, s-a dus la casa sa.
24. Iar după zilele acelea, a îngrecat Elisavet muierea lui, şi s-a tăinuit pe sine în cinci luni, zicând:
25. Că aşa a făcut mie Domnul în zilele în care au socotit să ia ocara mea dintre oameni.
26. Iar în luna a şasea, trimis a fost îngerul Gavriil de la Dumnezeu în cetatea Galileei, cărei numele era Nazaret,
27. La fecioară logodită cu bărbat, cărui numele Iosif, din casa lui David; şi numele fecioarei: Mariam.[827]
28. Şi intrând îngerul la dânsa, a zis: bucură-te ceea ce eşti plină de dar, Domnul este cu tine, binecuvântată eşti tu între femei.

[816] Evr. 2, 2; I Ioan 1, 1
[817] Fapt. 1, 1.
[818] Mat. 2, 1; I Paral. 24, 10
[819] Iov l, 1, 8.
[820] Eş. 30, 7.
[821] Lev. 16, 17; III Împ. 7, 12.
[822] Jud. 13, 6. 20; Dan. 10, 7.
[823] Fapt 10, 31.
[824] Mal 4, 5.
[825] Fac. 17, 17.
[826] Dan. 8, 16 şi 9, 21; III Împ. 17, 1; Ps. 102, 21; Apoc. 7, 11.
[827] Luca 2, 5; Mat. l, 18 sq.

29. Iar ea văzând s-a înspăimântat de cuvântul lui, şi cugeta în ce chip va fi închinarea aceasta.
30. Şi a zis ei îngerul: nu te teme Mariam, că ai aflat Dar la Dumnezeu.
31. Şi iată vei zămisli în pântece, şi vei naşte fiu, şi vei chema numele lui Iisus.[828]
32. Acesta va fi mare, şi Fiul celui de sus se va chema; şi-i va da lui Domnul Dumnezeu scaunul lui David tatăl lui,[829]
33. Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci, şi împărăţiei lui nu va fi sfârşit.[830]
34. Şi a zis Mariam către înger: cum va fi aceasta, de vreme ce de bărbat nu ştiu?
35. Şi răspunzând îngerul, a zis ei: Duhul Sfânt se va pogorî peste tine, şi puterea celui de sus te va umbri; pentru aceasta şi Sfântul ce se va naşte din tine, se va chema Fiul lui Dumnezeu.[831]
36. Şi iată Elisaveta rudenia ta, şi aceia a zămislit fiu la bătrâneţile ei, şi a şasea lună este ei aceasta, celei ce se chema stearpă.[832]
37. Că la Dumnezeu nici un cuvânt nu este cu neputinţă.[833]
38. Şi a zis Mariam: iată roaba Domnului; fie mie după cuvântul tău. Şi s-a dus de la dânsa îngerul.
39. Şi sculându-se Mariam în zilele acelea, mers-a la munte cu degrabă, în cetatea Iudei.[834]
40. Şi a intrat în casa Zahariei şi s-a închinat Elisavetei.
41. Şi a fost când a auzit Elisavet închinăciunea Măriei, săltat-a pruncul în pântecele ei; şi s-a umplut de Duh Sfânt Elisavet,
42. Şi a strigat cu glas mare şi a zis: binecuvântată eşti tu între femei, şi binecuvântat este rodul pântecelui tău.
43. Şi de unde mie aceasta, ca să vie Maica Domnului meu la mine?
44. Că iată, cum fu glasul închinării tale întru urechile mele, săltat-a pruncul cu bucurie în pântecele meu.
45. Şi fericită este ceea ce a crezut că va fi săvârşire celor zise ei de la Domnul.
46. Şi a zis Mariam:
47. Măreşte sufletul meu pe Domnul, şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu;
48. Că a căutat spre smerenia roabei sale. Că iată, de acum mă vor ferici toate neamurile;
49. Că mi-a făcut mie mărire cel puternic, şi sfânt numele lui,
50. Şi mila lui în neam şi în neam spre cei ce se tem de el.
51. Făcut-au tărie cu braţul său, risipit-a pe cei mândri cu cugetul inimii lor.[835]
52. Pogorât-au pe cei puternici de pe scaune, şi a înălţat pe cei smeriţi.[836]
53. Pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăţi, şi pe cei bogaţi i-a scos afară deşerţi.[837]
54. Luat-au pe Israil sluga sa, ca să pomenească mila;
55. Precum au grăit către părinţii noştri, lui Avraam şi seminţie-i lui până în veac.[838]
56. Şi a rămas Mariam împreună cu dânsa ca la trei luni, şi s-a întors la casa sa.
57. Iar Elisavetei i s-a împlinit vremea să nască, şi a născut fiu;
58. Şi au auzit cei ce locuiau împrejur şi rudeniile ei, că a mărit Domnul mila sa cu dânsa, şi se bucurau împreună cu dânsa.[839]
59. Şi a fost în ziua a opta, au venit să taie împrejur pruncul; şi-l chemau pe numele tatălui lui: Zaharia.[840]
60. Şi răspunzând muma lui a zis: nu, ci se va chema Ioan.
61. Şi au zis către dânsa, că nimeni nu este întru rudenia ta, care să se cheme cu numele acesta.
62. Şi au făcut semn tatălui lui, cum ar vrea să-l cheme pe dânsul.
63. Şi cerând el panahidă a scris, zicând: Ioan va fi numele lui. Şi s-au

[828] Is. 7, 14; Mat. l, 21.
[829] Is. 9, 7, II Împ. 7, 12.
[830] Dan. 4, 31 şi 7, 14; Mih. 4, 7.
[831] Mat. l, 18, 20; Dan. 9, 24.
[832] Is. 54, 6.
[833] Luca 18, 27; Fac 18, 14; Iov. 42, 2; Ier. 32, 17, 27; Zah. 8, 6; Rom. 4, 21.
[834] Isus Nav. 21, 11.
[835] Is. 31, 9.
[836] Ps. 32, 5.
[837] I Împ. 2, 5; Ps. 33, 11
[838] Fac. 17, 7, 19.
[839] Is. 41, 8.
[840] Fac. 17, 12; Lev. 12, 9.

mirat toţi.
64. Şi i s-a deschis gura lui îndată, şi limba lui, şi grăia, lăudând pe Dumnezeu.
65. Şi s-a făcut frică peste toţi cei ce locuiau împrejurul lor; şi întru toată latura de prin munţii Iudei s-au vestit toate cuvintele acestea.
66. Şi au pus toţi cei ce auzeau în inima lor, zicând: oare ce va să fie pruncul acesta? Şi mâna Domnului era cu dânsul.[841]
67. Şi Zaharia tatăl lui s-a umplut de Duh Sfânt şi a proorocit, zicând:
68. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, ca au cercetat şi a făcut răscumpărare norodului său,[842]
69. Şi a ridicat corn de mântuire nouă, în casa lui David slugii sale;[843]
70. Precum au grăit prin gura sfinţilor celor din veac prooroci ai lui.[844]
71. Mântuire de vrăjmaşii noştri, şi din mâna tuturor celor ce ne urăsc pe noi;
72. Să facă milă cu părinţii noştri şi să-şi aducă aminte de legătura lui cea, sfântă,
73. De jurământul care s-a jurat către Avraam părintele nostru;[845]
74. Să ne dea nouă, fără de frică, din mâinile vrăjmaşilor noştri izbăvindu-ne.[846]
75: Să slujim lui întru sfinţenie şi întru dreptate, înaintea lui în toate zilele vieţii noastre.[847]
76. Şi tu, pruncule, prooroc celui Preaînalt te vei chemă, că vei merge înaintea feţei Domnului să găteşti căile lui;[848]
77. Ca să dai cunoştinţa mântuirei norodului lui întru iertarea păcatelor lor,[849]
78. Pentru milostivirea milei Dumnezeului nostru, în care ne-a cercetat pe noi răsăritul din înălţime.[850]
79. Ca să lumineze celor ce şedeau întru întunerec şi în umbra morţii, să îndrepte picioarele noastre în calea păcii.[851]
80. Iar pruncul creştea şi se întărea cu duhul, şi a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israil.

CAP. 2.
Naşterea lui Hristos. Îngerii vestesc păstorilor naşterea lui. Aducerea lui Iisus în Biserică. Simeon şi Ana. Iisus în Biserică întrebându-se cu dascălii Legii

Şi a fost în zilele acelea, ieşit-a poruncă de la Cezarul Avgust, să se scrie toată lumea.
2. Această scrisoare întâi s-a făcut, domnind în Siria, Chirineu.[852]
3. Şi mergeau toţi să se scrie, fiecare în cetatea sa.
4. Şi s-a suit şi Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret la Iudeea, în cetatea lui David, care se cheamă Vitleem, pentru că era el din casa şi din seminţia lui David.
5. Să se scrie cu Mariam, cea logodită lui femeie, fiind grea.
6. Şi a fost când erau ei acolo, s-au umplut zilele ca să nască ea.
7. Şi a născut pe fiul său cel întâiu născut şi l-a înfăşat pe dânsul l-a culcat în iesle, pentru că nu aveau ei loc la gazdă.[853]
8. Şi păstori erau în aceeaş lătură petrecând şi păzind streji de noapte împrejurul turmei lor.
9. Şi iată îngerul Domnului a stătut înaintea lor, şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor, şi s-au înfricoşat cu frică mare.
10. Şi le-a zis lor îngerul: nu vă temeţi, că iată (vă) vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot norodul.
11. Că s-a născut vouă astăzi Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.
12 Şi acesta va, fi vouă semn: aflaveţi un prunc înfăşat, culcat în iesle.
13 Şi îndată s-a făcut împreună cu îngerul, mulţime de oaste cerească,

[841] Is. 1, 3 şi 3, 22.
[842] Ps. 105, 13 şi 73, 13.
[843] Ps. 103, 17
[844] Ier. 23, 6; Fapt. 3, 21.
[845] Fac 22, 16.
[846] Ier. 31, 33.
[847] Colos. l, 22
[848] Mal. 3, 1; Mat. 3, 3 şi 11, 9.
[849] Ier. 31, 34.
[850] Mal. 4, 2; Zah. 3, 9; 6, 12.
[851] Is. 9, 2.
[852] Mih. 5, 2 sq; Mat 2, 6
[853] Mat. 1, 24

lăudând pe Dumnezeu şi zicând:[854]
14. Slavă lui Dumnezeu întru cei de sus şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire.[855]
15. Şi a fost dacă s-au dus de la dânşii îngerii la cer şi păstorii au zis unii către alţii: să mergem dar până la Vitleem şi să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut, care Domnul au arătat nouă.
Io. Şi au venii degrabă şi au aflat pe Mariam şi pe Iosif şi pruncul culcat în iesle.
17. Şi văzând au spus pentru cuvântul ce se grăise lor de pruncul acesta.
18. Şi toţi cei ce au auzit s-au mirat de cele ce s-au zis de păstori către dânşii,
19. Iar Mariam păzea toate cuvintele acelea, punându-le întru inima sa,
20. Şi s-au întors păstorii, slăvind şi lăudând pe Dumnezeu de toate cele ce au auzit şi au văzut, precum s-au zis către dânşii.
21. Şi când s-au umplut opt zile, ca să-l taie pe el împrejur, s-a chemat numele lui: Iisus, care s-a numit de înger mai înainte de a se zămisli el în pântece.[856]
22. Şi când s-au umplut zilele curăţirii ei, după legea lui Moise, l-au suit pe el în Ierusalim, ca să-l pună înaintea Domnului,[857]
23. Precum este scris în legea Domnului: toată partea bărbătească ce deschide pântecele, sfânt Domnului se va chema;[858]
24. Şi ca să dea jertfă, după ceea ce s-a zis în legea Domnului, o pereche de turturele, sau doi pui de porumbel.[859]
25. Şi iată era un om în Ierusalim anume Simeon, şi omul acela era drept şi temător de Dumnezeu, aşteptând mângâierea lui Israil şi Duhul Sfânt era peste dânsul.
26. Şi era lui făgăduit de la Duhul Sfânt să nu vadă moartea până ce va vedea pe Hristosul Domnului.
27. Şi a venit cu Duhul în biserică, când au adus înlăuntru părinţii pe Iisus pruncul, ca să facă ei după obiceiul legii pentru el.
28. Şi acela l-a luat pe dânsul în braţele sale şi bine a cuvântat pe Dumnezeu şi a zis:
29. Acum slobozeşte pe robul tău Stăpâne, după cuvântul tău în pace;
30. Că văzură ochii mântuirea ta,
31. Care o ai gătit înaintea Feţei tuturor noroadelor;
32. Lumină spre descoperirea neamurilor şi slava norodului tău Israil.[860]
33 Şi era Iosif şi muma lui mirându-se de cele ce se grăiau pentru dânsul.
34. Şi i-a binecuvântat pe dânşii Simeon, şi a zis către Mariam muma lui: iată, acesta este pus spre căderea şi scularea a multora întru Israil, şi spre semnul căruia i se va zice împotrivă.[861]
35. Şi prin însuşi sufletul tău va trece sabie, ca să descopere de la multe inimi cugetele.
36. Şi era Ana proorociţa, fata lui Fanuil, din neamul lui Asir. Aceasta îmbătrânise în zile multe, care trăise cu bărbatul său şapte ani din fecioria sa.
37. Şi aceasta a fost văduvă ca la optzeci şi patru de ani, care nu se depărta de la biserică, cu posturi şi cu rugăciuni slujind lui Dumnezeu ziua şi noaptea;[862]
38. Şi aceea într-acel ceas venind se mărturisea Domnului şi grăia pentru dânsul tuturor celor ce aşteptau mântuire în Ierusalim.
39. Şi după ce au săvârşit ei toate după legea Domnului, s-au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret.
40. Iar pruncul creştea şi se întărea cu Duhul, umplându-se de înţelepciune; şi Darul lui Dumnezeu era peste dânsul.
41. Şi se duceau părinţii lui în fiecare an în Ierusalim, la praznicul paştilor.[863]
42. Şi când a fost de doisprezece ani, suindu-se ei în Ierusalim după

[854] Ps. 102, 20, 21
[855] Is. 57, 19; Efes. 2, 14
[856] Fac. 17, 12; Lev. 12, 3; Luc. l, 31
[857] Lev. 12, 4
[858] Eş. 13, 2
[859] Lev. 12, 8
[860] Isaia 42, 6.
[861] Is. 8, 14; Rom. 9. 33; I Petr. 2, 7.
[862] I Împ. 1, 22; I Tim. 5, 5
[863] Eş. 34, 23; A doua Lege 16, 16

obiceiul praznicului,
43 Şi sfârşind zilele, când s-au întors ei, au rămas Iisus pruncul în Ierusalim, şi n-au ştiut Iosif şi muma lui.
44. Şi socotind că este el cu alte soţii, au venit cale de o zi, şi l-au căutat pe el prin rudenii şi prin cunoscuţi,
45. şi neaflându-l, s-au întors în Ierusalim, căutându-l pe el.
46. Şi a fost după trei zile l-au aflat în biserică, şezând în mijlocul dascălilor, ascultându-i şi întrebându-i pe ei.
47. Şi se minunau toţi, cei ce-l auzeau pe dânsul, de priceperea şi de răspunsurile lui.[864]
48. Şi văzându-l pe el, s-au înspăimântat şi a zis către el muma lui: fiule, căci (de ce) ai făcut nouă aşa? iată, tatăl tău şi eu dorindu-te te căutam.
49. Şi a zis către dânşii: ce este că mă căutaţi? Au n-aţi ştiut că întru cele ce sunt ale Tatălui meu se cade mie să fiu?
50. Şi ei n-au înţeles graiul care au grăit lor.
51. Şi s-au pogorât împreună cu dânşii şi au venit în Nazaret şi era supunându-se lor. Iar muma lui păzea toate graiurile acestea în inima sa.
52. Şi Iisus sporea cu înţelepciunea şi cu vârsta şi cu Darul la Dumnezeu şi la oameni.[865]

CAP. 3

Propovăduirea lui Ioan şi mărturia lui despre Hristos. Botezul lui Hristos şi povestirea neamului său,

Iar în anul al cincisprezecelea al împărăţiei lui Tiberie Chesarului domnind Pilat din Pont în Iudeea şi Irod stăpânind a patra parte pe Galileea, iar Filip fratele lui, stăpânind a patra parte pe Ituria şi pe latura Trahoniei, şi Lisanie a patra parte stăpânind pe Avilinia;
2. În zilele Arhiereilor Ana şi Caiafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan fiul Zahariei în pustie.
3. Şi a venit în toată latura Iordanului, propovăduind botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor;[866]
4. Precum este scris în cartea cuvintelor Isaiei prooroculuiui, care zice: glasul celui ce strigă în pustie: gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui.[867]
5. Toată valea se va umplea, şi tot muntele şi măgura se va smeri; şi vor fi cele strâmbe drepte, şi cele colţuroase căi netede;
6. Şi va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu.[868]
7. Deci zicea noroadelor celor ce mergeau să se boteze de la el: pui de năpârci, cine v-a arătat vouă ca să fugiţi de mânia ceea ce va să fie?[869]
8. Faceţi dar roduri vrednice de pocăinţă, şi nu începeţi a zice întru voi: tată avem pe Avraam; că zic vouă, că poate Dumnezeu şi din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam.
9. Că iată şi securea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul care nu face roadă bună se taie şi în foc se aruncă.
10. Şi-l întrebau pe el noroadele, zicând: dar ce vom face?
11. Răspunzând, zicea lor: cel ce are două haine, să dea celui ce n-are; şi cel ce are bucate, asemenea să facă.
12. Şi au venit şi vameşii să se boteze de la dânsul, şi au zis către el: Învăţătorule, ce vom face?
13. Iar el a zis către dânşii: nimic mai mult decât este rânduit vouă, să nu faceţi.
14. Şi-l întrebau şi ostaşii, zicând: şi noi ce vom face? Şi a zis către dânşii: pe nimeni să nu asupriţi, nici să clevetiţi, şi să vă îndestulaţi cu lefile voastre.
15. Iar aşteptând norodul şi cugetând toţi întru inimile lor de Ioan, ca nu cumva el să fie Hristos,
16. Răspuns-a Ioan tuturor, zicând: eu cu apă vă botez pe voi; dar vine cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic a-i dezlega cureaua încălţămintelor lui. Acesta (vă) va boteza pe voi cu Duhul Sfânt şi cu foc;

---

[864] Mat. 7, 21; Marc. l, 22; Ioan 7, 46
[865] I Împ. 2, 27.
[866] Mat. 3, 1; Marc. l, 4; Ioan l, 6.
[867] Is. 40, 3.
[868] Is. 52, 10.
[869] Mat. 3, 7 sq

17. A cărui lopata este în mâna lui, şi va curăţi aria sa, şi va aduna grâul în jitniţa sa, iar plevele le va arde cu focul nestins.
18. Multe încă şi altele binevestea norodului, mângâindu-l.
19. Iar Irod, cel a patra parte stăpânitor, mustrat fiind da el, pentru Irodiada muierea frăţine-său, şi pentru toate relele care a făcut Irod,
20. A adaus şi aceasta peste toate, şi a închis pe Ioan în temniţă.[870]
21. Şi a fost dacă s-a botezat tot norodul, şi Iisus botezându-se şi rugându-se, s-a deschis cerul,[871]
22. Şi s-au pogorât Duhul Sfânt cu chip trupesc, ca un porumbel, peste dânsul; şi glas din cer s-a făcut, zicând: tu eşti Fiul meu cel iubit, întru tine bine am voit.[872]
23. Şi acest Iisus era ca de treizeci de ani începând, fiind (precum se socotea) fiul lui Iosif, al lui Ili,
24. Al lui Matat, ai lui Levi, al lui Melhi, al lui Iona, al lui Iosif,
25. Al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, ai lui Nanghe,
26. Al lui Maât, ai lui Matatia, al lui Semei, al lui Iosif, al lui Iuda,
27. Al lui Ioana, al lui Risa, al lui Zorovavel, ai lui Salatiil, al lui Niri,
28. Al lui Melhi, al lui Adi, al lui Cosam, al lui Elmodam, al lui Ir,
29. Al lui Iosi, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi,
30. Al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Ionan, al lui Eliachim,
31. Al lui Melea, al lui Mainan, al lui Matata, al lui Natan, ai lui David,[873]
32. Al lui Iese, ai lui Ovid, al lui Vooz, al lui Salmon, al lui Naason,[874]
33. Al lui Aminadav, al lui Aram, al lui Esrom, al lui Fares, ai lui Iuda,[875]
34. Al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui Nahor,
35. Al lui Saruh, al lui Ragav, al lui Falec, al lui Ever, al lui Sala.
36. Al lui Cainan, al lui Arfaxad, al lui Sim, al lui Noe, al lui Lameh.
37. Al lui Matusala, al lui Enoh, al lui Iared, al lui Maleleil, al lui Cainan.
38. Al lui Enos, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

CAP. 4.
Postul şi ispitirea lui Iisus. El învaţă în sinagogii. Este ameninţat de Iudei. Vindeca felurite boli

Iar Iisus plin de Duhul Sfânt s-a întors de la Iordan, şi s-a dus de Duhul în pustie.[876]
2. Patruzeci de zile ispitindu-se de diavolul. Şi n-a mâncat nimic în zilele acelea. Şi sfârşindu-se ele, mai pe urmă a flămânzit.
3. Şi a zis lui diavolul: de eşti Fiul lui Dumnezeu, zi pietrei acesteia să se facă pâine.
4. Şi a răspuns Iisus către el, zicând: scris este, că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot graiul lui Dumnezeu.[877]
5. Şi suindu-l pe el diavolul într-un munte înalt, i-a arătat lui toate împărăţiile lumii, într-o clipeală de vreme.[878]
6. Şi i-a zis lui diavolul: ţie voi da stăpânirea aceasta toată şi slava lor, că mie este dată, şi ori căruia voiesc o dau pe ea.
7. Deci, tu de te vei închina înaintea mea, va fi a ta toată.
8. Şi răspunzând Iisus, a zis lui: mergi înapoia mea, satano, că scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini, şi lui unuia să-i slujeşti.[879]
9. Şi la dus pe el în Ierusalim şi l-a pus pe dânsul pe aripa bisericii, şi i-a zis lui: de eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te pe sineţi de aici jos.
10. Că scris este, că îngerilor săi va porunci pentru tine, ca să te păzească;[880]
11. Şi pe mâini te vor ridica, ca să nu-ţi împiedeci de piatră piciorul tău.
12. Şi răspunzând Iisus, a zis lui, că s-a zis: să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău.[881]
13. Şi sfârşind diavolul toată ispita, a fugit de la dânsul până la o vreme.

---

[870] Mat. 11, 2.
[871] Mat. 3, 16; Marc. l, 10; Ioan l, 32
[872] Luca 9, 35
[873] II Împ. 5, 14
[874] Rut. 4, 22
[875] Fac. 29, 35
[876] Mat. 4, l sq; Marc. l, 12 sq.
[877] A doua Lege 8, 3.
[878] Mat. 4, 8.
[879] A doua Lege 6, 13.
[880] Ps. 90, 11.
[881] A doua Leg 6, 16.

14. Şi s-a întors Iisus întru puterea Duhului în Galileea, şi vestea a ieşit despre el în toată latura aceea.[882]
15. Şi el învăţa în sinagogile lor, slăvindu-se de toţi.
16. Şi a venit în Nazaret, unde era crescut, şi a intrat după obiceiul său în ziua sâmbetei în sinagogă, şi s-a sculat să citească.[883]
17. Şi i s-a dat lui cartea Isaiei prooroculuiu. Şi deschizând cartea, a aflat locul unde era scris:
18. Duhul Domnului peste mine. pentru care m-a uns bine a vesti săracilor; m-a trimis a tămădui pe cei zdrobiţi la inimă, a propovădui robilor iertare şi orbilor vedere, a slobozi pe cei sfărâmaţi, întru uşurare,[884]
19. A propovădui anul Domnului primit.
20. Şi închizând carte, a dat-o slugii, şi au şezut; şi ochii tuturor din sinagogă erau privind spre el.
21. Şi a început a zice către dânşii, că astăzi s-a plinit scriptura aceasta întru urechile voastre.
22. Şi toţi îl mărturiseau pe el şi se mirau de cuvintele darului care ieşeau din gura lui. Şi zicea: nu este acesta Feciorul lui Iosif?
23. Şi a zis către ei: cu adevărat veţi zice mie pilda aceasta: doctore, vindecă-te pe tine; câte am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă şi aici în patria ta.[885]
24. Şi a zis: amin grăiesc vouă, că nici un prooroc nu este primit în patria sa;
25. Şi într-adevăr grăiesc vouă: multe văduve erau în zilele lui Ilie în Israil, când s-a încuiat cerul trei ani şi şase luni, cât s-a făcut foamete mare peste tot pământul.[886]
25. Şi către nici una din acestea n-a fost trimis Ilie, fără numai la Sarepta Sidonului, la o muiere văduvă[887]
27. Şi mulţi leproşi erau în zilele lui Elisei prooroculuiu în Israil şi nici unul dintr-înşii nu s-a curăţit, fără numai Neeman Sirianul.[888]
28. Şi s-au umplut toţi de mânie în sinagogă, auzind acestea.
29. Şi sculându-se l-au scos pe el afară din cetate, şi l-au dus pe el până în sprinceana muntelui pe care era zidită cetatea lor, ca să-l arunce jos;
30. Iar el trecând prin mijlocul lor, s-a dus.[889]
31. Şi s-a pogorât în Capernaum, cetate, a Galieei, şi era învăţându-i pe ei sâmbăta.[890]
32. Şi se înspăimântau de învăţătura lui, căci cu stăpânire era cuvântul lui.[891]
33. Şi în sinagogă era un om, care avea duh de drac necurat, şi a strigat cu glas mare,
34. Grăind: lasă, ce este nouă şi ţie Iisuse Nazarineanule? Ai venit să ne pierzi pe noi? Te ştim pe tine cine eşti: Sfântul lui Dumnezeu.[892]
35. Şi l-a certat pe el Iisus grăind: taci şi ieşi dintr-însul. Şi aruncându-l pe el dracul în mijloc, a ieşit dintr-însul, nimic vătămându-l pe el.
36. Şi s-a făcut spaimă peste toţi, şi se întrebau între dânşii, zicând: ce este cuvântul acesta? Căci, cu stăpânire şi cu putere porunceşte duhurilor celor necurate şi ies.
37. Şi se ducea vestea de el în tot locul cel de primprejur.
33. Şi sculându-se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era cuprinsă de friguri mari, şi l-au rugat pe el pentru dânsa.[893]
39. Şi stând lângă ea a certat frigurile şi au lăsat-o pe dânsa şi îndată sculându-se, slujea lor.
40. Şi apunând soarele, toţi câţi aveau bolnavi cu multe feluri de boli i-au adus pe ei către Dânsul; iar el pe fiecare din ei punându-şi mâinile, i-a tămăduit pe ei.[894]
41. Şi ieşeau şi draci din mulţi, strigând şi grăind, că tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Şi

[882] Mat. 4, 12; Marc. l, 14.
[883] Mat. 13, 53 sq; Marc. 6, 1; Neem. 8, 4 sq.
[884] Is 61, 1.
[885] Mat. 4, 13.
[886] Ioan 4. 44.
[887] III Împ. 17, 1, 9 şi 18, l; Iac. 5, 17.
[888] IV Împ. 5, 14.
[889] Ioan 6, 59
[890] Mat. 4, 13; Marc. l, 21; Ioan 2, 12
[891] Mat. 7, 38 şi 22, 23; Ioan 7, 46.
[892] Luca 1, 35; Marc. l, 22
[893] Mat. 3, 14 sq
[894] Marc. l, 32 sq.

certându-i, nu-i lăsa pe dânşii să grăiască, căci ştiau că el este Hristos.
42. Iar făcându-se ziuă, ieşind s-a dus în loc pustiu, şi noroadele (îl) căutau pe dânsul, şi au venit până la dânsul, şi-l ţineau pe el ca să nu se ducă de la dânşii.
43. Şi el a zis către ei: se cade mie să vestesc şi altor cetăţi împărăţia lui Dumnezeu, că spre aceasta sunt trimis.
44. Şi era propovăduind în sinagogile Galileei.

CAP. 5.

Minunata pescuire. Leprosul. Slăbănogul. Levi vameşul. Ospăţul lui Iisus cu vameşii. Despre post.

Şi a fost când îl îmbulzea pe el norodul, ca să audă cuvântul lui Dumnezeu, şi el sta lângă izerul Ghenisaretului,[895]
2. Şi au văzut două corăbii stând lângă iezer; iar pescarii ieşind dintr-însele, spălau mrejele.
3. Şi intrând într-o corabie, care era a lui Simon, l-au rugat pe el s-o depărteze puţin de la pământ; şi şezând învăţa pe noroade din corabie.
4. Iar dacă a încetat a grăi, a zis către Simon: depărtează-o la adânc şi aruncaţi mrejele voastre spre vânare
5. Şi răspunzând Simon, a zis lui: Învăţătorule, toată noaptea ostenindu-ne, nimic n-am prins, dar după cuvântul tău voi arunca mreaja.
6. Şi aceasta făcând, au prins mulţime multă de peşti, şi se rupea mreaja lor.
7. Şi au făcut semn soţiilor sale, care erau în altă corabie, ca să vină şi să le ajute lor. Şi au venit şi au umplut amândouă corăbiile, încât se afundau ele.
8 Iar Simon Petru văzând, a căzut la picioarele lui Iisus, grăind: ieşi de la mine, că om păcătos sunt Doamne.
9. Că-l cuprinsese pe el spaimă, şi pe toţi cei ce erau cu dânsul, pentru vânarea peştilor pe care prinseseră,
10. Aşijderea şi pe Iacov şi pe Ioan, feciorii lui Zevedei, care erau soţii lui Simon. Şi a zis Iisus către Simon: nu te teme, de acum vei vâna oameni.
11. Şi scoţând amândouă corăbiile la pământ, lăsând toate, au mers după dânsul.
12. Şi a fost când era el într-una din cetăţi, iată un om era plin de lepră, şi văzând pe Iisus, a căzut pe faţa sa, şi s-a rugat lui, grăind: Doamne, de vei vrea, poţi să mă curăţeşti.[896]
13. Şi tinzând mâna, s-a atins de dânsul, zicând: voiesc; curăţeşte-te. Şi îndată lepra s-a dus de la dânsul.
14. Şi el a poruncit lui, nimănui să nu spună; ci mergi de te arată pe sineţi preotului, şi du pentru curăţenia ta, precum a poruncit Moise, întru mărturie lor.[897]
15. Iar cuvântul mai mult străbătea pentru dânsul, şi se adunau noroade multe ca să audă şi să se tămăduiască de la dânsul de bolile sale.
16. Iar el se ducea în pustie şi se ruga.[898]
17. Şi a fost într-una din zile, şi el era învăţând; şi şedeau Fariseii şi învăţătorii legii, care veniseră din toate satele Galileei şi ale Iudeei şi ale Ierusalimului; şi puterea Domnului era spre a-i tămădui pe ei.
18. Şi iată, nişte bărbaţi purtând în pat pe un om, care era slăbănog, şi căutau să-l ducă pe el înăuntru şi să-l pună înaintea lui.[899]
19. Şi neaflând pe unde să-l ducă, pentru norod, suindu-se deasupra acoperemântului, printre cărămizi l-au slobozit pe dânsul cu patul în mijloc, înaintea lui Iisus.
20. Şi văzând credinţa lor, a zis lui: omule, iartă-ţi-se ţie păcatele tale.
21. Şi au început a cugeta Cărturarii şi Fariseii, grăind: cine este acesta ce grăieşte hule? Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?[900]
22. Iar cunoscând Iisus gândurile lor, răspunzând a zis către dânşii: ce gândiţi întru inimile voastre?
23. Ce este mai lesne a zice: iartă-ţi-

[895] Marcu 1, 16

[896] Mat. 8, 2; Marcu l, 40 sq
[897] Lev. 14, 2.
[898] Marcu l, 35 sq.
[899] Mat. 9, 2; Marcu 2, 3.
[900] Is. 43, 25.

se ţie păcatele tale, sau a zice: scoală şi umblă?
24. Ci ca să ştiţi, că putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele (a zis slăbănogului): ţie grăiesc: scoală, şi luând patul tău, mergi la casa ta.
25. Şi îndată sculându-se înaintea lor, a luat patul pe care zăcea şi s-a dus la casa sa, slăvind pe Dumnezeu.
26. Şi spaimă a cuprins pe toţi, şi slăveau pe Dumnezeu, şi s-au umplut de frică, grăind: am văzut lucruri minunate astăzi.
27. Şi după acestea a ieşit şi a văzut pe un vameş, anume Levi, şezând la vamă, şi i-a zis lui: vino după mine.[901]
28, Şi lăsând toate, s-a sculat şi a mers după dânsul.
29. Şi i-a făcut Levi lui ospăţ mare în casa sa. Şi era norod mult de vameşi şi de alţii, care şedeau cu ei.
30. Şi cârteau Cărturarii lor şi Fariseii către ucenicii lui, grăind: pentru ce cu vameşii şi cu păcătoşii mâncaţi şi beţi?
31. Şi răspunzând Iisus a zis către ei: n-au trebuinţă de doctor cei sănătoşi, ci cei bolnavi.
32. Nu am venit să chem pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă.
33. Iar ei au zis către el: pentru ce ucenicii lui Ioan postesc adese ori şi rugăciuni fac, aşijderea şi ai Fariseilor, iar ai tăi mănâncă şi beau?[902]
34. Iar el a zis către dânşii: au doară puteţi pe fiii nunţii să-i faceţi să postească până când este mirele cu dânşii?
35. Dar vor veni zile, când se va lua mirele de la dânşii, şi atunci vor posti într-acele zile.
36. Şi grăia şi pildă către dânşii: nimeni nu pune petec de haină nouă la haină veche; iar de nu, şi pe cea nouă o rupe, şi la cea veche nu se potriveşte petecul cel ce este de la cea nouă.
37. Şi nimeni nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, va sparge vinul cel nou pe foi, şi el se va vărsa, şi foile vor pieri;
38. Ci vinul nou se cade să-l pună în foi noi; şi amândoi se vor ţine.
39 Şi nimenea care bea din cel vechi, îndată voieşte de cel nou; că zice: cel vechi mai bun este.

CAP. 6.

Ucenicii rup spice sâmbăta. Omul cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor. Fericirile. Iubirea de vrăjmaşi. A nu judeca pe aproapele. Zidirea pe temelie bună.

Şi a fost într-o sâmbătă, a doua după cea dintâi, trecea el prin semănături şi smulgeau ucenicii lui spice şi mâncau, frecându-le cu mâinile.[903]
2. Iar oarecare din Farisei le-au zis lor: (de) ce faceţi ce nu se cade a face sâmbăta?
3. Şi răspunzând Iisus, a zis către dânşii: nici aceasta n-aţi cetit ce a făcut David când a flămânzit el şi cei ce erau cu dânsul?
4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu şi a luat pâinile punerii înainte şi a mâncat, şi a dat şi celor ce erau cu el, care nu se cădea să le mănânce, fără numai preoţii?[904]
5. Şi zicea lor: că Domn este Fiul Omului şi al sâmbetei.
6. Şi a fost şi în altă sâmbătă a intrat el în sinagogă şi învăţa. Şi era acolo un om a cărui mâna cea dreaptă era uscată.
7. Şi îl pândeau pe el Cărturarii şi Fariseii, de-l va vindeca sâmbăta ca să aibă vină asupra lui.
8. Dar el ştia gândurile lor, şi a zis omului care avea mâna uscată: scoală-te şi stai în mijloc. Iar el sculându-se, a stătut.
9. Atunci a zis Iisus către dânşii: întreba-voi pe voi: ce se cade sâmbăta, bine a face sau rău a face? suflet a mântui sau a pierde?
10. Şi căutând spre toţi aceştia, a zis lui: întinde-ţi mâna ta. Iar el a făcut aşa. Şi a venit mâna lui la starea cea dintâi, sănătoasă ca şi cealaltă.
11. Iar ei s-au umplut de nebunie şi vorbeau unul cu altul, ce ar fi făcut lui Iisus.
12. Şi a fost în zilele acestea, au ieşii la munte să se roage, şi toată noaptea au petrecut întru rugăciunea lui Dumnezeu.

[901] Mat. 9, 9; Marcu 2, 14
[902] Mat. 9, 14; Marcu 2, 18
[903] Mat. 12, I, Marc. 2, 23
[904] I Împ. 21, 6.

13. Şi când s-a făcut ziuă, a chemat pe ucenicii săi şi alegând dintre dânşii doisprezece, pe care şi apostoli i-a numit.[905]
14. Pe Simon, pe care l-a şi numit Petru, şi pe Andrei fratele lui, pe Iacov pe Ioan, pe Filip şi pe Vortolomei,
15. Pe Matei şi pe Toma, pe Icov al lui Aifei şi pe Simon ce se cheamă Zilotis,
16. Pe Iuda al lui Iacov şi pe Iuda Iscarioteanul, care s-a făcut şi vânzător.
17. Şi pogorându-se cu dânşii, au stătut în loc şes, şi mulţimea ucenicilor lui, şi mulţime multă de norod din toată Iudeea şi din Ierusalim şi de pe lângă marea Tirului şi a Sidonului, care veniseră să-l asculte pe el şi să se tămăduiască de neputinţele lor.[906]
18. Şi cei ce se chinuiau de duhuri necurate şi se vindecau.
19. Şi tot norodul căuta să se atingă de el, că putere ieşea din el, şi vindeca pe toţi.
20. Şi el ridicându-şi ochii săi spre ucenicii lui, zicea: fericiţi sunteţi săracilor, că a voastră este împărăţia lui Dumnezeu.
21. Fericiţi sunteţi care flămânziţi acum, că vă veţi sătura, Fericiţi sunteţi care plângeţi acum, că veţi râde.
22. Fericiţi veţi fi când vă vor urî pe voi oamenii, şi când vă vor despărţi pe voi şi vă vor ocărî, şi vor scoate numele vostru ca un rău pentru Fiul Omului.
23. Bucuraţi-vă într-acea zi şi săltaţi, că iată, plata voastră multă este în ceruri; ca într-acest chip făceau proorocilor părinţii lor.
24. Însă vai vouă bogaţilor, că vă luaţi mângâierea voastră.[907]
25. Vai vouă celor ce sunteţi sătui acum, că veţi flămânzi. Vai vouă celor ce râdeţi acum, că veţi plânge şi vă veţi tângui.[908]
26. Vai vouă, când vă vor zice bine toţi oamenii, că într-acest chip făceau proorocilor celor mincinoşi părinţii lor.
27. Ci vouă (vă) grăiesc, celor ce auziţi: iubiţi pe vrăjmaşii voştri, bine faceţi celor ce vă urăsc pe voi.
28. Binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă pe voi, şi vă rugaţi pentru cei ce vă fac vouă necaz.
29 Celui ce te bate pe tine peste o faţă a obrazului, întoarce-i lui şi cealaltă; şi celui ce îţi ia haina, nu-i opri lui şi cămaşa.
30. Şi tot celuia ce cere de la tine, dă-i; şi de la cela ce îţi ia ale tale, nu cere înapoi.[909]
31. Şi precum voiţi ca să vă facă vouă oamenii, şi voi faceţi lor aşijderea.[910]
32. Şi de iubiţi pe cei ce vă iubesc pe voi, ce dar este vouă? Că şi păcătoşii iubesc pe cei ce îi iubesc pe dânşii.[911]
33. Şi de faceţi bine celor ce vă fac vouă bine, ce dar este vouă? Că şi păcătoşii aceeaşi fac,
34. Şi de daţi împrumut celor de la care nădăjduiţi a lua, ce dar este vouă? Că şi păcătoşii dau păcătoşilor împrumut, ca să ia întocmai.[912]
35. Ci iubiţi pe vrăjmaşii voştri, şi faceţi bine, şi daţi împrumut, nimic nădăjduind, şi va fi plata voa stră multă, şi veţi fi fii celui Preaînalt; că el este bun spre cei nemulţumitori şi spre cei răi.[913]
36. Deci, fiţi milostivi precum şi Tatăl vostru este milostiv.[914]
37. Nu judecaţi, şi nu vă veţi judeca; nu osândiţi, şi nu vă veţi osândi; iertaţi, şi vi se va ierta;[915]
38. Daţi, şi vi se va da vouă; măsură bună, îndesată şi clătită şi pe deasupra vărsându-se vor da în sânul vostru; căci, cu aceeaşi măsură cu care veţi măsura, se va măsura vouă.[916]
39. Şi le-au zis lor şi pildă: au doară poate orb pe orb să povăţuiască? Au nu amândoi vor cădea în groapă?
40. Nu este ucenic mai presus de dascălul său; dar tot cel desăvârşit,

[905] Luc, 9, 1; Marc. 3, 13, sq
[906] Marc. 3, 7 sq; Mat. 4, 24 sq
[907] Amos 6, 1; Iac. 5, 1
[908] Is. 65, 13, 14
[909] A doua Lege 15, 7
[910] Mat 7, 12
[911] Mat. 5, 46
[912] Mat. 5, 43; Lev. 25, 35
[913] Ps. 36, 26.
[914] Eş 34, 6; Ps. 102, 8, 13
[915] Rom. 2, 1
[916] Marcu 4, 24

va fi ca dascălul său.[917]
41. Şi (de) ce vezi ştercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar bârna care este în ochiul tău n-o simţi?[918]
42. Sau cum poţi zice fratelui tău: frate, lasă să scot ştercul care este în ochiul tău, însuţi nevăzând bârna care este în ochiul tău? Făţarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău, şi atunci vei vedea să scoţi ştercul care este în ochiul fratelui tău.
43. Că nu este pom bun, care face roadă rea, nici pom rău, care face roadă bună.
44. Că tot pomul din roadă sa se cunoaşte; că nu adună smochine din mărăcini, nici din rug (nu) culeg struguri.
45. Omul cel bun din vistieria cea bună a inimii sale scoate cele bune; şi omul cel rău din vistieria cea rea a inimii sale scoate cele rele; că din prisosinţa inimii grăieşte gura lui.[919]
46. Şi ce mă chemaţi: Doamne, Doamne, şi nu faceţi cele ce vă zic?
47. Tot cela ce vine către mine şi aude cuvintele mele şi le face pe ele, voi arăta vouă cui este asemenea.[920]
48. Asemenea este omului ce-şi zideşte casă, care a săpat şi a adâncit şi a pus temelia pe piatră; şi vărsare de ape făcându-se, a lovit râul în casa aceea, şi nu a putut-o clătina pe ea, căci era întemeiată pe piatră.
49. Iar cela ce a auzit şi n-a făcut, asemenea este omului care şi-a zidit casa sa pe pământ fără de temelie, în care a lovit râul şi îndată a căzut, şi s-a făcut sfărâmarea casei aceea mare.

CAP. 7.

Vindecarea slugii Sutaşului. Învierea fiului văduvei din Nain. Trimişii lui Ioan. Muierea cea păcătoasă. Pilda cu cei doi datornici.

Şi după ce a sfârşit toate cuvintele sale întru auzul norodului, a intrat în Capernaum.
2. Iar sluga unui sutaş fiind bolnavă, era să moară, care era la dânsul de cinste.[921]
3. Şi auzind de Iisus, a trimis la dânsul bătrâni ai Iudeilor, rugându-l pe el ca să vină să mântuiască sluga lui.
4. Iar ei venind către Iisus, îl rugau pe el cu dinadinsul, zicând: că este vrednic acela căruia îi vei da aceasta.
5. Căci iubeşte neamul nostru, şi sinagoga el a zidit-o nouă.
6. Iar Iisus mergea cu dânşii. Şi nefiind el departe de casă, a trimis la dânsul sutaşul prieteni, grăind lui: Doamne nu te osteni că nu sunt vrednic ca să intri sub acoperământul meu.
7. Pentru aceia nici pe mine nu m-am socotit a fi vrednic a veni către tine, ci zi cu cuvântul şi se va tămădui sluga mea.
8. Că şi eu sunt om rânduit sub dregătorie, având sub mine slujitori, şi zic acestuia: mergi, şi merge; şi altuia: vino şi vine; şi slugii mele: fă aceasta şi face.
9. Iar Iisus auzind acestea, s-a minunat de el, şi întorcându-se a zis norodului, care mergea după dânsul: grăiesc vouă, că nici întru Israil n-am aflat atâta credinţă.
10. Şi întorcându-se trimişii acasă, au aflat pe sluga cea bolnavă sănătoasă.
11. Şi a fost după acestea mergea într-o cetate ce se chema Nain, şi împreună cu dânsul mergeau ucenicii lui mulţi şi norod mult.
12. Iar dacă s-au apropiat către poarta cetăţii, iată, scoteau pe un mort, fiu unul născut al maicii sale, şi aceea era văduvă; şi norod mult din cetate era cu dânsa.
13. Şi văzând-o pe dânsa Domnul, i s-a făcut milă de ea, şi a zis ei: nu plânge.[922]
14. Şi apropiindu-se, s-a atins de pat; iar cei ce îl duceau, au stătut, şi el a zis: tânărule, ţie îţi grăiesc: scoală-te!
15. Şi a şezut drept mortul şi a început a grăi. Şi l-a dat pe el maicei lui.
16. Şi a luat frică pe toţi, şi slăveau pe Dumnezeu, grăind, că prooroc mare s-a sculat întru noi, şi că a cercetat Dumnezeu pe norodul său.

---

[917] Ioan 15, 30
[918] Mat. 7, 3
[919] Mat. 12, 35
[920] Rom. 2, 13; Iac. 1, 22
[921] Mat. 8, 5 sq
[922] Mat. 9, 36; Ier. 31, 16

17. Şi a ieşit cuvântul acesta de el, întru toată Iudeea şi întru toată latura.[923]
18. Şi au vestit lui Ioan, ucenicii lui, de toate acestea.
19. Şi chemând Ioan pe doi din ucenicii săi, i-a trimis către Iisus, zicând: tu eşti cela ce vine, sau pe altul să aşteptăm?
20. Şi venind către el bărbaţii aceia, a zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis pe noi către tine, zicând: tu eşti cela ce vine, sau pe altul să aşteptăm?
21. Şi într-acel ceas a tămăduit pe mulţi de boli şi de răni şi de duhuri rele, şi a dat vedere multor orbi.
22. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: mergeţi şi spuneţi lui Ioan cele ce aţi văzut şi aţi auzit; că orbii văd, şchiopii umblă, leproşii se curăţesc, surzii aud, morţii se scoală, săracilor bine se vesteşte.[924]
23. Şi fericit este cel ce nu se va sminti întru mine.
24. Iar dacă s-au dus vestitorii lui Ioan, au început a grăi către noroade de Ioan: ce aţi ieşit în pustie să vedeţi? Au trestie clătinată de vânt?[925]
25. Dar ce aţi ieşit să vedeţi? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce sunt în haine scumpe şi petrec întru desfătare, în casele împărăteşti sunt.
26. Dar ce aţi ieşit să vedeţi? Au prooroc? Adevăr grăiesc vouă: şi mai mult decât prooroc.
27. Acesta este de care este scris: iată eu trimit îngerul meu înaintea feţei tale, care va găti calea ta înaintea ta;
28. Că zic vouă: mai mare prooroc între cei născuţi din muieri de cât Ioan Botezătorul, nimeni nu este, iar cel mai mic întru împărăţia lui Dumnezeu, mai mare decât el este.
29. Şi tot norodul auzind, drept a mărturisit pe Dumnezeu, botezându-se cu botezul lui Ioan.
30. Iar Fariseii şi legiuitorii au lepădat de la sine sfatul lui Dumnezeu, nebotezându-se de la dânsul.[926]
31. Deci cu cine voi asemăna pe oamenii neamului acestuia? Şi cu cine sunt asemenea?[927]
32. Asemenea sunt cu copiii ce şed în târg şi strigă unii către alţii şi zic: fluierat-am vouă şi n-aţi jucat; cântat-am de jale vouă şi n-aţi plâns.
33. Că a venit Ioan Botezătorul, nici pâine mâncând, nici vin bând, şi ziceţi: drac are.
34. A venit Fiul Omului mâncând şi bând şi ziceţi: iată om mâncător şi băutor de vin, prieten al vameşilor şi al păcătoşilor.
35. Şi s-a îndreptat înţelepciunea de la toţi fiii săi.
36. Şi-l ruga pe el unul din Farisei, ca să mănânce cu el. Şi intrând în casa Fariseului, a şezut.
37. Şi iată, o muiere din cetate, care era păcătoasă înţelegând că şade în casa Fariseului, aducând un alabastru cu mir,
38. Şi stând lângă picioarele lui dinapoi, plângând a început a uda picioarele lui cu lacrămi, şi cu perii capului ei le ştergea, şi săruta picioarele lui, şi le ungea cu mir.
39. Iar văzând Fariseul care chemase pe el, a zis întru sine, grăind: acesta de ar fi prooroc, ar şti cine şi ce fel de muiere este ceea ce se atinge de el, că este păcătoasă.
40. Şi răspunzând Iisus, a zis către el: Simone, am oarece să-ţi zic. Iar el a zis: Învăţătorule, zi.
41. Doi datornici erau oarecărui cămătar datori; unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt cu cincizeci;
42. Şi neavând ei cu ce plăti, amândurora le-a dăruit. Deci care dintr-înşii, spune-mi, mai mult va iubi pe el?
43. Iar Simon răspunzând, a zis: socotesc că acela căruia i-u dăruit mai mult. Iar el a zis lui: drept ai judecat.
44. Şi întorcându-se către muiere, a zis lui Simon: vezi pe această muiere? Am intrat în casa ta, apă pe picioarele mele n-ai dat, iar aceasta cu lacrămi mi-a udat picioarele mele şi le-a şters cu părul capului ei.
45. Sărutare mie nu mi-ai dat, iar aceasta de când am intrat, n-a în-

[923] Mat. 9, 26
[924] Is 35, 5
[925] Mat. 11, 7.
[926] Fapt. 13, 16
[927] Mat. 11, 16 sq

cetat sărutându-mi picioarele mele.
46. Cu untdelemn capul meu nu l-ai uns, iar aceasta cu mir mi-a uns picioarele mele.
47. Pentru aceea grăiesc ţie: iartă-se păcatele ei cele multe, că a iubit mult. Iar cui se iartă puţin, iubeşte mai puţin.
48. Şi a zis ei: iartă-ţi-se ţie păcatele tale.[928]
49. Şi au început cei ce şedeau cu dânsul a grăi întru sine: cine este acesta care iartă şi păcatele?
50. Şi a zis către muiere: credinţa ta te-a mântuit, morgi în pace.

CAP. 8.

Pilda Semănătorului. Muma şi fraţii lui Iisus. Certarea apelor. Legheon. Fata mai marelui Sinagogii. Femeia ce-i curgea sânge.

Şi a fost după aceasta şi el umbla prin cetăţi şi prin sate, propovăduind şi bine-vestind împărăţia lui Dumnezeu, şi cei doisprezece cu dânsul,
2. Şi nişte femei care erau tămăduite de duhuri rele şi de boli: Maria ce se chema Magdalena, din care ieşiseră şapte draci,[929]
3. Şi Ioana femeia lui Husa, Ispravnicul lui Irod, şi Susana şi altele multe, care slujeau lui din avuţiile lor.
4. Şi adunându-se norod mult, şi cei de prin cetăţi venind către dânsul, a zis prin pildă[930]:
5. Ieşit-a semănătorul să semene sămânţa sa. Şi semănând el, una a căzut lângă cale şi s-a călcat şi pasările, cerului au mâncat-o.
6. Şi alta a căzut pe piatră, şi dacă a răsărit s-a uscat, pentru că n-avea umezeală.
7. Şi alta a căzut în mijlocul spinilor, şi crescând spinii au înecat-o pe ea.
8. Şi alta a căzut pe pământ bun, şi crescând a făcut rod însutit. Acestea grăind, a strigat: cel ce are urechi de auzit, să audă.
9. Şi l-au întrebat pe el ucenicii lui, zicând: ce este pilda aceasta?
10. Iar el a zis: vouă (vă) este dat a şti tainele împărăţiei lui Dumnezeu, iar celorlalţi în pilde, ca văzând să nu vadă, şi auzind să nu înţeleagă.[931]
11. Iar pilda este aceasta: sămânţa este cuvântul lui Dumnezeu.
12. Iar cea de lângă cale sunt cei ce aud; apoi vine diavolul şi ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască.
13. Iar cea de pe piatră, sunt cei care când aud, (şi) cu bucurie primesc cuvântul; dar aceştia n-au rădăcină, care cred până la o vreme şi în vreme de ispită se leapădă.
14. Iar ceea ce a căzut în spini, aceştia sunt care au auzit, dar cu grijile şi cu bogăţiile şi cu dulceţurile vieţii acesteia umblând, se îneacă şi nu săvârşesc roadă.
15. Iar cea de pe pământ bun, aceştia sunt (cei) care cu inimă bună şi curată auzind cuvântul, îl ţin şi fac roadă întru răbdare.[932]
16. Şi nimeni aprinzând lumina o acopere pe dânsa cu vas, sau o pune supt pat, ci o pune în sfeşnic, ca cei ce intră să vadă lumină.[933]
17. Că nu este lucru de taină, care să nu se arate, nici lucru ascuns care să nu se cunoască şi întru arătare să vie.[934]
18. Deci vedeţi cum auziţi; că cel ce are, se va da lui, şi cel ce n-are, şi ce i se pare că are, se va lua de la dânsul.[935]
19. Şi au venit către dânsul muma lui şi fraţii lui, şi nu puteau să vorbească cu dânsul pentru norod.[936]
20. Şi i-a spus lui zicând: muma ta şi fraţii tăi stau afară, vrând să te vadă pe tine.
21. Iar el răspunzând, au zis către dânşii: muma mea şi fraţii mei sunt aceştia, care aud cuvântul lui Dumnezeu şi-l fac pe dânsul.
22. Şi a fost într-una din zile, şi ei au intrat în corabie şi ucenicii lui, şi a zis către ei: să trecem de ceea parte de iezer; şi s-au slobozit.[937]
23. Iar mergând ei cu corabia, a

[928] Mat. 9, 2
[929] Marc. 15, 40 şi 16, 9.
[930] Mat. 13, 3; Marc. 4, 2.
[931] Is. 6, 9, 10; Mat 13, 14; Marc. 4, 12; Ioan 12, 40; Fapt. 28, 26.
[932] Fapt. 16, 14; Evr. 10, 36.
[933] Mat. 5, 15; Marc. 4, 21
[934] Mat. 10, 26.
[935] Mat. 13, 12.
[936] Mat. 12, 46; Marc. 3, 31.
[937] Mat. 8, 23; Marc. 4, 35.

adormit el. Şi s-a pogorât vifor de vânt în iezer, şi se umpleau şi se primejduiau.
24. Şi apropiindu-se l-au deşteptat pe dânsul, grăind: Învăţătorule, Învăţătorule, pierim, iar el sculându-se, a certat vântul şi valul apei; şi au încetat, şi s-a făcut linişte.
25. Şi au zis către ei: unde este credinţa voastră? Iar ei spăimântându-se, s-au mirat, grăind unul către altul: cine este acesta, că şi vânturilor şi apei porunceşte, şi-l ascultă pe dânsul?
26. Şi au venit cu corabia în latura Gadarenilor, care este de ceea parte de Galileea.[938]
27. Şi ieşind el la uscat, l-a întâmpinat pe el un om oarecare din cetate, care avea draci de mulţi ani, şi în haină nu se îmbrăca şi în casă nu petrecea, ci în mormânturi.
28. Iar văzând pe Iisus şi strigând, a căzut înaintea lui, şi cu glas mare a zis: ce este mie şi ţie Iisuse Fiul lui Dumnezeu celui prea înalt? Rogu-te, nu mă munci pe mine.
29. Că poruncea duhului celui ne curat să iasă din omul acela, pentru ca de mulţi ani îl răpise pe dânsul, şi-l legau pe el cu lanţuri de fier şi cu obezi, păzindu-se, dar sfărâmând legăturile, se gonea de dracul prin pustie.
30. Şi l-a întrebat pe el Iisus, grăind: cum îţi este numele? Iar el a zis: legheon; că draci mulţi intraseră într-însul.
31. Şi-l rugau pe el ca să nu poruncească lor să meargă întru adânc.
32. Şi era acolo o turmă de porci mulţi, ce se păşteau în munte, şi-l rugau pe el să le dea voie lor să intre într-înşii; şi le-a dat lor voie.
33. Şi ieşind dracii din om, au intrat în porci, şi s-a pornit turma de pe ţărmuri în iezer şi s-a înecat.
34. Iar păstorii văzând ceea ce se făcuse, au fugit şi au spus în cetate şi prin sate.
35. Şi au ieşit să vadă ce s-a făcut, şi au venit la Iisus, şi au aflat pe omul dintru care ieşiseră dracii, îmbrăcat şi întreg la minte, şezând lângă picioarele lui Iisus, şi s-au temut.
36. Şi le-a spus lor şi cei ce văzuseră, cum s-a mântuit cel îndrăcit.
37. Şi l-a rugat pe dânsul tot norodul ţinutului Gadarenilor, să se ducă de la dânşii, că erau cuprinşi de mare frică. Iar el intrând în corabie, s-au întors.
33. Iar bărbatul dintru care ieşiseră dracii, ruga pe el ca să ţie cu dânsul; dar Iisus l-a slobozit pe el, grăind:
39. Întoarce-te în casa ta şi povesteşte câte ţi-au făcut ţie Dumnezeu. Şi s-a dus propovăduind prin toată cetatea câte i-au făcut Iisus lui.
40. Şi a fost când s-a întors Iisus, l-a primit pe el norodul, că toţi îl aşteptau pe el.
41. Şi iată, a venit un om căruia îi era numele Iair, şi acesta era mai marele sinagogii, şi căzând la picioarele lui Iisus, îl ruga pe el ca să intre în casa lui,[939]
42. Că avea o fiică una născută, ca de doisprezece ani, şi aceea murea. Iar când mergea el, îl împresurau noroadele.
43. Şi o muiere fiind în curgerea sângelui de doisprezece ani, care cheltuise la doctori toată avuţia sa, şi nici de la unul n-a putut să se vindece,[940]
44. Apropiindu-se dinapoi, s-a atins de poala hainei lui, şi îndată a stătut curgerea sângelui ei.
45. Şi au zis Iisus: cine este cel ce s-a atins de mine? Iar lepădându-se toţi, a zis Petru şi cei ce erau cu el: învăţătorule, noroadele te îmbulzesc şi te strâmtorează, şi zici: cine este cei ce s-a atins de mine?
46. Iar Iisus a zis: s-a atins de mine oarecine, că eu am cunoscut puterea care a ieşit din mine.
47. Iar văzând muierea că nu s-a ascuns, a venit tremurând, şi căzând înaintea lui, i-a spus lui, înaintea a tot norodul, pentru care pricină s-a atins de el şi cum că s-a tămăduit îndată.
48. Iar el i-a zis ei: îndrăzneşte fiică; credinţa la te-a mântuit, mergi în pace.
49. Încă grăind el, vine oarecare de

[938] Mat. 8, 28, sq; Marc. 5, 1

[939] Mat. 9, 18

[940] Marc. 5, 25

la mai marele sinagogii, grăind lui, că a murit fiica ta; nu supăra pe învăţătorul.[941]
50. Iar Iisus auzind, a răspuns lui, grăind: nu te teme; crede numai şi se va mântui.
51. Iar intrând în casă, n-au lăsat nici pe unul să intre, fără numai pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan şi pe tatăl fecioarei şi pe muma ei.
52. Şi plângeau toţi şi se tânguiau de dânsa; iar el a zis: nu plângeţi; n-a murit, ci doarme.[942]
53. Şi-şi râdeau de dânsul, ştiind că a murit.
54. Iar el scoţând pe toţi afară, şi apucând-o de mână, a strigat, grăind: fecioară, scoală-te!
55. Şi s-a întors duhul ei, şi a înviat îndată; şi a poruncit să-i dea ei să mănânce.
56. Şi s-au înspăimântat părinţii ei; iar el a poruncit lor, să nu spună nimănui ceea ce se făcuse.

CAP. 9.

Trimiterea Apostolilor la propovăduire.
Cinci pâini. Lepădarea de sine şi luarea Crucii. Schimbarea la faţă.
Lunatecul. Cearta pentru întâietate.

Şi chemând pe cei doisprezece ucenici ai săi, le-a dat lor putere şi stăpânire peste toţi dracii şi a vindeca bolile.[943]
2. Şi i-a trimes pe dânşii să propovăduiască împărăţia lui Dumnezeu şi să tămăduiască pe cei bolnavi.
3. Şi a zis către dânşii: nimic să nu luaţi pe cale: nici toiag, nici traistă, nici pâine, nici argint, nici câte două haine să aveţi.
4. Şi ori în care casă veţi intra, acolo să petreceţi, şi de acolo să ieşiţi.[944]
5. Şi ori câţi nu vă vor primi pe voi, ieşind din cetatea aceea, şi praful de pe picioarele voastre scuturaţi-l, întru mărturie asupra lor.[945]
6. Şi ieşind, umblau prin sate, binevestind şi tămăduind pretutindenea.
7. Şi a auzit Irod tetrarhul, toate cele ce se făceau de el, şi nu se pricepea, pentru că unii ziceau, că Ioan s-a sculat din morţi,[946]
8. Iar alţii, că Ilie s-a arătat, iar alţii, că un prooroc din cei de demult a înviat.
9. Şi a zis Irod: pe Ioan eu l-am tăiat; dar acesta cine este, de care eu aud unele ca acestea? Şi căuta să-l vadă pe el.
10 Şi întorcându-se Apostolii au spus lui toate câte au făcut. Şi luându-i pe dânşii, s-au dus deosebi în loc pustiu al cetăţii ce se cheamă Vitsaida.[947]
11. Iar noroadele înţelegând, au mers după dânsul, şi primindu-i pe dânşii, le grăia lor de împărăţia lui Dumnezeu, şi pe cei ce aveau trebuinţă de tămăduire, îi vindeca,
12. Iar ziua a început a se pleca şi venind cei doisprezece, au zis lui: slobozeşte noroadele, ca mergând în satele şi în oraşele cele de prin prejur, să găzduiască şi să-şi afle hrană, că aici suntem în loc pustiu.[948]
13. Iar el a zis către dânşii; daţi-le lor voi să mănânce. Iar ei au zis: nu este la noi mai mult decât cinci pâini şi doi peşti, fără decât să ne ducem noi şi să cumpărăm la tot norodul acesta bucate.
14. Că erau ca cinci mii de bărbaţi. Şi a zis către ucenicii săi: puneţi-i pe dânşii cete, câte cincizeci
15. Şi au făcut aşa şi i-au aşezat pe toţi,
16. Deci luând cele cinci pâini şi cei doi peşti, căutând la cer, le-a binecuvântat şi le-a frânt şi le-a dat ucenicilor să le pună înaintea norodului.
17. Şi au mâncat şi s-au săturat toţi, şi au luat din fărâmiturile care rămăseseră lor douăsprezece coşuri.
18. Şi a fost când se ruga el deosebi, erau cu dânsul ucenicii lui, şi i-a întrebat pe dânşii zicând: cine-mi zic noroadele că sunt?
19. Iar ei răspunzând, au zis: Ioan Botezătorul, iar alţii, Ilie; iar alţii, că prooroc oarecare din cei de demult a

[941] Mat. 9, 23 sq; Marc. 5, 35, sq.
[942] Luca 7, 13.
[943] Mat 10, 1; Marc. 6, 7
[944] Luca 10, 5 sq
[945] Luca 10, 11.
[946] Mat. 14, l; Marc. 6, 14.
[947] Ioan 6, l sq.
[948] Ioan 6, 5.

înviat.
20. Şi le-a zis lor: dar voi cine-mi ziceţi că sunt? Iar Petru răspunzând a zis: Hristosul lui Dumnezeu.[949]
21. Iar el certându-i pe dânşii, le-a poruncit, nimănui, să nu spună aceasta,
22. Zicând: că se cade Fiului Omului multe a pătimi, şi a se defăima de Bătrâni şi de Arhierei şi de Cărturari, şi a se omorî şi a treia zi a învia.[950]
23. Şi grăia către toţi: oricine va voi să vie după mine, să se lepede de sine şi să-şi ia crucea sa în toate zilele şi să-mi urmeze mie.[951]
24. Că cine va voi să-şi mântuiască sufletul său, pierde-l-va pe el; iar cine-şi va pierde sufletul său pentru mine, acesta îl va mântui pe dânsul[952]
25. Că ce folos este omului de va dobândi lumea toată iar pe sine se va pierde sau se va păgubi?
26. Că oricine se va ruşina de mine şi de cuvintele mele, de acesta Fiul Omului se va ruşina, când va veni întru slava sa şi a Tatălui şi a sfinţilor îngeri.[953]
27. Şi vă grăiesc vouă cu adevărat sunt unii din cei ce stau aici, care nu vor gusta moarte, până când vor vedea împărăţia lui Dumnezeu,
28. Şi a fost după cuvintele acestea ca la opt zile, şi luând pe Petru şi pe Ioan şi pe Iacov, s-au suit în munte să se roage.[954]
29. Şi s-a făcut, când se ruga el, chipul feţei lui altul şi îmbrăcămintea lui albă, strălucind.
30. Şi iată doi bărbaţi vorbeau cu dânsul, care erau Moise şi Ilie,
31. Care arătându-se în slavă; grăiau de ieşirea lui, care vrea să o plinească în Ierusalim:
32. Iar Petru şi cei ce erau cu dânsul erau îngreuiaţi de somn şi deşteptându-se, au văzut slava lui, şi pe cei doi bărbaţi stând împreună cu dânsul.
33. Şi a fost când s-au despărţit ei de la dânsul, a zis Petru către Iisus: Învăţătorule, bine este nouă să fim aici şi să facem trei colibe: una ţie şi una lui Moise şi una lui Ilie, neştiind ce grăia.
34. Şi acestea grăind el, s-a făcut nor, şi i-a umbrit pe dânşii şi s-au înspăimântat când au intrat ei în nor,
35. Şi glas a fost din nor, zicând: acesta este Fiul meu cei iubit, pe acesta să ascultaţi.[955]
36. Şi după ce a fost glasul, s-au aflat Iisus singur. Şi ei au tăcut şi nimănui n-au spus în zilele acelea nimic din cele ce văzuseră.
37. Şi a fost, a doua zi, pogorându-se ei din munte, l-a întâmpinat pe el norod mult.[956]
38. Şi iată, un bărbat din norod a strigat, grăind: Învăţătorule, rogu-te caută spre fiul meu, că unul născut îmi este mie.
39. Şi iată, duh îl apucă pe el, şi de năpraznă strigă; şi-l zdrobeşte pe el cu spumă, şi abia se duce de la el, sfărâmându-l pe el.
40. Şi m-am rugat de ucenicii tăi să-l scoată, şi n-au putut.
41. Iar Iisus răspunzând, a zis: o neam necredincios şi îndărătnic, până când voi fi cu voi şi voi suferi pe voi? Adu-mi pe fiul tău aici.
42. Şi încă apropiindu-se el, l-a trântit pe el dracul şi l-a scufundat. Iar Iisus a certat pe duhul cel necurat, şi a tămăduit copilul, şi l-a dat tatălui său.
43. Şi se spăimântau toţi de mărimea lui Dumnezeu. Şi mirându-se toţi de toate care a făcut Iisus, au zis către ucenicii săi:
44. Puneţi voi în urechile voastre cuvintele acestea, că Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor.[957]
45. Iar ei nu înţelegeau cuvântul acesta, şi era acoperit de către dânşii, ca să nu-l priceapă; şi se temeau să-l întrebe pe el de cuvântul acesta.[958]
46. Şi a intrat gând întru dânşii: cine ar fi dintre ei mai mare?[959]

[949] Mat. 16, 16 sq. Marc. 8, 29; Ioan 6, 69.
[950] Mat. 17, 22 şi 20, 18 sq
[951] Mat. 16, 24; Marc. 8, 34
[952] Luc. 17, 33
[953] Mat. 10, 33; Marc. 8, 38; Luc. 12, 9; II Tim 2, 12.
[954] Mat. 17, 1. Marc. 9, 2
[955] II Petru 1, 17; Mat. 3, 17
[956] Mat. 17, 14; Marcu 9, 14
[957] Mat. 17, 22
[958] Luca 18, 34
[959] Marc. 9, 34.

47. Iar Iisus ştiind gândul inimii lor, luând un prunc, l-a pus pe el lângă sine.
48. Şi a zis lor: oricine va primi pruncul acesta întru numele meu, pe mine mă primeşte; şi oricine mă va primi pe mine, primeşte pe cela ce m-a trimis pe mine; că cela ce este mai mic întru voi toţi, acesta va fi mare.[960]
49. Iar Ioan răspunzând, a zis: Învăţătorule, am văzut pe oarecare în numele tău scoţând draci, şi l-am oprit pe el, că nu umblă pe urma ta cu noi.
50 Şi a zis către el Iisus: nu-l opriţi, că cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este.
51. Şi a fost când s-au împlinit zilele înălţării lui, el şi-a îndreptat faţa ca să meargă în Ierusalim.
52. Şi a trimis vestitori înaintea feţei sale; şi mergând au intrat într-un oraş al Samarinenilor, ca să-i gătească lui.[961]
53. Şi nu l-au primit pe dânsul, că faţa lui era mergând spre Ierusalim.
54. Şi văzând ucenicii lui, Iacov şi Ioan, au zis: Doamne, voieşti să zicem ca să se pogoare foc din cer şi să-i mistuiască pe ei, precum şi Ilie a făcut?[962]
55. Iar Iisus întorcându-se i-au certat pe dânşii şi a zis: nu ştiţi ai cărui duh sunteţi voi;
56. Că Fiul Omului n-a venit să piardă sufletele oamenilor, ci săi mântuiască. Şi au mers într-alt sat.[963]
57. Şi a fost când mergeau ei pe cale, a zis oarecine către el: Doamne, voi să merg după tine, ori unde vei merge.[964]
58. Şi a zis Iisus lui: vulpile au vizuini şi pasările cerului cuiburi, iar Fiul Omului n-are unde să-şi plece capul.
59. Şi a zis către altul: vino după mine. Iar el a zis: Doamne, dă-mi voie întâi să merg să îngrop pe tatăl meu.
60. Iar Iisus a zis lui: lasă morţii să-şi îngroape pe morţii lor, ier tu mergi de vesteşte împărăţia lui Dumnezeu,
61. Şi a zis şi altul; voi să merg după tine, Doamne, dar întâi dă-mi voie să rânduiesc cele ce sunt în casa mea.
62. Iar Iisus a zis către el: nimeni punându-şi mâna sa pe plug, şi căutând înapoi, este îndreptat întru împărăţia lui Dumnezeu.

CAP. 10

Cei şaptezeci de Apostoli. Legiuitorul doritor de viaţa de veci. Pilda celui căzut între tâlhari. Marta şi Maria.

Iar după acestea a arătat Domnul şi pe alţi şaptezeci şi au trimis pe dânşii câte doi înaintea feţei sale, întru tot oraşul şi locul unde vrea ei să meargă.
2. Şi zicea către dânşii: secerişul este mult iar lucrătorii puţini; deci rugaţi pe Domnul secerişului, ca să scoată lucrători la secerişul său.[965]
3. Mergeţi, iată eu vă trimit pe voi ca mieii în mijlocul lupilor.[966]
4. Să nu purtaţi pungă, nici traistă nici încălţăminte; şi pe nimenea să nu întrebaţi de sănătate în cale.[967]
5. Şi ori în care casă veţi intra întâi ziceţi: pace casei aceştia,
6. Şi de va fi acolo fiul păcii se va odihni peste dânsul pacea voastră; iar de nu, la voi se va întoarce.
7. Şi întru aceiaşi casă petreceţi, mâncând şi bând cele de la dânşii; că vrednic este lucrătorul de plata sa. Să nu vă mutaţi din casă în casă.[968]
8. Şi ori în care cetate veţi intra şi vă vor primi pe voi, mâncaţi cele ce se vor pune înaintea voastră.
9. Şi tămăduiţi bolnavii care vor fi într-însa şi grăiţi lor: s-a apropiat spre voi împărăţia lui Dumnezeu.
10. Iar ori în care cetate veţi intra, şi nu vă vor primi pe voi, ieşind la uliţele ei cele late, ziceţi:
11. Şi praful ce s-a lipit de noi din cetatea voastră, îl scuturăm vouă. Însă aceasta să ştiţi, că s-a apropiat spre voi împărăţia lui Dumnezeu.
12. Grăiesc vouă: că mai uşor va fi Sodomului în ziua aceea, decât

[960] Mat. 10, 40; Ioan 13, 20
[961] Ioan 4, 4.
[962] IV Împ. 1, 10 sq
[963] Ioan 3, 17 şi 12, 47
[964] Mat. 8, 19
[965] Ioan 4, 35; Mat. 9, 37 sq
[966] Mat. 10, 16
[967] Mat. 10, 9.
[968] A doua Lege 24, 14; Mat. 10, 10; I Cor. 9, 14

cetăţii acelea.
13. Vai ţie, Horazine! Vai ţie Vitsaido! Că de s-ar fi făcut în Tir şi în Sidon puterile care s-au făcut întru voi, de mult în sac şi în cenuşă şezând s-ar fi pocăit,[969]
14. Însă Tirului şi Sidonului mai uşor va fi la judecată decât vouă.
15. Şi tu Capernaume, care până la cer te-ai înălţat, până la iad te vei pogorî,
16. Cela ce ascultă pe voi, pe mine mă ascultă, şi cela ce se leapădă de voi, de mine să leapădă. Iar cela ce se leapădă de mine, se leapădă de cela ce m-a trimis pe mine,[970]
17. Şi s-au întors cei şaptezeci cu bucurie, zicând: Doamne şi dracii se pleacă nouă întru numele tău.
18. Şi a zis lor: văzut-am pe satana ca un fulger din cer căzând.[971]
19. Iată dau vouă stăpânire să călcaţi peste şerpi şi peste scorpii şi peste toată puterea vrăjmaşului şi nimic pe voi nu vă va vătăma.[972]
20. Însă pentru aceasta nu vă bucuraţi, căci duhurile se pleacă vouă; ci vă bucuraţi mai vârtos, că numele voastre s-au scris în ceruri.[973]
21. Întru acest ceas s-au bucurat cu duhul Iisus şi au zis: mărturisescu-mă ţie, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi pricepuţi şi le-ai descoperii pe ele pruncilor, adevărat Părinte, că aşa a fost buna voinţă înaintea ta.[974]
22. Şi întorcându-se către ucenicii săi a zis: toate îmi sunt date mie de la Tatăl meu, şi nimenea nu ştie cine este Fiul, fără numai Tatăl, şi cine este Tatăl, fără numai Fiul, şi căruia va voi Fiul să-i descopere.[975]
23. Şi întorcându-se către ucenici deosebi a zis: fericiţi ochii care văd cele ce voi vedeţi.[976]
24. Că grăiesc vouă, că mulţi prooroci şi împăraţi au voit să vadă cele ce vedeţi voi şi un au văzut şi să audă cele ce auziţi şi nu au auzit.[977]
25. Şi iată, un legiuitor s-a sculat, ispitindu-l pe el şi zicând: Învăţătorule, ce voi, face să moştenesc viaţa cea veşnică?[978]
26. Iar el a zis: în lege ce este scris? cum citeşti?
27. Iar el răspunzând a zis: să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ia şi din toi sufletul tău şi din toată vârtutea ta, şi din tot cugetul tău şi pe aproapele tău ca însuţi pe tine.[979]
28. Şi i-a zis lui; drept ai răspuns: aceasta fă şi vei fi viu.[980]
29. Iar el vrând să se îndrepteze pe sine, a zis către Iisus: şi cine este aproapele meu?[981]
30. Iar Iisus răspunzând, a zis: un om oarecare se pogora din Ierusalim în Ierihon şi a căzut între tâlhari, care dezbrăcându-l pe el şi rănindu-l, s-au dus, lăsându-l abia viu.
31. Şi după întâmplare un preot se pogora pe calea aceea şi văzându-l pe dânsul, a trecut pe alăturea.
32. Aşijderea şi un Levit, fiind la acel loc, viind şi văzându-l pe el, a trecut pe alăturea.
33. Iar un Samarinean mergând pe cale, a venit la el şi văzându-l i s-a făcut milă.
34 Şi apropiindu-se, a legat rănile lui, turnând untdelemn şi vin şi punându-l pe dobitocul lui, l-a dus într-o casă de oaspeţi şi a purtat grijă de el.
35. Şi a doua zi ieşind şi scoţând doi dinari, a dat gazdei şi i-a zis lui: poartă grijă de dânsul şi orice vei mai cheltui, eu când mă voi întoarce, voi da ţie.
36. Deci care dintru acei trei, ţi se pare a fi aproapele celui ce căzuse între tâlhari?
37. Iară el a zis: cela ce a făcut milă cu dânsul. Iar Iisus a zis lui: mergi şi fă şi tu asemenea.
38. Şi a fost când se duceau ei, şi el a intrat într-un sat; iar o muiere (cu) numele ei Marta l-a primit pe el în

[969] Mat. 11, 21
[970] Ioan 13, 20
[971] Apoc. 12, 8 sq
[972] Ps 90, 1.
[973] Filip 4, 3.
[974] Mat, 11, 25 sq.
[975] Ioan 1, 18 şi 6, 46
[976] III Împ. 10, 8; Marcu 13, 16
[977] I Petru l, 10.
[978] Mat. 22, 35 sq; Marcu 12, 28 sq
[979] Lev 19, 18
[980] Lev. 18, 5; Ioan 11, 1.
[981] Eş. 2, 13.

casa sa.[982]
39. Şi aceea avea o soră ce se chema Maria, care şezând lângă picioarele lui Iisus, asculta cuvintele lui.
40. Iar Marta se silea spre multă slujbă şi stând a zis: Doamne, au nu socoteşti că sorumea singură m-a lăsat să slujesc? Ci zii ca să-mi ajute.
41. Şi răspunzând Iisus, a zis ei, Marto, Marto, te grijeşti şi spre multe te sileşti;
42. Ci un lucru trebuieşte, iar Maria partea cea bună şi-a ales, care nu se va lua de la dânsa.

CAP. 11.

Rugăciunea Domneasca. Vindecarea unui mut. O femeie, fericeşte pe Iisus. Iudeii cer semn din cer. Iisus învăţând la un ospăţ şi mustrându-i pe legiuitori.

Şi a fost când era el la un loc rugându-se, după ce a încetat, a zis unul din ucenicii lui către dânsul: Doamne, învaţă-ne pe noi să ne rugăm, precum şi Ioan a învăţat pe ucenicii săi.
2. Şi le-au zis lor: când vă, rugaţi ziceţi: Tatăl nostru care eşti în ceruri, sfinţească-se numele tău. Vie împărăţia ta. Fie voia ta, precum în cer şi pe pământ.[983]
3. Pâinea noastră cea spre fiinţă dăne-o nouă în toate zilele.
4. Şi ne iartă nouă păcatele noastre, că şi noi iertăm tuturor celor ce ne sunt datori nouă. Şi nu ne duce pe noi întru ispită, ci ne izbăveşte de cel viclean.
5. Şi a zis către ei: cine dintre voi are prieten şi va merge către dânsul la miezul nopţii şi va zice lui: prietene, dă-mi împrumut trei pâini;
6. Că a venit din cale un prieten la mine, şi n-am ce pune înaintea lui?
7. Şi acela răspunzând dinlăuntru, va zice: nu-mi face osteneală, acum uşa s-a încuiat şi copiii mei sunt în aşternut cu mine, nu pot să mă scol să-ţi dau ţie.
8. Grăiesc vouă: măcar de nu i-ar da lui sculându-se, pentru că este lui prieten, dar pentru obrăznicia lui sculându-se, va da lui câte îi trebuie.[984]
9. Şi eu zic vouă: cereţi şi se va da vouă; căutaţi şi veţi afla; bateţi şi se va deschide vouă.[985]
10. Că tot cela ce cere, va lua, şi cela ce caută, va afla, şi celui ce bate, i se va deschide.
11. Şi la care tată dintre voi, de va cere fiul pâine, au doară piatră îi va da lui? Sau peşte, au doară în loc de peşte, şarpe îi va da lui?
12. Sau de va cere ou, au îi va da lui scorpie?
13. Deci dacă voi fiind răi, ştiţi să daţi daruri bune fiilor voştri, cu cât mai vârtos Tatăl cel din cer va da Duh Sfânt celor ce cer de la dânsul?
14. Şi era scoţând un drac şi acela era mut. Şi a fost după ce a ieşit dracul, a grăit mutul şi s-au mirat noroadele.[986]
15. Iar oarecare dintr-înşii ziceau: cu veelzevul domnul dracilor scoate dracii.
16. Iar alţii ispitindu-l, cereau de la dânsul semn din cer.[987]
17. Iar el ştiind gândurile lor, a zis lor: toată împărăţia ce s-a împerecheat între sine se pustieşte şi casă peste casă cade.
18. Deci şi satana dacă s-a împerecheat între sine, cum va sta împărăţia lui? Că ziceţi că, cu veelzevul scot eu dracii,
19. Iar dacă eu cu veelzevul scot dracii, feciorii voştri cu cine (îi) scot? Pentru aceasta ei vor fi vouă judecători.
20. Iar dacă eu cu degetul lui Dumnezeu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăţia lui Dumnezeu.[988]
21. Când cel tare întrarmat fiind păzeşte curtea sa, în pace sunt averile lui.
22. Iar când va veni cel mai tare decât dânsul, şi-l va birul pe el, ia toate armele lui, întru care se nădăjduia şi împarte prăzile lui.[989]
23. Cela ce nu este cu mine

[982] Ioan 11, 1 şi 12, 2.
[983] Mat. 6, 9.
[984] Luc. 18, 5
[985] Mat 7, 7; Marc. 11, 24; Ioan 16, 23
[986] Mat. 12, 22 sq; Marc. 3, 22
[987] Mat. 16, 10 sq
[988] Eş 8, 19.
[989] Col. 2, 15.

împotriva mea este, şi cela ce nu adună cu mine risipeşte.[990]
24. Când duhul cel necurat va ieşi din om, umblă prin locuri fără de apă, căutându-şi odihnă, şi neaflând zice: mă voi întoarce în casa mea de unde am ieşit.
25. Şi venind o află măturată şi împodobită.
26 Atuncea merge şi ia alte şapte duhuri mai rele decât sine, şi intrând locuiesc acolo; şi se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi.[991]
27. Şi a fost când zicea el acestea, ridicând o muiere glas din norod a zis lui: fericit este pântecele care te-a purtat şi ţâţele care ai supt.
28. Iar el a zis: adevărat, fericiţi cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc pe el.[992]
29. Iar adunându-se noroadele au început a zice: neamul acesta viclean este; semn cere şi semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona proorocul.
30. Că precum a fost Iona semn Ninevitenilor, aşa va fi şi Fiul Omului la neamul acesta;
31. Împărăteasa de la austru se va scula la judecată cu bărbaţii neamului acestuia, şi-i va osândi pe ei; că a venit de la marginile pământului să audă înţelepciunea lui Solomon, şi iată mai mult decât Solomon aicea.[993]
32. Bărbaţii de la Ninive se vor scula la judecată cu neamul acesta şi-l vor osândi pe el; căci ei s-au pocăit pentru propovăduirea lui Iona, şi iată mai mult decât Iona aici.[994]
33. Nimenea aprinzând lumina o pune întru ascuns, nici supt obroc, ci în sfeşnic, ca cei ce intră să vadă lumina.[995]
34. Lumina trupului este ochiul; deci când va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat; iar când va fi rău, şi trupul tău întuneric va fi.
35. Drept aceea, socoteşte ca lumina care este întru tine să nu fie întuneric.
36. Deci dacă trupul tău va fi tot luminat; neavând vreo parte întunecată, va fi luminat tot, ca şi când lumina cu strălucirea te luminează.
37. Iar când grăia, îl ruga pe dânsul un Fariseu ca să prânzească la el, şi intrând, au şezut.
38. Iar Fariseul văzând, s-a mirat că nu s-au spălat întâi mai înainte de prânz.[996]
39. Iar Domnul a zis către dânsul: acum voi Fariseii, partea cea dinafară a paharului şi a blidului curăţiţi; iară cea dinlăuntrul vostru este plină de răpire şi de vicleşug.[997]
40 Nebunilor, au nu cela ce au făcut cea dinafară, a făcut şi cea dinlăuntru?
41. Însă cele ce sunt la voi, daţi-le milostenie, şi iată, toate vor fi vouă curate.
42. Şi vai vouă Fariseilor! Că zeciuiţi izma şi ruta şi toate verdeţurile, şi treceţi judecata şi dragostea lui Dumnezeu; acestea se cădea a le face, şi acelea a nu le lăsa.
43. Vai vouă Fariseilor! Că iubiţi scaunele cele mai de sus în sinagogi şi închinăciunile prin târguri.
44. Vai vouă Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici că sunteţi ca mormintele cele ce nu se văd şi oamenii ce umblă deasupra lor nu le ştiu.
45. Şi răspunzând unul din legiuitori, a zis lui: Învăţătorule, acestea zicând şi pe noi ne ocărăşti.
46. Iar el a zis: şi vouă legiuitorilor, vai! Că însărcinaţi pe oameni cu sarcini, care nu se pot lesne purta; iar voi nici cu un deget al vostru nu vă atingeţi de sarcini.[998]
47. Vai vouă! Că ziditi mormintele proorocilor şi părinţii voştri i-au ucis pe ei.[999]
48. Deci mărturisiţi şi împreună voiţi lucrurile părinţilor voştri; că aceia i-au ucis pe ei, iar voi ziditi mormintele lor.
49. Pentru aceasta şi înţelepciunea lui Dumnezeu a zis: trimite-voi către

[990] Marc. 9, 40
[991] Ioan 5, 14.
[992] Mat. 7, 21
[993] III Împ 10, 1; II Paral. 9, 1; Mat. 12, 42.
[994] Iona 2, 1; 3, 5; Mat. 12, 41
[995] Marc. 4, 21
[996] Mat 15, 2.
[997] Mat. 23. 25.
[998] Is. 10, 1; Mat. 23. 4; Fapt 15, 10.
[999] Mat. 23, 29 sq

ei prooroci şi apostoli şi dintr-înşii vor ucide şi vor goni:
50. Ca să se ceară sângele tuturor proorocilor, ce s-a vărsat din începutul lumii de la neamul acesta.
51. De la sângele lui Avel până la sângele Zahariei, care a pierit între altar şi între biserică; adevărat zic vouă: se va cere de la neamul acesta.[1000]
52. Vai vouă legiuitorilor! Că aţi luat cheia cunoştinţei, voi nu aţi intrat şi pe cei ce vreau să intre i-aţi oprit,
53. Şi zicând el acestea către ei, a început Cărturarii şi Fariseii tare a se mânia spre dânsul şi a sta lui împotrivă de multe.
, 54. Pândindu-l pe el şi căutând ca să vâneze ceva din gura lui, ca să-l învinuiască pe el.

CAP. 12.

Aluatul Fariseilor. De cine trebuie a se teme. Hula împotriva Duhului Sfânt. Curajul în izgoniri. Sfaturi împotriva lăcomiei. Defăimarea celor lumeşti. Ferirea de iubirea de argint. A nu se prici cu aproapele.

Şi adunându-se mulţimi de noroade încât se călcau unii pe alţii, au început a zice ucenicilor săi: mai întâi păziţi-vă de aluatul Fariseilor, care este făţăria.[1001]
2. Că nimic nu este acoperit, care nu se va descoperi, şi ascuns, care nu se va cunoaşte.
3. Pentru aceea câte aţi zis la întuneric, la lumină se vor auzi, şi ce aţi grăit la ureche în cămări, se va propovădui deasupra caselor.[1002]
4. Deci grăiesc vouă prietenilor mei: nu vă temeţi de cei ce ucid trupul şi după aceea nu pot nimic mai mult să facă.[1003]
5. Ci voi arăta vouă de cine să vă temeţi. Să vă temeţi de acela ce are putere după ce l-a ucis, să-l arunce în Gheena. Adevăr grăiesc vouă: de acela, să va temeţi.
6. Au nu se vând cinci păsări cu doi filiari? Şi nici una dintr-însele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.
7. Ci şi perii capului vostru toţi sunt număraţi. Deci nu vă temeţi; că voi sunteţi cu mult mai buni decât păsările.[1004]
8. Şi zic vouă: tot cel ce va mărturisi întru mine înaintea oamenilor, şi Fiul Omului va mărturisi întru dânsul înaintea îngerilor lui Dumnezeu.[1005]
9. Iar cela ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu.
10. Şi tot cela ce va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se vă ierta lui; iar celui ce va huli împotriva Duhului Sfânt, nu se va ierta.[1006]
11. Iar când vă vor duce pe voi la soboare şi la dregători şi la stăpâni, nu vă grijiţi cum şi ce veţi răspunde sau ce veţi zice;[1007]
12. Că Duhul Sfânt vă va învăţa pe voi întru acel ceas, cele ce se cade a zice.
13. Şi a zis lui oarecare din norod: învăţătorule, zi fratelui meu să împartă ca mine moştenirea.
14. Iar el a zis lui: Omule, cine m-a pus pe mine judecător sau împărţitor peste voi?
15. Şi a zis către ei: vedeţi şi vă feriţi de lăcomie; că nu întru a prisosi cuiva din avuţiile sale este viaţa lui.[1008]
16. Şi a zis o pildă către dânşii, grăind: unui om bogat i-a rodit ţarina.
17. Şi cugeta întru sine, zicând: ce voi face, că nu am unde aduna rodurile mele?
18. Şi a zis: aceasta voi face: strica-voi jitniţele mele, şi mai mari le voi zidi şi voi strânge acolo toate rodurile mele şi bunătăţile mele.
19. Şi voi zice sufletului meu: suflete, ai multe bunătăţi strânse spre mulţi ani, odihneşte-te, mănâncă, bea, veseleşte-te.
20. Iar Dumnezeu i-a zis lui: nebune, în această noapte sufletul tău vor să-l ceară de la mine; dar cele ce ai gătit, ale cui vor fi?
21. Aşa este cela ce strânge luiş

[1000] Fac 4, 8; II Paral. 24, 21
[1001] Mat. 16, 6 sq.
[1002] Mat, 10, 27
[1003] Is. 8, 13 şi 51, 12
[1004] Luc. 21, 18.
[1005] Mat. 10, 32.
[1006] Mat. 12, 31; Marcu 3, 29
[1007] Mat. 10, 19; Marcu 13, 11
[1008] I Tim. 6, 9 sq. Mat. 4, 4.

comoară, iar nu în Dumnezeu se îmbogăţeşte.
22. Şi a zis către ucenicii săi; pentru aceasta zic vouă, nu vă grijiţi cu sufletul vostru, ce veţi mânca; nici cu trupul, în ce vă veţi îmbrăca.[1009]
23. Sufletul mai mare este decât hrana şi trupul decât haina.
24. Căutaţi la corbi, că nu seamănă nici nu seceră; care nu au cămări nici jitniţe şi Dumnezeu îi hrăneşte pe ei; cu cât mai mult voi sunteţi mai buni decât păsările?
25. Şi cine din voi grijindu-se poate să adauge statului său un cot?
26. Deci dacă nici ce este mai mic nu puteţi face, ce vă mai grijiţi de celelalte?
27. Socotiţi la crinii cum cresc; nu se ostenesc, nici nu torc; şi grăiesc vouă, că nici Solomon întru toată slava sa nu s-a îmbrăcat ca unul din aceştia.
28. Şi de vreme ce iarba, care este astăzi în câmp şi mâine în cuptor se aruncă, Dumnezeu aşa o îmbracă; cu cât mai vârtos pe voi, puţin credincioşilor?
29. Şi voi să nu contaţi ce veţi mânca, sau ce veţi bea şi nu vă înălţaţi.
30. Că toate acestea păgânii lumii aceştia le caută; iar Părintele vostru ştie ca vă trebuiesc acestea.
31. Cereţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi acestea toate se vor adăuga vouă.
32. Nu te teme turmă mică; că bine a voit Tatăl vostru să vă dea vouă împărăţia.
33. Vindeţi avuţiile voastre şi daţi milostenie; faceţi-vă vouă pungi care nu se învechesc, comoară neîmpuţinată în ceruri, unde furul nu se apropie, nici molia nu o strică.[1010]
34. Că unde este comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră,
35. Să fie mijloacele voastre încinse şi făcliile aprinse;[1011]
36 Şi voi asemenea cu oamenii care aşteaptă pe domnul lor, când se va întoarce de la nunţi; ca viind şi bătând, îndată să-i deschidă lui.
37. Fericite slugile acelea, pe care venind domnul, îl va afla priveghind. Amin zic vouă, că se va încinge şi îi va pune pe dânşii să şadă, şi venind va sluji lor.
38. Şi de va veni la a doua strajă şi la a treia strajă de va veni, şi-i va afla aşa, fericite sunt slugile acelea.
39. Iar aceasta să ştiţi, că de ar şti stăpânul casei în care ceas va veni furul, ar priveghea nu ar lăsa să-i sape casa lui.[1012]
40. Deci şi voi fiţi gata; că în ceasul care nu gândiţi, Fiul Omului va veni.
41. Şi a zis Petru lui: Doamne, către noi zici pilda aceasta, sau şi către toţi?
42. Şi a zis Domnul: oare cine este iconomul cel credincios şi înţelept, pe care îl va pune domnul peste slugile sale, ca să le dea la vreme măsura de grâu.[1013]
43. Fericită este sluga aceea, pe care venind domnul lui îl va afla făcând aşa.
44. Adevărat grăiesc vouă, că-l va pune pe dânsul peste toate avuţiile sale.
45. Iar de va zice sluga aceea întru inima sa: zăboveşte domnul meu a veni, şi va începe a bate pe slugi şi pe slujnice, şi a mânca şi a bea şi a se îmbăta;
46. Veni-va domnul slugii aceea în ziua întru care nu gândeşte şi în ceasul întru care nu ştie, şi-l va tăia pe el în două, şi partea lui cu necredincioşii o va pune.
47. Iar sluga ceea ce a ştiut voia domnului său, şi nu a gătit nici a făcut după voia lui, seva bate mult.[1014]
48. Iar cela ce nu a ştiut şi a făcut cele vrednice de bătăi, se va bate puţin. Şi tot căruia s-a dat mult, mult se va cere de la el; şi căruia i s-a încredinţat mult, mai mult vor cere de la ei.
49. Foc am venit să arunc pe pământ, şi ce voiesc, dacă acum s-a aprins?
50. Şi cu botez am a mă boteză şi cum mă strâmtorez până ce se va

[1009] Matei 6, 25 sq
[1010] Mat. 6, 19 sq
[1011] Ier. 1, 17; I Petr. l, 13; Mat. 25, 1 sq.
[1012] Mat. 24, 43; I Tes. 5, 2.
[1013] Mat. 24, 45
[1014] Iac. 4, 17.

sfârşi!
51. Au vi se pare că am venit să dau pace pe pământ? Nu, zic vouă, ci împărţire.[1015]
52. Că vor fi de acum înainte cinci întru o casă împărţiţi, trei împotriva a doi, şi doi împotriva a trei.
53. Se va împărţi tatăl împotriva feciorului şi feciorul împotriva tatălui; muma împotriva fetei şi fata împotriva mumei; soacra împotriva nurorii şi nora împotriva soacrei.[1016]
54. Şi zicea şi noroadelor: când vedeţi norul ridicându-se de la apus numai decât ziceţi, ca ploaie mare vine, şi este aşa.[1017]
55. Şi când austrul suflând, ziceţi, că zăduf va să fie, şi este.
56. Făţarnicilor, faţa cerului şi a pământului ştiţi a cerca; dar vremea aceasta cum n-o cercaţi?[1018]
57. Căci nu judecaţi şi întru voi ce este drept?
58. Şi când mergi cu pârâşul tău la domn, pe cale, dă lucrare să te izbăveşti de el; ca nu cumva să te tragă la judecător şi Judecătorul te va da temnicerului, şi temnicerul te va arunca în temniţă.[1019]
59. Zic ţie, nu vei ieşi de acolo, până nu vei plăti şi filiarul cel mai de apoi.

CAP. 13.

Iisus îndeamnă la pocăinţă cu pilda Galileenilor, cu cei ucişi în Siloam şi cu pilda smochinului neroditor. Femeia cu duhul neputinţei. Grăunţul de muştar. Uşa cea strâmtă. Iisus ameninţat cu moarte din partea lui Irod. Ierusalimul ucigător de prooroci.

Şi au venit oarecare întru acea vreme spunându-i lui de Galileenii, al căror sânge Pilat i-a amestecat cu jertfele lor.
2. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: au vi se pare că Galileenii aceştia mai păcătoşi decât toţi Galileenii au fost, căci au pătimit acestea?
3. Nu, ci zic vouă; ca de nu vă veţi pocăi, toţi aşa veţi pieri,[1020]
4. Sau acei optsprezece, peste care a căzut turnul în Siloam şi i-a omorât, vi se pare că aceştia au fost mai păcătoşi decât toţi oamenii care locuiau în Ierusalim?
5. Nu, ci zic vouă: că de nu vă veţi pocăi, toţi aşa veţi pieri.
6. Şi zicea pilda aceasta: oarecine avea un smochin în via lui sădit şi a venit căutând roadă întru el şi nu a aflat.[1021]
7. Şi a zis către vierul: iată, trei ani sunt de când vin căutând roadă în smochinul acesta, şi nu aflu, taie-l pe el; pentru ce şi pământul împresoară în zadar?
8. Iar el răspunzând zice lui: doamne, lasă-l pe ei şi într-acest an, până-l voi săpa împrejur şi voi pune gunoi;
9 Şi de va face roadă, iar de nu îl vei tăia în anul cel viitor.
10. Şi era învăţând întru una din sinagogi sâmbăta.
11. Şi iată o muiere era care avea duhul neputinţei de optsprezece ani, şi era gârbovă şi nu putea să se ridice în sus nicidecum.
12. Iar Iisus văzându-o pe dânsa, a chemat-o şi a zis ei: muiere, te-ai slobozit de boala ta.
13. Şi şi-a pus pe dânsa mâinile şi îndată s-a îndreptat şi slăvea pe Dumnezeu.
14. Iar mai marele sinagogii mâniindu-se că o vindecase Iisus sâmbăta, răspunzând zicea norodului: şase zile sunt întru care se cade a lucra; deci întru acestea venind vă vindecaţi, iară nu în ziua sâmbetei.
15. Iar Domnul a răspuns lui şi a zis: făţarnice, fiecare din voi sâmbăta au nu-şi dezleagă boul său sau asinul de la iesle, şi-l duce de-l adapă?[1022]
16. Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pe care a legat-o satana, iată de optsprezece ani, au nu se cădea a se dezlega din legătura aceasta în ziua sâmbetei?
17. Şi acestea zicând ei, se ruşinau toţi cei ce stau împotriva lui; şi tot norodul se bucura de toate cele slăvite ce se făceau de dânsul.
18. Şi zicea: cui este asemenea împărăţia lui Dumnezeu? Şi cu ce o

[1015] Mat 10, 34
[1016] Mih. 7, 6.
[1017] Mat. 16, 2
[1018] Ioan 4, 35
[1019] Pild. 25, 8; Mat. 5. 25 sq
[1020] Ps. 7, 13
[1021] Mat. 21, 10
[1022] Mat. 12, 11; Luc. 14, 5.

voi asemăna pe dânsa?
19. Asemenea este grăunţului de muştar, pe care luându-l omul, l-a aruncat în grădina sa, şi a crescut şi s-a făcut copac mare, şi păsările cerului s-au sălăşluit în ramurile lui.[1023]
20. Iarăşi au zis: cu ce voi asemăna împărăţia lui Dumnezeu?
21. Asemenea este aluatului, pe care luându-l muierea, l-a ascuns în trei măsuri de făină, pană s-a dospit toată.
22. Şi umbla prin oraşe şi prin sate învăţând şi cale făcând în Ierusalim.
23. Şi i-a zis oarecine lui: Doamne, au puţini sunt cei ce se mântuiesc? Iar el a zis lor:
24. Nevoiţi-vă a intra prin uşa cea strâmtă, că mulţi, zic vouă, vor căuta să intre şi nu vor putea.[1024]
25. Deci după ce se va scula stăpânul casei, şi va încuia uşa şi veţi începe a sta afară şi a bate în uşă zicând: Doamne, Doamne, deschide nouă; şi răspunzând va zice vouă: nu vă ştiu pe voi de unde sunteţi;
26. Atunci veţi începe a zice: am mâncat înaintea ta şi am băut şi în uliţele noastre ai învăţat.
27. Şi va zice: zic vouă, nu vă ştiu pe voi de unde sunteţi, depărtaţi-vă de la mine toţi lucrătorii nedreptăţii.[1025]
28. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor, când veţi vedea pe Avraam şi pe Isaac şi pe Iacov, şi pe toţi proorocii întru împărăţia lui Dumnezeu, iar pe voi scoşi afară.
29. Şi vor veni de la răsărit şi de la apus şi de la amiază-noapte şi de la amiazăzi şi vor şedea întru împărăţia lui Dumnezeu.
30. Şi iată, sunt pe urmă care vor fi întâi, şi sunt întâi care vor fi pe urmă.[1026]
31. În ziua aceea s-au apropiat oarecare din Farisei, zicând lui: ieşi şi te du de aici, că Irod va să te omoare.
32. Şi a zis lor: mergând, spuneţi vulpii acesteia: iată, scot draci şi fac vindecări astăzi şi mâine şi a treia zi mă voi sfârşi.
33. Însă mi se cade astăzi şi mâine şi în cealaltă zi a merge; că nu este cu putinţă să piară prooroc afară din Ierusalim.
34. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omori proorocii şi ucizi cu pietre pe cei trimişi la tine, de câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, cum adună găina puii să-i supt aripi şi nu aţi voit
35. Iată, se lasă vouă casa voastră pustie, şi amin grăiesc vouă: că nu mă veţi vedea de acum până va veni, când veţi zice: bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

CAP. 14.

Iisus vindecă pe bolnavul de idropică. Învaţă a nu căuta locurile, dintâi la mese şi a chema pe săraci. Pilda despre cei chemaţi la cină. Adevăratul ucenic al lui Hristos.

Şi a fost când a intrat el în casa oarecăruia din boierii Fariseilor sâmbăta, ca sa mănânce pâine şi aceia îl pândeau pe el.
2. Şi iată un om bolnav de idropică era înaintea lui.
3. Şi răspunzând Iisus, a zis către Farisei şi către legiuitori grăind: oare este slobod sâmbăta a vindeca?[1027]
4. Iar ei au tăcut. Şi apucându-l l-a vindecat pe el şi l-a slobozit.
5. Şi răspunzând către ei, a zis: căruia dintre voi fiul sau boul de va cădea în puţ, au nu îndată îl va scoate pe el în ziua sâmbetei?[1028]
6. Şi n-au putut răspunde lui la acestea.
7. Şi zicea către cei chemaţi pildă, luând aminte cum îşi alegeau şederile mai sus, zicând către dânşii:
8. Când te va chema cineva la nuntă, nu şedea în locul cel mai de sus, ca nu cumva să fie chemat de dânsul altul mai cinstii decât tine;
9. Şi venind cela ce şi pe tine şi pe acela a chemat, va zice ţie: dă locul acestuia, şi atunci vei începe cu ruşine locul cel mai de jos a-l ţinea.
10. Ci când te va chema, mergând şezi la locul cel mai de jos; ca, când va veni cel ce te-a chemat, să-ţi zică

[1023] Mat. 13, 31 sq. Marcu 4, 31.
[1024] Mat. 7, 13; Filip. 3, 12
[1025] Ps. 6. 9; Mat. 7, 23 şi 25, 41
[1026] Mat. 19, 30; Marc. 10, 31
[1027] Mat. 12, 10 sq
[1028] Luca 13, 15. 11. Mat. 23, 12

ţie: prietene, suie mai sus, atunci îţi va fi fie cinste înaintea celor ce vor şedea împreună cu tine.
11. Că tot cel ce se înalţă, se va smeri, şi cel ce se smereşte, se va înălţa.
12. Şi zicea şi celui ce îl chemase pe el: când faci praznic sau cină, nu chema prietenii tăi, nici fraţii tăi, nici rudele tale, nici vecini bogaţi; ca nu cândva să te cheme şi ei pe tine, şi să ţi se facă răsplătire.
13 Ci când faci ospăţ, cheamă săracii, neputincioşii, şchiopii şi orbii;
14. Şi fericit vei fi, căci nu pot să-ţi întoarcă, că ţi se va întoarce ţie întru învierea drepţilor.
15. Şi auzind acestea unul din cei ce şedeau cu el, a zis: fericit este cel ce va prânzi întru împărăţia lui Dumnezeu.
16. Iar el a zis lui: un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi;[1029]
17. Şi a trimes pe sluga sa în ceasul cinei să zică celor chemaţi: veniţi, că iată gata sunt toate.
18. Şi au început toţi dimpreună a se lepăda. Cel dintâi a zis lui: ţarină am cumpărat, şi am nevoie să ies şi să o văd, rogu-te să mă ierţi.
19. Şi altul a zis: perechi de boi am cumpărat cinci, şi merg să-i ispitesc; rogu-te să mă ierţi.
20. Şi altul a zis: muiere mi-am luat şi pentru aceasta nu pot veni.
21. Şi întorcându-se sluga aceea, a spus domnului său acestea. Atunci mâniindu-se stăpânul casei, a zis slugii sale: ieşi curând la răspântiile şi uliţele cetăţii, şi săracii şi betegii şi şchiopii şi orbi adu-i aici.
22. Şi a zis sluga: doamne, s-a făcut cum ai poruncit şi încă mai este loc.
23. Şi a zis domnul către slugă: ieşi la drumuri şi la garduri şi-i sileşte să intre ca să se umple casa mea.
24. Că zic vouă: că nici unul din bărbaţii aceia ce erau chemaţi, nu va gusta cina mea.
25. Şi mergeau cu dânsul noroade multe, şi întorcându-se, le-a zis lor:
26. Oricine vine către Mine şi nu urăşte pe tatăl său şi pe mumă şi pe muiere şi pe fecior şi pe fraţi şi pe surori, încă şi pe sufletul său, nu poate fi ucenic al Meu.[1030]
27. Şi cel ce nu-şi poartă crucea sa şi vine după mine, nu poate fi ucenic al meu.[1031]
28. Că cine dintre voi vrând să zidească turn au nu întâi şezând, îşi socoteşte cheltuiala, de are cele spre săvârşire?
29. Ca nu cândva punând el temelia şi neputând săvârşi, toţi cei ce vor vedea să înceapă a-l batjocori, zicând:
30. Că acest om a început a zidi şi n-a puful săvârşi.
31. Sau care împărat, mergând să se lovească cu alt împărat la război, au nu şezând întâi, se sfătuieşte de va putea cu zece mii să se întâmpine cu cela ce vine asupra lui cu douăzeci de mii?
32. Iar de nu, încă fiind el departe, trimiţând solie, se roagă de pace.
33. Deci aşa fiecare dintre voi, care nu se leapădă de toate avuţiile sale nu poale fi ucenic al meu.
34. Bună este sarea, iar dacă sarea se va împuţi, cu ce se va îndulci?[1032]
35. Nici în pământ, nici în gunoi nu este de treabă, afară o leapădă pe ea. Cela ce are urechi de auzit, să audă.[1033]

CAP. 15.
Pilda despre oaia şi drahma cea pierdută. Fiul cel risipitor.

Şi era apropiindu-se de dânsul toţi vameşii şi păcătoşii ca să-l asculte pe el.[1034]
2. Şi cârteau Fariseii şi Cărturarii zicând: acesta pe păcătoşi primeşte şi mănâncă cu dânşii.[1035]
3. Şi a zis către ei pilda aceasta, grăind:
4 Care om dintre voi, având o sută de oi şi pierzând una dintre ele, au nu lasă pe cele nouăzeci şi nouă în pustie şi merge după cea pierdută,

[1029] Mat. 22, l sq.
[1030] Mat. 10, 37 sq
[1031] Marc. 8, 34.
[1032] Mat. 5, 13; Marc. 9, 50.
[1033] Luca 8, 8
[1034] Mat. 9, 10
[1035] Luca 7, 39.

până când o află pe ea?[1036]
5. Şi aflându-o o pune pe umerii săi bucurându-se.
6. Şi venind la casa sa, cheamă prietenii şi vecinii, zicând lor: bucuraţi-vă cu mine, că am găsit oaia mea cea pierdută.
7. Zic vouă: că aşa va fi bucurie în cer de un păcătos ce se pocăieşte, decât de nouăzeci şi nouă de drepţi, cărora nu le trebuieşte pocăinţă.[1037]
8. Sau care muiere având zece drahme, de pierde o drahmă, au nu aprinde făclia şi mătură casa şi caută cu dinadinsul până o află?
9. Şi aflându-o, cheamă prietenele şi vecinele, zicând: bucuraţi-vă cu mine, că am găsit drahma care pe care am pierdut-o.
10. Aşa zic vouă, bucurie se face înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos ce se pocăieşte.
11. Şi a zis: un om avea doi feciori;
12. Şi a zis cel mai tânăr din ei tatălui său: tală, dă-mi partea ce mi se cade de avuţie. Şi le-a împărţit lor avuţia.
13. Şi nu după multe zile, adunând toate, feciorul cel mai tânăr s-a dus într-o ţară departe şi acolo a risipit toată avuţia sa, vieţuind întru dezmierdări.[1038]
14. Şi cheltuind el toate, s-a făcut foamete mare într-acea ţară, şi el a început a se lipsi.
15. Şi mergând s-a lipit de unul din locuitorii ţării aceleia şi l-a trimis pe el la ţarinele sale să pască porcii.
16. Şi dorea să-şi sature pântecele său de roşcovele ce mâncau porcii, şi nimeni nu-i da lui.
17. Iar viindu-şi întru sine, a zis: câţi argaţi ai tatălui meu sunt îndestulaţi de pâine, iar eu pier de foame![1039]
18. Scula-mă-voi şi mă voi duce la tatăl meu şi voi zice lui: tată, greşit-am la cer şi înaintea ta.[1040]
19. Şi nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău, fă-mă ca pe unul din argaţii tăi.
20. Şi sculându-se, a venit la tatăl său. Iar el încă departe fiind, l-a văzut pe dânsul, tatăl lui, şi i s-a făcut milă, şi alergând, a căzut pe grumazii lui şi l-a sărutat pe el.
21. Şi a zis lui feciorul: tată, greşit-am la cer şi înaintea ta şi nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău.
22. Şi a zis tatăl către slugile sale: aduceţi haina cea dintâi şi-l îmbrăcaţi pe el, şi daţi inel în mâna lui şi încălţăminte în picioarele lui;
23. Şi aducând viţelul cel hrănit, îl junghiaţi, şi mâncând să ne veselim;
24. Că fiul meu acesta mort era şi a înviat şi pierdut era şi s-a aflat. Şi au începui a se veseli.[1041]
25. Iar feciorul lui cel mai mare era la ţarină, şi dacă a venit şi s-a apropiat de casă, a auzit cântece şi jocuri.
26. Şi chemând pe una din slugi, l-a întrebat, ce sunt acestea?
27. Iar el a zis, că fratele tău a venit, şi a junghiat tatăl tău viţelul cel hrănit, pentru că sănătos pe el l-a primit.
28. Şi s-a mâniat şi nu voia să intre, iar tatăl lui ieşind, îl ruga pe el.
29. Iar el răspunzând, a zis tatălui său: iată, atâţia ani slujesc ţie, şi niciodată porunca ta n-am călcat, şi mie niciodată nu mi-ai dat măcar un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei,
30. Iar când veni fiul tău acesta, care a mâncat avuţia la cu curvele, junghiaşi lui viţelul cel hrănit.
31. Iar el a zis lui: fiule, tu în toată vremea eşti cu mine şi toate ale mele, ale tale sunt.
32. Ci se cădea a ne veseli şi a ne bucura, căci fratele tău acesta mort era şi a înviat, şi pierdut era şi s-a aflat.

CAP. 16.

Iconomul nedrept. Nimeni nu poate sluji la doi domni. A nu-şi lăsă omul femeia. Bogatul şi Lazăr.

Şi zicea şi către ucenicii săi: era un om bogat, care avea un iconom, şi acesta a fost pârât la el că risipeşte avuţiile lui.
2. Şi chemând pe el, i-a zis lui: ce aud aceasta de tine? Dă seama de iconomia ta; că nu vei putea mai

[1036] Ezecb.34, 11, 16; Mat 18, 12; Luc. 19, 10.
[1037] Luca 5, 32.
[1038] Pild. 29, 3.
[1039] Pild. 23, 21.
[1040] Ier. 3, 12; Ps. 50, 4.
[1041] Efes. 2, l, 5; şi 5, 14.

mult a fi iconom.
3. Iar iconomul a zis întru sine: ce voi face? Că domnul meu ia iconomia de la mine; a săpa nu pot, a cere îmi este ruşine.
4. Ştiu ce voi face, că dacă mă va schimba din iconomie, să mă primească în casele lor.
5. Şi chemând câte unul pe fiecare din datornicii domnului său, a zis celui dintâi: cu cât eşti dator domnului meu?
6. Iar el a zis: cu o sută de măsuri de untdelemn. Şi a zis lui: ia-ţi zapisul tău şi şezi curând de scrie cincizeci.
7. Iar după aceea a zis altuia: dar tu cu cât eşti dator? Iar el a zis: cu o sută de măsuri de grâu.
Şi a zis lui: ia-ţi zapisul tău şi scrie optzeci.
8. Şi a lăudat domnul pe iconomul nedreptăţii, că înţelepţeşte a făcut; că fiii veacului acestuia mai înţelepţi sunt decât fiii luminii întru neamul lor.[1042]
9. Şi eu zic vouă: făceţi-vă vouă prieteni din mamona nedreptăţii; că dacă veţi fi lipsiţi, să vă primească pe voi în corturile cele veşnice.[1043]
10. Cel ce este credincios întru puţin, şi întru mult credincios este, şi cel ce este nedrept întru puţin, şi întru mult nedrept este.[1044]
11. Deci dacă întru cele nedrepte, (a lui) mamona, n-aţi fost credincioşi, pe cele adevărate cine le va încredinţa vouă?
12. Şi dacă întru cele streine n-aţi fost credincioşi, pe cel ce este al vostru cine îl va da vouă?
13. Nici o slugă nu poate la doi domni să slujească; pentru că sau pe unu îl va urî şi pe altul va iubi, sau de unul se va ţinea şi de altul nu va griji. Nu puteţi sluji lui Dumnezeu şi lui mamona.[1045]
14. Şi auzeau acestea toate şi Fariseii, care erau iubitori de argint, şi-l batjocoreau pe el.[1046]
15. Şi le-a zis lor: voi sunteţi cei ce vă faceţi pe voi drepţi înaintea oamenilor; iar Dumnezeu ştie inimile voastre, că ce este întru oameni înălţat, urâciune este înaintea lui Dumnezeu.[1047]
16. Legea şi proorocii până la Ioan; de atunci împărăţia lui Dumnezeu bine se vesteşte şi fiecare spre aceea se sileşte.[1048]
17. Mai lesne este cerul şi pământul să treacă, decât din lege o cirtă să cadă.[1049]
18. Tot cela ce-şi lasă muierea sa şi ia alta, preacurveşte, şi tot cela ce ia lăsată de bărbat, preacurveşte.[1050]
19. Era un om oarecare bogat, şi se îmbrăca în porfiră şi în vison, veselindu-se în toate zilele luminat.
20 Şi era un sărac oarecare anume Lazăr, care zăcea înaintea uşii lui plin de bube.
21. Şi poftea să se sature din fărâmiturile care cădeau din masa bogatului; ci şi câinii venind lingeau bubele lui.
22. Şi a fost că a murit săracul şi s-a dus de îngeri în sânul lui Avraam, şi a murit şi bogatul şi s-a îngropat;[1051]
23. Şi în iad ridicându-şi ochii săi, fiind în munci, vede pe Avraam de departe şi pe Lazăr în sânurile lui.
24. Şi el strigând, a zis: părinte Avraame, miluieşte-mă şi trimite pe Lazăr, să-şi întingă vârful degetului lui în apă şi să-mi răcorească limba mea, că mă chinuiesc în văpaia aceasta.[1052]
25. Iar Avraam a zis: fiule, adu-ţi aminte că ai luat cele bune ale tale în viaţa ta şi Lazăr aşijderea cele rele; iar acum acesta se mângâie iar tu te chinuieşti.
26. Şi peste toate acestea, între noi şi între voi prăpastie marc s-a întărit; ca cei ce vor vrea să treacă de aici către voi, să nu poată, nici cei de acolo la noi să treacă.
27. Şi a zis: rogu-te dar, părinte, ca sa-l trimiţi pe dânsul în casa tatălui meu:
28. Că am cinci fraţi; să le

[1042] Efes. 5, 9; I Tes. 5, 5
[1043] Mat. 6, 20; 19, 21; I Tim. 6, 19.
[1044] Luca 19, 17
[1045] Mat. 6, 24
[1046] Mat. 23, 14
[1047] Luca 18, 9; Ps. 7. 10
[1048] Mat. 11, 13
[1049] Luca 21, 33; Mat. 5, 18
[1050] Mat. 5. 31
[1051] Ps. 90, 11
[1052] Is. 66. 24.

mărturisească lor, ca să nu vie şi ei la acest loc de munca.
29. Şi i-a zis Avraam lui: au pe Moise şi pe prooroci, să-i asculte pe dânşii.[1053]
30. Iar el a zis: nu, părinte Avraame; ci de va merge cineva din morţi la dânşii, se vor pocăi.
31. Şi i-a zis lui: dacă nu ascultă pe Moise şi pe prooroci, măcar de ar şi învia cineva din morţi, nu vor crede.

CAP. 17.
Despre scandal. Iertarea greşalelor aproapelui. Credinţa în Dumnezeu.

Cei zece leproşi. Întrebarea despre a doua venire.
Şi a zis către ucenicii săi: cu neputinţă este să nu vie smintelile, dar vai aceluia prin care vin!
2. Mai de folos i-ar fi lui, de s-ar lega o piatră de moară da grumazii lui şi să se arunce în mare de cât să smintească pe unul dintr-aceşti mai mici.[1054]
3. Luaţi aminte de voi înşivă: de va greşi ţie fratele tău, ceartă-l pe el, şi de se va pocăi, iartă-i lui.[1055]
4. Şi măcar de şapte ori în zi de va greşi ţie, şi de şapte ori se va întoarce la tine, zicând: mă căiesc, iartă-i lui.
5. Şi au zis apostolii Domnului: adaugă-ne nouă credinţă[1056]
6. Iar Domnul a zis: de aţi avea credinţă ca un grăunte de muştar, aţi zice dudului acestuia: dezrădăcinează-te şi te sădeşte în mare, şi v-ar asculta pe voi.[1057]
7. Şi cine dintre voi având slugă arând sau păstorind, care venind aceia din câmp, va zice îndată: treci de şezi?
8. Ci au nu-i va zice lui: găteşte-mi ce voi cina, şi încingându-te, slujeşte-mi, până voi mânca şi voi bea, şi după aceea vei mânca şi vei bea tu.
9. Au doară va avea har slugii aceleia căci a făcut cele ce i s-a poruncit lui? Nu mi se pare.
10 Aşa şi voi, când veţi face toate cele ce vi s-a poruncit vouă, ziceţi, că slugi netrebnice suntem; că ce am fost datori a face, am făcut.[1058]
11. Şi a fost când mergea el în Ierusalim şi el trecea prin mijlocul Samariei şi al Galileei.[1059]
12. Şi intrând el într-un sat l-au întâmpinat pe el zece bărbaţi leproşi, care stăteau departe.
13. Şi aceia au ridicat glas, zicând: Iisuse, Învăţătorule, miluieşte-ne pe noi
14. Şi văzându-i, le-a zis lor: mergeţi şi vă arătaţi preoţilor. Şi a fost când mergeau ei s-au curăţit.[1060]
15. Iar unul dintre dânşii văzând că s-a vindecat, s-a întors, cu glas mare slăvind pe Dumnezeu.
16. Şi a căzut cu faţa la picioarele lui mulţumind lui, şi acela era Samarinean.
17, Iar Iisus răspunzând, a zis: au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt?
18. Nu s-au aflat să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu, fără numai acesta, ce este de alt neam?
19. Şi i-a zis lui: scoală-te şi mergi, credinţa ta te-a mântuit.
20. Şi întrebat fiind de Farisei, când va veni împărăţia lui Dumnezeu, a răspuns lor şi a zis: nu va veni împărăţia lui Dumnezeu cu pândire.
21. Nici (nu) vor zice, iat-o aici sau iat-o acolo; că iată împărăţia lui Dumnezeu înlăuntru vostru este.[1061]
22. Şi a zis către ucenici: vor veni zile când veţi pofti una din zilele Fiului Omului să vedeţi şi nu veţi vedea.
23. Şi vor zice vouă: iat-o aici sau iat-o acolo, să nu mergeţi, nici să urmaţi.
24. Că precum fulgerul care fulgeră din partea cea de supt cer, peste partea cea de supt cer luminează; aşa va fi şi Fiul Omului în ziua sa.[1062]
25. Iar întâi i se cade lui multe a pătimi şi a fi lepădat de neamul acesta.

[1053] Is 8. 20.
[1054] Mat, 18, 6; Marcu 9, 42
[1055] Mat. 18, 15.
[1056] Marcu 9, 24.
[1057] Mat. 17, 20
[1058] I Cor. 9, 16.
[1059] Ioan 4, 4.
[1060] Lev. 14, 2.
[1061] Mat. 24, 23; Marcu 13, 21
[1062] Mat 24, 27 sq.

26. Şi precum a fost în zilele lui Noe, aşa va fi şi în zilele Fiului Omului.[1063]
27. Mâncau, beau, se însurau, se măritau, până la ziua în care a intrat Noe în corabie, şi a venit potopul şi a pierdut pe toţi.[1064]
28. Aşijderea şi precum a fost în zilele lui Lot, mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau, zideau;[1065]
29. Iar în ziua în care a ieşit Lot din Sodoma a plouat foc şi piatră pucioasă din cer, şi a pierdui pe toţi.
30. În acest chip va fi în ziua în care Fiul Omului se va arăta.
31. În acea zi cela ce va fi deasupra casei şi vasele lui în casă, să nu se pogoare să le ia pe ele, şi cel ce va fi în câmp, asemenea să nu se întoarcă înapoi[1066]
32. Aduceţi-vă aminte de muierea lui Lot.[1067]
33. Oricine va căuta sufletul său să-l mântuiască, îl va pierde pe el, şi cine îl va pierde, îl va învia pe el.[1068]
34. Zic vouă: în această noapte vor fi doi într-un pat; unul se va lua şi altul se va lăsa.[1069]
35. Două vor măcina împreună; una se va lua şi alta se va lăsa.
36. Doi vor fi în câmp, unul se va lua şi altul se va lăsa.
37. Şi răspunzând au zis lui: unde Doamne? Iar el a zis lor: unde va fi trupul, acolo se vor aduna şi vulturii.[1070]

CAP. 18.

Despre rugăciune. Fariseul şi Vameşul. Lăsaţi pruncii sa vie la mine. Întrebarea bogatului: ce va face să moştenească viaţa de veci. Iisus vesteşte patimile sale. Orbul din Ierihon.

Şi (le) zicea lor şi pildă, că se cade în toată vremea a se ruga şi a nu se lenevi, zicând:[1071]
2. Un judecător oarecare era într-o cetate, care de Dumnezeu nu se temea şi de om nu se ruşina.
3. Era şi o văduva în cetatea aceea şi venea la dânsul, zicând: izbăveşte-mă de pârâşul meu.[1072]
4. Şi nu a vrut multă vreme; iar după aceea a zis întru sine: deşi de Dumnezeu nu mă tem, şi de om nu mă ruşinez;
5. Dar pentru că îmi face supărare văduva aceasta, o voi izbăvi pe ea, ca nu până în sfârşit venind să mă supere.
6. Şi a zis Domnul: auziţi ce grăieşte judecătorul nedreptăţii?
7. Dar Dumnezeu au nu va face izbăvire aleşilor săi, care strigă către dânsul ziua şi noaptea, deşi îndelung îi rabdă pe dânşii?
8. Zic vouă, că va face izbăvirea lor curând. Însă **când va veni Fiul Omului, oare va afla credinţa pe pământ**?
9. Şi a zis şi către oarecare ce se nădăjduiau întru sine cum că sunt drepţi şi îi defăimau pe ceilalţi, pilda aceasta:
10. Doi oameni s-au suit în Biserică să se roage, unul (era) Fariseu şi altul Vameş.
11. Fariseul stând, aşa se ruga întru sine: Dumnezeule, mulţumescu-Ţi, că nu sunt ca ceilalţi oameni, răpitori, nedrepţi, preacurvari, sau ca şi acest Vameş.[1073]
12. Postesc de două ori în săptămână, dau zeciuială din toate câte câştig.
13. Iar Vameşul de departe stând nu voia nici ochii săi la cer să-i ridice, ci îşi bătea pieptul său zicând: Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului.
14. Zic vouă, acesta s-a pogorât mai îndreptat la casa sa, decât acela, că tot cel ce se înalţă pe sine, se va smeri; iar cel ce se smereşte pe sine, se va înălţa.[1074]
15. Şi aduceau la el şi pruncii, ca să se atingă de ei; iar ucenicii văzând, i-au certat pe dânşii.[1075]
16. Iar Iisus chemându-i la sine pe ei,

[1063] Luca 9, 22; Mat. 16, 21
[1064] Fac. 7, 7
[1065] Fac. 18, 20
[1066] Mat. 24, 17.
[1067] Fac. 19, 26
[1068] Luca 9, 24; Mat 10, 39; Marcu 8, 35. Ioan 12, 25.
[1069] Mat, 24, 40 sq
[1070] Mat. 24, 28.
[1071] I Tesal. 5, 17; Rom. 12, 12.
[1072] Luca 11, 7, 8.
[1073] Mat. 5, 20; Is. 58, 2
[1074] Is. 66, 2; Mat. 23, 12; I Petru 5, 5.
[1075] Is. 49, 22; Mat. 19, 13; Marcu 10, 13.

a zis: lăsaţi pruncii să vină la mine şi nu-i opriţi pe ei, că a unora ca acestora este împărăţia lui Dumnezeu.
17. Amin zic vouă: oricine nu va primi împărăţia lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intra într-însa.
18. Şi l-a întrebat pe el un boier zicând: Învăţătorule bun, ce voi face să moştenesc viaţa veşnică?[1076]
19. Iar Iisus i-a zis lui: de ce îmi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.
20. Poruncile ştii: să nu curveşti. Să nu ucizi. Sa nu furi. Să nu fii mărturie mincinoasă. Cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta.[1077]
21. Iar el a zis: acestea toate le-am păzit din tinereţile mele.
22. Iar Iisus auzind acestea, i-a zis lui: încă una îţi lipseşte: toate câte ai vinde-le şi le împarte săracilor şi vei avea comoară în cer, şi vino, urmează mie.[1078]
23. Iar el auzind acestea, s-a întristat, că era bogat foarte.
24. Şi văzându-l Iisus că s-a întristat, a zis: cât de anevoie vor intra întru împărăţia lui Dumnezeu cei ce au avuţii!
25. Că mai lesne este a trece cămila prin urechile acului, decât bogatul a intra întru împărăţia lui Dumnezeu.
26. Iar cei ce au auzit acestea, au zis: şi cine poate să se mântuiască?
27. Iar el a zis: cele ce nu sunt cu putinţă la oameni, sunt cu putinţă la Dumnezeu.[1079]
28. Şi a zis Petru: iată, noi am lăsat ţoale şi am urmat ţie.[1080]
29. Iar el a zis lor: amin grăiesc vouă, că nimeni nu este care şi-a lăsat casă, sau părinţi sau fraţi sau femeie, sau feciori pentru împărăţia lui Dumnezeu,
30. Care să nu ia cu mult mai mult în vremea aceasta şi în veacul cel viitor viaţă veşnică.
31 Şi luând cu sine pe cei doisprezece, a zis către ei: iată ne suim în Ierusalim şi se vor împlini toate cele scrise prin prooroci pentru Fiul Omului.[1081]
32. Că se va da neamurilor şi se va batjocori şi se va ocărî şi se va scuipa.[1082]
33. Şi bătându-l, îl vor omorî pe el şi a treia zi va învia.
34. Iar ei nimic din acestea n-au înţeles, şi era cuvântul acesta ascuns de la ei, şi nu cunoşteau cele ce se grăiau.[1083]
35. Şi a fost când s-au apropiat el de Ierihon, un orb şedea lângă cale cerşind.[1084]
36. Şi auzind norodul trecând, a întrebat ce este aceasta.
37. Şi i-a zis lui, că Iisus Nazarineanul trece.
38. Şi a strigat, zicând: Iisuse, Fiul lui David, miluieşte-mă.
39. Iar cei ce mergeau înainte îl certau pe el să tacă, iar el cu mult mai vârtos striga: Fiul lui David, miluieşte-mă.
40. Şi stând Iisus, a poruncit să-l aducă pe el la sine; iar apropiindu-se el de dânsul, l-a întrebat zicând:
41. Ce voieşti să-ţi fac? Iar el a zis, Doamne, să văd.
42. Şi Iisus i-a zis lui: vezi, credinţa ta te-a mântuit.[1085]
43. Şi îndată a văzut, şi a mers după el, slăvind pe Dumnezeu, şi toi norodul văzând, a dat laudă lui Dumnezeu.[1086]

CAP. 19.
Zaheu. Pilda despre arginţii încredinţaţi slugilor. Intrarea în Ierusalim. Iisus plânge pentru Ierusalim. Izgonirea vânzătorilor din Biserică.

Şi intrând, trecea prin Ierihon.
2. Şi iată un om anume Zaheu, şi acesta era mai mare vameşilor şi era bogat.
3. Şi căuta să vadă pe Iisus cine este, şi nu putea de norod, că era mic de stat.
4. Şi alergând înainte, s-a suit într-un

[1076] Mat. 19, 16; Marcu 10, 17
[1077] Eş. 20, 12.
[1078] Mat. 6, 20.
[1079] Iov 42, 2.
[1080] Mat. 19, 27; Marcu 10, 23
[1081] Mat. 20, 17; Marcu 10, 32
[1082] Mat. 27, 2
[1083] Luca 9. 45.
[1084] Mat. 20, 29; Marcu 10, 46.
[1085] Mat. 9, 22
[1086] Ps. 145, 8

dud ca să-l vadă pe el, că pe acolo avea să treacă.
5. Şi dacă a venit la locul acela, căutând Iisus, l-a văzut pe dânsul, şi a zis către dânsul: Zahee, grăbeşte de te pogoară că astăzi în casa ta mi se cade să fiu.
6. Şi grăbindu-se s-a pogorât, şi l-a primit pe dânsul bucurându-se.
7. Şi văzând toţi cârteau zicând: că la un om păcătos a intrat să găzduiască.
8. Iar Zaheu stând, a zis către Domnul: iată jumătate din avuţia mea, Doamne, o dau săracilor, şi de am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.
9. Şi a zis către el Iisus: astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, pentru că şi acesta fiu al lui Avraam este.
10. Că a venit Fiul Omului să caute şi să mântuiască pe cel pierdut.[1087]
11. Şi ascultând ei acestea, adăugând a zis o pildă, pentru că era el aproape de Ierusalim, şi li se părea lor cum că îndată se va arăta împărăţia lui Dumnezeu.
12. Deci a zis: un om oarecare de bun neam, s-a dus într-o ţară departe să-şi ia lui împărăţie şi să se întoarcă.[1088]
13. Şi chemând zece slugi ale sale, le-a dat lor zece mnas, şi a zis către ei: neguţătoriţi până voi veni.
14. Iar cetăţenii lui îl urau pe el, şi au trimis solie după el zicând: nu voim pe acesta să împărăţească peste noi.
15. Şi a fost când s-a întors el luând împărăţia, a zis să se cheme la dânsul slugile acelea, cărora le dăduse argintul, ca să ştie cine ce a neguţătorit.
16. Şi a venit cel dintâi zicând: doamne, mnaoa ta a agonisit zece mnas.
17. Şi a zis lui: bine, slugă bună, că întru puţin ai fost credincios, să ai putere peste zece cetăţi.
18. Şi a venit cel deal doilea zicând: doamne, mnaoa ta a făcut cinci mnas.
19. Şi a zis şi acestuia: şi tu fii peste cinci cetăţi.
20. Şi altul a venit zicând: doamne, iată mnaoa ta, care am ţinut-o legată în mahramă;
21. Că m-am temut de tine, pentru că om aspru eşti; iei ce n-ai pus şi seceri ce n-ai semănat.
22. Şi i-a zis: din gura ta te voi judeca, slugă vicleană. Ai ştiut că eu om aspru sunt, luând ce n-am pus şi secerând ce n-am semănat.[1089]
23. Dar pentru ce n-ai dat argintul meu schimbătorilor şi venind eu l-aş fi cerut cu dobândă?
24. Şi celor ce stau înainte le-a zis: luaţi de la el mnaoa şi o daţi celui ce are zece mnas.
25. Şi a zis lui: doamne, acela are zece mnas.
26. Vă zic vouă, că tot celui ce are i seva da, iar de la cela ce n-are şi ce are se va lua de la el.[1090]
27. Însă pe vrăjmaşii mei aceia care n-au voit să împărătesc peste dânşii, aduceţi-i încoace şi-i tăiaţi înaintea mea.
28. Şi zicând acestea, mergea înainte, suindu-se în Ierusalim.[1091]
29. Şi a fost când s-a apropiat ele Vithfaghi şi Vitania, către muntele ce se cheamă ai Măslinilor, a trimis doi din ucenicii săi, zicând:[1092]
30. Mergeţi în satul care este înaintea voastră; întru care intrând veţi găsi un mânz legat, pe care nimeni din oameni niciodată n-a şezut, dezlegaţi-l pe el şi-l aduceţi.
31. Şi de va întreba cineva pe voi: pentru ce îl dezlegaţi? Aşa să ziceţi lui: că Domnului îi trebuie.
32. Şi mergând trimişii, au aflat cum le zisese lor.
33. Şi dezlegând ei mânzul, au zis stăpânii lui către ei: ce dezlegaţi mânzul?
34. Iar ei au zis: Domnului îi trebuieşte.
35. Şi l-au adus pe el la Iisus, şi aruncându-şi veşmintele sale pe mânz, au pus pe Iisus deasupra.
36. Şi mergând el, aşterneau veşmintele lor pe cale.
37. Şi apropiindu-se el la pogorâşul muntelui Măslinilor, a început toată

[1087] I Tim. l, 15; Mat. 18, 11.
[1088] Mat. 25, 14 sq; Maccu 13, 34
[1089] Mat. 12, 37.
[1090] Luca 8, 18; Mat. 13, 12; Marcu 4, 25.
[1091] Marcu 10, 32.
[1092] Mat. 21, l; Marcu 11, l sq; Ioan l2, 12 sq,

mulţimea ucenicilor bucurându-se a lăuda pe Dumnezeu cu glas mare pentru toate puterile care văzuse,
38 Zicând: bine este cuvântat împăratul cel ce vine întru numele Domnului; pace în cer, şi slavă întru cei de sus.[1093]
39. Şi oarecare Farisei din norod au zis către el: învăţătorule, ceartă-ţi ucenicii tăi.
40. Şi răspunzând, a zis lor: zic vouă, că de vor tăcea aceştia, pietrele vor striga.[1094]
41. Şi dacă s-au apropiat, văzând cetatea, a plâns de dânsa,
42. Zicând: de ai fi cunoscut şi tu, măcar în ziua aceasta a ta, cele ce sunt către pacea ta! Iar acum s-au ascuns de către ochii tăi.
43. Că vor veni zile asupra ta, şi vor pune vrăjmaşii tăi şanţ împrejurul tău şi te vor încunjura, şi te vor îmbulzi din toate părţile.
44. Şi te vor face întocmai cu pământul, pe tine şi pe feciorii tăi întru tine; şi nu vor lăsa întru tine piatră pe piatră; pentru că n-ai cunoscut vremea cercetării tale.[1095]
45. Şi intrând în biserică, a început a scoate pe cei ce vindeau într-însa şi cumpărau, zicând lor:[1096]
46. Scris este: casa mea casă de rugăciune este: iar voi aţi făcut-o peşteră tâlharilor.[1097]
47. Şi era învăţând în toate zilele în biserică. Iar Arhiereii şi Cărturarii şi Bătrânii norodului căutau pe el să-l piardă.
48. Şi nu aflau ce-i vor face; că tot norodul se ţinea de el, ascultându-l pe dânsul.

CAP. 2O.

Iudeii întreabă pe Iisus despre puterea sa. Pilda viei. Întrebarea despre dajdie şi despre învierea morţilor. Al cui fiu este Hristos. Îngâmfarea Cărturarilor. Lăcomia.

Şi au fost într-una din zilele acelea, învăţând el norodul în biserică, şi bine vestind, au venit Preoţii şi Cărturarii cu Bătrânii.[1098]
2. Şi au grăit către el, zicând: spune nouă, cu ce putere faci acestea? Sau cine este care ţi-a dat ţie puterea aceasta?[1099]
3. Iar el răspunzând, a zis către ei: întreba-voi şi eu pe voi un cuvânt, şi să-mi spuneţi:
4. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau de la oameni?
5. Iar ei cugetau întru sine, zicând: de vom zice, din cer, va zice: pentru ce dar n-aţi crezut lui?
6. Iar de vom zice: de la oameni, tot norodul cu pietre ne va ucide; căci este încredinţat că Ioan prooroc a fost.[1100]
7. Şi au răspuns, că nu ştiu de unde.
8. Şi Iisus le-a zis lor: nici eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.
9. Şi au început a zice către norod pilda aceasta: un om a sădit vie, şi a dat-o lucrătorilor, şi s-a dus departe multă vreme.[1101]
10. Şi la vreme a trimis către lucrători o slugă, ca să-i dea lui din rodul viei; iar lucrătorii, bătându-l pe el, l-au trimis deşert.
11. Şi a adaos a trimite altă slugă; iar ei şi pe acela bătându-l şi batjocorindu-l, l-au trimis deşert.
12. Şi a adaos a trimite şi al treilea, iar ei şi pe acela rănindu-l, l-au scos afară.
13. Şi a zis domnul viei: ce voi face? Trimite-voi pe fiul meu cel iubit; doară văzându-l pe dânsul, se vor ruşina.
14. Iar lucrătorii văzându-l pe el, cugetau întru sine, zicând: acesta este moştenitorul; veniţi să-l ucidem pe el, ca să fie a noastră moştenirea.[1102]
15. Şi scoţându-l afară din vie, l-au omorât. Ce va face dar lor domnul viei?
16. Veni-va şi va pierde pe lucrătorii aceştia, şi via o va da altora. Iar ei

[1093] Luc. 2, 14
[1094] Avac. 2, 11; Isus Navi 24, 27.
[1095] III Împ. 9, 7, Is. 29, 3; Mih. 3, 12; Mat. 24, 2; Marc 13, 2
[1096] Mat 21, 12; Marc. 11, 15
[1097] Is. 56, 7; Ier. 7, 11.
[1098] Mat. 21, 23 sq; Marc. 11, 27.
[1099] Fapt. 4, 7.
[1100] Mat. 14. 5.
[1101] Ps. 79, 9 sq; Is. 5, l; Mat. 21, 33; Marcu 12, 1.
[1102] Ps 2, 1.

auzind, au zis: să nu fie.
17. Iar el căutând spre ei, a zis: ce este dar aceasta ce este scris: piatra pe care nu au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului.[1103]
18. Tot cela ce va cădea pe acea piatră, se va sfărâma; iar peste care va cădea, îl va spulbera.
19. Şi căutau Arhiereii şi Cărturarii ca să-şi puie mâinile pe el într-acel ceas; şi s-au temut de norod; căci înţeleseseră căci către dânşii au zis pilda aceasta.[1104]
20. Şi pândindu-l, au trimis iscoade, care se prefăceau pe sine a fi drepţi, să-l prindă pe el în cuvânt, ca să-l dea pe el stăpânirii şi puterii dregătorului.[1105]
21. Şi l-au întrebat pe el, zicând: Învăţătorule, ştim că drept grăieşti şi înveţi, şi nu alegi (la) faţă, ci într-adevăr calea lui Dumnezeu înveţi:[1106]
22. Cade-se nouă a da dajdie Cezarului, sau nu?
23. Iar el ştiind vicleşugul lor, a zis către ei: ce mă ispitiţi?
24. Arătaţi-mi un dinar. Al cui chip şi scriptură are pe el? Iar ei raspunzand au zis: ale Cezarului.
25. Iar el le-a zis lor: daţi înapoi dar cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului şi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.
26. Şi nu l-au putut prinde pe dânsul în cuvânt înaintea norodului; şi minunându-se de răspunsul lui, au tăcut.
27. Iar apropiindu-se unii din Saduchei, carii grăiesc împotrivă că nu este înviere, l-au întrebat pe el zicând:[1107]
28. Învăţătorule. Moise a scris nouă: de va muri fratele cuiva, având muiere, şi acesta va muri fără feciori, să ia fratele lui pe muierea aceea, şi să ridice sămânţă fratelui său.[1108]
29. Deci şapte fraţi au fost, şi cel dintâi luând muiere, a murit fără de feciori.
30. Şi a luat al doilea pe muierea aceea, şi acela a murii fără de feciori.
31. Şi al treilea a luat-o pe ea; şi aşijderea câte şapte, şi n-au lăsat feciori, şi au murit.
32. Iar mai apoi de toţi, a murit şi muierea.
33. Deci la înviere, al căruia dintr-înşii va fi muiere? Căci câte şapte o au avut pe ea muiere
34. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: fiii veacului acestuia se însoară şi se mărită,
35. Iar cei ce se învrednicesc a dobândi acel veac şi învierea din morţi, nici (nu) se însoară, nici (nu) se mărită;
36. Că nici să moară nu mai pot; ci asemenea cu îngerii sunt, şi fiii lui Dumnezeu sunt, fiind fii ai învierii.[1109]
37. Iar cum că se vor scula morţii, şi Moise a arătat la Rug, precum zice: Domnul Dumnezeul lui Avraam, şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov.[1110]
38. Iar Dumnezeu nu este al morţilor, ci al viilor; că toţi lui viază.
39. Şi răspunzând oarecare din Cărturari, au zis: învăţătorule, bine ai zis.
40. Şi nu mai îndrăzneau de aici să-l mai întrebe pe el nimic.
41. Şi a zis către dânşii: cum zic că Hristos este fiul lui David?[1111]
42. Şi însuşi David zice în cartea Psalmilor: zis-au Domnul Domnului meu: şezi dea dreapta mea,[1112]
43. Până ce voi pune pe vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor tale.
44. Deci David, Domn îl chiamă pe ei, şi cum este fiu al lui?
43. Şi ascultând tot norodul, a zis ucenicilor săi:
46. Păziţi-vă de cărturari, care voiesc a umbla în podoabe, şi iubesc închinăciunile prin târguri, şi scaunele cele mai de sus în sinagogi, şi şederile cele mai întâi la ospeţe;[1113]
47. Care mănâncă casele văduvelor, şi cu pricină îndelung se roagă; aceştia vor lua mai multă osândă.

[1103] Ps. 117, 21; Mat. 21, 42
[1104] Luca 19, 48
[1105] Mat. 22, 15; Marcu 12, 10
[1106] Mat. 22, 16
[1107] Mat. 22, 23 sq; Marc. 12, 18
[1108] A doua Lege 25, 5
[1109] Mat. 22, 30; I Ioan 3, 2
[1110] Eş. 3, 6.
[1111] Mat 22, 42; Marcu 12, 36
[1112] Ps. 109, 1. Fapt. 2, 34
[1113] Luca 11, 43

CAP. 21

Banii văduvei. Întrebare despre sfârşitul lumii. Robirea Ierusalimului şi pustiirea lui. Semnele venirii a doua a lui Hristos.

Şi căutând, a văzut pe cei bogaţi aruncând darurile lor în gazofilachie.[1114]
2. Şi a văzut şi pe o văduvă săracă aruncând acolo doi filiari.
3. Şi a zis: adevărat zic vouă, că această văduvă săracă, mai mult decât toţi a aruncat.
4. Că toţi aceştia din prisosinţa lor au aruncat la darurile lui Dumnezeu; iar aceasta din lipsa sa, toată avuţia sa care a avut, a dato.
5. Şi oarecare grăind pentru biserică, că este împodobită cu pietre frumoase şi cu podoabe, a zis:[1115]
6 Acestea care (le) vedeţi, vor veni zile întru care nu va rămânea piatră pe piatră, care să nu se risipească.
7. Şi l-au întrebat pe el, zicând: Învăţătorule, dar când vor fi acestea? Şi ce semn este când vor să fie acestea?
8. Iar el a zis: căutaţi să nu vă amăgiţi, că mulţi vor veni întru numele meu, zicând că: eu sunt, şi vremea s-a apropiat; ci să nu mergeţi după ei.[1116]
9. Şi când veţi auzi (de) războaie şi răzmeriţe, să nu vă înspăimântaţi, că se cade să fie acestea întâi, şi nu va fi îndată sfârşitul.
10 Atunci, zicea lor, se va scula neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie.
11. Şi vor fi cutremure mari pe alocurea şi foamete şi ciume şi spaime şi semne mari din cer vor fi.
12. Iar mai înainte de acestea toate vor pune peste voi mâinile sale şi vă vor goni dându-vă la adunări şi în temniţe, ducându-vă la împăraţi şi la domni pentru numele meu.[1117]
13. Şi se va întâmpla vouă întru mărturisire.
14. Puneţi dar întru inimile voastre, sa nu gândiţi mai înainte ce veţi răspunde.[1118]
15. Că eu vă voi da vouă gură şi înţelepciune, căreia nu-i vor putea grăi nici sta împotrivă, toţi care se vor pune împotrivă vouă.[1119]
16. Şi veţi fi daţi şi de părinţi şi de fraţi şi de rudenii şi de prieteni, şi vor omori din voi.[1120]
17. Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele meu.
18. Şi păr din capul vostru nu va pieri.[1121]
19. Întru răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre.[1122]
20. Iar când veţi vedea Ierusalimul încunjurându-se de ostaşi, atunci să ştiţi că s-a apropiat pustiirea lui,[1123]
21. Atunci cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munţi, şi cei ce vor fi în mijlocul lui să se dea în lături, şi cei ce vor fi prin sate, să nu intre într-însul.
22. Că zilele izbândirii sunt acestea, ca să se împlinească toate cele scrise.
23. Iar vai celor ce vor avea în pântece, şi celor ce vor apleca în acele zilei. Că va fi nevoie mare pe pământ şi mânie asupra norodului acestuia.
24. Şi vor cădea în ascuţitul săbiei şi se vor duce robi în toate neamurile, şi **Ierusalimul va fi călcat de neamuri, până se vor împlini vremile neamurilor.**
25. Şi vor fi semne în soare şi în lună şi în stele, şi pe pământ mâhnire limbilor, cu nedomerire, sunet făcând marea şi valurile;[1124]
26. Mai murind oamenii de frică şi de aşteptarea celor ce vor să vie în lume, că puterile cerurilor se vor clătina.[1125]
27. Şi atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori cu putere şi cu slavă multă.[1126]
28. Deci începând acestea a se face. căutaţi în sus şi ridicaţi capetele

---

[1114] Marcu 12, 41.
[1115] Mat 24, 1 sq; Marcu 13, 1 sq.
[1116] Marcu 13, 22.
[1117] Mat. 10. 17; 24, 9; Marcu 13, 9 sq
[1118] Luca 12; 11; Mat 10, 19
[1119] Fapt. 6, 10
[1120] Fapt. 7, 58.
[1121] Luca 12, 7; Mat. 10, 30
[1122] II Paral. 15, 7; Evr. 10, 30.
[1123] Mat. 24, 15 sq
[1124] Is. 13, 10; Ez. 13, 7.
[1125] Is. 64, 7; Ez. 24, 28; Ioil 3, 15
[1126] Dan. 7, 13

voastre; că se apropie răscumpărarea voastră.[1127]
29. Şi le-a zis lor o pildă: vedeţi smochinul şi toţi copacii.[1128]
30. Când înfrunzesc, văzând din voi înşivă, ştiţi că de acum aproape este vara.
31. Aşa şi voi, când veţi vedea acestea făcându-se, să ştiţi că aproape este împărăţia lui Dumnezeu.
32. Amin zic vouă, că nu va trece neamul aceste, până când toate acestea vor fi.
33. Cerul şi pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.[1129]
34. Ci luaţi aminte de sine-vă, ca să nu se îngreuneze inimile voastre cu saţiul mâncării şi cu beţia; şi cu grijile lumii, şi fără de veste să vie asupra voastră ziua aceea.[1130]
35. Căci ca o cursă va veni peste toţi cei ce şed pe faţa a tot pământul.[1131]
36. Priveghiaţi dar, în toată vremea rugându-vă, ca să vă învredniciţi a scăpa de toate cele ce vor să fie şi a sta înaintea Fiului Omului.
37. Şi era ziua învăţând în biserică, iar noaptea ieşind petrecea în muntele ce se cheamă al Măslinilor.[1132]
38. Şi tot norodul mâneca la dânsul în biserică, ca să-l asculta pe el.

CAP. 22.

Vinderea lui Iisus. Serbarea paştilor şi aşezarea Tainei Euharistiei. Apostolii dispută între sine pentru întâietate. Rugăciunea lui Iisus, prinderea şi ducerea lui la Arhiereu. Lepădarea lui Petru.

Şi se apropia praznicul azimelor, care se cheamă Paştele.[1133]
2. Şi căutau Arhiereii şi Cărturarii cum l-ar omorî pe el; că se temeau de norod.
3. Iar satana a intrat în Iuda ce se chema Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece.[1134]
4. Şi mergând, a grăit cu Arhiereii şi cu Voivozii, cum l-ar vinde pe el lor.
5. Şi s-au bucurat, şi s-au tocmit cu dânsul sa-i dea bani.
6. Şi el s-a făgăduit lor şi căuta vreme cu prilej ca să-l vândă pe el lor fără de norod.
7. Şi a venit ziua azimelor întru care se cădea să se jertfească paştele.[1135]
8. Şi au trimis pe Petru şi pe Ioan, zicând: mergeţi de gătiţi nouă paştele, să mâncăm.
9. Iar ei au zis lui: unde voieşti să gătim?
10. Iar el a zis lor: iată, intrând voi în cetate, (vă) va întâmpina pe voi un om ducând un vas de lut cu apă; mergeţi după dânsul în casa unde va intra.
11. Şi ziceţi stăpânului casei: învăţătorul zice ţie: unde este sălaşul întru care să mănânc paştele cu ucenicii mei?
12. Şi el vă va arăta vouă un foişor mare aşternut, acolo gătiţi.
13. Şi mergând ei, au aflat precum le zisese lor, şi au gătit paştele.[1136]
14. Şi când a venit ceasul, au şezut şi cei doisprezece Apostoli cu el.[1137]
15. Şi a zis lor: cu poftă am poftit aceste paşti să le mănânc cu voi mai înainte de patima mea.
16. Că zic vouă, că de acum nu voi mai mânca dintr-acestea, până când se vor plini întru împărăţia lui Dumnezeu.
17. Şi luând paharul, mulţumind a zis: luaţi acesta şi-l împărţiţi vouă;
18. Că zic vouă: nu voi mai bea din rodul viţei, până când va veni împărăţia lui Dumnezeu.[1138]
19. Şi luând pâinea mulţămind, a frânt şi a dat lor, zicând: acesta este trupul meu, carele se dă pentru voi, aceasta faceţi întru pomenirea mea.[1139]
20. Aşijderea şi paharul după ce au cinat, zicând; acest pahar este legea cea noua întru sângele meu, care

[1127] Rom. 8, 23
[1128] Mat. 24, 32 sq
[1129] Luca 16, 17; Ps. 101, 27; Is. 51, 6; Mat. 5, 18.
[1130] Rom. 13, 13; Gal. 5, 2l; Efes. 5, 18.
[1131] I Tes. 5, 3
[1132] Ioan 8, 1, 2
[1133] Marcu 14, 1 sq; Ioan 13, 2.
[1134] Mat. 26, 14.
[1135] Mat. 26, 17; Marcu 14, 12
[1136] Luca 19, 32.
[1137] Mat. 26, 20
[1138] Mat. 26, 29.
[1139] I Cot. 11, 23.

pentru voi se varsă.
21. Însă, iată mâna vânzătorului meu cu mine este la masă.[1140]
22. Şi Fiul Omului merge, după cum este rânduit; dar vai omului aceluia prin care se vinde!
23. Şi ei au început a se întreba între sine, care ar fi dintre ei acela ce va să facă aceasta?
24. Şi s-a făcut şi prigonire între dânşii, care dintre ei s-ar părea a fi mai mare.[1141]
25. Iar el le-a zis lor: împăraţii păgânilor îi domnesc pe ei; şi cei ce stăpânesc pe ei, făcători de bine se cheamă.[1142]
26. Iar voi nu aşa: ci cel ce este mai mare între voi, să fie ca cel mai mic; şi cel ce este începător, ca cel ce slujeşte.[1143]
27. Că cine este mai mare, cel ce sade, sau cel ce slujeşte? Au nu este cel ce şade? Iar eu sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujeşte.
28. Iar voi sunteţi care aţi petrecut cu mine întru ispitele mele.[1144]
29. Şi eu vă rânduiesc vouă împărăţie, precum mi-a rânduit mie Tatăl meu;
30. Ca să mâncaţi şi să beţi la masa mea întru împărăţia mea, şi să şedeţi pe scaune, judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israil.[1145]
31. Şi a zis Domnul: Simone, Simone, iată satana v-a cerut pe voi, ca să vă cearnă ca grâul.
32. Iar eu m-am rugat pentru tine, ca să nu piară credinţa ta; şi tu oarecând întorcându-te, întăreşte pe fraţii tăi.
33. Iar el i-a zis lui: Doamne, cu tine gata sunt şi în temniţă şi la moarte a merge.[1146]
34. Iar el i-a zis: zic ţie Petre, nu va cânta astăzi cocoşul, mai înainte până ce de trei ori te vei lepăda că nu mă ştii pe mine.
35. Şi au zis lor: când v-am trimes pe voi fără de pungă şi fără de traistă şi fără de încălţăminte, au avut-aţi lipsă de ceva? Iar ei au zis: de nimic.[1147]
36. Zis-a drept aceea lor: acum dar cel ce are pungă, să o ia, aşijderea şi traistă: iar cel ce n-are sabie, să-şi vândă haina sa şi să-şi cumpere.
37. Că zic vouă, încă aceasta ce este scrisă, că se cade să se plinească întru mine, care zice: şi cu cei fărădelege s-au socotit; pentru că cele pentru mine, sfârşit au.[1148]
38. Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii. Şi ei a zis lor: destul este.
39. Şi ieşind, au mers după obicei în muntele Măslinilor; şi s-au dus după el şi ucenicii lui.[1149]
40. Şi sosind la loc, au zis lor: rugaţi-vă ca să nu intraţi în ispită.
41. Şi el s-a depărtat de la dânşii ca de o aruncătură de piatră, şi îngenunchind se ruga,
42. Zicând: Părinte, de voieşti, să treacă paharul acesta de la mine; însă nu voia mea, ci a ta să fie.
43. Şi i s-a arătat lui înger din cer, întărindu-l pe el.
44. Şi fiind întru nevoinţă, mai cu dinadinsul se ruga; şi se făcuse sudoarea lui ca picăturile de sânge ce pică pe pământ.
45. Şi sculându-se de la rugăciune, venind către ucenici i-a aflat pe ei dormind de întristare.
46. Şi le-a zis lor: ce dormiţi? Sculaţi-vă şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită.
47. Iar încă grăind el, iată venea mulţime, şi cel ce se chema Iuda, unul din cei doisprezece, mergea înaintea lor, şi s-a apropiat de Iisus ca să-l sărute pe el. (Pentru că acest semn se dăduse lor: pe care voi săruta eu, acela este).[1150]
48. Iar Iisus a zis lui: Iudo, cu sărutare pe Fiul Omului vinzi?
49. Şi văzând cei ce erau pe lângă el, ceea ce vrea să fie, i-a zis lui: Doamne, lovi-i-vom cu sabia?
50. Iar unul dintr-înşii a lovit pe sluga arhiereului, şi i-a tăiat lui urechea cea dreaptă.

[1140] Marcu 14, 18; Ioan 13, 21 sq
[1141] Luca 9, 46, sq
[1142] Mat. 20, 25, sq: Marcu 10, 42
[1143] I Petr. 5, 3 şi 5, 6
[1144] Luca 18, 28
[1145] Mat. 19, 28
[1146] Mat 26, 33 sq; Marcu 14, 29; Ioan 13, 37.
[1147] Ps. 22, 1; 32, 18; Mat. 10, 9
[1148] Is. 53, 12.
[1149] Mat. 26, 30; Marcu 14, 26; Ioan 18, 1.
[1150] Mat. 26, 47 sq

51. Iar Iisus răspunzând, a zis: lăsaţi până aici. Şi atingându-se de urechea lui, l-a vindecat pe el.
52. Şi a zis Iisus celor ce veniseră la dânsul, Arhiereilor şi Voievozilor bisericii şi Bătrânilor: ca la un tâlhar aţi ieşit, cu săbii şi cu fuşti?
53. În toate zilele fiind eu cu voi în biserică, n-aţi întins mâinile asupra mea; ci acesta este ceasul vostru şi stăpânirea întunericului.
54. Şi prinzându-l pe el, l-au adus şi l-au băgat în casa arhiereului. Iar Petru mergea departe după dânsul.[1151]
55. Şi făcând ei foc în mijlocul curţii, şi şezând împreună, a şezut şi Petru în mijlocul lor.
56. Şi văzându-l pe el o slujnică şezând la foc, şi căutând spre el, a zis: şi acesta a fost cu el.
57. Iar el s-a lepădat de dânsul, zicând: muiere, nu-l ştiu pe el.
58. Şi după puţin, altul văzându-l pe el, a zis: şi tu dintre ei eşti. Iar Petru a zis: omule, nu sunt.
59. Şi trecând ca un ceas, altul întărea, zicând: adevărat, şi acesta cu el a fost; că Galilean este.
60. Iar Petru a zis: omule, nu ştiu ce zici. Şi îndată încă grăind el, a cântat cocoşul.
61. Şi întorcându-se Domnul, a căutat spre Petru. Şi şi-a adus aminte Petru de cuvântul Domnului, cum îi zisese lui, că mai înainte de va cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de mine.
62. Şi ieşind afară Petru, a plâns cu amar.
63. Iar oamenii cei ce-l ţineau pe Iisus, (îl) batjocoreau pe el, bătându-l.[1152]
64. Şi acoperindu-l pe el, îl loveau peste obraz, şi-l întrebau pe el, zicând: prooroceşte, cine este cel ce te-a lovit?
65. Şi altele multe, hulind împotriva lui, ziceau.
66. Şi după ce s-a făcut ziuă, s-au adunat Bătrânii norodului şi Arhiereii şi Cărturarii, şi l-au dus pe el la soborul lor, zicând:[1153]
67. De eşti tu Hristosul? Spune nouă. Şi le-a zis lor: de voi spune vouă, nu veţi crede;[1154]
68. Şi de vă voi întreba, nu-mi veţi răspunde, nici (nu) mă veţi slobozi.
69. De acum va fi Fiul Omului şezând dea dreapta puterii lui Dumnezeu.[1155]
70. Şi au zis toţi: dar tu eşti Fiul lui Dumnezeu? Iar el a zis către ei: voi ziceţi, că eu sunt.
71. Iar ei au zis: ce ne mai trebuie încă mărturie? Că noi singuri am auzit din gura lui.

CAP. 23.
Iisus înaintea lui Pilat şi a lui Irod. Răstignirea şi tâlharul pocăit. Îngroparea lui Iisus.

Şi sculându-se toată mulţimea lor, l-au dus pe el la Pilat.[1156]
2. Şi au început a-l pârî pe el, zicând: pe acesta l-am aflat răzvrătind neamul şi oprind a da dajdie Cezarului, zicând că este el Hristos Împărat.[1157]
3. Iar Pilat l-a întrebat pe el, zicând: tu eşti împăratul iudeilor? Iar el răspunzând a zis lui: tu zici.
4. Iar Pilat a zis către Arhierei şi către norod: nici-o vină nu aflu în omul acesta.
5. Iar ei se întăreau, zicând că întărâtă norodul, învăţând peste toată Iudeea, începând din Galileea până aici.
6. Iar Pilat auzind de Galileea, a întrebat, au Galileean este omul?
7. Şi înţelegând că din ţinutul lui Irod este, l-a trimis pe el la Irod, fiind şi el în Ierusalim într-acele zile.[1158]
8. Iar Irod văzând pe Iisus, s-a bucurat foarte; că dorea de multă vreme să-l vadă pe el, pentru că auzea multe de el; şi nădăjduia să vadă vreun semn făcându-se de el.[1159]
9. Şi l-a întrebat pe el cu cuvinte multe; iar el nimic nu i-a răspuns lui.
10. Şi stăteau Arhiereii şi Cărturarii cu dinadinsul pârându-l pe el.
11. Iar Irod împreună cu ostaşii săi

[1151] Mat. 26, 57; Marcu 14, 53; Ioan 18, 13
[1152] Mat. 26, 67; Marcu 14, 65
[1153] Mat. 27, l; Marcu 15, 1; Ioan 18, 24.
[1154] Mat. 26, 63; Marcu 14, 61
[1155] Mat. 24. 30; 26 64; Marcu 15, 1.
[1156] Mat. 27, 2; Marcu 15, 8; Ioan 18, 28.
[1157] Luca 20, 25
[1158] Luca 3, 1.
[1159] Luca 9, 9. Mat. 14, 1

batjocorindu-l şi râzându-şi de el, l-a îmbrăcat într-un veşmânt luminat, şi l-a trimis iarăşi la Pilat.
12. Şi s-au făcut prieteni Pilat şi Irod în aceiaşi zi unul cu altul; că mai înainte erau învrăjbiţi între dânşii.
13. Iar Pilat chemând pe Arhierei şi pe boieri şi pe norod,
14. A zis către ei: mi-aţi adus pe omul acesta, ca pe cela ce răzvrăteşte norodul; şi iată, eu înaintea voastră întrebându-l, nici o vină n-am aflat în omul acesta de care-l pârâţi pe el; [1160]
15. Ci nici Irod, că v-am trimis pe voi la ei; şi iată, nici un lucru vrednic de moarte (nu) este făcut de dânsul.
16. Deci cercetându-l, îl voi slobozi.
17. Şi nevoie avea să le slobozească lor la praznic un vinovat.[1161]
18. Şi a strigat toată mulţimea, zicând: ia-l pe acesta şi ne slobozeşte nouă pe Varava;
19. Care pentru o zarvă oarecare şi ucidere ce se făcuse în cetate, era aruncat în temniţă.
20. Şi iarăşi Pilat a grăit către ei, vrând să slobozească pe Iisus.
21. Iar ei strigau zicând: răstigneşte-l, răstigneşte-l pe el.
22. Iar el a treia oară a zis către ei: dar ce rău a făcut acesta? Nici o vină de moarte n-am aflat întru el; deci certându-l pe el, îl voi slobozi.
23. Iar ei stau cu glasuri mari, cerându-l pe el să se răstignească. Şi se întăreau glasurile lor şi ale Arhiereilor.[1162]
24. Deci Pilat a judecat să se facă cererea lor.
25. Şi a slobozit lor pe cel aruncat în temniţă pentru zarva şi uciderea, pe care îl cereau ei; iar pe Iisus l-a dat după voia lor.
26. Şi când îl duceau pe el, prinzând pe un Simon, Chirinean, ce venea din ţarină, au pus pe el crucea, ca să o ducă după Iisus.[1163]
27. Şi mergea după el mulţime multă de norod şi de muieri, care plângeau şi se tânguiau pentru dânsul.
28. Şi întorcându-se către ele Iisus, a zis: fiicele Ierusalimului, nu mă plângeţi pe mine, ci pe voi vă plângeţi şi pe fiii voştri.
29. Că iată vin zile, în care vor zice, fericite sunt cele sterpe şi pântecele care n-au născut, şi ţâţele care n-au aplecat.
30. Atunci vor începe a zice munţilor: cădeţi peste noi; şi dealurilor: acoperiţi-ne pe noi.[1164]
31. Că de fac acestea în lemnul cel verde, dar în cel uscat ce va fi?[1165]
32. Şi duceau împreună cu el, şi alţi doi făcători de rele, să-i piardă.[1166]
33. Şi dacă au venit la locul ce se cheamă ai Căpăţânei, acolo l-au răstignii pe el, şi pe făcătorii de rele, unul dea-dreapta şi altui dea-stânga.[1167]
34. Iar Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor; că nu ştiu ce fac. Şi împărţind hainele lui, au aruncat sorţi.[1168]
35. Şi stătea norodul de privea. Şi îşi băteau joc de dânsul şi boierii împreună cu dânşii, zicând: pe alţii a mântuit; mântuiască-se şi pe sine, de este acesta, Hristosul, alesul lui Dumnezeu.[1169]
36. Şi îşi făceau râs de dânsul şi ostaşii, apropiindu-se, şi oţet aducându-i lui,
37. Şi zicând: de eşti tu împăratul Iudeilor, mântuieşte-te pe tine însuţi.
38. Şi era şi scrisoare scrisă deasupra lui cu slove Elineşti şi Râmlineşti şi Evreeşli, **acesta este Împăratul Iudeilor.**[1170]
39. Iar unul din tâlharii cei răstigniţi îl hulea pe dânsul, zicând: de eşti tu Hristosul, mântuieşte-te pe tine şi pe noi.
40. Iar răspunzând celălalt îl certa pe el, zicând: nu te temi tu de Dumnezeu, că în aceeaşi osândă eşti?
41. Şi noi după dreptate; că cele vrednice după faptele noastre luăm; iar acesta nici un rău n-a făcut.
42. Şi zicea lui Iisus: pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni întru

[1160] Mat. 27, 33; Ioan 18, 38
[1161] Mat. 47, 15 sq.
[1162] Ioan 19, 12
[1163] Mat. 27, 32; Marcu 15, 21; Ioan 19, 17.
[1164] Is. 2, 19; Osea 10, 8; Apoc. 6, 16 şi 9, 6.
[1165] Ier. 53, 12; I Petr. 4, 17
[1166] Is. 53, 12; Ioan 19, 18
[1167] Mat. 27, 33; Marcu 15, 22; Ioan 19,17.
[1168] Mat. 5, 44; Ps. 21, 20 sq.
[1169] Mat. 27, 39 sq
[1170] Mat. 27, 37

împărăţia ta.[1171]
43. Şi a zis Iisus lui, amin zic ţie: astăzi împreună cu mine vei fi în rai.
44. Şi era ca la al şaselea ceas, şi întuneric s-a făcut peste tot pământul până la al nouălea ceas.[1172]
45. Şi s-a întunecat soarele, şi s-a rupt catapeteasma bisericii prin mijloc
46. Şi strigând cu glas mare Iisus a zis: Părinte, în mâinile tale încredinţez duhul meu; şi acestea zicând, şi-a dat duhul.[1173]
47. Iar văzând sutaşul ceea ce se făcuse, a slăvit pe Dumnezeu, zicând: cu adevărat, omul acesta drept a fost.
48. Şi tot norodul ce venise împreună la priveala aceea, văzând cele ce se făcuseră, bătându-şi piepturile lor, se întorceau.
49. Şi stăteau toţi cunoscuţii lui de departe, şi femeile care veniseră după el din Galileea, privind acestea.
50. Şi iată, un bărbat anume Iosif din Arimatea, oraş al Iudeilor, sfetnic fiind; bărbat bun şi drept.[1174]
51. (Acesta nu se însoţise la sfatul şi fapta lor); care şi el aştepta împărăţia lui Dumnezeu.
52. Acesta venind la Pilat, a cerul trupul lui Iisus.
53. Şi pogorându-l pe el, l-a înfăşurat în giulgiu, şi l-a pus în mormânt ce era săpat în piatră, în care nu fusese pus niciodată nimeni.
54. Şi ziua era vineri, şi se lumina spre sâmbătă.[1175]
55. Şi mergând după el şi femeile care veniseră cu dânsul din Galileea, au văzut mormântul, şi cum s-a pus trupul lui.
56. Şi întorcându-se au gătit miresme şi miruri; şi sâmbătă sau odihnit, după poruncă.[1176]

CAP. 24.
Femeile la Mormânt. Învierea lui Hristos. Arătarea lui la doi ucenici pe cale spre Emaus. Arătarea lui la toţi Apostolii mâncând împreună cu ei. Înălţarea.

Iar în prima zi a săptămânii (după sâmbătă, la mânecare adâncă), au venit l-a mormânt, aducând miresmele cele ce (le) gătise şi altele împreună cu ele.[1177]
2. Şi au aflat piatra răsturnată de pe mormânt.
3. Şi intrând, n-au aflat trupul Domnului Iisus.
4. Şi a fost, când se mirau ele de aceasta, şi iată, doi bărbaţi au stătut înaintea lor în veşminte strălucitoare.[1178]
5. Şi înfricoşându-se ele, şi plecându-şi feţele la pământ, au zis către dânsele: ce căutaţi pe cel viu cu cei morţi?
6. Nu este aici, ci s-a sculat; aduceţi-vă aminte cum a zis vouă încă fiind în Galileea,
7. Zicând, că trebuie să se dea Fiul Omului în mâinile oamenilor păcătoşi, şi să se răstignească, şi a treia zi să învieze.[1179]
8. Şi şi-au adus aminte de cuvintele lui.
9. Şi întorcându-se de la mormânt, au spus acestea toate celor unsprezece, şi tuturor celorlalţi.
10. Şi era Maria Magdalena şi Ioana şi Maria lui Iacov, şi celelalte împreună cu dânsele, care ziceau către apostoli acestea.[1180]
11. Şi s-au părut înaintea lor ca o minciună cuvintele lor, şi nu le credeau pe dânsele.
12. Iar Petru sculându-se, a alergat la mormânt; şi plecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând, şi s-a dus de acolo, mirându-se întru sine de cele ce se făcuseră.
13. Şi iată doi dintre ei mergeau în aceeaşi zi la un sat, care era departe de Ierusalim ca la şase-zeci de stadii, al cărui nume (era) Emaus.[1181]
14. Şi aceia vorbeau între sine de toate cele ce se întâmplase.
15. Şi a fost când vorbeau ei şi se

[1171] Mat. 16, 28.
[1172] Mat. 27, 46. Marcu 15, 33.
[1173] Mat. 27, 54; Ps. 30, 5; Fapt. 7, 60.
[1174] Mat, 27, 57; Marc. 15, 42. Ioan 19, 38.
[1175] Mat. 27, 62
[1176] Eşire 20, 10
[1177] Mat. 28, 1; Marcu 16, 1; Ioan 20, 1.
[1178] Ioan 20, 12; Fapte 1, 10
[1179] Mat, 17, 22
[1180] Luca 8, 2, 3
[1181] Marcu 16, 12

întrebau, şi însuşi Iisus apropiindu-se, mergea împreună cu dânşii.
18. Iar ochii lor se ţineau, ca să nu-l cunoască pe el.
17. Şi a zis către ei: ce sunt cuvintele acestea de care vă întrebaţi între voi mergând, şi sunteţi trişti?
18. Şi răspunzând unul, al cărui nume era Cleopa, a zis către el: tu singur eşti nemernic în Ierusalim, şi nu ştii cele ce s-au făcut în el în zilele acestea?
19. Şi el a zis lor, care? Iar ei au zis lui: cele pentru Iisus Nazarineanul, care era bărbat prooroc, puternic în lucru şi în cuvânt înaintea lui Dumnezeu şi a tot norodul.[1182]
20. Cum l-au dat pe el Arhiereii şi Boierii noştri spre judecată de moarte şi l-au răstignit pe dânsul.
21. Iar noi nădăjduiam că acela este cel ce va să izbăvească pe Israil, ci cu toate acestea, a treia zi este astăzi de când s-au făcut acestea.[1183]
22. Ci şi nişte femei dintr-ale noastre ne-au înspăimântat pe noi, care au fost la mânecate la mormânt;[1184]
23. Şi neaflând trupul lui, au venit zicând, că şi vedere de îngeri să fi văzut, care zic că este el viu.
24. Şi s-au dus unii dintre noi la mormânt şi au aflat aşa precum şi femeile au zis; iar pe el nu l-au văzut.
25. Şi el a zis către ei: o nepricepuţilor şi zăbavnici cu inima a crede toate câte au grăit proorocii;[1185]
26. Au nu trebuia a pătimi acestea Hristos, şi a intra întru slava sa?[1186]
27. Şi începând de la Moise şi de la toţi proorocii, tâlcuia lor din toate scripturile cele ce erau pentru el.[1187]
28. Şi s-au apropiat de satul la care mergeau, şi el se făcea a merge mai departe.
29. Şi l-au îndemnat pe el zicând: rămâi cu noi, căci către seară este şi s-a plecat ziua. Şi au intrat să rămâie cu dânşii.
30. Şi a fost când au şezut el cu ei, luând pâinea, a binecuvântat şi frângând a dat lor.
31. Şi li s-au deschis lor ochii şi l-au cunoscut pe dânsul; şi el s-a făcut nevăzut de dânşii.
32. Şi a zis unul către altul: au nu era inima noastră arzând întru noi, când grăia nouă pe cale şi când ne tâlcuia scripturile?
33. Şi sculându-se într-acel ceas, s-au întors în Ierusalim, şi au aflat adunaţi pe cei unsprezece şi pe cei ce erau cu dânşii,
34. Care ziceau: s-a sculat Domnul cu adevărat şi s-a arătat lui Simon.[1188]
35. Şi ei povesteau cele ce se făcuse pe cale, şi cum s-a cunoscut de dânşii întru frângerea pâinii.
36. Şi acestea grăind ei şi însuşi Iisus au stătut în mijlocul lor, şi a zis lor: pace vouă.[1189]
37. Iar ei înspăimântându-se şi înfricoşându-se, li sa părea că văd duh.
38. Şi a zis lor: ce sunteţi tulburaţi? Şi pentru ce se suie gânduri în inimile voastre?
39. Vedeţi mâinile şi picioarele mele, că însumi eu sunt, pipăiţi-mă şi vedeţi că duhul carne şi oase nu are, precum mă vedeţi pe mine având.[1190]
40. Şi acestea zicând, le-a arătat lor mâinile şi picioarele.
41. Şi încă necrezând ei de bucurie şi mirându-se, le-a zis lor: aveţi ceva de mâncare aici?
42. Iar ei au dat lui o parte din peştele fript şi dintr-un fagure de miere.[1191]
43. Şi luând înaintea lor a mâncat.
44. Şi a zis lor: acestea sunt cuvintele care am grăit către voi, încă fiind cu voi, că trebuie a se plini toate cele scrise în legea lui Moise şi în prooroci şi în psalmi pentru mine.
45. Atunci le-a deschis mintea lor ca să înţeleagă scripturile.
46. Şi a zis lor: aşa este scris şi aşa trebuia să pătimească Hristos, şi a treia zi să învieze din morţi;[1192]
47. Şi să se propovăduiască întru numele lui pocăinţa şi iertarea

[1182] Mat 21, 11
[1183] Fapt. I, 6
[1184] Mat 28, 8; Marcu 16, 10; Ioan 20, 1; 18.
[1185] Gal. 3, 1.
[1186] Is. 50, 6.
[1187] Fac. 3, 15; Iov 19, 25; Ps, 15, 10; Is. 53, 1; Osea 6, 1.
[1188] I Cor 15, 4, 5
[1189] Marcu 16, 14; Ioan 20, 19
[1190] Ioan 20, 20.
[1191] Ioan 21, 10
[1192] Ps. 21, 7, 16

păcatelor în toate neamurile, începând de la Ierusalim.
48. Iar voi sunteţi mărturii acestora.
49. Şi iată, eu trimit făgăduinţa Tatălui meu întru voi, iar voi şedeţi în cetatea Ierusalimului, până ce vă veţi îmbrăca cu putere de sus.[1193]
50. Şi i-a scos pe ei afară până în Vitania, şi ridicându-şi mâinile sale, i-a binecuvântat pe dânşii.[1194]
51. Şi a fost când i-a binecuvântat pe ei, s-a depărtat de la dânşii şi se înălţa la cer.[1195]
52. Iar ei închinându-se lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare;
53. Şi erau în toată vremea în biserică, lăudând şi binecuvântând pe Dumnezeu, Amin.

[1193] Ioan 15, 26; 16, 8; Fapt. I, 4
[1194] Fapte 1, 12
[1195] Marcu 16, 19

SFÂNTA EVANGHELIE DE LA IOAN

CAP. 1.
Dumnezeu Cuvântul. Mărturisirea lui Ioan. Chemarea lui Andrei, Petru, Filip şi Natanail.

La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu, şi Dumnezeu era Cuvântul
2. Acesta era întru început la Dumnezeu.
3. Toate printr-însul s-au făcut şi fără de dânsul nimic nu s-a făcut ce s-a făcut.[1196]
4. Întru dânsul viaţă era, şi viaţa era lumina oamenilor.[1197]
5. Şi lumina întru întuneric luminează; şi întunerecul pe dânsa nu o a cuprins.[1198]
6. Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui Ioan.[1199]
7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească de Lumină, ca toţi să creadă prin el.
8. Nu era acela Lumina, ci ca să mărturisească de Lumină.
9. Era Lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul ce vine în lume.
10. În lume era, şi lumea printr-însul s-a făcut, şi lumea pe dânsul nu l-a cunoscut.
11. Întru ale sale a venit, şi ai săi pe dânsul nu l-a primit.
12. Iar câţi l-au primit pe dânsul, le-a dat lor stăpânire ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele lui.
13. Care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut,[1200]
14. Şi Cuvântul trup s-a făcut şi s-a sălăşluit întru noi, (şi am văzut slava lui, slavă ca a unui născut din Tatăl), plin de dar şi de adevăr.[1201]
15. Ioan mărturisea pentru dânsul şi striga grăind: acesta era pentru care am zis: cel ce după mine vine, mai înainte de mine s-a făcut, că mai înainte de mine au fost.[1202]
16. Şi din plinirea lui noi toţi am luat şi dar pentru dar.
17. Că legea prin Moise s-a dat, iar darul şi adevărul prin Iisus Hristos s-au făcut.[1203]
18. Pe Dumnezeu nimeni nu l-a văzut niciodinioară; Cel unul născut Fiul, care este în sânul Tatălui, acela a spus.[1204]
19. Şi aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimes Iudeii din Ierusalim preoţi şi leviţi ca să-l întrebe pe dânsul: tu cine eşti?[1205]
20. Şi a mărturisit şi n-a tăgăduit, şi a mărturisit: nu sunt eu Hristosul.
21. Şi l-au întrebat pe dânsul: ce dar? Ilie eşti tu? Şi a zis: nu sunt. Proorocul eşti tu? Şi a răspuns: nu.[1206]
22. Deci au zis lui: cine eşti? Ca să dăm răspuns celor ce ne-au trimis pe noi. Ce zici însuţi pentru sineţi?
23. Şi a zis: eu sunt glasul celui ce strigă în pustie. Îndreptaţi calea Domnului, precum a zis Isaia proorocul.[1207]
24. Şi trimişii erau din Farisei.
25. Şi l-au întrebat pe dânsul şi i-au zis lui: pentru ce dar botezi, dacă nu eşti tu Hristosul, nici Ilie, nici proorocul?
26. Răspuns-a lor Ioan, grăind: eu botez cu apă; iar în mijlocul vostru stă, pe care voi nu-l ştiţi;[1208]
27. Acela este cel ce vine după mine, care mai înainte de mine s-au făcut, căruia nu sunt vrednic să-i dezleg cureaua încălţămintei lui.
28. Acestea s-au făcut în Vitavara de ceea parte de Iordan, unde era Ioan botezând.[1209]

[1196] Ps. 32, 6; Col. I, 16; Evr. I, 2
[1197] Ioan 5, 26 şi 12, 46
[1198] Ioan 8, 12 şi 9, 5
[1199] Matei 3, I şi 11, 10; Marcu 1, 4; Luca 3, 2
[1200] Ioan 3, 5; I Ioan 5, 4; Iac. I, 18
[1201] Is. 7. 14; Mat. I, 16; Luca 1, 31 şi 2, 7; Is, 40, 5; Mat. 17, 2.
[1202] Mat. 3, I; Marcu I, 7
[1203] Eş. 20, I
[1204] Eş. 33, 20; I Ioan 4, 12; I Tim. 6, 16; Luca 10, 22
[1205] Ioan 5, 33
[1206] A doua Lege 18, 15; Mat, 16, 11
[1207] Is. 40, 3; Mat. 3, 3; Marc. I, 3; Luc. 3, 4
[1208] Mat. 3, 11
[1209] Ioan 10, 40.

29. A doua zi vede Ioan pe Iisus venind către dânsul şi zice: iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii.
30. Acesta este pentru care eu am zis: după mine vine bărbat, care înainte de mine s-au făcut; că mai întâi de mine a fost.
31. Şi eu nu l-am ştiut pe el, ci ca să se arate lui Israil, pentru aceasta am venit eu cu apă botezând.
32. Şi a mărturisit Ioan, zicând: că am văzut Duhul ca un porumbel pogorându-se din cer şi a rămas peste dânsul.[1210]
33. Şi eu nu l-am ştiut pe el, ci cela ce m-a trimis pe mine să botez cu apă, acela mi-a zis mie: peste care vei vedea Duhul pogorându-se şi rămânând peste dansul, acela este care botează cu Duh Sfânt.
34. Şi eu am văzut şi am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.
35. A doua zi iarăşi sta Ioan şi din ucenicii lui doi;
36. Şi căutând la Iisus care umbla, zice: iată Mielul lui Dumnezeu!
37. Şi l-au auzit pe el cei doi ucenici grăind, şi au mers după Iisus.
38. Iar întorcându-se Iisus şi văzându-i pe ei mergând după el, a zis lor: ce căutaţi? Iar ei au zis lui: Ravvi, ce se zice tâlcuindu-se, Învăţătorule, unde locuieşti?
39. A zis lor: veniţi şi vedeţi. Au venit şi au văzut unde locuieşte, şi la el au rămas în ziua aceea, şi era ca la al zecelea ceas.
40. Şi era Andrei, fratele lui Simon Petru, unul din cei doi care auzise de la Ioan şi mersese după dânsul.[1211]
41. A aflat acesta întâi pe Simon, fratele său şi i-a zis lui: am aflat pe Mesia, ce se tâlcuieşte Hristos.
42. Şi-a adus pe dansul către Iisus. Şi căutând la el Iisus, a zis: tu eşti Simon feciorul lui Iona; tu te vei chema Chifa, ce se tâlcuieşte, Petru.[1212]
43. Iar a doua zi a vrut Iisus să meargă în Galileea, şi au aflat pe Filip, şi i-au zis lui: vino după mine.
44. Şi era Filip din Vitsaida, din oraşul lui Andrei şi al lui Petru.
45. A aflat Filip pe Natanail, şi zice lui: pentru care a scris Moise în lege şi; proorocii, am aflat pe Iisus fiul lui Iosif, care este din Nazaret.[1213]
46. Şi a zis Natanail lui: din Nazaret poate fi ceva bun? Zice Filip lui: vino şi vezi.
47. A văzut Iisus pe Natanail venind către dânsul, şi a zis pentru dânsul: iată cu adevărat israilitean, întru care vicleşug nu este.[1214]
48. Zis-a Natanail lui: de unde mă cunoşti? Răspuns-a Iisus şi i-a zis lui: mai înainte până a nu te chema pe tine Filip, fiind tu sub smochin, te-am văzut.
49. Răspuns-a Natanail şi i-a zis lui: Ravvi, tu eşti Fiul lui Dumnezeu; tu eşti împăratul lui Israil.[1215]
50. Răspuns-a Iisus şi i-a zis lui: pentru că am zis ţie, că te-am văzut sunt smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea.
51. Şi i-a zis lui: amin, amin, grăiesc vouă: de acum veţi vedea cerul deschizându-se, şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi pogorându-se peste Fiul Omului.[1216]

CAP. 2.

Nunta din Cana.
Izgonirea vânzătorilor din biserică.

Şi a treia zi nuntă s-a făcut în Cana Galileei; şi era muma lui Iisus acolo.
2. Şi a fost chemat şi Iisus, şi ucenicii lui la nuntă.
3. Şi sfârşindu-se vinul, zice muma lu-i Iisus către dânsul: vin nu au.
4. Zice ei Iisus: ce este mie şi ţie femeie? Încă n-a venit ceasul meu.
5. Zice muma lui slugilor: orice va zice vouă, faceţi.
6. Şi erau acolo şase vase de piatră, puse după curăţenia Iudeilor, care luau câte două sau trei vedre.[1217]
7. Zice lor Iisus: umpleţi vasele cu apă. Şi le-au umplut până sus.
8. Şi zice lor: scoateţi acum, şi

[1210] Mat. 3, 16
[1211] Mat. 4, 18
[1212] Mat. 16, 18
[1213] Fac. 49, 10; A doua Lege 18, 18; Is. 40, 10; Ier. 23, 5; Iezech. 34, 23; Dan. 9, 24; Mat. 2, 23.
[1214] Ps. 31, 2
[1215] Ioan 6, 69; Mat. 14, 33 şi 16, 16; Marcu 8, 20.
[1216] Fac, 28, 12
[1217] Marcu 7, 3

aduceţi nunului. Şi i-au adus.
9. Şi după ce a gustat nunul apa ce se făcuse vin, şi nu ştia de unde este; (iar slugile care scoseseră apa, ştiau); strigă pe mire nunul,
10. Şi zice lui: tot omul întâi vinul cel bun îl pune, şi dacă se îmbată, atunci cel mai prost; tu ai ţinui vinul cel bun până acum.
11. Aceasta au făcut începătură minunilor Iisus în Cana Galileei, şi şi-a arătat slava sa; şi au crezut întru el ucenicii lui.
12. După aceasta s-au pogorât în Capernaum el şi muma lui şi fraţii lui şi ucenicii lui; şi acolo au şezut nu multe zile.
13. Şi erau aproape paştele Iudeilor, şi s-a suit Iisus în Ierusalim,
14. Şi au aflat în biserică pe cei ce vindeau boi şi oi şi porumbei, şi pe schimbătorii de bani şezând.[1218]
15. Şi făcând un bici de ştreanguri, pe toţi i-a scos din biserică, oile şi boii; şi schimbătorilor a versat banii, şi mesele le-a răsturnat.
16. Şi celor ce vindeau porumbei, le-a zis: luaţi acestea de aici; şi nu faceţi casa Tatălui meu casă de neguţătorie.
17. Şi şi-au adus aminte ucenicii lui că este scris: râvna casei tale m-a mâncat pe mine.[1219]
18. Răspuns-au Iudeii şi i-au zis lui: ce semn arăţi nouă, că faci acestea?
19. Răspuns-a Iisus şi a zis lor: stricaţi biserica aceasta, şi în trei zile o voi ridica.[1220]
20. Şi au zis Iudeii: în patruzeci şi şase de ani, s-a zidit biserica aceasta, şi tu în trei zile o vei ridica?
21. Iar el zicea pentru biserica trupului său.
22. Pentru aceasta când s-a sculat din morţi, şi-au adus aminte ucenicii lui că aceasta zicea lor; şi au crezul scripturii şi cuvântului, care zisese Iisus.[1221]
23. Şi când era în Ierusalim la praznicul paştelor, mulţi au crezut întru numele lui, văzând semnele lui cele ce făcea.
24. Iar însuşi Iisus nu se încredinţa pe sine lor, pentru că el îi ştia pe toţi,
25. Şi n-avea trebuinţă ca cineva să mărturisească pentru om; că el ştia ce era în om.[1222]

CAP. 3
Vorbirea lui Iisus cu Nicodim, despre calea către viaţa de veci. Ioan şi ucenicii săi.

Şi era un om din Farisei, Nicodim numele lui, boier al Iudeilor.[1223]
2. Acesta a venit către Iisus noaptea, şi i-a zis lui: Ravvi, ştim că de la Dumnezeu ai venit învăţător, că nimeni nu poate aceste semne să facă, care tu faci, de nu va fi Dumnezeu cu dânsul,
3. Răspuns-au Iisus şi i-au zis lui: amin, amin, grăiesc ţie: de nu se va naşte cineva de sus, nu va putea vedea împărăţia lui Dumnezeu.[1224]
4. Zice către ci Nicodim: cum poate omul să se nască fiind bătrân? Au doară poate a doua oară să intre în pântecele maicii sale, şi să se nască?
5. Răspuns-au Iisus: amin, amin, grăiesc ţie: de nu se, va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre întru împărăţia lui Dumnezeu.[1225]
6. Ce este născut din trup, trup este; şi ce este născut din Duh, duh este.
7. Nu te mira căci am zis ţie: se cade vouă a vă naşte de sus.
8. Duhul unde voieşte suflă, şi glasul lui îl auzi, dar nu ştii de unde vine, şi unde merge; aşa este tot care este născut din Duhul.[1226]
9. Răspuns-a Nicodim şi i-a zis lui: cum pot să fie acestea:
10. Răspuns-a Iisus şi i-a zis lui: tu eşti învăţătorul lui Israil, şi acestea nu le ştii?
11. Amin, amin, grăiesc ţie: noi ce ştim grăim, şi ce am văzut mărturisim, şi mărturia noastră nu o primiţi.
12. Dacă cele pământeşti am spus vouă, şi nu credeţi, cum de voi spune

[1218] Mat. 21, 12; Marcu 11, 13; Luca 19, 45
[1219] Ps. 68, 11
[1220] Mat. 26, 61
[1221] Luca 24, 8; Ps. 15, 10
[1222] Ps. 7, 10; Apoc. 2, 23
[1223] Ioan 7, 50 şi 19, 39
[1224] Tit. 3, 5
[1225] Iezech. 36, 25, 27; Efes. 5, 26
[1226] Iov 38, 24

vouă cele cereşti, veţi crede?
13. Şi nimeni nu s-a suit în cer, fără numai cel ce s-au pogorâi din cer, Fiul Omului care este în cer.
14. Şi precum Moise a înălţat şarpele în pustie, aşa se cade a se înălţa Fiul Omului.[1227]
15. Ca tot cel ce crede întru el, să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică.[1228]
16. Că aşa a iubit Dumnezeu lumea, încât şi pe Fiul său, Cel Unul Născut l-a dat, ca tot cel ce crede întru el să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică.[1229]
17. Că n-a trimis Dumnezeu pe Fiul său în lume ca să judece lumea; ci ca să se mântuiască lumea prin el[1230]
18. Cela ce crede întru el, nu se judecă; iar cela ce nu crede, iată este judecat, că n-a crezut întru numele Celui Unuia născut Fiului lui Dumnezeu.[1231]
19. Iar aceasta este judecata, că lumina a venit în lume, şi au iubit oamenii mai mult întunericul decât lumina, că erau faptele lor rele.
20. Că tot cela ce face rele, urăşte lumina, şi nu vine la lumină, ca să nu se vădească lucrurile lui.[1232]
21. Iar cela ce face adevărul, vine la lumină, ca să se arate lucrurile lui, că întru Dumnezeu sunt lucrate.
22. După acestea au venit Iisus şi ucenicii lui în pământul Iudeei; şi acolo petrecea cu ei, şi boteza.
23. Şi era şi Ioan botezând în Enon aproape de Salim, că erau acolo ape multe; şi veneau şi se botezau.
24. Că încă nu era Ioan închis în temniţă.[1233]
25. Şi a fost întrebare de ucenicii lui Ioan cu Iudeii pentru curăţenie.
26. Şi au venii către Ioan, şi i-au zis lui: Ravvi, cel ce era cu tine de ceea parte de Iordan, pentru care tu ai mărturisit; iată el botează, şi toţi merg către dânsul.
27. Răspuns-a Ioan şi a zis: nu poate omul lua nimic, de nu va fi dat lui din cer.
28. Voi înşivă mărturisiţi pentru mine, că am zis: nu sunt eu Hristosul ci cum că sunt trimis înaintea aceluia.[1234]
29. Cela ce are mireasă, mire este; iar prietenul mirelui care stă şi-l ascultă pe el, cu bucurie se bucură de glasul mirelui; deci această bucurie a mea s-a umplu.
30. Aceluia se cade a creşte, iar mie a mă micşora.[1235]
31. Cel ce vine de sus, deasupra tuturor este; cel ce este de pe pământ, pământesc este, şi de pe pământ grăieşte; cel ce vine din cer, deasupra tuturor este.[1236]
32. Şi ce a văzut şi a auzit, aceea mărturiseşte; şi mărturia lui nimeni nu o primeşte.
33. Cela ce primeşte mărturia lui, a pecetluit, că Dumnezeu adevărat este.
34. Că pe care a trimis Dumnezeu, cuvintele lui Dumnezeu grăieşte; că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul,
35. Tatăl iubeşte pe Fiul, şi toate le-a dat în mâna lui.[1237]
36. Cela ce crede întru Fiul, are viaţă veşnică; iar cela ce nu ascultă pe Fiul, nu va vecea viaţă; ci mânia lui Dumnezeu va rămânea peste el.[1238]

CAP- 4
Vorbirea lui Iisus cu Samarineanca. Omul împărătesc.

Deci dacă a înţeles Domnul că au auzit Fariseii că Iisus mai mulţi ucenici face şi botează decât Ioan,[1239]
2. (Măcar că însuşi Iisus nu boteza, ci ucenicii lui),
3. A lăsat Iudeea, şi s-a dus iarăşi în Galileea.
4. Şi trebuia să treacă el prin Samaria.
5. Deci a venit în cetatea Samariei, care se cheamă Sihar, aproape de locul care a dat Iacov lui Iosif fiului său.[1240]

[1227] Numer. 21, 8
[1228] Marc. 16, 16; Luca 19, 10
[1229] Ioan 15, 13; Rom. 5, 8 şi 8, 32; I Ioan 3, 16 şi 4, 9
[1230] Ioan 12, 47
[1231] Ioan 5, 24
[1232] Efes. 5, 8, sq
[1233] Mat. 14, 3, Luca 3, 19, sq
[1234] Ioan 1, 20, 30
[1235] II Împ. 3, l, sq
[1236] Ioan 8, 23
[1237] Mat. 11, 27
[1238] I Ioan 5, 12
[1239] Ioan 3, 22, 26
[1240] Fac. 48, 22. Isus Navi 24, 32

6. Şi era acolo puţul lui Iacov, Iar Iisus, ostenit fiind de călătorie, şedea aşa la puţ; şi era ca la al şaselea ceas.
7. A venit o muiere din Samaria să ia apă; zis-a ei Iisus: dă-mi să beau.
8. Că ucenicii lui se duseseră în cetate să cumpere hrană.
9. Deci a zis lui muierea Samarineancă: cum tu, Iudeu fiind, ceri de la mine să bei, muiere Samarineancă fiind eu? Că nu se amestecă Iudeii cu Samarinenii.[1241]
10. Răspuns-a Iisus şi i-a zis ei: de ai fi ştiut darul lui Dumnezeu, şi cine este cel ce zice ţie: dă-mi să beau; tu ai fi cerut de la dânsul, şi ţi-ar fi dat ţie apă vie,[1242]
11. Zis-a lui muierea: Doamne, nici ciutură nu ai, şi puţul este adânc; de unde dar ai apa cea vie?
12. Au doară tu mai mare eşti decât Iacov părintele nostru, care ne-a dat nouă puţul acesta; şi el însuşi dintr-însul a băut, şi fii lui şi dobitoacele lui?
13. Răspuns-a Iisus şi i-a zis ei: tot cel ce va bea din apa aceasta, va înseta iarăşi;[1243]
14. Iar cel ce va bea din apa, care eu voi da lui, nu va înseta în veac; ci apa, care eu voi da lui, se va face întru dânsul izvor de apă săltătoare întru viaţă veşnică.[1244]
15. Zis-a către dânsul muierea; Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot.
16. Zis-a ei Iisus: mergi şi chiamă pe bărbatul tău, şi vino aici.
17. Răspuns-a muierea şi i-a zis lui: n-am bărbat. Zis-au ei Iisus: bine ai zis că n-ai bărbat;
18. Că cinci bărbaţi ai avut, şi acum pe care-l, nu-ţi este ţie bărbat; aceasta adevărat ai grăit.
19. Zis-a lui muierea: Doamne, văd că prooroc eşti tu.[1245]
20, Părinţii noştri în muntele acesta s-au închinat; şi voi ziceţi, că în Ierusalim este locul unde se cade a se închina.[1246]
21. Zis-a ei Iisus: muiere, crede mie, va veni vremea, când nici în muntele acesta, nici în Ierusalim (nu) vă veţi închina Tatălui.
22. Voi vă închinaţi căruia nu ştiţi; noi ne închinăm căruia ştim; că mântuirea din Iudei este.[1247]
23. Ci va veni vremea, şi acum este, când închinătorii cei adevăraţi se vor închina Tatălui cu duhul şi cu adevărul; că Tatăl acest fel caută să fie cei ce se închină lui.
24. Duh este Dumnezeu; şi cei ce se închină lui, cu duhul şi cu adevărul se cade să se închine.[1248]
25. Zis-a lui muierea: ştim că va veni Mesia, care se cheamă Hristos; când va veni acela, va spune nouă toate.
26. Zis-a ei Iisus: eu sunt, cela ce grăiesc cu tine.[1249]
27. Şi atunci au venit ucenicii lui, şi se mirau că cu muierea grăia; însă nimeni nu i-a zis: ce cauţi? Sau: ce grăieşti cu dânsa?
28. Iar muierea a lăsat ciutura sa, şi a mers în cetate, şi a zis oamenilor:
29. Veniţi de vedeţi om, care mi-a spus mie toate câte am făcut; nu cumva acesta este Hristos?
30. Deci au ieşit din cetate, şi veneau către dânsul.
31. Iar între acestea îl rugau pe dânsul ucenicii, grăind: Ravvi, mănâncă.
32. Iar el a zis lor: eu mâncare am a mânca, care voi nu ştiţi.
33. Iar ucenicii grăiau între dânşii: nu cumva i-a adus lui cineva să mănânce?
34. Zis-a lor Iisus: mâncarea mea este să fac voia celui ce m-a trimis pe mine, şi să săvârşesc lucrul lui.[1250]
35. Au nu voi ziceţi: că încă patru luni sunt, şi secerişul va veni? Iată zic vouă: ridicaţi ochii voştri, şi vedeţi holdele, că sunt albe spre seceriş acum.[1251]
36. Şi cela ce seceră, plată ia, şi adună roadă în viaţă veşnică; ca să

[1241] Luca 9, 52. Fapt. 10, 28
[1242] Ioan 7, 38
[1243] Ioan 6, 58
[1244] Isaia 48, 21; Ioan 7, 38
[1245] Ioan 6, 14; 9, 17
[1246] A doua Lege 12, 5; III Împ. 8, 29 şi 9, 3
[1247] IV Împ. 17, 29; Iez. 2, 3; Luca 24, 47
[1248] II Cor. 3, 17
[1249] Ioan 8, 25; 9, 37
[1250] Ioan 5, 30; 17, 4
[1251] Mat. 9, 37

se bucure împreună şi cel ce seamănă, şi cel ce seceră.
37. Că întru aceasta este cuvântul adevărat, că altul este cel ce seamănă şi altul cel ce seceră.
38. Eu v-am trimis pe voi să seceraţi, unde voi nu v-aţi ostenit; alţii s-au ostenit, şi voi aţi intrat întru osteneala lor.
39. Iar din cetatea aceea mulţi din Samarineni au crezut într-însul pentru cuvântul muierii, care mărturisea: că mi-a spus mie toate câte am făcut.
40. Deci după ce au venit la dânsul Samarinenii, îl rugau pe el ca să rămână la dânşii; şi a rămas acolo două zile.
41. Şi mult mai mulţi au crezut pentru cuvântul lui;
42. Şi muierii ziceau: că nu mai credem pentru vorba ta; că înşine am auzit, şi ştim, că acesta este cu adevărat Hristos, Mântuitorul lumii.[1252]
43. Iar după cele două zile, au ieşit de acolo, şi au mers în Galileea.
44. Că însuşi Iisus a mărturisit, că prooroc în patria sa cinste nu are.[1253]
45. Şi când a venit în Galileea l-au primit pe dânsul Galileenii, fiindcă au fost văzut toate câte a făcut în Ierusalim la praznic; că şi ei au fost venit la praznic.
46. Şi a venit Iisus iarăşi în Cana Galileei, unde a făcut apa vin. Şi era un om împărătesc, al cărui fiu era bolnav în Capernaum.[1254]
47. Acesta auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, a mers la el, şi-l ruga pe dânsul, ca să se pogoare şi să tămăduiască pe fiul lui, că era să moară.
48. Iar Iisus a zis către el: de nu veţi vedea semne şi minuni, nu veţi crede.[1255]
49. Zis-a către el omul cel împărătesc: Doamne, pogoară-te mai înainte până a nu muri fiul meu.
50. Zis-au Iisus lui: mergi, fiul tău viu este. Şi a crezut omul cuvântului care a zis Iisus lui, şi s-a dus.
51. Şi iată pogorându-se el, slugile lui l-au întâmpinat pe el, şi i-au spus, zicând: fiul tău este viu.
52. Deci îi întrebă pe ei de ceasul întru care i-a fost mai bine. Şi i-au zis lui, că ieri în ceasul al şaptelea l-au lăsat frigurile.
53. Deci a cunoscut tatăl că în ceasul acela a fost, în care a zis Iisus lui: fiul tău viu este; şi a crezut el şi casa lui toată.
54 Acesta iarăşi al doilea semn a făcut Iisus, venind din Iudeea în Galileea.

CAP. 5.
Slăbănogul de la Vitezda şi cuvântarea Domnului către Iudei despre puterea sa cea dumnezeiască.

După acestea era praznicul iudeilor, şi s-a suit Iisus în Ierusalim.[1256]
2. Şi este în Ierusalim scăldătoarea oilor, care se cheamă evreieşte Vitezda, cinci pridvoare având.[1257]
3. Într-acelea zăcea mulţime multă de bolnavi, orbi, şchiopi, uscaţi, aşteptând mişcarea apei.
4. Că înger la vreme se pogora în scăldătoare şi tulbura apa, şi care intra întâi după tulburarea apei, se făcea sănătos ori de ce boală era ţinut.
5. Deci era acolo un om, treizeci şi opt de ani având în boală.
6. Pe acesta văzându-l Iisus zăcând şi cunoscând că iată multă vreme avea, i-a zis lui: voieşti să fii sănătos?
7. Răspuns-a lui bolnavul: Doamne, om nu am, ca dacă se va tulbura apa, să mă bage în scăldătoare; deci până când merg eu, altul înaintea mea se pogoară.
8. Zis-a Iisus lui: scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă.
9. Şi îndată s-a făcut sănătos omul şi şi-a luat palul său şi umbla; şi era într-acea zi sâmbătă.[1258]
10. Deci ziceau Iudeii celui vindecat, sâmbătă este, nu se cade ţie a-ţi lua patul.[1259]

[1252] Ioan 17, 18
[1253] Mat. 13, 57; Marcu 6, 4; Luca 4, 24
[1254] Ioan 2, I
[1255] I Cor. I, 22
[1256] Eşire 23, 17; Lev. 23, 5
[1257] Neem. 3, I
[1258] Ioan 9, 14
[1259] Eş. 20, 10

11. Răspuns-a lor: cela ce m-a făcut sănătos, acela mi-a zis: ia-ţi patul tău şi umblă.
12. Deci l-au întrebat pe el: cine este omul acela ce ţi-a zis: ia-ţi patul tău şi umblă?
13. Iar cel vindecat nu ştia cine este; că Iisus se dăduse în lături, norod fiind într-acel loc.
14. După aceea l-au aflat pe el Iisus în biserică şi i-a zis lui: iată că te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai greşeai, ca să nu-ţi fie ţie ceva mai rău.[1260]
15. A mers omul acela, şi a vestit Iudeilor, că Iisus este cel ce la făcut pe dânsul sănătos[1261]
16. Şi pentru aceea îl goneau Iudeii pe Iisus, şi-l căutau pe el să-l omoare, că acestea făcea sâmbăta.[1262]
17. Iar Iisus a răspuns lor: Tatăl meu până acum lucrează, şi eu lucrez.
18. Deci pentru aceasta mai vârtos căutau iudeii pe el să-l omoare, că nu numai că dezlega sâmbăta, ci şi pe Dumnezeu zicea ca-i este Tată, întocmai pe sine făcându-se ca Dumnezeu.
19 Deci a răspuns Iisus şi a zis lor: amin, amin, grăiesc vouă: nu poate Fiul să facă de la sine nimic, de nu va vedea pe Tatăl făcând, că cele ce face el, acelea şi Fiul asemenea face.
20. Că Tatăl iubeşte pe Fiul, şi toate arată lui care le face el; şi mai mari lucruri decât acestea va arăta lui, ca voi să vă miraţi
21. Că precum Tatăl scoală pe morţi, şi-i înviază, aşa şi Fiul pe care voieşte îi înviază.
22. Că Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului.[1263]
23. Ca toţi să cinstească pe Fiul, precum cinstesc pe Tatăl. Cel ce nu cinsteşte pe Fiul, nu cinsteşte pe Tatăl care l-a trimis.[1264]
24. Amin, amin, grăiesc vouă: cela ce ascultă cuvintele mele şi crede celui ce m-a trimis pe mine, are viaţă veşnică şi la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte în viaţă.[1265]
25. Amin, amin, grăiesc vouă, că vine ceasul şi acum este, când morţii vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu şi care vor auzi vor învia.[1266]
26. Că precum Tatăl are viaţă întru sine, aşa a dat şi Fiului viaţă să aibă întru sine.
27. Şi stăpânire i-a dai lui, şi judecată să facă.
28. Căci Fiu al Omului este, nu vă miraţi de aceasta, că vine ceasul, întru care toţi cei din mormânturi vor auzi glasul lui,
29. Şi vor ieşi cei ce au făcut cele bune. întru învierea vieţii; iar cei ce au făcut cele rele, întru învierea osândirii.[1267]
30. Nu pot să fac eu de la sine-mi nimic; precum aud, judec, şi judecata mea dreaptă este; că nu caut voia mea, ci voia Tatălui celui ce m-a trimis.
31. De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este adevărată.
32. Altul este cel ce mărturiseşte pentru mine; şi ştiu că adevărată este mărturia, care mărturiseşte pentru mine.[1268]
33. Voi aţi trimis către Ioan, şi a mărturisit adevărul.[1269]
34. Iar eu nu de la om iau mărturia; ci acestea grăiesc, ca voi să vă mântuiţi.[1270]
35. Acela era făclie, care ardea şi lumina; iar voi aţi voit să vă veseliţi la un ceas întru lumina lui.
36. Iar eu am mărturie mai mare decât Ioan; că lucrurile, care mi-a dat mie Tatăl ca să le săvârşesc pe ele, aceste lucruri care eu fac, mărturisesc pentru mine, că Tatăl m-a trimis,
37. Şi Tatăl cela ce m-a trimes, acela a mărturisit pentru mine. Nici glasul lui na-ţi auzit vreodată, nici chipul lui na-ţi văzut.[1271]
38. Şi cuvântul lui nu-l aveţi rămânând întru voi; că pe care a trimis el, acestuia voi nu credeţi.

[1260] A doua Lege 18, 15
[1261] Ioan 9, 11
[1262] Mat. 14, 22; Marcu 6, 45
[1263] Mat. 11, 27; Fapt. 17, 31
[1264] I Ioan 2, 23
[1265] Ioan 6, 40, 47 şi 8, 51
[1266] Ioan 11, 43
[1267] Ioan 6, 40; Mat. 25, 46
[1268] Mat, 3, 17
[1269] Ioan I, 19
[1270] Ioan 7, 31 şi 10, 25
[1271] Lev. 23, 36

39. Cercaţi scripturile, că vouă vi se pare (că) întru dânsele a avea viaţă veşnică; şi acelea sunt cele ce mărturisesc pentru mine.[1272]
40. Şi nu voiţi să veniţi către mine, ca viaţă să aveţi.
41. Slavă de la oameni nu iau.
42. Ci v-am cunoscut pe voi, că dragostea lui Dumnezeu n-aveţi întru voi.
43. Eu am venit întru numele Tatălui meu, şi nu mă primiţi pe mine; de va veni altul întru numele său, pe acela îl veţi primi.
44. Cum puteţi voi să credeţi, slavă unul de la altul luând, şi pe slava cea de la singur Dumnezeu nu o căutaţi?[1273]
45. Să nu vi se pară că eu voi pârî pe voi la Tatăl; este cela ce vă pârăşte pe voi, Moise, spre care voi aţi nădăjduit.[1274]
46. Că de aţi fi, crezut lui Moise, aţi fi crezut şi mie; că pentru mine acela a scris.[1275]
47. Iar dacă scripturilor aceluia nu credeţi, cum cuvintelor mele veţi crede?

CAP. 6.
Minunea cu cinci pâini. Iisus se depărtează în munte. Umblarea pe mare. Norodul cere semn. Pâinea care se pogoară din cer. Mărturisirea lui Petru.

După acestea s-a dus Iisus de ceea parte: de marea Galileei, care este a Tiveriadei,
2 Şi a mers după dânsul norod mult, căci vedeau semnele lui, care (le) făcea la cei bolnavi.
3. Şi s-au suit în munte Iisus, şi acolo a şezut cu ucenicii săi.
4. Şi erau aproape paştele, praznicul Iudeilor.[1276]
5. Deci ridicându-şi Iisus ochii, şi văzând că mult norod vine la dânsul, zice către Filip: de unde vom cumpăra pâini, ca să mănânce aceştia?[1277]
6. (Iar aceasta zicea ispitind pe el; că însuşi ştia ce vrea să facă).
7. Răspuns-a Filip lui: de două sute de dinari pâini nu le va ajunge lor, ca fiecare dintr-înşii câte puţin să ia.
8. Grăit-a lui unul din ucenicii lui, Andrei, fratele lui Simon Petru,
9. Este un copil aici, care are cinci pâini de orz şi doi peşti; şi acestea ce sunt la atâţia?
10. Şi a zis Iisus; faceţi pe oameni să şadă. Şi era iarbă multă într-acel loc. Deci au şezut bărbaţii, cu numărul ca la cinci mii.[1278]
11. Şi a luat pâinile Iisus, şi mulţămind, a împărţit ucenicilor, iar ucenicii celor ce şedeau; aşijderea şi din peşti cât au vrut ei.
12. Iar dacă s-au săturat, a zis ucenicilor săi: adunaţi fărâmiturile ce au prisosit, ca să nu se piardă ceva.
13. Deci au adunat, şi au umplut douăsprezece coşuri de fărâmituri din cinci pâini de orz, care au prisosit celor ce au mâncat.
14. Iar oamenii aceia văzând semnul, care a făcut Iisus, ziceau: acesta este adevărat proorocul cel ce va să vie în lume.[1279]
15. Deci Iisus cunoscând că vor să vie şi să-l apuce pe el ca să-l facă împărat, s-au dus iarăşi în munte el singur.
16. Şi dacă s-a făcut seară, s-au pogorât ucenicii lui la mare,
17. Şi intrând în corabie, mergeau de ceea parte de mare la Capernaum. Şi iată întuneric s-a făcut, şi nu venise către ei Iisus.[1280]
18. Şi marea s-a ridicat, vânt mare suflând.
19. Deci venind ei ca la douăzeci şi cinci sau treizeci de stadii, văd pe Iisus umblând pe mare, şi apropiindu-se de corabie; şi s-au înfricoşat.
20. Iar el a zis lor: eu sunt; nu vă temeţi.
21. Deci voiau să-l ia pe el în corabie; şi îndată corabia a sosit la pământul la care ei mergeau.

[1272] Is 34, 16; I Tim, 4, 13
[1273] Ioan 12, 43
[1274] A doua Leg, 18, 15
[1275] Fac. 3, 15 şi 22, 18 şi 49, 10; Ps, 39, 9
[1276] Lev. 23, 5
[1277] Mat, 14, 15; Marcu 6, 34; Luc, 9, 10
[1278] Marcu 6, 39
[1279] A doua Lege 18, 15, 18
[1280] Mat. 14, 22; Marcu 6, 45

22. A doua zi, norodul care sta de ceea parte de mare, văzând că altă corabie nu era acolo, fără numai una în care intraseră ucenicii lui, şi cum că Iisus n-a intrat în corabie împreună cu ucenicii săi, ci singuri ucenicii lui, s-au dus.
23. (Şi alte corăbii au venit de la Tiveriada aproape de locul unde au mâncat pâinea, mulţămind Domnului).
24. Deci dacă a văzut norodul, că Iisus nu este acolo, nici ucenicii lui, au intrat şi ei în corăbii, şi au mers în Capernaum, căutând pe Iisus.
25. Şi aflându-l pe el de cea parte de mare, i-a zis lui: Ravvi când ai venit aici?
26. Răspuns-a Iisus lor şi a zis: amin, amin, grăiesc vouă: mă căutaţi pe mine, nu pentru că aţi văzut semne, ci pentru că aţi mâncat din pâini, şi v-aţi săturat.
27. Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea aceea care rămâne spre viaţă veşnică, care Fiul Omului va da vouă; că pe acesta l-a pecetluit Dumnezeu Tatăl.[1281]
28. Deci au zis către dânsul: ce vom face ca să lucrăm lucrurile lui Dumnezeu?
29. Răspuns-a Iisus şi a zis lor: acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeţi întru care au trimis acela.
30. Zis-au drept aceia lui: dar ce semn faci tu, ca să vedem şi să credem ţie? Ce lucrezi?
31. Părinţii noştri mană au mâncat în pustie, precum este scris: pâine din cer le-a dat lor de au mâncat.[1282]
32. Deci le-a zis lor Iisus: amin, amin, zic vouă: nu Moise a dat vouă pâinea din cer; ci Tatăl meu dă vouă din cer pâinea cea adevărată.
33. Pentru că pâinea lui Dumnezeu este ceea ce se pogoară din cer, şi viaţă dă lumii.
34. Deci au zis către dânsul: Doamne, pururea dă-ne nouă pâinea aceasta.
35. Şi a zis lor Iisus: eu sunt pâinea vieţii; cela ce vine către mine, nu va flămânzi; şi cela ce crede întru mine, nu va înseta niciodată.
36. Ci am zis vouă: că m-aţi şi văzut pe mine, şi nu credeţi.
37. Tot ce îmi dă mie Tatăl, către mine va veni; şi pe cela ce vine către mine, nu-l voi scoate afară.[1283]
38. Că m-am pogorât din cer, nu ca să fac voia mea, ci voia celui ce m-a trimis pe mine.[1284]
39. Şi aceasta este voia Tatălui celui ce m-a trimis pe mine, ca tot ce mi-a dat mie, să nu pierd dintr-însul ci să-l înviez pe el în ziua cea de apoi.
40. Şi aceasta este voia celui ce m-a trimis pe mine, ca tot cine vede pe Fiul, şi crede întru el, să aibă viaţă veşnică; şi eu îl voi învia pe el în ziua cea de apoi.
41. Deci cârteau Iudeii pentru el, că a zis: eu sunt pâinea ce s-a pogorât din cer.
42. Şi ziceau: au nu este acesta Iisus, fiul lui Iosif, căruia ştim noi pe tatăl său şi pe muma sa? Dar cum zice el, că din cer m-am pogorât?[1285]
43. Deci răspuns-a Iisus şi a zis lor: nu cârtiţi între voi.
44. Nimeni nu poate să vie către mine, de nu-l va trage pe el Tatăl cel ce m-a trimis pe mine; şi eu îl voi învia pe el în ziua cea de apoi.
45. Este scris în prooroci: şi vor fi toţi învăţaţi de Dumnezeu. Deci tot cela ce aude de la Tatăl, şi se învaţă, vine către mine.[1286]
46. Nu doară că pe Tatăl l-a văzui cineva, fără numai cela ce este de la Dumnezeu, acela l-a văzut pe Tatăl.[1287]
47. Amin, amin grăiesc vouă: cela ce crede întru mine, are viaţă veşnică.
48. Eu sunt pâinea vieţii.
49. Părinţii voştri au mâncat mană în pustie, şi au murit.
50. Aceasta este pâinea, care se pogoară din cer, ca să mănânce cineva din tr-însa şi să nu moară.
51. Eu sunt pâinea cea vie, care s-a pogorât din cer; de va mânca cineva din pâinea aceasta, va fi viu în veci; şi pâinea care eu o voi da, trupul meu este, pe care îl voi da pentru

[1281] Ioan 3, 16 şi 4, 14; Mat. 6, 33.
[1282] Eş. 16, 4, 15; Ps. 77, 24
[1283] Ioan 17, 6, 9
[1284] Ioan 4, 34; Marcu, 14, 36
[1285] Luca 4, 22
[1286] Is. 54, 13; Ier. 31, 34
[1287] Mat, 11, 27

viaţa lumii.
52. Deci se priceau între sine Iudeii, zicând: cum poate acesta să-şi dea nouă trupul să-l mâncăm?
53. Şi a zis lor Iisus: amin, amin, grăiesc vouă. De nu veţi mânca trupul Fiului Omului, şi nu veţi bea sângele lui, nu veţi avea viaţa întru voi.[1288]
54. Cela ce mănâncă trupul meu şi bea sângele meu, are viaţă veşnică, şi eu îl voi învia pe ci în ziua cea de apoi.
55. Că Trupul meu adevărat este mâncare, şi Sângele meu adevărat este băutură.
56. Cela ce mănâncă Trupul meu şi bea Sângele meu, întru mine petrece, şi eu întru el.[1289]
57. Precum m-a trimis pe mine Tatăl cel viu, şi eu viez prin Tatăl; şi cela ce mă mănâncă pe mine, şi acela va fi viu prin mine.
58. Aceasta este pâinea care din cer s-a pogorât, nu precum au mâncat mana părinţii voştri, şi au murit; cela ceva mânca pâinea aceasta, va fi viu în veac.
59. Acestea a zis în sinagogă, învăţând în Capernaum.
60. Deci mulţi din ucenicii lui, auzind acestea, au zis: greu este cuvântul acesta; cine poate să-l audă pe el?
61. Iar Iisus ştiind întru sine că cârtesc pentru aceasta ucenicii lui, a zis lor: aceasta vă sminteşte pe voi?
62. Dar de veţi vadea pe Fiul Omului suindu-se unde era mai înainte?[1290]
63. Duhul este care face viu; trupul nu foloseşte nimic; graiurile (pe) care eu (le) grăiesc vouă, duh sunt, şi viaţă sunt.[1291]
64. Ci sunt unii din voi care nu cred. Că ştia dintru început Iisus, care sunt cei ce nu cred, şi care este cela ce vrea să-l vândă pe el.
65. Şi zicea: pentru aceasta am zis vouă, că nimeni nu poate să vină la mine, de nu va fi dat lui de la Tatăl meu.
66. Dintr-aceasta mulţi din ucenicii lui s-au întors înapoi, şi nu mai umblau cu dânsul.
67. Deci a zis Iisus celor doisprezece: au doară şi voi voiţi să vă duceţi?
68. Răspuns-a Simon Petru lui: Doamne, la cine ne vom duce? Cuvinte ale vieţii veşnice ai.
69. Şi noi am crezut şi am cunoscut, că tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, celui viu.[1292]
70. Răspuns-au lor Iisus: au nu eu pe voi cei doisprezece v-am ales, şi unul din voi diavol este?[1293]
71. Şi zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul; că acela vrea să-l vândă pe el, unul fiind din cei doisprezece.

CAP. 7.

Iisus învaţă în biserică
la sărbătoarea Corturilor.

Şi umbla Iisus după acestea în Galieea, că nu voia în Iudeea să umble, că-l căutau pe el Iudeii să-l omoare.[1294]
2. Şi era aproape praznicul Iudeilor, Înfigerea Corturilor.[1295]
3. Deci au zis către dânsul fraţii lui: treci de aici şi mergi în Iudeea, ca şi ucenicii tăi să vadă lucrurile care faci.[1296]
4. Că nimeni întru ascuns face ceva şi caută să fie el la arătare. Dacă faci acestea, arată-te pe tine lumii.
5. Pentru că nici fraţii lui nu credeau într-însul
6 Deci a zis lor Iisus: vremea mea încă n-a sosit; iar vremea voastră totdeauna este gata.
7. Nu poate lumea să vă urască pe voi, iar pe mine mă urăşte, pentru că eu mărturisesc de dânsa, că lucrurile ei sunt rele.
8. Voi suiţi-vă la praznicul acesta, eu încă nu mă sui la praznicul acesta, căci vremea mea încă nu s-a împlinii.
9. Şi acestea zicând lor, a rămas în Galileea.
10. Şi dacă s-au suit fraţii lui, atunci şi el s-au suit la praznic, nu de faţă, ci cam pe ascuns.

[1288] Mat. 26, 26, 28
[1289] Ioan 15, 4; I Ioan 3, 24; I Cor. 11, 20
[1290] Ioan 3, 13; Marcu 16, 19; Efes. 4, 8
[1291] II Cor. 3. 6.
[1292] Ioan 11, 27; Mat. 16, 16
[1293] Ioan 15, 16; Luca 6, 13
[1294] Ioan 5, 18 şi 6, 1
[1295] Lev. 23, 34
[1296] Mat. 12, 40

11. Iar Iudeii îl căutau pe el la praznic şi ziceau: unde este acela?
12. Şi cârtire multă era pentru dânsul între noroade, că unii ziceau: bun este, iar alţii ziceau: nu, ci amăgeşte norodul.
13. Însă nimeni de faţă nu grăia de dânsul, pentru frica Iudeilor.
14. Iar înjumătăţindu-se praznicul, s-a suit Iisus în biserică şi învăţa.
15. Şi se mirau Iudeii, zicând: cum ştie acesta carte, nefiind învăţat?[1297]
16. Deci a răspuns lor Iisus şi a zis: a mea învăţătură nu este a mea, ci a celui ce m-a trimes pe mine.[1298]
17. De va voi cineva să facă voia lui, va cunoaşte pentru învăţătura aceasta, oare de la Dumnezeu este? Sau eu de la mine grăiesc.
18. Cela ce grăieşte de la sine, slava sa caută; iar cela ce caută slava celui ce l-a trimis pe el, acesta adevărat este, şi nedreptate nu este întru dânsul.
19. Au nu Moise v-a dat vouă legea? Şi nimeni din voi nu face legea. Ce mă căutaţi să mă omorâţi?[1299]
20. Răspuns-a norodul şi a zis: drac ai, cine te caută să te omoare?[1300]
21. Răspuns-a Iisus şi a zis lor: un lucru am făcut, şi toţi vă miraţi pentru acesta.
22. Moise v-a dat vouă trierea împrejur, (nu că de la Moise este, ci de la părinţi); şi sâmbăta tăiaţi împrejur pe om.[1301]
23. Dacă omul primeşte tăierea împrejur sâmbăta, ca să nu se strice legea lui Moise, pe mine v-ă mâniaţi căci om întreg sănătos am făcut sâmbăta?
24. Nu judecaţi după faţă; ci dreaptă judecată judecaţi.[1302]
25. Deci ziceai: unii din ierusalimneni: au nu este acesta, pe care îl caută să-l omoare?[1303]
26. Şi iată de faţă grăieşte şi nimic lui nu-i zic. Nu cumva au cunoscut cu adevărat boierii că adevărat acesta este Hristos?
27. Ci pe acesta îl ştim de unde este; iar Hristos când va veni, nimeni nu ştie de unde este.
28. Deci striga Iisus în biserică învăţând şi zicând: şi pe mină mă ştiţi, şi ştiţi de unde sunt, şi de la mine n-am venit, ci este adevărat cela ce m-a trimes, pe care voi nu-l ştiţi.[1304]
29. Iar eu îl ştiu pe el, că de la dânsul sunt şi acela m-a trimes.
30. Deci îl căutau pe el să-l prindă, şi nimeni nu şi-a pus pe dânsul mâinile, că încă nu venise ceasul lui.[1305]
31. Şi mulţi din norod au crezut într-însul şi ziceau: Hristos când va veni, au doară mai multe semne va face decât acestea, care a făcut acesta?
32. Au auzit Fariseii pe norod cârtind pentru dânsul acestea şi au trimes slugi Fariseii şi Arhiereii ca să-l prindă pe dânsul.
33. Deci a zis lor Iisus: încă puţină vreme cu voi sunt, şi merg la cela ce m-a trimes pe mine.[1306]
34. Căuta-mă-veţi şi nu mă veţi afla, şi unde sunt eu, voi nu puteţi să veniţi.
35. Deci au zis iudeii între sine: unde va să meargă acesta, că noi nu-l vom afla pe el? Nu cumva întru risipirea Elinilor va să meargă şi să înveţe pe Elini
36. Ce este cuvântul acesta, care a zis: căuta-mă-veţi şi nu mă veţi afla, şi unde sunt eu, voi nu puteţi să veniţi?
37. Iar în ziua cea de pe urmă, cea mare a praznicului, a stat Iisus şi a strigat, zicând: de însetează cineva, să vie la mine şi să bea.[1307]
38. Cela ce crede întru mine, precum a zis scriptura, râuri de apă vie vor curge din pântecele lui,[1308]
39. Iar aceasta a zis pentru Duhul, pe care erau să-l primească cei ce cred întru dânsul; că încă nu era Duh Sfânt, că Iisus încă nu se proslăvise.
40. Deci mulţi din norod auzind cuvântul, ziceau: acesta este cu

[1297] Mat. 13, 54; Marc. 6, 3
[1298] Ioan 14, 24
[1299] Eş. 24, 3; Fapt 7, 53
[1300] Ioan 8, 48, 52
[1301] Lev 12, 3
[1302] A doua Lege l, 18
[1303] Ioan 5, 18
[1304] Ioan 8, 14
[1305] Ioan 8, 20; Luca 22, 54
[1306] Ioan 13, 33
[1307] Lev. 23, 36
[1308] Is. 44, 3; Zab. 14, 8; Ioil 2, 28

adevărat proorocul.
41. Alţii ziceau: acesta este Hristosul. Iar alţii ziceau: au doară din Galileea va să vie Hristos?
42. Au n-a zis scriptura: că din sămânţa lui David şi din oraşul Vitleem, unde a fost David, va să vie Hristos?[1309]
43. Şi împerechere între norod s-a făcut pentru dânşii.
44. Iar unii dintr-înşii voiau să-l prindă pe el, dar nimeni nu şi-a pus pe dânsul mâinile.
45. Deci au venit slugile către Arhierei şi către Farisei, şi au zis lor aceia: pentru ce nu l-aţi adus pe el?
46. Răspuns-au slugile: niciodată nu a grăit om, ca acest om.[1310]
47. Şi au răspuns lor Fariseii: au doară şi voi v-aţi amăgit?
48. Au doară cineva din boieri a crezut într-însul sau din Farisei?
49. Ci norodul acesta, care nu ştie legea, blestemat este.
50. Zis-a Nicodim către ci, care venise noaptea la dânsul, unul fiind dintru ei.
51. Au doară legea noastră judecă pe om, de nu va auzi de la el mai înainte, şi va cunoaşte ce face?[1311]
52. Răspuns-au şi i-au zis lui: au doară şi tu din Galileea eşti? Cearcă şi vezi; că prooroc din Galileea nu s-a sculat.
53. Şi a mers flecare la casa sa.

CAP. 8.

Iisus întrebat despre Tatăl său. Iisus făgăduieşte următorilor săi slobozenia. Iisus ameninţat cu pietre.

Iar Iisus s-a dus în muntele Măslinilor.
2. Iar la mânecare, iarăşi au venit în biserică, şi tot norodul a venit la dânsul, şi şezând, învăţa pe ei.
3. Şi au adus la dânsul Cărturarii şi Fariseii pe o muiere prinsă în preacurvie, şi punându-o pe dânsa în mijloc,
4. Au zis lui: Învăţătorule, pe această muiere am prins-o aşa de faţă preacurvind.
5. Iar în lege Moise ne-a poruncit nouă: unele ca acestea să se ucidă cu pietre, dar tu ce zici?[1312]
6. Şi aceasta ziceau, ispitindu-l pe el, ca să aibă ce cleveti împotriva lui. Iar Iisus jos plecându-se, scria cu degetul pe pământ.
7. Şi neîncetând a-l întreba pe el, s-au ridicat şi au zis lor: cela ce este fără de păcat între voi, acela întâiul să arunce piatra asupra ei.[1313]
8. Şi iarăşi plecându-se jos, au scris pe pământ.
9. Iar ei auzind şi de ştiinţă mustrându-se, ieşeau unul după altul, începând de la cei mai bătrâni, până la cei mai de jos; şi a rămas Iisus singur şi muierea în mijloc stând.[1314]
10. Şi ridicându-se Iisus şi nevăzând pe nimeni, fără numai pe muiere, i-a zis ei: muiere, unde îţi sunt pârâşii tăi? Au nimeni pe tine nu te-a judecat a fi vinovată?
11. Iar ea a zis: nimeni, Doamne. Şi a zis ei Iisus: nici eu nu te judec; du-te şi de acum să nu mai păcătuieşti.
12. Deci iarăşi au grăit lor Iisus, zicând: eu sunt lumina lumii; cela ce urmează mie, nu va umbla întru întuneric, ci va avea lumina vieţii.[1315]
13. Deci au zis lui Fariseii: tu însuţi mărturiseşti pentru tine; mărturia ta nu este adevărată.
14. Răspuns-a Iisus şi a zis lor: deşi eu însumi mărturisesc pentru mine, adevărată este mărturia mea; că ştiu de unde am venit şi unde merg; iar vei nu ştiţi de unde vin şi unde merg.
15. Voi după trup judecaţi; eu nu judec pe nimeni.
16. Şi de aş şi judeca eu, judecata mea adevărată este; că singur nu sunt, ci eu şi Tatăl cela ce m-a trimes pe mine.[1316]
17. Şi în legea voastră scris este, că mărturia a doi oameni adevărată este.[1317]
18. Eu sunt cel ce mărturisesc pentru mine însumi, şi mărturiseşte pentru mine Tatăl cel ce m-a trimes.

[1309] Ps. 131, 11; Mih. 5, 1; Mat. 2, 5
[1310] Mat. 7, 28
[1311] A doua Lege l, 17 şi 19, 15
[1312] Lev. 20, 10; A doua Lege 20, 20-24
[1313] Rom. 2, 1
[1314] Rom. 2, 22
[1315] Ioan I 5, 9; Is. 49, 6
[1316] Ioan 16, 32
[1317] A doua Lege 17, 6; Mat. 18, 16

19. Deci ziceau lui: unde este Tatăl tău? Răspuns-a Iisus: nici pe mine mă ştiţi, nici pe Tatăl meu; de m-aţi şti pe mine, şi pe Tatăl meu aţi şti.
20. Aceste graiuri le-a grăit Iisus în gazofilachie, învăţând în biserică, şi nimeni nu l-a prins pe el; că încă nu venise ceasul lui.[1318]
21. Şi iarăşi a zis lor Iisus: eu merg, şi mă veţi căuta pe mine, şi nu mă veţi afla, şi în păcatul vostru veţi muri; unde merg eu, voi nu puteţi să veniţi.[1319]
22. Deci ziceau Iudeii: au doară va să se omoare însuşi pe sine? Că zice: unde merg eu, voi nu puteţi să veniţi.
23. Şi au zis lor: voi din cele de jos sunteţi; eu din cele de sus sunt; voi din lumea aceasta sunteţi; eu nu sunt din lumea aceasta.[1320]
24. Deci am zis vouă, că veţi muri în păcatele voastre: că de nu veţi crede că eu sunt, veţi muri în păcatele voastre.[1321]
25. Deci ziceau ei lui: tu cine eşti? Şi a zis lor Iisus: începutul, care şi grăiesc cu voi.
26. Multe am pentru voi a grăi şi a judeca; ci cela ce m-a trimes pe mine, adevărat este; şi eu cele ce am auzit de la dânsul, acestea grăiesc în lume.
27. Şi n-au cunoscut că de Tatăl grăia lor.
28. Deci a zis lor Iisus: când veţi înălţa pe Fiul Omului, atunci veţi cunoaşte că eu sunt, şi de la mine însumi nu fac nimic; ci precum m-a învăţat pe mine Tatăl meu, acestea grăiesc.[1322]
29. Şi cela ce m-a trimes pe mine, cu mine este; nu m-a lăsat pe mine singur Talăl; că eu cele plăcute lui fac pururea.
30. Acestea grăind el, mulţi au crezut întru dânsul.
31. Deci zicea Iisus către Iudeii cei ce crezuseră lui: de veţi petrece voi întru cuvântul meu, cu adevărat ucenici ai mei sunteţi;[1323]
32 Şi veţi cunoaşte adevărul, şi adevărul vă va slobozi pe voi.
33. Răspuns-au ei lui: sământa lui Avraam suntem, şi nimănui n-am fost robi niciodată; dar tu cum zici: slobozi veţi fi?
34. Răspuns-a Iisus lor: amin, amin, grăiesc vouă: tot cela ce face păcatul, rob este păcatului.[1324]
35. Robul nu rămâne în casă în veac; iar Fiul rămâne în veac.[1325]
36. Deci dacă vă va slobozi pe voi Fiul, cu adevărat slobozi veţi fi.[1326]
37. Ştiu că sământă a lui Avraam sunteţi; dar mă căutaţi să mă omorâţi, că cuvântul meu nu încape întru voi.
38. Eu ceea ce am văzui la Tatăl meu grăiesc; şi voi ceea ce aţi văzut la tatăl vostru faceţi.
39. Răspuns-au şi au zis lui: Tatăl nostru, Avraam este. Zis-au lor Iisus: de aţi fi fost fii ai lui Avraam, lucrurile lui Avraam aţi fi făcut.[1327]
40. Iar acum mă căutaţi să mă omorâţi pe mine, om care adevărul am grăit vouă, care am auzit de la Dumnezeu; aceasta Avraam n-a făcut.
41. Voi faceţi lucrurile tatălui vostru. Zis-au drept aceea lui: noi din curvie nu suntem născuţi; un Tată avem, pe Dumnezeu.
42. Zis-a lor Iisus: de ar fi fost Dumnezeu Tatăl vostru, m-aţi fi iubit pe mine; că eu de la Dumnezeu am ieşit şi am venit; că n-am venit de la mine însumi, ci acela m-a trimes.
43. Pentru ce glasul meu nu-l cunoaşteţi? Căci nu puteţi să auziţi cuvântul meu.
44. Voi din tatăl diavolul sunteţi, şi poftele tatălui vostru voiţi să faceţi. Acela ucigător de oameni a fost din început, şi întru adevăr n-a stătut, că nu este adevăr întru dânsul. Când grăieşte minciună, dintru ale sale grăieşte; că mincinos este, şi tatăl ei.[1328]
45. Iar eu căci adevărul grăiesc, nu credeţi mie.

[1318] Ioan 7, 30; Luca 22, 53
[1319] Ioan 13, 33
[1320] Ioan 3, 31; I Ioan 4, 5
[1321] Marcu 16, 16, 25
[1322] Ioan 3, 14
[1323] Ioan 15, 10, 14
[1324] Rom. 6, 16; II Petr. 2, 19; I Ioan 3, 8
[1325] Fac 21, 10
[1326] I Cor 7, 22; Gal. 5, 1
[1327] Mat. 3, 9
[1328] Ioan 3, 8

46. Cine dintru voi mă vădeşte pe mine pentru păcat? Iar dacă adevărul grăiesc, pentru ce voi nu credeţi mie?[1329]
47. Cela ce este de la Dumnezeu, graiurile lui Dumnezeu ascultă; pentru aceasta voi nu ascultaţi, că nu sunteţi de la Dumnezeu.[1330]
48. Răspuns-au iudeii, şi i-au zis lui: oare nu zicem noi bine că Samarinean eşti tu, şi drac ai?[1331]
49. Răspuns-au Iisus: eu drac n-am; ci cinstesc pe Tatăl meu, şi voi mă necinstiţi pe mine.
50. Iar eu nu caut slava mea; este cela ce caută şi judecă.
51. Amin, amin, grăiesc vouă, de va păzi cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac.[1332]
52. Deci au zis lui Iudeii: acum am cunoscut că ai drac. Avraam a murit, şi proorocii; şi tu zici: de va păzi cineva cuvântul meu, nu va gusta moartea în veac.
53. Au doară tu mai mare eşti decât părintele nostru Avraam, care a murit? Şi proorocii au murit; cine te faci tu pe tine?
54. Răspuns-a Iisus: de mă slăvesc eu pe mine singur, slava mea nimic nu este; este Tatăl meu, care mă slăveşte pe mine; pe care voi ziceţi că Dumnezeul vostru este,
55. Şi nu l-aţi cunoscut pe el; iar eu îl ştiu pe el; şi de voi zice că nu-l ştiu pe el, voi fi asemenea vouă mincinos; ci îl ştiu pe el, şi cuvântul lui (îl) păzesc.
56. Avraam părintele vostru a fost bucuros ca să vadă ziua mea; şi a văzut, şi s-a bucurat.[1333]
57. Deci au zis Iudeii către dânsul: cincizeci de ani încă nu ai, şi pe Avraam l-ai văzut,
53. Şi au zis lor Hristos: amin, amin, grăiesc vouă: mai înainte de a se face Avraam. eu sunt.
59. Deci au luat pietre ca să arunce într-însul; iar Iisus s-a ascuns, şi a ieşit din biserică, mergând prin mijlocul lor, şi a trecut aşa.[1334]

CAP. 9.

Vindecarea orbului celui din naştere.

Şi trecând Iisus, au văzut pe un om orb din naştere.[1335]
2. Şi l-au întrebat pe el ucenicii lui, zicând: Ravvi, cine a păcătuit, acesta sau părinţii lui, de s-a născut orb?
3. Răspuns-a Iisus: nici acesta n-a păcătuit, nici părinţii lui; ci ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu întru el.
4. Mie mi se cade să lucrez lucrurile celui ce m-a trimis pe mine, până este ziuă; vine noaptea când nimeni nu poate să lucreze.[1336]
5. Când sunt în lume, lumină sunt lumii.[1337]
6. Acestea zicând, a scuipat jos, şi a făcut tină din scuipat, şi a uns cu ţină peste ochii orbului.
7. Şi i-a zis lui: mergi de te spală în scăldătoarea Siloamului, (ce se tâlcuieşte, Trimes). Deci s-a dus, şi s-a spălat, şi a venit vizând.[1338]
8. Iar vecinii, şi cei ce îl văzuseră pe el mai înainte că era orb, ziceau: au nu este acesta cel ce şedea şi cerea?
9. Unii ziceau: acesta este; iar alţii ziceau: seamănă cu el; iar el zicea: eu sunt.
10. Deci îi ziceau lui: cum ţi s-au deschis ochii?
11. Răspuns-a el şi a zis. Un om ce se numeşte Iisus, tină a făcut, şi a uns ochii mei, şi mi-a zis mie: mergi la scăldătoarea Siloamului, şi te spală; şi mergând şi spălându-mă, am văzut.
12. Şi i-au zis lui: unde este acela? Zis-a: nu ştiu.
13. Dus-au la Farisei pe cela ce oarecând a fost orb.
14. Şi era sâmbăta când a făcut Iisus tina, şi i-a deschis ochii lui.
15. Deci iarăşi l-a întrebat pe el şi Fariseii cum a văzut. Iar el a zis lor: tină a pus pe ochii mei, şi m-am spălat, şi văd.
16. Deci ziceau unii din Farisei: acestt om nu este de la Dumnezeu, că nu

[1329] Is. 53, 9; II Cor, 5, 21; I Ioan 3, 5
[1330] I Ioan 4, 6
[1331] Mat. 10, 25
[1332] Ioan 5, 24; 11, 25
[1333] Fac. 18, 17
[1334] Ioan 10, 31; Luca 4, 30
[1335] Luca 13, 2
[1336] Miheia 3, 6
[1337] Ioan 8, 12
[1338] Neem. 3, 15

păzeşte sâmbăta. Alţii ziceau: cum poate om păcătos să facă semne ca acestea? Şi împerechere era între ei.
17. Zis-au orbului iarăşi: tu ce zici pentru dânsul, că a deschis ochii tăi? Iar el a zis: Prooroc este.
18. Deci n-au crezut iudeii pentru dânsul că orb a fost, şi a văzut, până ce au chemat pe părinţii acestuia ce a văzut.
19. Şi i-a întrebat pe ei, zicând: acesta este fiul vostru, care voi aţi zis că s-a născut orb? Cum dar acum vede?
20. Răspuns-au lor părinţii lui şi au zis: ştim că acesta este fiul nostru, şi cum că orb s-a născut;
21. Iar cum acum vede, nu ştim, sau cine i-a deschis lui ochii, noi nu ştim; însuşi vârstă are; pe dânsul îl întrebaţi; el singur pentru sine va spune.
22. Acestea au zis părinţii lui, că se temeau de Iudei; pentru că acum se sfătuiseră Iudeii, că de îl va mărturisi pe el cineva a fi Hristos, să se lepede din sinagogă.[1339]
23. Pentru aceea părinţii lui au zis, că vârstă are; pe dânsul îl întrebaţi.
24. Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb, şi au zis lui: dă slavă lui Dumnezeu; noi ştim că omul acesta păcătos este.
25. Iar acela a răspuns şi a zis: de este păcătos, nu ştiu; una ştiu, că orb fiind eu, acum văd.
26. Şi i-au zis lui iarăşi: ce a făcut ţie? Cum ţi-a deschis ţie ochii.
27. Răspuns-a lor: am zis vouă acum, şi n-aţi auzit; ce iarăşi voiţi să auziţi? Au doară şi voi voiţi să vă faceţi ucenici ai lui?
28. Deci l-au ocărit pe el, şi au zis lui: tu eşti ucenic al aceluia; iar noi ai lui Moise suntem ucenici.
29. Noi ştim că cu Moise a grăit Dumnezeu; iar pe acesta nu-l ştim de unde este.[1340]
30. Răspuns-a omul şi a zis lor: întru aceasta este minune, că voi nu ştiţi de unde este, şi a deschis ochii mei.
31. Şi ştim că pe păcătoşi Dumnezeu nu-i ascultă; ci de este cineva cinstitor de Dumnezeu, şi face voia lui, pe acesta îl ascultă.[1341]
32. Din veac nu s-a auzit cum că a deschis cineva ochii ai vreunui orb din naştere.
33. De n-ar fi acesta de la Dumnezeu, n-ar putea face nimic.
34. Răspuns-au şi au zis lui: întru păcate tu te-ai născut tot, şi tu ne înveţi pe noi? Şi l-au gonit pe el afară.
35. Auzit-au Iisus că l-au gonit pe el afară; şi aflându-l pe dânsul, i-a zis lui: tu crezi în Fiul lui Dumnezeu?
36. Răspuns-a el, şi a zis: cine este, Doamne, ca să cred într-însul?
37. Şi i-a zis Iisus lui: şi l-ai văzut pe el, şi cel ce grăieşte cu tine, acela este.[1342]
33. Iar el a zis: cred, Doamne, şi s-a închinat lui.
39. Şi a zis Iisus: spre judecată am venit eu în lumea aceasta, ca cei ce nu văd, să vadă; şi cei ce văd, să fie orbi.[1343]
40. Şi au auzit acestea unii din Farisei, care erau cu dânsul, şi au zis lui: au doară şi noi suntem orbi?
41. Zis-a lor Iisus: de aţi fi orbi, n-aţi avea păcat; iar acum ziceţi: că vedem; pentru aceasta păcatul vostru rămâne.

CAP. 10.

Pastorul cel bun.
Iisus întrebat de este el Mesia.

Amin, amin, grăiesc vouă: cela ce nu intră prin uşă în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela fur este şi tâlhar.
2. Iar cela ce intră prin uşă, păstor este oilor.
3. Aceluia portarul îi deschide; şi oile ascultă glasul lui; şi oile sale le cheamă pe nume, şi le scoate pe ele.
4. Şi când scoate oile sale, merge înaintea lor, şi oile merg după dânsul; căci cunosc glasul lui.
5. Iar după cel străin nu merg, ci fug de la dânsul; că nu cunosc glasul străinilor.
6. Această pildă a zis lor Iisus; iar ei n-au înţeles ce erau acelea ce grăia lor.

[1339] Ioan 7, 13; 12, 42
[1340] Eş. 3, 4
[1341] Iov. 27, 9; Ps. 65, 18; Is. I, 15; Pilde 15, 29, 32.
[1342] Ioan 4, 26
[1343] Mat. 13, 13. Is. 42, 19

7. Deci iarăşi le-au zis lor Iisus: amin, amin, grăiesc vouă; eu sunt uşa oilor.
8. toţi câţi au venit mai înainte de mine, furi sunt şi tâlhari; ci nu i-au ascultat pe ei oile.[1344]
9. Eu sunt uşa; prin mine de va intra cineva, se va mântui, şi va intra şi va ieşi, şi păşune va afla.
10. Furul nu vine, fără numai să fure, şi să junghie, şi să piardă; eu am venit ca viaţă să aibă, şi mai mult să aibă.
11 Eu sunt Păstorul cel bun; păstorul cel bun sufletul său îşi pune pentru oi.[1345]
12. Iar năimitul şi care nu este păstor, căruia nu sunt ale lui oile, vede lupul venind, şi lasă oile, şi fuge; şi lupul le răpeşte pe ele, şi risipeşte oile,
13. Năimitul fuge, că năimit este, şi nu îi este lui grijă pentru oi.
14. Eu sunt Păstorul cel bun, şi cunosc pe ale mele, şi mă cunosc de ale mele.[1346]
15. Precum mă cunoaşte pe mine Tatăl, şi eu cunosc pe Tatăl; şi sufletul meu îmi pun pentru oi.
16. Şi alte oi am, care nu sunt din staulul acesta; şi pe acelea mi se cade a le aduce, şi glasul meu vor auzi; şi va fi o turmă şi un păstor.[1347]
17. Pentru aceasta, Tatăl mă iubeşte pe mine, că eu îmi pun sufletul meu, ca iarăşi să-l iau pe el.
18. Nimeni nu-l ia pe el de la mine, ci eu îl pun pe el de sine-mi. Stăpânire am să-l pun, şi stăpânire am iarăşi să-l iau pe el. Această poruncă am luat de la Tatăl meu.[1348]
19. Deci iarăşi s-a făcut pricire între Iudei pentru cuvintele acestea.
20. Şi ziceau mulţi dintr-înşii: drac are, şi este nebun; pentru ce îl ascultaţi pe el?
21. Alţii ziceau: aceste cuvinte nu sunt de îndrăcit. Au doară poate drac să deschidă ochi ai orbilor?
22 Şi se făcea atunci înnoirile în Ierusalim, şi era iarnă.
23. Şi umbla Iisus în biserică în pridvorul lui Solomon.
24. Deci l-au împresurat pe el Iudeii, şi i-au grăit lui până când vei lua sufletele noastre? De eşti tu Hristos, spune-ne nouă fără de sfială.
25. Răspuns-au lor Iisus: amin zis vouă, şi nu credeţi; lucrurile care eu fac întru numele Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.[1349]
26. Ci voi nu credeţi, că nu sunteţi din oile mele precum am zis vouă.[1350]
27. Oile mele glasul meu ascultă, şi eu le cunosc pe dânsele, şi vin după mine.
28. Şi eu le dau lor viaţă veşnică; şi nu vor pieri în veac, şi nimeni nu le va răpi pe ele din mâna mea.
29. Tatăl meu, care le-a dat mie, mai mare decât toţi este; şi nimeni nu poate să le răpească pe ele din mâna Tatălui meu.[1351]
30. Eu şi Tatăl una suntem.
31. Deci Iudeii iarăşi au luat pietre ca să arunce asupra lui.[1352]
32. Răspuns-au lor Iisus: multe lucruri bune am arătat vouă de la Tatăl meu; pentru care din aceste lucruri aruncaţi cu pietre asupra mea?
33. Răspuns-au lui Iudeii, zicând: Pentru lucru bun noi nu aruncăm cu pietre asupra ta; ci pentru hulă; că tu om fiind, te faci pe tine Dumnezeu.
34. Răspuns-a lor Iisus: au nu este scris în legea voastră: eu am zis: dumnezei sunteţi?[1353]
35. Dacă pe aceia i-a numit dumnezei, către care a fost cuvântul lui Dumnezeu, şi nu poate să se strice scriptura;
36. Pe care Tată l-a sfinţit, şi l-a trimis în lume, voi ziceţi că hulă grăieşte; pentru că am zis: Fiul lui Dumnezeu sunt?[1354]
37. De nu fac lucrurile Tatălui meu, să nu-mi credeţi mie.
38. Iar de fac, deşi nu-mi credeţi mie, credeţi lucrurilor; ca să cunoaşteţi şi să credeţi, că Tatăl este întru mine, şi

[1344] Ier. 23, 2
[1345] Ps. 22, 1, sq.; Is. 40, 11; Iez. 34, 23; I Petr. 2, 25
[1346] II Tim. 2, 19
[1347] Mih. 2, 12; Fapt. 2, 39.
[1348] Ioan 14, 31
[1349] Ioan 5, 36
[1350] Ioan 8, 46
[1351] Ioan 14, 28
[1352] Ioan 8, 59
[1353] Ps, 81, 6
[1354] Ioan 6, 27. 38. Ioan 14, 10, 11 şi 17, 21

eu întru el.
39. Deci căutau iară să-l prindă pe el; şi au ieşit din mâna lor.
40. Şi au mers iarăşi de ceea parte de Iordan în locul unde a fost Ioan întâiu botezând; şi a rămas acolo.
41. Şi mulţi veneau la dânsul, şi ziceau: Ioan nici un senin n-a făcut; iar toate câte a zis Ioan pentru acesta, adevărate erau,
42. Şi mulţi au crezut acolo într-însul.

CAP. 11.
Învierea lui Lazăr. Arhiereii şi Fariseii uneltesc moartea lui Iisus. Sfatul lui Caiafa.

Şi era bolnav oarecare Lazăr din Vitania, din satul Mariei şi al Martei surorii ei.[1355]
2. Şi era Maria ceea ce a uns pe Domnul cu mir, şi a şters picioarele lui cu părul capului ei, al cărei frate, Lazăr era bolnav.[1356]
3. Deci au trimes surorile către el, zicând: Doamne, iată acela pe care-l iubeşti, este bolnav.
4. Iar Iisus auzind, a zis: această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca să se slăvească Fiul lui Dumnezeu printr-însa.
5. Şi iubea Iisus pe Marta şi pe sora ei şi pe Lazăr.
6. Deci după ce a auzit că este bolnav, atunci a zăbovit în locul în care era, două zile.
7. Apoi după aceea a zis ucenicilor: să mergem iarăşi în Iudeea.
8. Zis-au lui ucenicii: Învăţătorule, acum te căutau pe tine Iudeii să te ucidă cu pietre, şi iarăşi mergi acolo?
9. Răspuns-a Iisus: au nu douăsprezece ceasuri sunt în zi? De va umbla cineva ziua, nu se va împiedica, că vede lumina lumii acesteia.
10. Iar de va umbla cineva noaptea, se va împiedica, că lumina nu este întru el.
11. Acestea a zis; şi după aceea a grăit lor: Lazăr prietenul nostru a adormit; ci merg ca să-l deştept pe el.
12. Deci i-au zis ucenicii lui: Doamne, de a adormit, se va mântui.
13. Aceasta zicea Iisus pentru moartea lui; iar lor le părea că pentru adormirea somnului zice.
14. Deci atunci a zis Iisus lor arătat: Lazăr a murit,
15. Şi mă bucur pentru voi că n-am fost acolo, ca să credeţi; ci să mergem la el.
16. Deci a zis Toma, care se numeşte Geamăn, celorlalţi împreună ucenici: să mergem şi noi, ca să murim cu el.
17. Deci venind Iisus, l-a aflat pe el patru zile având acum în mormânt.
18. Şi era Vitania aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii;
Î9. Şi mulţi din Iudei veniseră la Marta şi Maria, ca să le mângâie pe ele pentru fratele lor.
20. Deci Marta, după ce a auzit că vine Iisus, a ieşit întru întâmpinarea lui; iar Maria şedea în casă.
21. Şi a zis Marta către Iisus: Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.
22. Ci şi acum ştiu, că ori câte vei cere de la Dumnezeu, îţi va da ţie Dumnezeu.[1357]
23. Zis-a ei Iisus: învia-va fratele tău.
24. Zis-a lui Marta: ştiu că va învia la înviere în ziua cea de apoi.[1358]
25. Zis-a ei Iisus: eu sunt Învierea şi Viaţa; cel ce crede întru mine, de va şi muri, viu va fi:[1359]
26. Şi tot cela ce este viu şi crede întru mine, nu va muri în veac. Crezi aceasta?
27. Zis-a lui: aşa este, Doamne; eu am crezul că tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, cel ce ai venit în lume.[1360]
28. Şi acestea zicând, s-a dus şi a chemat pe Maria sora sa în taină, zicând: învăţătorul a venit, şi te cheamă.
29. Aceea dacă a auzit, s-a sculat degrabă, şi a mers la dânsul.
30. Şi încă nu venise Iisus în sat, ci era în locul unde l-a întâmpinat pe el Marta.
31. Iar Iudeii care erau cu dânsa în casă, şi o mângâiau pe ea, văzând pe

[1355] Luca 10, 38
[1356] Ioan 12, 3; Mat, 26, 7
[1357] Ioan 9, 31, 33
[1358] Dan. 12, 2; Ioan 5, 29 şi 6, 40; Luc. 14, 14.
[1359] Ioan 8, 51
[1360] Ioan 6, 69

Maria, că degrabă s-a sculat şi a ieşit, au mers după dânsa, zicând: merge la mormânt ca să plângă acolo.
32. Deci Maria viind unde era Iisus, şi văzându-i pe el, a cazul la picioarele lui, zicând lui: Doamne, de ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele meu.
33. Iar Iisus dacă a văzut-o pe dânsa plângând, şi pe Iudeii care veniseră împreună cu dânsa plângând, a suspinat cu duhul, şi s-a tulburat întru sine;
34. Şi a zis: unde l-aţi pus pe el? Zis-au lui, Doamne, vino şi vezi.
35. Şi a lăcrămat Iisus.
36. Deci ziceau Iudeii: iată cum îl iubea pe el!
37. Iar unii dintr-înşii au zis: au nu putea acesta care a deschis ochii orbului, să facă ca şi acesta să nu moară?
38. Deci Iisus iarăşi suspinând întru sine, a mers la mormânt. Şi era peşteră, şi piatră era pe dânsa.
39. Zis-a Iisus: ridicaţi piatra. Zis-a lui, sora mortului, Maria. Doamne, pute, că este de patru zile.
40. Zis-a ei Iisus: au nu ţi-am spus ţie, că de vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?
41. Şi au ridicat piatra de urde era mortul zăcând. Iar Iisus şi-a ridicat ochii săi în sus, şi a zis: Părinte, mulţumescu-ţi ţie că m-ai ascultat.
42. Şi eu ştiam că pururea mă asculţi; ci pentru norodul care stă împrejur am zis, ca să creadă că tu m-ai trimis.
43. Şi acestea zicând, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară.
44. Şi a ieşit cel mort, legate fiindu-i mâinile şi picioarele cu faşe; şi faţa lui cu mahramă era legată. Zis-a lor Iisus: dezlegaţi-l pe el şi lăsaţi-l să meargă.
45. Deci mulţi din Iudeii care veniseră la Maria, şi au văzut cele ce a făcut Iisus, au crezut într-însul.
46. Iar oarecare din ei au mers la Farisei, şi le-au spus cele ce a făcut Iisus.
47. Deci au adunat Arhiereii şi Fariseii sobor, şi grăiau: ce vom face? Că omul acesta multe semne face.
48. De îl vom lăsa pe el aşa, toţi vor crede într-însul; şi vor veni Romanii şi vor lua şi locul şi neamul nostru.
49. Iar unul dintr-înşii, Caiafa, arhiereu fiind al anului aceluia, a zis lor: voi nu ştiţi nimic.
50. Nici (nu) gândiţi că este de folos nouă să moară un om pentru norod, şi nu tot neamul să piară.[1361]
51. Iar aceasta nu de la sine a zis-o; ci arhiereu fiind al anului aceluia, a proorocit că vrea Iisus să moară pentru norod;
52. Şi nu numai pentru norod, ci şi ca pe fiii lui Dumnezeu cei risipiţi să-i adune într-una[1362]
53. Deci din acea zi s-au sfătuit ca să-l omoare pe el.
54. Deci Iisus nu mai umbla de faţă între Iudei; ci s-a dus de acolo într-o latură aproape de pustie, într-o cetate ce se cheamă Efrem; şi acolo petrecea cu ucenicii săi.
55. Şi erau aproape paştele Iudeilor; şi s-au suit mulţi în Ierusalim din latura aceea mai înainte de paşti, ca să se curăţească.
56. Deci căutau pe Iisus, şi grăiau între ei în biserică stând: ce vi se pare vouă, oare nu va veni la praznic?
57. Şi dăduse Arhiereii şi Fariseii poruncă, că de va şti cineva unde este, să vestească, ca să-l prindă pe el.

CAP. 12.
Femeia ce a uns pe Domnul cu mir. Intrarea în Ierusalim. Elinii doresc a vedea pe Iisus. Glasul din cer.

Deci Iisus, mai înainte de paşti cu şase zile a venit în Vitania, unde era Lazăr cel ce fusese mort, pe care l-a înviat din morţi.[1363]
2. Şi i-au făcut lui acolo cină; şi Marta slujea; iar Lazăr era unul din cei ce şedeau împreună cu dânsul.[1364]
3. Deci Maria luând o litră cu mir de nard de credinţă, de mult preţ, a uns picioarele lui Iisus, şi a şters cu parul său picioarele lui, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.
4. Deci a zis unul din ucenicii lui, Iuda

[1361] Ioan 18, 14
[1362] Ioan 10, 16; Efes. 2, 16
[1363] Mat. 26, 6; Marcu 14, 3
[1364] Ioan 11, 14, 43; Luc. 10, 38

al lui Simon Iscarioteanul, care vrea să-l vândă pe el.
5 Pentru ce nu s-a vândut acest mir în trei sute de dinari, şi să se fi dat săracilor?
6. Iar aceasta a zis-o, nu că pentru săraci îi era lui grijă; ci pentru că fur era, şi pungă avea, şi ce se punea într-însa, purta.
7. Şi a zis Iisus: las-o pe dânsa; spre ziua îngropării mele l-a păzit pe acesta.
8. Că pe săraci pururea îi aveţi cu voi; iar pe mine nu mă aveţi pururea.[1365]
9. Şi a înţeles norod mult din Iudei că acolo este; şi au venit nu numai pentru Iisus, ci ca să vadă şi pe Lazăr, pe care l-a înviat din morţi.
10. Şi s-au siluit Arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare;[1366]
11. Căci pentru el mulţi din Iudei mergeau, şi credeau în Iisus.
12. Iar a doua zi norod mut care venise la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim,[1367]
13. Au luat stâlpări de finici, şi au ieşit întru întâmpinarea lui, şi strigau: Osanna! Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israil.[1368]
14. Şi aflând Iisus un asin, a şezut pe el; precum este scris:
15. Nu te teme fiica Sionului; iată, Împăratul tău vine la tine, şezând pe mânzul asinei.[1369]
16. Iar pe acestea nu le-au cunoscut ucenicii lui mai înainte; ci după ce s-a proslăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea erau pentru el scrise, şi acestea i-au făcut lui.
17. Deci mărturisea norodul, care era cu el, când pe Lazăr l-a strigat din mormânt, şi l-a sculat pe el din morţi.[1370]
18. Pentru aceea l-a şi întâmpinat pe el norodul, căci a auzit că el a făcut această minune.
19. Deci au zis Fariseii între dânşii: vedeţi că nimic nu folosiţi. Iată lumea merge după dânsul.
20. Şi erau oarecare Elini din cei ce se suiseră să se închine la praznic.
21. Deci aceştia s-au apropiat de Filip, care era din Vitsaida Galileei şi l-au rugat pe dânsul, grăind: Doamne, voim să vedem pe Iisus.
22. Venit-a Filip şi a spus lui Andrei, şi iarăşi Andrei şi Filip au spus lui Iisus.
23. Iar Iisus a răspuns lor zicând: a venit ceasul, ca să se proslăvească Fiul Omului.
24. Amin, amin grăiesc vouă: grăunţul de grâu căzând pe pământ de nu va muri, el singur rămâne, iar de va muri, multă roadă aduce.[1371]
25. Cel ce îşi iubeşte sufletul său, pierde-l-va pe el, şi cela ce îşi urăşte sufletul său în lumea aceasta, în viaţa cea veşnică îl va păzi pe el.[1372]
26 De slujeşte cineva mie, mie să-mi urmeze, şi unde voi fi eu, acolo şi sluga mea va fi; şi de va sluji cineva mie, îl va cinsti pe el Tatăl meu.[1373]
27. Acum sufletul, meu s-a tulburat, şi ce voi zice? Părinte, mântuieşte-mă pe mine de ceasul acesta, ci pentru aceasta am venit la ceasul acesta.[1374]
28. Părinte, proslăveşte numele tău. Deci a venit glas din cer; „şi l-am proslăvit şi iarăşi îl voi proslăvi”.[1375]
29. Iar norodul care sta şi auzea, zicea: tunet se făcu; alţii ziceau: înger grăi lui.
30. Răspuns-a lor Iisus şi a zis: nu pentru mine s-a făcut glasul acesta, ci pentru voi.[1376]
31. Acum este judecata lumii acesteia; acum stăpânitorul lumii acesteia se va goni afară.[1377]
32. Şi eu, de mă voi înălţa de pe pământ, pe toţi voi trage la mine.[1378]
33. Iar aceasta zicea, însemnând cu ce moarte vrea să moară.
34. Răspuns-a lui norodul: noi am auzit din lege, că Hristos petrece în veac şi cum tu zici: se cade să se înalţe Fiul Omului? Cine este acesta

[1365] A doua Lege 15, 11; Mat. 25, 11
[1366] Ioan 11, 53
[1367] Mat. 21, 9; Marc 11, 8; Luc. 19, 29
[1368] Ps. 117. 24, 25; Mat. 23, 39
[1369] Zah 9, 9
[1370] Ioan 11, 43
[1371] I Cor. 15, 36, 37
[1372] Mat. 10, 39; Luc. 17, 33
[1373] Ioan 14, 3
[1374] Mat. 26, 38; Marcu 14, 34
[1375] Ioan 17, 4
[1376] Ioan 11, 42
[1377] Ioan 16, 11
[1378] Ioan 3, 14

Fiul Omului?[1379]
35. Deci a zis lor Iisus: încă puţină vreme lumina cu voi este. Umblaţi până când aveţi lumina, ca să nu vă cuprindă pe voi întunericul; că cel ce umblă întru întuneric, nu ştie unde merge.
36. Până când aveţi lumina, credeţi în lumină, ca fii ai luminii să fiţi. Acestea a grăit Iisus, şi mergând s-a ascuns de dânşii.
37. Şi atâtea semne făcând el înaintea lor, tot nu credeau într-însul;
38. Ca să se împlinească cuvântul lui Isaia proorocul, pe care l-a zis: Doamne, cine a crezul auzului nostru? Şi braţul Domnului cui s-a descoperit?[1380]
39. Pentru aceasta nu puteau să creadă, că iarăşi a zis Isaia:
40. Au orbit ochii lor, şi s-a împietrit inima lor; ca să nu vadă cu ochii, nici să înţeleagă cu inima, şi să se întoarcă, şi să-i vindec pe ei.[1381]
41. Acestea a zis Iisus când a văzut slava lui, şi a grăit pentru dânsul.[1382]
42. Însă şi din boieri mulţi au crezul într-însul; dar pentru Farisei nu-l mărturiseau, ca să nu fie goniţi din sinagogă:
43. Că au iubit slava oamenilor mai mult decât slava lui Dumnezeu.[1383]
44. Iar Iisus a strigat şi a zis: cela ce crede întru mine, nu crede întru mine, ci întru acela ce m-a trimis pe mine.[1384]
45. Şi cela ce mă vede pe mine, vede pe acela ce m-a trimes pe mine.[1385]
46. Eu lumină în lume am venit, ca tot cela ce crede întru mine, întru întunerec să nu rămână.[1386]
47. Şi de va auzi cineva graiurile mele, şi nu va crede, eu nu-l judec pe el; că n-am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuiesc lumea.
48. Cela ce se leapădă de mine, şi nu primeşte graiurile mele, are pe cela ce îl judecă pe el: cuvântul care am grăit, acela îl va judeca pe el în ziua cea de apoi.
49. Că eu de la mine nu am grăit; ci Tatăl cela ce m-a trimes pe mine, acela poruncă mi-a dat, ce voi zice şi ce voi grăi.[1387]
50. Şi ştiu că porunca lui viaţă veşnică este; deci cele ce grăiesc eu, precum mi-a zis mie Tatăl, aşa grăiesc.

CAP. 13.

Spălarea. Iisus descopere ucenicilor pe vânzătorul. Porunca dragostei. Iisus vesteşte căderea lui Petru.

Iar mai înainte de praznicul paştelor, ştiind Iisus că i-a venit lui ceasul ca să se mute din lumea aceasta către Tatăl, iubind pe ai săi, care erau în lume, până în sfârşit i-a iubit pe ei.[1388]
2. Şi cină făcându-se, când diavolul acum pusese în inima Iudei al lui Simon Iscarioteanul, ca să-l vândă pe el;
3. Ştiind Iisus că toate i-a dat lui Tatăl în mâini, şi cum că de la Dumnezeu a ieşit, şi la Dumnezeu merge.[1389]
4. S-a sculat de la cină, şi şi-a pus veşmintele; şi luând fotă, s-a încins.
5. După aceea a turnat apă în spălătoare, şi a început a spăla picioarele ucenicilor, şi a le şterge cu fota cu care era încins.
6. Deci a venit la Simon Petru; şi acela i-a zis lui: Doamne, au tu vrei să-mi speli picioarele?
7. Răspuns-a Iisus şi i-a zis lui: ceea ce fac eu, tu nu ştii acum; dar vei cunoaşte după acestea.
8. Zis-a Petru lui: nu vei spăla picioarele mele în veac. Răspuns-a Iisus lui: de nu te voi spăla pe tine, n-ai parte cu mine.
9. Zis-a Simon Petru lui: Doamne, nu numai picioarele mele, ci şi mâinile şi capul.
10. Zis-a Iisus lui: cel spălat n-are trebuinţă fără numai picioarele a le spăla, ci este curat tot; şi voi curaţi sunteţi, dar nu toţi.[1390]
11. Că ştia pe cela ce vrea să-l vândă pe el; pentru aceea a zis: nu toţi

[1379] Ps. 109, 4, 5
[1380] Is. 53, 1; Rom. 10. 16
[1381] Is. 6, 9; Luca 8, 10
[1382] Is. 6, 1
[1383] Ioan 5, 44
[1384] I Petr. 1, 21
[1385] Ioan 8 19
[1386] Ioan l, 9
[1387] Ioan 14, 10
[1388] Mat 26, 2; Marcu 14, 1; Luca 22, 1
[1389] Mat. 11, 27 şi 28, 18
[1390] Ioan 15, 3.

sunteţi curaţi.[1391]
12. Deci după ce a spălat picioarele lor şi şi-a luat veşmintele sale, şezând iarăşi, a zis lor: cunoaşteţi ce am făcut vouă?
13. Voi pe mine mă chemaţi învăţătorul şi Domnul, şi bine ziceţi; că sunt.
14. Deci dacă eu, Domnul şi învăţătorul, am spălat picioarele voastre, şi voi datori sunteţi unul altuia a spăla picioarele.[1392]
15. Că pildă am dat vouă, ca precum eu am făcut vouă, şi voi să faceţi.[1393]
16. Amin, amin zic vouă: nu este sluga mai mare decât domnul său; nici solul mai mare decât cel ce l-a trimes pe el.[1394]
17. De ştiţi acestea, fericiţi sunteţi de le veţi face.
18. Nu pentru voi toţi, grăiesc; eu ştiu pe care i-am ales; ci ca să se împlinească scriptura: cela ce mănâncă împreună cu mine pâine, a ridicat asupra mea călcâiul său.[1395]
19. De acum zic vouă mai înainte de a se face, ca, (atunci) când se va face, să credeţi că eu sunt.
20. Amin, amin grăiesc vouă: cela ce primeşte pe care voi trimete, pe mine mă primeşte; iar cela ce mă primeşte pe mine, primeşte pe cela ce m-a trimes pe mine.[1396]
21. Acestea zicând Iisus, s-a tulburai cu duhul, şi a mărturisit, şi a zis: amin, amin grăiesc vouă, că unul din voi mă va vinde.[1397]
22. Deci căuta unul la altul ucenicii, nepricepându-se pentru cine grăieşte.
23. Şi era unul din ucenicii lui culcat pe sânul lui Iisus; pe care îl iubea Iisus.[1398]
24. Deci a făcut semn acestuia Simon Petru, să întrebe cine ar fi de care grăieşte.
25. Şi căzând acela pe pieptul lui Iisus, a zis lui: Doamne, cine este?
26. Răspuns-a Iisus: acela este, căruia eu întingând pâinea o voi da. Şi întingând pâinea a dat-o lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul.[1399]
27. Şi după pâine atunci a intrat într-însul satana. Deci a zis Iisus lui; ce vrei să faci, fă mai în grabă.
28. Şi aceasta nimeni din cei ce şedeau la masă n-au cunoscut pentru ce i-a zis lui.
29. Că unii socoteau, de vreme ce pungă avea Iuda, că îi zice Iisus lui: cumpără cele ce trebuiesc la praznic; sau, săracilor să dea ceva.[1400]
30. Deci după ce a luat el pâinea, îndată a ieşit; şi era noapte când a ieşit.
31. Zis-a Iisus: acum s-a proslăvit Fiul Omului, şi Dumnezeu s-a proslăvit întru el.
32. Dacă s-a proslăvit Dumnezeu întru el şi Dumnezeu va proslăvi pe el întru sine, şi îndată îl va proslăvi pe el.[1401]
33. Fiilor, încă puţin cu voi sunt. Căuta-mă-veţi; şi precum am zis Iudeilor, că unde eu merg, voi nu puteţi veni; şi vouă zic acum:[1402]
34. Poruncă nouă (vă) dau vouă, ca să vă iubiţi unul pe altul; precum eu v-am iubit pe voi, ca şi voi să vă iubiţi unul pe altul.
35. Întru aceasta vor cunoaşte toţi că ai mei ucenici sunteţi, de veţi avea dragoste întru voi.[1403]
36. Zis-a Simon Petru lui: Doamne, unde mergi? Răspuns-a Iisus lui: unde merg eu, nu poţi veni acum după mine; iar mai pe urmă vei veni după mine.[1404]
37. Zis-a Petru lui: Doamne, pentru ce nu pot veni după tine acum? Sufletul meu pentru tine voi pune.
38. Răspuns-a Iisus lui: sufletul tău pentru mine îl vei pune? Amin, amin grăiesc ţie: nu va cânta cocoşul, până ce te vei lepăda de mine de trei ori.

CAP. 14.

[1391] Ioan 6, 64
[1392] Luca 22, 27
[1393] I Petr 2, 21; I Ioan 2, 6
[1394] Ioan 15, 20; Mat. 10, 24
[1395] Ps. 40, 9
[1396] Mat. 10, 40; I Tes. 4, 8
[1397] Mat. 26, 20 sq
[1398] Ioan 21, 20
[1399] Mat 26, 23
[1400] Ioan 12, 6
[1401] Ioan 12, 23; 17, 1
[1402] Ioan 7, 34
[1403] Lev. 19, 18; Marcu 12, 31
[1404] Ioan 7, 34

Cuvântarea lui Hristos către Apostoli înainte de patima sa; întrebarea lui Filip.
Despre Mângâietorul. Pacea cea adevărată.

Să nu se tulbure inima voastră; credeţi întru Dumnezeu, şi întru mine credeţi.
2. În casa Tatălui meu multe lăcaşuri sunt; iar de nu, aş fi zis vouă: voi să merg să gătesc vouă loc.
3. Şi de voi merge să gătesc vouă loc, iarăşi voi veni, şi vă voi lua pe voi la Mine; ca unde sunt eu, şi voi să fiţi.[1405]
4. Şi unde eu merg ştiţi, şi calea ştiţi.
5 Zis-a Toma lui: Doamne, nu ştim unde mergi; şi cum putem să ştim calea?
6. Zis-a Iisus lui: Eu sunt calea, adevărul şi viaţa; nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin Mine.[1406]
7. De m-aţi fi cunoscut pe Mine, şi pe Tatăl meu aţi fi cunoscut; şi de acum îl cunoaşteţi pe El, şi l-aţi văzut.
8. Zis-a Filip lui: Doamne, arată nouă pe Tatăl, şi ne va ajunge nouă.
9. Zis-a Iisus lui: atâta vreme cu voi sunt, şi nu maţi cunoscut pe mine Filipe? Cel ce m-a văzut pe mine, a văzut pe Tatăl; şi cum tu zici: arată nouă pe Tatăl?
10. Nu crezi că eu întru Tatăl, şi Tatăl întru mine este? Graiurile (pe) care eu (le) grăiesc vouă, nu le grăiesc de la mine; iar Tatăl cela ce petrece întru mine, acela face lucrurile.[1407]
11. Credeţi mie că eu întru Tatăl, şi Tatăl întru mine este: iar de nu, pentru lucrurile acestea credeţi mie.
12. Amin, amin grăiesc vouă, cela ce crede întru mine, lucrurile care cu fac şi acela va face; şi mai mari decât acestea va face; că eu la Tatăl meu merg.[1408]
13. Şi orice veţi cere întru numele meu, aceea voi face, ca să se proslăvească Tatăl întru Fiul.[1409]
14. Orice veţi cere întru numele meu, eu voi face.
15. De mă iubiţi pe mine, poruncile mele păziţi.[1410]
16. Şi eu voi ruga pe Tatăl şi alt Mângâietor va da vouă, ca să rămână cu voi în veac;
17. Duhul adevărului, pe care lumea nu-l poate primi, că nu-l vede pe el, nici (nu) îl cunoaşte pe el; Iar voi îl cunoaşteţi pe el; că cu voi petrece şi întru voi va fi.[1411]
18. Nu vă voi lăsa pe voi sărmani; voi veni la voi.[1412]
19. Încă puţin, şi lumea pe mine nu mă va mai vedea; iar voi mă veţi vedea pe mine, că eu viu sunt, şi voi veţi fi vii.
20. Întru acea zi veţi cunoaşte voi, că eu sunt întru Tatăl meu, şi voi întru mine, şi eu întru voi.[1413]
21. Cela ce are poruncile mele, şi le păzeşte pe ele, acela este care mă iubeşte pe mine; şi cela ce mă iubeşte pe mine, iubi-se-va de Tatăl meu, şi eu îl voi iubi pe ei, şi mă voi arăta lui.
22. Zis-a lui Iuda; nu Iscarioteanul, Doamne, ce poate fi că nouă vrei să te arăţi şi nu lumii?
23. Răspuns-a Iisus şi a zis lui: de mă iubeşte cineva pe mine, cuvântul meu va păzi; şi Tatăl meu îl va iubi pe el, şi la el vom veni, şi locaş la dânsul vom face.[1414]
24. Cel ce nu mă iubeşte pe mine, cuvintele mele nu le păzeşte; şi cuvântul care-l auziţi nu este al meu, ci al Tatălui celui ce m-a trimes pe mine.[1415]
25. Acestea am zis vouă, la voi petrecând.
26. Iar Mângâietorul Duhul cel Sfânt, pe care-l va trimite Tatăl întru numele meu, acela pe voi vă va învăţa toate, şi (vă) va aduce aminte vouă toate cele ce am grăit vouă[1416]
27 Pace las vouă, pacea mea dau vouă; nu precum dă lumea, dau eu vouă. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înspăimânteze.[1417]

[1405] Ioan 12, 26
[1406] Evr. 9, 8; I Petr. 1, 21
[1407] Ioan 10, 38
[1408] Mat. 21, 21
[1409] Marcu 11, 24
[1410] Ioan 15, 10; I Ioan 5, 3
[1411] Ioan 7, 39
[1412] Ier. 51, 8
[1413] Ioan 17, 21 sq
[1414] Ioan 13, 34
[1415] Ioan 7, 28
[1416] Ioan 15, 25
[1417] Filip 4, 7

28. Auzit-aţi că eu am zis vouă: merg, şi voi veni la voi. De m-aţi iubi pe mine, v-aţi fi bucurat, căci am zis vouă: merg la Tatăl; că Tatăl meu mai mare decât mine este.[1418]
29. Şi acum am zis vouă mai înainte până a nu fi, ca, (atunci) când va fi, să credeţi.
30. Nu voi mai grăi multe cu voi, că vine stăpânitorul lumii acesteia şi întru mine n-are nimic (din ale lui).[1419]
31. Ci ca să cunoască lumea că iubesc pe Tatăl, şi precum mi-a poruncit mie Tatăl, aşa fac. Scula-ţi-vă să mergem de aici.[1420]

CAP. 15.
Viţa cea adevărată. Lucrătorul şi viţa.

Eu sunt buciumul viţei cel adevărat, şi Tatăl meu lucrătorul este.
2. Toată viţa care nu aduce roadă întru mine, o scoate pe ea, şi toată care aduce roadă, o curăţeşte pe ea, ca mai multă roadă să aducă.[1421]
3. Acum voi curaţi sunteţi pentru cuvântul care am grăit vouă.
4. Rămâneţi întru mine şi eu întru voi. Precum viţa nu poate să aducă roadă din sine singură, de nu va rămânea în bucium, aşa nici voi, de nu veţi rămânea întru mine.
5. Eu sunt buciumul viţei, voi viţele, cela ce rămâne întru mine şi eu întru el, acesta aduce roadă multă, că fără de mine nu puteţi face nimic.
6. De nu rămâne cineva întru mine, se scoate afară ca viţa şi se usucă, şi o adună pe ea şi în foc o aruncă şi arde.
7. De veţi rămânea întru mine, şi cuvintele mele de vor rămânea întru voi, orice veţi vrea veţi cere, şi se va face vouă.[1422]
8. Întru aceasta s-a proslăvit Tatăl meu, ca roadă multă să aduceţi, şi să vă faceţi ai mei ucenici.
9. Precum m-a iubit pe mine Tatăl, şi eu v-am iubit pe voi, rămâneţi întru dragostea mea.
10. De veţi păzi poruncile mele, veţi rămânea întru dragostea mea, precum eu poruncile Tatălui meu am păzit, şi rămân întru dragostea lui.
11. Acestea am grăit vouă, ca bucuria mea întru voi să rămână, şi bucuria voastră să se plinească.
12. Aceasta este porunca mea, ca să vă iubiţi unul pe altul, precum eu v-am iubit pe voi.[1423]
13. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul său să-şi pună pentru prietenii săi.[1424]
14. Voi prietenii mei sunteţi, de veţi face câte eu (vă) poruncesc vouă.
15. De acum nu vă mai zic vouă slugi, că sluga nu ştie ce face domnul său, ci pe voi v-am zis prieteni, că toate câte am auzit de la Tatăl meu, am arătat vouă.
16. Nu voi m-aţi ales pe mine, ci eu v-am ales pe voi şi v-am pus ca voi să mergeţi şi roadă să aduceţi şi roada voastră va rămânea; ca orice veţi cere de la Tatăl întru numele meu, să dea vouă.[1425]
17. Acestea poruncesc vouă, ca să vă iubiţi unui pe altul,
18. De vă urăşte pe voi lumea, ştiţi că pe mine mai înainte decât pe voi m-a urât.
19. De aţi fi din lume, lumea ar iubi pe al său, iar că din lume nu sunteţi, ci eu v-am ales pe voi din lume, pentru aceasta (vă) urăşte pe voi lumea.
20. Aduceţi-vă aminte de cuvântul care am grăit vouă; nu este sluga mai mare decât domnul său. De m-au gonit pe mine şi pe voi vă vor goni; de au păzit cuvântul meu, şi al vostru vor păzi.[1426]
21. Ci acestea toate vor face vouă pentru numele meu, căci nu-l ştiu pe cela ce m-a trimis pe mine.[1427]
22. De n-aş fi venit şi n-aş fi grăit lor, păcat n-ar avea, iar acum răspuns n-au pentru păcatul lor.[1428]
23. Cela ce mă urăşte pe mine, şi pe Tatăl meu (îl) urăşte.
24. De n-aş fi făcut lucruri întru ei, care nimeni altul n-a făcut, păcat n-ar

[1418] Ioan 10, 29
[1419] Ioan 12. 31
[1420] Ioan 10, 18
[1421] Ioan 14, 13; Marcu 11. 24
[1422] I Ioan 3, 22
[1423] Marc. 12, 31
[1424] Ioan 3, 16; I Ioan 3, 16
[1425] Mat 28, 19
[1426] Ioan 13, 16; Mat. 10, 24
[1427] Ioan 16, 3
[1428] Ioan 9. 41

avea; iar acum au şi văzut şi m-au urât şi pe mine şi pe Tatăl meu.[1429]
25. Ci ca să se împlinească cuvântul cel scris în legea lor: m-au urât în zadar.[1430]
26. Iar când va veni Mângâitorul pe care eu voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul adevărului, care de la Tatăl purcede, acela va mărturisi pentru mine.[1431]
27. Încă şi voi mărturisiţi, că din început cu mine sunteţi.[1432]

CAP. 16.
Sfârşitul cuvântării lui Iisus.

Acestea am grăit vouă, ca să nu vă smintiţi.
2. Scoate-vă-vor pe voi din sinagogi; şi va veni vremea, ca tot cel ce (vă) va ucide pe voi, să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.[1433]
3. Şi acestea vor face vouă, că n-au cunoscut pe Tatăl, nici pe mine.[1434]
4. Ci acestea am grăit vouă, ca dacă va veni vremea, să vă aduceţi aminte de ele că eu v-am spus vouă. Şi acestea vouă din început n-am spus, căci cu voi eram.
5. Iar acum merg la cela ce m-a trimes pe mine, şi nimeni din voi nu mă întreabă: unde mergi?[1435]
6. Ci căci acestea am grăit vouă, întristarea a umplut inima voastră.
7. Ci eu adevărul zic vouă: de folos este vouă ca să mă duc eu; că de nu mă voi duce eu, Mângâietorul nu va veni la voi, iar de mă voi duce, îl voi trimete pe el la voi.[1436]
8. Şi venind acela, va vădi lumea de păcat şi de dreptate şi de judecată:
9. De păcat, căci nu cred întru mine;
10. Iar de dreptate, căci la Tatăl meu merg, şi nu mă veţi mai vedea pe mine;
11. Iar de judecată, căci stăpânitorul lumii acesteia s-a judecat,
12. Încă multe am a zice vouă, ci nu puteţi a le purta acum[1437]
13. Iar când va veni acela, Duhul adevărului, va povăţui pe voi la tot adevărul, că nu va grăi de la sine; ci câte va auzi, va grăi, şi cele viitoare va vesti vouă.[1438]
14. Acela pe mine mă va slăvi; că dintr-al meu va lua şi va vesti vouă.
15. Toate câte are Tatăl, ale mele sunt; pentru aceasta am zis, că dintr-al meu va lua şi va vesti vouă.[1439]
16. Puţin şi nu mă veţi vedea, şi iarăşi puţin şi mă veţi vedea, că eu merg la Tatăl.[1440]
17. Deci au zis unii din ucenicii lui între sine: ce este aceasta ce zice nouă: puţin şi nu mă veţi vedea, şi iarăşi puţin şi mă veţi vedea, şi, cum că eu merg la Tatăl meu?
18. Deci ziceau: ce este aceasta ce zice: puţin? Nu ştim ce grăieşte.
19. Deci a cunoscut Iisus că vreau să-l întrebe pe el şi a zis lor: de aceasta vă întrebaţi între voi că am zis: puţin şi nu mă veţi vedea; şi iarăşi puţin şi mă veţi vedea?
20. Amin, amin grăiesc vouă, că voi veţi plânge şi vă veţi tângui, iar lumea se va bucura, şi voi vă veţi întrista, ci întristarea voastră întru bucurie se va întoarce.[1441]
21. Femeia când naşte, întristare are, căci a sosit ceasul ei; iar dacă naşte copilul, nu-şi mai aduce aminte de scârbă, pentru bucuria, căci s-a născut om în lume.
22. Deci şi voi, întristare acum aveţi, ci iarăşi vă voi vedea pe voi, şi se va bucura inima voastră, şi bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi.
23. Şi într-acea zi pe mine nu mă veţi întreba nimic. Amin, amin grăiesc vouă: orice veţi cere de la Tatăl întru numele meu, va da vouă.[1442]
24. Până acum n-aţi cerul nimic întru numele meu; cereţi şi veţi primi, ca bucuria voastră să fie deplină.[1443]
25. Acestea în pilde am grăit vouă, ci va veni ceasul când nu voi mai grăi în

[1429] Ioan 10, 37
[1430] Ps. 34, 19
[1431] Ioan 14, 26; Fapt. I, 4
[1432] Fapt. 5, 32
[1433] Mat. 10, 17
[1434] Ioan 15, 21
[1435] Ioan 7, 33
[1436] Ioan 14, 16, 26
[1437] I Cor. 3, 1
[1438] I Ioan 2, 27
[1439] Ioan 17, 10
[1440] Ioan 7, 33
[1441] Ps. 29, 11
[1442] Ioan 14, 20; Marcu 11, 24
[1443] Ioan 15, 11

pilde vouă, ci arătat pentru Tatăl voi vesti vouă.
26. În acea zi în numele meu veţi cere, şi nu zic vouă, că eu voi ruga pe Tatăl pentru voi;
27. Că însuşi Tatăl (vă) iubeşte pe voi, căci voi pe mine m-aţi iubit, şi aţi crezut că eu de la Dumnezeu am ieşit.[1444]
28. Ieşit-am de la Tatăl şi am venit în lume; iarăşi las lumea şi merg la Tatăl.[1445]
29. Zis-au lui ucenicii: iată acum arătat grăieşti şi nici o pildă nu zici.
30. Acum ştim că ştii toate şi nu-ţi trebuie ca să te întrebe cineva; prin aceasta credem că de la Dumnezeu ai ieşit[1446]
31. Răspuns-a lor Iisus: acum credeţi?
32. Iată vine ceasul şi acum a sosit. Ca să vă risipiţi fiecare la ale sale şi pe mine singur mă veţi lăsa; dar nu sunt singur, că Tatăl meu cu mine este.[1447]
33. Acestea am grăit vouă, ca întru mine pace să aveţi. În lume necaz veţi avea; ci îndrăzniţi, eu am biruit lumea.[1448]

CAP. 17.
Rugăciunea către Tatăl pentru ucenici.

Acestea a grăit Iisus, şi şi-a ridicat ochii săi la cer şi a zis: Părinte a venit ceasul; proslăveşte pe Fiul tău, ca şi Fiul tău să te proslăvească pe tine;[1449]
2. Precum ai dai lui stăpânire a tot trupul, ca tot ce ai dat lui, să le dea lor viaţă veşnică.[1450]
3. Şi aceasta este viaţă cea veşnică, ca să te cunoască pe tine Unul adevăratul Dumnezeu şi pe care ai trimes, pe Iisus Hristos.[1451]
4. Eu te-am proslăvit pe tine pe pământ; lucrul am săvârşit, care ai dat mie ca să-l fac,[1452]
5. Şi acum mă proslăveşte tu Părinte, la tine însuţi, cu slava care am avut la tine mai înainte până a nu fi lumea.[1453]
6. Arătat-am numele tău oamenilor pe care i-ai dat mie din lume; ai tăi erau şi mie i-ai dat pe ei; şi cuvântul tău au păzit.
7. Acum au cunoscut că toate câte ai dat mie, de la tine sunt.
8. Pentru că cuvintele care ai dat mie, le-am dai lor, şi ei le-au primit, şi au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieşit, şi au crezut că tu m-ai trimes.[1454]
9. Eu pentru aceştia mă rog; nu pentru lume mă rog, ci pentru aceştia care ai dat mie; că ai tăi sunt.[1455]
10. Şi ale mele toate ale tale sunt şi ale tale ale mele; şi m-am proslăvit întru dânşii,[1456]
11. Şi nu mai sunt în lume, iar aceştia în lume sunt şi eu la tine vin. Părinte sfinte, păzeşte-i pe dânşii întru numele tău pe care ai dat mie, ca să fie una, precum şi noi.[1457]
12. Când eram cu ei în lume, eu îi păzeam pe ei întru numele tău; pe care i-ai dat mie i-am păzit, şi nimeni dintru dânşii n-a pierit, fără numai fiul pierzării; ca să se împlinească scriptura.[1458]
13. Iar acum la tine vin, şi acestea grăiesc în lume, ca să aibă bucuria mea deplin întru ei.[1459]
14. Eu am dat lor cuvântul tău, şi lumea i-a urât pe ei, căci nu sunt ei din lume, precum eu nu sunt din lume.
15. Nu mă rog ca să-i iei pe ei din lume, ci ca să-i păzeşti pe ei de cel viclean.[1460]
16. Ei nu sunt din lume, precum şi eu nu sunt din lume.
17. Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul tău; cuvântul tău adevăr este.[1461]

[1444] Ioan 17, 8, 25
[1445] Ioan 13, 3
[1446] Ioan 21. 17
[1447] Zah, 13, 7; Mat. 26, 31
[1448] Ioan 14, 27; Rom. 5, 1; Efes 2, 14; Col. 1, 20; Is. 35, 1.
[1449] Ioan 11, 41
[1450] Ioan 6, 37; Mat. 11, 27
[1451] I Ioan 5, 20.
[1452] Ioan 4, 34
[1453] Ioan 3, 58
[1454] Ioan 16, 27, 30
[1455] Ioan 6, 37
[1456] 16, 15
[1457] Ioan 10, 30
[1458] Ioan 6, 69; Ps. IOS, 12
[1459] Ioan 15, 11
[1460] II Tes. 3, 3
[1461] Ioan 8, 40

18. Precum pe mine m-ai trimes în lume, şi eu i-am trimes pe ei în lume.
19. Şi pentru dânşii eu mă sfinţesc pe mine însumi, ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr.[1462]
20. Şi nu numai pentru aceştia mă rog, ci şi pentru cei ce vor crede întru mine prin cuvântul lor;[1463]
21. Ca toţi una să fie; precum tu, Părinte, întru mine, şi eu întru tine, ca şi aceştia întru noi una să fie; ca să creadă lumea că tu m-ai trimis.[1464]
22. Şi eu slava care mi-ai dat-o mie, am dat-o lor ca să fie una, precum noi una suntem;[1465]
23. Eu întru ei şi tu întru mine, ca să fie ei desăvârşit întru una şi ca să cunoască lumea că tu m-ai trimes şi i-ai iubii pe ei, precum pe mine m-ai iubit.[1466]
24. Părinte, pe care i-ai dat mie voiesc ca unde sunt eu şi aceia să fie împreună cu mine; ca să vadă slava mea, care ai dat-o mie, pentru că m-ai iubit pe mine mai înainte de întemeierea lumii.[1467]
25. Părinte drepte şi lumea pe tine nu te-a cunoscut, iar eu te-am cunoscut, şi aceştia au cunoscut, că tu m-ai trimes pe mine.[1468]
26. Şi am arătat lor numele tău, şi-l voi arăta, ca dragostea cu care mai iubit pe mine, întru dânşii să fie şi eu întru ei.[1469]

CAP. 18.
Prinderea lui Iisus şi ducerea lui la Ana şi Caiafa. Lepădarea lui Petru. Iisus înaintea lui Pilat. Varava.

Acestea grăind Iisus, a ieşit împreună cu ucenicii săi de ceea parte de pârâul Chedrilor unde era o grădină, întru care a intrat el cu şi ucenicii lui.[1470]
2. Şi ştia şi Iuda, cel ce l-a vândut pe el, locul; căci de multe ori se aduna acolo Iisus cu ucenicii săi.[1471]
3. Deci Iuda luând oaste şi de la Arhierei şi de la farisei slugi, a venit acolo cu felinare şi cu făclii şi cu arme.[1472]
4. Iar Iisus ştiind toate cele ce aveau să vie asupra lui ieşind a zis lor: pe cine căutaţi?
5. Răspuns-au lui: Pe Iisus Nazarineanul. Zis-a lor Iisus: eu sunt. Şi sta şi Iuda cel ce îl vânduse pe el, împreună cu dânşii.
6. Deci după ce a zis Ioe: eu sunt, s-au întors ei înapoi şi au căzut jos.
7. Şi iar-şi ia întrebat pe ei: pe cine căutaţi? Iar ei au zis: pe Iisus Nazarineanul.
8. Răspuns-a Iisus şi a zis: am spus vouă că eu sunt, deci de mă căutaţi pe mine lăsaţi pe aceştia ca să se ducă.
9. Ca să se împlinească cuvântul care a zis: pe care i-ai dat mie n-am pierdut dintre dânşii pe nici unul.[1473]
10. Iar Simon Petru având sabie a scos-o pe ea şi a lovit pe sluga Arhiereului şi i-a tăiat urechea lui cea dreaptă. Şi era numele slugii Malh.[1474]
11. Şi a zis Iisus lui Petru: bagă sabia ta în teacă. Paharul care mi-a dat mie tatăl, au nu-l voi bea pe el?[1475]
12. Deci oastea şi căpitănia cea peste o mie, şi slugile Iudeilor au prins pe Iisus, şi l-au legat pe el.[1476]
13. Şi l-au dus pe el la Ana întâi, că era socru lui Caiafa, care era arhiereu al anului aceluia.[1477]
14. Şi era Caiafa cel ce a sfătuit pe Iudei, că de folos este să moară un om pentru norod.[1478]
15. Şi mergea după Iisus Simon Petru şi celălalt ucenic, iar ucenicul acela era cunoscut arhiereului, şi a intrat împreună cu Iisus în curtea arhiereului.
16. Iar Petru a stătut la uşă afară. Deci a ieşit celălalt ucenic, care era cunoscut arhiereului şi a zis portăriţei

[1462] Evr. 2, 11
[1463] Ioan 20, 31
[1464] Gal. 3, 28
[1465] Fapt. 4, 32
[1466] I Cor. 6, 17
[1467] Ioan 12. 26
[1468] Ioan 15, 21
[1469] Ioan 15, 9
[1470] Matei 26, 36
[1471] Luca 21, 37
[1472] Matei 26, 47
[1473] Ioan 17, 12.
[1474] Matei 26, 51
[1475] Matei 20, 22
[1476] Marcu 14, 53
[1477] Luca 22, 54
[1478] Ioan 15, 13

şi a băgat înăuntru pe Petru.[1479]
17. Şi a zis lui Petru slujnica, portăriţa: au nu cumva şi tu eşti din ucenicii omului acestuia? Zis-a el: nu sunt.
18. Şi stau slugile şi slujitorii care făcuseră foc, că era frig şi se încălzeau, şi era cu ei Petru stând şi încălzindu-se.
19. Deci arhiereul a întrebat pe Iisus de ucenicii lui şi de învăţătura lui.
20. Răspuns-a Iisus lui: eu de faţă am grăit lumei; eu totdeauna am învăţat în sinagogă şi în biserică, unde toţi ludeii se adună şi întru ascuns n-am grăit nimic.[1480]
21. Ce mă întrebi? Întreabă pe cei ce au auzit ce am grăit, iată aceştia ştii; cele ce am grăit eu.
22. Şi acestea zicând ei, unul din slugile ce stau înainte, a dat palmă lui Iisus, zicând: aşa răspunzi arhiereului?
23. Răspuns-a Iisus lui: de am grăit rău, mărturiseşte de rău; iar de am grăit bine, (de) ce mă baţi?
24. Deci l-a trimis pe el Ana legat la Caiafa arhiereul.
25. Şi era Simen Petru stând şi încălzindu-se. Deci ziseră lui: au doară şi tu din ucenicii lui eşti? Iar el s-a lepădat şi a zis: nu sunt.
26. Zis-a lui unul din slugile arhiereului rudenie fiind al celui ce i-a tăiat Petru urechea: au nu te-am văzut eu în grădină cu dânsul?
27. Şi iarăşi s-a lepădat Petru; şi îndată a cântat cocoşul.
28. Deci au adus pe Iisus de la Caiafa în divan: şi era dimineaţă; şi ei n-au intrat în divan, ca să nu se spurce; ci ca să mănânce paştele.[1481]
29. Ieşit-a drept aceea Pilat la ei, şi a zis: ce pâră aduceţi asupra omului acestuia?
30. Răspuns-au şi i-au zis: de n-ar fi fost acesta făcător de rele, nu l-am fi dat pe el ţie
31. Deci a zis lor Pilat: luaţi-l voi pe el, şi după legea voastră judecaţi-l pe el. Şi au zis lui ludeii: nouă nu este cu putinţă să omorâm pe nimeni.
32. Ca cuvântul lui Iisus să se împlinească, care a zis: însemnând cu ce moarte vrea să moară.[1482]
33 Şi a intrat iarăşi în divan Pilat, şi a chemat pe Iisus şi i-a zis lui: tu eşti împăratul ludeilor?[1483]
34. Răspuns-a Iisus lui: de la tine tu zici aceasta, sau alţii au grăit ţie pentru mine?
35. Răspuns-a Pilat: au doară eu ludeu sunt? Neamul tău şi Arhiereii te-au dat pe tine mie: ce ai făcut?
36. Răspuns-a Iisus: Împărăţia mea nu este din lumea aceasta; de ar fi fost din lumea aceasta împărăţia mea, slugile mele s-ar fi nevoit, ca să nu fiu dat ludeilor; iar acum Împărăţia mea nu este de aici
37. Deci a zis Pilat lui: au împărat eşti tu? Răspus-a Iisus: tu zici că împărat sunt eu. Eu spre aceasta m-am născut, şi spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu.[1484]
38 Zis-a Pilat lui: ce este adevărul? Şi aceasta zicând, iarăşi a ieşit la ludei, şi a zis lor: eu nici o vină nu aflu întru el.
39. Ci este vouă obiceiul, ca să vă slobozesc pe unul la paşti; deci voiţi să vă slobozesc vouă pe împăratul ludeilor?[1485]
40. Strigat-au drept aceea iarăşi toţi, zicând: nu pe acesta, ci pe Varava. Iar Varava era tâlhar.

CAP. 19.
Patimile Domnului. Muma lui lângă Cruce. Iosif cere de la Pilat trupul, îngroparea.

Deci atunci a luat Pilat pe Iisus, şi l-a bătut.[1486]
2. Şi ostaşii împletind cunună de spini, au pus-o în capul lui, şi cu haină mohorâtă l-au îmbrăcat pe el.
3. Şi ziceau: bucură-te, împăratul ludeilor Şi îi dau lui palme.[1487]
4. Deci a ieşit iarăşi afară Pilat, şi a zis lor: iată, aduc vouă pe el afară, ca

[1479] Mat. 26, 69
[1480] Ioan 7, 14, 26; Luc. 2, 46 şi 4, 15
[1481] Mat. 27, 2; Marc. 15, 1
[1482] Mat. 20, 13
[1483] Mat 27, l1; Marc. 15, 2
[1484] Ioan 8. 40; I Tim 6, 13
[1485] Mat. 27, 15
[1486] Mat. 27, 26, sq.; Marcu 10, 34 şi 15, 15; Luc 23, 16
[1487] Is. 50, 7; Mat 26, 67

să cunoaşteţi că întru dânsul nici o vină nu aflu.
5. Deci a ieşit Iisus afară, purtând cununa cea de spini şi haina cea mohorâtă. Şi Pilat le-a zis lor: iată omul!
6. Iar dacă l-au văzut pe el Arhiereii şi slugile, au strigat, zicând: răstigneşte-l, răstigneşte-l, pe el. Zis-a lor Pilat: luaţi-l voi pe el, şi-l răstigniţi; căci eu nu aflu întru el vină.
7. Răspuns-au lui Iudeii: noi lege avem, şi după legea noastră dator este să moară, căci pe sine Fiu al lui Dumnezeu s-au făcut.[1488]
8. Iar daca a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s-a temut.
9. Şi a intrat în divan iarăşi, şi a zis lui Iisus: de unde eşti tu? Iar Iisus răspuns nu i-au dat lui.
10. Deci a zis Pilat lui: mie nu-mi grăieşti? Au nu ştii că putere am să te răstignesc, şi putere am să te slobozesc?
11. Răspuns-a Iisus: n-ai avea nici o putere asupra mea, de n-ar fi fost dat ţie de sus; pentru aceasta cel ce m-a dat ţie, mai mare păcat are.
12. Dintr-aceasta căuta Pilat să-l slobozească pe el; iar Iudeii strigau, zicând: de vei slobozi pe acesta, nu eşti prieten Cezarului; tot cel ce se face pe sine împărat, stă împotriva Cezarului.
13. Deci Pilat auzind cuvântul acesta, a scos afară pe Iisus, şi a şezut pe scaun la judecată în locul ce se cheamă, pardosit cu pietre, iar evreieşte: Gavvata.
14. Şi era vinerea paştelor, şi ceasul ca la al şaselea; şi a zis Iudeilor: iată împăratul vostru!
15. Iar ei au strigat: ia-l, ia-l răstigneşte-l pe el. Zis-a lor Pilat: pe Împăratul vostru să-l răstignesc? Răspuns-au Arhiereii: n-avem împărat fără numai pe Cezarul.
16. Deci atunci l-a dat pe el lor ca să se răstignească.
Şi au luat pe Iisus, şi l-au dus ca să-l răstignească.
17. Şi ducându-şi Crucea sa, au ieşit la locul ce se cheamă al Capăţânei, care se zice evreieşte Golgota:[1489]
18. Unde l-au răstignit pe el, şi împreună cu el alţi doi, de o parte şi de alta, şi în mijloc pe Iisus.[1490]
19. Şi a scris şi titlu Pilat, şi l-a pus pe Cruce. Şi era scris: **Iisus Nazarineanul Împăratul Iudeilor**.
20. Şi pe acest titlu mulţi din Iudei l-au cetit, căci aproape era de cetate locul unde s-a răstignit Iisus; şi era scris: Evreieşte, Elineşte şi Râmleneşte.
21. Deci au zis lui Pilat Arhiereii Iudeilor: nu scrie, împăratul Iudeilor; ci cum că el a zis: împărat sunt al Iudeilor.
22. Răspuns-a Pilat: ceea ce am scris, am scris.
23 Iar ostaşii, dacă au răstignit pe Iisus, au luat hainele lui, şi le-au făcut patru părţi, fiecărui ostaş o parte; şi cămaşa; şi era cămaşa necusută, de sus ţesută peste tot.
24. Şi au zis între dânşii: să nu o sfâşiem, ci să aruncăm sorţi pentru dânsa, a căruia va fi; ca să se împlinească scriptura ce zice: împărţit-au hainele mele loruşi, şi pentru cămaşa mea au aruncat sorţi. Deci ostaşii acestea au făcut.[1491]
25. Şi sta lângă Crucea lui Iisus muma lui, şi sora mumei lui, Maria a lui Cleopa, şi Maria Magdalena.
26. Deci Iisus văzând pe Maica sa şi pe ucenicul pe care iubea, stând, a zis Maicii sale: Femeie, iată Fiul tău
27. După aceea a zis ucenicului: iată muma ta! Şi dintr-acel ceas a luat-o pe dânsa ucenicul întru ale sale.
28. După aceea ştiind Iisus că toate s-au săvârşit, ca să se împlinească scriptura, a zis: mi-e sete.[1492]
29. Şi era acolo un vas plin de oţet; iar ei umplând un burete de oţet, şi în isop puindu-l, l-au dus la gura lui.
30. Deci dacă au luat oţetul Iisus, a zis: săvârşitu-s-a; şi plecându-şi capul, şi-a dat duhul[1493].
31. Iar Iudeii, ca să nu rămână pe Cruce trupurile sâmbăta, de vreme ce vineri era, (că era mare ziua

[1488] Lev. 24, 16, sq; A doua Lege 18, 20

[1489] Mat. 27, 33; Marcu 15, 22
[1490] Luca 22, 33
[1491] Ps. 21, 19
[1492] Ps. 68, 25
[1493] Mat. 27, 50

sâmbetei aceea), au rugat pe Pilat ca să le zdrobească lor fluierele, şi să-i ridice.[1494]
32. Deci au venit ostaşii, şi celui dintâi i-au zdrobit fluierele şi celuilalt ce s-a răstignit împreună cu el.
33. Iar la Iisus venind, dacă l-au văzut pe el că atunci murise, nu i-au zdrobit lui fluierele;
34. Ci unul din ostaşi cu suliţa coasta lui a împuns, şi îndată au ieşit sânge şi apă.
35. Şi cel ce a văzut, a mărturisit, şi adevărată este mărturisirea lui; şi acela ştie că adevărate zice, ca şi voi să credeţi.
36. Că s-au făcut acestea, ca să se împlinească scriptura: os nu se va zdrobi dintr-însul.[1495]
37. Şi iarăşi altă scriptură zice: vedea-vor pe care l-au împuns[1496]
38. Iar după acestea a rugat pe Pilat Iosif cel din Arimateea, fiind şi el ucenic al lui Iisus, dar într-ascuns pentru frica Iudeilor, ca să ia trupul lui Iisus; şi a dai voie Pilat. Deci a venit, şi a luat trupul lui Iisus.[1497]
39. Şi a venit şi Nicodim, cel ce venise la Iisus noaptea mai înainte, aducând amestecătură de smirnă şi de aloi, ca la o sută de litre.
40. Şi au luat trupul lui Iisus, şi l-au înfăşurat pe el în giulgiuri cu miresme, precum este obiceiul Iudeilor a îngropa.
41. Şi era grădină în locul unde s-au răstignit; şi în grădină mormânt nou, întru care nimeni niciodată nu se pusese.
42. Deci acolo pentru vinerea Iudeilor, căci aproape era mormântul, au pus pe Iisus.

CAP- 2O.

Învierea lui Hristos. Maria Magdalena la mormânt. Arătarea lui Hristos Apostolilor. Toma se încredinţează.

Iar întru una din sâmbete a venit la mormânt, Maria Magdalena de dimineaţă, încă întunerec fiind, şi a văzut piatra luată de pe mormânt.[1498]
2. Deci a alergat aceea, şi a venit la Simon Petru, şi la celălalt ucenic, pe care-l iubea Iisus, şi a zis lor: au luat pe Domnul din mormânt, şi nu ştim unde l-au pus pe el.
3. Deci a ieşit Petru şi celălalt ucenic, şi veneau la mormânt.
4. Şi alergau amândoi împreună; şi celălalt ucenic a alergat înainte mai curând de cât Petru, şi a venit mai întâiu la mormânt.
5. Şi plecându-se, a văzut giulgiurile zăcând, dar n-a intrat.
6. A venit şi Simon Petru urmându-i lui, şi a intrat în mormânt, şi a văzut giulgiurile singure zăcând.
7. Şi măhrama care a fost pe capul lui, nu cu giulgiurile zăcând, ci deosebi învăluită într-un loc
8. Deci atunci a intrat şi celălalt ucenic, care venise întâiu la mormânt, şi a văzut, şi a crezut
9. Că încă nu ştiau scriptura, că trebuia să învieze din morţi.[1499]
10. Şi s-au întors ucenicii iarăşi la ai săi.
11. Iar Maria sta la mormânt plângând afară; şi plângând s-a plecat în mormânt.
12. Şi a văzut doi îngeri în veşminte albe şezând, unul de către cap şi altul de către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.[1500]
13. Şi au zis ei aceia, femeie, ce plângi? Zis-a lor: că au luat pe Domnul meu, şi nu ştiu unde l-au pus pe dânsul.
14. Şi acestea zicând, s-a întors înapoi, şi a văzut pe Iisus stând, şi nu ştia că Iisus este.[1501]
15. Zis-a ei Iisus: femeie, ce plângi? Pe cine cauţi? Iar ei părându-se că este grădinarul, a zis lui: Doamne, de l-ai luat tu pe el, spune-mi mie unde l-ai pus pe dânsul, şi eu (îl) voi lua pe el.
16 Zis-a ei Iisus: Mărie! Întorcându-se aceea, a zis lui: Ravvuni; ce se zice, Învăţătorule.
17. Zis-a ei Iisus: nu te atinge de mine, că încă nu m-am suit la Tatăl

[1494] A doua Lege 21, 23; Marcu 15, 42
[1495] Eş 12, 46
[1496] Zah 12. 10; Apoc. l, 7
[1497] Mat. 27, 57; Marcu 15, 42
[1498] Mat. 28, 1; Marcu 16, 1; Luca 24, l, sq.
[1499] Ps. 15, 8, sq
[1500] Mat. 28, 5, sq
[1501] Mat 28, 9

meu; ci mergi la fraţii mei, şi le spune lor: mă sui la Tatăl meu şi Tatăl vostru, şi Dumnezeul meu şi Dumnezeul vostru.
18. A venit Maria Magdalena vestind ucenicilor, că a văzul pe Domnul, şi acestea a zis ei.
19. Deci fiind seară în ziua aceea întru una din sâmbete, şi uşile fiind încuiate, unde erau ucenicii adunaţi pentru frica Iudeilor, venit-au Iisus şi a stătut în mijloc şi a zis lor: pace vouă.[1502]
20. Şi acestea zicând, a arătat lor mâinile şi coasta sa. Şi s-au bucurat ucenicii, văzând pe Domnul.[1503]
21. Deci a zis lor Iisus iarăşi: pace vouă; precum m-a trimis pe mine Tatăl, şi eu (vă) trimet pe voi.[1504]
22. Şi acestea zicând, a suflat şi a zis lor: Luaţi Duh Sfânt;[1505]
23. Cărora veţi ierta păcatele, se vor ierta lor, şi cărora le veţi ţinea, vor fi ţinute.
24. Iar Toma, anul din cei doi-sprezece, care se zice Geamăn, nu era cu dânşii când a venit Iisus.
25. Deci au zis lui ceilalţi ucenici: am văzut pe Domnul. Iar el le-a zis lor: de nu voi vedea în mâinile lui semnul cuielor, şi de nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi de nu voi pune mâna mea în coasta lui, nu voi crede.[1506]
26. Şi după opt zile iarăşi erau înăuntru ucenicii lui şi Toma cu dânşii, venit-a Iisus, fiind uşile încuiate, şi a statut în mijloc şi a zis: pace vouă.
27. Apoi a zis lui Toma: adu-ţi degetul tău încoace şi vezi mâinile mele, şi adu mâna ta şi o pune în coasta mea, şi nu fii necredincios, ci credincios.
23. Şi a răspuns Toma şi a zis lui: Domnul meu şi Dumnezeul meu.
29. Zis-a Iisus lui: căci m-ai văzut pe mine, Tomo, ai crezut; fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut.[1507]
30. Multe încă şi alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta;
31. Iar acestea s-au scris ca să credeţi că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, şi crezând, viaţă să aveţi întru numele lui.[1508]

CAP. 21-
Arătarea lui Hristos Apostolilor în Galileea.
Îi zice lui Petru: „paşte oile mele".

După acestea iarăşi s-a arătat pe sine Iisus ucenicilor săi, la marea Tiveriadei, şi s-a arătat aşa:
2. Erau împreună Simon Petru şi Toma care se zice Geamăn şi Natanail, cel din Cana-Galileei şi fiii lui Zevedei şi alţi doi din ucenicii lui.
3. Zis-a lor Simon Petru: mă duc să vânez peşte. Zis-au ei lui: mergem şi noi împreună cu tine. Şi au ieşit şi s-au suit în corabie îndată; şi într-acea noapte n-au prins nimic.[1509]
4. Iar dacă s-a făcut dimineaţă, au stătut Iisus la ţărmuri, dar nu ştiau ucenicii că Iisus este.[1510]
5. Deci a zis lor Iisus: fiilor, nu cumva aveţi ceva de mâncare? Răspuns-au lui: nu.
6. Iar el a zis lor: aruncaţi mreaja de partea dreaptă a corăbiei şi veţi afla. Şi au aruncat şi nu mai puteau să o tragă pe ea de mulţimea peştilor.
7. Zis-a drept aceia ucenicul acela, pe care-l iubea Iisus, lui Petru: Domnul este. Iar Simon Petru auzind că Domnul este, cu ependitul s-a încins (că era gol), şi s-a aruncat în mare.
8. Iar ceilalţi ucenici cu corăbioara au venit, (căci nu erau departe de pământ, ci ca la două suie de coţi) trăgând mreaja cu peştii.
9. Deci dacă au ieşit la pământ, au văzut jeratec stând şi peşte pus deasupra şi pâine.
10. Zis-au lor Iisus: aduceţi din peştii care aţi prins acum.
11. S-a suit Simon Petru şi a tras mreaja la uscat plină de peşti mari o sută cincizeci şi trei, şi atâţia fiind nu s-a rupt mreaja.

[1502] Luca 24, 36
[1503] I Ioan 1, 1
[1504] Ioan 17, 13; Is 61, 1
[1505] Mat 16, 19 şi 18, 18
[1506] Ioan 19, 34
[1507] I Petr. I, 8
[1508] I Ioan 5, 13
[1509] Luc. 5, 5
[1510] Luc. 24, 16

12. Zis-au lor Iisus: veniţi de prânziţi. Şi nimeni nu cuteza din ucenici să-l întrebe pe el: tu cine eşti? Ştiind că Domnul este.
13. Şi a venit Iisus şi a luat pâinea şi le-a dat lor, şi peştele aşijderea.
14. Cu aceasta acum a treia oară s-a arătat Iisus ucenicilor săi, după ce s-a sculat din morţi.
15 Deci dacă au prânzit, a zis Iisus lui Simon Petru: Simone al lui Iona, mă iubeşti mai mult decât aceştia? Zis-a lui: aşa Doamne, tu ştii că te iubesc. Zis-a lui: paşte mieluşeii mei.
16. Zis-a lui iarăşi a doua oară: Simone al lui Iona, mă iubeşti? Răspuns-a lui: aşa Doamne, tu ştii că le iubesc. Zis-au lui: păstoreşte oile mele.
17. Zis-a lui a treia oară: Simone a lui Iona, mă iubeşti? S-a mâhnit Petru căci a zis lui a treia oară: mă iubeşti? Şi a zis lui: Doamne, tu toate ştii; tu ştii că te iubesc. Zis-a Iisus lui: paşte oile mele.[1511]
18. Amin, amin zic ţie: când erai mai tânăr, te încingeai pe tine însuţi şi umblai unde vreai; iar după ce vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale, şi altul te va încinge şi te va duce unde tu nu voieşti.[1512]
19 Şi aceasta a zis, însemnând cu ce moarte va slăvi pe Dumnezeu. Şi aceasta grăind, a zis lui: urmează mie.
20. Iar întorcându-se Petru, a văzut pe ucenicul pe care-l iubea Iisus mergând după el, care se şi culcase la cină pe pieptul lui şi zisese: Doamne, cine este cela ce va să te vândă?[1513]
21. Pe acela văzându-l Petru, a zis lui Iisus: Doamne, dar acesta ce?
22. Zis-a Iisus lui: de voi vrea să rămână acesta până voi veni, ce-ţi este ţie? Tu urmează mie.
23. Deci a ieşit cuvântul acesta între fraţi, că ucenicul acesta nu va muri, şi n-a zis Iisus lui: nu va muri, ci, de voi vrea să rămâie acesta până voi veni, ce-ţi este ţie?
24. Acesta este ucenicul care mărturiseşte pentru acestea şi a scris acestea, şi ştim că adevărată este mărturisirea lui.[1514]
25. Sunt încă şi altele multe câte a făcut Iisus, care de s-ar fi scris câte una, nici în lumea aceasta mi se pare că n-ar încăpea cărţile ce s-ar fi scris. Amin.

[1511] Ioan 16, 30
[1512] II Petr. 1, 14.
[1513] Ioan 13, 23
[1514] Ioan 15, 27; III Ioan 12

FAPTELE SFINŢILOR APOSTOLI

CAP. 1

Arătarea lui Hristos apostolilor după Înviere şi învăţăturile date lor. Înălţarea lui Hristos la cer. Alegerea lui Matthia în locul vânzătorului Iuda.

Cuvântul cel dintâiu am făcut, o Theofile, pentru toate cele ce au început Iisus a face şi a învăţa,
2. Până în ziua întru carea s-au înălţat, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe cari au ales,
3. Cărora s-au şi înfăţişat pe sine viu după patima sa în multe semne adevărate, prin patruzeci de zile arătându-se lor şi grăind cele pentru împărăţia lui Dumnezeu;
4. Şi cu dânşii petrecând, au poruncit lor de la Ierusalim să nu se despartă, ci să aştepte făgăduinţa Tatălui care aţi auzit de la mine,
5. Căci Ioan a botezat cu apă, iară voi vă veţi boteza cu Duhul Sfânt nu după multe zilele acestea.
6. Iar ei adunându-se, au întrebat pe dânsul, zicând: Doamne, au întru acest an vei să aşezi împărăţia lui Israil?
7. Iar el au zis către dânşii: Nu este al vostru a şti anii sau vremile, carile Tatăl le-au pus întru a sa stăpânire,
8. Ci veţi lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, şi veţi fi mie mărturii în Ierusalim şi în toată Iudea şi în Samária şi până la marginea pământului.
9. Şi acestea zicând, privind ei, s-a înălţat; şi nor a luat pe El de la ochii lor.
10. Şi căutând ei la cer când mergea el, iată doi bărbaţi au stătut înaintea lor în veşminte albe,
11. Cari au şi zis: Bărbaţi Galileani, ce staţi căutând spre cer? Acest Iisus care s-au înălţat de la voi la cer, aşa va veni precum aţi văzut pe el mergând la cer.
12. Atunci s-au întors apostolii în Ierusalim de la muntele ce se cheamă Eleon, care este aproape de Ierusalim, calea sâmbetei având.
13. Şi dacă au intrat, s-au suit în casa de sus, unde locuiau Petru, Iacov, Ioan şi Andrei, Filipp, Thoma, Vartholomeiu şi Matthei, Iacov al lui Alfeu, Simon Zilotis şi Iuda al lui Iacov.
14. Aceştia toţi erau aşteptând cu un cuget în rugăciune şi în cerere, cu femeile şi cu Maria, muma lui Iisus, şi cu fraţii lui.
15. Şi în zilele acelea sculându-se Petru în mijlocul ucenicilor, a zis (şi era mulţime de nume împreună ca la o sută şi douăzeci):
16. Bărbaţi fraţi, se cădea a se împlini scriptura aceasta care au zis mai înainte Duhul Sfânt prin gura lui David pentru Iuda, care s-a făcut povăţuitor celor ce au prins pe Iisus,
17. Căci numărat era împreună cu noi şi luase soarta slujbei acesteia.
18. Deci acesta a câştigat loc din plata nedreptăţii şi căzând, a plesnit peste mijloc şi s-au vărsat toate măruntaiele lui;
19. Şi s-a făcut aceasta cunoscută la toţi cei ce locuiau în Ierusalim, aşa cât s-a chemat locul acela în limba lor Akeldama, adecă Loc al Sângelui.
20. Pentru că scris este în cartea Psalmilor: Facă-se curtea lui pustie, şi să nu fie cine să locuiască întru ea; şi : Episcopia lui să o ia altul.
21. Deci se cuvine dintru aceşti bărbaţi, cari se adunau cu noi în toată vremea întru carea intra şi ieşea între noi Domnul Iisus,
22. Începând de la botezul lui Ioan până în ziua întru carea s-au înălţat de la noi, să fie cu noi mărturie Învierii lui unul dintru aceştia.
23. Şi au pus pe doi, pe Iosif ce se cheamă Varsavva, care s-a numit Iust, şi pe Matthia.
24. Şi rugându-se, au zis: Tu, Doamne, care ştii inimile tuturor, arată dintr’aceşti doi pe unul carele ai ales
25. Să ia soarta slujbei şi apostoliei acesteia dintru care a căzut Iuda, ca să meargă în locul lui.
26. Şi au dat sorţii lor şi a căzut soarta pe Matthia şi s-a numărat cu cei unsprezece Apostoli.

CAP. 2
Pogorârea Duhului Sfânt. Cuvântarea lui Petru către mulţime.

Şi dacă s-a împlinit ziua Praznicului a cincizeci de zile, erau toţi Apostolii împreună adunaţi la un loc.
2. Şi s-a făcut fără de veste din cer sunet ca de suflare de vifor ce vine repede şi a umplut toată casa unde şedeau,
3. Şi s-au arătat lor limbi împărţite ca de foc, şi au şezut pe fiecare din ei,
4. Şi s-au umplut toţi de Duhul Sfânt, şi au început a grăi într’alte limbi, precum le da lor Duhul a grăi.
5. Şi erau în Ierusalim locuitori Iudei, bărbaţi cucernici, dintru tot neamul ce este supt cer.
6. Şi făcându-se glasul acela, s-a adunat mulţimea şi s-a turburat, căci auzea fiecare pe ei grăind în limba sa.
7. Şi se spăimântau toţi şi se mirau, zicând unul către altul: Au nu sânt aceştia ce grăiesc toţi Galileani?
8. Şi cum noi auzim fiecare limba noastră întru carea ne-am născut?
9. Partenii şi Midenii şi Elamitenii şi cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudea şi în Cappadokia, în Pont şi în Asia.
10. În Frighia şi în Pamfilia, în Eghipet şi în părţile Liviei ceii de lângă Kirini, şi nemernicii Romani,
11. Iudeii şi veneticii, Critenii şi Arapii, auzim pe ei grăind în limbile noastre măririle lui Dumnezeu.
12. Şi se spăimântau toţi şi se mirau, zicând unul către altul: Ce va să fie aceasta?
13. Iară alţii batjocurind, ziceau că: De must sânt plini.
14. Şi stând Petru cu cei unsprezece a ridicat glasul său şi a zis lor: Bărbaţi Iudei şi toţi cei ce locuiţi Ierusalimul, aceasta vouă ştiută să fie şi ascultaţi graiurile mele.
15. Pentru că nu precum se pare vouă aceştia sânt beţi, că este al treilea ceas din zi,
16. Ci aceasta este ceea ce s-a zis prin proorocul Ioil:
17. Şi va fi în zilele cele de apoi, zice Domnul, turna-voiu din Duhul meu peste tot trupul, şi vor prooroci feciorii voştri şi fiicele voastre, şi tinerii voştri vedenii vor vedea, şi bătrânii voştri visuri vor visa.
18. Încă şi peste robii mei şi peste roabele mele în zilele acelea voiu turna din Duhul meu, şi vor prooroci.
19. Şi voiu da minuni în cer sus şi semne pe pământ jos, sânge şi foc şi fumegare de fum;
20. Soarele se va întoarce întru întunerec şi luna în sânge, mai înainte până ce va veni ziua Domnului cea mare şi luminată.
21. Şi va fi că tot cela ce va chema numele Domnului se va mântui.
22. Bărbaţi Israilteni, ascultaţi cuvintele acestea: Pe Iisus Nazarineanul, bărbat de la Dumnezeu arătat la voi, cu puteri şi cu minuni şi cu semne carile au făcut printr-însul Dumnezeu în mijlocul vostru, precum şi voi ştiţi,
23. Pe acesta, după sfatul cel rânduit şi după mai înainte ştiinţa lui Dumnezeu fiind dat, luându-l, şi prin mâinile celor fără de lege răstignindu-l, l-aţi omorît.
24. Pe carele Dumnezeu l-au înviat, stricând durerile morţii, pentru că nu era cu putinţă a fi el de dânsa ţinut.
25. Că David grăieşte pentru dânsul: Văzut-am pe Domnul înaintea mea pururea, că de-a dreapta mea este, ca să nu mă clătesc.
26. Pentru aceasta s-a veselit inima mea, şi s-a bucurat limba mea, încă şi trupul meu se va sălăşlui spre nădejde,
27. Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei da pe cel Cuvios al tău să vază stricăciune.
28. Cunoscute ai făcut mie căile vieţii; umplea-mă-vei de veselie cu faţa ta.
29. Bărbaţi fraţi, cade-se a grăi cu îndrăznire către voi pentru patriarhul David, că a şi murit şi s-a şi îngropat, şi mormântul lui este între noi până în ziua aceasta.
30. Deci prooroc fiind, şi ştiind că cu jurământ s-au jurat Dumnezeu lui că din rodul coapselor lui, după trup, va ridica pe Hristos să şază pe scaunul lui,
31. Mai înainte văzând, a grăit de Învierea lui Hristos că nu s-a lăsat

sufletul lui în iad, nici trupul lui a văzut stricăciune.
32. Pe acest Iisus au înviat Dumnezeu, căruia noi toţi sântem mărturii;
33. Drept aceea cu dreapta lui Dumnezeu înălţându-se şi făgăduinţa Duhului Sfânt luând de la Tatăl, au turnat aceasta care acum voi vedeţi şi auziţi.
34. Pentru că nu David s-a suit în ceruri, ci zice însuşi: Zis-au Domnul Domnului meu, şezi de-a dreapta mea,
35. Până ce voiu pune pe vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor tale.
36. Deci cu adeverire să ştie toată casa lui Israil că Domn şi Hristos au făcut Dumnezeu pe Iisus acesta, pe carele voi aţi răstignit.
37. Iar ei auzind aceasta s-au umilit cu inima şi au zis către Petru şi către ceilalţi apostoli: Ce vom face, bărbaţi fraţi?
38. Iar Petru a zis către ei: Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecarele dintru voi întru numele lui Iisus Hristos spre iertarea păcatelor, şi veţi lua darul Sfântului Duh.
39. Pentru că vouă este făgăduinţa şi feciorilor voştri şi tuturor celor de departe, ori pe câţi va chema Domnul Dumnezeul nostru.
40. Şi cu alte cuvinte mai multe mărturisea şi îndemna pe dânşii zicând: Mântuiţi-vă de acest neam îndărătnic.
41. Deci ei cu dragoste priimind cuvântul lui, s-au botezat şi s-au adăogat în ziua aceea suflete ca la trei mii.
42. Şi erau aşteptând întru învăţătura apostolilor şi întru împărtăşirea şi întru frângerea pâinii şi întru rugăciuni.
43. Şi s-a făcut peste tot sufletul frică; că multe minuni şi semne prin apostoli se făceau.
44. Şi toţi cei ce au crezut erau la aceeaşi şi aveau toate de obşte
45. Şi moşiile şi averile le vindeau şi le împărţeau pe ele tuturor după cum fiecare avea lipsă;
46. Şi în toate zilele aşteptând cu un cuget în biserică şi frângând prin case pâine, priimeau hrană cu bucurie şi cu bunătatea inimii
47. Lăudând pe Dumnezeu şi având har către tot norodul. Iar Domnul adăoga pe cei ce se mântuiau în toate zilele la biserică.

CAP. 3
Vindecarea ologului. Petru cuvintează mulţimii despre Hristos şi pocăinţă.

Şi împreună Petru şi Ioan s-au suit în biserică la rugăciune în ceasul al nouălea.
2. Şi un bărbat oarecare şchiop din pântecele maicii sale fiind, se purta, pe care îl puneau în toate zilele înaintea uşii bisericii ce se chema Frumoasă, ca să ceară milostenie de la cei ce intrau în biserică;
3. Care văzând pe Petru şi pe Ioan vrând să intre în biserică, cerea milostenie.
4. Iar Petru cu Ioan căutând la dânsul, au zis: Caută la noi.
5. Iar el cu osârdie căuta la dânşii, aşteptând să ia ceva de la ei.
6. Iar Petru a zis: Argint şi aur nu este la mine, dar ce am, aceea îţi dau: întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală şi umblă.
7. Şi apucându-l pe dânsul de mâna cea dreaptă, l-a ridicat: şi îndată i s-au întărit lui talpele şi fluierile,
8. Şi sărind a stătut şi umbla şi a intrat cu dânşii în biserică, umblând şi sărind şi lăudând pe Dumnezeu.
9. Şi l-a văzut pe el tot norodul umblând şi lăudând pe Dumnezeu;
10. Şi îl cunoşteau pe el că acesta era cela ce şedea pentru milostenie la Poarta cea Frumoasă a bisericii şi s-au umplut de spaimă şi de mirare pentru ceea ce i s-a întâmplat lui.
11. Şi ţiindu-se şchiopul cel vindecat de Petru şi de Ioan, a alergat la dânşii tot norodul în pridvorul ce se cheamă al lui Solomon înspăimântaţi.
12. Iar Petru văzând aceasta, a răspuns către norod: Bărbaţi Israilteni, ce vă minunaţi de aceasta? Sau ce căutaţi la noi, ca şi cum cu a noastră putere sau cucernicie am fi făcut pe acesta să umble?
13. Dumnezeul lui Avraam şi al lui Isaac şi al lui Iacov, Dumnezeul părinţilor noştri, au proslăvit pe

pruncul său Iisus pe care voi l-aţi dat şi v’aţi lepădat de dânsul înaintea feţei lui Pilat, judecând el să-l slobozească;
14. Dar voi de cel Sfânt şi Drept v’aţi lepădat şi aţi cerut bărbat ucigaş să se dăruiască vouă,
15. Iar pe Începătorul vieţii l-aţi omorât, pe care Dumnezeu l-au înviat din morţi, căruia noi marturi sântem.
16. Şi întru credinţa numelui lui, pe acesta pe care îl vedeţi şi îl ştiţi, l-a întărit numele lui, şi credinţa cea printr-însul i-a dat lui toată întregimea aceasta înaintea voastră tuturor.
17. Şi acum, fraţilor, ştiu că prin neştiinţă aţi făcut aceasta ca şi boierii voştri;
18. Ci Dumnezeu, cele ce mai nainte au vestit prin gura tuturor proorocilor lui că va pătimi Hristos, au împlinit aşa.
19. Deci pocăiţi-vă şi vă întoarceţi, ca să se şteargă păcatele voastre,
20. Ca să vie vremi de răsuflare de la faţa Domnului şi să vă trimiţă pe cel mai înainte propovăduit vouă, pe Iisus Hristos,
21. Pe carele trebuie cerul să-l priimească până la anii aşezării tuturor, care au grăit Dumnezeu prin gura tuturor sfinţilor săi prooroci din veac.
22. Pentru că Moisi către părinţi a zis: Prooroc va ridica vouă Domnul Dumnezeul vostru dintre fraţii voştri ca pe mine; pe el să-l ascultaţi întru toate oricâte va grăi către voi.
23. Şi va fi tot sufletul care nu va asculta pe proorocul acela, se va pierde dintre norod.
24. Şi toţi proorocii de la Samuil şi ceilalţi, câţi au grăit mai înainte, au vestit zilele acestea.
25. Voi sânteţi fiii proorocilor şi ai legământului care au pus Dumnezeu către părinţii voştri, grăind către Avraam: Şi întru sămânţa ta se vor binecuvânta toate neamurile pământului.
26. Vouă întâiu Dumnezeu înviind pe pruncul său, pe Iisus, l-au trimis pe el binecuvântându-vă pe voi, când vă întoarceţi fiecare de la vicleşugurile voastre.

CAP. 4
Prigonirea Apostolilor de Iudei. Mărturisirea lui Petru despre puterea şi harul lui Hristos. Mulţămirea bisericii pentru îndrăzneala şi credinţa Apostolilor. Unirea şi dragostea în Biserică.

Şi grăind ei către norod, venit-au asupra lor preoţii şi Voievodul bisericii şi Saducheii,
2. Părându-le rău pentru că învăţau ei pe norod şi vesteau întru Iisus învierea cea din morţi,
3. Şi şi-au pus pe dânşii mâinile şi i-au pus pe ei la pază până a doua zi; că era seară
4. Iar mulţi din cei ce auzise cuvântul au crezut, şi s-a făcut numărul bărbaţilor ca la cinci mii.
5. Şi a fost a doua zi de s-au adunat boierii şi bătrânii şi cărturarii în Ierusalim,
6. Şi Anna Arhiereul şi Caiafa şi Ioan şi Alexandru şi câţi erau din neamul arhieresc,
7. Şi puindu-i pe ei în mijloc, i-au întrebat: Cu ce putere sau întru al cui nume aţi făcut voi aceasta?
8. Atunci Petru, umplându-se de Duhul Sfânt, a zis către dânşii: Boierii norodului şi bătrânii lui Israil,
9. De vreme ce noi astăzi sântem întrebaţi pentru facerea de bine a unui om bolnav, întru cine acesta s-a mântuit,
10. Cunoscut să fie vouă tuturor şi la tot norodul Israil că întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul pe care voi l-aţi răstignit, pe care Dumnezeu l-au înviiat din morţi, întru acela acesta stă înaintea voastră sănătos.
11. Aceasta este piatra carea nu s-a băgat în seamă de către voi ziditorii, carea s-a făcut în capul unghiului.
12. Şi nu este întru alt întru nimic mântuirea, pentru că nici nume este altul supt cer dat întru oameni, întru carele trebuie să ne mântuim noi.
13. Şi văzând îndrăznirea lui Petru şi a lui Ioan, şi ştiind că oamenii necărturari sânt şi proşti, se mirau şi îi cunoşteau pe dânşii că cu Iisus fuseseră,

14. Iar văzând pe omul cel tămăduit cu ei stând, nimic aveau a zice împotrivă.
15. Ci poruncindu-le lor să iasă afară din sobor, vorbeau întru sine,
16. Zicând: Ce vom face oamenilor acestora? Căci cum că s-a făcut semn cunoscut prin ei, este arătat tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim şi nu putem tăgădui;
17. Ci ca nu mai mult să se lăţească în norod, cu înfricoşare să-i înfricoşăm pe ei, ca mai mult să nu grăiască în numele acesta niciunuia din oameni.
18. Şi chemând pe ei, au poruncit lor ca nicidecum să mai grăiască nici să înveţe în numele lui Iisus.
19. Iar Petru şi Ioan răspunzând, au zis către dânşii: De este drept înaintea lui Dumnezeu a asculta pe voi mai vârtos decât pe Dumnezeu, judecaţi;
20. Pentru că nu putem noi cele ce am văzut şi am auzit să nu le grăim.
21. Iară ei înfricoşându-i pe dânşii, i-au slobozit, nimic aflând cum i-ar pedepsi pe ei, pentru norod, că toţi proslăveau pe Dumnezeu pentru ceea ce s-a făcut;
22. Pentru că mai mult decât de patruzeci de ani era omul întru carele se făcuse semnul acela al tămăduirii.
23. Iar după ce i-au slobozit, au venit la ai săi şi le-au spus câte au zis către dânşii Arhiereii şi bătrânii.
24. Iar ei auzind, toţi dimpreună au ridicat glas către Dumnezeu şi au zis: Stăpâne, tu Dumnezeule, cel ce ai făcut cerul şi pământul şi marea şi toate cele ce sânt într-însele,
25. Carele ai zis prin gura lui David, slugii tale: Pentru ce s-au întărâtat neamurile, şi noroadele au cugetat cele deşarte?
26. Stătut-au de faţă împăraţii pământului, şi boierii s-au adunat împreună asupra Domnului şi asupra unsului lui.
27. Că s-au adunat cu adevărat în cetatea aceasta, asupra Sfântului tău Fiu Iisus pe care l-ai uns, Irod şi Pontie Pilat cu neamurile şi cu noroadele lui Israil,
28. Să facă câte mâna ta şi sfatul tău mai înainte a rânduit să fie.
29. Şi acum, Doamne, caută împotriva îngrozirilor lor, şi dă robilor tăi cu toată îndrăzneala să grăiască cuvântul tău,
30. Când vei întinde mâna ta spre tămăduire, şi semne şi minuni să se facă prin numele sfântului tău Fiu Iisus.
31. Şi rugându-se ei, s-a clătit locul unde erau adunaţi, şi s-au umplut toţi de Duhul Sfânt şi grăiau cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăznire.
32. Iar inima şi sufletul mulţimii celor ce au crezut era unul, şi niciunul nu zicea că dintru averile lui este ceva al său, ci erau lor toate de obşte.
33. Şi cu mare putere mărturiseau apostolii de Învierea Domnului Iisus, şi mare har era peste ei toţi.
34. Şi nimeni nu era lipsit între ei; că toţi cari aveau ţarini sau case, vânzându-le, aduceau preţurile celor vândute
35. Şi le puneau la picioarele apostolilor, şi se da la fiecare după cum cineva avea trebuinţă.
36. Iar Iosi cel ce s-a numit Varnava de apostoli, care se tâlcuieşte Fiul mângâierii, Levit, Critean de neam,
37. Având el ţarină, vânzând a adus preţul şi l-a pus la picioarele apostolilor.

CAP. 5

Anania şi Sapfira. Apostolii aruncaţi în temniţă şi mântuiţi prin minune. Cu toate ameninţările Arhiereilor ei nu încetează a propovedui. Gamaliel.

Iar un om oarecarele, anume Anania, împreună cu Sapfira muierea sa, şi-a vândut ţarina
2. Şi a ascuns din preţ, ştiind şi muierea lui, şi aducând o parte oarecare, o a pus la picioarele apostolilor.
3. Iar Petru a zis: Anania, pentru ce a umplut satana inima ta, să minţi tu Duhului Sfânt şi să ascunzi din preţul ţarinei?
4. Au nu rămâind, ţie rămânea? Şi vânzându-se, întru a ta stăpânire era? Căci ai pus întru inima ta lucrul acesta? N’ai minţit oamenilor, ci lui Dumnezeu.
5. Iar Anania auzind cuvintele

acestea, căzând, a murit; şi s-a făcut frică mare peste toţi cei ce auzeau acestea.
6. Şi sculându-se cei mai tineri, l-au luat pe el, şi scoţându-l l-au îngropat.
7. Şi a fost după ce a trecut ca trei ceasuri, şi muierea lui neştiind ceea ce se făcuse, a intrat.
8. Iar Petru a zis ei: Spune mie de aţi vândut întru atâta ţarina? Iar ea a zis: Aşa, întru atâta.
9. Iar Petru a zis către dânsa: Căci v’aţi vorbit între voi a ispiti Duhul Domnului? Iată, picioarele celor ce au îngropat pe bărbatul tău lângă uşe, şi te vor scoate şi pe tine.
10. Şi a căzut îndatăşi la picioarele lui şi a murit; şi intrând tinerii, o au aflat moartă, şi scoţându-o, o au îngropat lângă bărbatul ei.
11. Şi s-a făcut frică mare peste toată biserica şi peste toţi cei ce auzeau acestea.
12. Iar prin mâinile apostolilor se făceau semne şi minuni multe întru norod; şi erau toţi cu un gând în pridvorul lui Solomon.
13. Iar din ceilalţi nimeni nu cuteza să se lipească de ei, ci îi mărea pe ei norodul.
14. Şi mai vârtos se adăogau cei ce credeau în Domnul, mulţime de bărbaţi şi de femei,
15. Cât şi pe uliţe scoteau pe cei bolnavi, şi îi puneau pe paturi şi pe năsălii, ca venind Petru măcar umbra lui să umbreze pe vreunul dintre ei.
16. Şi se aduna şi mulţimea din cetăţile cel de primprejur în Ierusalim, aducând pe cei bolnavi şi pe cei chinuiţi de duhurile cele necurate, cari se tămăduiau toţi.
17. Şi sculându-se arhiereul şi toţi cei ce erau cu dânsul, fiind ei eres al Saducheilor, s-au umplut de pismă,
18. Şi şi-au pus mâinile lor peste apostoli şi i-au pus pe ei în paza de obşte.
19. Iar îngerul Domnului noaptea a deschis uşile temniţei, şi scoţându-i pe dânşii, a zis:
20. Mergeţi şi stând grăiţi în biserică norodului toate cuvintele vieţii acesteia.
21. Şi auzind aceasta, au intrat de dimineaţă în biserică şi învăţau. Iar venind arhiereul şi cei ce erau cu el, au adunat soborul şi pe toţi bătrânii fiilor lui Israil, şi au trimis la temniţă să-i aducă pe dânşii.
22. Iar slugile mergând, nu i-au aflat pe ei în temniţă, şi întorcându-se, au spus,
23. Zicând: Temniţa o am găsit încuiată cu toată întărirea şi pe străjari stând înaintea uşilor, iar deschizând, înlăuntru pe nimeni n’am aflat.
24. Şi dacă auziră cuvintele acestea preotul şi Voievodul bisericii şi arhiereul, se mirau de dânşii ce va să fie aceasta.
25. Iar viind oarecarele a spus lor zicând: Iată bărbaţii pe cari i-aţi pus în temniţă sânt în biserică stând şi învăţând pe norod.
26. Atunci mergând Voievodul bisericii cu slugile, i-au adus pe ei nu cu silă, că se temeau de norod, să nu-i ucidă cu pietri.
27. Şi aducându-i pe ei, i-au pus în sobor, şi i-a întrebat arhiereul,
28. Zicând: Au nu cu poruncă v’am poruncit vouă să nu învăţaţi în numele acesta? Şi iată, aţi umplut Ierusalimul cu învăţătura voastră, şi veţi să aduceţi asupra noastră sângele omului acestuia.
29. Iar răspunzând Petru şi ceilalţi apostoli, au zis: Trebuie a asculta pe Dumnezeu mai mult decât pe oameni.
30. Dumnezeul părinţilor noştri au sculat pe Iisus, pe carele voi l-aţi omorât spânzurându-l pe lemn;
31. Pe acesta, Dumnezeu, Începător şi Mântuitor l-au înălţat cu dreapta sa, ca să dea pocăinţă lui Israil şi iertare păcatelor.
32. Şi noi sântem lui marturi graiurilor acestora, precum şi Duhul Sfânt, pe carele au dat Dumnezeu celor ce ascultă pe el.
33. Iar ei auzind, foarte se mâniau, şi se sfătuiau să-i omoare pe dânşii.
34. Şi sculându-se oarecare Fariseu în sobor, anume Gamaliil, învăţător de lege, cinstit la tot norodul, a poruncit ca să fie apostolii puţin ceva afară
35. Şi a zis către dânşii: Bărbaţi Israilteni, luaţi-vă aminte vouă de oamenii aceştia ce veţi să faceţi.

36. Pentru că mai nainte de zilele acestea s-a sculat Thevda zicând că el este oarecarele mare, lângă carele s-a lipit un număr de bărbaţi, ca la patru sute; carele s-a omorât, şi toţi câţi ascultau pe el s-au risipit şi s-au făcut întru nimic.
37. După aceasta s-a sculat Iuda Galileanul în zilele scrisorii, şi a despărţit norod mult după dânsul; şi acela a pierit, şi toţi câţi ascultau pe el s-au risipit.
38. Şi acum zic vouă, feriţi-vă de oamenii aceştia şi îi lăsaţi pe ei; căci de va fi de la oameni sfatul acesta sau lucrul acesta, se va risipi,
39. Iar de este de la Dumnezeu, nu veţi putea să-l risipiţi, ca nu cumva şi luptători de Dumnezeu să vă faceţi.
40. Şi au ascultat pe el, şi chemând pe apostoli, bătându-i, le-au poruncit să nu grăiască în numele lui Iisus şi i-au slobozit pe ei.
41. Deci ei se duceau bucurându-se de la faţa soborului, căci pentru numele lui s-au învrednicit a se necinsti,
42. Şi toată ziua în biserică şi prin case nu încetau a învăţa şi a binevesti pe Iisus Hristos.

CAP. 6
Alegerea şi hirotonia celor şapte diaconi. Arhidiaconul Ştefan.

Şi în zilele acelea, înmulţindu-se ucenicii, au făcut cârtire Ellinii împotriva Evreilor, căci văduvele lor se treceau cu vederea întru slujba cea de toate zilele.
2. Şi chemând cei doisprezece pe mulţimea ucenicilor, au zis: Nu este cu plăcere nouă ca, lăsând cuvântul lui Dumnezeu, să slujim meselor.
3. Socotiţi, drept aceea, fraţilor, dintre voi şapte bărbaţi mărturisiţi, plini de Duhul Sfânt şi de înţelepciune, pe cari să-i rânduim la treaba aceasta,
4. Iar noi întru rugăciune şi întru slujba cuvântului ne vom zăbovi.
5. Şi a plăcut cuvântul acesta înaintea a toată mulţimea şi au ales pe Ştefan, bărbat plin de credinţă şi de Duh Sfânt, şi pe Filipp şi pe Prohor şi pe Nicanor şi pe Timon şi pe Parmena şi pe Nicolae nemernicul Antiohian,
6. Pe cari i-au pus înaintea apostolilor, şi rugându-se şi-au pus peste dânşii mâinile.
7. Şi cuvântul lui Dumnezeu creştea, şi se înmulţea numărul ucenicilor în Ierusalim foarte, şi multă mulţime de preoţi se supunea la credinţă.
8. Şi Ştefan, fiind plin de credinţă şi de putere, făcea minuni şi semne mari întru norod.
9. Şi s-au sculat unii din sinagoga ce se zicea a Libertinilor şi a Kirinenilor şi a Alexandrenilor şi a celor de la Kilikia şi Asia de se priceau cu Ştefan,
10. Şi nu puteau să stea împotriva înţelepciunii şi duhului cu care grăia.
11. Atunci au scos pe nişte bărbaţi ce ziceau: L-am auzit pe el grăind graiuri de hulă împotriva lui Moisi şi a lui Dumnezeu,
12. Şi au întărâtat pe norod şi pe bătrâni şi pe cărturari, şi năvălind l-au răpit pe dânsul şi l-au adus la sobor,
13. Şi au pus marturi mincinoşi, cari ziceau: Omul acesta nu încetează a grăi graiuri de hulă împotriva acestui loc sfânt şi a legii;
14. Pentru că l-am auzit pe el zicând că Iisus Nazarineanul acesta va strica locul acesta şi va schimba obiceiurile carile ne-a dat nouă Moisi.
15. Şi căutând spre el toţi cei ce şedeau în sobor, au văzut faţa lui ca o faţă de înger.

CAP. 7
Cuvântarea lui Ştefan înaintea Sinedriului: Moisi şi legea. Solomon şi biserica lui. Mărturiseşte slava lui Hristos. Uciderea lui cu pietre.

Şi a zis arhiereul: Oare acestea aşa sânt?
2. Iar el a zis: Bărbaţi fraţi şi părinţi, ascultaţi: Dumnezeul slavei s-au arătat părintelui nostru Avraam când era în Mesopotamia, mai înainte până a locuit el în Harran,
3. Şi au zis către dânsul: Ieşi din pământul tău şi din rudenia ta, şi vino în pământul carele voiu arăta ţie.
4. Atunci ieşind din pământul

Haldeilor a locuit în Harran, şi de acolo, după ce a murit tatăl lui, l-au mutat pe el în pământul acesta, întru care voi acum locuiţi,
5. Şi nu i-au dat lui moştenire într-însul nici un pas de picior, şi au făgăduit că îl va da lui spre stăpânire pe el, şi sămânţei lui după dânsul, neavând el copil.
6. Şi au grăit aşa Dumnezeu că: Va fi sămânţa lui nemernică în pământ strein şi o vor robi pe ea şi o vor chinui ani patru sute;
7. Şi neamul la care vor robi îl voiu judeca eu, au zis Dumnezeu, şi după acestea vor ieşi şi vor sluji mie în locul acesta.
8. Şi i-au dat lui aşezământul tăierii împrejur; şi aşa a născut pe Isaac şi l-a tăiat împrejur pe el în ziua a opta, şi Isaac a născut pe Iacov, şi Iacov pe cei doisprezece patriarhi.
9. Şi patriarhii pismuind pe Iosif, l-au vândut la Eghipet; şi era Dumnezeu cu dânsul
10. Şi l-au scos pe el din toate necazurile lui, şi i-au dat lui har şi înţelepciune înaintea lui Faraon împăratul Eghipetului, şi l-a pus pe el povăţuitor peste Eghipet şi peste toată casa lui.
11. Şi a venit foamete peste tot pământul Eghipetului şi al lui Hanaan, şi necaz mare, şi nu aflau de mâncat părinţii noştri.
12. Şi auzind Iacov că sânt bucate în Eghipet, a trimis pe părinţii noştri întâiu.
13. Şi într’al doilea rând s-a arătat Iosif fraţilor lui, şi s-a făcut lui Faraon arătat neamul lui Iosif.
14. Şi trimiţând Iosif a chemat pe tatăl său Iacov şi toată rudenia lui, cu suflete şaptezeci şi cinci.
15. Şi s-a coborât Iacov în Eghipet, şi a murit el şi părinţii noştri,
16. Şi s-au mutat în Sihem, şi s-au pus în mormântul care a cumpărat Avraam cu preţ de argint de la fiii lui Emmor al lui Sihem.
17. Iar cum se apropia vremea făgăduinţei căreia s-au jurat Dumnezeu lui Avraam, a crescut norodul şi s-a înmulţit în Eghipet,
18. Până ce s-a sculat alt împărat care nu ştia pe Iosif.
19. Acesta nedreptăţind neamul nostru, a silit pe părinţii noştri ca să lepede pruncii lor să nu vieze.
20. Întru carea vreme s-a născut Moisi şi era plăcut lui Dumnezeu; care s-a hrănit luni trei în casa tatălui său,
21. Şi lepădându-se el, l-a luat fata lui Faraon şi l-a crescut pe el eişi fecior.
22. Şi s-a învăţat Moisi toată înţelepciunea Eghiptenilor, şi era puternic în cuvinte şi în fapte.
23. Iar când se împlineau lui patruzeci de ani, s-a suit în inima lui ca să cerceteze pe fraţii săi fiii lui Israil.
24. Şi văzând pe oarecarele pătimind strâmbătate, l-a apărat şi a făcut izbândă celui asuprit, ucigând pe Eghiptean.
25. Şi gândea cum că pricep fraţii lui că Dumnezeu prin mâna lui dă lor mântuire, iar ei n’au înţeles.
26. Şi a doua zi s-a arătat lor, sfădindu-se ei, şi i-a îndemnat spre pace zicând: Bărbaţi, fraţi sânteţi voi; pentru ce faceţi strâmbătate unul altuia?
27. Iar cel ce făcea strâmbătate aproapelui l-a împins pe el zicând: Cine te-a pus pe tine domn şi judecător peste noi?
28. Au voieşti tu să mă omori, precum ai omorât ieri pe Eghipteanul?
29. Şi a fugit Moisi pentru cuvântul acesta şi s-a făcut nemernic în pământul lui Madiam, unde a născut doi fii.
30. Şi după ce s-au împlinit patruzeci de ani, s-a arătat lui în pustia muntelui Sina îngerul Domnului în para focului rugului.
31. Iar Moisi văzând, s-a minunat de vedenie, şi apropiindu-se el să ia aminte, s-a făcut glasul Domnului către el:
32. Eu sânt Dumnezeul părinţilor tăi, Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov. Şi cutremurându-se Moisi nu cuteza să caute.
33. Şi au zis lui Domnul: Dezleagă încălţămintea picioarelor tale, pentru că locul întru care stai pământ sfânt

este.
34. Văzând am văzut chinuirea norodului meu celui din Eghipet şi suspinul lor am auzit, şi m’am pogorât să-i scot pe ei. Şi acum vino să te trimit în Eghipet.
35. Pe acest Moisi, de care s-a lepădat zicând: Cine te-a pus pe tine domn şi judecător?, pe acesta Dumnezeu domn şi izbăvitor l-au trimis prin mâna îngerului celui ce s-a arătat lui în rug.
36. Acesta i-a scos pe ei, făcând minuni şi semne în pământul Eghipetului şi la Marea Roşie şi în pustie ani patruzeci.
37. Acesta este Moisi cel ce a zis fiilor lui Israil: Prooroc va ridica vouă Domnul Dumnezeul vostru dintre fraţii voştri, ca mine; pe el să ascultaţi.
38. Acesta este cela ce a fost întru adunare în pustie cu îngerul care grăia lui în muntele Sina, şi cu părinţii noştri, care a priimit cuvinte vii să ne dea nouă,
39. De care n’au vrut să fie ascultători părinţii noştri, ci le-au lepădat şi s-au întors cu inimile lor în Eghipet,
40. Zicând lui Aaron: Fă nouă dumnezei, cari vor merge înaintea noastră, pentru că Moisi acesta, care ne-a scos pe noi din pământul Eghipetului, nu ştim ce i s-a întâmplat lui.
41. Şi au făcut viţel în zilele acelea, şi au adus jertfă idolului şi se veseleau întru lucrurile mâinilor sale.
42. Şi s-au întors Dumnezeu şi i-au dat pe ei să slujească oştii cerului, precum este scris în cartea proorocilor: Au junghieri şi jertfe aţi adus mie ani patruzeci în pustie, casa lui Israil?
43. Şi aţi luat cortul lui Moloh şi steaua dumnezeului vostru Remfan, chipurile carile aţi făcut să vă închinaţi lor, şi voiu muta pe voi dincolo de Vavilon.
44. Cortul mărturiei era întru părinţii noştri în pustie, precum au rânduit cel ce grăia lui Moisi să-l facă pe el după asemănarea care a văzut;
45. Pe care l-au şi adus priimindu-l părinţii noştri cu Iisus întru stăpânirea neamurilor, pe carile le-au gonit Dumnezeu de la faţa părinţilor noştri până în zilele lui David,
46. Carele a aflat har înaintea lui Dumnezeu şi a cerut să afle lăcaş Dumnezeului lui Iacov.
47. Iar Solomon i-a zidit lui casă.
48. Iar Cel Preaînalt nu în lăcaşuri făcute de mâini locuieşte, precum proorocul zice:
49. Cerul este mie scaun şi pământul razim picioarelor mele; ce casă îmi veţi zidi mie, zice Domnul, sau care este locul odihnei mele?
50. Au nu mâna mea a făcut acestea toate?
51. Voi cei tari în cerbice şi netăiaţi împrejur la inimă şi la urechi, pururea împotriva Duhului Sfânt staţi; precum părinţii voştri, aşa şi voi.
52. Pe care din prooroci nu au gonit părinţii voştri? Şi au omorât pe cei ce mai nainte vesteau de venirea celui drept, căruia acum voi vânzători şi ucigători v’aţi făcut,
53. Cari aţi luat legea întru rânduieli ale îngerilor şi nu o aţi păzit.
54. Şi ei auzind acestea, crăpau în inimile lor şi scrâşneau cu dinţii împotriva lui.
55. Iar Ştefan fiind plin de Duh Sfânt, căutând la cer, a văzut slava lui Dumnezeu, şi pe Iisus stând deadreapta lui Dumnezeu,
56. Şi a zis: Iată văd cerurile deschise, şi pe Fiul Omului stând deadreapta lui Dumnezeu.
57. Iar ei strigând cu glas mare, şi-au astupat urechile lor, şi au năvălit toţi cu un cuget asupra lui
58. Şi scoţându-l afară din cetate, îl ucideau cu pietri. Şi marturii şi-au pus hainele sale lângă picioarele unui tânăr ce se chema Saul,
59. Şi ucideau cu pietri pe Ştefan, care se ruga şi zicea: Doamne Iisuse, priimeşte duhul meu.
60. Şi îngenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu socoti lor păcatul acesta. Şi aceasta zicând, a adormit.

CAP. 8
Saul prigoneşte biserica. Filipp în Samaria. Simon Vrăjitorul. Petru şi Ioan în Samaria. Începutul Simoniei. Famenul Candakiei ca pildă despre

sporirea celor credincioşi întru mântuire.

Şi Saul era binevoind spre uciderea lui. Şi s-a făcut în ziua aceea prigoană mare asupra bisericii ceii din Ierusalim, şi toţi s-au risipit prin ţinuturile Iudeii şi ale Samariei, afară de apostoli.
2. Şi au îngropat pe Ştefan bărbaţi cucernici, şi au făcut plângere mare peste dânsul.
3. Şi Saul strica biserica mergând prin case, şi târînd bărbaţi şi muieri îi da la temniţă.
4. Deci ei risipindu-se treceau binevestind cuvântul.
5. Iar Filipp pogorându-se în cetatea Samariei propoveduia lor pe Hristos.
6. Iar mulţimile luau aminte cu un cuget la cele ce se grăia de Filipp, auzind şi văzând semnele carile făcea.
7. Pentru că din mulţi cari aveau duhuri necurate, strigând cu glas mare, ieşeau, şi mulţi slăbănogi şi şchiopi s-au vindecat.
8. Şi s-a făcut bucurie mare în cetatea aceea.
9. Iar un bărbat oarecare anume Simon, era mai înainte în cetate vrăjind şi amăgind neamul Samariei, zicând cum că ar fi el oarecare mare.
10. La care luau aminte toţi, de la mic până la mare, zicând: Acesta este puterea lui Dumnezeu cea mare.
11. Şi luau aminte la el, pentru că de multă vreme cu vrăjile i-a fost amăgit pe ei.
12. Iar dacă au crezut lui Filipp, care propoveduia de împărăţia lui Dumnezeu şi de numele lui Iisus Hristos, s-au botezat bărbaţi şi muieri.
13. Atunci şi Simon acela a crezut şi botezându-se petrecea cu Filipp, şi văzând puterile cele mari şi semnele ce se făceau, spăimântându-se, se mira.
14. Iar auzind apostolii cei din Ierusalim, cum că a primit Samaria cuvântul lui Dumnezeu, au trimis către dânşii pe Petru şi pe Ioan,
15. Cari pogorându-se s-au rugat pentru ei ca să ia Duh Sfânt;
16. Pentru că încă nici peste unul dintre ei nu se pogorâse, ci numai botezaţi erau întru numele Domnului Iisus.
17. Atunci puneau mâinile peste ei, şi luau Duh Sfânt.
18. Şi văzând Simon că prin punerea mâinilor apostolilor se dă Duhul Sfânt, a adus lor bani,
19. Zicând: Daţi şi mie această putere, ca ori pe carele voi pune mâinile să ia Duh Sfânt.
20. Iar Petru a zis către el: Argintul tău să fie cu tine întru pierzare, căci ai socotit că darul lui Dumnezeu cu bani se agoniseşte;
21. Nu este ţie parte nici soartă întru cuvântul acesta, pentru că inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.
22. Pocăieşte-te drept aceea de răutatea ta aceasta şi te roagă lui Dumnezeu, ca doară s-ar ierta ţie cugetul inimii tale,
23. Pentru că întru amărăciune a fierei şi întru legătură a nedreptăţii te văd că eşti.
24. Şi răspunzând Simon a zis: Rugaţi-vă voi pentru mine către Domnul, ca nimic dintru acestea carile aţi zis să nu vie asupra mea.
25. Deci ei mărturisind şi grăind cuvântul Domnului, s-au întors în Ierusalim, şi în multe sate de ale Samarinenilor au binevestit.
26. Şi îngerul Domnului a grăit către Filipp, zicând: Scoală-te şi mergi spre amiazăzi la calea ce se coboară din Ierusalim în Gaza, aceasta este pustie.
27. Şi sculându-se a mers. Şi iată bărbat Ethiop, famen puternic al Candakíei, împărătesei Ethiopilor, care era peste toate vistieriile ei, carele a fost venit să se închine în Ierusalim.
28. Şi era întorcându-se, şi şezând în căruţa sa cetea pe proorocul Isaia.
29. Iar Duhul au zis lui Filipp: Apropie-te şi te lipeşte de căruţa aceasta.
30. Şi alergând Filipp, l-a auzit cetind el pe proorocul Isaia, şi a zis: Oare înţelegi cele ce ceteşti?
31. Iar el a zis: Cum voiu putea, de nu mă va povăţui cineva? Şi a rugat pe Filipp de s-a suit şi a şezut cu el.

32. Iar cuvântul scripturii carea cetea era acesta: Ca o oaie spre junghiere s-au adus şi ca un miel înaintea celui ce tunde pe el fără de glas, aşa nu îşi deschide gura sa.
33. Întru smerenia lui judecata lui s-a ridicat; şi neamul lui cine îl va spune? Că se ridică de la pământ viaţa lui.
34. Şi răspunzând famenul lui Filipp a zis: Rogu-te, pentru cine zice proorocul acestea? Pentru sine sau pentru altcineva?
35. Şi deschizând Filipp gura sa şi începând din scriptura aceasta, a binevestit lui pe Iisus.
36. Şi mergând ei pe cale, au venit la oarecare apă, şi a zis famenul: Iată apă; ce mă opreşte a mă boteza?
37. Iar Filipp a zis lui: De crezi din toată inima ta, cu putinţă este. Şi el răspunzând, a zis: Crez că Fiul lui Dumnezeu este Iisus Hristos.
38. Şi a poruncit să stea căruţa şi s-au pogorât amândoi în apă, şi Filipp şi famenul, şi l-a botezat pe el.
39. Iar dacă au ieşit din apă, Duhul Domnului au răpit pe Filipp şi nu l-a mai văzut pe el famenul, şi mergea în calea sa bucurându-se.
40. Iar Filipp s-a aflat în Azot; şi trecând, binevestea în toate cetăţile, până a venit la el Kesária.

CAP. 9
Chemarea lui Pavel şi botezul său. Minunile lui Petru în Lidda şi Ioppi.

Iar Saul, încă suflând cu îngroziri şi cu ucideri împotriva ucenicilor Domnului, a mers la arhiereu
2. Şi a cerut de la el cărţi în Damasc la sinagoguri ca, de ar afla pe vreunii cari să fie din calea aceasta, şi bărbaţi şi muieri, legaţi să-i aducă în Ierusalim.
3. Şi mergând, a fost când s-a apropiat el de Damasc, fără de veste a strălucit peste el lumină din cer,
4. Şi căzând pe pământ, a auzit glas zicând lui: Savle, Savle, ce mă prigoneşti?
5. Iar el a zis: Cine eşti, Doamne? Iar Domnul au zis lui: Eu sânt Iisus pe carele tu prigoneşti; cu greu este ţie a lovi cu piciorul împotriva boldurilor.
6. Şi tremurând şi spăimântat fiind, a zis: Doamne, ce voieşti să fac? Şi Domnul au zis către el: Scoală-te şi intră în cetate, şi se va spune ţie ce trebuie tu să faci.
7. Iar bărbaţii cari mergeau pe cale cu el stau încremeniţi, auzind glasul şi pe nimeni văzând.
8. Şi s-a sculat Saul de la pământ, şi deschizând ochii săi pe nimeni nu vedea; şi ducându-l de mâini, l-au băgat în Damasc.
9. Şi a fost trei zile nevăzând, şi nici nu a mâncat, nici nu a băut.
10. Şi era un ucenic în Damasc, anume Anania, şi au zis către el Domnul în vedenie: Anania. Iar el a zis: Iată eu, Doamne.
11. Iar Domnul au zis către el: Sculându-te, mergi pe uliţa ce se cheamă Dreaptă şi caută în casa lui Iuda pe Saul anume, Tarsenean; că iată se roagă,
12. Şi a văzut în vedenie pe un bărbat anume Anania intrând şi puindu-şi pe el mâna, ca iarăşi să vază.
13. Şi a răspuns Anania: Doamne, auzit-am de la mulţi pentru bărbatul acesta, câte rele a făcut sfinţilor tăi în Ierusalim;
14. Încă şi aici are stăpânire de la Arhierei să lege pe toţi cari cheamă numele tău.
15. Şi au zis către el Domnul: Mergi, că vas ales este mie acesta, ca să poarte numele meu înaintea neamurilor şi a împăraţilor şi a fiilor lui Israil;
16. Că eu voiu arăta lui câte i se cade să pătimească el pentru numele meu.
17. Şi a mers Anania şi a intrat în casă, şi puindu-şi pe el mâinile a zis: Savle frate, Domnul Iisus, care s-au arătat ţie pe calea carea veneai, m-au trimis ca să vezi şi să te umpli de Duh Sfânt.
18. Şi îndată a căzut de pe ochii lui ca nişte solzi, şi a văzut îndată şi sculându-se s-a botezat,
19. Şi luând mâncare, s-a întărit. Şi a fost Saul cu ucenicii cari erau în Damasc câteva zile
20. Şi îndată în sinagoguri a propovăduit pe Hristos, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Şi se mirau toţi cei ce-l auzeau, şi ziceau: Au nu este acesta cel ce a prădat în Ierusalim pe cei ce chemau numele acesta, şi aici pentru aceea a venit, ca legaţi pe ei să-i ducă la arhierei?
22. Iar Saul mai vârtos se întărea şi turbura pe Iudeii cei ce locuiau în Damasc, dovedind că acesta este Hristos.
23. Şi dacă s-au împlinit zile multe, s-au sfătuit Iudeii să-l omoare pe dânsul;
24. Şi s-a făcut lui Saul cunoscut vicleşugul lor. Şi păzeau porţile ziua şi noaptea ca să-l omoare pe el.
25. Şi luându-l pe dânsul ucenicii noaptea, l-au slobozit peste zid lăsându-l într-o coşniţă.
26. Şi mergând Saul în Ierusalim, se ispitea să se lipească de ucenici, şi toţi se temeau de el, necrezând că este ucenic.
27. Iar Varnava luându-l pe el l-a adus la apostoli şi le-a spus lor în ce chip pe cale a văzut pe Domnul, şi cum că i-au grăit lui, şi în ce chip în Damasc cu îndrăzneală a grăit întru numele lui Iisus.
28. Şi era cu ei intrând şi ieşind în Ierusalim, şi cu îndrăzneală vorbind întru numele Domnului Iisus,
29. Şi grăia şi se întreba cu Ellinii, iar ei căutau să-l omoare pe el.
30. Şi dacă au înţeles aceasta fraţii, l-au dus pe el în Kesaria, şi l-au trimis în Tars.
31. Iar bisericile prin toată Iudea şi Galilea şi Samaria aveau pace, zidindu-se şi umblând întru frica Domnului, şi întru mângâierea Duhului Sfânt se înmulţeau.
32. Şi a fost Petru trecând pe la toţi, a venit şi la sfinţii ce locuiau în Lidda.
33. Şi a aflat acolo pe un om oarecare anume Enea, de opt ani zăcând în pat, carele era slăbănog.
34. Şi a zis Petru lui: Enea, vindecă-te Iisus Hristos; scoală-te şi aşterne ţie. Şi îndată s-a sculat.
35. Şi l-au văzut pe el toţi cei ce locuiau în Lidda şi în Sarona, cari s-au şi întors la Domnul.
36. Iar în Ioppi era o ucenită anume Tavitha, care tâlcuindu-se se zice Căprioară; aceasta era plină de fapte bune şi de milostenii carile făcea.
37. Şi a fost în zilele acelea bolnăvindu-se ea, a murit; şi scăldându-o, o au pus în foişor.
38. Şi aproape fiind Lidda de Ioppi, ucenicii auzind că Petru este într-însa, au trimis pe doi bărbaţi la dânsul, rugându-l să nu pregete a veni până la ei.
39. Şi sculându-se Petru a mers cu dânşii; pe carele dacă a venit l-au dus în foişor şi au stătut înaintea lui toate văduvele plângând şi arătând hainele şi îmbrăcămintele câte făcea fiind cu dânsele Căprioara.
40. Şi scoţând Petru pe toţi afară, îngenunchind, s-a rugat, şi întorcându-se către trup a zis: Tavitha, scoală. Iar ea a deschis ochii săi, şi văzând pe Petru, a şezut.
41. Şi dându-i mâna, o a ridicat pe ea; şi chemând pe sfinţi şi pe văduve, o a dat pe ea vie.
42. Şi s-a auzit aceasta prin toată Ioppi, şi mulţi au crezut în Domnul.
43. Şi a fost de a rămas el zile destule în Ioppi la un Simon oarecare curelar.

CAP. 10

Botezul lui Cornilie. Vedenia lui Petru pentru chemarea neamurilor la credinţă.

Iar un bărbat oarecare era în Kesaria, anume Cornilie, sutaş din ceata ce se chema Italienească,
2. Cucernic şi temător de Dumnezeu cu toată casa lui, şi făcând milostenii multe norodului şi rugându-se lui Dumnezeu deapururea,
3. A văzut întru vedenie aievea ca la al nouălea ceas din zi pe îngerul lui Dumnezeu intrând către el, şi zicând lui: Cornilie!
4. Iar el căutând spre dânsul, şi înfricoşându-se, a zis: Ce este, Doamne? Şi i-au zis lui: Rugăciunile tale şi milosteniile tale s-au suit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu.
5. Şi acum trimite în Ioppi bărbaţi şi cheamă pe oarecare Simon ce se numeşte Petru;
6. Acesta găzduieşte la oarecare Simon curelar, căruia este casa lângă mare; acesta va spune ţie ce trebuie

tu să faci.
7. Şi dacă s-a dus îngerul care grăia cu Cornilie, chemând pe doi din slugile sale şi pe un ostaş cucernic din cei ce slujeau lui,
8. Şi povestindu-le lor toate, i-a trimis în Ioppi.
9. Iar a doua zi, mergând ei pe cale şi de cetate apropiindu-se, s-a suit Petru în casa de sus să se roage în ceasul al şaselea.
10. Şi foarte flămânzind, vrea să guste. Şi gătind aceia, căzut-a peste dânsul uimire,
11. Şi a văzut cerul deschis, şi pogorându-se peste el un vas oarecare, ca o masă mare de pânză în patru colţuri legat, şi slobozindu-se pe pământ,
12. Întru care erau toate cele câte cu patru picioare ale pământului, şi hiarele, şi cele ce se târăsc, şi pasările cerului.
13. Şi s-a făcut glas către el: Sculându-te, Petre, junghie şi mănâncă.
14. Iar Petru a zis: Nicidecum, Doamne, că niciodată n’am mâncat tot ce este spurcat sau necurat.
15. Şi glasul iarăşi a doua oară grăia către el: Cele ce Dumnezeu au curăţit, tu nu le spurca.
16. Şi aceasta s-a făcut de trei ori, şi iarăşi s-a ridicat vasul la cer.
17. Şi dacă a venit întru sine, se mira Petru ce ar putea să fie vedenia care a văzut, şi iată bărbaţii cei trimişi de la Cornilie întrebând de casa lui Simon, au stătut înaintea porţii.
18. Şi strigând, întrebau de găzduieşte aicea Simon, cel ce se numeşte Petru.
19. Iar Petru gândind pentru vedenie i-au zis lui Duhul: Iată trei bărbaţi te caută pe tine.
20. Ci sculându-te pogoară şi mergi împreună cu ei, nimic îndoindu-te, pentru că eu am trimis pe ei.
21. Şi pogorându-se Petru către bărbaţii cei trimişi de la Cornilie către el, a zis: Iată eu sânt pe carele căutaţi; ce este pricina pentru care aţi venit?
22. Iar ei au zis: Cornilie sutaşul, bărbat drept şi temător de Dumnezeu, mărturisit de tot neamul Iudeilor, răspuns a luat de la înger sfânt să te cheme pe tine la casa lui şi să auză graiuri de la tine.
23. Deci el chemând înlăuntru pe ei, i-a ospătat. Iar a doua zi Petru a ieşit cu ei, şi unii din fraţii cei din Ioppi au mers cu dânsul.
24. Şi în cealaltă zi au intrat în Kesaria. Iar Cornilie era aşteptând pe ei, chemându-şi împreună rudeniile sale şi pe cei iubiţi prieteni.
25. Şi a fost când era să intre Petru, l-a întâmpinat Cornilie, şi căzându-i la picioare s-a închinat lui.
26. Iar Petru l-a ridicat pe el, zicând: Scoală; şi eu însumi om sânt.
27. Şi vorbind cu el, a intrat şi a aflat pe mulţi cari se adunaseră.
28. Şi a zis către ei: Voi ştiţi că nu se cuvine bărbatului Iudeu să se lipească sau să se apropie către cel de alt neam; şi mie Dumnezeu mi-au arătat ca pe nici un om să nu zic spurcat sau necurat.
29. Drept aceea şi fără îndoire am venit fiind chemat. Deci vă întreb, pentru ce pricină m-aţi chemat?
30. Şi Cornilie a zis: Din ziua a patra până în ceasul acesta eram postindu-mă, şi întru al nouălea ceas rugându-mă în casa mea, şi iată un bărbat a stătut înaintea mea în haină luminată.
31. Şi a zis: Cornilie, auzitu-ţi-s-a rugăciunea ta, şi milosteniile tale s-au pomenit înaintea lui Dumnezeu.
32. Trimite dar în Ioppi şi cheamă pe Simon ce se numeşte Petru; acesta găzduieşte în casa lui Simon curelarul lângă mare; carele dacă va veni, grăi-va ţie.
33. Deci numaidecât am trimis la tine, şi tu bine ai făcut căci ai venit. Acum dar noi toţi înaintea lui Dumnezeu stăm, să ascultăm toate câte sânt poruncite ţie de la Dumnezeu.
34. Şi deschizând Petru gura, a zis: Cu adevărat cunosc că Dumnezeu nu este făţarnic,
35. Ci în tot neamul, cela ce se teme de el şi lucrează dreptate, priimit este la dânsul.
36. Cuvântul carele au trimis Dumnezeu fiilor lui Israil, binevestind pace prin Iisus Hristos, acesta este al

tuturor Domn,
37. Voi ştiţi graiul ce s-a făcut prin toată Iudea, începând cu Galilea, după botezul care l-a propovăduit Ioan,
38. Pe Iisus cel din Nazareth, cum l-au uns pe el Dumnezeu cu Duhul Sfânt şi cu putere, carele au umblat bine făcând şi vindecând pe toţi cei împresuraţi de diavolul, că Dumnezeu era cu dânsul.
39. Şi noi sântem marturi tuturora cărora au făcut, şi în ţinutul Iudeilor şi în Ierusalim; pe carele l-au omorât spânzurându-l pe lemn,
40. Pe acesta Dumnezeu l-au înviat a treia zi şi l-au dat să se facă arătat,
41. Nu la tot norodul, ci nouă, marturilor celor mai înainte rânduiţi de la Dumnezeu, cari am mâncat şi am băut împreună cu el, după ce au înviat din morţi;
42. Şi au poruncit nouă să propoveduim norodului şi să mărturisim că el este cel rânduit de la Dumnezeu Judecătorul viilor şi al morţilor.
43. Deci acesta toţi proorocii mărturisesc, că iertare păcatelor va lua prin numele lui tot cel ce va crede întru dânsul.
44. Încă grăind Petru graiurile acestea, au căzut Duhul Sfânt peste toţi cei ce auzeau cuvântul.
45. Şi s-au spăimântat credincioşii cei din tăierea împrejur, câţi veniseră cu Petru, căci şi peste neamuri darul Duhului Sfânt s-a vărsat;
46. Pentru că îi auzeau pe ei grăind în limbi şi slăvind pe Dumnezeu. Atunci a răspuns Petru:
47. Au doară poate cineva a opri apa, ca să nu se boteze aceştia, cari au luat Duhul Sfânt ca şi noi?
48. Şi le-a poruncit lor să se boteze întru numele Domnului. Atunci l-au rugat pe el să petreacă la dânşii câteva zile.

CAP. 11
Petru dă seamă înaintea Apostolilor despre botezul lui Cornilie. Varnava trimis în Antiohia. Proorocia lui Agav despre foamete. Trimitere de ajutare la Ierusalim.

Şi au auzit apostolii şi fraţii cari erau în Iudea, că şi neamurile au priimit cuvântul lui Dumnezeu.
2. Şi când s-a suit Petru în Ierusalim, se priceau cu el cei din tăierea împrejur
3. Zicând: Căci către bărbaţi netăieţi împrejur ai intrat şi ai mâncat cu ei.
4. Şi începând Petru le-a spus lor pe rând zicând:
5. Eu eram în cetatea Ioppi rugându-mă, şi am văzut întru uimirea minţii vedenie, pogorându-se un vas ca o masă mare de pânză de patru colţuri slobozindu-se din cer, şi a venit până la mine;
6. În care căutând luam seamă, şi am văzut cele câte cu patru picioare ale pământului, şi hiarele şi cele ce se târăsc, şi pasările cerului.
7. Şi am auzit glas zicând mie: Sculându-te, Petre, junghie şi mănâncă.
8. Şi am zis: Nicidecum, Doamne, că tot ce este spurcat sau necurat niciodată nu a intrat în gura mea.
9. Şi mi-a răspuns mie glasul al doilea rând din cer, zicând: Cele ce Dumnezeu au curăţit, tu nu le spurca.
10. Şi aceasta s-a făcut de trei ori, şi iarăşi s-au ridicat toate la cer.
11. Şi iată îndată trei oameni veniră la casa în carea eram, trimişi de la Kesaria la mine.
12. Şi mi-au zis mie Duhul să merg împreună cu ei, nimic îndoindu-mă. Şi au venit împreună cu mine şi aceşti şase fraţi şi am intrat în casa bărbatului.
13. Şi a vestit nouă cum a văzut pe înger în casa lui stând şi zicând lui: Trimite la Ioppi bărbaţi şi cheamă pe Simon cel ce se numeşte Petru,
14. Carele va grăi către tine graiuri, întru carile mântui-te-vei tu şi toată casa ta.
15. Şi când am început eu a grăi, au căzut Duhul Sfânt peste ei ca şi peste noi întru început.
16. Şi mi-am adus aminte de graiul Domnului cum au zis: Ioan a botezat cu apă, iar voi vă veţi boteza cu Duhul Sfânt.
17. Deci dacă au dat lor Dumnezeu întocmai darul ca şi nouă, crezând

întru Domnul Iisus Hristos, dară eu ce puternic eram să opresc pe Dumnezeu?
18. Şi auzind acestea au încetat, şi slăveau pe Dumnezeu zicând: Aşadar şi neamurilor au dat Dumnezeu pocăinţă spre viaţă.
19. Deci cei ce s-au risipit pentru turburarea ce s-a făcut pentru Ştefan, au trecut până la Finikia şi la Kipru şi la Antiohia, nimănui grăind cuvântul fără numai Iudeilor.
20. Şi erau unii dintru ei bărbaţi Kipriani şi Kirineni, cari intrând în Antiohia grăiau către Ellini, binevestind pe Domnul Iisus.
21. Şi era mâna Domnului cu ei, şi mult număr crezând, s-au întors la Domnul.
22. Şi s-a auzit cuvântul pentru dânşii în urechile bisericii celei din Ierusalim; şi au trimis pe Varnava să meargă până la Antiohia.
23. Carele mergând şi văzând harul lui Dumnezeu, s-a bucurat, şi îndemna pe toţi ca întru voinţa inimii să petreacă întru Domnul,
24. Căci era bărbat bun şi plin de Duhul Sfânt şi de credinţă; şi s-a adaos norod mult la Domnul.
25. Şi a mers Varnava în Tars să caute pe Saul,
26. Şi aflându-l l-a dus în Antiohia. Şi a fost un an deplin de s-au adunat ei în biserică şi au învăţat mulţime multă, şi s-au numit întâiu în Antiohia ucenicii creştini.
27. Iar în zilele acelea s-au pogorât din Ierusalim prooroci în Antiohia.
28. Şi sculându-se unul dintru dânşii, anume Agav, însemna prin duhul că foamete mare va să fie în toată lumea, care a şi fost în zilele lui Clavdie Chesarul.
29. Iar ucenicii, după cum cine avea, au aşezat fiecare din ei a trimite spre slujbă fraţilor celor ce locuiau în Iudea;
30. Care au şi făcut, trimiţând la cei bătrâni prin mâna lui Varnava şi a lui Saul.

CAP. 12
Irod ucide pe Iacov şi prinde pe Petru. Scăparea lui prin minune din închisoare. Pedeapsa străjarilor. Moartea îngrozitoare a lui Irod.

Şi în vremea aceea pus-a Irod împăratul mâinile ca să facă rău unora din cei din biserică.
2. Şi a ucis pe Iacov, fratele lui Ioan, cu sabia.
3. Şi văzând că plăcut este Iudeilor, a adaos a prinde şi pe Petru – şi erau zilele azimelor –
4. Pe care şi prinzându-l l-a băgat în temniţă, dându-l la patru căpitenii câte cu patru ostaşi ca să păzească pe el, vrând după Paşti să-l scoată la norod.
5. Deci Petru se păzea în temniţă; iar rugăciune se făcea neîncetat de la biserică către Dumnezeu pentru dânsul.
6. Şi când vrea să-l scoată pe el Irod, în noaptea aceea era Petru dormind între doi ostaşi, legat cu două lanţuri, şi păzitorii înaintea uşii păzeau temniţa.
7. Şi iată îngerul Domnului a venit, şi lumină a strălucit în casă; şi lovind în coaste pe Petru, l-a deşteptat pe el zicând: Scoală-te curând. Şi au căzut lanţurile din mâinile lui.
8. Şi a zis îngerul către el: Încinge-te şi te încalţă cu încălţămintele tale. Şi a făcut aşa. Şi a zis lui: Îmbracă-te în haina ta şi vino după mine.
9. Şi ieşind mergea după el, şi nu ştia că este adevărat ceea ce se făcea prin înger, ci i se părea că vedenie vede.
10. Şi trecând streaja cea dintâiu şi cea a doua, au venit la poarta cea de fier ce ducea în cetate, carea singură s-a deschis lor, şi ieşind au trecut o uliţă, şi îndată s-a dus îngerul de la el.
11. Şi Petru venindu-şi întru sine a zis: Acum ştiu cu adevărat că a trimis Domnul pe îngerul său şi m’a scos din mâna lui Irod şi din toată aşteptarea norodului Iudeilor.
12. Şi luând aminte, a venit la casa Mariei maicii lui Ioan, ce se chema Marco, unde erau mulţi adunaţi şi făcând rugăciune.
13. Şi bătând Petru în uşa porţii, a mers o slujnică să asculte, anume Rodi.
14. Şi cunoscând glasul lui Petru, de

bucurie nu a deschis poarta, ci alergând înlăuntru a spus că Petru stă înaintea porţii.
15. Iar ei au zis către dânsa: Au ai nebunit? Iar ea întărea că este aşa. Iar ei ziceau: Îngerul lui este.
16. Iar Petru nu înceta bătând; şi deschizându-i l-au văzut pe el şi s-au spăimântat.
17. Şi făcându-le cu mâna să tacă, le-a povestit lor în ce chip Domnul l-au scos pe el din temniţă. Şi a zis: Spuneţi lui Iacov şi fraţilor acestea. Şi ieşind, s-a dus într'alt loc.
18. Şi făcându-se ziuă, nu puţină turburare era între ostaşi, oare ce să se fi făcut Petru.
19. Iar Irod cerând pe el şi neaflându-l, cercetând pe străjari, a poruncit să-i omoare. Şi pogorând de la Iudea la Kesaria petrecea acolo.
20. Şi era Irod mânios pe cei din Tir şi pe Sidoneni; şi toţi dimpreună venise la el şi, plecând pe Vlast, carele era peste cămara împăratului, cereau pace, pentru că se hrănea ţara lor din pământul împărătesc.
21. Iar într-o zi rânduită, Irod îmbrăcându-se în haină împărătească şi şezând la divan, grăia către dânşii,
22. Iar norodul striga: Glas dumnezeiesc şi nu omenesc.
23. Şi îndată l-a lovit pe el îngerul Domnului, pentru căci n'a dat lui Dumnezeu slava, şi făcându-se mâncat de viermi, a murit.
24. Iar cuvântul lui Dumnezeu creştea şi se înmulţea.
25. Iar Varnava şi Saul s-au întors din Ierusalim la Antiohia după ce au împlinit slujba, luând împreună cu sine şi pe Ioan, cel ce se chema Marco.

CAP. 13
Trimiterea lui Varnava şi Pavel la propoveduire. La Kipru ceartă pe Elima Vrăjitorul. Cuvântările lui Pavel despre Hristos şi vestirea Evangheliei la neamuri.

Şi erau oarecari la biserica cea din Antiohia prooroci şi învăţători, Varnava şi Simon ce se cheamă Nigher, şi Lukie Kirineanul, şi Manain, care era crescut împreună cu tetrarhul Irod, şi Saul.
2. Şi slujind ei Domnului şi postindu-se, au zis Duhul Sfânt: Osebiţi mie pe Varnava şi pe Saul la lucrul la carele am chemat pe ei.
3. Atunci postind şi rugându-se, şi puindu-şi pe ei mâinile, i-au slobozit.
4. Deci aceştia trimişi fiind de Duhul Sfânt, s-au pogorît în Selevkia, şi de acolo au mers cu corabia la Kipru,
5. Şi venind în Salamin, vesteau cuvântul lui Dumnezeu în sinagogurile Iudeilor; şi aveau şi pe Ioan slugă.
6. Şi străbătând ostrovul până la Paf, au aflat pe oarecare vrăjitor, prooroc mincinos Iudeu, căruia era numele Variisus,
7. Carele era împreună cu dregătorul Serghie Pavel, bărbat înţelept. Acesta, chemând pe Varnava şi pe Saul, poftea să audă cuvântul lui Dumnezeu.
8. Iar Elima vrăjitorul, că aşa se tâlcuieşte numele lui, sta împotrivă, căutând să întoarcă pe dregătorul de la credinţă.
9. Iar Saul, cel ce se zice şi Pavel, umplându-se de Duh Sfânt şi căutând la el
10. A zis: O plinule de toată viclenia şi de toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmaş a toată dreptatea, nu vei înceta răzvrătind căile Domnului cele drepte?
11. Şi acum iată mâna Domnului peste tine, şi vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme. Şi îndată a căzut peste el ceaţă şi întuneric şi, umblând împrejur, căuta povăţuitori.
12. Atunci văzând dregătorul ceea ce s-a făcut, a crezut, mirându-se de învăţătura Domnului.
13. Şi purcezând de la Paf Pavel şi cei ce erau cu dânsul, au venit în Perghia Pamfiliei, iar Ioan despărţindu-se de dânşii s-a întors în Ierusalim.
14. Iar trecând din Perghia, au venit în Antiohia Pisidiei, şi intrând în sinagogă în ziua sâmbetei, au şezut.
15. Şi după cetirea legii şi a proorocilor, au trimis mai marii sinagogii la ei, zicându-le: Bărbaţi fraţi, de este întru voi cuvânt de mângâiere către norod, grăiţi.
16. Şi sculându-se Pavel şi făcându-le

cu mâna, a zis: Bărbaţi Israilteni, şi cari vă temeţi de Dumnezeu, auziţi:
17. Dumnezeul norodului acestuia al lui Israil au ales pe părinţii noştri şi pe norod l-au înălţat când era nemernic în pământul Eghipetului, şi cu braţ înalt i-au scos pe ei dintr-însul,
18. Şi ca la o vreme de patruzeci de ani au răbdat năravurile lor în pustie.
19. Şi pierzând neamuri şapte în pământul lui Hanaan, au dat lor întru moştenire pământul lor
20. Şi după acestea, ca la patru sute şi cincizeci de ani le-au dat lor judecători, până la Samuil proorocul.
21. Şi după aceea au cerut împărat, şi le-au dat Dumnezeu lor pe Saul feciorul lui Kis, bărbat din seminţia lui Veniamin, ani patruzeci,
22. Şi schimbându-l pe el, le-au ridicat lor pe David să le fie împărat, pentru care au şi zis mărturisindu-l: Aflat-am pe David al lui Iessei, bărbat după inima mea, carele va face toate voile mele.
23. Din sământa acestuia Dumnezeu după făgăduinţă au ridicat lui Israil Mântuitor pe Iisus,
24. Mai nainte propoveduind Ioan înaintea feţei venirii lui botezul pocăinţei la tot norodul lui Israil.
25. Iar dacă şi-a împlinit Ioan călătoria, zicea: Cine mă socotiţi a fi? Nu sânt eu; ci iată vine după mine căruia nu sânt vrednic încălţămintele picioarelor a dezlega.
26. Bărbaţi fraţi, fiii neamului lui Avraam şi cari întru voi se tem de Dumnezeu, vouă cuvântul mântuirii acesteia s-au trimis.
27. Pentru că cei ce locuiesc în Ierusalim şi boierii lor pe acesta necunoscând, şi glasurile proorocilor, cele ce în toate sâmbetele se citesc, judecând, au plinit,
28. Şi nici o vină de moarte aflând, au cerut de la Pilat să'l omoare pe el.
29. Şi dacă au săvârşit toate cele ce erau pentru el scrise, pogorîndu-l de pe lemn, l-au pus în mormânt.
30. Iar Dumnezeu l-au sculat pe el din morţi,
31. Carele s-au arătat în zile multe celor ce s-au suit împreună cu dânsul din Galilea în Ierusalim, cari sânt lui mărturii către norod.
32. Şi noi binevestim vouă făgăduinţa cea făcută către părinţi,
33. Că pe aceea Dumnezeu o au plinit nouă copiilor acelora, înviind pe Iisus, precum şi în psalmul al doilea scris este: Fiul meu eşti tu, eu astăzi am născut pe tine.
34. Iar acum că l-au înviat pe el din morţi, ca mai mult să nu se întoarcă spre stricăciune, aşa au zis: Voiu da vouă cele cuvioase ale lui David, cele credincioase.
35. Drept aceea şi într'alt loc zice: Nu vei da pe cel Cuvios al tău să vază stricăciune.
36. Pentru că David în neamul său slujind sfatului lui Dumnezeu, a adormit şi s-a adaos lângă părinţii săi şi a văzut stricăciune;
37. Iară pe carele Dumnezeu l-au înviat, nu au văzut stricăciune.
38. Deci cunoscut să fie vouă, bărbaţi fraţi, că prin acesta iertarea păcatelor vouă se vesteşte.
39. Şi despre toate cele ce nu aţi putut în legea lui Moisi să vă îndreptăţiţi, întru acesta tot cela ce crede se îndreptăţeşte.
40. Socotiţi dar, ca să nu vie asupra voastră ce s-a zis prin prooroci:
41. Vedeţi, cei nebăgători de seamă, şi vă miraţi şi vă stingeţi, că lucru lucrez eu în zilele voastre, lucru căruia nu veţi crede de va povesti cineva vouă.
42. Şi ieşind ei din sinagoga Iudeilor, i-au rugat neamurile ca în sâmbăta cea viitoare să li se grăiască lor graiurile acestea.
43. Şi împrăştiindu-se sinagoga, mulţi din Iudei şi din nemernicii cei cucernici au mers după Pavel şi după Varnava, cari grăind lor îi îndemnau pe ei să rămâie întru harul lui Dumnezeu.
44. Iar în cealaltă sâmbătă, mai toată cetatea s-a adunat să auză cuvântul lui Dumnezeu.
45. Şi văzând Iudeii mulţimile s-au umplut de pismă şi stau împotriva celor ce se grăiau de Pavel, împrotivindu-se şi hulind.
46. Iar Pavel şi Varnava îndrăznind, au zis: Vouă întâiu era cu cuviinţă a se grăi cuvântul lui Dumnezeu; iar de

vreme ce îl lepădaţi pe el şi nevrednici pe voi vă judecaţi de viaţa cea vecinică, iată ne întoarcem la neamuri.
47. Că aşa ne-au poruncit nouă Domnul: Pus-am pe tine spre lumină neamurilor, ca să fii tu spre mântuire până la marginea pământului.
48. Şi auzind neamurile se bucurau şi slăveau cuvântul Domnului, şi au crezut câţi erau rânduiţi spre viaţă vecinică;
49. Şi se purta cuvântul Domnului prin toată ţara.
50. Iară Iudeii au învitat pe femeile cele cucernice şi de cinste şi pe cei de frunte ai cetăţii, şi au ridicat goană asupra lui Pavel şi a lui Varnava, şi i-au scos pe ei din hotarele lor.
51. Iar scuturând praful picioarelor sale asupra lor, au venit în Iconia,
52. Iar ucenicii se umpleau de bucurie şi de Duhul Sfânt.

CAP. 14
Pavel în Iconia şi Licaonia. Vindecarea unui şchiop în Listra. Însufleţirea mulţimii pentru Pavel şi Varnava. Furia Iudeilor. Întoarcerea în Antiohia.

Şi a fost în Iconia de au intrat ei dimpreună în sinagoga Iudeilor, şi aşa au grăit, cât au crezut din Iudei şi din Ellini mulţime multă.
2. Iar Iudeii cei ce nu credeau au ridicat şi au răzvrătit sufletele neamurilor asupra fraţilor.
3. Deci multă vreme au zăbovit cu îndrăzneală grăind întru Domnul, cela ce mărturisea cuvântul harului său, dând semne şi minuni a se face prin mâinile lor.
4. Şi s-a împărţit mulţimea cetăţii, şi unii erau cu Iudeii, iar unii cu apostolii.
5. Şi dacă s-a făcut pornirea neamurilor şi a Iudeilor împreună cu boierii lor, ca să-i ocărască şi să-i ucidă cu pietre pe ei,
6. Înţelegând au fugit la cetăţile Licaoniei, la Listra şi la Dervi şi în ţinutul de priimprejur,
7. Şi acolo erau binevestind.
8. Şi un bărbat oarecare în Listra, neputincios la picioare, şedea şchiop din pântecele maicii sale fiind, carele niciodată a fost umblat.
9. Acesta asculta pe Pavel când grăia; carele căutând la el şi văzând că are credinţă a se mântui,
10. A zis cu mare glas: Scoală pe picioarele tale drept. Şi a sărit şi umbla.
11. Iar mulţimile văzând ceea ce a făcut Pavel, au ridicat glasul lor, licaoneşte zicând: Dumnezeii, asemănându-se oamenilor, s-au pogorît către noi.
12. Şi numeau pe Varnava Dia, iar pe Pavel Ermi, de vreme ce el era povăţuitorul cuvântului.
13. Iar preotul lui Dia celui ce era înaintea cetăţilor tauri şi cununi înaintea porţilor aducând, împreună cu mulţimile vrea să le facă jertfă.
14. Şi auzind apostolii Varnava şi Pavel, rupându-şi hainele lor au sărit în mulţime, strigând
15. Şi zicând: Bărbaţi, căci faceţi acestea? Şi noi oameni sântem asemenea pătimaşi ca voi, cari binevestim vouă ca să vă întoarceţi de la aceste deşerte spre Dumnezeul cel viu, carele au făcut cerul şi pământul şi marea şi toate cele ce sânt într-însele;
16. Carele întru neamurile cele trecute au lăsat toate limbile să umble în căile lor;
17. Însă nu s-au lăsat pe sine nemărturisit, că bine făcând, din cer au dat nouă ploi şi timpuri roditoare, umplând de hrană şi de veselie inimile noastre.
18. Şi acestea zicând, abia au potolit pe mulţimi ca să nu le jertfească lor.
19. Şi au venit de la Antiohia şi Iconia Iudei, şi îndemnând pe mulţimi, şi cu pietre lovind pe Pavel, l-au tras afară din cetate gândind că au murit.
20. Iar încunjurându-l pe el ucenicii, sculându-se a intrat în cetate, şi a doua zi a ieşit împreună cu Varnava în Dervi.
21. Şi binevestind cetăţii aceleia, şi învăţând pe mulţi, s-au întors în Listra şi în Iconia şi în Antiohia,
22. Întărind sufletele ucenicilor, şi rugându-i să rămâie în credinţă, şi cum că prin multe necazuri se cade

nouă a intra întru împărăţia lui Dumnezeu.
23. Şi hirotonindu-le lor preoţi pe la biserici, rugându-se cu posturi, i-au încredinţat pe ei Domnului întru carele au crezut.
24. Şi trecând Pisidia, au venit în Pamfilia.
25. Şi grăind în Perghia cuvântul, s-au pogorît în Attalia
26. Şi de acolo au mers cu corabia în Antiohia, de unde erau daţi harului lui Dumnezeu spre lucrul carele au plinit.
27. Şi viind şi adunând biserica, au vestit câte au făcut Dumnezeu cu ei, şi cum că au deschis neamurilor uşa credinţei.
28. Şi au petrecut acolo vreme nu puţină împreună cu ucenicii.

CAP. 15
Apostolii hotărăsc a nu se tăia împrejur creştinii dintre neamuri şi ce anume să păzească. Călătoresc din nou Pavel şi Varnava la neamuri. Neînţelegerea pentru Ioan Marcu.

Şi oarecari pogorându-se din Iudea învăţau pe fraţi că: De nu vă veţi tăia împrejur după obiceiul lui Moisi, nu veţi putea să vă mântuiţi.
2. Deci făcându-se pricire şi întrebare nu puţină de către Pavel şi Varnava împotriva acelora, au rânduit să se suie Pavel şi Varnava şi alţii oarecari dintru ei la apostoli şi la bătrâni în Ierusalim pentru întrebarea aceasta.
3. Deci ei trimişi fiind de biserică au trecut prin Finikia şi Samaria, povestind de întoarcerea neamurilor, şi făceau bucurie mare tuturor fraţilor.
4. Şi dacă au venit în Ierusalim, au fost priimiţi de biserică şi de apostoli şi de bătrâni, şi au vestit câte au făcut Dumnezeu cu dânşii.
5. Iar s-au sculat oarecari din cei din eresul Fariseilor, cari crezuse, zicând că trebuie a-i tăia împrejur pe ei şi a le porunci să păzească legea lui Moisi.
6. Şi s-au adunat apostolii şi bătrânii să vază de cuvântul acesta.
7. Şi multă întrebare făcându-se, sculându-se Petru a zis către ei: Bărbaţi fraţi, voi ştiţi că din zilele cele mai dinainte Dumnezeu întru noi au ales, ca prin gura mea să audă neamurile cuvântul evangheliei şi să crează.
8. Şi cunoscătorul de inimi Dumnezeu le-au mărturisit lor, dând lor Duhul Sfânt ca şi nouă,
9. Şi nimic n’au osebit între noi şi între ei, cu credinţa curăţind inimile lor.
10. Acum dar ce ispitiţi pe Dumnezeu, a pune jug peste cerbicea ucenicilor, carele nici părinţii noştri, nici noi am putut să-l purtăm?
11. Ci prin harul Domnului nostru Iisus Hristos credem că ne vom mântui ca şi aceia.
12. Şi a tăcut toată mulţimea, şi asculta pe Varnava şi pe Pavel cari povesteau câte a făcut Dumnezeu semne şi minuni întru neamuri printr-înşii.
13. Iar dacă au tăcut ei, a răspuns Iacov zicând: Bărbaţi fraţi, ascultaţi-mă.
14. Simeon a spus cum întâiu Dumnezeu au socotit să ia din neamuri norod întru numele lui.
15. Şi cu aceasta se întocmesc cuvintele proorocilor după cum este scris:
16. După acestea mă voi întoarce şi voiu zidi cortul lui David cel căzut, şi cele săpate ale lui le voiu zidi, şi voiu îndrepta pe el,
17. Ca să caute ceilalţi din oameni pe Domnul, şi toate neamurile peste cari s-a chemat numele meu peste ei, zice Domnul cela ce face acestea toate.
18. Cunoscute din veac sânt la Dumnezeu toate lucrurile lui.
19. Pentru aceea eu judec a nu supăra pe cei ce din neamuri se întorc la Dumnezeu,
20. Ci a le trimite lor ca să se ferească de pângăriciunile idolilor şi de curvie şi de sugrumat şi de sânge.
21. Pentru că Moisi din neamurile cele de demult are în toate cetăţile pe cei ce îl propoveduiesc pe el, cetindu-se în sinagoguri în toată sâmbăta.
22. Atunci s-a părut apostolilor şi

bătrânilor împreună cu toată adunarea ca, alegând bărbaţi dintru ei, să-i trimiţă la Antiohia împreună cu Pavel şi cu Varnava, pe Iuda cel ce se cheamă Varsavva şi pe Sila, bărbaţi povăţuitori întru fraţi,
23. Scriind prin mâinile lor acestea: Apostolii şi bătrânii şi fraţii, celor de la Antiohia şi Siria şi Kilikia fraţi, celor ce sânt din neamuri, să se bucure.
24. De vreme ce am auzit că oarecari dintre noi ieşind au turburat pe voi cu cuvinte, slăbind sufletele voastre, zicând să vă tăieţi împrejur şi să păziţi legea, cărora noi nu am poruncit,
25. Părutu-s-a nouă cari ne-am adunat cu un suflet ca, alegând bărbaţi, să-i trimitem către voi împreună cu cei iubiţi ai noştri Varnava şi Pavel,
26. Oameni cari şi-au dat sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.
27. Drept aceea am trimis pe Iuda şi pe Sila, cari şi ei cu cuvântul vor vesti acesteaşi.
28. Pentru că s-au părut Sfântului Duh şi nouă, că mai mult nici o greutate să se puie peste voi, afară de cele de nevoie acestea:
29. A vă feri de cele jertfite idolilor şi de sânge şi de sugrumat şi de curvie, de carile de vă veţi păzi pe voi, bine veţi face. Fiţi sănătoşi.
30. Deci aceştia slobozindu-se au venit la Antiohia, şi adunând mulţimea au dat cartea.
31. Şi cetindu-o, s-au bucurat pentru mângâiere.
32. Şi Iuda şi Sila, şi ei prooroci fiind, prin cuvânt mult au mângâiat pe fraţi şi i-au întărit,
33. Şi făcând acolo câtăva vreme, s-au slobozit cu pace de la fraţi către apostoli.
34. Iar lui Sila i s-a părut să rămâie acolo.
35. Iar Pavel şi Varnava se zăboveau în Antiohia, învăţând şi binevestind împreună şi cu alţi mulţi cuvântul Domnului.
36. Iar după câteva zile a zis Pavel către Varnava: Întorcându-ne, să cercetăm pe fraţii noştri prin toate cetăţile întru carile am vestit cuvântul Domnului, cum petrec.
37. Şi Varnava voia să ia împreună pe Ioan, ce se chema Marcu;
38. Iar Pavel zicea că pe cela ce s-a despărţit de ei din Pamfilia, şi nu a mers cu dânşii la lucru, să nu-l ia împreună.
39. Drept aceea s-a făcut împerechere între dânşii, cât s-au despărţit ei unul de altul, şi Varnava luând pe Marcu a mers cu corabia în Kipru,
40. Iar Pavel alegând pe Sila s-a dus, dându-se harului lui Dumnezeu de către fraţi.
41. Şi trecea prin Siria şi Kilikia, întărind bisericile.

CAP. 16
Pavel în Makedonia. Propoveduirea, minunile şi suferinţele lui.

Şi a sosit în Dervi şi în Listra. Şi iată un ucenic oarecare era acolo, anume Timothei, fiul unei muieri Iudee credincioase, iar tatăl lui Ellin,
2. Carele se mărturisea de cei din Listra şi Iconia fraţi.
3. Pe acesta a voit Pavel să meargă împreună cu el, şi luându-l l-a tăiat împrejur pe el pentru Iudeii cei ce erau în locurile acelea; pentru că ştiau toţi pe tatăl lui că era Ellin.
4. Şi cum treceau prin cetăţi, le da învăţătură să păzească dogmele cele rânduite de apostoli şi de bătrânii cei din Ierusalim.
5. Deci bisericile se întăreau cu credinţa şi prisoseau cu numărul în toate zilele.
6. Şi trecând prin Frighia şi prin ţinutul Galatiei, fiind opriţi de Sfântul Duh a grăi cuvântul în Asia,
7. Venind spre Misia se ispiteau a merge spre Vithinia, şi nu i-au lăsat pe ei Duhul.
8. Şi trecând Misia, s-au pogorît în Troada.
9. Şi vedenie noaptea s-a arătat lui Pavel: Un bărbat Makedonean era stând, rugându-l pe el, şi zicând: Trecând în Makedonia, ajută-ne nouă.
10. Iar dacă a văzut vedenia, îndată am cercat să ieşim în Makedonia, socotind că ne cheamă pe noi Domnul să le binevestim lor.

11. Drept aceea pornind de la Troada, am mers drept la Samothraki, şi a doua zi la Neapoli,
12. Şi de acolo la Filippi, care este cetatea cea dintâi a părţii acesteia a Makedoniei, colonie; şi eram într'această cetate petrecând câteva zile.
13. Şi în ziua sâmbetelor am ieşit afară din cetate lângă râu, unde se obişnuia a fi rugăciune, şi şezând grăiam femeilor celor ce se adunaseră.
14. Şi o femeie anume Lidia, carea vindea pânze mohorâte, din cetatea Thiatirilor, cinstind pe Dumnezeu, asculta; căreia Domnul au deschis inima ca să ia aminte la cele ce se grăiau de Pavel.
15. Şi dacă s-a botezat ea şi casa ei, s-a rugat zicând: De m'aţi judecat pe mine a fi credincioasă Domnului, intrând în casa mea, rămâneţi. Şi ne-a silit pe noi.
16. Şi a fost când mergeam noi la rugăciune, oarecarea slujnică având duh pitonicesc ne-a întâmpinat pe noi, carea dobândă multă da stăpânilor ei vrăjind.
17. Aceasta urmând lui Pavel şi nouă, striga zicând: Aceşti oameni robii lui Dumnezeu celui de sus sânt, cari vestesc vouă calea mântuirii.
18. Şi aceasta făcea în multe zile. Iar supărându-se Pavel şi întorcându-se a zis duhului: Poruncesc ţie întru numele lui Iisus Hristos să ieşi dintr-însa. Şi a ieşit întru acel ceas.
19. Şi văzând stăpânii ei că s-a dus nădejdea câştigului lor, prinzând pe Pavel şi pe Sila i-au dus în târg la cei mai mari,
20. Şi ducând pe ei la voievozi, au zis: Aceşti oameni turbură cetatea noastră, Iudei fiind,
21. Şi vestesc obiceiuri carile nu este slobod nouă a le primi, nici a le face, Romani fiind noi.
22. Şi s-a ridicat mulţimea asupra lor, şi voivozii rumpând lor hainele, au poruncit să-i bată cu toiege,
23. Şi multe lovituri dându-le lor, i-au băgat în temniţă, poruncind temnicerului prea bine să-i păzească pe ei.
24. Carele poruncă ca aceea luând, i-a pus pe ei în temniţa cea mai din lăuntru şi picioarele lor le-a băgat în gros.
25. Iar în miezul nopţii Pavel şi Sila rugându-se, lăudau pe Dumnezeu, şi auzeau pe dânşii cei legaţi.
26. Şi fără de veste s-a făcut cutremur mare, cât s-au clătit temeliile temniţei; şi numaidecât s-au deschis toate uşile, şi legăturile tuturor s-au dezlegat.
27. Şi deşteptându-se temnicerul şi văzând deschise uşile temniţei, scoţând sabia vrea să se omoare, socotind că au scăpat cei legaţi.
28. Iar Pavel a strigat cu glas mare zicând: Nimic rău să nu îţi faci ţie, căci toţi sântem aici.
29. Şi cerând lumânare, a sărit în lăuntru, şi tremurând a căzut înaintea lui Pavel şi a lui Sila,
30. Şi scoţând pe ei afară, a zis: Domnilor, ce mi se cade să fac ca să mă mântuiesc?
31. Iar ei au zis: Crede întru Domnul Iisus Hristos, şi te vei mântui tu şi casa ta.
32. Şi i-au grăit lui cuvântul Domnului, şi tuturor celor din casa lui.
33. Şi luându-i pe ei întru acel ceas al nopţii, i-a spălat de rane, şi s-a botezat el şi ai lui toţi îndată şi.
34. Şi ducând pe ei în casa sa, le-a pus masă şi s-a bucurat cu toată casa sa crezând întru Dumnezeu.
35. Şi făcându-se ziuă, au trimis voievozii pe purtătorii de toiege, zicând: Slobozi pe oamenii aceia.
36. Şi a spus temnicerul cuvintele acestea către Pavel că: Au trimis voievozii ca să vă sloboziţi; acum dar ieşiţi şi mergeţi cu pace.
37. Iar Pavel a zis către ei: După ce ne-au bătut pe noi înaintea norodului fără de judecată, oameni Romani fiind, ne-au pus în temniţă, şi acum pe ascuns ne scot pe noi? Că nu este aşa, ci să vie ei să ne scoată.
38. Şi au vestit voivozilor purtătorii de toiege graiurile acestea, şi s-au temut auzind că Romani sânt.
39. Şi venind s-au rugat lor, şi scoţându-i îi pofteau să iasă din cetate.
40. Şi ieşind din temniţă, au intrat în

casa Lidiei, şi văzând pe fraţi, i-au mângâiat pe ei şi au ieşit.

CAP. 17

Turburarea din Thessalonic din pricina propoveduirii lui Pavel. El trece în Veria şi apoi în Atena. Cuvântarea lui Pavel înaintea Areopagului.

Şi trecând prin Amfipoli şi Apollonia, au venit în Thessalonic, unde era sinagoga Iudeilor.
2. Şi după obiceiul său Pavel a intrat la ei, şi în trei sâmbete s-a întrebat cu ei din scripturi,
3. Dovedind şi arătându-le că se cădea lui Hristos să pătimească şi să învieze din morţi, şi cum că acesta este Hristos Iisus pe carele eu vestesc vouă.
4. Şi unii dintr-înşii au crezut şi s-au însoţit cu Pavel şi cu Sila, şi mulţime multă din Ellinii cei cucernici, şi din femeile cele de frunte nu puţine.
5. Iar Iudeii cei necredincioşi, umplându-se de pismă şi luând lângă ei pe nişte oameni vicleni din cei proşti şi făcând gloată, au întărâtat cetatea, şi năvălind asupra casei lui Iason, căutau să-i scoată pe ei la norod;
6. Şi neaflând pe ei, trăgeau pe Iason şi pe unii din fraţi la mai marii cetăţii, strigând că: Cei ce au turburat toată lumea, aceştia şi aicea au venit,
7. Pe cari i-a priimit Iason; şi aceştia toţi împotriva rânduielelor Chesarului fac, zicând că este alt împărat Iisus.
8. Şi au turburat pe mulţime şi pe mai marii cetăţii cari auzeau acestea,
9, Şi luând multe de la Iason şi de la ceilalţi, au slobozit pe ei.
10. Şi fraţii îndată noaptea au trimis pe Pavel şi pe Sila la Veria, cari mergând, au intrat în sinagoga Iudeilor.
11. Şi aceştia erau mai de bun neam decât cei din Thessalonic, cari au priimit cuvântul cu toată osârdia, în toate zilele cercând scripturile de sânt acestea aşa.
12. Mulţi dar dintru dânşii au crezut, şi din femeile Elinilor cele de cinste, şi din bărbaţi nu puţini.
13. Şi dacă au înţeles Iudeii cei din Thessalonic că şi în Veria s-a vestit de Pavel cuvântul lui Dumnezeu, au venit şi acolo, turburând mulţimile.
14. Şi îndată atunci fraţii au trimis pe Pavel să meargă spre mare, şi au rămas Sila şi Timothei acolo.
15. Iar cei ce grijeau să scape pe Pavel, l-au dus pe el până la Athina, şi luând poruncă către Sila şi Timothei ca cum mai curând să vie la el, s-au dus.
16. Iar în Athina aşteptându-i pe ei Pavel, se întărâta întru dânsul duhul lui văzând cetatea plină de idoli.
17. Drept aceea se întreba în sinagogă cu Iudeii şi cu cei credincioşi, şi în târg în toate zilele cu cei ce se întâmplau.
18. Iar unii din filozofii Epicuri şi Stoici se priceau cu el, şi unii ziceau: Oare ce voieşte acest sămănător de cuvinte să grăiască? Iar alţii: Se pare că de streini dumnezei este vestitor; căci pe Iisus şi învierea lui binevestea lor.
19. Şi prinzându-l pe dânsul, l-au dus la Ariopag, zicând: Oare putem a înţelege ce este această învăţătură nouă, care de tine se grăieşte?
20. Pentru că streine oarecare bagi în auzurile noastre; drept aceea voim să ştim ce vor să fie acestea.
21. Că Athinenii toţi şi cei streini cari mergeau acolo la nimic alt nu se zăboveau, fără numai a zice sau a auzi ceva nou.
22. Şi stând Pavel în mijlocul Ariopagului, a zis: Bărbaţi Athineni, întru toate vă văz pe voi ca şi cum aţi fi mai cucernici.
23. Pentru că, trecând şi privind închinăciunile voastre, am aflat şi un jertfelnic întru carele era scris: Necunoscutului Dumnezeu. Pe carele dară necunoscându-l voi îl cinstiţi, pe acesta eu îl vestesc vouă.
24. Dumnezeu carele au făcut lumea şi toate cele ce sânt într-însa, acesta cerului şi pământului Domn fiind, nu în biserici făcute de mâini locuieşte,
25. Nici de mâini omeneşti se slujeşte, având trebuinţă de ceva, de vreme ce el dă tuturor viaţă şi suflare şi toate;
26. Şi au făcut dintr-un sânge tot neamul omenesc să locuiască peste

toată faţa pământului, aşezând vremile cele mai nainte rânduite şi hotarele locuinţei lor,
27. Ca să caute pe Domnul, ca doară l-ar simţi pe el şi l-ar afla, măcar că nu este departe de fiecare din noi.
28. Căci întru dânsul viem şi ne mişcăm şi sântem, precum şi oarecari din poeticii voştri au zis: Că al lui şi neam sântem.
29. Deci de vreme ce neamul lui Dumnezeu sântem, nu sântem datori a socoti cum că Dumnezeu este asemenea aurului sau argintului sau pietrei, carea este cioplitură a meşteşugului şi a gândului omului.
30. Deci anii neştiinţei acesteia trecându-i cu vederea Dumnezeu, acum porunceşte tuturor oamenilor pretutindenea să se pocăiască,
31. Pentru că au pus ziuă întru carea va să judece lumea întru dreptate, prin bărbatul pe carele mai nainte l-au rânduit, credinţă dând tuturor înviind pe dânsul din morţi.
32. Iar auzind de învierea morţilor, unii îşi băteau joc, iar alţii au zis: Te vom auzi iarăşi pe tine pentru aceasta.
33. Şi aşa Pavel a ieşit din mijlocul lor.
34. Iar oarecari bărbaţi, lipindu-se de el, au crezut, între cari era şi Dionisie Areopaghitul şi o femeie anume Damaris şi alţii împreună cu dânşii.

CAP. 18

Pavel în Corinth. Akila şi Priskila. Cuvântarea lui Pavel. Crisp, maimarele sinagogii, vine la credinţă cu toată casa lui. Vedenia lui Pavel. Proconsulul Galion. Apollos, bărbat cuvântăreţ şi credincios.

Iar după acestea ieşind Pavel din Athina, a venit la Corinth.
2. Şi aflând pe oarecare Iudeu anume Akila, de neam din Pont, carele de curând venise de la Italia, şi pe Priskilla femeia lui, pentru că a fost poruncit Clavdie să iasă toţi Iudeii din Roma, a venit la ei.
3. Şi pentru că era de un fel de meşteşug cu ei, a rămas lângă dânşii, şi lucra; pentru că erau făcători de corturi cu meşteşugul.
4. Şi se pricea în sinagogă în toate sâmbetele şi încredinţa şi pe Iudei şi pe Ellini.
5. Iar dacă s-au pogorît de la Makedonia Sila şi Timothei, se cuprinsese de Duhul Pavel mărturisind Iudeilor că Iisus este Hristos.
6. Şi stând ei împotrivă şi hulind, scuturându-şi hainele a zis către dânşii: Sângele vostru asupra capului vostru; curat sânt eu, de acum la neamuri mă voi duce.
7. Şi mutându-se de acolo a venit la casa oarecăruia, anume Iust, care cinstea pe Dumnezeu, a căruia casă era alăturea cu sinagoga.
8. Iar Crisp, mai-marele sinagogii, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui, şi mulţi din corinteni auzind, credeau şi se botezau.
9. Şi au zis Domnul în vedenie noaptea lui Pavel: Nu te teme, ci grăieşte şi nu tăcea:
10. Că eu sânt cu tine şi nimeni nu se va ispiti asupra ta ca să-ţi facă rău, pentru că norod mult este mie în cetatea aceasta.
11. Şi a şezut acolo un an şi şase luni, învăţând întru ei cuvântul lui Dumnezeu,
12. Şi Gallion fiind dregător în Ahaia, s-au ridicat toţi Iudeii cu un suflet asupra lui Pavel şi l-au dus pe el la divan,
13. Zicând că: Afară de lege acesta îndeamnă pe oameni să cinstească pe Dumnezeu.
14. Şi vrând Pavel să deschiză gura, a zis Gallion către Iudei: De ar fi vreo nedreptate sau vreo faptă rea, o Iudeilor, după cuviinţă v’aş fi suferit pe voi;
15. Iar de vreme ce este întrebare pentru cuvânt şi pentru nume şi pentru legea voastră, veţi căuta voi; pentru că judecător acestora eu nu voiu să fiu.
16. Şi i-a gonit pe ei de la divan.
17. Şi apucând toţi Ellinii pe Sosthen mai marele sinagogii, îl băteau înaintea divanului. Şi lui Gallion nici o grije nu era de acestea.
18. Iar Pavel, încă mai îngăduind zile multe, despărţindu-se de la fraţi, a mers pe apă la Siria, şi împreună cu

el Priskilla şi Akila, care şi-a tuns capul în Keghrees, pentru că avea făgăduinţă.
19. Şi a sosit în Efes, şi pe aceia i-a lăsat acolo, iar el intrând în sinagogă, se întreba cu Iudeii.
20. Şi rugându-l ei ca să rămâie la dânşii mai multă vreme, nu a voit,
21. Ci s-a despărţit de la ei, zicând: Mi se cade cu adevărat ca praznicul cel ce vine să-l fac în Ierusalim, şi iarăşi mă voiu întoarce la voi, de va voi Dumnezeu. Şi a purces de la Efes.
22. Şi pogorându-se în Kesaria, suindu-se şi închinându-se adunării, s-a pogorît la Antiohia.
23. Şi făcând acolo câtăva vreme, s-a dus, trecând de rând prin ţinutul Galatiei şi prin Frighia, întărind pe toţi ucenicii.
24. Iar un Iudeu oarecare, anume Apollos, Alexandrean de neam, bărbat meşter la cuvânt, a venit în Efes, puternic fiind întru scripturi.
25. Acesta era învăţat în calea Domnului, şi fierbând cu duhul, grăia şi învăţa cu deadinsul cele ce sânt pentru Domnul, ştiind numai botezul lui Ioan.
26. Acesta a început a grăi cu îndrăzneală în sinagogă. Şi auzind pe el Akila şi Priskilla, l-au luat şi mai cu amănuntul îi au spus lui calea lui Dumnezeu.
27. Şi vrând el să treacă în Ahaia, îndemnându-se fraţii au scris ucenicilor să-l priimească pe el, carele mergând acolo, mult a ajutat cu harul celor ce crezuseră;
28. Pentru că tare înfrunta pe Iudei înaintea norodului, arătându-le din scripturi că Iisus este Hristos.

CAP. 19
Pavel propoveduieşte în Efes, botează şi săvârşeşte multe vindecări minunate. Dimitrie Argintarul ridică poporul asupra lui Pavel.

Şi a fost când era Apollos în Corinth, Pavel trecând prin părţile cele de sus a venit în Efes, şi aflând pe oarecari ucenici,
2. A zis către ei: Luat-aţi Duh Sfânt după ce aţi crezut? Iar ei au zis către dânsul: Încă nici de este Duh Sfânt am auzit.
3. Şi a zis către ei: Dar în ce v’aţi botezat? Iar ei au zis: În botezul lui Ioan.
4. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat botezul pocăinţei, zicând norodului să crează întru cela ce vine după dânsul, adecă întru Hristos Iisus.
5. Şi auzind, s-au botezat întru numele Domnului Iisus,
6. Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei, au venit Duhul Sfânt peste dânşii, şi grăiau în limbi şi prooroceau.
7. Şi erau de toţi bărbaţii ca la doisprezece.
8. Şi el intrând în sinagogă, cu îndrăzneală grăia în trei luni, întrebându-se şi adeverind cele de împărăţia lui Dumnezeu.
9. Iar de vreme ce unii se împietreau şi nu ascultau, grăind de rău calea înaintea mulţimii, Pavel depărtându-se de la ei, a osebit pe ucenici, în toate zilele pricindu-se în şcoala unuia Tirann.
10. Şi aceasta s-a făcut în doi ani, cât toţi cei ce locuiau în Asia au auzit cuvântul Domnului Iisus, şi Iudeii şi Ellinii.
11. Şi puteri nu mici făcea Dumnezeu prin mâinile lui Pavel,
12. Cât şi peste cei ce erau bolnavi se aduceau de pe trupul lui măhrămi sau ştergătoare, şi se depărtau de la ei boalele, şi duhurile cele viclene ieşeau dintr-înşii.
13. Şi s-au ispitit oarecari din Iudeii cei ce încunjurau jurători, a chema peste cei ce aveau duhurile cele viclene numele Domnului Iisus, zicând: Jurămu-vă pe voi cu Iisus pe carele Pavel propoveduieşte.
14. Şi erau şapte feciori ai lui Skeva Iudeului arhiereului cari făceau aceasta.
15. Şi răspunzând duhul cel viclean a zis: Pe Iisus cunosc, şi pe Pavel ştiu; dar voi cine sânteţi?
16. Şi sărind asupra lor omul întru care era duhul cel viclean, şi biruind pe ei, s-a întărit asupra lor, cât goli şi răniţi au fugit din casa aceea.
17. Şi aceasta s-a făcut ştiută la toţi Iudeii şi Ellinii cei ce locuiau în Efes, şi a căzut frică peste toţi aceia, şi se

mărea numele Domnului Iisus.
18. Şi mulţi din cei ce crezuseră veneau de se mărturiseau şi vesteau faptele lor.
19. Şi mulţi din cei ce făcuse vrăjile, aducând cărţile, le ardeau înaintea tuturor, şi au socotit preţurile lor, şi au aflat cincizeci de mii de arginţi.
20. Aşa cu tărie cuvântul Domnului creştea şi se întărea.
21. Şi dacă s-au săvârşit acestea, a pus Pavel cu duhul ca trecând prin Makedonia şi Ahaia, să meargă în Ierusalim, zicând că: După ce voiu fi acolo, trebuie şi Roma să o văz.
22. Şi trimiţând la Makedonia doi din cei ce slujeau lui, pe Timothei şi pe Erast, el a rămas câtăva vreme în Asia.
23. Şi s-a făcut în vremea aceea turburare nu puţină pentru calea Domnului.
24. Pentru că un argintar oarecare, anume Dimitrie, făcând biserici de argint Artemidei, da meşterilor lucru nu puţin,
25. Pe cari adunându-i şi pe cei ce erau lucrători de unele ca acestea, a zis: Bărbaţilor, ştiţi că dintru acest lucru este câştigul nostru
26. Şi vedeţi şi auziţi că nu numai în Efes, ci mai în toată Asia, Pavel acesta multă mulţime învăţând a mutat, zicând că nu sânt dumnezei cei ce de mâini se fac.
27. Şi nu numai această parte a noastră se primejduieşte a veni spre defăimare, ci şi biserica dumnezeoaei celei mari Artemidei întru nimic a se socoti, ba încă să se surpe şi mărimea ei, pe carea toată Asia şi lumea o cinsteşte.
28. Şi auzind şi umplându-se de mânie strigau, zicând: Mare este Artemida Efesenilor!
29. Şi s-a umplut toată cetatea de turburare, şi s-au pornit toţi într-un suflet la privelişte, răpind împreună şi pe Gaie şi pe Aristarh, Makedonenii, însoţitorii lui Pavel.
30. Iar Pavel vrând să intre în norod, nu l-au lăsat pe el ucenicii;
31. Încă şi unii din mai-marii Asiei, fiind lui prieteni, trimiţând la dânsul, îl rugau să nu se dea pe sine în privelişte.
32. Deci alţii strigau altceva; pentru că era adunarea turburată, şi cei mai mulţi nu ştiau pentru ce s-au adunat.
33. Iar din mulţime au scos înainte pe Alexandru, puind pe el înainte Iudeii. Iar Alexandru făcând cu mâna, vrea să răspunză norodului.
34. Iar cunoscând că este Iudeu, un glas s-a făcut de către toţi, care ca vreo două ceasuri striga: Mare este Artemida Efesenilor!
35. Iar logofătul potolind mulţimea a zis: Bărbaţi Efeseni, cine este omul acela care nu ştie că cetatea Efesenilor este purtătoare de grija bisericii Artemidei, dumnezeoaiei ceii mari şi a chipului ei?
36. Deci fără de îndoială fiind acestea, se cuvine voi să vă astâmpăraţi, şi nimic cu obrăznicie să nu faceţi.
37. Că aţi adus pe bărbaţii aceştia, nici furi de cele sfinte fiind, nici hulind pe dumnezeoaia voastră.
38. Iar de are Dimitrie şi cei împreună cu el meşteri către cineva cuvânt, judecători sânt şi dregători; pârască-se unul pe altul.
39. Iar dacă pentru altceva cercaţi, în adunarea cea legiuită se va dezlega.
40. Pentru că ne primejduim să ne vinuim de zarvă pe ziua de astăzi, fiindcă nici o pricină nu este pentru care am putea să dăm seamă de turburarea aceasta.
41. Şi aceasta zicând, a slobozit adunarea.

CAP. 20

Călătoria lui Pavel prin Makedonia şi Grecia în Asia. El învie pe Evtih în Troada. Dă sfaturi păstoreşti la Milit preoţilor din Efes.

Iar după ce a încetat gâlceava, chemând Pavel pe ucenici şi închinându-se lor, a ieşit să meargă în Makedonia.
2. Şi trecând prin părţile acelea şi mângâind pe ei cu cuvinte multe, a venit în Ellada,
3. Şi făcând acolo trei luni, fiindcă s-a făcut vicleşug asupra lui despre Iudei, vrând el să se suie în Siria, s-a făcut socoteală să se întoarcă prin Makedonia.

4. Şi mergea împreună cu el până la Asia Sosipatru Verianul, şi din Thessalonikeni, Aristarh şi Secund, şi Gaie Dervianul şi Timothei, iar din Asia, Tihic şi Trofim.
5. Aceştia mergând înainte ne-au aşteptat pe noi în Troada.
6. Iar noi, după zilele azimelor, am mers pe apă de la Filippi, şi în cinci zile am venit la ei în Troada, unde am zăbovit şapte zile.
7. Iar întru cea una dintru sâmbete, adunaţi fiind ucenicii să frângă pâine, Pavel vorbea cu dânşii, vrând să purceadă a doua zi; şi a lungit cuvântul până la miezul nopţii.
8. Şi erau făclii multe în foişor sus unde erau adunaţi.
9. Şi şezând un tinerel anume Evtih într-o fereastră, cuprins fiind de somn greu, vorbind Pavel de multe, plecându-se de somn, a căzut jos din casa de sus cea din rândul al treilea şi l-au luat mort.
10. Iar Pavel pogorându-se, a căzut peste el, şi îmbrăţişându-l a zis: Nu vă turburaţi, că sufletul lui într-însul este
11. Şi suindu-se şi frângând pâine, şi mâncând şi mult vorbind cu ei până la ziuă, aşa a ieşit.
12. Iar pe copil l-a adus viu, şi s-au mângâiat nu puţin.
13. Iar noi venind la corabie, am mers la Asson, de acolo vrând ca să luăm pe Pavel, pentru că aşa era rânduit, vrând el să meargă pe uscat, pedestru.
14. Şi dacă s-a întâlnit cu noi la Asson, luându-l pe el am venit la Mitilini.
15. Şi de acolo înotând cu corabia, a doua zi am sosit în preajma Hiului, şi în cealaltă zi am ajuns în Samos, şi râmâind în Troghillion, a doua zi am venit la Milit.
16. Pentru că a socotit Pavel să treacă Efesul, ca să nu i se facă lui să zăbovească în Asia, că se grăbea de ar putea în ziua praznicului a cincizeci de zile să fie în Ierusalim.
17. Şi din Milit trimiţând în Efes, a chemat pe presviterii bisericii.
18. Şi dacă au venit la el, a zis lor: Voi ştiţi din ziua cea dintâiu întru care am intrat în Asia, cum am fost cu voi în toată vremea,
19. Slujind Domnului cu toată smerenia şi cu multe lacrămi şi ispite carile mi s-au întâmplat mie întru vicleşugurile Iudeilor,
20. Cum nimic n’am tăcut din cele de folos să nu vestesc vouă şi să învăţ pe voi înaintea norodului şi prin case,
21. Mărturisind şi Iudeilor şi Ellinilor pocăinţa cea către Dumnezeu şi credinţa cea întru Domnul nostru Iisus Hristos.
22. Şi acum iată eu legat fiind cu Duhul, merg în Ierusalim, neştiind cele ce mi se vor întâmpla mie întru el,
23. Fără numai că Duhul cel Sfânt prin cetăţi mărturiseşte, zicând că legături şi necazuri pe mine mă aşteaptă.
24. Ci nici de una nu bag seamă, nici am sufletul meu cinstit mie, fără numai ca să săvârşesc alergarea mea cu bucurie şi slujba care am luat de la Domnul Iisus, a mărturisi evanghelia harului lui Dumnezeu.
25. Şi acum iată eu ştiu că nu veţi mai vedea faţa mea voi toţi, pe la cari am trecut propoveduind împărăţia lui Dumnezeu.
26. Pentru aceea mărturisesc vouă în ziua de astăzi, că curat sânt eu de sângele tuturor;
27. Pentru că nu m’am ferit ca să nu vă vestesc vouă tot sfatul lui Dumnezeu.
28. Drept aceea, luaţi aminte de voi şi de toată turma întru carea Duhul Sfânt au pus pe voi episcopi, ca să păstoriţi biserica lui Dumnezeu, carea o au câştigat cu sângele său.
29. Că eu ştiu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi grei întru voi, cari nu vor cruţa turma.
30. Şi dintru voi înşivă se vor scula bărbaţi, grăind îndărătnicii, ca să tragă pe ucenici după dânşii.
31. Pentru aceea privegheaţi aducându-vă aminte că trei ani noaptea şi ziua n’am încetat cu lacrămi învăţând pe unul fiecare din voi.
32. Şi acum vă încredinţez pe voi, fraţilor, lui Dumnezeu şi cuvântului harului lui, carele poate să vă zidească şi să vă dea vouă moştenire

între toţi cei sfinţiţi.
33. Argintul sau aurul sau haina nici a unuia n’am poftit.
34. Singuri voi ştiţi că trebuinţelor mele şi celora ce sânt cu mine au slujit mâinile acestea.
35. Toate am arătat vouă, că aşa ostenindu-vă se cade să ajutaţi celor slabi, aducându-vă aminte de cuvântul Domnului Iisus, că el au zis: Mai fericit este a da decât a lua.
36. Şi acestea zicând, plecând genunchele sale, împreună cu toţi cu ei s-au rugat.
37. Şi multă plângere a fost tuturor, şi căzând pe grumazii lui Pavel, îl sărutau pe el,
38. Cuprinzându-i jale mai vârtos pentru cuvântul care a fost zis, că nu vor mai vedea faţa lui. Şi îl petreceau pe el la corabie.

CAP. 21
Călătoria lui Pavel la Kesaria Palestinei. Agav îi prevesteşte ce are să sufere în Ierusalim. Sfatul dat lui Pavel de Iacov. Iudeii se ridică asupra lui în Ierusalim; el e scăpat de căpitanul oştii.

Şi a fost după ce am purces noi, despărţindu-ne de ei, mergând drept venit-am la Con, şi a doua zi la Rodos, şi de acolo la Patara,
2. Şi aflând corabie trecând la Finikia, suindu-ne într-însa, am purces.
3. Şi ivindu-ne la Kipru şi lăsând pe el în stânga, mergeam la Siria, şi ne-am pogorît în Tir; pentru că acolo era corabia a descărca povara.
4. Şi aflând ucenici, am rămas acolo şapte zile, cari ziceau lui Pavel prin Duhul să nu se suie la Ierusalim.
5. Şi când a fost nouă de am împlinit zilele, ieşind mergeam petrecându-ne pe noi toţi împreună cu femei şi cu copii până afară din cetate, şi plecând genunchele pe ţărmure am făcut rugăciune,
6. Şi închinându-ne unii altora am intrat în corabie, iar aceia s-au întors la ale sale.
7. Iar noi calea pe apă săvârşind de la Tir, am venit la Ptolemaida, şi închinându-ne fraţilor, am rămas o zi la ei.
8. Iar a doua zi ieşind noi cei ce eram cu Pavel, am venit în Kesaria, şi intrând în casa lui Filipp evanghelistul, care era din cei şapte, am rămas la el.
9. Şi acesta avea patru fiice fecioare, proorociţe.
10. Şi zăbovindu-ne noi acolo multe zile, s-a pogorît din Iudea oarecare prooroc, anume Agav,
11. Şi viind către noi şi luând brâul lui Pavel şi legându-şi mâinile şi picioarele, a zis: Acestea zice Duhul Sfânt: Pe bărbatul al căruia este brâul acesta, aşa îl vor lega în Ierusalim Iudeii şi îl vor da în mâinile neamurilor.
12. Şi dacă am auzit acestea, îl rugam noi şi cei de loc de acolo ca să nu se suie el în Ierusalim,
13. Şi a răspuns Pavel: Ce faceţi de plângeţi şi îmi întristaţi inima? Că eu nu numai a fi legat, ci şi a muri în Ierusalim gata sânt pentru numele Domnului Iisus.
14. Şi neputând noi pleca pe el, am încetat, zicând: Voia Domnului să fie.
15. Iar după zilele acestea, gătindu-ne, ne suiam în Ierusalim.
16. Şi au venit împreună cu noi şi din ucenicii de la Kesaria, aducând cu sine pe oarecare Mnason, Kiprian, vechiu ucenic, la carele să ne sălăşluim.
17. Şi sosind noi în Ierusalim, cu bucurie ne-au priimit pe noi fraţii.
18. Iar a doua zi a intrat Pavel împreună cu noi către Iacov, şi toţi bătrânii au venit.
19. Şi închinându-se lor, spunea câte una pe rând cele ce au făcut Dumnezeu întru neamuri prin slujba lui.
20. Şi ei auzind, slăveau pe Domnul, şi au zis lui: Vezi, frate, câte mii de Iudei sânt carii au crezut, şi toţi sânt râvnitori legii;
21. Şi au înţeles pentru tine că înveţi despărţire de la Moisi pe toţi Iudeii cei dintre neamuri, zicând să nu-şi taie împrejur pe copiii lor, nici după obiceiuri să umble.
22. Ce dar este? Cu adevărat trebuie mulţime să se adune, că vor auzi că ai venit.
23. Deci aceasta fă, carea zicem ţie:

Sânt la noi patru bărbaţi cari au făgăduinţă întru sine;
24. Pe aceştia luându-i, curăţeşte-te împreună cu ei şi cheltuieşte pentru ei ca să-şi radă capul, şi vor cunoaşte toţi că din cele ce au înţeles pentru tine nimic nu este, ci umbli şi tu păzind legea.
25. Iar pentru neamurile carile au crezut, noi am trimis, judecând nimic de acest fel să păzească ei, fără numai să se ferească ei de ce este jertfit idolilor şi de sânge şi de sugrumat şi de curvie.
26. Atunci Pavel luând pe bărbaţii aceia, a doua zi curăţindu-se cu ei, a intrat în biserică, vestind plinirea zilelor curăţeniei, până ce s-a adus pentru unul fiecare din ei jertfă.
27. Şi când era să se împlinească şapte zile, Iudeii cei din Asia, văzând pe el în biserică, au întărâtat toată mulţimea şi şi-au pus mâinile pe el,
28. Strigând: Bărbaţi Israilteni, ajutaţi; acesta este omul care împotriva norodului şi a legii şi a locului acestuia pe toţi pretutindenea învaţă, încă şi Ellini a băgat în biserică şi a spurcat sfântul loc acesta.
29. Că văzuseră pe Trofim Efeseanul în cetate împreună cu el, pe care socoteau că l-a băgat Pavel în biserică;
30. Şi s-a pornit toată cetatea, şi a alergat norodul, şi prinzând pe Pavel îl trăgeau afară din biserică, şi îndată s-au închis uşile.
31. Şi căutând ei să omoare pe el, a venit veste la căpitanul oastei cum că s-a turburat tot Ierusalimul.
32. Care îndată luând ostaşi şi sutaşi, a alergat asupra lor; iar ei văzând pe căpitanul şi pe ostaşi, au încetat a bate pe Pavel.
33. Şi apropiindu-se căpitanul, l-a apucat pe el şi a poruncit să-l lege cu două lanţuri, şi întreba cine este şi ce a făcut.
34. Şi alţii altceva strigau întru mulţime. Şi neputând să înţeleagă adevărul pentru gâlceavă, a poruncit să-l ducă pe el la tabără.
35. Şi când a ajuns la trepte, s-a întâmplat de se purta el de ostaşi, pentru sila mulţimii,
36. Pentru că mergea după el mulţimea norodului strigând: Ia-l pe el.
37. Şi vrând să-l bage în tabără, Pavel a zis căpitanului: De este slobod mie a zice ceva către tine? Iar el a zis: Ellineşte ştii?
38. Oare nu eşti tu Eghipteanul cela ce mai înainte de zilele acestea te-ai ridicat asupra şi ai scos în pustie pe cele patru mii de bărbaţi sicari?
39. Şi a zis Pavel: Eu sânt om Iudeu din Tarsul Kilikiei, cetăţean al unei cetăţi carea nu este neînsemnată; şi te rog pe tine, dă-mi voie să grăiesc către norod.
40. Şi dându-i voie el, Pavel stând pe trepte a făcut cu mâna norodului. Şi multă tăcere făcându-se, a grăit în limba evreiască, zicând:

CAP. 22

Apărarea lui Pavel. Chemarea sa şi trimiterea sa la propoveduire. Ca cetăţean Roman cere a nu fi bătut.

Bărbaţi fraţi şi părinţi, auziţi acum răspunsul meu cel către voi.
2. Şi auzind ei că în limba evreiască grăieşte lor, mai multă tăcere au dat, şi a zis:
3. Eu sânt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Kilikiei şi crescut în cetatea aceasta lângă picioarele lui Gamaliil, învăţat pe amăruntul legea părintească, râvnitor fiind lui Dumnezeu, precum voi sânteţi astăzi;
4. Carele această cale o am prigonit până la moarte, legând şi dând la temniţe bărbaţi şi muieri,
5. Precum şi arhiereul mărturiseşte de mine şi toată bătrânimea, de la cari şi cărţi luând către fraţi, la Damasc mergeam, ca şi pe cei ce erau acolo să-i aduc legaţi în Ierusalim ca să se pedepsească.
6. Şi a fost când mergeam eu şi mă apropiam de Damasc, întru amiazăzi, fără de veste din cer a strălucit împrejurul meu lumină multă,
7. Şi am căzut la pământ, şi am auzit glas zicându-mi: Savle, Savle, ce mă prigoneşti?
8. Iar eu am răspuns: Cine eşti, Doamne? Şi au zis către mine: Eu

sânt Iisus Nazarineanul, pe carele tu prigoneşti.
9. Iar cei ce erau împreună cu mine lumina au văzut şi s-au înfricoşat, dar glasul celui ce grăia mie nu l-au auzit.
10. Şi am zis: Ce voiu face Doamne? Iar Domnul au zis către mine: Sculându-te mergi în Damasc, şi acolo se va grăi ţie pentru toate cele ce s-au rânduit ţie să le faci.
11. Şi fiindcă nu vedeam de slava luminii aceleia, ducându-mă de mână de cei ce erau împreună cu mine, am venit în Damasc.
12. Iar oarecarele Anania, bărbat bine credincios după lege, mărturisit de toţi Iudeii cari locuiesc în Damasc,
13. Venind la mine şi stând înainte, a zis mie: Savle frate, vezi iarăşi. Şi eu în ceasul acela am căutat la el.
14. Iar el a zis: Dumnezeul părinţilor noştri au ales pe tine, ca să cunoşti voia lui şi să vezi pe cel Drept şi să auzi glas din gura lui,
15. Căci vei fi lui mărturie către toţi oamenii de cele ce ai văzut şi ai auzit.
16. Şi acum ce zăboveşti? Sculându-te botează-te şi spală păcatele tale, chemând numele Domnului.
17. Şi a fost mie când m'am întors în Ierusalim şi mă rugam în biserică, m'am făcut întru uimire
18. Şi l-am văzut pe el zicând mie: Grăbeşte şi ieşi curând din Ierusalim, că nu vor priimi mărturia ta cea pentru mine.
19. Şi am zis: Doamne, ei ştiu că eu puneam în temniţe şi băteam la sinagoguri pe cei ce credeau întru tine,
20. Şi când se vărsa sângele lui Ştefan, mucenicului tău, şi eu eram de faţă şi mă învoiam la moartea lui, păzind hainele celor ce omorau pe el.
21. Şi au zis către mine: Mergi, că eu la neamuri departe te voiu trimite.
22. Şi l-au ascultat pe el până la cuvântul acesta, şi au ridicat glasul lor zicând: Ia-l de pe pământ pe unul ca acesta, că nu se cade el să trăiască.
23. Şi strigând ei, şi aruncând hainele, şi praf aruncând în văzduh,
24. A poruncit căpitanul să-l ducă pe el în tabără, zicând cu bătaie să se certe el, ca să cunoască pentru carea pricină strigau aşa asupra lui.
25. Iar fiindcă prea îl strângeau pe el cu curelele, a zis Pavel către sutaşul cel ce sta de faţă: Oare este slobod vouă a bate om Roman şi nejudecat?
26. Şi auzind sutaşul, mergând a spus căpitanului, zicând: Caută ce vei să faci, că omul acesta este Roman.
27. Şi venind căpitanul, a zis lui: Spune mie de eşti tu Roman? Iar el a zis: Aşa.
28. Şi a răspuns căpitanul: Eu cu multă cheltuială am câştigat cetăţenia aceasta. Iar Pavel a zis: Iar eu sânt şi născut.
29. Deci îndată s-au depărtat de la el cei ce voiau să-l bată, şi căpitanul s-a înfricoşat după ce a înţeles că este Roman, şi căci îl legase pe el.
30. Şi a doua zi vrând să cunoască adevărul pentru ce se pârăşte de Iudei, l-a slobozit pe el din legături şi a poruncit să vie Arhiereii şi toată adunarea lor, şi aducând pe Pavel, l-a pus în mijlocul lor.

CAP. 23

Pavel vorbind adunării este pălmuit. Răspunsul său către arhiereu. Provoacă împerechere în adunare. Vicleşugul Iudeilor împotriva lui Pavel dat pe faţă. Trimiterea lui în Kesaria.

Şi căutând Pavel spre adunare, a zis: Bărbaţi fraţi, eu cu toată cunoştinţa cugetului bună am vieţuit înaintea lui Dumnezeu până în ziua aceasta.
2. Iar arhiereul Anania a poruncit celor ce-i stau lui înainte să-l bată peste gură.
3. Atunci Pavel a zis către el: Bate-te-ar Dumnezeu, perete văruit; şi tu şezi judecându-mă după lege, şi împotriva legii porunceşti să mă bată?
4. Iar cei ce stau înainte au zis: Dar pe arhiereul lui Dumnezeu blestemi?
5. Iar Pavel a zis: Nu am ştiut, fraţilor, că este arhiereu; că scris este: Pe mai marele norodului tău să nu-l grăieşti de rău.
6. Deci cunoscând Pavel că o parte este Saduchei iar alta Farisei, a strigat întru adunare: Bărbaţi fraţi, eu

sânt Fariseu, fecior de Fariseu, pentru nădejdea şi învierea morţilor eu mă judec.
7. Şi aceasta el grăind, s-a făcut neunire între Farisei şi între Saduchei, şi s-a împerecheat mulţimea.
8. Pentru că Saducheii zic că nu este înviere, nici înger, nici duh; iar Fariseii le mărturisesc amândouă.
9. Şi s-a făcut strigare mare, şi sculându-se Cărturarii din partea Fariseilor, se priceau zicând: Nici un rău nu aflăm în omul acesta; iar de a grăit lui duh sau înger, să nu ne împrotivim lui Dumnezeu.
10. Şi multă gâlceavă făcându-se, temându-se căpitanul ca să nu sfâşie ei pe Pavel, a poruncit ostaşilor să se pogoare şi să-l răpească pe el din mijlocul lor şi să-l ducă în tabără.
11. Iar în noaptea ce venise stându-i Domnul înainte, au zis: Îndrăzneşte Pavel, că precum ai mărturisit de mine în Ierusalim, aşa ţie se cade şi în Roma să mărturiseşti.
12. Iar după ce s-a făcut ziuă, adunându-se oarecari Iudei, s-au anatematisit pe ei, zicând nici să mănânce nici să bea până nu vor omorî pe Pavel.
13. Şi erau mai mulţi de patruzeci cei ce făcuseră jurământul acesta,
14. Cari mergând la Arhierei şi la bătrâni au zis: Cu anatema ne-am anatematisit pe noi înşine, nimic să nu gustăm până nu vom omorî pe Pavel.
15. Acum dar voi arătaţi căpitanului împreună cu adunarea că mâine să-l pogoare pe el la voi, ca şi cum aţi vrea să cercaţi mai preamăruntul cele ce sânt pentru el; iar noi, mai nainte de ce se va apropia el, gata sântem să-l omorâm pe el.
16. Şi auzind feciorul surorii lui Pavel vicleşugul, mergând şi intrând în tabără, a spus lui Pavel.
17. Şi chemând Pavel pe unul din sutaşi, a zis: Pe tinerelul acesta du-l la căpitanul, pentru că are oarece să spuie lui.
18. Deci acela luând pe el, l-a dus la căpitanul şi a zis: Pavel cel legat chemându-mă pe mine s-a rugat pentru acest tinerel să-l aduc la tine, că are oarece să spuie ţie.
19. Iar căpitanul luându-l de mână şi ducându-se în laturi, l-a întrebat: Ce este care ai să spui mie?
20. Şi a zis: Că Iudeii s-au vorbit să se roage ţie ca mâine să pogori pe Pavel la adunare, ca şi cum ar vrea ceva mai preamăruntul să întrebe pentru el.
21. Deci tu să nu asculţi pe ei, pentru că îl pândesc pe el bărbaţi mai mulţi de patruzeci, cari s-au anatematisit pe eişi nici să mănânce nici să bea până nu vor omorî pe el; şi acum gata sânt aşteptând cea de la tine făgăduinţă.
22. Deci căpitanul a slobozit pe tinerelul, poruncind ca nimărui să spuie că acestea ai arătat către mine.
23. Şi chemând pe doi sutaşi a zis: Gătiţi de la al treilea ceas din noapte două sute de ostaşi, ca să meargă până la Kesaria, şi călăreţi şaptezeci şi fustaşi două sute.
24. Şi dobitoace să aduceţi, ca puind pe Pavel, să-l scape către Filix, domnul,
25. Scriind carte carea cuprinde într’acest chip:
26. Clavdie Lisie, lui Filix prea puternicului domn, să se bucure.
27. Pe acest bărbat, fiind prins de Iudei, şi vrând să se omoare de dânşii, mergând eu cu oaste l-am scos, înţelegând că este Roman.
28. Şi vrând să înţeleg pricina pentru carea îl pârăsc pe el, l-am pogorît la adunarea lor,
29. Pe care l-am aflat târându-se pentru întrebările legii lor, dar nici o vină vrednică de moarte sau de legături având.
30. Şi vestindu-se mie cum că va să vie vicleşug asupra bărbatului acestuia despre Iudei, dintru acel ceas l-am trimis la tine, poruncind şi pârâşilor să spuie cele ce au asupra lui înaintea ta. Fii sănătos.
31. Deci ostaşii, după cum li se poruncise lor, luând pe Pavel, l-au adus noaptea la Antipatrida,
32. Iar a doua zi lăsând pe călăreţi să meargă cu el, s-au întors în tabără;
33. Cari intrând în Kesaria şi dând domnului cartea, au pus şi pe Pavel înaintea lui.
34. Şi cetind domnul şi întebându-l

din ce ţinut este, şi înţelegând că este de la Kilikia,
35. A zis: Te voiu auzi pe tine când şi pârâşii tăi vor veni. Şi a poruncit ca să se păzească el în divanul lui Irod.

CAP. 24
Pavel înaintea lui Filix şi răspunsul său la învinuirile Iudeilor.

Iar după cinci zile s-a pogorît arhiereul Anania cu bătrânii şi cu oarecare ritor, Tertill, cari au arătat domnului asupra lui Pavel.
2. Şi chemându-se el, a început a-l pârî Tertill, zicând: Multă pace dobândind prin tine şi isprăvi carile se fac la neamul acesta prin a ta purtare de grije,
3. În toată vremea şi în tot locul mărturisim, puternice Filixe, cu toată mulţămita.
4. Iar ca nu mai mult să te ostenesc, te rog să ne auzi pe noi în scurt cu a ta blândeţe.
5. Că am aflat pe omul acesta pierzător şi pornind zarvă la toţi Iudeii ce sânt în toată lumea, şi mai mare eresului Nazarinenilor,
6. Carele şi biserica s-a ispitit să o spurce, pe care l-am şi prins, şi după legea noastră am vrut să-l judecăm.
7. Dar venind Lisie căpitanul, cu multă silă din mâinile noastre l-a luat,
8. Poruncind pârâşilor lui să vie la tine; de la care vei putea singur cercetând de toate acestea să cunoşti, de carile noi pârîm pe el.
9. Şi împreună adevereau şi Iudeii, zicând cum că acestea aşa sânt.
10. Iar Pavel a răspuns, făcând lui semn domnul să grăiască: Ştiindu-te pe tine că de mulţi ani eşti judecător neamului acestuia, mai cu bună voie cele pentru mine răspund,
11. Că poţi tu cunoaşte că nu sânt mai mult decât douăsprezece zile de când m'am suit să mă închin în Ierusalim.
12. Şi nici în biserică m-au aflat pe mine cu cineva pricindu-mă, sau turburare făcând mulţimii, nici în sinagoguri, nici în cetate,
13. Nici pot adeveri pentru carile acum mă pârăsc.
14. Şi mărturisesc aceasta ţie că după calea pe care ei o zic eres, aşa slujesc Dumnezeului părintesc, crezând toate cele scrise în lege şi în prooroci,
15. Nădejde având întru Dumnezeu carea şi însuşi aceştia aşteaptă, cum că va să vie învierea morţilor şi a drepţilor şi a nedrepţilor.
16. Şi întru aceasta şi eu mă nevoiesc, ca fără de poticnire cunoştinţă a cugetului să am către Dumnezeu şi către oameni pururea.
17. Şi după mulţi ani am venit ca să fac milostenii la neamul meu şi prinoase,
18. Întru carile m-au aflat curăţit în biserică, nu cu gloată, nici cu gâlceavă, nişte ludei din Asia,
19. Cari trebuiau înaintea ta să vie de faţă şi să pârască de au ceva asupra mea.
20. Sau aceştia singuri să spuie, stând eu înaintea soborului, de au aflat ceva întru mine strâmbătate,
21. Fără numai pentru un glas acesta carele am strigat stând între ei, că pentru învierea morţilor eu mă judec astăzi de voi.
22. Şi auzind acestea Filix, i-a lăsat pe ei, fiindcă mai cu amăruntul ştia cele pentru calea aceasta, şi a zis: Când Lisie căpitanul se va pogorî, voiu înţelege cele pentru voi.
23. Şi a poruncit sutaşul să se păzească Pavel şi să aibă odihnă, şi pe nimeni să nu oprească dintr'ai lui de a-i sluji sau a veni la el.
24. Iar după câteva zile venind Filix cu Drusilla femeia lui, carea era Iudeică, a chemat pe Pavel şi l-a auzit pe el pentru credinţa cea întru Hristos.
25. Şi grăind el pentru dreptate şi pentru înfrânare şi pentru judecata ce va să fie, înfricoşându-se Filix, a răspuns: Acum mergi; şi aflând vreme, te voiu mai chema,
26. Încă şi nădăjduind că bani se vor da lui de la Pavel ca să-l slobozească; pentru aceea şi mai deseori chemându-l, vorbea cu el.
27. Iar după ce s-au împlinit doi ani, s-a pus în locul lui Filix, Porkie Fist; şi vrând Filix să facă pe plac Iudeilor, a lăsat pe Pavel legat.

CAP. 25

Pavel se apără înaintea lui Fist şi cere să fie trimis la divanul Chesarului. Fist îl aduce la Agrippa şi Verniki, cari doreau să-l asculte.

Deci Fist intrând în dregătorie, după trei zile s-a suit în Ierusalim de la Kesaria,
2. Şi au arătat lui arhiereul şi cei mai de frunte ai Iudeilor asupra lui Pavel, şi îl rugau pe el,
3. Cerând har asupra lui ca să-l trimită pe el la Ierusalim, făcând vicleşug ca să-l ucidă pe el pe drum.
4. Deci Fist a răspuns că Pavel să se păzească în Kesaria, şi el va degrab să meargă acolo;
5. Deci cei tari întru voi, zice, pogorându-se împreună, de este ceva rău întru bărbatul acesta, pârască-l pe el.
6. Şi zăbovind la ei nu mai mult decât zece zile, s-a pogorît în Kesaria; şi a doua zi şezând la divan a poruncit să se aducă Pavel.
7. Şi viind el, au stătut împrejurul lui Iudeii, cari veniseră din Ierusalim, multe şi grele vinuiri aducând asupra lui Pavel, pe carile nu puteau să le dovedească,
8. Răspunzând el: Nici împotriva legii Iudeilor, nici împotriva bisericii, nici împotriva Chesarului am greşit ceva.
9. Iar Fist vrând să facă plăcere Iudeilor, răspunzând, a zis lui Pavel: Voieşti să te sui în Ierusalim, şi acolo pentru acestea să te judeci înaintea mea?
10. Iar Pavel a zis: La divanul Chesarului stau, unde trebuie să mă judec; Iudeilor nici o nedreptate n’am făcut, precum şi tu mai bine ştii.
11. Pentru că de am făcut nedreptate, şi ceva vrednic de moarte am lucrat, nu mă feresc de moarte; iar dacă nimic nu este din cele ce aceştia mă pârăsc, nimeni nu poate pe mine lor să mă dăruiască. Pe Chesarul chem.
12. Atunci Fist, grăind împreună cu sfatul, a răspuns: Pe Chesarul ai chemat? La Chesarul vei merge.
13. Şi dacă au trecut câteva zile, Agrippa împăratul şi Verniki s-au pogorît în Kesaria ca să se închine lui Fist.
14. Şi zăbovindu-se zile multe acolo, Fist a spus împăratului pentru Pavel, zicând: Un bărbat oarecare este lăsat de Filix legat,
15. Pentru care, fiind eu în Ierusalim, au arătat înaintea mea arhiereii şi bătrânii Iudeilor, cerând împotriva lui judecată.
16. Către carii am răspuns că nu este obiceiu la Romani să dea pe vreun om la pierzare mai înainte până ce nu are de faţă cel pârît pe pârâşii lui, şi loc de răspuns să-şi ia pentru vina sa.
17. Şi adunându-se ei aici, nici o zăbavă făcând, a doua zi şezând la judecată, am poruncit să se aducă bărbatul.
18. Pentru cari stând pârâşii lui împrejur, nici o vină aduceau dintr’acelea carile prepuneam eu,
19. Ci numai nişte întrebări pentru a lor credinţă aveau asupra lui, şi pentru un Iisus oarecare mort, pe carele zicea Pavel că este viu.
20. Şi nedumerindu-mă eu de întrebarea aceasta, am zis de voieşte să meargă în Ierusalim, şi acolo să se judece pentru acestea.
21. Iar Pavel chemând să se păzească el la judecata lui Sevastu, am poruncit să se păzească până îl voiu trimite pe el la Chesarul.
22. Iar Agrippa către Fist a zis: Aş fi voit şi eu să auz pe acel om. Iar el a zis: Mâine vei auzi pe dânsul.
23. Deci a doua zi viind Agrippa şi Verniki cu mare paradă, şi intrând în divanul palatului împreună cu căpitanii şi cu bărbaţii cei mai de frunte ai cetăţii, şi poruncind Fist, s-a adus Pavel.
24. Şi a zis Fist: Agrippo împărate, şi toţi bărbaţii cei ce sânteţi împreună cu noi, vedeţi pe acesta, pentru care toată mulţimea Iudeilor mi s-a rugat şi în Ierusalim şi aici, strigând că nu trebuie să mai trăiască el.
25. Iar eu cunoscând că nimic vrednic de moarte el n’a făcut, şi el singur chemând pe Chesarul, am socotit să-l trimit pe el.
26. Pentru care a scrie ceva adevărat domnului nu am. Pentru aceea l-am adus pe el la voi, şi mai vârtos

înaintea ta, împărate Agrippo, ca cercetare făcându-se să am ce să scriu.
27. Pentru că fără cuviinţă mi se pare a fi să-l trimit legat, şi pricinele cele asupra lui să nu le însemnez.

CAP. 26
Cuvântarea lui Pavel despre credinţa sa cea după lege şi chemarea la Evanghelie. Agrippa socoteşte că n’are nici o vină.

Iar Agrippa către Pavel a zis: Porunceşte-se ţie să grăieşti singur pentru tine. Atunci Pavel întinzând mâna, a răspuns;
2. Pentru toate carile mă pârăsc Iudeii, o împărate Agrippo, mă socotesc pe mine fericit a fi, vrând să răspund înaintea ta astăzi.
3. Mai vârtos ştiutor fiind tu de toate cele ale Iudeilor obiceiuri şi întrebări, pentru aceea mă rog ca cu îngăduinţă să mă asculţi pe mine.
4. Pe viaţa mea cea din tinereţe carea din început s-a făcut în neamul meu în Ierusalim o ştiu toţi Iudeii,
5. Ştiindu-mă pe mine mai dinainte, de vor vrea să mărturisească, că după eresul cel prea cu cercare al legii noastre am trăit Fariseu.
6. Şi acum stau judecându-mă pentru nădejdea făgăduinţei ceii ce s-au făcut către părinţii noştri de la Dumnezeu,
7. La carea nădăjduiesc să ajungă cele douăsprezece seminţii ale noastre, neîncetat ziua şi noaptea slujind. Pentru această nădejde sânt pârît, împărate Agrippo, de Iudei.
8. Ce lucru necredincios se judecă la voi dacă Dumnezeu pe morţi înviază?
9. Deci mie mi s-a părut că asupra numelui lui Iisus Nazarineanul trebuia multe împotrivă să fac,
10. Carile am şi făcut în Ierusalim, şi pe mulţi din sfinţi eu în temniţă i-am închis luând putere de la Arhierei, şi când se omorau ei dam hotărâre.
11. Şi la toate sinagogurile de multe ori muncindu-i pe ei, îi îndemnam să hulească, şi mult turburându-mă asupra lor, îi goneam până şi la cetăţile cele din afară.
12. Întru carile mergând şi la Damasc cu stăpânire şi cu poruncă de la Arhierei,
13. Întru amiazăzi am văzut pe cale, împărate, din cer mai mult decât strălucirea soarelui, lumină strălucind împrejurul meu şi a celor ce mergeau cu mine.
14. Şi toţi noi căzând la pământ, am auzit eu glas zicând către mine şi grăind în limba Evreiască: Savle, Savle, ce mă prigoneşti? Cu greu îţi este ţie a lovi cu piciorul împotriva boldurilor.
15. Iar eu am zis: Cine eşti, Doamne! Iar el au zis: Eu sânt Iisus pe carele tu prigoneşti.
16. Ci te scoală şi stăi pe picioarele tale, că spre aceasta m’am arătat ţie, ca să te aleg slugă şi martur, şi a celor ce ai văzut, şi a celor întru carile mă voiu arăta ţie,
17. Scoţându-te pe tine de la norod şi de la neamurile la carile acum te trimit
18. Să deschizi ochii lor, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de la puterea satanei la Dumnezeu, ca să ia ei iertare păcatelor şi soartă între sfinţi prin credinţa cea întru mine.
19. Pentru aceea, împărate Agrippo, nu m’am făcut neascultător vedeniei cereşti,
20. Ci celor din Damasc întâiu şi din Ierusalim şi din toată ţara Iudeii şi neamurilor am mărturisit să se pocăiască şi să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri vrednice de pocăinţă.
21. Pentru aceasta Iudeii prinzându-mă în biserică, se ispiteau să mă omoare.
22. Iar dobândind ajutorul cel de la Dumnezeu, până în ziua aceasta stau, mărturisind la mic şi la mare, nimic grăind afară de cele ce şi proorocii au proorocit că vor să fie, şi Moisi,
23. Că va pătimi Hristos, că el întâiu din învierea morţilor lumină va vesti norodului şi neamurilor.
24. Şi acestea el răspunzând, Fist cu mare glas a zis: Eşti nebun, Pavle, cartea cea multă te duce la nebunie.
25. Iar el a zis: Nu sânt nebun, puternice Fiste; ci ale adevărului şi

ale înţelepciunii graiuri grăiesc.
26. Că ştie pentru acestea împăratul, către care şi îndrăznind grăiesc, că nu socotesc a fi ceva dintru acestea neştiut lui; că nu s-a făcut în unghiu aceasta.
27. Crezi, împărate Agrippo, pe prooroci? Ştiu că crezi.
28. Iar Agrippa către Pavel a zis: Cu puţin de nu mă pleci să fiu creştin.
29. Iar Pavel a zis: Aş pofti de la Dumnezeu şi cu puţin şi cu mult nu numai tu, ci şi toţi cei ce mă aud pe mine astăzi să se facă într'acest fel precum şi eu sânt, afară de legăturile acestea.
30. Şi acestea zicând el, s-a sculat împăratul şi domnul şi Verniki şi cei ce şedeau împreună cu ei,
31. Şi depărtându-se, grăia unul către altul zicând: Nimic vrednic de moarte sau de legături face omul acesta.
32. Iar Agrippa a zis lui Fist: Se putea slobozi omul acesta, de n'ar fi chemat pe Chesarul.

CAP. 27
Pavel călătoreşte cu multe primejdii la Roma. Îndemnări pentru nădejdea mântuirii. Stricarea corăbiei.

Iar după ce s-a judecat ca să mergem noi în Italia, dat-au pe Pavel şi pe alţii oarecari legaţi unui sutaş anume Iulie, din ceata Sevastianească.
2. Şi intrând într-o corabie de la Adramitt, vrând să mergem pe lângă locurile Asiei, am purces, fiind cu noi Aristarh, Makedoneanul din Thessalonic.
3. Şi a doua zi am venit în Sidon, şi cu iubire de oameni arătându-se Iulie către Pavel, i-a dat voie să meargă pe la prieteni să dobândească purtare de grije.
4. Şi de acolo purcezând, am venit supt Kipru, pentru că vânturile erau împotrivă.
5. Şi trecând marea Kilikiei şi a Pamfiliei, am venit în Mira Likiei.
6. Şi acolo aflând sutaşul o corabie din Alexandria mergând în Italia, ne-a băgat pe noi într-însa.
7. Şi în multe zile vâslind cu zăbavă şi abia sosind lângă Cnid, nelăsându-ne pe noi vântul, am trecut pe supt Crit, alăturea cu Salmona,
8. Şi de abia trecând, am venit la un loc ce se chema Limanuri Bune, de care era aproape cetatea Lasea,
9. Şi multă vreme trecând, şi fiind mergerea corăbiei cu primejdie, pentru că şi postul trecuse, îi sfătuia pe ei Pavel,
10. Zicându-le lor: Bărbaţilor, văz că cu necaz şi cu multă pagubă, nu numai a povării şi a corăbiei, ci şi a sufletelor noastre, va să fie mergerea corabiei.
11. Iar sutaşul pe cârmaciu şi pe căpitanul corabiei asculta mai mult decât cele ce grăia Pavel.
12. Şi nefiind limanul bun de iernat, cei mai mulţi făceau sfat să se ducă de acolo, ca de ar putea să ajungă să ierneze în Finica, limanul Critului, care caută spre Liva şi spre Hor.
13. Şi suflând austrul, părându-le că vor dobândi voia sa, plecând au vâslit pe marginile Critului.
14. Iar nu după multă vreme s-a întărâtat asupra lui un vânt viforâtor, ce se cheamă Evroclidon.
15. Şi răpindu-se corabia şi neputând merge împotriva vântului, slobozindu-ne după valuri ne purtam.
16. Şi trecând un ostrov oarecare, ce se chema Clavdi, abia am putut prinde luntrea.
17. Carea trăgându-o în corabie, ajutorinţe întrebuinţau încingând corabia; şi temându-se să nu cază în Sirt, slobozind vetrele, aşa se purtau.
18. Şi fiind noi foarte împresuraţi de viscol, a doua zi au făcut lepădare din corabie
19. Şi a treia zi noi cu mâinile noastre am lepădat uneltele corabiei.
20. Şi nici soarele nici stelele arătându-se în multe zile, şi vifor nu puţin fiindu-ne asupră, se luase de aciia, toată nădejdea de a ne mântui noi,
21. Şi multă flămânzie fiind, atunci stând Pavel în mijlocul lor, a zis: Se cădea, o bărbaţilor, ascultându-mă pe mine, să nu fi purces din Crit, şi să fi câştigat necazul acesta şi paguba.
22. Şi acum vă îndemn pe voi să aveţi voie bună; că pierire nici unui

suflet nu va fi dintru voi, fără numai corabiei.
23. Că mi-a stătut înainte într'această noapte îngerul lui Dumnezeu, al căruia sânt eu şi căruia slujesc,
24. Zicând: Nu te teme, Pavle, înaintea Chesarului ţi se cade să stai, şi iată ţi-au dăruit ţie Dumnezeu pe toţi cei ce sânt în corabie cu tine.
25. Drept aceea fiţi cu bună nădejde, bărbaţilor; că cred lui Dumnezeu că aşa va fi precum mi s-a zis mie.
26. Şi într-un ostrov oarecare este să cădem noi.
27. Şi dacă s-a împlinit a patrusprezecea noapte, purtându-ne noi cu corabia în marea Adriei, pe la miezul nopţii le părea corăbierilor că se apropie la vreo margine;
28. Şi slobozind măsura, au aflat stânjini douăzeci, şi puţin de acolea trecând şi iarăşi măsurând, au aflat stânjini cincisprezece.
29. Şi temându-se ca nu cumva în locuri prundoase să cază, aruncând patru anghire despre cârma corabiei, se rugau să se facă ziuă.
30. Iar corăbierii căutând să fugă din corabie, şi slobozind luntrea în mare, cu prilej ca acela, ca şi cum ar vrea despre pisc să slobozească anghirele,
31. Zis-a Pavel sutaşului şi ostaşilor: De nu vor rămânea aceştia în corabie, voi nu vă veţi putea mântui.
32. Atunci au tăiat ostaşii funiile luntrei şi o au lăsat să cază.
33. Iar până când vrea să se facă ziuă, Pavel ruga pe toţi să mănânce bucate, zicând: Patrusprezece zile sânt astăzi de n'aţi mâncat, aşteptând şi nimic gustând.
34. Pentru aceea vă rog pe voi să mâncaţi, că aceasta este spre mântuirea voastră; că nici unuia din voi păr din cap nu va cădea.
35. Şi zicând acestea şi luând pâine, a mulţămit lui Dumnezeu înaintea tuturor şi frângând, a început a mânca.
36. Şi voie bună toţi făcând, au luat şi ei de au mâncat.
37. Şi eram în corabie de toţi suflete două sute şi şaptezeci şi şase.
38. Şi săturându-se de bucate, au uşurat corabia, aruncând grâul în mare.
39. Şi dacă s-a făcut ziuă, pământul nu-l cunoşteau; iar vedeau de departe un sân ce avea ţărmuri, la carele se sfătuiau de ar fi cu putinţă să scoată corabia.
40. Şi trăgând afară anghirele, o au slobozit pe mare, şi împreună slăbind funiile cârmelor şi ridicând vetrila cea mică după vântişorul care sufla, trăgeau spre ţărmuri.
41. Şi căzând într-un loc dintre două mări s-a înfipt corabia şi piscul dinainte s-a împlântat şi sta neclătit, iar partea dinapoi se rupea de sila valurilor.
42. Iar ostaşii au făcut sfat să omoare pe cei legaţi, ca să nu înnoate cineva şi să scape.
43. Iar sutaşul, vrând să ferească pe Pavel, a oprit sfatul lor şi a poruncit ca cei ce vor putea să înnoate, sărind mai întâiu, să iasă la pământ;
44. Iar ceilalţi, unii pe scânduri, alţii pe altceva din corabie. Şi aşa s-a făcut de au scăpat toţi la uscat.

CAP. 28

Pavel iese în ostrovul Melit, unde face minuni. Ajunge la Roma, unde cuvintează Iudeilor.

Şi dacă au scăpat, atunci au cunoscut că se cheamă ostrovul Melit.
2. Iar varvarii au făcut nu puţină milă cu noi, că făcând foc, ne-au priimit pe noi pe toţi, pentru ploaia şi frigul ce era.
3. Şi strângând Pavel găteje multe şi puindu-le în foc, ieşind o viperă din căldură, s-a apucat de mâna lui.
4. Şi dacă au văzut varvarii spânzurând vipera de mâna lui, zicea unul către altul: Cu adevărat ucigaş este omul acesta, care mântuindu-se din mare, judecata lui Dumnezeu nu l-a lăsat să trăiască.
5. Deci el scuturând vipera în foc, nici un rău n'a pătimit.
6. Iar ei aşteptau să se umfle el, sau să cază de pripă mort; şi aşteptând ei mult, şi văzând că nu se făcuse nici un rău întru el, întorcându-se îi ziceau că este Dumnezeu.
7. Şi împrejurul locului aceluia erau

satele mai-marelui ostrovului, anume Poplie, care priimindu-ne pe noi, trei zile cu omenie ne-au ospătat.
8. Şi s-a întâmplat de zăcea tatăl lui Poplie, fiind cuprins de friguri şi de urdinare cu sânge, către care intrând Pavel, şi rugându-se, puindu-şi mâinile pe el, l-a vindecat.
9. Şi aceasta făcându-se, şi alţii cari aveau boale în ostrovul acela veneau şi se vindecau,
10. Cari şi cu multă cinste ne-au cinstit pe noi, şi când am purces noi, ne-au pus cele ce erau de trebuinţă.
11. Şi după trei luni ne-am pornit cu o corabie Alexandrinească, ce iernase în ostrov, carea era cu semnul Dioscurilor.
12. Şi sosind în Siracusa, ne-am zăbovit acolo trei zile.
13. Şi de acolo încunjurând, am venit în Righia. Şi peste o zi suflând austrul, a doua zi am venit în Potioli,
14. Unde aflând fraţi, ne-au rugat de ne-am zăbovit la ei şapte zile, şi aşa am venit în Roma.
15. Şi de acolo fraţii auzind cele pentru noi, au ieşit întru întâmpinarea noastră până la Forul lui Appie şi la Tritaverne, pe cari văzându-i Pavel şi mulţămind lui Dumnezeu, a luat îndrăzneală.
16. Iar dacă am venit în Roma, sutaşul a dat pe cei legaţi voivodului oastei, iar lui Pavel i s-a dat voie să petreacă deosebi cu ostaşul cel ce îl păzea pe el.
17. Şi a fost după trei zile, a chemat Pavel pe cei mai mari ai Iudeilor, şi adunându-se ei, a zis către dânşii: Bărbaţi fraţi, eu nimic împotriva norodului făcând, sau obiceiurilor părinteşti, legat fiind în Ierusalim m’am dat în mâinile Romanilor,
18. Cari judecându-mă, voiau să mă slobozească, pentru că nici o vină de moarte era întru mine.
19. Iar grăindu-mi Iudeii împotrivă, am fost silit a chema pe Chesarul; nu că aş avea întru ceva a pârî pe neamul meu.
20. Deci pentru această pricină v’am chemat pe voi, să vă văz şi să vorbesc cu voi, că pentru nădejdea lui Israil cu acest lanţ sânt legat.
21. Iar ei către dânsul au zis: Noi nici cărţi pentru tine am luat din Iudea, nici viind cineva din fraţi ne-au spus, sau au grăit ceva viclean pentru tine.
22. Ci ne rugăm să auzim de la tine socotelile ce ai, că de eresul acesta ştim noi că pretutindenea împotrivă i se zice.
23. Şi rânduind lui zi, au venit la dânsul la gazdă mai mulţi, cărora mărturisind le spunea de împărăţia lui Dumnezeu, dovedindu-le lor cele pentru Iisus din legea lui Moisi şi din prooroci de dimineaţa şi până seara.
24. Şi unii credeau cele ce se ziceau, iar alţii nu credeau.
25. Şi neunindu-se ei unul cu altul, s-au dus, zicând Pavel un grai: Bine au grăit Duhul Sfânt prin proorocul Isaia către părinţii noştri,
26. Zicând: Mergi la norodul acesta şi zi: Cu auzul veţi auzi şi nu veţi înţelege, şi privind veţi privi şi nu veţi vedea;
27. Că s-a îngroşat inima norodului acestuia, şi cu urechile greu au auzit, şi ochii lor şi-au închis; ca nu cumva să vază cu ochii şi cu urechile să audă şi cu inima să înţeleagă şi să se întoarcă, şi să-i vindec pe ei.
28. Drept aceea, cunoscut să vă fie vouă că neamurilor s-a trimis mântuirea lui Dumnezeu, şi ei vor auzi.
29. Şi acestea zicând el, au ieşit Iudeii, multă prigonire având între dânşii.
30. Şi a petrecut Pavel doi ani deplin cu a sa cheltuială, şi priimea pe toţi cari veneau către el,
31. Propoveduind împărăţia lui Dumnezeu şi învăţând cele ce sânt pentru Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala, fără opreală.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CEA CĂTRE ROMANI

CAP. 1

Învăţătura Evangheliei despre cei ce vieţuiesc afară de harul lui Dumnezeu şi în dar. Nădejdea şi viaţa cea duhovnicească. Judecata neamurilor că nu păzesc legea firii.

Pavel robul lui Iisus Hristos, chemat

apostol rânduit spre evanghelia lui Dumnezeu,
2. Carea mai înainte au făgăduit-o prin proorocii săi întru sfinte scripturi
3. Pentru Fiul său Iisus Hristos, Domnul nostru, cel ce s-au născut din sămânţa lui David după trup,
4. Carele s-au hotărât Fiul lui Dumnezeu întru putere, după duhul sfinţeniei, dintru învierea din morţi a lui Iisus Hristos, Domnul nostru,
5. Prin carele am luat harul şi apostolia spre ascultarea credinţei întru toate neamurile, pentru numele lui,
6. Întru cari sânteţi şi voi chemaţi ai lui Iisus Hristos,
7. Tuturor celor din Roma, iubiţilor lui Dumnezeu, celor chemaţi sfinţi: har vouă şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos.
8. Întâiu dar, mulţămesc Dumnezeului meu prin Iisus Hristos pentru voi toţi, căci credinţa voastră se vesteşte în toată lumea.
9. Că martur este mie Dumnezeu, căruia slujesc cu duhul meu întru evanghelia Fiului lui, că neîncetat fac pomenire de voi,
10. Totdeauna întru rugăciunile mele rugându-mă, ca doară cândva bine mi s-ar întâmpla cu voia lui Dumnezeu ca să vin la voi.
11. Că doresc să vă văz pe voi ca să vă dau vouă ceva dar duhovnicesc spre întărirea voastră;
12. Şi aceasta este ca să mă mângâi împreună cu voi prin credinţa cea dimpreună a voastră şi a mea.
13. Şi nu voiu să nu ştiţi voi, fraţilor, că de multe ori am gândit ca să vin la voi, şi am fost oprit până acum, ca să am ceva roadă şi întru voi, precum şi întru celelalte neamuri.
14. Că Ellinilor şi Varvarilor, înţelepţilor şi neînţelepţilor dator sânt.
15. Aşijderea cât este după a mea osârdie şi vouă celor din Roma să vă binevestesc.
16. Că nu mă ruşinez de evanghelia lui Hristos, că puterea lui Dumnezeu este spre mântuire tot celui ce crede, Iudeului mai întâiu, şi Ellinului.
17. Că dreptatea lui Dumnezeu întru dânsa se descoperă din credinţă în credinţă, precum este scris: Dară dreptul din credinţă va fi viu.
18. Pentru că se descoperă mânia lui Dumnezeu din cer peste toată păgânătatea şi nedreptatea oamenilor cari ţin adevărul întru nedreptate,
19. Pentru că ce este cunoscut a lui Dumnezeu, arătat este întru dânşii; că Dumnezeu le-au arătat lor.
20. Pentru că cele nevăzute ale lui de la zidirea lumii din făpturi socotindu-se se văd, şi vecinică puterea lui şi Dumnezeirea, ca să fie ei fără de răspuns,
21. De vreme ce cunoscând pe Dumnezeu, nu ca pe Dumnezeu l-au slăvit, sau i-au mulţămit, ci s-au făcut înzadarnici întru cugetele sale şi s-a întunecat inima lor cea neînţelegătoare.
22. Zicându-se pe sine a fi înţelepţi, au nebunit
23. Şi au mutat slava lui Dumnezeu celui nestricăcios întru asemănarea chipului omului celui stricăcios, şi al pasărilor, şi al celor cu patru picioare, şi al celor ce se târăsc.
24. Pentru aceea i-au şi dat Dumnezeu pe ei întru poftele inimilor lor în necurăţie, ca să se spurce trupurile lor întru sineşi;
25. Carii au mutat adevărul lui Dumnezeu întru minciună şi au cinstit şi au slujit zidirii în locul Ziditorului, carele este binecuvântat în veci, Amin.
26. Pentru aceea au dat pe ei Dumnezeu întru patimi de ocară, că şi muierile lor şi-au schimbat rânduiala cea firească întru ceea ce este împotriva firii;
27. Aşijderea şi bărbaţii, lăsând cea după fire rânduială a părţii femeieşti, s-au aprins întru pofta lor unul spre altul, bărbaţi cu bărbaţi ruşinea lucrându-o şi răsplătirea ce li se cădea a rătăcirii lor întru sineşi luându-o.
28. Şi precum n’au cercat ei a avea pe Dumnezeu întru cunoştinţă, aşa i-au dat pe ei Dumnezeu întru minte neiscusită, a face cele ce nu se cade,
29. Plini fiind de toată nedreptatea, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pismă, de ucidere,

de sfadă, de înşelăciune, de năravuri rele,
30. Şoptitori, grăitori de rău, urâtori de Dumnezeu, ocărâtori, semeţi, trufaşi, aflători de rele, neascultători de părinţi,
31. Neînţelegători, nestatornici întru aşezământuri, fără dragoste, neîmpăcaţi, nemilostivi;
32. Carii dreptatea lui Dumnezeu ştiind, cum că cei ce fac unele ca acestea vrednici de moarte sânt, nu numai fac acestea, ci încă şi binevoiesc cu cei ce le fac.

CAP. 2

Judecata ce se aduce asupra lui Israil că nu păzeşte legea.

Pentru aceea fără de răspuns eşti, o omule, tot cel ce judeci; căci întru ce judeci pe altul, pe tine însuţi te osândeşti, că aceleaşi faci, cel ce judeci.
2. Şi ştim că judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.
3. Şi oare socoteşti aceasta, o omule, cela ce judeci pe cei ce unele ca acestea fac, şi tu însuţi aceleaşi faci, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?
4. Au nu bagi seamă de bogăţiile bunătăţii lui, şi de îngăduinţa, şi de îndelungă răbdarea lui, necunoscând că bunătatea lui Dumnezeu la pocăinţă pe tine aduce?
5. Ci după împietrirea ta şi nepocăita inimă aduni ţie mânie în ziua mâniei şi a descoperirii dreptei judecăţi a lui Dumnezeu,
6. Carele va răsplăti fiecăruia după faptele lui:
7. Celor ce prin răbdarea lucrului bun, caută slavă şi cinste şi nestricăciune, viaţa vecinică,
8. Dar celor prigonitori, cari se pun împotriva adevărului şi se supun nedreptăţii, mânie şi urgie.
9. Necaz şi strâmtoare peste tot sufletul omului celui ce lucrează răul, al Iudeului mai întâiu, şi al Elinului;
10. Dar slavă şi cinste şi pace la tot cel ce lucrează binele, Iudeului mai întâiu şi Elinului:
11. Că nu este făţărnicie la Dumnezeu.
12. Căci câţi fără de lege au greşit, fără de lege vor şi pieri, şi câţi în lege au greşit, prin lege se vor judeca;
13. Că nu auzitorii legii sânt drepţi la Dumnezeu, ci făcătorii legii se vor îndreptăţi.
14. Căci când neamurile cele ce nu au lege din fire fac ale legii, aceia lege neavând, ei singuri îşi sânt lege;
15. Carii arată lucrarea legii scrisă întru inimile sale, împreună mărturisindu-le lor cunoştinţa, şi cugetele lor întru sine pârându-se sau şi dându-şi răspuns de îndreptăţire,
16. În ziua când va judeca Dumnezeu cele ascunse ale oamenilor după evanghelia mea prin Iisus Hristos.
17. Iată tu te numeşti Iudeu şi te odihneşti în lege şi te lauzi întru Dumnezeu
18. Şi cunoşti voia lui şi alegi cele de folos, învăţat fiind din lege,
19. Şi te nădăjduieşti a fi povăţuitor orbilor, lumină celor dintru întunerec,
20. Îndreptător celor fără de minte, învăţător pruncilor, având închipuirea ştiinţei şi a adevărului în lege.
21. Deci cel ce înveţi pe altul, pe tine nu te înveţi? Cela ce propoveduieşti să nu fure, furi?
22. Cela ce zici să nu preacurvească, preacurveşti? Cela ce urăşti idolii, furi cele sfinte?
23. Cela ce în lege te lauzi, prin călcarea legii pe Dumnezeu necinsteşti?
24. Că numele lui Dumnezeu pentru voi se huleşte întru neamuri, precum este scris.
25. Că tăierea împrejur foloseşte dacă faci legea; iar dacă eşti călcător de lege, tăierea ta împrejur netăiere împrejur s-a făcut.
26. Drept aceea de va păzi netăierea împrejur îndreptările legii, au nu se va socoti netăierea lui împrejur în loc de tăiere împrejur?
27. Şi va judeca netăierea împrejur cea din fire, plinind legea, pe tine care prin slovă şi prin tăierea împrejur eşti călcător de lege.
28. Că nu cel din afară arătat este Iudeu, nici cea din afară arătată în trup este tăiere împrejur,

29. Ci cel întru ascuns, acela este Iudeu, şi tăierea împrejur este cea a inimii, întru duhul, iar nu prin slovă; a căruia laudă nu este de la oameni, ci de la Dumnezeu.

CAP. 3

Apostolul ameninţă cu judecata lui Dumnezeu. Iudeii se laudă în deşert cu legea şi tăierea împrejur, căci mântuirea este prin har.

Ce este dar mai mult Iudeului? Sau care este folosul tăierii împrejur?
2. Mult în tot chipul; întâiu, că lor s-au încredinţat cuvintele lui Dumnezeu.
3. Că ce este dacă nu au crezut unii? Au doară necredinţa lor va face netrebnică pe credinţa lui Dumnezeu?
4. Să nu fie; ci fie Dumnezeu adevărat, şi tot omul mincinos, precum este scris: Ca să te îndreptăţeşti întru cuvintele tale şi să biruieşti când vei judeca tu.
5. Şi de vreme ce nedreptatea noastră adeverează pe dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Au doară nedrept este Dumnezeu care aduce mânia? Ca un om grăiesc.
6. Să nu fie; că atuncea în ce chip va judeca Dumnezeu lumea?
7. Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu întru a mea minciună a prisosit spre slava lui, drept ce încă şi eu ca un păcătos mă judec?
8. Şi nu precum sântem huliţi şi precum zic unii că grăim noi: Să facem cele rele, ca să vie cele bune? A cărora osândă dreaptă este.
9. Ce dar? Întrecem pe ei? Nicidecum, pentru că mai înainte am vinuit şi pe Iudei şi pe Ellini, că toţi supt păcat sânt,
10. Precum este scris: Nu este drept nici unul,
11. Nu este cel ce înţelege, nu este cel ce caută pe Dumnezeu.
12. Toţi s-au abătut, împreună netrebnici s-au făcut; nu este cel ce face bunătate, nu este până la unul.
13. Groapă deschisă gâtlejul lor, cu limbile lor vicleneau, venin de aspidă supt buzele lor;
14. A cărora gură de blestem şi de amărăciune este plină.
15. Grabnice sânt picioarele lor a vărsa sânge,
16. Sfărâmare şi nevoie întru căile lor,
17. Şi calea păcii nu au cunoscut.
18. Nu este frica lui Dumnezeu înaintea ochilor lor.
19. Dar ştim că câte zice legea, celor ce sânt în lege grăieşte, ca toată gura să se astupe şi vinovată să fie toată lumea lui Dumnezeu;
20. Pentru că din faptele legii nu se va îndreptăţi nici un trup înaintea lui, că prin lege este cunoştinţa păcatului.
21. Dar acum afară de lege dreptatea lui Dumnezeu s-a arătat, fiind mărturisită de lege şi de prooroci,
22. Dreptatea lui Dumnezeu prin credinţa lui Iisus Hristos la toţi şi peste toţi cei ce cred; că nu este osebire.
23. Pentru că toţi au păcătuit şi se lipsesc de slava lui Dumnezeu,
24. Cari se îndreptăţesc în dar cu harul lui prin răscumpărarea cea întru Hristos Iisus;
25. Pe care l-au rânduit Dumnezeu curăţire prin credinţă întru sângele lui, spre arătarea dreptăţii lui pentru iertarea păcatelor celor mai înainte făcute,
26. Întru multă răbdarea lui Dumnezeu, spre arătarea dreptăţii lui în vremea de acum, ca să fie el drept şi îndreptăţind pe cel ce este din credinţa lui Iisus.
27. Deci unde este lauda? S-a încuiat. Prin carea lege? A faptelor? Nu, ci prin legea credinţei.
28. Socotim dar că cu credinţa se va îndreptăţi omul fără faptele legii.
29. Au doară Dumnezeu este al Iudeilor numai? Iar nu şi al neamurilor? Aşa, şi al neamurilor,
30. Căci unul este Dumnezeu care va îndreptăţi tăierea împrejur din credinţă, şi netăierea împrejur prin credinţă.
31. Deci au doară stricăm legea prin credinţă? Să nu fie, ci întărim legea.

CAP. 4

Avraam chip şi pildă despre îndreptăţirea prin credinţă.

Deci ce vom zice că Avraam părintele nostru să fie aflat după trup?
2. Că de s-a îndreptăţit Avraam din fapte, are laudă, ci nu la Dumnezeu.
3. Că ce zice scriptura? Şi a crezut Avraam lui Dumnezeu şi s-au socotit lui întru dreptate.
4. Iar celui ce lucrează, plata nu i se socoteşte după har, ci după datorie.
5. Iar celui ce nu lucrează, ci crede întru cela ce îndreptăţeşte pe cel necinstitor, i se socoteşte credinţa lui întru dreptate.
6. Precum şi David vorbeşte despre fericirea omului, căruia Dumnezeu îi socoteşte dreptatea fără de fapte:
7. Fericiţi cărora s-au iertat fărădelegile şi cărora s-au acoperit păcatele;
8. Fericit bărbatul, căruia nu-i va socoti Domnul păcatul.
9. Deci fericirea aceasta întru tăierea împrejur este numai, sau şi întru netăierea împrejur? Că zicem că s-au socotit lui Avraam credinţa întru dreptate.
10. Dar cum s-au socotit lui? Întru tăierea împrejur fiind, sau întru netăierea împrejur? Nu întru tăierea împrejur, ci întru netăierea împrejur.
11. Şi semnul tăierii împrejur a luat pecete a dreptăţii credinţei care avea întru netăierea împrejur, ca să fie el tată tuturor celor ce cred prin netăierea împrejur, ca să se socotească şi lor spre dreptate,
12. Şi tată tăierii împrejur nu numai celor ce sânt din tăierea împrejur, ci şi celor ce umblă în urmele credinţei ceii dintru netăierea împrejur a părintelui nostru Avraam.
13. Că nu prin lege este a lui Avraam făgăduinţa sau sămânţei lui, ca să fie el moştenitor lumii, ci prin dreptatea credinţei.
14. Că de sânt cei din lege moştenitori, zadarnică s-a făcut credinţa şi s-a stricat făgăduinţa;
15. Că legea mânie lucrează; că unde nu este lege, nici călcare de lege este.
16. Pentru aceasta din credinţă este, ca după har, ca să fie stătătoare făgăduinţa la toată sămânţa, nu numai la ceea ce este din lege, ci şi la ceea ce este din credinţa lui Avraam, carele este tată nouă tuturor,
17. Precum este scris că: Tată al multor neamuri te-am pus, înaintea lui Dumnezeu căruia a crezut, celui ce învie morţii şi cheamă cele ce nu sânt ca şi cum ar fi;
18. Carele mai pe sus de nădejde întru nădejde a crezut, că va fi el tată al multor neamuri, după cum i s-au zis: Aşa va fi sămânţa ta.
19. Şi neslăbind în credinţă, nu s-a uitat la trupul său cel omorît, fiind mai de o sută de ani, nici la omorârea pântecelui Sarrei;
20. Şi întru făgăduinţa lui Dumnezeu nu s-a îndoit cu necredinţa, ci s-a întărit cu credinţa, dând slavă lui Dumnezeu
21. Şi adeverit fiind că ce i-au făgăduit, puternic este a şi face.
22. Pentru aceea i s-au şi socotit lui spre dreptate.
23. Şi nu s-a scris pentru el numai că i s-au socotit lui spre dreptate,
24. Ci şi pentru noi, cărora va să ni se socotească, celor ce credem întru cela ce au sculat pe Iisus Hristos Domnul nostru din morţi,
25. Carele s-au vândut pentru greşalele noastre, şi s-au sculat pentru îndreptăţirea noastră.

CAP. 5

Roadele îndreptăţirii prin credinţă. Adam şi Hristos.

Drept aceea îndreptăţiţi fiind din credinţă, pace avem către Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos,
2. Prin carele şi apropiere am aflat prin credinţă la harul acesta întru care stăm, şi ne lăudăm întru nădejdea slavei lui Dumnezeu.
3. Şi nu numai, ci ne şi lăudăm întru necazuri, ştiind că necazul răbdare lucrează,
4. Iar răbdarea curăţire, iar curăţirea nădejde;
5. Iar nădejdea nu ruşinează, că dragostea lui Dumnezeu s-a vărsat întru inimile noastre prin Duhul Sfânt cel ce s-au dat nouă.
6. Pentru că Hristos, încă fiind noi neputincioşi, în vremea cea

cuviincioasă pentru cei necinstitori au murit.
7. Că abia va muri cineva pentru cel drept; că pentru cel bun poate şi îndrăzneşte cineva a muri.
8. Şi întăreşte Dumnezeu dragostea sa spre noi, că încă păcătoşi fiind noi, Hristos pentru noi au murit.
9. Cu mult mai vârtos dar acum, îndreptăţiţi fiind cu sângele lui, ne vom mântui printr-însul de mânie.
10. Că de vreme ce fiind noi vrăjmaşi, ne-am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului lui, cu mult mai vârtos fiind împăcaţi, ne vom mântui întru viaţa lui.
11. Şi nu numai, ci ne şi lăudăm întru Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care acum împăcare am luat.
12. Pentru aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, şi aşa la toţi oamenii moartea a trecut, întru acela prin care toţi au păcătuit.
13. Că până la lege păcatul era în lume, dar păcat nu se socotea, nefiind legea.
14. Ci a împărăţit moartea de la Adam până la Moisi şi peste cei ce nu au păcătuit, după asemănarea greşelii lui Adam, carele era chip al celui viitor.
15. Ci nu precum greşala, aşa şi harul; că de au murit prin greşala unuia cei mulţi, cu mult mai vârtos harul lui Dumnezeu şi darul prin harul unui om, Iisus Hristos, întru mulţi s-a înmulţit.
16. Şi nu precum prin unul ce a păcătuit este darul; că păcatul dintr-unul este spre osândire, iar harul din multe greşale spre îndreptăţire.
17. Că de vreme ce pentru greşala unuia moartea a împărăţit prin unul, cu mult mai vârtos cei ce au luat prisosinţa harului şi a darului dreptăţii, vor împărăţi întru viaţă prin cel unul, Iisus Hristos.
18. Pentru aceea dar, precum prin greşala unuia întru toţi oamenii a intrat osândirea, aşa şi prin îndreptarea unuia întru toţi oamenii a intrat îndreptăţirea vieţii.
19. Că precum pentru neascultarea unui om, păcătoşi s-au făcut cei mulţi, aşa şi prin ascultarea unuia, drepţi se vor face cei mulţi.
20. Însă legea a intrat ca să se înmulţească greşala. Şi unde s-a înmulţit păcatul, acolo a prisosit harul;
21. Că precum a împărăţit păcatul spre moarte, aşa şi harul să împărăţească prin dreptate spre viaţă vecinică, prin Iisus Hristos Domnul nostru.

CAP. 6

Lucrarea faptelor bune ce se cuvine să urmeze credinţei. Îndemnare la viaţa duhovnicească.

Ce vom zice dar? Rămânea-vom în păcat, ca să se înmulţească harul?
2. Să nu fie. Căci cari am murit păcatului, în ce chip încă vom fi vii întru dânsul?
3. Au nu ştiţi că, oricâţi întru Iisus Hristos ne-am botezat, întru moartea lui ne-am botezat?
4. Împreună cu el ne-am îngropat prin botez întru moarte, ca în ce chip s-au sculat Hristos din morţi prin slava Tatălui, aşa şi noi întru înnoirea vieţii să umblăm.
5. Că de vreme ce împreună odrăsliţi ne-am făcut cu asemănarea morţii lui, deci şi învierii lui vom fi părtaşi;
6. Aceasta ştiind, că omul nostru cel vechiu cu dânsul împreună s-a răstignit, ca să se strice trupul păcatului, ca să nu mai slujim noi păcatului;
7. Pentru că cel ce a murit, s-a îndreptăţit de păcat.
8. Că de am murit împreună cu Hristos, credem că vom şi viia împreună cu dânsul,
9. Ştiind că Hristos cel ce au înviat din morţi nu mai moare, că moartea pe dânsul nu-l mai stăpâneşte.
10. Căci ce a murit, păcatului odată a murit; iar ce viiază, viiază lui Dumnezeu.
11. Aşa şi voi socotiţi-vă pe voi morţi a fi păcatului, şi vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru.
12. Să nu împărăţească dar păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să-l ascultaţi pe el întru poftele lui,
13. Nici vă faceţi mădulările voastre

arme de nedreptate păcatului, ci să vă puneţi pe voi înaintea lui Dumnezeu ca dintru morţi vii, şi mădulările voastre ca arme de dreptate înaintea lui Dumnezeu.
14. Că păcatul pe voi nu vă stăpâneşte; că nu sânteţi supt lege, ci supt har.
15. Ce dar? Păcătui-vom căci nu sântem supt lege, ci supt har? Să nu fie.
16. Au nu ştiţi că celui ce vă daţi pe voi robi spre ascultare, robi sânteţi aceluia pe care ascultaţi, sau păcatului spre moarte, sau ascultării spre dreptate?
17. Ci mulţămim lui Dumnezeu, căci aţi fost robi păcatului, dar aţi ascultat din inimă după chipul învăţăturii la carea v'aţi dat,
18. Şi slobozindu-vă de păcat, v'aţi făcut robi dreptăţii.
19. Omeneşte grăiesc pentru slăbiciunea trupului vostru; că precum aţi făcut mădulările voastre roabe necurăţiei şi fărădelegii spre fărădelege, aşa acum să faceţi mădulările voastre roabe dreptăţii spre sfinţenie.
20. Căci când eraţi robi păcatului, eraţi slobozi de dreptate.
21. Carea roadă dar aţi avut atunci întru acelea de carile acum vă ruşinaţi? Că sfârşitul acelora este moartea.
22. Iar acum slobozindu-vă din păcat, şi făcându-vă robi lui Dumnezeu, aveţi roada voastră spre sfinţenie, iar sfârşitul, viaţa vecinică.
23. Pentru că plata păcatului este moartea, dar harul lui Dumnezeu este viaţa vecinică întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

CAP. 7

Osânda păcatului supt lege.
Slăbiciunea firii omului,
împiedicându-l a plini legea, aduce moarte.

Au nu ştiţi, fraţilor - că celor ce ştiu legea grăiesc - că legea stăpâneşte pe om în câtă vreme trăieşte?
2. Că femeia cu bărbat, legată este de lege cu bărbatul cât trăieşte el; dar de a murit bărbatul, s-a dezlegat de legea bărbatului.
3. Drept aceea, trăindu-i bărbatul, preacurvă se cheamă de va fi cu alt bărbat; iar de va muri bărbatul, slobodă este de lege, a nu fi ea preacurvă fiind cu alt bărbat.
4. Pentru aceea, fraţii mei, şi voi v'aţi omorât legii prin trupul lui Hristos, ca să fiţi voi ai altuia, ai celuia ce din morţi au înviat, ca să aducem roadă lui Dumnezeu.
5. Căci când eram în trup, patimile păcatelor cele prin lege lucrau întru mădulările noastre, ca să aducă roada morţii;
6. Dară acum ne-am slobozit de lege, murind noi aceiia întru carea eram ţinuţi, ca să slujim întru înnoirea duhului, iar nu întru vechitura slovei.
7. Ce dar vom zice? Au doară legea păcat este? Să nu fie. Ci păcatul nu l-am cunoscut, fără numai prin lege; că şi pe poftă nu o aş fi ştiut, de nu ar fi zis legea: Să nu pofteşti.
8. Ci pricină luând păcatul prin poruncă, a lucrat întru mine toată pofta. Că fără de lege, păcatul era mort.
9. Şi eu trăiam fără de lege oarecând, dară venind porunca, păcatul a înviat,
10. Dar eu am murit şi s-a aflat mie porunca cea spre viaţă, aceasta a fi spre moarte;
11. Că păcatul luând pricină prin poruncă, m'a amăgit, şi prin aceea m'a omorît.
12. Drept aceea, legea sfântă este şi porunca sfântă şi dreaptă şi bună.
13. Deci ce era bun s-a făcut mie moarte? Să nu fie. Ci păcatul, ca să se arate păcat, prin ce era bun lucrând mie moarte, ca să se facă peste măsură păcătos păcatul prin poruncă.
14. Căci ştim că legea duhovnicească este, iar eu sânt trupesc, vândut supt păcat.
15. Că ceea ce lucrez nu ştiu, că nu care voiesc eu, aceasta fac; ci care urăsc, aceea lucrez.
16. Iar de fac aceasta care nu voiesc, laud legea că este bună.
17. Iar acum nu eu fac aceea, ci păcatul carele locuieşte întru mine.
18. Pentru că ştiu că nu locuieşte

întru mine, adecă în trupul meu, ce este bun; că a voi se află la mine, dar a lucra binele nu aflu.
19. Că nu fac binele carele voiesc, ci răul care nu-l voiesc, acela fac.
20. Iar de fac aceasta care nu voiesc eu, iată nu fac eu aceasta, ci păcatul care locuieşte întru mine.
21. Aflu drept aceea legea, mie celui ce voiesc să fac binele, că ce este rău la mine se află;
22. Că împreună mă veselesc cu legea lui Dumnezeu după omul cel dinlăuntru,
23. Dar văd altă lege întru mădulările mele, oştindu-se împotriva minţii mele şi dându-mă pe mine rob legii păcatului, carea este întru mădulările mele.
24. Ticălos om sânt eu! Cine mă va izbăvi de trupul morţii acesteia?
25. Mulţămesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos Domnul nostru. Deci dar eu însumi cu mintea mea slujesc legii lui Dumnezeu, dar cu trupul legii păcatului.

CAP. 8

Schimbarea patimilor prin vieţuirea cea după Duh. Mângâierea celor ce suferă, cu arătarea slavei sfinţilor. Dragostea către Hristos.

Drept aceea, nici o pedeapsă nu este acum celor ce sânt întru Hristos Iisus, cari nu umblă după trup, ci după Duh.
2. Că legea Duhului vieţii întru Hristos Iisus m'a izbăvit de legea păcatului şi a morţii.
3. Pentru că ceea ce era cu neputinţă legii, căci era slabă prin trup, au săvârşit Dumnezeu trimiţând pe Fiul său întru asemănarea trupului păcatului, şi pentru păcat, au osândit păcatul în trup,
4. Ca dreptatea legii să se plinească întru noi, cari nu umblăm după trup, ci după Duh.
5. Că cei ce sânt după trup, cele ale trupului cugetă, iar cei ce sânt după Duh, cele ale Duhului.
6. Pentru că cugetul trupului este moarte, iar cugetul Duhului viaţă şi pace;
7. Pentru că cugetul trupului vrăjmaş este la Dumnezeu, că legii lui Dumnezeu nu se supune, că nici poate;
8. Iar cei ce sânt în trup, lui Dumnezeu a plăcea nu pot.
9. Dar voi nu sânteţi în trup, ci în Duh, că Duhul lui Dumnezeu locuieşte întru voi. Iar de nu are cineva Duhul lui Hristos, acela nu este al lui.
10. Iar de este Hristos întru voi, trupul dar este mort pentru păcat, iar Duhul viiază pentru dreptate.
11. Iar de locuieşte întru voi Duhul celui ce au sculat pe Iisus din morţi, cela ce au sculat pe Hristos din morţi va face vii şi trupurile voastre cele muritoare, pentru Duhul lui cel ce locuieşte întru voi.
12. Drept aceea, fraţilor, datori sântem nu trupului, ca să vieţuim după trup,
13. Că de vieţuiţi după trup, veţi muri; iar de veţi omorî cu Duhul faptele trupului, veţi fi vii.
14. Că oricâţi cu Duhul lui Dumnezeu se poartă, aceştia sânt fii ai lui Dumnezeu.
15. Pentru că nu aţi luat iarăşi duhul robiei spre temere, ci aţi luat Duhul punerii de fii, întru care strigăm: Avva, Părinte.
16. Însuşi Duhul acesta mărturiseşte dimpreună cu duhul nostru că sântem copii ai lui Dumnezeu.
17. Iar de sântem copii, sântem dar şi moştenitori; moştenitori adecă ai lui Dumnezeu şi împreună moştenitori ai lui Hristos, de vreme ce pătimim împreună cu dânsul, ca să ne şi proslăvim împreună cu dânsul.
18. Că socotesc că nu sânt vrednice pătimirile vremii de acum de a se asemăna cu slava cea viitoare, carea va să se descopere întru noi.
19. Pentru că nădejdea zidirii, descoperirea fiilor lui Dumnezeu aşteaptă.
20. Că deşertăciunii s-a supus zidirea, nu de voie, ci pentru cel ce o a supus, spre nădejde
21. Că şi singură zidirea aceasta se va slobozi din robia stricăciunii întru slobozenia slavei copiilor lui Dumnezeu.

22. Căci ştim că toată zidirea împreună suspină şi împreună are durere până acum;
23. Şi nu numai aceea, ci şi noi cari avem pârga Duhului, şi noi singuri întru noi suspinăm, aşteptând punerea de fii, izbăvirea trupului nostru.
24. Că prin nădejde ne-am mântuit; însă nădejdea carea se vede nu este nădejde, că ceea ce vede cineva, pentru ce o şi nădăjduieşte?
25. Iar dacă ceea ce nu vedem nădăjduim, prin răbdare aşteptăm.
26. Aşijderea şi Duhul împreună ajutorează nouă întru slăbiciunile noastre; pentru că de ce ne vom ruga precum se cade nu ştim, ci singur Duhul se roagă pentru noi cu suspinuri negrăite.
27. Iar cela ce cearcă inimile, ştie ce este cugetul Duhului, că după Dumnezeu se roagă pentru sfinţi.
28. Şi ştim că celor ce iubesc pe Dumnezeu toate li se lucrează spre bine, acelora adecă cari după voinţă sânt chemaţi.
29. Că pe cari mai nainte i-au cunoscut, mai înainte i-au şi hotărât să fie asemenea chipului Fiului său, ca să fie el întâiu născut între mulţi fraţi.
30. Iar pe cari mai nainte i-au hotărât, pe aceştia i-au şi chemat; iar pe cari i-au chemat, pe aceştia i-au şi îndreptăţit; iar pe cari i-au îndreptăţit, pe aceştia i-au şi proslăvit.
31. Ce vom zice dar către acestea? De este Dumnezeu pentru noi, cine este împotriva noastră?
32. Că cel ce nu au cruţat pe Fiul său, ci pentru noi toţi au dat pe dânsul, cum nu împreună cu el şi toate ne va dărui nouă?
33. Cine va pârî împotriva aleşilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este cel ce îndreptăţeşte.
34. Cine este cel ce judecă spre pierzare? Hristos este cel ce au murit, şi mai ales carele au şi înviat, carele şi este deadreapta lui Dumnezeu, carele şi se roagă pentru noi.
35. Cine ne va despărţi pe noi de dragostea lui Hristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau goana, sau foametea, sau golătatea, sau nevoia, sau sabia?
36. Precum este scris că: Pentru tine sântem omorâţi toată ziua, socotitu-ne-am ca nişte oi de junghiere.
37. Ci întru acestea toate prea biruim pentru cela ce ne-au iubit pe noi.
38. Pentru că încredinţat sânt că nici moartea, nici viaţa, nici îngerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare,
39. Nici înălţimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare, nu poate pe noi să ne despărţească de dragostea lui Dumnezeu, carea este întru Hristos Iisus Domnul nostru.

CAP. 9

Israil cel căzut s-a lepădat. Chemarea neamurilor, Israelul cel adevărat.

Adevărul zic întru Hristos, nu mint, împreună mărturisindu-mi cunoştinţa cugetului meu întru Duhul Sfânt,
2. Că întristare mare este mie, şi neîncetată durere inimii mele.
3. Că aş fi poftit eu însumi a fi anatema de la Hristos pentru fraţii mei, rudele mele după trup,
4. Cari sânt Israilteni, a cărora este punerea de fii şi slava şi aşezământurile şi punerea de lege şi slujba şi făgăduinţele,
5. Ai cărora sânt părinţii şi dintru cari este Hristos după trup, carele este peste toate Dumnezeu binecuvântat în veci, Amin.
6. Nu se poate să cadă cuvântul lui Dumnezeu. Că nu toţi cari sânt din Israil, aceştia sânt Israil;
7. Nici căci sânt sământa lui Avraam, toţi sânt copii, ci: Întru Isaac, au zis, se va numi ţie sământă.
8. Adecă: nu cari sânt copii ai trupului, aceştia sânt copii ai lui Dumnezeu, ci cari sânt copii ai făgăduinţei se socotesc întru sământă.
9. Că al făgăduinţei este cuvântul acesta: Întru această vreme voi veni, şi va fi Sarrei fiu.
10. Şi nu numai, ci şi Revecca dintru unul având aşternut, de la Isaac părintele nostru;
11. Că încă nici fiind născuţi, nici

făcând ceva bine sau rău, ca cea după alegere rânduială a lui Dumnezeu să rămâie, nu din fapte, ci de la cel ce cheamă,
12. I s-a zis ei că: Cel mai mare va sluji celui mai mic.
13. Precum este scris: Pe Iacov am iubit, iar pe Isav am urît.
14. Ce dar vom zice? Au doară este nedreptate la Dumnezeu? Să nu fie.
15. Că lui Moisi zice: Voiu milui pe care miluiesc, şi mă voiu îndura de care mă îndur.
16. Deci dar nu este nici a celui ce voieşte, nici a celui ce aleargă, ci a lui Dumnezeu celui ce miluieşte.
17. Că zice scriptura lui Faraon că: Spre însăşi aceasta te-am ridicat, ca să arăt întru tine puterea mea, şi ca să se vestească numele meu în tot pământul.
18. Deci dar pe care voieşte miluieşte, şi pe care voieşte împietreşte.
19. Îmi vei zice dar mie: Ce mai prihăneşte? Că voii lui cine poate sta împotrivă?
20. Ci, o omule, tu cine eşti care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Au doară va zice făptura celui ce o au făcut pe ea: Căci m'ai făcut aşa?
21. Au nu are putere olarul peste lut, ca dintru aceeaşi frământătură să facă un vas de cinste, iar altul de necinste?
22. Dar dacă, vrând Dumnezeu să îşi arate mânia şi să îşi descopere puterea sa, au suferit întru multă răbdare vase ale mâniei gătite spre pieire,
23. Şi, ca să-şi arate bogăţia slavei sale spre vase ale milei carile au gătit mai înainte spre slavă,
24. Pe noi, pe cari ne-au şi chemat, nu numai din Iudei, ci şi din neamuri,
25. Precum şi la Osie zice: Chema-voiu pe cel ce nu este norodul meu, norodul meu, şi pe cea neiubită, iubită;
26. Şi va fi în locul unde s-au zis lor: Nu norodul meu sânteţi voi; acolo se vor chema fii ai lui Dumnezeu celui viu.
27. Iar Isaia strigă pentru Israil: De va fi numărul fiilor lui Israil ca nisipul mării, rămăşiţa se va mântui;
28. Pentru că cuvânt săvârşind şi scurtând întru dreptate, că cuvânt scurt va face Domnul pe pământ.
29. Şi precum au zis mai înainte Isaia: De nu ne-ar fi lăsat nouă Domnul Savaoth sământă, ca Sodoma ne-am fi făcut şi cu Gomorra ne-am fi asemănat.
30. Ce dar vom zice? Că neamurile carile nu umblau după dreptate au ajuns dreptatea, însă dreptatea carea este din credinţă.
31. Iar Israil umblând după legea dreptăţii, la legea dreptăţii nu a ajuns.
32. Pentru ce? Pentru că nu din credinţă, ci ca din faptele legii. Că s-au poticnit de piatra poticnirii,
33. Precum este scris: Iată pun în Sion piatră de poticnire şi piatră de sminteală; şi tot cel ce va crede întru el, nu se va ruşina.

CAP. 10

Iudeii caută dreptatea din faptele legii, iar nu din sfârşitul legii, care este Hristos. Deosebirea între dreptatea cea din lege şi cea din credinţă, carea este de obşte şi Iudeului şi neamurilor.

Fraţilor, bunăvoinţa inimii mele şi rugăciunea cea către Dumnezeu pentru Israil este spre mântuire.
2. Că mărturisesc lor că dragostea lui Dumnezeu au, ci nu după cunoştinţă.
3. Că neştiind dreptatea lui Dumnezeu, şi căutând să-şi puie dreptatea lor, dreptăţii lui Dumnezeu nu s-au supus.
4. Că sfârşitul legii este Hristos spre îndreptăţire tot celui ce crede.
5. Că Moisi scrie despre dreptatea carea este din lege, că omul care face acelea, viu va fi într-însele.
6. Iară dreptatea cea din credinţă aşa zice: Să nu zici întru inima ta: Cine se va sui în cer? Adecă, să pogoare pe Hristos.
7. Sau: Cine se va pogorî întru adânc? Adecă, să ridice pe Hristos din morţi.
8. Dar ce zice scriptura? Aproape este de tine graiul, în gura ta şi întru inima ta; adecă graiul credinţei carele propoveduim.

9. Că de vei mărturisi cu gura ta pe Domnul, şi vei crede întru inima ta că Dumnezeu l-au ridicat pe el din morţi, te vei mântui,
10. Că cu inima se crede spre dreptate, iar cu gura se mărturiseşte spre mântuire.
11. Că zice scriptura: Tot cel ce crede întru el nu se va ruşina.
12. Că nu este osebire Iudeului şi Elinului, pentru că acelaşi este Domnul tuturor, care îmbogăţeşte pe toţi cei ce-l cheamă pe el;
13. Că tot oricare va chema numele Domnului, se va mântui.
14. Cum dar vor chema întru care nu au crezut? Şi cum vor crede de care nu au auzit? Şi cum vor auzi fără de propovăduitori?
15. Şi cum vor propovedui, de nu se vor trimite? Precum este scris: Cât sânt de frumoase picioarele celor ce binevestesc pacea, ale celor ce binevestesc cele bune!
16. Ci nu toţi au ascultat evanghelia. Că Isaia zice: Doamne, cine a crezut auzului nostru?
17. Deci credinţa este din auz, iar auzul prin graiul lui Dumnezeu.
18. Ci zic: Au doară nu au auzit? Că în tot pământul a ieşit vestirea lor, şi la marginile lumii graiurile lor.
19. Ci zic: Au nu a cunoscut Israil? Întâiu Moisi zice: Eu voiu întărâta pe voi spre cel ce nu este neam, spre neam neînţelegător voiu mânia pe voi.
20. Iar Isaia îndrăzneşte şi zice: Aflatu-m'am celor ce pe mine nu caută, arătatu-m'am celor ce de mine nu întreabă.
21. Iar către Israil zice: Toată ziua am întins mâinile mele către norodul cel neascultător şi împotrivă grăitor.

CAP. 11

Alegerea unei părţi din Iudei spre mântuire prin credinţa în Hristos; lăsarea altei părţi în orbirea ei, luând pe neamuri. Îndemnarea acestora a nu se sumeţi, căci la urmă şi Iudeii se vor mântui.

Zic drept aceea: Au doară au lepădat Dumnezeu pe norodul său? Să nu fie. Că şi eu Israiltean sânt din sămânţa lui Avraam, din neamul lui Veniamin.
2. Nu au lepădat Dumnezeu pe norodul său, pe care mai înainte au cunoscut. Au nu ştiţi de Ilie ce zice scriptura? Cum se roagă lui Dumnezeu împotriva lui Israil, zicând:
3. Doamne, pe proorocii tăi a omorît, şi altarele tale a surpat, şi eu am rămas singur, şi caută sufletul meu.
4. Dar ce îi zice lui dumnezeiescul răspuns? Lăsatu-mi-am mie şapte mii de bărbaţi, cari nu şi-au plecat genunchiul înaintea lui Vaal.
5. Aşadar şi în vremea aceasta rămăşiţă după alegerea harului s-a făcut;
6. Şi de este după har, de aceea nu este din fapte, că apoi harul nu ar fi har. Iar de este din fapte, de aceea nu este harul, că apoi fapta nu ar fi faptă.
7. Ce dar? Ce căuta Israil, aceea nu a nemerit; iar alegerea a nemerit, dar ceilalţi s-au împietrit,
8. Precum este scris: Dat-au lor Dumnezeu duh de împietrire, ochi ca să nu vază şi urechi ca să nu audă, până în ziua de astăzi.
9. Şi David zice: Facă-se masa lor spre cursă şi spre laţ şi spre sminteală şi spre răsplătire lor,
10. Întunece-se ochii lor ca să nu vază şi spinarea lor de tot o gârboveşte.
11. Zic drept aceea: Au doară s-au poticnit ca să cază? Să nu fie; ci prin poticnirea lor mântuire s-a făcut neamurilor, ca să râvnească pe ele.
12. Şi de vreme ce poticnirea lor este bogăţie lumii şi împuţinarea lor bogăţie neamurilor, cu cât mai mult plinirea lor?
13. Că vouă zic neamurilor: Întrucât sânt eu neamurilor apostol, slujba mea o slăvesc,
14. Ca doară aş face trupul meu să râvnească, şi să mântuiesc pe vreunii dintr-înşii.
15. Că de este lepădarea lor împăcare lumii, ce alt este luarea lor, fără numai viaţă din morţi?
16. Că de este pârga sfântă, este şi frământătura; şi de este rădăcina sfântă, sânt şi ramurile.
17. Şi de s-au frânt unele din ramuri, iar tu, măslin sălbatec fiind, te-ai

altoit întru ele, şi părtaş rădăcinii şi grăsimii măslinului te-ai făcut,
18. Nu te lăuda asupra ramurilor. Iar de te lauzi, nu porţi tu pe rădăcină, ci rădăcina pe tine.
19. Dar vei zice: Frântu-s-au ramurile, ca să mă altoiesc eu.
20. Bine; pentru necredinţă s-au frânt, iar tu pentru credinţă stai. Nu te înălţa cu mintea, ci te teme;
21. Că de nu au părtinit Dumnezeu ramurilor celor fireşti, nu cumva şi ţie să nu îţi părtinească.
22. Vezi dar bunătatea şi nepărtinirea lui Dumnezeu: spre cei ce au căzut nepărtinire; iar spre tine, bunătate, de vei rămânea în bunătate; iar de nu, şi tu te vei tăia.
23. Şi aceia iarăşi de nu vor rămânea în necredinţă, se vor altoi; că puternic este Dumnezeu iarăşi să-i altoiască pe ei.
24. Că dacă tu din măslinul cel din fire sălbatec te-ai tăiat, şi afară de fire te-ai altoit în măslin bun, cu cât mai vârtos aceştia, cari sânt după fire, se vor altoi întru al lor măslin?
25. Pentru că nu voiesc ca să nu ştiţi voi, fraţilor, taina aceasta, ca să nu fiţi întru voi singuri înţelepţi, că orbire din parte lui Israil s-a făcut până ce va intra plinirea neamurilor
26. Şi aşa tot Israilul se va mântui, precum este scris: Veni-va din Sion izbăvitorul, şi va întoarce necinstirile de la Iacov.
27. Şi aceasta este lor cea de la mine făgăduinţă, când voiu lua păcatele lor.
28. După evanghelie cu adevărat vrăjmaşi sânt pentru voi, dar după alegere, iubiţi pentru părinţi;
29. Că fără căinţă sânt darurile şi chemarea lui Dumnezeu.
30. Că precum şi voi oarecând nu aţi crezut lui Dumnezeu, iar acum v’aţi miluit prin necredinţa acestora,
31. Aşa şi aceştia acum nu au crezut întru mila voastră, ca şi ei să se miluiască.
32. Că au încuiat Dumnezeu pe toţi întru necredinţă, ca pe toţi să-i miluiască.
33. O adâncul bogăţiei şi al înţelepciunii şi al ştiinţei lui Dumnezeu! Cât sânt de necercate judecăţile lui, şi neurmate căile lui!
34. Că cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine s-a făcut lui sfetnic?
35. Sau cine i-a dat mai înainte lui, şi se va răsplăti lui?
36. Că dintr-însul şi printr-însul şi întru dânsul, sânt toate; aceluia slava în veci. Amin.

CAP. 12

Sfătuire pentru fapta bună cea către Dumnezeu şi către oameni.

Rogu-vă dar pe voi, fraţilor, pentru îndurările lui Dumnezeu, să vă puneţi înainte trupurile voastre jertfă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu, slujba voastră cea cuvântătoare,
2. Şi să nu vă asemănaţi chipului veacului acestuia, ci vă schimbaţi la faţă întru înnoirea minţii voastre, ca să cunoaşteţi voi carea este voia lui Dumnezeu cea bună şi plăcută şi deplin.
3. Că zic, prin harul ce s-a dat mie, tuturor celor ce sânt întru voi, a nu cugeta înalt afară decât li se cade a cugeta, ci a cugeta spre a fi cu mintea întreagă, precum fiecăruia au împărţit Dumnezeu măsura credinţei.
4. Că precum într-un trup multe mădulări avem, şi mădulările nu au toate o lucrare,
5. Întru acestaşi chip noi cei mulţi un trup sântem întru Hristos, şi fiecare unul altuia mădulare.
6. Şi având daruri de multe feluri după harul ce s-a dat nouă, ori proorocie după măsura credinţei,
7. Ori slujbă întru slujbă, ori cela ce învaţă, întru învăţătură,
8. Ori cela ce mângâie, întru mângâiere; cela ce dăruieşte întru nevicleşug; cela ce este ispravnic, întru osârdie; cela ce miluieşte, întru buna voinţă.
9. Dragostea nefăţarnică. Urând ce este viclean, lipindu-vă de lucru bun,
10. Cu dragoste frăţească unul pe altul iubind, cu cinstea unul pe altul mai mare făcând,
11. Cu osârdia nelenevoşi, cu duhul arzând, Domnului slujind,
12. Întru nădejde bucurându-vă, întru necaz răbdând, întru rugăciune

îngăduind,
13. În trebuinţele sfinţilor părtaşi fiind, iubirea de streini urmând.
14. Binecuvântaţi pe cei ce prigonesc pe voi, binecuvântaţi şi nu osândiţi.
15. Bucuraţi-vă cu cei ce se bucură, şi plângeţi cu cei ce plâng.
16. Aceeaşi unul către altul cugetând, nu cele înalte cugetând, ci cu cei smeriţi împreună purtându-vă. Nu fiţi înţelepţi întru voi înşivă.
17. Nimănui rău pentru rău răsplătind, făcând purtare de grijă de cele bune înaintea tuturor oamenilor;
18. De este cu putinţă, în cât este despre voi, cu toţi oamenii având pace.
19. Nu vă izbândiţi singuri vouă, iubiţilor, ci daţi loc mâniei, că scris este: A mea este izbânda, eu voiu răsplăti, zice Domnul.
20. Drept aceea de flămânzeşte vrăjmaşul tău, dă lui pâine; de însetează, adapă pe el; că aceasta făcând, cărbuni de foc grămădeşti pe capul lui.
21. Nu te birui de rău, ci biruieşte cu binele pe rău.

CAP. 13
Sfătuire la supunere, dragoste şi alte fapte bune.

Tot sufletul să se supună stăpânirilor celor mai înalte. Că nu este stăpânire fără numai de la Dumnezeu, şi stăpâniile care sânt, de la Dumnezeu sânt rânduite.
2. Pentru aceea cel ce se împrotiveşte stăpânirii, rânduielii lui Dumnezeu se împotriveşte, şi care se împotrivesc, judecată vor lua loruşi.
3. Că dregătorii nu sânt frică faptelor celor bune, ci celor rele. Iar voieşti să nu-ţi fie frică de stăpânire? Fă bine şi vei avea laudă de la dânsa;
4. Că slujitor al lui Dumnezeu este ţie spre bine. Iar de faci rău, teme-te; că nu în zadar poartă sabia; că slujitor al lui Dumnezeu este, izbânditor spre mânie celui ce face răul.
5. Pentru aceea trebuie să vă supuneţi, nu numai pentru mânia, ci şi pentru cunoştinţa cugetului.
6. Că pentru aceasta şi dăjdii daţi; că slujitori ai lui Dumnezeu sânt, spre însăşi aceasta îndeletnicindu-se.
7. Daţi dar tuturor cele ce sânt cu datorie: celui cu dajdia, dajdie; celui cu dijma, dijmă; celui cu frica, frică; celui cu cinstea, cinste.
8. Nimănui cu nimic nu fiţi datori, fără numai cu a iubi unul pe altul; că cel ce iubeşte pe altul, legea a împlinit.
9. Pentru aceea: Să nu curveşti, Să nu ucizi, Să nu furi, Să nu fii mărturie mincinoasă, Să nu pofteşti, şi oricare altă poruncă întru acest cuvânt se cuprinde, adecă: Să iubeşti pe aproapele tău ca însuţi pe tine.
10. Dragostea nu lucrează rău aproapelui; drept aceea plinirea legii este dragostea.
11. Şi aceasta ştiind vremea, că acum vreme este noi din somn să ne sculăm, că mai aproape este nouă mântuirea acum decât când am crezut.
12. Că noaptea a trecut, iar ziua s-a apropiat; să lepădăm dar lucrurile întunerecului, şi să ne îmbrăcăm în arma luminii.
13. Ca ziua cu bun chip să umblăm, nu în ospeţe şi în beţii, nu întru curvii şi întru fapte de ruşine, nu întru pricire şi pismă,
14. Ci vă îmbrăcaţi întru Domnul nostru Iisus Hristos, şi purtarea de grijă a trupului să nu o faceţi spre pofte.

CAP. 14
Despre cei slabi în credinţă. Să nu judecăm unul pe altul. Despre pace. Să nu smintim pe fratele.

Şi pe cel slab întru credinţă priimiţi-l, nu întru îndoirea gândurilor.
2. Că unul crede că va mânca toate, iar cel slab legumi mănâncă.
3. Cel ce mănâncă pe cel ce nu mănâncă să nu-l defăimeze, şi cel ce nu mănâncă pe cel ce mănâncă să nu-l osândească; că Dumnezeu l-au priimit pe dânsul.
4. Tu cine eşti care judeci pe sluga streină? Domnului său stă sau cade. Şi va sta, că puternic este Dumnezeu a-l pune pe dânsul să stea.
5. Unul judecă zi peste zi, iar altul judecă în toate zilele. Fiecare întru a

sa minte să se adevereze.
6. Cel ce socoteşte ziua, Domnului o socoteşte; şi cel ce nu socoteşte ziua, Domnului nu o socoteşte. Şi cel ce mănâncă, Domnului mănâncă, că mulţămeşte lui Dumnezeu; şi cel ce nu mănâncă, Domnului nu mănâncă, şi mulţămeşte lui Dumnezeu.
7. Că nimeni din noi luişi viiază, şi nimeni luişi moare.
8. Că de viem, Domnului viem, şi de murim, Domnului murim, deci sau de viem sau de murim, ai Domnului sântem.
9. Că spre aceasta Hristos şi au murit şi au înviat şi au vieţuit, ca să stăpânească şi pe cei morţi şi pe cei vii.
10. Dară tu ce judeci pe fratele tău? Sau şi tu, ce defăimezi pe fratele tău? Că toţi vom sta înaintea judecăţii lui Hristos.
11. Pentru că scris este: Viu sânt eu, zice Domnul, că mie se va pleca tot genunchiul, şi toată limba se va mărturisi lui Dumnezeu.
12. Deci dar fiecare dintre noi de sine va da seamă înaintea lui Dumnezeu.
13. Deci mai mult să nu judecăm unul pe altul; ci aceasta să judecaţi, ca să nu puneţi împiedicare fratelui sau sminteală.
14. Ştiu, şi bine adeverit sânt în Hristos Iisus, că nimica este spurcat prin sine, fără numai celui ce i se pare a fi ceva spurcat, aceluia este spurcat,
15. Iar de se mâhneşte fratele tău pentru bucate, iată nu umbli după dragoste. Nu pierde cu bucatele tale pe acela pentru care Hristos au murit.
16. Să nu se hulească dar lucrul vostru cel bun.
17. Că nu este împărăţia lui Dumnezeu mâncare şi băutură, ci dreptate şi pace şi bucurie întru Duhul Sfânt.
18. Că cel ce este întru acestea slujeşte lui Hristos, bine plăcut este lui Dumnezeu şi ales la oameni.
19. Deci cele ce sânt ale păcii să le urmăm, şi cele ce sânt spre zidirea unuia către altul.
20. Pentru mâncare nu strica lucrul lui Dumnezeu. Că toate sânt curate, ci rău este omului celui ce prin sminteală mănâncă.
21. Bine este a nu mânca carne, nici a bea vin, nici de care fratele tău se poticneşte sau se sminteşte sau se slăbeşte.
22. Tu credinţă ai? Întru tine însuţi să o aibi înaintea lui Dumnezeu. Fericit este cel ce nu se judecă pe sine întru ceea ce alege.
23. Iar cel ce se îndoieşte cu gândul, dacă mănâncă se osândeşte, pentru că nu este din credinţă; şi tot ce nu este din credinţă, păcat este.

CAP. 15

Urmarea blândeţii lui Hristos. Pavel arată slujba Evangheliei plinită de el. Îndeamnă a da ajutoare la săraci.

Şi datori sântem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor neputincioşi şi nu nouă să plăcem.
2. Ci fiecare din noi să facă spre plăcere vecinului întru bine spre zidire;
3. Că şi Hristos nu luişi singur au făcut spre plăcere, ci precum este scris: Ocările celor ce ocărăsc pe tine au căzut peste mine.
4. Căci câte s-au scris mai înainte, spre învăţătura noastră s-au scris, ca prin răbdare şi mângâierea scripturilor nădejde să avem.
5. Iar Dumnezeul răbdării şi al mângâierii să dea vouă aceeaşi să cugetaţi între voi întru Hristos Iisus,
6. Ca toţi într-un suflet cu o gură să slăviţi pe Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.
7. Deci dar priimiţi unii pe alţii, precum şi Hristos au priimit pe voi întru slava lui Dumnezeu.
8. Şi zic eu că Iisus Hristos au fost slujitor tăierii împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să întărească făgăduinţele părinţilor,
9. Iar neamurilor pentru milă, să proslăvească pe Dumnezeu, precum este scris: Pentru aceasta mă voiu mărturisi ţie întru neamuri, Doamne, şi numelui tău voiu cânta.
10. Şi iarăşi zice: Veseliţi-vă neamuri cu norodul lui.
11. Şi iarăşi: Lăudaţi pe Domnul toate neamurile, lăudaţi-l pe el toate

noroadele.
12. Şi iarăşi Isaia zice: Fi-va rădăcina lui Iessei şi cel ce se va scula să stăpânească pe neamuri, întru acela neamurile vor nădăjdui.
13. Iar Dumnezeul nădejdii să umple pe voi de toată bucuria şi pacea crezând, spre a prisosi voi întru nădejde cu puterea Duhului Sfânt.
14. Şi adeverit sânt şi eu însumi, fraţii mei, pentru voi, că şi voi plini sânteţi de bunătate, plini de toată ştiinţa, putând şi unii pe alţii a vă învăţa.
15. Şi mai cu îndrăzneală am scris vouă, fraţilor, din parte, ca şi cum v'aş mai aduce aminte vouă pentru harul ce s-a dat mie de la Dumnezeu,
16. Ca să fiu eu slujitor lui Iisus Hristos întru neamuri, cu slujbă sfântă lucrând Evanghelia lui Dumnezeu, ca să fie jertfa neamurilor bine priimită, sfinţită întru Duhul Sfânt.
17. Drept aceea am laudă întru Hristos Iisus întru cele ce sânt către Dumnezeu.
18. Că nu voiu cuteza a grăi ceva din cele ce nu au lucrat Hristos prin mine spre ascultarea neamurilor, cu cuvântul şi cu fapta,
19. Întru puterea semnelor şi a minunilor, întru puterea Duhului lui Dumnezeu; aşa cât din Ierusalim şi împrejur până la Illiric am plinit Evanghelia lui Hristos,
20. Şi aşa m'am nevoit a bine vesti, nu unde s-au numit Hristos, ca să nu zidesc pe temelie streină,
21. Ci precum este scris: Cărora nu s-a vestit pentru dânsul îl vor vedea, şi cari nu au auzit vor înţelege.
22. Pentru aceea mă şi opream de multe ori a veni la voi;
23. Iar acum nemaiavând loc întru aceste laturi, şi dorinţă având a veni către voi de mulţi ani,
24. Când voiu merge în Ispánia, voiu veni la voi, că am nădejde trecând pe acolea să văz pe voi, şi de voi să mă petrec acolo, după ce mai întâiu despre o parte mă voiu sătura de voi.
25. Dar acum merg în Ierusalim slujind sfinţilor.
26. Că bine au voit Makedonia şi Ahaia a face o împărtăşire oarecarea la săracii sfinţilor cari sânt în Ierusalim.
27. Că bine au voit, şi datori le sânt lor; că de vreme ce întru cele duhovniceşti ale lor s-au împărtăşit neamurile, datori sânt şi întru cele trupeşti a le sluji lor.
28. Aceasta dar săvârşind, şi pecetluind lor roada aceasta, voiu merge pe la voi în Ispánia.
29. Şi ştiu că venind către voi, întru plinirea binecuvântării evangheliei lui Hristos voi veni.
30. Dar vă rog pe voi, fraţilor, pentru Domnul nostru Iisus Hristos şi pentru dragostea Duhului, ca împreună cu mine să vă nevoiţi întru rugăciuni pentru mine către Dumnezeu,
31. Că să mă izbăvesc de cei neascultători în Iudea şi ca să fie slujba mea în Ierusalim bine priimită sfinţilor,
32. Ca cu bucurie să viu la voi, prin voia lui Dumnezeu, şi să mă odihnesc împreună cu voi.
33. Iar Dumnezeul păcii cu voi cu toţi, Amin.

CAP. 16

Încredinţare a Fivei slujitoare bisericii din Kenhrees. Închinăciune a lui Pavel către toţi.

Şi încredinţez vouă pe Fivi sora noastră, carea este slujitoare bisericii din Kenhrees,
2. Ca să o trimiţi pe ea întru Domnul după vrednicia sfinţilor, şi să-i fiţi ajutători ei întru tot lucrul orice ar pofti de la voi; că şi aceasta ajutătoare a fost multora, şi mie însumi.
3. Spuneţi închinăciune Priskilei şi lui Akila celor împreună cu mine lucrători întru Hristos Iisus,
4. Cari pentru sufletul meu grumazii lor şi-au supus, cărora nu numai eu singur mulţămesc, ci şi toate bisericile neamurilor;
5. Şi bisericii celei din casa lor. Spuneţi închinăciune lui Epenet iubitului meu, carele este pârga Ahaiei întru Hristos.
6. Spuneţi închinăciune Mariamei, carea mult s-a ostenit pentru noi.

7. Spuneţi închinăciune lui Andronic şi Iuniei, rudelor mele şi soţilor mei în robie, cari sânt vestiţi între Apostoli, cari şi mai înainte de mine au fost întru Hristos.
8. Spuneţi închinăciune lui Amplie, iubitului meu în Domnul.
9. Spuneţi închinăciune lui Urvan, celui împreună cu noi lucrător întru Hristos, şi lui Stahie iubitului meu.
10. Spuneţi închinăciune lui Apelli celui ales întru Hristos. Spuneţi închinăciune celor ce sânt din ai lui Aristovul.
11. Spuneţi închinăciune lui Irodion rudei mele. Spuneţi închinăciune celor ce sânt din ai lui Narkis, cari sânt întru Domnul.
12. Spuneţi închinăciune Trifenei şi Trifosei, carile s-au ostenit întru Domnul. Spuneţi închinăciune Persidei iubitei, carea mult s-a ostenit întru Domnul.
13. Spuneţi închinăciune lui Ruf celui ales întru Domnul, şi mumei lui şi a mele.
14. Spuneţi închinăciune lui Asincrit, lui Flegon, lui Erman, lui Patrova, lui Ermin şi fraţilor celor ce sânt împreună cu ei.
15. Spuneţi închinăciune lui Filolog şi Iuliei, lui Nireu şi surorii lui, şi lui Olimpan şi tuturor sfinţilor celor împreună cu ei.
16. Închinaţi-vă unul altuia cu sărutare sfântă. Închină-se vouă bisericile lui Hristos.
17. Şi vă rog pe voi, fraţilor, să vă păziţi de cei ce fac împerecheri şi smintele împotriva învăţăturii carea voi v’aţi învăţat, şi vă feriţi de ei.
18. Că unii ca aceia Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc, ci pântecelui lor; şi prin cuvinte bune şi prin cuvântare de bine, înşală inimile celor proşti.
19. Că ascultarea voastră la toţi a ajuns. Şi mă bucur drept aceea de voi, şi voiesc să fiţi înţelepţi spre bine, şi proşti spre rău.
20. Iar Dumnezeul păcii să zdrobească pe satana supt picioarele voastre curând. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.
21. Închină-se vouă Timothei cel împreună cu mine lucrător şi Lukie şi Iason şi Sosipatru, rudele mele.
22. Închinu-mă vouă şi eu, Tertie, cel ce am scris cartea întru Domnul.
23. Închină-se vouă Gaie, gazda mea şi a toată adunarea. Închină-se vouă Erast dregătorul cetăţii, şi Cuart fratele.
24. Harul Domului nostru Iisus Hristos cu voi cu toţi, Amin.
25. Iară celui ce poate să întărească pe voi după evanghelia mea şi propoveduirea lui Iisus Hristos, după descoperirea tainei carea din anii vecilor era tăcută,
26. Iar acum s-a arătat şi prin scripturile proorocilor, după porunca vecinicului Dumnezeu, spre ascultarea credinţei întru toate neamurile s-a cunoscut,
27. Unuia preaînţeleptului Dumnezeu, prin Iisus Hristos, căruia slava în veci, Amin.

Către Romani s-a scris de la Corinth, prin Fivi diaconiţa bisericii din Kenhrees.

EPISTOLIA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL ÎNTÂIA CĂTRE CORINTENI

CAP. 1

Mulţămiri lui Dumnezeu pentru credinţa corintenilor. Mustră împerecherile dintre ei din iubirea de slavă pentru înţelepciunea lumească, punând înainte Crucea Domnului ca adevărata înţelepciune.

Pavel chemat apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, şi Sosthen fratele,
2. Bisericii lui Dumnezeu carea este în Corinth, celor sfinţiţi întru Hristos Iisus, celor chemaţi sfinţi, împreună cu toţi cei ce cheamă numele Domnului nostru Iisus Hristos în tot locul, şi al lor şi al nostru:
3. Har vouă şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos.
4. Mulţămesc Dumnezeului meu pururea pentru voi, pentru harul lui Dumnezeu ce s-au dat vouă întru Iisus Hristos,

5. Că întru toate v’aţi îmbogăţit întru dânsul, în tot cuvântul şi în toată ştiinţa,
6. Precum mărturia lui Hristos s-a adeverit întru voi,
7. Cât a nu fi lipsiţi voi nici într-un har, aşteptând descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos;
8. Carele va şi întări pe voi până la sfârşit nevinovaţi în ziua Domnului nostru Iisus Hristos.
9. Credincios este Dumnezeu, prin carele v’aţi chemat spre împărtăşirea Fiului său Iisus Hristos Domnului nostru.
10. Şi vă rog pe voi, fraţilor, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toţi să grăiţi aceeaşi, şi să nu fie între voi împerecheri, ci să fiţi întemeiaţi într-un gând şi într-o înţelegere.
11. Pentru că mi s-a arătat mie pentru voi, fraţii mei, de la cei ce sânt ai Hloii, că priciri între voi sânt.
12. Şi zic aceasta, că fiecare din voi zice: Eu sânt al lui Pavel, iar eu al lui Apollo, iar eu al lui Kifa, iar eu al lui Hristos.
13. Au doară s-au împărţit Hristos? Au Pavel s-a răstignit pentru voi? Sau întru numele lui Pavel v’aţi botezat?
14. Mulţămesc lui Dumnezeu că nici pe unul din voi nu am botezat, fără numai pe Crisp şi pe Gaie,
15. Ca să nu zică cineva că întru numele meu am botezat.
16. Botezat-am şi casa lui Stefana, iar mai mult nu ştiu să fi botezat pe altcineva.
17. Că nu m-au trimis pe mine Hristos să botez, ci să binevestesc, nu întru înţelepciunea cuvântului, ca să nu se facă înzadarnică Crucea lui Hristos.
18. Pentru că cuvântul Crucii celor peritori nebunie este, dar nouă celor ce ne mântuim, puterea lui Dumnezeu este.
19. Că scris este: Pierde-voiu înţelepciunea înţelepţilor şi ştiinţa celor ştiutori o voiu lepăda.
20. Unde este înţeleptul? Unde este cărturarul? Unde este întrebătorul veacului acestuia? Au nu a făcut nebună Dumnezeu înţelepciunea lumii acesteia?
21. Că de vreme ce întru înţelepciunea lui Dumnezeu nu a cunoscut lumea prin înţelepciune pe Dumnezeu, bine au voit Dumnezeu prin nebunia propoveduirii a mântui pe cei ce cred;
22. Pentru că şi Iudeii semn cer şi Ellinii înţelepciune caută,
23. Dar noi propoveduim pe Hristos cel răstignit, Iudeilor sminteală, iar Ellinilor nebunie;
24. Însă celor chemaţi, Iudeilor şi Ellinilor, pe Hristos puterea lui Dumnezeu şi înţelepciunea lui Dumnezeu.
25. Că ce este nebun al lui Dumnezeu, mai înţelept decât oamenii este, şi ce este slab al lui Dumnezeu, mai tare decât oamenii este.
26. Că vedeţi chemarea voastră, fraţilor, că nu sânt mulţi înţelepţi după trup, nu sânt mulţi puternici, nu sânt mulţi de bun neam;
27. Ci cele nebune ale lumii au ales Dumnezeu, ca pe cei înţelepţi să ruşineze, şi cele slabe ale lumii au ales Dumnezeu, ca să ruşineze pe cele tari;
28. Şi cele de neam prost ale lumii şi nebăgate în seamă au ales Dumnezeu, şi cele ce nu sânt, ca pe cele ce sânt să strice,
29. Ca să nu se laude tot trupul înaintea lui.
30. Şi dintru dânsul voi sânteţi întru Hristos Iisus, carele s-au făcut nouă înţelepciune de la Dumnezeu, şi dreptate şi sfinţire şi izbăvire,
31. Ca precum este scris: Cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

CAP. 2

Propoveduirea Evangheliei nu stă în măiestria cuvintelor, nici în înţelepciune lumească, ci în înţelepciunea cea după Dumnezeu.

Şi eu venind la voi, fraţilor, venit-am nu întru înălţarea cuvântului şi a înţelepciunii, vestind vouă mărturia lui Dumnezeu.
2. Că nu am judecat a şti ceva întru voi, fără numai pe Iisus Hristos, şi pe acesta răstignit.
3. Şi eu întru slăbiciune şi întru frică

şi întru cutremur mare am fost la voi,
4. Şi cuvântul meu şi propoveduirea mea nu era întru cuvinte îndemnătoare ale înţelepciunii omeneşti, ci întru arătarea Duhului şi a puterii,
5. Ca credinţa voastră să nu fie întru înţelepciunea oamenilor, ci întru puterea lui Dumnezeu.
6. Dară înţelepciune grăim întru cei desăvârşit, însă înţelepciune nu a veacului acestuia, nici a domnilor veacului acestuia, cari sânt pieritori;
7. Ci grăim înţelepciunea lui Dumnezeu întru taină, cea ascunsă, carea o au rânduit Dumnezeu mai înainte de veci spre slava noastră,
8. Carea nimenea din domnii veacului acestuia o a cunoscut; că de o ar fi cunoscut, nu ar fi răstignit pe Domnul slavei.
9. Ci precum este scris: Cele ce ochiul nu a văzut, nici urechea a auzit, nici la inima omului s-au suit, acestea au gătit Dumnezeu celor ce iubesc pe dânsul.
10. Dară nouă ne-au descoperit Dumnezeu prin Duhul său; că Duhul toate le cearcă, şi adâncurile lui Dumnezeu.
11. Că cine ştie din oameni ale omului, fără numai duhul omului care este într-însul? Aşa şi ale lui Dumnezeu nimenea le ştie, fără numai Duhul lui Dumnezeu.
12. Însă noi nu am luat duhul lumii, ci duhul cel din Dumnezeu, ca să ştim cele ce sânt de la Dumnezeu dăruite nouă;
13. Carile şi grăim, nu întru cuvinte învăţate ale înţelepciunii omeneşti, ci întru cele învăţate ale Duhului Sfânt, cele duhovniceşti cu cele duhovniceşti asemănându-le.
14. Însă omul cel sufletesc nu primeşte cele ce sânt ale Duhului lui Dumnezeu; că nebunie sânt lui şi nu le poate înţelege, căci duhovniceşte se judecă.
15. Dar cel duhovnicesc le judecă toate, dară el de nimeni nu se judecă.
16. Că cine a cunoscut gândul Domnului, ca să-l înveţe pe el? Dară noi avem mintea lui Hristos.

CAP. 3

Apostolul a propovăduit corintenilor potrivit înţelegerii lor. Hristos este temelia credinţei. Cei ce zidesc pe această temelie bine sau rău, se vor vădi în ziua judecăţii. Creştinii sânt Biserica lui Dumnezeu.

Şi eu, fraţilor, nu am putut grăi vouă ca celor duhovniceşti, ci ca celor trupeşti, ca unor prunci întru Hristos.
2. Cu lapte pe voi am hrănit, iar nu cu bucate; că încă nu puteţi; ci încă nici acum nu puteţi,
3. Că încă trupeşti sânteţi; căci când este întru voi râvnă şi prigonire şi împerecheri, au nu sânteţi trupeşti, şi au nu după om umblaţi?
4. Căci când zice cineva: Eu sânt al lui Pavel, şi altul: Eu sânt al lui Apollo, au nu sânteţi trupeşti?
5. Cine dar este Pavel, şi cine este Apollo, fără numai slujitori prin cari aţi crezut, fiecăruia precum Domnul i-au dat?
6. Eu am sădit, Apollo a udat, dar Dumnezeu au făcut creşterea;
7. Pentru aceea nici cel ce sădeşte nu este ceva, nici cel ce udă, ci Dumnezeu cel ce dă creşterea.
8. Iar cel ce sădeşte şi cel ce udă una sânt, şi fiecare va lua plata sa după osteneala sa;
9. Pentru că ai lui Dumnezeu împreună-lucrători sântem, a lui Dumnezeu arătură, a lui Dumnezeu zidire sânteţi.
10. După harul lui Dumnezeu care este dat mie, ca un înţelept maimare-meşter temelie am pus, dar altul zideşte. Însă fiecare să socotească cum zideşte.
11. Că altă temelie nimenea poate să puie, afară de ceea ce este pusă, care este Iisus Hristos.
12. Iar de zideşte cineva pe această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemne, fân, trestie,
13. Al fieştecăruia lucru arătat va fi, că ziua îl va arăta, pentru că cu foc se va descoperi; şi al fieştecăruia lucru în ce chip va fi, focul îl va lămuri.
14. Şi al căruia lucru va rămânea carele a zidit, plată va lua;
15. Iar al căruia lucru va arde, se va

păgubi, dar el însuşi se va mântui, însă aşa ca prin foc.
16. Au nu ştiţi că sânteţi casa lui Dumnezeu, şi Duhul lui Dumnezeu locuieşte întru voi?
17. De va strica cineva casa lui Dumnezeu, strica-l-va pe acela Dumnezeu; căci casa lui Dumnezeu sfântă este, cari sânteţi voi.
18. Nimenea pe sine să se înşele. De i se pare cuiva între voi că este înţelept în veacul acesta, nebun să se facă, ca să fie înţelept.
19. Pentru că înţelepciunea lumii acesteia nebunie este la Dumnezeu. Că scris este: El prinde pe cei înţelepţi întru priceperea lor.
20. Şi iarăşi: Domnul cunoaşte gândurile înţelepţilor că sânt deşarte.
21. Drept aceea, nimenea să se laude întru oameni, că toate ale voastre sânt:
22. Ori Pavel, ori Apollo, ori Kifa, ori lumea, ori viaţa, ori moartea, ori acestea de acum, ori cele viitoare; toate ale voastre sânt,
23. Dară voi ai lui Hristos, iar Hristos al lui Dumnezeu.

CAP. 4

Vrednicia apostolească. Necuviinţa împerecherilor. Smerenia şi răbdarea Apostolilor. Lauda lui Timothei.

Aşa pe noi să socotească omul ca pe nişte slugi ale lui Hristos şi ispravnici tainelor lui Dumnezeu.
2. Iar ceea ce se caută mai mult la ispravnici este ca credincios să se afle cineva.
3. Dar mie prea puţin îmi este ca să mă judec de către voi, sau de ziua omenească; ci nici însumi pe mine judec.
4. Pentru că nimic pe mine nu mă ştiu vinovat; ci nu întru aceasta m’am îndreptăţit; dar cela ce judecă pe mine Domnul este.
5. Drept aceea mai înainte de vreme nimic nu judecaţi, până ce va veni Domnul, carele va şi lumina cele ascunse ale întunerecului şi va arăta sfaturile inimilor; şi atunci lauda va fi fiecăruia de la Dumnezeu.
6. Şi acestea fraţilor le-am închipuit întru mine şi întru Apollo pentru voi, ca întru noi să vă învăţaţi ca nu mai mult decât ce este scris să gândiţi, ca să nu vă mândriţi unul pentru altul împotriva celuilalt.
7. Că cine te alege pe tine? Şi ce ai care nu ai luat? Iar dacă şi ai luat, ce te lauzi ca şi cum n’ai fi luat?
8. Iată sătuli sânteţi, iată v’aţi îmbogăţit, fără de noi aţi împărăţit; şi o, de aţi împărăţi, ca şi noi împreună cu voi să împărăţim.
9. Că mi se pare că Dumnezeu pe noi apostolii cei mai de apoi ne-au arătat, ca pe nişte rânduiţi spre moarte, pentru că privealã ne-am făcut lumii şi îngerilor şi oamenilor.
10. Noi nebuni sântem pentru Hristos, dară voi înţelepţi întru Hristos; noi slabi, dar voi tari; voi slăviţi, dar noi necinstiţi.
11. Până în ceasul de acum şi flămânzim şi însetoşăm, şi sântem goli, şi pătimim, şi nu sântem aşezaţi,
12. Şi ostenim lucrând cu mâinile noastre; ocărâţi fiind, grăim de bine; izgoniţi fiind, răbdăm;
13. Huliţi fiind, mângâiem; ca nişte gunoiu ne-am făcut lumii, tuturor lepădătură sântem până acum.
14. Nu înfruntându-vă pe voi scriu acestea, ci ca pe nişte fii ai mei iubiţi învăţându-vă.
15. Că de aţi avea zece mii de dascăli întru Hristos, dar nu mulţi părinţi, că întru Hristos Iisus prin evanghelie eu v’am născut pe voi.
16. Rogu-vă dar pe voi, fiţi mie următori.
17. Pentru aceasta am trimis la voi pe Timothei, care este al meu copil iubit şi credincios întru Domnul, carele va aduce vouă aminte căile mele cele ce sânt întru Hristos, precum pretutindenea întru toată biserica învăţ.
18. Că nevenind eu la voi, s-au semeţit unii.
19. Ci voiu veni curând la voi, de va vrea Domnul, şi voiu cunoaşte, nu cuvântul celor ce s-au semeţit, ci puterea;
20. Că nu este în cuvânt împărăţia lui Dumnezeu, ci întru putere.
21. Ce voiţi? Cu toiag să viu către voi, sau cu dragoste şi cu duhul blândeţei?

CAP. 5

Mustrări împotriva celor desfrânaţi.

Cu adevărat se aude între voi curvie, şi curvie ca aceea carea nici între păgâni nu se numeşte, ca să aibă cineva pe muierea tatălui său.
2. Şi voi v'aţi semeţit, şi nu mai bine aţi plâns, ca să se ridice din mijlocul vostru cel ce a făcut fapta aceasta.
3. Eu dar nefiind la voi cu trupul, iar cu duhul fiind de faţă acolo, iată am judecat ca şi cum aş fi de faţă, pe cel ce a făcut aceasta aşa:
4. Întru numele Domnului nostru Iisus Hristos adunându-vă voi şi duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos,
5. Să daţi pe unul ca acela satanei spre pierirea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus.
6. Nu este bună lauda voastră. Au nu ştiţi că puţin aluat toată frământătura dospeşte?
7. Curăţiţi dar aluatul cel vechiu, ca să fiţi frământătură nouă, precum sânteţi fără de aluat. Că paştele noastre Hristos pentru noi s-au jertfit.
8. Pentru aceea să prăznuim, nu întru aluatul cel vechiu, nici întru aluatul răutăţii şi al vicleşugului, ci întru azimele curăţiei şi ale adevărului.
9. Scris-am vouă în epistolie să nu vă amestecaţi cu curvarii;
10. Şi cu adevărat, nu cu curvarii lumii acesteia, sau cu lacomii, sau cu răpitorii, sau cu slujitorii idolilor, că altmintrele ar fi trebuit să ieşiţi din lumea aceasta.
11. Dar acum am scris vouă să nu vă amestecaţi dacă vreunul, numindu-se frate, va fi curvar, sau lacom, sau slujitor idolilor, sau ocărâtor, sau beţiv, sau răpitor; cu unul ca acesta nici să mâncaţi.
12. Că ce îmi este mie a judeca pe cei din afară? Au nu pe cei din lăuntru voi îi judecaţi?
13. Iar pe cei din afară Domnul va judeca. Deci scoateţi afară pe cel viclean dintre voi înşivă.

CAP. 6.

A nu se judeca înaintea celor necredincioşi. Sfaturi împotriva desfrânării.

Au doară îndrăzneşte cineva din voi, având vreo pâră împotriva altuia a se judeca la cei nedrepţi şi nu la cei sfinţi?
2. Au nu ştiţi că sfinţii vor să judece lumea? Şi de se va judeca lumea prin voi, nevrednici sânteţi de judecăţi mai mici?
3. Au nu ştiţi că pe îngeri vom să judecăm? Cu cât mai vârtos cele lumeşti?
4. Deci de aveţi judecăţi lumeşti, pe cei nebăgaţi în seamă întru adunare să-i puneţi să judece.
5. Şi aceasta ca să vă ruşinaţi zic vouă. Aşa, nu este între voi înţelept nici unul, care să poată judeca între fratele său?
6. Ci frate cu frate se judecă, şi aceasta la necredincioşi.
7. Deci dar cu adevărat păcat este vouă, căci judecăţi aveţi între voi. Pentru ce mai bine nu suferiţi strâmbătatea? Pentru ce mai bine nu răbdaţi paguba?
8. Ci voi înşivă faceţi strâmbătate, şi aduceţi pagubă, şi mai vârtos fraţilor.
9. Au nu ştiţi că nedrepţii împărăţia lui Dumnezeu nu o vor moşteni? Nu vă înşelaţi; nici curvarii, nici slujitorii idolilor, nici preacurvarii, nici malachii, nici sodomnenii,
10. Nici furii, nici lacomii, nici beţivii, nici ocărâtorii, nici răpitorii, împărăţia lui Dumnezeu nu o vor moşteni.
11. Şi acestea unii aţi fost; ci v'aţi spălat, ci v'aţi sfinţit, ci v'aţi îndreptăţit întru numele Domnului Iisus şi întru Duhul Dumnezeului nostru.
12. Toate îmi sânt slobode, dar nu toate îmi sânt de folos; toate îmi sânt slobode, ci eu nu voiu să fiu biruit de ceva.
13. Bucatele pântecelui şi pântecele bucatelor; iar Dumnezeu şi pe acela şi pe acelea va strica. Iar trupul nu curviei, ci Domnului; şi Domnul trupului.
14. Iar Dumnezeu şi pe Domnul l-au sculat, şi pe noi ne va scula cu puterea sa.
15. Dar nu ştiţi că trupurile voastre sânt mădulările lui Hristos? Deci dar

pe mădulările lui Hristos le voiu face mădulări ale curvei? Să nu fie.
16. Au nu ştiţi că cel ce se lipeşte de curvă un trup este? Că vor fi, zice, amândoi un trup.
17. Iar cel ce se lipeşte de Domnul, un duh este.
18. Fugiţi de curvie. Că tot păcatul carele va face omul, afară de trup este; dar cel ce curveşte, într'al său trup păcătuieşte.
19. Au nu ştiţi că trupul vostru este lăcaş Duhului Sfânt ce locuieşte întru voi, pe carele aveţi de la Dumnezeu, şi nu sânteţi ai voştri?
20. Că sânteţi cumpăraţi cu preţ; proslăviţi dar pe Dumnezeu în trupul vostru şi întru duhul vostru, carile sânt ale lui Dumnezeu.

CAP. 7
Despre căsătorie, neînsurare şi văduvie.

Iar pentru carile mi-aţi scris, bine este omului de muiere să nu se atingă;
2. Dar pentru curvie, fiecare să-şi aibă femeia sa, şi fiecare femeie să-şi aibă bărbatul său.
3. Bărbatul datornica dragoste să dea femeii; aşijderea şi femeia bărbatului.
4. Femeia trupul său nu îşi stăpâneşte, ci bărbatul; aşijderea şi bărbatul trupul său nu îşi stăpâneşte, ci femeia.
5. Să nu opriţi datoria unul altuia, fără numai din buna voinţă, la o vreme, ca să vă îndeletniciţi în post şi rugăciune; şi iarăşi vă împreunaţi, ca să nu ispitească pe voi satana pentru neînfrânarea voastră.
6. Şi aceasta o zic după sfat, iar nu după poruncă.
7. Că voiesc ca toţi oamenii să fie precum şi eu; ci fiecare are darul său de la Dumnezeu, unul aşa, iar altul într'alt chip.
8. Dar zic celor necăsătoriţi şi văduvelor: bine este lor de vor rămânea precum şi eu.
9. Iar de nu se vor putea ţinea, să se căsătorească, că mai bine este să se căsătorească decât să arză.
10. Iar celor căsătoriţi le poruncesc, nu eu, ci Domnul: femeia de bărbat să nu se despărţă.
11. Iar de se va despărţi, să nu se mărite, sau să se împace cu bărbatul său; şi bărbatul pe femeie să nu o lase.
12. Iar celorlalţi eu zic, nu Domnul; de are vreun frate femeia necredincioasă, şi ea va voi să vieţuiască cu el, să nu o lase pe ea.
13. Şi femeia de are bărbat necredincios, şi acela va voi să vieţuiască cu dânsa, să nu-l lase pe el.
14. Pentru că se sfinţeşte bărbatul necredincios prin femeia credincioasă, şi se sfinţeşte femeia necredincioasă prin bărbatul credincios; că într'alt chip feciorii voştri necuraţi ar fi, dar acum sfinţi sânt.
15. Iar de se desparte cel necredincios, despărţă-se. Că nu este robit fratele sau sora într-unele ca acestea; că spre pace au chemat pe noi Dumnezeu.
16. Că ce ştii, femeie, de-ţi vei mântui bărbatul? Sau ce ştii, bărbate, de-ţi vei mântui femeia?
17. Însă fiecăruia precum i-au împărţit Dumnezeu, şi fiecare precum l-au chemat Domnul, aşa să umble. Şi aşa întru toate bisericile rânduiesc.
18. De este cineva chemat fiind tăiat împrejur, să nu poftească netăiere împrejur. Întru netăiere împrejur cineva s-a chemat? Să nu se taie împrejur.
19. Tăierea împrejur nimic este, şi netăierea împrejur nimic este, ci paza poruncilor lui Dumnezeu.
20. Fiecare întru chemarea întru carea s-a chemat, întru aceea să rămâie.
21. Rob eşti chemat? Nu te griji; ci de şi poţi să fii slobod, mai mult te supune.
22. Că cel ce este chemat întru Domnul rob, slobod Domnului este; aşijderea şi cel ce este chemat slobod, rob este lui Hristos.
23. Cu preţ sânteţi cumpăraţi; nu vă faceţi robi oamenilor.
24. Fiecare întru ce este chemat, fraţilor, întru aceea să rămâie înaintea lui Dumnezeu.
25. Iar pentru fecioare porunca

Domnului nu am; iar sfat dau, ca un miluit de la Domnul, a fi credincios.
26. Socotesc dar că acest lucru este bun pentru această de acum nevoie, că bine este omului aşa a fi.
27. Legatu-te-ai cu femeie? Nu căuta dezlegare. Dezlegatu-te-ai de femeie? Nu căuta muiere.
28. Iar de te-ai şi însurat, nu ai greşit, şi de s-a măritat fecioara, nu a greşit. Dar necaz în trup vor avea unii ca aceştia; iar eu vă cruţ pe voi.
29. Iar aceasta zic, fraţilor, că vremea de acum scurtă este; că şi cei ce au femei să fie ca şi cum nu ar avea,
30. Şi cei ce plâng, ca şi cum nu ar plânge, şi cei ce se bucură ca şi cum nu s-ar bucura, şi cei ce cumpără ca şi cum nu ar stăpâni,
31. Şi cei ce se folosesc cu lumea aceasta, ca şi cum nu s-ar folosi; că trece chipul lumii acesteia.
32. Şi voiesc ca voi fără de grijă să fiţi. Cel neînsurat grijeşte de ale Domnului, cum va plăcea Domnului;
33. Iar cel ce s-a însurat grijeşte de ale lumii, cum va plăcea femeii.
34. Se deosebeşte muierea şi fecioara. Cea nemăritată se grijeşte de ale Domnului, cum va plăcea Domnului, ca să fie sfântă şi cu trupul şi cu sufletul; iar cea măritată se grijeşte de cele ale lumii, cum va plăcea bărbatului.
35. Şi aceasta spre al vostru folos zic; nu ca să pun vouă cursă, ci spre bună cuviinţă, şi apropiere de Domnul fără sminteală.
36. Iar de i se pare cuiva că i se va face o necinste pentru fecioara sa, dacă îi trec tinereţele, şi aşa trebuie a se face, ce voieşte facă, nu greşeşte; mărite-se.
37. Iar carele stă întemeiat în inimă, neavând nevoie, şi are stăpânire peste a sa voie, şi aceasta a judecat întru inima sa, a păzi pe fecioara sa, bine face.
38. Deci dar şi cel ce mărită pe fecioara sa, bine face; iar cel ce nu o mărită mai bine face.
39. Femeia legată este de lege în câtă vreme trăieşte bărbatul ei; iar dacă va adormi bărbatul ei, slobodă este după carele va vrea să se mărite; numai întru Domnul.
40. Dar mai fericită este de va rămânea aşa, după sfatul meu; că mi se pare, că şi eu am Duhul lui Dumnezeu.

CAP. 8

Poveţe pentru mâncarea jertfelor idoleşti

Iar pentru cele ce se jertfesc idolilor, ştim că toţi avem cunoştinţă. Însă cunoştinţa face semeţ, iar dragostea zideşte.
2. Iar de i se pare cuiva că ştie ceva, încă nimic n’a cunoscut precum se cade a cunoaşte.
3. Iar de iubeşte cineva pe Dumnezeu, acela cunoscut este de Dânsul.
4. Iar pentru mâncarea jertfelor idoleşti, ştim că idolul nimic este în lume, şi cum că nu este alt Dumnezeu fără numai unul.
5. Pentru că deşi sânt cari se zic dumnezei ori în cer ori pe pământ, precum sânt dumnezei mulţi şi domni mulţi,
6. Ci nouă un Dumnezeu este, Tatăl, dintru care sânt toate, şi noi întru dânsul; şi unul Domn Iisus Hristos, prin care sânt toate şi noi printr-însul.
7. Ci nu este întru toţi cunoştinţa; iar oarecarii cu ştiinţa idolului de până acum ca o jertfă idolească mănâncă, şi cunoştinţa cugetului lor fiind slabă se spurcă.
8. Dar mâncarea nu ne va pune pe noi înaintea lui Dumnezeu; că nici de vom mânca ne prisoseşte, nici de nu vom mânca ne lipseşte.
9. Ci vedeţi ca nu cumva slobozenia voastră aceasta să fie sminteală celor neputincioşi.
10. Că de te va vedea cineva pe tine cel ce ai cunoştinţă şezând în capiştea idolilor, au nu ştiinţa lui slabă fiind, se va întări ca să mănânce jertfele idoleşti.
11. Şi va pieri fratele tău cel neputincios pentru cunoştinţa ta, pentru carele Hristos a murit.
12. Şi aşa, greşind împotriva fraţilor şi bătând ştiinţa lor cea neputincioasă, împotriva lui Hristos greşiţi.

13. Pentru aceea, dacă face sminteală fratelui meu, nu voiu mânca carne în veac, ca să nu fac sminteală fratelui meu.

CAP. 9.

Slobozenia dată Apostolilor de la Dumnezeu şi înfrânarea lor cea de voie. Viaţa noastră se aseamănă cu întrecerea la alergări.

Au nu sânt apostol? Au nu sânt slobod? Au nu pe Iisus Hristos Domnul nostru l-am văzut? Au nu lucrul meu voi sânteţi întru Domnul?
2. De nu sânt apostol altora, dar vouă sânt; că pecetea apostoliei mele voi sânteţi întru Domnul.
3. Răspunsul meu la cei ce mă cercetează pe mine acesta este:
4. Au nu avem putere a mânca şi a bea?
5. Au nu avem putere pe o soră femeie a purta ca şi ceilalţi apostoli, şi fraţii Domnului, şi Kifa?
6. Au numai eu singur şi Varnava nu avem putere a nu lucra?
7. Cine slujeşte în oaste vreodată cu leafa sa? Sau cine sădeşte vie, şi roada ei nu mănâncă? Sau cine paşte turmă, şi din laptele ei nu mănâncă?
8. Au doară după om acestea grăiesc? Au nu şi legea acestea zice?
9. Că în legea lui Moisi scris este: Să nu legi gura boului ce treieră. Au doară de boi se îngrijeşte Dumnezeu?
10. Au doară pentru noi cu adevărat zice? Că pentru noi s-a scris că întru nădejde, cel ce ară, dator este să are, şi cel ce treieră întru nădejde, de nădejdea sa trebuie să aibă parte.
11. Dacă am semănat noi vouă cele duhovniceşti, au mare lucru este de vom secera noi ale voastre cele trupeşti?
12. Dacă au parte alţii de puterea voastră, au nu mai vârtos noi? Ci nu am făcut după puterea aceasta, ci toate le răbdăm, ca să nu dăm vreo zăticnire evangheliei lui Hristos.
13. Au nu ştiţi că cei ce lucrează cele sfinte, din biserică mănâncă? Şi cari slujesc altarului, cu altarul se împărtăşesc?
14. Aşa şi Domnul au rânduit celor ce propoveduiesc evanghelia, din evanghelie să trăiască.
15. Iar eu nici una din acestea n’am făcut; şi nu am scris acestea, ca aşa să se facă către mine; că mai bine îmi este a muri, decât lauda mea să o facă cineva înzadarnică.
16. Că de binevestesc, nu îmi este mie laudă; că nevoie îmi zace asupra; iar amar mie este de nu voiu binevesti!
17. Că de fac aceasta de voie, plată am; iar dacă de silă, dregătorie îmi este mie încredinţată.
18. Care dar este plata mea? Ca binevestind, fără de plată să pun evanghelia lui Hristos, ca să nu fac eu după puterea mea cum nu se cade întru bunavestire
19. Că slobod fiind de toate, tuturor m’am făcut rob, ca pe cei mai mulţi să dobândesc.
20. Şi m’am făcut Iudeilor ca un Iudeu, ca pe Iudei să dobândesc; celor de supt lege ca un supus legii, nefiind supt lege, ca pe cei de supt lege să dobândesc;
21. Celor fără de lege ca un fără de lege, nefiind fără de lege lui Dumnezeu, ci întru lege lui Hristos, ca să dobândesc pe cei fără de lege.
22. Făcutu-m’am celor neputincioşi ca un neputincios, ca pe cei neputincioşi să dobândesc; tuturor toate m’am făcut, ca oricum pe vreunii să mântuiesc.
23. Şi aceasta fac pentru evanghelie, ca împreună părtaş ei să mă fac.
24. Au nu ştiţi că cei ce aleargă în locul de privealã, toţi adecă aleargă, dar unul ia darul? Aşa să alergaţi ca să apucaţi.
25. Iar tot cel ce se nevoieşte, de toate se înfrânează. Şi aceia adecă ca să ia cunună stricăcioasă, iar noi nestricăcioasă.
26. Eu drept aceea aşa alerg, nu ca şi cum nu aş şti; aşa dau războiu, nu ca şi cum aş fi bătând văzduhul;
27. Ci îmi chinuiesc trupul meu, şi îl supun robiei, ca nu cumva altora propoveduind, însumi să mă fac netrebnic.

CAP. 10.

Sfaturi pentru ferirea de îmbuibări şi desfrânări; dete ca pildă pe Iudeii

ieşiţi din Eghipet.

Şi nu voiesc ca să nu ştiţi voi, fraţilor, că părinţii noştri toţi supt nor au fost şi toţi prin mare au trecut,
2. Şi toţi prin Moisi s-au botezat în nor şi în mare,
3. Şi toţi aceeaşi mâncare duhovnicească au mâncat,
4. Şi toţi aceeaşi băutură duhovnicească au băut; că beau din Piatra cea duhovnicească carea urma, iar Piatra era Hristos.
5. Ci întru cei mai mulţi dintru ei nu au binevoit Dumnezeu, că au căzut în pustie.
6. Şi aceste pilde s-au făcut nouă, ca să nu fim noi poftitori de rele, precum aceia au poftit.
7. Nici slujitori idolilor să vă faceţi, precum unii dintre dânşii; precum este scris: Şezut-a norodul de a mâncat şi a băut şi s-a sculat de a jucat.
8. Nici să curvim, precum unii dintre dânşii au curvit, şi au căzut într-o zi douăzeci şi trei de mii.
9. Nici să ispitim pe Hristos, precum şi unii dintre dânşii au ispitit, şi de şerpi au pierit.
10. Nici să cârtiţi, precum şi unii dintre dânşii au cârtit, şi s-au pierdut de pierzătorul.
11. Şi aceste toate pilde s-au întâmplat lor, dar s-au scris spre a noastră învăţătură, la carii sfârşiturile veacurilor au ajuns.
12. Pentru aceea, celui ce i se pare că stă, să ia aminte să nu cază.
13. Ispită pe voi nu v’a ajuns, fără numai omenească, iar credincios este Dumnezeu, carele nu va lăsa pe voi să vă ispitiţi mai mult decât puteţi; ci împreună cu ispita va face şi sfârşitul, ca să o puteţi suferi.
14. Pentru aceea, iubiţii mei, fugiţi de slujirea idolilor.
15. Ca celor înţelepţi grăiesc, judecaţi voi ceea ce grăiesc.
16. Paharul binecuvântării carele binecuvântăm, au nu este împărtăşirea sângelui lui Hristos? Pâinea carea frângem, au nu împărtăşirea trupului lui Hristos este?
17. Căci o pâine, un trup cei mulţi sântem; că toţi dintr-o pâine ne împărtăşim.
18. Vedeţi pe Israil după trup; au nu cei ce mănâncă jertfele părtaşi altarului sânt?
19. Deci ce zic eu? Că doară idolul este ceva, sau ce se jertfeşte idolului este ceva?
20. Ci eu zic că cele ce jertfesc neamurile, dracilor jertfesc şi nu lui Dumnezeu; nu voiesc dar ca să vă faceţi voi părtaşi dracilor.
21. Nu puteţi bea paharul Domnului şi paharul dracilor; nu puteţi fi mesei Domnului părtaşi şi mesei dracilor.
22. Au întărâta-vom pe Domnul spre mânie? Au mai tari decât ei sântem?
23. Toate îmi sânt slobode, ci nu toate îmi folosesc; toate îmi sânt slobode, ci nu toate zidesc.
24. Nimeni al său să nu caute, ci fiecare al altuia.
25. Tot ce se vinde în măcelărie să mâncaţi, nimic cercetând pentru ştiinţă;
26. Că al Domnului este pământul şi plinirea lui.
27. Şi de vă cheamă pe voi cineva din cei necredincioşi şi voiţi să mergeţi, tot ce se pune înaintea voastră să mâncaţi, nimic cercetând pentru ştiinţă.
28. Iar de va zice vouă cineva: aceasta este jertfă idolilor, să nu mâncaţi, pentru acela ce v’a spus şi pentru ştiinţă; că al Domnului este pământul şi plinirea lui.
29. Iar ştiinţa, zic, nu a ta, ci a celuilalt; că pentru ce slobozenia mea se judecă de altă ştiinţă?
30. Dacă mă împărtăşesc eu prin har, pentru ce mă hulesc, de carele eu mulţămesc?
31. Deci ori de mâncaţi, ori de beţi, ori altceva de faceţi, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceţi.
32. Fără de sminteală fiţi, şi Iudeilor şi Ellinilor şi bisericii lui Dumnezeu.
33. Precum şi eu întru toate tuturor plac, necăutând folosul meu, ci al celor mulţi, ca să se mântuiască.

CAP. 11

Cum trebuie a se ruga şi a prooroci bărbaţii şi femeile, şi rânduiala ce au a păzi la mesele de obşte. Sf. Euharistie.

Următori fiţi mie, precum şi eu lui Hristos.
2. Dar vă laud pe voi, fraţilor, că de toate ale mele vă aduceţi aminte şi precum v'am dat vouă, predaniile ţineţi.
3. Şi voiesc să ştiţi voi, că a tot bărbatul capul este Hristos, iar capul femeii este bărbatul; iar capul lui Hristos este Dumnezeu.
4. Tot bărbatul rugându-se sau proorocind cu capul acoperit, îşi ruşinează capul lui,
5. Iar toată femeia rugându-se sau proorocind cu capul dezvelit, îşi ruşinează capul ei, că tot una este ca şi cum ar fi rasă.
6. Că de nu se înveleşte femeia, să se şi tunză; iar de este lucru de ruşine femeii a se tunde sau a se rade, învelească-se.
7. Că bărbatul nu este dator să-şi acopere capul, chipul şi slava lui Dumnezeu fiind, iar muierea slava bărbatului este.
8. Că nu este bărbatul din femeie, ci femeia din bărbat;
9. Că nu s-a zidit bărbatul pentru femeie, ci femeia pentru bărbat.
10. Pentru aceea datoare este femeia să aibă învelitoare în cap, pentru îngeri.
11. Însă nici bărbatul fără femeie, nici femeia fără bărbat, întru Domnul.
12. Că precum este femeia din bărbat, aşa şi bărbatul prin femeie; şi toate de la Dumnezeu.
13. Întru voi înşivă judecaţi; oare cu cuviinţă este, femeia dezvelită să se roage lui Dumnezeu?
14. Au nu şi singură firea vă învaţă pe voi, că bărbatul de îşi lasă părul, necinste lui este?
15. Iar femeia de îşi lasă părul, slavă ei este; de vreme ce părul este dat ei în loc de învelitoare.
16. Iar de se vede că este cineva prigonitor, noi obicei ca acesta nu avem, nici bisericile lui Dumnezeu.
17. Şi aceasta poruncindu-vă nu vă laud, că nu spre mai bine, ci spre mai rău vă adunaţi.
18. Pentru că întâiu când vă adunaţi voi în biserică auz că se fac între voi împerecheri, şi despre o parte crez.
19. Că trebuie să fie şi eresuri între voi, ca cei lămuriţi să se facă arătaţi între voi.
20. Drept aceea, când vă adunaţi voi împreună nu este a mânca cina Domnului;
21. Că fiecare îşi pune cina sa mai înainte spre mâncare; şi unul este flămând, iar altul beat.
22. Au doară nu aveţi case ca să mâncaţi şi să beţi? Sau pe biserica lui Dumnezeu defăimaţi, şi ruşinaţi pe cei lipsiţi? Ce voiu zice vouă? Lăuda-voiu pe voi? Întru aceasta nu vă laud.
23. Că eu am luat de la Domnul, care am şi dat vouă, că Domnul Iisus în noaptea întru carea s-a vândut au luat pâine
24. Şi mulţămind au frânt şi au zis: Luaţi, mâncaţi; acesta este trupul meu care se frânge pentru voi; aceasta să faceţi întru pomenirea mea.
25. Aşijderea şi paharul după cină, zicând: Acest pahar legea cea nouă este întru sângele meu; aceasta să faceţi de câte ori veţi bea, întru pomenirea mea.
26. Că de câte ori veţi mânca pâinea aceasta, şi veţi bea păharul acesta, moartea Domnului vestiţi până când va veni.
27. Drept aceea, oricarele va mânca pâinea aceasta, sau va bea păharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupului şi sângelui Domnului.
28. Ci să se ispitească omul pe sine, şi aşa din pâine să mănânce şi din pahar să bea;
29. Că cel ce mănâncă şi bea cu nevrednicie, judecată luişi mănâncă şi bea, nesocotind trupul Domnului.
30. Pentru aceasta între voi mulţi sânt neputincioşi şi bolnavi, şi dorm mulţi.
31. Că de ne-am fi judecat pe noi singuri, nu ne-am fi osândit;
32. Dar judecându-ne de la Domnul, ne certăm, ca nu cu lumea să ne osândim.
33. Deci dar, fraţii mei, când vă adunaţi să mâncaţi, unul pe altul să aşteptaţi.
34. Iar de flămânzeşte cineva, acasă să mănânce, ca să nu vă adunaţi spre osândă. Iar celelalte când voiu

veni le voiu rândui.

CAP. 12.
Darurile duhovniceşti şi iconomia lor.

Iar pentru cele duhovniceşti, fraţilor, nu voiu să nu ştiţi voi.
2. Că ştiţi când eraţi neamuri, cum vă duceaţi către idolii cei fără de glas, ca şi cum aţi fi fost traşi.
3. Pentru aceea vă arăt vouă, că nimeni cu Duhul lui Dumnezeu grăind nu zice anatema pe Iisus; şi nimeni nu poate numi pe Domnul Iisus, fără numai întru Duhul Sfânt.
4. Şi sânt osebiri darurilor, dar acelaşi Duh.
5. Şi osebiri slujbelor sânt, dar acelaşi Domn.
6. Şi osebiri lucrărilor sânt, dar acelaşi Dumnezeu este care lucrează toate întru toţi.
7. Iar fiecăruia se dă arătarea Duhului spre folos.
8. Că unuia prin Duhul se dă cuvântul înţelepciunii, iar altuia cuvântul cunoştinţei întru acelaşi Duh;
9. Şi unuia credinţa întru acelaşi Duh, iar altuia darurile tămăduirilor întru acelaşi Duh;
10. Unuia lucrarea puterilor, iar altuia proorocie; unuia alegerea duhurilor, altuia feluri de limbi, iar altuia tălmăcirea limbilor;
11. Şi toate acestea le lucrează unul şi acelaşi Duh, împărţind deosebi fiecăruia precum voieşte.
12. Că precum trupul unul este şi mădulări are multe, şi toate mădulările ale unui trup, multe fiind, un trup sântem, aşa şi Hristos.
13. Pentru că printr-un Duh noi toţi într-un trup ne-am botezat, ori Iudeii, ori Ellinii, ori robii, ori cei slobozi; şi toţi într-un Duh ne-am adăpat.
14. Că şi trupul nu este un mădular, ci multe.
15. Că de-ar zice piciorul: Pentru că nu sânt mână, nu sânt din trup, au doară pentru aceea nu este din trup?
16. Şi de-ar zice urechea: Pentru că nu sânt ochiu, nu sânt din trup, au doară pentru aceea nu este din trup?
17. Că de-ar fi tot trupul ochiu, unde ar fi auzul? Şi de-ar fi tot auz, unde ar fi mirosul?
18. Iar acum au pus Dumnezeu mădulările pe unul fiecare dintr-însele în trup, precum au voit.
19. Că de-ar fi toate un mădular, unde ar fi trupul?
20. Iar acum multe mădulări cu adevărat sânt, dar un trup.
21. Şi nu poate ochiul să zică mâinii: Nu am trebuinţă de tine; sau iarăşi capul picioarelor: Nu am trebuinţă de voi;
22. Ci cu mult mai vârtos mădulările trupului carile se socotesc a fi mai slabe, mai trebuincioase sânt,
23. Şi carile ni se par mai necinstite a fi la trup, acestora cinste mai multă dăm, şi cele nesocotite ale noastre mai multă slavă au,
24. Iar cele de cinste ale noastre nu au trebuinţă. Ci Dumnezeu au tocmit trupul, celui mai de jos mai multă cinste dând,
25. Ca să nu fie dezbinare în trup, ci să se grijească mădulările întru sine asemenea unul de altul.
26. Şi ori de pătimeşte un mădular, pătimesc toate mădulările dimpreună; ori de se slăveşte un mădular, împreună se bucură toate mădulările.
27. Dar voi sânteţi trupul lui Hristos, şi mădulări din parte.
28. Şi pe unii au pus Dumnezeu în biserică, întâiu pe apostoli, al doilea pe prooroci, al treilea pe dascăli, după aceea pe puteri, apoi darurile tămăduirilor, ajutorinţele, isprăvniciile, felurile limbilor.
29. Au doară toţi sânt apostoli? Au doară toţi prooroci? Au doară toţi dascăli? Au doară toţi puteri?
30. Au doară toţi au darurile tămăduirilor? Au doară toţi în limbi grăiesc? Au doară toţi tălmăcesc?
31. Ci să râvniţi darurile cele mai bune; şi încă mai înaltă cale vă arăt vouă.

CAP. 13.
Dragostea şi bunătăţile ei.

De aş grăi în limbile omeneşti şi îngereşti, iar dragoste nu am, făcutu-m’am aramă sunătoare şi chimval răsunător.
2. Şi de aş avea proorocie, şi de aş şti

toate tainele şi toată ştiinţa; şi de aş avea toată credinţa, cât să mut şi munţii, iar dragoste nu am, nimic nu sânt.
3. Şi dacă aş împărţi toată avuţia mea, şi de aş da trupul meu să-l arză, şi dragoste nu am, nici un folos nu-mi este.
4. Dragostea îndelung rabdă, se milostiveşte, dragostea nu pismuieşte, dragostea nu se semeţeşte, nu se trufeşte,
5. Nu se poartă cu necuviinţă, nu caută ale sale, nu se întărâtă, nu gândeşte răul,
6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr;
7. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă.
8. Dragostea niciodată nu cade; şi ori proorociile de vor lipsi; ori limbile de vor înceta; ori cunoştinţa de se va strica.
9. Pentru că din parte cunoaştem, şi din parte proorocim.
10. Iar când va veni cea desăvârşit, atunci cea din parte se va strica.
11. Când eram prunc, ca un prunc grăiam, ca un prunc cugetam, ca un prunc gândeam; iar dacă m'am făcut bărbat, am lepădat cele prunceşti.
12. Că vedem acum ca prin oglindă în ghicitură, dar atunci faţă către faţă; acum cunosc din parte, iar atunci voiu cunoaşte precum şi cunoscut sânt.
13. Şi acum rămâne credinţa, nădejdea, dragostea, aceste trei; iar mai mare decât acestea este dragostea.

CAP. 14

Întrebuinţarea darului limbilor şi al proorociei. Femeia să tacă în biserică.

Urmaţi dragostea, şi râvniţi cele duhovniceşti, iar mai vârtos ca să proorociţi.
2. Că cel ce grăieşte în limbă nu oamenilor grăieşte, ci lui Dumnezeu; că nimeni nu-l aude, dar cu duhul grăieşte taine;
3. Dar cela ce prooroceşte oamenilor, grăieşte spre zidire şi îndemnare şi mângâiere.
4. Cela ce grăieşte în limbă pe sine singur se zideşte; dar cela ce prooroceşte, biserica zideşte.
5. Şi voiesc ca voi toţi să grăiţi în limbi, iar mai vârtos să proorociţi; că mai mare este cel ce prooroceşte decât cel ce grăieşte în limbi, fără numai de va tâlmăci, ca biserica zidire să ia.
6. Iar acum, fraţilor, de voiu veni la voi grăind în limbi, ce voiu folosi vouă de nu voiu grăi vouă sau întru descoperire, sau întru cunoştinţă, sau întru proorocie, sau întru învăţătură?
7. Că precum cele neînsufleţite ce dau glas, ori fluier ori alăută, de nu vor da osebire în viersuri, cum se va cunoaşte glasul fluierului sau zicerea alăutei?
8. Că trâmbiţa de va da glas fără de semn, cine se va găti la război?
9. Aşa şi voi, prin limbă de nu veţi da cuvânt cu bună înţelegere, cum se va cunoaşte ceea ce se va grăi? Că veţi fi grăind în văzduh.
10. Atâtea de multe precum se întâmplă sânt în lume felurile glasurilor, şi nici unul dintr-însele este fără de glas;
11. Deci de nu voiu şti puterea glasului, voiu fi celui ce grăieşte varvar, şi cel ce grăieşte va fi mie varvar.
12. Aşa şi voi, de vreme ce sânteţi râvnitori duhurilor, spre zidirea bisericii să căutaţi ca să prisosiţi.
13. Pentru aceea, cel ce grăieşte în limbi să se roage ca să şi tâlmăcească.
14. Pentru că de mă voiu ruga cu limba, duhul meu se roagă, iar mintea mea fără roadă este.
15. Ce este dar? Ruga-mă-voiu cu duhul, ruga-mă-voiu şi cu mintea; cânta-voiu cu duhul, cânta-voiu şi cu mintea.
16. Pentru că de vei binecuvânta cu duhul, cel ce împlineşte locul celui prost cum va zice Amin după mulţămirea ta, de vreme ce nu ştie ce zici?
17. Că tu bine mulţămeşti, dar celălalt nu se zideşte.
18. Mulţămesc Dumnezeului meu că mai mult decât voi toţi grăiesc în limbi;
19. Ci în biserică voiesc cinci cuvinte

a grăi cu mintea mea, ca şi pe alţii să învăţ, decât zece mii de cuvinte în limbă.
20. Fraţilor, nu fiţi prunci cu mintea, ci cu răutatea fiţi prunci, iar cu mintea fiţi desăvârşiţi.
21. În lege scris este că: Într'alte limbi şi cu alte buze voiu grăi norodului acestuia, şi nici aşa nu mă vor asculta pe mine, zice Domnul.
22. Drept aceea limbile spre semn sânt, nu credincioşilor, ci celor necredincioşi, iar proorocia slujeşte nu necredincioşilor, ci celor ce cred.
23. Deci dar de s-ar aduna toată biserica împreună şi toţi ar grăi în limbi, şi ar intra şi cei neînvăţaţi sau necredincioşi, au nu ar zice că sânteţi nebuni?
24. Iar de ar prooroci toţi şi ar intra vreun necredincios sau neînvăţat, se vădeşte de toţi, se judecă de toţi,
25. Şi aşa cele ascunse ale inimii lui arătate se fac, şi aşa căzând pe faţă se va închina lui Dumnezeu zicând că: Cu adevărat Dumnezeu întru voi este.
26. Ce este dar, fraţilor? Când vă adunaţi, fiecare dintru voi psalm are, învăţătură are, limbă are, descoperire are, tâlmăcire are: toate spre zidire să se facă.
27. De grăieşte cineva în limbă, câte doi, sau mai mulţi câte trei, şi pe rând, şi unul să tâlmăcească;
28. Iar de nu va fi tălmăcitor, să tacă în biserică, şi numai lui să-şi grăiască şi lui Dumnezeu.
29. Iar proorocii doi sau trei să grăiască şi ceilalţi să judece;
30. Iar de se va descoperi ceva altuia ce şade, cel dintâiu să tacă.
31. Că puteţi câte unul toţi a prooroci, ca toţi să se înveţe şi toţi să se mângâie.
32. Şi duhurile proorocilor, proorocilor se supun,
33. Că Dumnezeu nu este al turburării, ci al păcii, precum întru toate bisericile sfinţilor.
34. Muierile voastre în biserică să tacă: că nu s-a dat voie lor să grăiască, ci să fie plecate, precum şi legea zice.
35. Iar de voiesc să se înveţe ceva, acasă să întrebe pe bărbaţii lor: că ruşine este muierilor să grăiască în biserică.
36. Au de la voi cuvântul lui Dumnezeu a ieşit, sau numai la voi a ajuns?
37. De i se pare cuiva că este prooroc sau duhovnicesc, să înţeleagă cele ce scriu vouă, că ale Domnului sânt porunci.
38. Iar de nu înţelege cineva, să nu înţeleagă.
39. Deci, fraţilor, râvniţi a prooroci, şi a grăi în limbi să nu opriţi;
40. Toate cu cuviinţă şi după rânduială să se facă.

CAP. 15
Moartea şi învierea lui Hristos. Învierea cea de obşte.

Şi arăt vouă, fraţilor, evanghelia care am binevestit vouă, care aţi şi priimit, întru carea şi staţi,
2. Prin carea vă şi mântuiţi, de o ţineţi cum o am binevestit vouă, fără numai de nu în zadar aţi crezut.
3. Că am dat vouă întâiu, care am şi luat, cum că Hristos au murit pentru păcatele noastre, după scripturi,
4. Şi cum că s-au îngropat şi cum că au înviat a treia zi după scripturi,
5. Şi cum că s-au arătat lui Kífa apoi celor unsprezece;
6. După aceea s-au arătat la mai mulţi decât cinci sute de fraţi deodată, din cari cei mai mulţi sânt până acum, iar unii au şi adormit.
7. După aceea s-au arătat lui Iacov apoi apostolilor tuturor;
8. Iar mai pe urmă decât toţi, ca unui născut fără de vreme, s-au arătat şi mie.
9. Că eu sânt mai micul apostolilor, carele nu sânt vrednic a mă chema apostol, pentru că am gonit biserica lui Dumnezeu.
10. Iar cu harul lui Dumnezeu sânt eu ce sânt; şi harul lui care este întru mine nu a fost înzadarnic; ci mai mult decât toţi aceia m'am ostenit, însă nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine.
11. Deci ori eu ori aceia aşa propoveduim, şi aşa aţi crezut.
12. Iar de vreme ce Hristos se propoveduieşte că s-au sculat din

morţi, cum zic unii între voi că înviere morţilor nu este?
13. Şi de nu este înviere morţilor, nici Hristos dar nu au înviat;
14. Iar dacă nu au înviat Hristos, înzadarnică dar este propoveduirea noastră, înzadarnică dar este şi credinţa voastră.
15. Ne aflăm încă şi martori mincinoşi ai lui Dumnezeu, că am fi mărturisit împotriva lui Dumnezeu că au înviat pe Hristos, pe care nu l-au înviat dacă morţii nu se vor scula.
16. Că de nu se vor scula morţii, nici Hristos nu s-au sculat;
17. Iar dacă Hristos nu s-au sculat, înzadarnică este credinţa voastră, încă sânteţi în păcatele voastre,
18. Încă şi cei ce au adormit întru Hristos, au pierit.
19. Şi de nădăjduim întru Hristos numai în viaţa aceasta, mai ticăloşi decât toţi oamenii sântem.
20. Iar acum Hristos s-au sculat din morţi, începătură celor adormiţi s-au făcut.
21. Că de vreme ce prin om s-a făcut moartea, prin om şi învierea morţilor.
22. Că precum întru Adam toţi mor, aşa întru Hristos toţi vor învia.
23. Şi fiecare întru a sa rânduială: începătura Hristos, după aceea cei ce sânt ai lui Hristos întru venirea lui,
24. Apoi sfârşitul, când va da împărăţia lui Dumnezeu şi Tatălui, când va strica toată domnia şi toată stăpânirea şi puterea.
25. Pentru că se cade lui a împărăţi, până ce va pune pe toţi vrăjmaşii supt picioarele sale.
26. Vrăjmaşul cel mai de pe urmă ce se surpă moartea este:
27. Pentru că toate au supus supt picioarele lui. Iar când zice că toate sânt supuse lui, arătat este că afară de cela ce i-au supus lui toate.
28. Iar dacă se vor supune lui toate, atunci şi însuşi Fiul se va supune celui ce au supus lui toate, ca să fie Dumnezeu toate întru toate.
29. Că ce vor face cei ce se botează pentru cei morţi, dacă nu se vor scula morţii nicidecum? Drept ce se şi botează pentru cei morţi?
30. Pentru ce dar şi noi ne primejduim în tot ceasul?
31. În toate zilele mor, pentru lauda voastră, care am întru Hristos Iisus Domnul nostru.
32. De m’am şi luptat ca un om cu hiarele în Efes, ce folos îmi este dacă morţii nu se vor scula? Să mâncăm şi să bem, că mâine vom muri.
33. Nu vă înşelaţi: strică pe obiceiurile cele bune vorbele cele rele.
34. Treziţi-vă cu dreptate şi nu greşiţi, că unii au necunoştinţa lui Dumnezeu, spre ruşinare vouă grăiesc.
35. Ci va zice cineva: Cum se vor scula morţii? Şi cu ce trup vor veni?
36. Nebune, tu ce sameni, nu înviază de nu va muri;
37. Şi ce sameni, nu trupul carele va să se facă sameni, ci numai grăunţul gol de se întâmplă de grâu sau de altceva din celelalte;
38. Iar Dumnezeu dă lui trup precum voieşte şi fiecărei sământe trupul ei.
39. Nu tot trupul este acelaşi trup, ci altul este trupul oamenilor şi altul trupul dobitoacelor şi altul al peştilor şi altul al pasărilor.
40. Şi sânt trupuri cereşti şi trupuri pământeşti; ci alta este slava celor cereşti şi alta a celor pământeşti.
41. Alta slava soarelui şi alta slava lunii şi alta a stelelor: că stea de stea se osebeşte în slavă.
42. Aşa şi învierea morţilor. Samănă-se întru stricăciune, scula-se-va întru nestricăciune;
43. Samănă-se întru necinste, scula-se-va întru slavă; samănă-se întru slăbiciune, scula-se-va întru putere;
44. Samănă-se trup sufletesc, scula-se-va trup duhovnicesc. Este trup sufletesc, este şi trup duhovnicesc.
45. Că aşa şi scris este: Făcutu-s-a omul cel dintâiu Adám în suflet viu; iar Adám cel de pe urmă în duh de viaţă făcător.
46. Ci nu este întâiu cel duhovnicesc, ci cel sufletesc, apoi cel duhovnicesc.
47. Omul cel dintâiu este din pământ, pământesc, omul cel de al doilea, Domnul din cer.
48. În ce chip este cel pământesc, aşa şi cei pământeşti, şi în ce chip cel ceresc, aşa şi cei cereşti;
49. Şi precum am purtat chipul celui

pământesc, să purtăm şi chipul celui ceresc.
50. Iar aceasta zic, fraţilor, că carne şi sânge împărăţia lui Dumnezeu să moştenească nu pot; nici stricăciunea pe nestricăciune va moşteni.
51. Iată taină vouă zic: că nu toţi vom adormi, dar toţi ne vom schimba,
52. Într-o cirtă, întru clipeala ochiului, întru trâmbiţa cea de apoi; pentru că va trâmbiţa, şi morţii se vor scula nestricaţi, şi noi ne vom schimba.
53. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace întru nestricăciune, şi muritorul acesta să se îmbrace întru nemurire.
54. Iar când se va îmbrăca stricăciosul acesta întru nestricăciune şi muritorul acesta se va îmbrăca întru nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: Înghiţitu-s-a moartea întru biruinţă.
55. Unde îţi este, moarte, boldul? Unde îţi este, iadule, biruinţa ta?
56. Iar boldul morţii păcatul este, iar puterea păcatului legea;
57. Dar lui Dumnezeu mulţămită, care au dat nouă biruinţa prin Domnul nostru Iisus Hristos.
58. Drept aceea, iubiţii mei fraţi, fiţi tari, neclătiţi, sporind întru lucrul Domnului pururea, ştiind că şi osteneala voastră nu este deşartă întru Domnul.

CAP. 16

Adunarea de milostenii pentru săracii din Ierusalím. Laudă lui Timothéi şi închinăciuni.

Iar pentru milostenia carea este pentru sfinţi, precum am rânduit bisericilor Galátiei, aşa şi voi să faceţi.
2. Întru cea una dintru sâmbete fiecare din voi să puie la sine, strângând ce se va îndura, ca nu dacă voiu veni atunci să se facă strânsoarea.
3. Iar după ce voiu veni, pe cari veţi socoti, pe aceia cu cărţi îi voiu trimite să ducă darul vostru în Ierusalim;
4. Şi de va fi cu cuviinţă să merg şi eu, cu mine vor merge.
5. Şi voiu veni la voi când voiu trece prin Makedonía: că prin Makedonía voiu să trec.
6. Şi la voi, de se va întâmpla, mă voiu zăbovi sau voiu şi ierna, ca voi să mă petreceţi oriîncotro voiu merge.
7. Că nu voiesc să vă văz pe voi acum în treacăt, ci am nădejde câtăva vreme să mă zăbovesc la voi, de va îngădui Domnul.
8. Şi voiu rămânea în Efés până la praznicul a cincizeci de zile;
9. Că s-a deschis mie uşă mare şi spre folos, şi protivnici sânt mulţi.
10. Iar de va veni Timothéi, socotiţi să fie fără frică la voi: că lucrul Domnului lucrează ca şi mine;
11. Deci nimeni pe el să nu defaime; ci să-l petreceţi cu pace, ca să vie la mine: că aştept pe el cu fraţii.
12. Iar pentru fratele Apollo, mult l-am rugat ca să vie la voi cu fraţii; şi cu adevărat nu i-a fost voia să vie acum; dar va veni când vreme bună va afla.
13. Privegheaţi, staţi în credinţă, îmbărbătaţi-vă, întăriţi-vă.
14. Toate ale voastre cu dragoste să fie.
15. Şi vă rog pe voi, fraţilor: ştiţi casa lui Stefana, că este pârga Aháiei şi spre slujba sfinţilor s-a rânduit pe sine;
16. Ca şi voi să vă plecaţi la unii ca aceştia şi la tot cel ce împreună lucrează şi se osteneşte.
17. Dar mă bucur de venirea lui Stefana şi a lui Fortunát şi a lui Ahaíc, căci lipsa voastră aceştia o au împlinit;
18. Că au odihnit duhul meu şi al vostru. Să cunoaşteţi dar pe unii ca aceştia.
19. Închină-se vouă bisericile Ásiei. Închină-se vouă întru Domnul mult Akíla şi Priskíla împreună cu biserica cea din casa lor.
20. Închină-se vouă fraţii toţi. Închinaţi-vă unul altuia cu sărutare sfântă.
21. Închinăciunea cu mâna mea, a lui Pável.
22. Cela ce nu iubeşte pe Domnul nostru Iisus Hristos, să fie anathema. Maranátha.

23. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.
24. Dragostea mea cu voi cu toţi întru Hristos Iisus. Amin.

Cea întâiu către corinteni s-a scris de la Fílippi prin Stefana şi Fortunát şi Ahaíc şi Timothéi.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL A DOUA CĂTRE CORINTENI

CAP. 1

Mulţămire pentru ajutorul lui Dumnezeu.

Pavel apostolul lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, şi Timothei fratele, bisericii lui Dumnezeu carea este în Corinth, împreună cu toţi sfinţii cari sânt în toată Ahaia,
2. Har vouă şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos.
3. Bine este cuvântat Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor şi Dumnezeul a toată mângâierea,
4. Cela ce mângâie pe noi întru tot necazul nostru, ca să putem şi noi mângâia pe cei ce sânt întru tot necazul, prin mângâierea cu carea ne mângâiem noi de la Dumnezeu.
5. Că precum prisosesc patimile lui Hristos întru noi, aşa prin Hristos prisoseşte şi mângâierea noastră.
6. Şi ori de pătimim necaz, este pentru a voastră mângâiere şi mântuire, ceea ce se lucrează întru răbdarea acestoraşi patimi, carile şi noi pătimim; ori de ne mângâiem, este pentru a voastră mângâiere şi mântuire.
7. Şi nădejdea noastră este adeverită pentru voi, ştiind, că precum sânteţi părtaşi patimilor noastre, aşa şi mângâierii.
8. Că nu voim să nu ştiţi voi, fraţilor, pentru necazul nostru ce s-a făcut nouă în Asia, că peste măsură am fost îngreuiaţi, şi peste putinţă, cât nu aveam noi nădejde de nici o viaţă;
9. Ci singuri întru noi judecata morţii am avut, ca să nu fim nădăjduindu-ne spre noi, ci întru Dumnezeu cel ce învia morţii;
10. Carele dintru o moarte ca aceasta au izbăvit pe noi şi ne izbăveşte, întru carele nădăjduim că încă ne va mai şi izbăvi,
11. Ajutorând şi voi pentru noi cu rugăciunea, ca despre multe feţe darul cel către noi, prin mulţi să se mulţămească pentru noi.
12. Că lauda noastră aceasta este: mărturisirea cunoştinţeinoastre, că întru dreptate şi întru curăţire dumnezeească, iar nu întru înţelepciune trupească, ci întru harul lui Dumnezeu, am petrecut în lume, şi mai mult la voi.
13. Că nu scriem vouă altele, fără numai cele ce cetiţi sau şi ştiţi; şi am nădejde că şi până în sfârşit veţi cunoaşte,
14. Precum ne-aţi şi cunoscut pe noi din parte, că lauda voastră sântem, precum şi voi a noastră în ziua Domnului Iisus.
15. Şi cu această nădejde voiam mai înainte să viu la voi, ca să aveţi al doilea har,
16. Şi pe la voi să trec în Makedonia, şi iarăşi din Makedonia să viu la voi, şi voi să mă petreceţi în Iudea.
17. Deci aceasta vrând, au doară uşurarea minţii am întrebuinţat? Sau cele ce sfătuiesc, trupeşte le sfătuiesc, ca să fie la mine ce este Aşa aşa, şi ce Nu nu?
18. Iar credincios este Dumnezeu, că cuvântul nostru care a fost către voi nu a fost Aşa şi Nu.
19. Că Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos cel propovăduit întru voi prin noi, prin mine şi prin Siluan şi prin Timothei, nu a fost Aşa şi Nu, ci Aşa întru el a fost.
20. Căci câte sânt făgăduinţele lui Dumnezeu, întru el sânt Aşa; şi întru el Amin, spre slava lui Dumnezeu prin noi.
21. Iar cela ce ne adeverează pe noi împreună cu voi întru Hristos, şi ne-a uns pe noi, Dumnezeu este.
22. Carele au şi pecetluit pe noi şi au dar arvuna Duhului întru inimile noastre.
23. Şi eu martur pe Dumnezeu chem asupra sufletului meu, că cruţând pe

voi, nu am venit până acum în Corinth.
24. Nu că doară avem stăpânire peste credinţa voastră, ci că sântem împreună lucrători bucuriei voastre; că cu credinţa staţi.

CAP. 2.
Dragostea lui Pavel către corinteni. Iertarea celui păcătos. Ostenelile şi roadele propoveduirii sale.

Şi am judecat aceasta întru mine, ca să nu mai vin iarăşi cu întristare la voi.
2. Măcar că de vă şi întristez eu pe voi, dar care este cel ce mă veseleşte pe mine, fără numai cel ce se întristează de la mine?
3. Şi am scris vouă acesta, ca nu dacă voiu veni, să am întristare de cei pentru carii mi se cădea să mă bucur, având nădejde spre voi toţi că bucuria mea a voastră tuturor este.
4. Că din multă scârbă şi necaz al inimii am scris vouă cu multe lacrămi, nu ca să vă întristaţi, ci ca să cunoaşteţi dragostea care am mai mult spre voi.
5. Iar de m'a întristat cineva, nu pe mine a întristat, ci din parte, ca să nu vă îngreuiez, pe toţi pe voi.
6. Că destul este unuia ca acestuia certarea aceasta carea este de către mulţi,
7. Aşa încât dimprotivă mai mult să-i dăruiţi şi să-l mângâiaţi, ca nu cumva pentru mai multă mâhnire să se înghiţă unul ca acela.
8. Pentru aceea vă rog pe voi să întăriţi spre acela dragostea;
9. Că pentru aceasta am şi scris, ca să cunosc cugetul vostru, de sânteţi întru toate ascultători.
10. Iar căruia dăruiţi ceva, şi eu; că şi eu de am dăruit ceva, căruia am dăruit, pentru voi, în faţa lui Hristos,
11. Ca să nu fim cuprinşi de satana; că nu este să nu ştim amăgiturele lui.
12. Şi venind eu în Troada pentru evanghelia lui Hristos, şi uşă mare deschisă fiind mie prin Domnul,
13. Nu am avut odihnă cu duhul meu, neaflând pe Tit fratele meu, ci lăsând pe dânşii am mers în Makedonia.
14. Dar mulţămită lui Dumnezeu, celui ce face pe noi pururea biruitori întru Hristos şi arată mireazma cunoştinţei sale prin noi în tot locul;
15. Că a lui Hristos bună mireazmă sântem lui Dumnezeu întru cei ce se mântuiesc şi întru cei ce pier;
16. Unora adecă mireazmă a morţii spre moarte, iar altora mireazmă a vieţii spre viaţă. Şi spre acestea cine este vrednic?
17. Pentru că nu sântem ca cei mulţi carii amestecă cuvântul lui Dumnezeu, ci ca din curăţie, ci ca de la Dumnezeu înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim.

CAP. 3.
Pavel nu are trebuinţă de lauda oamenilor, îndestulându-se cu rodul propoveduirii. Slujitorii Testamentului nou şi ai Duhului sânt mai presus de ai Testamentului vechiu şi ai slavei. Jidovii în cetirea legii aveau încă umbrire, ce se şterge prin credinţa în Hristos.

Au doară începem iarăşi pe noi a ne lăuda? Au doară ne trebuiesc precum oarecărora cărţi de laudă către voi, sau de laudă de la voi?
2. Cartea noastră voi sânteţi, scrisă în inimile noastre, carea se ştie şi se citeşte de către toţi oamenii,
3. Arătându-vă că sânteţi carte a lui Hristos cea slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul lui Dumnezeu celui viu, nu în table de piatră, ci în tablele inimii celei trupeşti.
4. Şi nădejde ca aceasta avem prin Hristos către Dumnezeu.
5. Nu că vrednici sântem noi a cugeta ceva de la noi ca dintru noi, ci vrednicia noastră este de la Dumnezeu,
6. Carele au şi învrednicit pe noi a fi slujitori legii nouă, nu slovei, ci duhului; că slova omoară, iar duhul face viu.
7. Iar dacă slujba morţii cea închipuită cu slove în pietre s-a făcut cu slavă, cât nu puteau fiii lui Israil că caute la faţa lui Moisi pentru slava feţei lui cea trecătoare,
8. Cum nu mai vârtos slujba duhului va fi cu slavă?
9. Că de a fost slujba osândirii slavă,

cu mult mai vârtos prisoseşte slujba dreptăţii întru slavă.
10. Că nici s-a slăvit ceea ce era slăvită întru această parte, pentru slava cea covârşitoare.
11. Că de a fost cea trecătoare prin slavă, cu mult mai vârtos cea netrecătoare va fi întru slavă.
12. Drept aceea având nădejde ca aceasta, multă îndrăznire întrebuinţăm,
13. Şi nu precum Moisi, care punea acoperemânt peste faţa sa, ca să nu caute fiii lui Israil la sfârşitul celei ce era trecătoare.
14. Ci s-au orbit înţelegerile lor, că până astăzi acelaşi acoperământ întru cetirea legii vechi rămâne nedescoperit, că întru Hristos se strică;
15. Ci până astăzi, când se citeşte Moisi, acoperemânt pe inima lor zace.
16. Iar când se vor întoarce către Domnul, se va lua acoperemântul.
17. Iar Domn este Duhul; şi unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia.
18. Iar noi toţi cu faţă descoperită slava Domnului ca prin oglindă privind, spre acelaşi chip ne prefacem din slavă în slavă, ca de la Domnul Duhul.

CAP. 4.
Sfinţii cunosc slava lui Dumnezeu şi nădejdea întru ea îi întăreşte a birui toate suferinţele.

Pentru acesta având slujba aceasta, după cum sântem miluiţi, nu slăbim,
2. Ci ne-am lepădat de cele ascunse ale ruşinei, nu întru vicleşug umblând, nici amestecând cuvântul lui Dumnezeu, ci cu arătarea adevărului adeverindu-ne pe noi spre toată ştiinţa oamenilor înaintea lui Dumnezeu.
3. Iar de este şi acoperită evanghelia noastră, întru cei pieritori este acoperită,
4. Întru cari Dumnezeu a orbit minţile necredincioşilor veacului acestuia, ca să nu le lumineze lor lumina evangheliei slavei lui Hristos, carele este chipul lui Dumnezeu.
5. Că nu pe noi ne propoveduim, ci pe Hristos Iisus Domnul, iară pe noi robi vouă prin Iisus.
6. Că Dumnezeu carele au zis: Dintru întunerec lumină lumineze, acela au strălucit întru inimile noastre, spre luminarea cunoştinţei slavei lui Dumnezeu în faţa lui Iisus Hristos.
7. Şi avem comoara aceasta în vase de lut, ca mulţimea puterii să fie a lui Dumnezeu, iar nu din noi;
8. Întru toate necaz pătimind, dar nu strâmtorându-ne; lipsiţi fiind, dar nu de tot deznădăjduindu-ne;
9. Goniţi fiind, dar nu părăsiţi; surpaţi fiind, dar nu prăpădiţi;
10. În toată vremea omorârea Domnului Iisus în trup purtându-o, ca şi viaţa lui Iisus să se arate în trupul nostru.
11. Că pururea noi cei vii la moarte ne dăm pentru Iisus, ca şi viaţa lui Iisus să se arate în trupul nostru cel muritor.
12. Pentru aceea dar moartea întru noi se lucrează, iar viaţa întru voi.
13. Dar având acelaşi duh al credinţei, precum este scris: Crezut-am, pentru aceea am grăit, şi noi credem, pentru aceea şi grăim,
14. Ştiind că cel au ridicat pe Domnul Iisus, şi pe noi prin Iisus ne va ridica şi ne va pune împreună cu voi.
15. Că toate sânt pentru voi, ca harul înmulţindu-se, prin cei mai mulţi să prisosească mulţămirea spre slava lui Dumnezeu.
16. Pentru aceea nu slăbim, ci de s-ar şi strica omul nostru cel din afară, dar cel dinlăuntru se înnoieşte zi de zi.
17. Pentru că necazul nostru de acum curând trecător şi uşor, vecinică şi peste măsură mare slavă lucrează întru noi,
18. Neprivind noi la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd; că cele ce se văd sânt trecătoare, iar cele ce nu se văd sânt vecinice.

CAP. 5.
Mângâierea credincioşilor în tot felul de necazuri. Puterea Evangheliei.

Că ştim că de se va strica casa noastră cea pământească a cortului

acestuia, zidire de la Dumnezeu avem, casă nefăcută de mână, vecinică în ceruri.
2. Că întru aceasta suspinăm, dorind să ne îmbrăcăm întru lăcaşul nostru cel din cer;
3. Numai de ne vom şi îmbrăca nu ne vom afla goli.
4. Că cei ce sântem în cortul acesta suspinăm îngreuindu-ne, de vreme ce nu voim să ne dezbrăcăm, ci să ne îmbrăcăm, ca să se înghiţă cel muritor de către viaţă.
5. Iar cela ce au făcut pe noi spre însăşi aceasta, Dumnezeu este, carele au şi dat nouă arvuna Duhului.
6. Îndrăznim drept aceea, pururea ştiind că petrecând în trup sântem depărtaţi de la Domnul;
7. Că prin credinţă umblăm, iar nu prin vedere;
8. Ci nădăjduim şi binevoim mai vârtos să fim depărtaţi de trup, şi să petrecem cu Domnul.
9. Pentru aceea ne şi nevoim, ca ori petrecând, ori depărtaţi fiind, să fim bineplăcuţi lui.
10. Pentru că noi toţi trebuie să ne arătăm înaintea divanului lui Hristos, ca să ia fiecare după cum a făcut, cele ce s-au lucrat prin trup, ori bine, ori rău.
11. Ştiind dar frica Domnului, pe oameni aducem la adevăr, iar lui Dumnezeu arătaţi sântem; şi nădăjduim că şi întru ştiinţele voastre sântem arătaţi.
12. Că nu ne lăudăm iarăşi pe noi înaintea voastră, ci pricină dăm vouă de laudă pentru noi, ca să aveţi spre cei ce se laudă în faţă, iar nu în inimă.
13. Că ori de ne răpim cu mintea, este pentru Dumnezeu; ori de sântem aşezaţi cu mintea, pentru voi sântem.
14. Că dragostea lui Hristos ne ţine pe noi, socotind noi aceasta, că de a murit unul pentru toţi, iată dar toţi au murit;
15. Şi pentru toţi au murit, ca cel ce viază să numai vieze loruşi, ci celuia ce pentru ei au murit şi au înviat.
16. Pentru aceea noi de acum pe nimenea ştim după trup; iar de am şi ştiut pe Hristos după trup, dar de acum nu-l mai ştim.
17. Deci dar oricare este întru Hristos, zidire nouă este; cele vechi au trecut, iată toate s-au făcut nouă.
18. Şi toate de la Dumnezeu sânt, carele ne-au împăcat pe noi luişi prin Iisus Hristos şi au dat nouă slujba împăcării,
19. Pentru că Dumnezeu era întru Hristos, împăcând lumea luişi, nesocotind lor păcatele lor şi puind întru noi cuvântul împăcării.
20. Drept aceea în locul lui Hristos vă rugăm, ca şi cum Dumnezeu s-ar ruga prin noi; rugămu-vă în locul lui Hristos, împăcaţi-vă cu Dumnezeu.
21. Pentru că pe cel ce n'au cunoscut păcat, pentru noi păcat l-au făcut, ca noi să ne facem dreptatea lui Dumnezeu întru dânsul.

CAP. 6.

Îndemnare la buna întrebuinţare a harului dumnezeesc. Ferire de amestecul cu necredincioşii.

Iar noi împreună lucrând cu el, vă şi rugăm, ca nu în deşert harul lui Dumnezeu să priimiţi voi;
2. Că zice: În vreme priimită te-am ascultat şi în ziua mântuirii am ajutat ţie; iată acum vreme bine priimită, iată acum ziua mântuirii;
3. Nici o sminteală întru nimic dând, ca slujba noastră să fie fără prihană,
4. Ci întru toate puindu-ne pe noi înainte ca slujitori ai lui Dumnezeu, întru multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strâmtorări,
5. Întru bătăi, în temniţe, în neaşezări, în ostenele, în privegheri, în posturi,
6. Întru curăţie, întru cunoştinţă, întru îndelungă răbdare, în bunătate, întru Duhul Sfânt, în dragoste nefăţarnică,
7. Întru cuvântul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptăţii cele de-a dreapta şi cele de-a stânga,
8. Prin slavă şi necinste, prin grăire de rău şi laudă; ca nişte înşelători şi adevăraţi,
9. Ca nişte necunoscuţi şi cunoscuţi, ca cei ce murim, şi iată sântem vii, ca nişte pedepsiţi, şi nu omorâţi,

10. Ca nişte întristaţi, dar pururea bucurându-ne, ca nişte săraci, dar pe mulţi îmbogăţind, ca nimic având şi toate având-le.
11. Gura noastră s-a deschis către voi, corinteni, inima noastră s-a lărgit.
12. Nu vă strâmtoraţi întru noi, ci vă strâmtoraţi în pântecele voastre.
13. Pentru aceeaşi răsplătire (ca unor copii grăiesc), lărgiţi-vă şi voi.
14. Nu vă înjugaţi întru alt jug cu cei necredincioşi; că ce împărtăşire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împreunare are lumina cu întunericul?
15. Sau ce unire are Hristos cu Veliar? Sau ce parte este credinciosului cu cel necredincios?
16. Sau ce însoţire este bisericii lui Dumnezeu cu idolii? Că voi sânteţi biserica lui Dumnezeu celui viu, precum au zis Dumnezeu: Voiu locui întru ei şi voiu umbla întru ei, şi voiu fi lor Dumnezeu şi ei îmi vor fi mie norod.
17. Pentru aceea ieşiţi din mijlocul lor şi vă osebiţi, zice Domnul, şi de necurăţie să nu vă atingeţi; şi eu voiu priimi pe voi
18. Şi voiu fi vouă întru Tată, şi voi veţi fi mie spre fii şi fiice, zice Domnul atotţiitorul.

CAP. 7.
Pavel laudă ascultarea corintenilor şi se veseleşte de dragostea lor.

Deci aceste făgăduinţe având, iubiţilor, să ne curăţim pe noi de toată spurcăciunea trupului şi a duhului, făcând sfinţenie întru frica lui Dumnezeu.
2. Cuprindeţi-ne pe noi; pe nimenea am nedreptăţit, nimănui stricăciune am făcut, de la nimenea am luat mai mult.
3. Nu spre osândire zic aceasta; că am zis mai înainte că în inimile noastre sânteţi, ca împreună să murim şi împreună să viem.
4. Multă îmi este îndrăzneala către voi, multă îmi este lauda pentru voi; umplutu-m'am de mângâiere, de prisosit am bucurie întru tot necazul nostru.
5. Că venind noi în Makedonia, nici o odihnă n'a avut trupul nostru, ci întru toate am fost necăjiţi: din afară războaie, din lăuntru temeri.
6. Ci Dumnezeu, cel ce mângâie pe cei smeriţi, ne-au mângâiat pe noi cu venirea lui Tit,
7. Şi nu numai cu venirea lui, ci şi cu mângâierea cu carea s-a mângâiat de voi, spuind nouă dorirea voastră, plângerea voastră, râvna voastră pentru mine; cât eu mai mult m'am bucurat.
8. Pentru aceea de v'am şi întristat pe voi prin epistolie, nu mă căiesc, măcar de mă şi căiam; că văd că epistolia aceea măcar de v'a şi întristat, până la o vreme.
9. Acum mă bucur, nu căci v'aţi fost întristat, ci că v'aţi întristat spre pocăinţă; că v'aţi fost întristat după Dumnezeu, ca întru nimic să nu vă păgubiţi de către noi.
10. Că întristarea carea este după Dumnezeu, pocăinţă spre mântuire fără de căinţă lucrează; iar întristarea lumii moarte lucrează.
11. Că iată aceasta singură, căci după Dumnezeu v'aţi întristat voi, câtă sârguinţă au lucrat întru voi, dar încă răspuns şi mânie şi frică şi dorinţă şi râvnă şi izbândă! Întru toate v'aţi arătat pe voi curaţi a fi întru acest lucru.
12. Deci de am şi scris vouă, nu pentru cel ce a nedreptăţit, nici pentru cel ce s-a nedreptăţit; ci ca să se arate către voi sârguinţa noastră cea pentru voi înaintea lui Dumnezeu.
13. Pentru aceasta ne-am mângâiat de mângâierea voastră; iar mult mai vârtos ne-am bucurat de bucuria lui Tit, că s-a odihnit duhul lui de către voi toţi.
14. Că ori de ce m'am lăudat înaintea lui pentru voi, nu m'am ruşinat; ci precum toate întru adevăr le-am grăit vouă, aşa şi lauda noastră ce a fost către Tit, adevărată s-a făcut.
15. Şi inima lui mai mult este spre voi, aducându-şi aminte de ascultarea voastră a tuturor, în ce chip cu frică şi cu cutremur l-aţi priimit pe el. Mă bucur că de toate am nădejde spre voi.

CAP. 8.
Îndemnare spre a da milostenie creştinilor din Ierusalim şi lauda celor care le adună.

Şi arătăm vouă, fraţilor, harul lui Dumnezeu cel dat întru bisericile Makedoniei,
2. Că întru multă ispită de necaz, prisosinţa bucuriei lor şi sărăcia lor cea adâncă a sporit spre bogăţia bunătăţii lor;
3. Căci după puterea lor — mărturisesc însumi — şi peste putere voioşi au fost,
4. Cu multă rugăminte rugând pe noi ca să luăm darul, împărtăşirea slujbei celei către sfinţi,
5. Şi nu precum avem nădejde, ci singuri pe sine s-au dat întâiu Domnului, şi nouă prin voia lui Dumnezeu,
6. Cât am rugat noi pe Tit, ca precum mai înainte a început, aşa să şi săvârşească întru voi şi darul acesta.
7. Şi precum întru toate prisosiţi, cu credinţa şi cu cuvântul şi cu cunoştinţa şi cu toată sârguinţa şi cu dragostea voastră către noi, aşa şi întru darul acesta să prisosiţi.
8. Nu ca şi cum aş porunci grăiesc, ci prin sârguinţa altora, şi adeverinţa dragostei voastre dovedind;
9. Că ştiţi harul Domnului nostru Iisus Hristos, că pentru voi au sărăcit, bogat fiind, ca voi cu sărăcia lui să vă îmbogăţiţi.
10. Şi sfat întru aceasta vă dau: că aceasta este de folos vouă, celor cari nu numai a face, ci încă şi a vrea aţi început mai înainte din anul trecut;
11. Iar acum şi a face să pliniţi, ca precum v'a fost osârdia a vrea, aşa să fie şi a plini dintru cele ce aveţi.
12. Că de este pusă înainte osârdia, după cât are cineva este bine priimită, iar nu după cât nu are.
13. Că nu ca să fie altora odihnă, iar vouă necaz, ci dintru întocmire
14. În vremea de acum, ca prisosinţa voastră să împlinească lipsa acelora, ca şi prisosinţa acelora să împlinească lipsa voastră, ca să fie întocmire,
15. Precum este scris: Celui cu mult nu i-a prisosit, şi celui cu puţin nu i-a lipsit.
16. Mulţămită fie lui Dumnezeu, celui ce au dat aceastaşi osârdie pentru voi în inima lui Tit,
17. Căci îndemnarea aceea o a priimit, şi fiind mai osârduitor, de bună voie a venit la voi.
18. Şi am trimis împreună cu el şi pe fratele a căruia laudă întru evanghelie este prin toate bisericile;
19. Şi nu numai atât, ci şi hirotonisit este de biserici să fie tovarăş călătoriei noastre cu darul acesta ce se slujeşte de noi spre slava Domnului, şi spre a lăuda osârdia voastră,
20. Ferindu-ne de aceasta, ca să nu prihănească pe noi cineva întru această îndestulată şi mare strânsoare ce se slujeşte de noi;
21. Că facem purtare de grijă de cele bune, nu numai înaintea Domnului, ci şi înaintea oamenilor.
22. Şi am trimis împreună cu ei şi pe fratele nostru, pe care l-am ispitit întru multe de multe ori, că este osârduitor, dar acum cu mult mai osârduitor pentru nădăjduirea cea multă spre voi.
23. Şi ori pentru Tit, părtaş mie este şi întru voi împreună lucrător; ori pentru fraţii noştri, apostolii bisericilor sânt, slava lui Hristos.
24. Drept aceea dovada dragostei voastre şi a laudei noastre pentru voi spre dânşii să o arătaţi în faţa bisericilor.

CAP. 9.
Îndemnare a da milostenie mai curând şi cu cuviinţă.

Că pentru slujba cea către sfinţi, de prisosit este a scrie vouă;
2. Că ştiu bunăvoinţa voastră cu carea pentru voi mă laud către Makedoneni, că Ahaia s-a gătit din anul trecut, şi râvna cea din voi pe cei mai mulţi a îndemnat.
3. Şi am trimis pe fraţi, ca nu în deşert să fie lauda noastră cea pentru voi în partea aceasta, ca precum am zis să fiţi gata,
4. Ca nu cumva de vor veni împreună cu mine Makedoneni şi vor afla pe

voi negătiţi, să ne ruşinăm noi, ca să nu zicem voi, întru starea aceasta a laudei.
5. Drept aceea de nevoie a fi am socotit a îndemna pe fraţi, ca să vie mai înainte la voi şi să gătească binecuvântarea voastră cea mai înainte făgăduită, ca să fie aceea gata aşa ca o binecuvântare, iar nu ca o lăcomie.
6. Iar aceasta zic: cel ce seamănă cu scumpete, cu scumpete va şi secera, iar cel ce seamănă întru binecuvântare, întru binecuvântare va şi secera.
7. Fiecare să dea precum se îndură cu inima, nu dintru mâhnire, sau de silă; că pe dătătorul de bună voie iubeşte Dumnezeu.
8. Şi puternic este Dumnezeu să prisosească tot harul spre voi, ca întru toate pururea toată îndestularea având, să prisosiţi spre tot lucrul bun,
9. Precum este scris: Împărţit-au, dat-au săracilor, dreptatea lui rămâne în veac.
10. Iar cel ce dă sămânţă sămănătorului să vă dea şi pâine spre mâncare şi să înmulţească sămânţa voastră şi să crească roadele dreptăţii voastre;
11. Ca întru toate să vă îmbogăţiţi spre toată darea cea cu îndestulare, carea lucrează prin noi mulţămită lui Dumnezeu.
12. Căci slujba lucrării acesteia nu numai împlineşte lipsele sfinţilor, ci şi prisoseşte prin multe mulţămite lui Dumnezeu;
13. Prin adeverirea slujbei acesteia slăvind ei pe Dumnezeu pentru ascultarea mărturisirii voastre la evanghelia lui Hristos şi pentru bunătatea împărtăşirii către dânşii şi către toţi,
14. Şi cu rugăciunea lor pentru voi, cari doresc pe voi, pentru harul lui Dumnezeu cel de prisosit întru voi.
15. Iar mulţămită lui Dumnezeu pentru darul lui cel nespus.

CAP. 10.

Pavel atrage luarea aminte a se feri de apostolii mincinoşi, cari îl cleveteau.

Şi însumi eu Pavel rog pe voi prin blândeţele şi liniştea lui Hristos, care de faţă sânt smerit între voi, iar depărtat fiind îndrăznesc spre voi;
2. Şi rog pe voi ca şi de faţă fiind să nu îndrăznesc cu îndrăznirea cu carea socotesc să îndrăznesc împotriva unora cari ne socotesc pe noi că umblăm după trup.
3. Că în trup umblând, nu ne oştim trupeşte,
4. Că armele oştirii noastre nu sânt trupeşti, ci puternice lui Dumnezeu spre surparea tăriei lor,
5. Surpând izvodirile minţii şi toată înălţarea ce se ridică împotriva ştiinţei lui Dumnezeu, şi robind toată înţelegerea spre ascultarea lui Hristos,
6. Şi gata fiind a pedepsi toată neascultarea, când se va împlini ascultarea voastră.
7. La cele din faţă vă uitaţi? De nădăjduieşte cineva că este a lui Hristos, aceasta să gândească iarăşi de la sine, că precum el este al lui Hristos, aşa şi noi ai lui Hristos sântem.
8. Că de mă voiu şi lăuda ceva mai mult pentru puterea noastră, care au dat Domnul nouă spre zidire, iar nu spre risipirea voastră, nu mă voiu ruşina.
9. Ci ca să nu mă arăt ca şi cum v'aş speria pe voi prin scrisori;
10. Că epistoliile lui, zic ei, grele sânt şi tari, dar venirea trupului este slabă, şi cuvântul lui defăimat.
11. Aceasta să socotească unul ca acela, că în ce chip sântem cu cuvântul prin epistolii nefiind de faţă, întru acest chip sântem şi de faţă cu lucrul.
12. Că nu îndrăznim să ne numărăm, sau să ne amestecăm cu unii ce se laudă pe sineşi singuri, ci aceia întru sine pe sineşi măsurându-se şi asemănându-se pe sineşi loruşi, nu pricep.
13. Iar noi nu întru cele ce sânt peste măsură ne vom lăuda, ci după măsura dreptarului cu care ne-au măsurat nouă Dumnezeu, măsură să ajungă şi până la voi.
14. Că nu ca şi cum n'am fi ajuns la

voi mai mult ne întindem pe noi, că şi până la voi am ajuns cu evanghelia lui Hristos;
15. Nu întru cele ce sânt peste măsură lăudându-ne adică în streine osteneli, ci având nădejde că crescând credinţa voastră, ne vom mări întru voi după dreptarul nostru de prisosit,
16. Ca şi în părţile cele mai departe de voi să propoveduim evanghelia, nu întru dreptar strein, în cele gata, să ne lăudăm.
17. Iar cel ce se laudă, întru Domnul să se laude;
18. Că nu cel ce se laudă pe sine este ales, ci pe carele Domnul laudă.

CAP. 11.
Împotriva apostolilor mincinoşi. Povestirea ostenelelor sale.

O de m'aţi fi suferit puţin pentru neînţelepţie; dar şi mă suferiţi.
2. Pentru că vă râvnesc pe voi cu râvnă a lui Dumnezeu, pentru că v'am logodit unui bărbat, fecioară curată să vă pun înaintea lui Hristos;
3. Ci mă tem, ca nu cumva precum şarpele a amăgit pe Eva cu vicleşugul său, aşa să se strice şi înţelegerile voastre de la adeverinţa cea întru Hristos.
4. Că de ar propovedui cel ce vine pe alt Iisus, pe carele nu am propovăduit, sau de aţi lua alt duh care nu aţi luat, sau altă evanghelie, carea nu aţi priimit, bine l-aţi suferi.
5. Că socotesc cum că cu nimica sânt mai jos decât apostolii cei mai mari.
6. Iar de sânt şi prost cu cuvântul, dar nu cu ştiinţa; ci pretutindenea am fost arătaţi întru toate la voi.
7. Au doară păcat am făcut pe mine smerindu-mă, ca voi să vă înălţaţi, că în dar evanghelia lui Dumnezeu am binevestit vouă?
8. Alte biserici am jefuit luând de cheltuială spre a sluji vouă. Şi venind de faţă la voi şi fiind lipsit, nimănui n'am făcut supărare;
9. Că lipsa mea o au plinit fraţii cari veniseră de la Makedonia, şi întru toate m'am păzit pe mine vouă fără supărare, şi mă voiu păzi.
10. Este adevărul lui Hristos întru mine, că lauda aceasta nu se va îngrădi mie în laturile Ahaiei.
11. Pentru ce? Pentru că doară nu vă iubesc pe voi? Dumnezeu ştie.
12. Iar ceea ce fac, voiu mai face, ca să tai pricina celor ce poftesc pricină, ca întru ceea ce se laudă să se afle ca şi noi.
13. Că unii ca aceia sânt apostoli mincinoşi, lucrători vicleni, închipuindu-se întru apostolii lui Hristos.
14. Şi nu este de minunat; că însuşi satana se preface în înger de lumină.
15. Nu este dar lucru mare de se prefac şi slujitorii lui ca slujitorii dreptăţii; cărora va fi sfârşitul după lucrurile lor.
16. Iarăşi zic, să nu mă socotească cineva că sânt fără de minte; iar de nu, măcar ca pe un fără de minte priimiţi-mă, ca puţin ceva să mă laud şi eu.
17. Iar ce grăiesc, nu grăiesc după Domnul, ci ca întru neînţelepţie, în starea aceasta a laudei.
18. De vreme ce mulţi se laudă după trup, şi eu mă voiu lăuda.
19. Că bucuroşi suferiţi pe cei neînţelepţi, fiind voi înţelepţi;
20. Că suferiţi de vă robeşte cineva pe voi, de vă mănâncă cineva, de ia cineva al vostru, de se semeţeşte cineva, de vă bate cineva peste obraz.
21. Spre necinste zic, ca şi cum noi am fi neputincioşi. Iar întru ce îndrăzneşte cineva — întru neînţelepţie zic — îndrăznesc şi eu.
22. Iudei sânt? Şi eu. Israilteni sânt? Şi eu. Sămânţă a lui Avraam sânt? Şi eu.
23. Slujitori lui Hristos sânt? Ca un neînţelept grăiesc: mai vârtos eu; întru ostenele mai mult, întru bătăi peste măsură, în temniţă mai ades, în morţi de multe ori.
24. De la Iudei de cinci ori câte patruzeci fără una am luat,
25. De trei ori cu toiege am fost bătut, o dată cu pietri am fost împroşcat, de trei ori s-a sfărâmat corabia cu mine, o noapte şi o zi întru adânc am petrecut;
26. În călătorii de multe ori, în primejdii în râuri, în primejdii de către

tâlhari, în primejdii de către rudenii, în primejdii de către păgâni, în primejdii în cetăţi, în primejdii în pustie, în primejdii în mare, în primejdii între fraţii cei mincinoşi.
27. Întru osteneală şi supărare, în privegheri de multe ori, în foamete şi în sete, în posturi adeseori, în frig şi în golătate.
28. Fără de cele din afară năvăliri asupra mea în toate zilele, grija tuturor bisericilor.
29. Cine este neputincios şi eu să nu fiu neputincios? Cine se sminteşte şi eu să nu mă aprind?
30. De se cuvine a mă lăuda, de neputinţele mele mă voiu lăuda.
31. Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, cel ce este binecuvântat în veci, ştie că nu mint.
32. În Damasc mai-marele norodului al lui Areta împăratul păzea cetatea Damascului, vrând să mă prinză,
33. Şi pe o fereastră întru o coşniţă m'am slobozit peste zid şi am scăpat din mâinile lui.

CAP. 12.
Urmarea povestirii ostenelelor
lui Pavel.

Însă a mă lăuda nu-mi este de folos. Voiu veni întru vedeniile şi descoperirile Domnului.
2. Ştiu pe un om întru Hristos mai înainte cu patrusprezece ani, sau în trup, nu ştiu, sau afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie, că s-a răpit unul ca acesta până la al treilea cer.
3. Şi ştiu pe acest om, sau în trup, nu ştiu, sau afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie,
4. Că s-a răpit în raiu şi a auzit negrăite graiuri, carile nu este slobod omului a le grăi.
5. Pentru unul ca acesta mă voiu lăuda, iar pentru mine nu mă voiu lăuda, fără numai întru neputinţele mele.
6. Că de voiu şi vrea să mă laud, nu voiu fi fără de minte, că adevărul voiu grăi; dar las, ca să nu cugete cineva de mine mai mult decât vede sau aude ceva de la mine.
7. Şi pentru mulţimea descoperirilor, ca să nu mă înalţ, datu-mi-s-a îmbolditor trupului, îngerul satanei, ca să mă bată peste obraz, ca să nu mă înalţ.
8. Pentru aceasta de trei ori pe Domnul am rugat, ca să-l depărteze de la mine.
9. Şi mi-au zis mie: Destul este ţie harul meu, că puterea mea întru neputinţă se săvârşeşte; deci cu dulceaţă mă voiu lăuda mai mult întru neputinţele mele, ca să locuiască întru mine puterea lui Hristos.
10. Pentru aceea binevoiesc întru neputinţe, întru defăimări, în nevoi, în goane, întru strâmtorări pentru Hristos; căci când slăbesc, atunci sânt tare.
11. Făcutu-m’am fără de minte lăudându-mă, voi m’aţi silit; că mie mi se cădea să fiu lăudat de către voi; că cu nimic nu sânt mai de jos decât apostolii cei mai mari, măcar că nimic sânt.
12. Că semnele apostolului s-au lucrat întru voi întru toată răbdarea, prin semne şi minuni şi puteri.
13. Că ce este de care să fiţi mai lipsiţi decât celelalte biserici, fără numai că eu v'am făcut supărare? Dăruiţi-mi mie nedreptatea aceasta.
14. Iată a treia oară cu aceasta gata sânt a veni la voi, şi nu voiu supăra pe voi: că nu caut ale voastre, ci pe voi; că nu sânt datori copiii să agonisească părinţilor, ci părinţii copiilor.
15. Iar eu prea cu dulceaţă voiu cheltui şi pe mine pentru sufletele voastre; măcar că mai mult iubindu-vă pe voi, mai puţin sânt iubit de voi.
16. Ci fie, eu nu am îngreuiat pe voi; ci fiind isteţ, cu meşteşug v’am prins pe voi.
17. Au doară prin cineva din cei ce am trimis la voi v’am jefuit pe voi?
18. Am rugat pe Tit, şi împreună cu el am trimis pe fratele. Au doară v’a jefuit ceva Tit? Au nu cu acelaşi duh am umblat? Au nu pe aceleaşi urme?
19. Au iar vă pare că ne îndreptăm înaintea voastră? Înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim; şi acestea toate, iubiţii mei, pentru a voastră zidire.
20. Că mă tem, nu cumva dacă voiu

veni, să vă aflu pe voi precum nu voiesc, şi eu să mă aflu vouă precum nu voiţi; nu cumva să fie prigoniri, pisme, mânii, sfezi, clevetiri, şoptiri, semeţii, netocmiri;
21. Nu cumva iarăşi dacă voiu veni să mă smerească Dumnezeul meu la voi, şi voiu plânge pe mulţi cari au păcătuit mai înainte, şi nu s-au pocăit de necurăţia şi curvia şi spurcăciunea care au făcut.

CAP. 13.
Pavel îndeamnă pe corinteni la pocăinţă vestindu-le că vine
a treia oară la ei.

Iată a treia oară cu aceasta viu la voi. În gura a doua şi a trei mărturii va sta tot graiul.
2. Grăit-am mai nainte şi iarăşi mai întâiu zic, precum când am fost de faţă la voi a doua oară, şi acum, nefiind de faţă, scriu celor ce mai înainte au păcătuit, şi celorlalţi tuturor, că de voiu veni iarăşi, nu voiu cruţa,
3. De vreme ce căutaţi ispitire a lui Hristos celui ce grăieşte întru mine, carele la voi nu este neputincios, ci puternic întru voi.
4. Că de s-au şi răstignit dintru neputinţă, dar este viu din puterea lui Dumnezeu. Pentru că şi noi sântem neputincioşi întru el, ci vom fi vii împreună cu dânsul din puterea lui Dumnezeu spre voi.
5. Pe voi înşivă vă ispitiţi, de sânteţi întru credinţă; pe voi înşivă vă cercaţi. Au nu vă cunoaşteţi pe voi, că Iisus Hristos este întru voi? Fără numai de sânteţi netrebnici.
6. Ci nădăjduiesc că veţi cunoaşte că noi nu sântem netrebnici.
7. Iar mă rog lui Dumnezeu, să nu faceţi nici un rău, nu ca să ne arătăm noi lămuriţi, ci ca să faceţi voi binele, iar noi ca nişte netrebnici să fim.
8. Că nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevărul.
9. Că ne bucurăm când noi sântem slabi, iar voi sânteţi tari; de aceasta ne şi rugăm, pentru a voastră întemeiere.
10. Pentru aceasta scriu acestea, nefiind de faţă la voi, ca fiind de faţă, să nu fac cu asprime, după puterea care au dar mie Domnul spre zidire, iar nu spre surpare.
11. Deci, fraţilor, bucuraţi-vă. Fiţi desăvârşit, mângâiaţi-vă, aceeaşi cugetaţi, pace să aveţi; şi Dumnezeul dragostei şi al păcii va fi cu voi.
12. Închinaţi-vă unul altuia cu sărutare sfântă. Închină-se vouă toţi sfinţii.
13. Harul Domnului nostru Iisus Hristos, şi dragostea lui Dumnezeu, şi împărtăşirea Sfântului Duh, cu voi cu toţi, Amin.

Cea a doua către corinteni s-a scris de la Filippi a Makedoniei,
prin Tit şi Luca.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE GALATENI

CAP. 1.
Nestatornicia Galatenilor în credinţă şi vrednicia de apostol a lui Pavel.

Pavel apostolul, nu de la oameni, nici prin om, ci prin Iisus Hristos şi Dumnezeu Tatăl, carele l-au înviat pe el din morţi,
2. Şi toţi fraţii cari sânt împreună cu mine, bisericilor Galatiei:
3. Har vouă şi pace de la Dumnezeu Tatăl, şi de la Domnul nostru Iisus Hristos,
4. Carele s-au dat pe sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoaţă pe noi dintru acest veac de acum viclean, după voia lui Dumnezeu şi Tatălui nostru,
5. Căruia este slava în vecii vecilor, Amin.
6. Mă mir că aşa de curând vă mutaţi de la cela ce au chemat pe voi prin harul lui Hristos la altă evanghelie,
7. Carea nu este altă, fără numai sânt oarecari ce turbură pe voi şi voiesc să strămute evanghelia lui Hristos.
8. Ci măcar şi noi, sau înger din cer de va binevesti vouă afară de ceea

ce am binevestit vouă, anatema să fie.
9. Precum am zis mai nainte şi acum iarăşi zic: oricine de vă va binevesti afară de ceea ce aţi luat, anatema să fie.
10. Că acum pe oameni aduc la adevăr sau pe Dumnezeu? Sau caut oamenilor să plac? Că de aş plăcea încă oamenilor, lui Hristos rob n'aş fi.
11. Şi arăt vouă, fraţilor, că evanghelia ceea ce bine s-a vestit de mine nu este după om;
12. Că nici eu de la om o am luat pe aceasta, nici m'am învăţat, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos.
13. Că aţi auzit de petrecerea mea oarecând întru credinţa Iudaicească, că peste măsură goneam biserica lui Dumnezeu, şi o stricam pe ea,
14. Şi spoream întru credinţa Iudaicească mai mult decât mulţi din cei de o vârstă cu mine în neamul meu, foarte râvnitor fiind părinteştilor mele predanii.
15. Dar când bine au voit Dumnezeu, cela ce m-au ales din pântecele maicii mele, şi m-au chemat prin harul său
16. Ca să descopere pe Fiul său întru mine, ca să-l binevestesc pe el întru neamuri, îndată nu m'am lipit de trup şi de sânge,
17. Nici m'am suit în Ierusalim către apostolii cei mai înainte de mine, ci m'am dus în Aravia, şi iarăşi m'am întors la Damasc.
18. Apoi după trei ani m'am suit în Ierusalim să văz pe Petru, şi m'am zăbovit la el cincisprezece zile,
19. Iar pe altul din apostoli nu am văzut, fără numai pe Iacov fratele Domnului.
20. Iar cele ce scriu vouă, iată înaintea lui Dumnezeu că nu mint.
21. După aceea am venit în laturile Siriei şi ale Kilikiei;
22. Şi eram necunoscut la faţă de bisericile Iudeii cele întru Hristos.
23. Ci numai auzeau că: Cela ce gonea pe noi oarecând, acum binevesteşte credinţa carea oarecând o pierdea,
24. Şi slăveau întru mine pe Dumnezeu.

CAP. 2.
Pavel aduce pe apostoli ca mărturie pentru credinţa lui. Prigonirea împotriva lui Petru. Mântuirea este din credinţă, nu din lege.

Apoi după patrusprezece ani iarăşi m'am suit în Ierusalim cu Varnava, împreună luând şi pe Tit;
2. Şi m'am suit după descoperire; şi le-am spus lor evanghelia carea propoveduiesc întru neamuri, iar deosebi celor mai aleşi, ca nu cumva în deşert să alerg sau să fi alergat.
3. Ci nici Tit, care era cu mine, Ellin fiind, n'a fost silit să se taie împrejur;
4. Dar pentru fraţii cei mincinoşi ce venise, cari intrase pe ascuns să iscodească slobozenia noastră, care avem întru Hristos Iisus, ca pe noi să ne supuie robiei,
5. Cărora nici cât este un ceas nu ne-am plecat a ne supune, ca adevărul evangheliei să rămâie întru voi.
6. Iar de către cei ce se socoteau a fi ceva, ori cari cândva erau, nu am grijă: Dumnezeu faţa omului nu priimeşte; că cei ce se socoteau a fi ceva, nimic nu mi-au adaos mai mult,
7. Ci încă împotrivă, văzând că mi s-a încredinţat mie evanghelia netăierii împrejur, precum lui Petru a tăierii împrejur,
8. (Că cel ce au lucrat lui Petru spre apostolia tăierii împrejur, au lucrat şi mie întru neamuri);
9. Şi cunoscând harul cel dat mie, Iacov şi Kifa şi Ioan, cari se socoteau a fi stâlpi, au dat mie şi lui Varnava dreapta împărtăşirii; ca noi la neamuri, iar ei la tăierea împrejur.
10. Numai ca să ne aducem aminte de cei lipsiţi, carea m'am şi nevoit aceasta a face,
11. Dar când a venit Petru în Antiohia, de faţă i-am stătut împotrivă, că era vrednic de înfruntare.
12. Că mai înainte de a veni oarecari de la Iacov, cu neamurile mânca, dar dacă au venit, se ferea şi se osebea pe sine, temându-se de cei ce erau din tăierea împrejur.
13. Şi împreună s-au făţărnicit cu el şi ceilalţi Iudei, cât şi Varnava s-a tras cu făţărnicia lor.

14. Ci dacă am văzut că nu umblă drept după adevărul evangheliei, am zis lui Petru înaintea tuturor: Dacă tu fiind Iudeu, ca neamurile vieţuieşti, iar nu ca Iudeii, pentru ce sileşti pe neamuri să ţie ca Iudeii?
15. Noi din fire Iudei, iar nu din neamuri păcătoşi;
16. Ştiind că nu se îndreptăţeşte omul din faptele legii, ci numai prin credinţa lui Iisus Hristos, şi noi întru Hristos Iisus am crezut, ca să ne îndreptăţim din credinţa lui Hristos, iar nu din faptele legii; că nu se va îndreptăţi din faptele legii tot trupul.
17. Iar dacă căutând să ne îndreptăţim întru Hristos, ne-am aflat şi singuri păcătoşi, au doară Hristos este slujitor păcatului? Să nu fie.
18. Că dacă cele ce am stricat aceleaşi iarăşi le zidesc, călcător de poruncă pe mine mă adeverez.
19. Că eu prin lege, legii am murit, ca să viez lui Dumnezeu.
20. Cu Hristos împreună m'am răstignit; dar viez nu de acum eu, ci viiază întru mine Hristos; iar de viez acum în trup, prin credinţa Fiului lui Dumnezeu viez, carele m-au iubit şi s-au dat pe sine pentru mine.
21. Nu leapăd harul lui Dumnezeu; că de este prin lege dreptatea, Hristos dară în zadar au murit.

CAP. 3.

Urmare. Avraam pildă de îndreptăţire prin credinţă. Legea nu îndreptăţeşte, ci pune blestem. Hristos ridică blestemul ei. Cele bune nu sânt din lege ci din credinţă.

O, fără de minte Galateni, cine pe voi v'a zavistuit să nu vă plecaţi adevărului, cărora mai înainte vă era scris Iisus Hristos înaintea ochilor întru voi răstignit?
2. Aceasta voiesc numai să ştiu de la voi: din faptele legii aţi luat Duhul, sau din auzul credinţei?
3. Aşa de fără de minte sânteţi? Începând cu Duhul, acum în trup vă săvârşiţi?
4. Atâtea aţi pătimit în zadar? Dacă şi în zadar.
5. Deci cel ce dă vouă Duhul şi lucrează puteri întru voi, oare din faptele legii, sau din auzul credinţei?
6. Precum şi Avraam a crezut lui Dumnezeu, şi i s-a socotit lui întru dreptate.
7. Să ştiţi dar că cei ce sânt din credinţă, aceia sânt fii lui Avraam.
8. Şi văzând mai nainte scriptura că din credinţă îndreptăţeşte Dumnezeu pe neamuri, mai nainte au binevestit lui Avraam că: Se vor binecuvânta întru tine toate neamurile;
9. Pentru aceea cei ce sânt din credinţă se blagoslovesc împreună cu credinciosul Avraam.
10. Căci câţi sânt din faptele legii sânt supt blestem; că scris este: Blestemat tot cela ce nu va rămânea întru toate cele scrise în cartea legii, ca să le facă pe ele.
11. Iar cum că nu se îndreptăţeşte nimeni înaintea lui Dumnezeu prin lege, arătat este: Că dreptul din credinţă va fi viu;
12. Dar legea nu este din credinţă, ci omul care va face acestea va fi viu întru ele.
13. Hristos au răscumpărat pe noi din blestemul legii, făcându-se pentru noi blestem, pentru că scris este: Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn,
14. Ca întru neamuri binecuvântarea lui Avraam să se facă prin Hristos Iisus, ca făgăduinţa Duhului să o luăm prin credinţă.
15. Fraţilor, ca un om grăiesc; că şi aşezământul omului cel întărit, nimeni nu-l strică sau îl mai adaogă.
16. Dar lui Avraam s-au grăit făgăduinţele şi sămânţei lui. Nu zice: Şi sămânţelor, ca de mulţi, ci ca de unul: Şi sămânţei tale, carele este Hristos.
17. Şi aceasta zic: pe aşezământul cel întărit mai înainte de la Dumnezeu întru Hristos, legea carea după patru sute şi treizeci de ani s-a făcut nu-l leapădă, ca să strice făgăduinţa.
18. Că de este din lege moştenirea, nu mai este din făgăduinţă; iar lui Avraam prin făgăduinţă i-au dăruit Dumnezeu.
19. Ce este dar legea? Pentru călcările de porunci s-a adaos, până când era să vie sămânţa căreia s-a

dat făgăduinţa, rânduită fiind prin îngeri cu mâna mijlocitorului.
20. Iar mijlocitorul al unuia nu este, dar Dumnezeu unul este.
21. Au doară legea este împotriva făgăduinţelor lui Dumnezeu? Să nu fie; că de s-ar fi dat lege carea să poată învia, adevărat din lege ar fi dreptatea.
22. Ci a închis scriptura toate supt păcat, ca făgăduinţa din credinţa lui Iisus Hristos să se dea celor ce cred.
23. Dar mai înainte de venirea credinţei supt lege eram păziţi, închişi fiind spre credinţa carea era să se descopere.
24. Pentru aceea legea învăţătoare ne-a fost nouă spre Hristos, ca din credinţă să ne îndreptăţim.
25. Dar dacă a venit credinţa, nu mai sântem supt învăţător.
26. Că toţi fii ai lui Dumnezeu sânteţi prin credinţă întru Hristos Iisus;
27. Că oricâţi în Hristos v’aţi botezat, în Hristos v’aţi îmbrăcat.
28. Nu este Iudeu nici Ellin, nu este rob nici slobod, nu este parte bărbătească nici femeiască; că voi toţi unul sânteţi întru Hristos Iisus.
29. Iar dacă sânteţi voi ai lui Hristos, iată a lui Avraam sămânţă sânteţi, şi după făgăduinţă moştenitori.

CAP. 4.
Pavel dovedeşte că îndreptăţirea omului este din credinţă.

Dar zic, în câtă vreme moştenitorul prunc este, nimic nu se osebeşte de rob, măcar de este domn tuturor,
2. Ci supt epitropi şi iconomi este până la vremea cea rânduită de tatăl său.
3. Aşa şi noi, când eram prunci, supt stihiile lumii eram robiţi;
4. Dar când a venit plinirea vremii, au trimis Dumnezeu pe Fiul său, cel născut din femeie, carele s-au făcut supt lege,
5. Ca pe cei de supt lege să îi răscumpere, ca să luăm moştenirea fiiască.
6. Iar căci sânteţi fii, trimis-au Dumnezeu pe Duhul Fiului său în inimile voastre strigând: Avva, Părinte.
7. Pentru aceea nu mai eşti rob, ci fiu; iar de eşti fiu, şi moştenitor eşti lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.
8. Ci atunci necunoscând pe Dumnezeu, slujeaţi celor ce din fire nu sânt dumnezei;
9. Iar acum, după ce aţi cunoscut pe Dumnezeu, dar mai vârtos după ce v’aţi cunoscut de Dumnezeu, cum vă întoarceţi iarăşi la cele slabe şi sărace stihii, cărora iarăşi de iznoavă voiţi a le sluji?
10. Zilele păziţi şi lunile şi vremile şi anii.
11. Temu-mă de voi, ca nu cumva în zadar să mă fi ostenit la voi.
12. Fraţilor, rogu-vă pe voi, fiţi precum sânt eu, că şi eu am fost precum sânteţi voi; cu nimic nu m’aţi nedreptăţit,
13. Dar ştiţi că prin slăbiciunea trupului am binevestit vouă întâiu,
14. Şi ispita mea carea era în trupul meu nu o aţi defăimat, nici o aţi lepădat, ci ca pe un înger al lui Dumnezeu m’aţi priimit, ca pe Hristos Iisus.
15. Deci unde este fericirea voastră? Că mărturisesc vouă, că de era cu putinţă, ochii voştri scoţându-i, i-aţi fi dat mie.
16. Deci dar au vrăjmaş m’am făcut vouă, grăindu-vă vouă adevărul?
17. Vă râvnesc ei pe voi, dar nu bine; ci vor să vă osebească pe voi, ca să urmaţi lor.
18. Dar bine este a urma pururea în lucru bun, şi nu numai când sânt de faţă la voi.
19. Feţii mei, pe cari iarăşi cu durere vă nasc, până ce se va închipui Hristos întru voi;
20. Şi aş vrea să fiu acum la voi şi să-mi schimb glasul meu, că nu mă pricep de voi.
21. Spuneţi-mi, cei ce voiţi să fiţi supt lege, legea nu o auziţi?
22. Pentru că scris este că Avraam doi feciori a avut, unul din slujnică, iar altul din cea slobodă.
23. Ci cel din slujnică după trup s-a născut, iar cel din cea slobodă prin făgăduinţă.
24. Carile au altă înţelegere; că acestea sânt cele două legământuri, unul din muntele Sinai, ce naşte spre

robie, care este Agar;
25 Că Agar muntele Sinai este în Aravia; şi se alătură cu Ierusalimul acest de acum, care robeşte cu copiii săi.
26. Dar Ierusalimul cel de sus slobod este, care este maică nouă tuturor;
27. Că scris este: Veseleşte-te, cea stearpă carea nu naşti, glăsuieşte şi strigă, ceea ce nu ai durere; că mai mulţi sânt copiii ceii pustie, mai vârtos decât ai ceiia ce are bărbat.
28. Dar noi, fraţilor, după Isaac, ai făgăduinţei copii sântem.
29. Ci precum atunci cel ce se născuse după trup gonea pe cel ce se născuse după Duh, aşa şi acum.
30. Dar ce zice scriptura? Goneşte pe slujnică şi pe feciorul ei; că nu va moşteni fiul slujnicei cu fiul ceii slobode.
31. Drept aceea, fraţilor, nu sântem copii ai slujnicei, ci ai ceii slobode.

CAP. 5.
Cei chemaţi la credinţă sânt slobozi de faptele legii prin patimile lui Hristos. Slobozenia cea după Duh.

Întru slobozenia dară cu carea Hristos pe noi au slobozit staţi, şi nu cu jugul robiei iarăşi vă cuprindeţi.
2. Iată eu Pavel zic vouă că de vă veţi tăia împrejur, Hristos vouă nimic va folosi.
3. Şi mărturisesc iarăşi la tot omul ce se taie împrejur, că dator este să împlinească toată legea.
4. Înzadarnici v’aţi făcut de către Hristos, cei ce voiţi să vă îndreptăţiţi prin lege; din har aţi căzut.
5. Că noi cu Duhul din credinţă nădejdea dreptăţii aşteptăm.
6. Că întru Hristos Iisus nici tăierea împrejur foloseşte, nici netăierea împrejur, ci credinţa carea lucrează prin dragoste.
7. Alergat-aţi bine; cine pe voi a oprit, să nu vă plecaţi adevărului?
8. Sfatul acesta nu este de la cel ce au chemat pe voi.
9. Puţin aluat toată frământătura dospeşte.
10. Eu am nădejde de voi întru Domnul, că alt nimic nu veţi gândi; iar cela ce turbură pe voi, va purta judecata, oricare va fi.
11. Iar eu, fraţilor, de propoveduiesc încă tăierea împrejur, pentru ce mai sânt gonit? Iată s-a surpat sminteala crucii.
12. O, de s-ar lepăda afară cei ce vă răzvrătesc pe voi.
13. Că voi la slobozenie v’aţi chemat, fraţilor; numai să nu daţi slobozenia voastră spre prilej trupului, ci prin dragoste să slujiţi unul altuia.
14. Că toată legea într-un cuvânt se plineşte, adecă: Să iubeşti pe aproapele tău ca însuţi pe tine.
15. Dar de vă muşcaţi unul pe altul şi vă mâncaţi, vedeţi să nu vă mistuiţi unul de către altul.
16. Iar vă zic: Cu duhul să umblaţi, şi pofta trupului nu o veţi săvârşi.
17. Că trupul pofteşte împotriva Duhului, iar Duhul împotriva trupului; şi aceştia se împrotivesc unul altuia, ca nu cele ce aţi voi, acestea să le faceţi.
18. Iar de vă purtaţi cu Duhul, nu sânteţi supt lege.
19. Dar arătate sânt faptele trupului, carile sânt acestea: preacurvia, curvia, necurăţia, înverşunarea,
20. Slujba idolilor, fermecătoriile, vrajbele, sfezile, zavistiile, mâniile, gâlcevele, împerecherile, eresurile,
21. Pismele, uciderile, beţiile, ospeţele cele cu cântece şi cele asemenea acestora, carile mai înainte le spun vouă, precum am şi mai spus, că cei ce fac unele ca acestea, împărăţia lui Dumnezeu nu vor moşteni.
22. Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credinţa, blândeţele, înfrânarea poftelor.
23. Împotriva acestora nu este lege. Iar cari sânt ai lui Hristos, trupul şi-au răstignit împreună cu patimile şi cu poftele.
25. De trăim cu Duhul, cu Duhul să şi umblăm.
26. Să nu fim cu deşartă slavă, unul pe altul întărâtând, unul altuia pismuind.

CAP. 6.
A îndrepta cu blândeţe pe aproapele. Sfătuire de a se feri de iudaizanţi, şi a

duce viaţa nouă cea după Duh.

Fraţilor, de va şi cădea vreun om în vreo greşeală, voi cei duhovniceşti îndreptaţi pe unul ca acela cu duhul blândeţelor, păzindu-te pe tine, ca să nu cazi şi tu în ispită.
2. Purtaţi sarcinele unul altuia, şi aşa împliniţi legea lui Hristos.
3. Că de se socoteşte cineva că este ceva, nimic fiind, pe sine se înşală.
4. Iar fapta sa fiecare să-şi ispitească, şi atunci întru sine însuşi va avea laudă, iar nu întru altul.
5. Că fiecare sarcina sa îşi va purta.
6. Şi să împărtăşească cel ce se învaţă cuvântul, pe cel ce îl învaţă, întru toate bunătăţile.
7. Nu vă amăgiţi, Dumnezeu nu se batjocureşte; că ce va semăna omul, aceea va şi secera.
8. Că cel ce seamănă în trupul său, din trup va secera stricăciune; iar cel ce seamănă întru Duhul, din Duhul va secera viaţă vecinică.
9. Şi făcând binele să nu slăbim; că la vremea sa vom secera, neostenind.
10. Deci dar până când avem vreme, să facem bine către toţi, şi mai vârtos către cei ai noştri de o credinţă.
11. Vedeţi cu ce fel de slove am scris vouă cu mâna mea.
12. Câţi vor să se fălească în trup, aceia vă silesc pe voi să vă tăieţi împrejur, numai ca să nu pătimească gonire pentru Crucea lui Hristos.
13. Că nici singuri cei ce se taie împrejur păzesc legea, ci voiesc să vă tăieţi voi împrejur, ca în trupul vostru să se laude.
14. Iar mie să nu-mi fie a mă lăuda fără numai în Crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin carea mie lumea s-a răstignit, şi eu lumii.
15. Că întru Hristos Iisus nici tăierea împrejur poate ceva, nici netăierea împrejur, ci făptura cea nouă.
16. Şi câţi vor umbla cu dreptarul acesta, pace peste ei şi milă, şi peste Israilul lui Dumnezeu.
17. Iar mai mult mie nimenea să nu-mi facă supărare, că eu ranele Domnului Iisus pe trupul meu le port.
18. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru fraţilor, Amin.

Către Galateni s-a scris de la Roma.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE EFESENI

CAP. 1.
Alegerea, aducerea şi săvârşirea creştinului întru Domnul. Rugăciune pentru cunoaşterea binefacerilor aduse prin Hristos.

Pavel apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, sfinţilor celor ce sânt în Efes, şi credincioşilor întru Hristos Iisus,
2. Har vouă şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos.
3. Bine este cuvântat Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, carele au blagoslovit pe noi cu toată blagoslovenia duhovnicească întru cele cereşti întru Hristos,
4. Precum au ales pe noi întru dânsul mai înainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sfinţi şi fără de prihană înaintea lui şi întru dragoste;
5. Mai înainte rânduind pe noi spre moştenirea fiiască prin Iisus Hristos către sine, după buna voinţă a voii sale,
6. Spre lauda slavei harului său, cu carele ne-au dăruit pe noi întru cel iubit.
7. Întru carele avem răscumpărarea prin sângele lui, şi iertarea păcatelor după bogăţia harului lui
8. Pe care l-au prisosit întru noi întru toată înţelepciunea şi priceperea,
9. Arătând nouă taina voii sale, după bunăvoinţa sa, carea mai înainte o au rânduit întru dânsul
10. Spre iconomia plinirii vremilor, ca toate să le unească supt un cap întru Hristos, şi cele din ceruri şi cele de pe pământ întru dânsul.
11. Întru carele şi moştenire am priimit, mai înainte fiind hotărâţi după rânduiala celui ce toate le lucrează după sfatul voii sale,
12. Ca să fim noi spre lauda slavei sale, cari am nădăjduit mai înainte

întru Hristos.
13. Întru carele şi voi auzind cuvântul adevărului, evanghelia mântuirii voastre, întru carea şi crezând v'aţi pecetluit cu Duhul făgăduinţei cel Sfânt,
14. Care este arvuna moştenirii noastre spre răscumpărarea câştigului, spre lauda slavei lui.
15. Drept aceea, şi eu auzind credinţa voastră întru Domnul Iisus, şi dragostea cea către toţi sfinţii,
16. Nu încetez a mulţămi pentru voi, pomenire de voi făcând la rugăciunile mele,
17. Ca Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să dea vouă duhul înţelepciunii şi al descoperirii, spre cunoştinţa lui,
18. Luminând ochii minţii voastre, ca să ştiţi voi carea este nădejdea chemării lui, şi carea este bogăţia slavei moştenirii lui întru sfinţi,
19. Şi carea este mărimea cea preaînaltă a puterii lui întru noi cari credem, după lucrarea puterii tăriei lui,
20. Care o au lucrat întru Hristos, sculând pe el din morţi, şi l-au pus a şedea deadreapta sa întru cele cereşti,
21. Mai pe sus decât toată începătoria şi stăpânirea şi domnia, şi decât tot numele ce se numeşte, nu numai în veacul acesta, ci şi în cel viitor.
22. Şi toate le-au supus supt picioarele lui, şi pe el l-au dat cap mai presus de toate bisericii,
23. Carele este trupul lui, plinirea celui ce toate întru toţi plineşte.

CAP. 2.
Împăcarea neamurilor şi a Iudeilor cu Dumnezeu prin Hristos.

Şi pe voi cari eraţi morţi cu greşalele şi cu păcatele,
2. Întru carile oarecând aţi umblat după veacul lumii acesteia, după domnul stăpânirii văzduhului, a duhului celui ce acum lucrează întru fiii neascultării;
3. Între cari şi noi toţi am petrecut oarecând întru poftele trupului nostru, făcând voile trupului şi ale cugetelor, şi eram copii din fire ai mâniei ca şi ceilalţi;
4. Dar Dumnezeu, bogat fiind întru milă, pentru cea multă a sa dragoste cu care au iubit pe noi,
5. Şi fiind noi morţi cu păcatele, împreună ne-au înviat cu Hristos — în har sânteţi mântuiţi —
6. Şi împreună cu dânsul ne-au sculat şi ne-au pus a şedea întru cele cereşti întru Hristos Iisus,
7. Ca să arate în veacurile cele viitoare bogăţia cea mare a harului său întru bunătate spre noi întru Hristos Iisus.
8. Că cu harul sânteţi mântuiţi prin credinţă; şi aceasta nu de la voi, al lui Dumnezeu este darul;
9. Nu din fapte, ca să nu se laude cineva.
10. Că a lui făptură sântem, zidiţi întru Hristos Iisus spre fapte bune, carile mai înainte le-au gătit Dumnezeu ca să umblăm întru ele.
11. Pentru aceea, aduceţi-vă aminte că oarecând voi, neamurile în trup, cari vă chemaţi netăiere împrejur de către ceea ce se chema tăiere împrejur în trup, făcută de mână,
12. Că eraţi întru acea vreme fără de Hristos, înstreinaţi de petrecerea lui Israil şi streini de aşezământurile făgăduinţei, nădejde neavând, şi fără de Dumnezeu în lume.
13. Dar acum întru Hristos Iisus voi cari oarecând eraţi departe, v'aţi făcut aproape prin sângele lui Hristos.
14. Pentru că el este pacea noastră, care au făcut amândouă una, şi peretele cel din mijloc al zidului au sfărâmat,
15. Vrajba în trupul său, legea poruncilor cu dogmele stricând, ca pe amândoi să-i zidească întru sine într-un om nou, făcând pace,
16. Şi pe amândoi să-i împace într-un trup cu Dumnezeu prin Cruce, omorând vrajba întru dânsa.
17. Şi venind au vestit pace vouă celor de departe şi celor de aproape.
18. Că printr-însul avem amândoi apropierea într-un Duh către Tatăl.
19. Pentru aceea dar de acum nu mai sânteţi streini şi nemernici, ci împreună cetăţeni cu sfinţii şi

deaproape ai lui Dumnezeu,
20. Zidiţi fiind pe temelia apostolilor şi a proorocilor, fiind piatra cea din capul unghiului însuşi Iisus Hristos,
21. Întru carele toată zidirea alcătuindu-se, creşte întru lăcaş sfânt întru Domnul,
22. Întru carele şi voi împreună vă zidiţi spre lăcaş lui Dumnezeu întru Duhul.

CAP. 3.
Înţelepciunea dumnezeească dată lui Pavel spre luminarea neamurilor. Rugăciune pentru Biserică.

Pentru aceasta eu Pavel, legatul lui Iisus Hristos pentru voi neamurile —
2. De veţi fi auzit iconomia harului lui Dumnezeu celui ce s-au dat spre voi,
3. Căci după descoperire mi-au arătat mie taina, precum am scris mai înainte pe scurt,
4. Din care cetind, puteţi cunoaşte ştiinţa mea întru taina lui Hristos,
5. Carea întru alte neamuri nu s-a arătat fiilor oamenilor, precum s-a descoperit acum sfinţilor lui apostoli şi proorocilor prin Duhul,
6. Ca să fie neamurile împreună moştenitori şi împreună un trup şi împreună părtaşi făgăduinţei lui întru Hristos prin Evanghelie,
7. Căreia m’am făcut slujitor după dăruirea harului lui Dumnezeu care s-au dat mie după lucrarea puterii lui.
8. Mie, celui mai mic decât toţi sfinţii, mi s-au dat harul acesta, a vesti întru neamuri cea neurmată bogăţie a lui Hristos
9. Şi a lumina pe toţi ce este iconomia tainei ceii ascunse din veci întru Dumnezeu, celui ce toate au zidit prin Iisus Hristos;
10. Ca să se cunoască acum începătoriilor şi domniilor întru cele cereşti, prin biserică, cea de multe feluri înţelepciune a lui Dumnezeu,
11. După hotărârea cea mai nainte de veci, carea o au făcut întru Hristos Iisus Domnul nostru,
12. Întru carele avem îndrăznire şi apropiere întru nădejde prin credinţa lui.
13. Pentru aceea vă rog pe voi să nu slăbiţi întru necazurile mele cele pentru voi, carea este slava voastră.
14. Pentru aceasta plec genunchele mele către Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos,
15. Dintru carele toată părinţia în cer şi pe pământ se numeşte,
16. Ca să dea vouă, după bogăţia slavei sale, cu putere să vă întăriţi prin Duhul lui întru omul cel dinlăuntru,
17. Ca să locuiască Hristos prin credinţă întru inimile voastre,
18. Ca întru dragoste fiind înrădăcinaţi şi întemeiaţi, să puteţi cunoaşte împreună cu toţi sfinţii ce este lăţimea şi lungimea şi adâncul şi înălţimea,
19. Şi să ştiţi dragostea lui Hristos cea mai presus de cunoştinţă, ca să vă faceţi deplin întru toată plinirea lui Dumnezeu.
20. Iar celui ce poate face toate mai de prisosit decât cele ce cerem sau gândim, după puterea ce se lucrează întru noi,
21. Aceluia fie slava în biserica cea întru Hristos Iisus întru toate neamurile veacului veacurilor, Amin.

CAP. 4.
Sfătuire la unire în dragoste, deşi darurile sânt împărţite spre folosul obştesc. Întreaga înţelepciune şi dreptate ce ne face plăcuţi lui Dumnezeu.

Drept aceea vă rog pe voi eu legatul întru Domnul, cu vrednicie să umblaţi după chemarea cu carea sânteţi chemaţi,
2. Cu toată smerenia şi blândeţele, cu îndelungă răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste,
3. Nevoindu-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcii;
4. Un trup şi un Duh, precum şi chemaţi sânteţi întru o nădejde a chemării voastre;
5. Un Domn, o credinţă, un botez,
6. Un Dumnezeu şi Tatăl tuturor, cel peste toate şi prin toate şi întru noi toţi.
7. Dar fiecăruia din noi s-au dat harul după măsura darului lui Hristos.
8. Pentru aceea zice: Suindu-se la înălţime, robit-au robia, şi au dat

daruri oamenilor.
9. Iar aceea ce zice că s-au suit, ce este fără numai că s-au şi pogorît întâiu la cele mai de jos laturi ale pământului?
10. Cela ce s-au pogorît, acela este carele s-au şi suit mai presus de toate cerurile, ca să umple toate.
11. Şi acela au dat pe unii apostoli, iar pe alţii prooroci, iar pe alţii, evanghelişti, iar pe alţii păstori şi dascăli,
12. Spre săvârşirea sfinţilor spre lucrul slujbei, spre zidirea trupului lui Hristos,
13. Până ce vom ajunge toţi la unirea credinţei şi a cunoştinţei Fiului lui Dumnezeu, întru bărbat desăvârşit, la măsura vârstei plinirii lui Hristos,
14. Ca să nu mai fim prunci, învăluindu-ne şi purtându-ne de tot vântul învăţăturii întru amăgitura oamenilor, întru vicleşug spre meşteşugirea înşelăciunii;
15. Ci adevăraţi fiind întru dragoste, să creştem toate întru el, care este capul, Hristos,
16. Din carele tot trupul potrivit alcătuindu-se şi încheindu-se prin toată pipăirea dării, după lucrare întru măsura fiecărui mădular, face creşterea trupului spre zidirea sa singur întru dragoste.
17. Drept aceea, aceasta zic şi mărturisesc întru Domnul, ca să nu mai umblaţi voi precum şi celelalte neamuri umblă, întru deşertăciunea minţii lor,
18. Întunecaţi fiind la minte, înstreinaţi de viaţa lui Dumnezeu pentru necunoştinţa carea este întru ei, pentru împietrirea inimii lor,
19. Cari întru nesimţire petrecând, s-au dat pe sine înverşunării, spre lucrarea a toată necurăţia, întru lăcomie.
20. Dar voi nu aşa aţi cunoscut pe Hristos,
21. De vreme ce pe el l-aţi auzit şi întru dânsul v'aţi învăţat, precum este adevărul întru Iisus,
22. Ca să lepădaţi voi după cea mai nainte vieţuire pe omul cel vechiu, carele se strică după poftele înşelăciunii,
23. Şi să vă înnoiţi iarăşi cu duhul minţii voastre
24. Şi să vă îmbrăcaţi în omul cel nou, carele după Dumnezeu s-au zidit întru dreptate şi întru sfinţenia adevărului.
25. Drept aceea, lepădând minciuna, grăiţi adevărul fiecare cu aproapele lui, căci sântem unul altuia mădulări.
26. Mâniaţi-vă, şi nu greşiţi; soarele să nu apuie întru mânia voastră,
27. Nici daţi loc diavolului.
28. Cel ce fură să nu mai fure, ci mai vârtos să se ostenească, lucrând binele cu mâinile sale, ca să aibă să dea celui lipsit.
29. Tot cuvântul putred din gura voastră să nu iasă, ci numai care e bun spre zidirea folosului, ca să dea har celor ce aud.
30. Şi să nu întristaţi pe Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu, întru care v'aţi pecetluit spre ziua răscumpărării.
31. Toată amărăciunea şi mânia şi iuţimea şi strigarea şi hula să se lepede de la voi, împreună cu toată răutatea.
32. Şi fiţi unul către altul buni, milostivi, iertând unul altuia, precum şi Dumnezeu au iertat vouă întru Hristos.

CAP. 5.

Îndemnări la viaţa cea vrednică de sfinţenie a creştinului; a mustra răul cu pilda, nu cu vorba; a se umplea de Duh Sfânt iar nu de vin şi de necurăţie; sfaturi pentru cei căsătoriţi.

Fiţi dar următori lui Dumnezeu, ca nişte copii iubiţi
2. Şi umblaţi întru dragoste, precum şi Hristos au iubit pe noi şi s-au dat pe sine pentru noi aducere şi jertfă lui Dumnezeu întru miros cu bună mireazmă.
3. Iar curvia şi toată necurăţia sau lăcomia nici să se numească întru voi, precum se cuvine sfinţilor,
4. Şi măscăriciunea, şi vorba nebunească au glumele, carile nu se cuvin, ci mai vârtos mulţămita.
5. Că aceasta să ştiţi, că tot curvarul sau necuratul sau lacomul, care este slujitor idolilor, nu are moştenire întru

Împărăţia lui Hristos şi Dumnezeu.
6. Nimenea vă înşele pe voi cu cuvinte deşarte; că pentru acestea vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării.
7. Deci nu vă faceţi împreună-părtaşi acestora;
8. Că eraţi oarecând întunerec, iar acum lumină întru Domnul:
9. Ca ai luminii copii umblaţi – că roada Duhului este întru toată bunătatea şi dreptatea şi adevărul –
10. Cercând ce este bine plăcut Domnului,
11. Şi să nu vă amestecaţi cu faptele cele fără de roadă ale întunerecului, ci mai vârtos să le defăimaţi.
12. Că cele ce se fac întru ascuns de către dânşii, ruşine este a le şi grăi.
13. Iar toate vădindu-se de lumină, se arată; că tot ce se arată lumină este.
14. Pentru aceea zice: Deşteaptă-te cel ce dormi, şi te scoală din morţi, şi te va lumina Hristos.
15. Socotiţi drept aceea cum să umblaţi cu pază, nu ca nişte neînţelepţi, ci ca cei înţelepţi,
16. Răscumpărând vremea, că zilele viclene sânt.
17. Drept aceea, nu fiţi nepricepuţi, ci cunoscând ce este voia Domnului.
18. Şi nu vă îmbătaţi de vin, întru care este curvia, ci vă umpleţi de Duhul,
19. Vorbind întru voi în psalmi şi laude şi cântări duhovniceşti, lăudând şi cântând întru inimile voastre Domnului,
20. Mulţămind pururea pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu şi Tatălui.
21. Plecaţi-vă unul altuia întru frica lui Dumnezeu.
22. Femeilor, plecaţi-vă bărbaţilor voştri ca Domnului.
23. Căci bărbatul este cap femeii precum şi Hristos este cap bisericii, şi acesta este mântuitorul trupului,
24. Ci precum biserica se supune lui Hristos, aşa şi femeile bărbaţilor lor întru toate.
25. Bărbaţilor, iubiţi-vă femeile voastre, precum şi Hristos au iubit biserica, şi pe sine s-au dat pentru dânsa,
26. Ca pe ea să o sfinţească, curăţindu-o cu baia apei prin grai,
27. Ca să o puie înainte pe ea luişi slăvită biserică, neavând întinăciune, nici prihană, sau altceva de acest fel, ci ca să fie sfântă şi fără de prihană.
28. Aşa sânt datori bărbaţii să-şi iubească femeile lor ca şi trupurile lor. Cel ce iubeşte pe femeia sa, pe sine se iubeşte.
29. Că nimeni vreodată şi-a urât trupul său, ci îl hrăneşte şi încălzeşte pe el, precum şi Hristos biserica:
30. Că mădulări sântem ale trupului lui, din carnea lui şi din oasele lui.
31. Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe muma sa, şi se va lipi de femeia sa, şi vor fi amândoi un trup.
32. Taina aceasta mare este; iar eu zic de Hristos şi de biserică.
33. Deci dar şi voi, fieştecarele aşa să-şi iubească pe femeia sa, ca pe sine; iar femeia să se teamă de bărbat.

CAP. 6.

Sfaturi către copii, părinţi, robi, stăpâni. Armele creştinului în lupta cu vrăjmaşii duhovniceşti.

Copii, ascultaţi pe părinţii voştri întru Domnul; că aceasta este cu dreptate.
2. Cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta (carea este porunca cea dintâiu întru făgăduinţă),
3. Ca să-ţi fie ţie bine şi să fii cu zile multe pe pământ.
4. Şi părinţii, nu urgisiţi pe copiii voştri întru mânie, ci îi creşteţi pe ei întru învăţătura şi certarea Domnului.
5. Robilor, ascultaţi pe stăpânii voştri cei după trup, cu frică şi cu cutremur, întru dreptatea inimii voastre, ca şi pe Hristos,
6. Nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor, ci ca robii lui Hristos, făcând voia lui Dumnezeu din suflet,
7. Cu bunăvoinţă slujindu-le, ca Domnului, iar nu ca oamenilor,
8. Ştiind că orice bine va face fiecare, aceea va lua de la Domnul, ori robul, ori cel slobod.
9. Şi stăpânii, iarăşi acestea să faceţi către dânşii, slăbind îngrozirea, ştiind

că şi al vostru Domn este în ceruri şi alegere de faţă nu este la dânsul.
10. Deci, fraţii mei, întăriţi-vă întru Domnul, şi întru puterea tăriei lui.
11. Îmbrăcaţi-vă întru toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi sta împotriva meşteşugirilor diavolului.
12. Căci nu este nouă lupta împotriva trupului şi a sângelui, ci împotriva începătoriilor şi a domniilor, şi a stăpânitorilor întunerecului veacului acestuia, împotriva duhurilor vicleşugului întru cele cereşti.
13. Pentru aceea, luaţi toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi sta împotrivă în ziua cea vicleană, şi toate isprăvindu-le să staţi.
14. Staţi drept aceea, încingându-vă mijlocul vostru cu adevărul, şi îmbrăcându-vă cu zaua dreptăţii
15. Şi încălţându-vă picioarele întru gătirea evangheliei păcii,
16. Peste toate luând pavăza credinţei, cu carile veţi putea stinge toate săgeţile vicleanului cele aprinse;
17. Şi coiful mântuirii luaţi, şi sabia Duhului, care este graiul lui Dumnezeu.
18. Prin toată rugăciunea şi cererea rugându-vă în toată vremea întru Duhul, şi la însăşi aceasta priveghind cu toată răbdarea şi rugăciunea pentru toţi sfinţii
19. Şi pentru mine, ca să se dea mie cuvânt întru deschiderea gurii mele, cu îndrăzneală a arăta taina evangheliei,
20. Pentru carea fac solie în legături; ca întru dânsa cu îndrăzneală să grăiesc, precum mi se cuvine a grăi.
21. Iar ca să ştiţi şi voi cele pentru mine, ce fac, toate vouă le va arăta Tihic iubitul frate şi credincios slujitor întru Domnul,
22. Pe carele pentru însăşi aceasta l-am trimis la voi, ca să ştiţi cele pentru noi şi să mângâie inimile voastre.
23. Pace fraţilor, şi dragoste cu credinţă, de la Dumnezeu Tatăl şi Domnul Iisus Hristos.
24. Harul cu toţi cari iubesc pe Domnul nostru Iisus Hristos întru nestricăciune, Amin.

Către Efeseni s-a scris de la Roma prin Tihic.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE FILIPENI

CAP. 1.

Mulţămire pentru fapta bună a Filippisenilor şi rugăciune ca să fie desăvârşiţi. Povestirea luptelor şi a osârdiei sale.

Pavel şi Timothei, slugile lui Iisus Hristos, tuturor sfinţilor întru Hristos Iisus celor ce sânt în Filippi, împreună cu episcopii şi diaconii,
2. Har vouă şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi Domnul Iisus Hristos.
3. Mulţămesc Dumnezeului meu întru toată pomenirea voastră,
4. Pururea întru toată rugăciunea mea pentru voi toţi cu bucurie rugăciune făcând,
5. Pentru împărtăşirea voastră întru evanghelie din ziua dintâiu până acum,
6. Nădăjduindu-mă la însăşi aceasta, că cel ce a început întru voi lucrul cel bun îl va săvârşi până în ziua lui Iisus Hristos;
7. Precum îmi este mie cu dreptate aceasta a cugeta pentru voi toţi, pentru că vă am eu pe voi în inimă, şi în legăturile mele, şi în răspunsul şi adeverirea evangheliei, cu mine împreună părtaşi harului voi toţi fiind.
8. Că martor mie este Dumnezeu, că vă iubesc pe voi toţi în dragostea lui Iisus Hristos.
9. Şi de aceasta mă rog, ca dragostea voastră încă mai mult şi mai mult să prisosească întru cunoştinţă şi întru toată priceperea,
10. Ca să ispitiţi voi cele de folos, ca să fiţi curaţi şi fără de sminteală în ziua lui Hristos,
11. Plini de roadele dreptăţii, carile sânt prin Iisus Hristos, spre slava şi lauda lui Dumnezeu.
12. Şi voiesc să ştiţi voi, fraţilor, că cele pentru mine mai vârtos spre sporul evangheliei au venit,
13. Încât legăturile s-au făcut arătate

întru Hristos în tot divanul, şi la ceilalţi la toţi,
14. Şi cei mai mulţi din fraţi întru Domnul, nădăjduindu-se pentru legăturile mele, mai mult cutează fără de frică a grăi cuvântul.
15. Unii pentru pisma şi pricirea, dar alţii pentru buna voinţă propoveduiesc pe Hristos;
16. Unii din prigonire pe Hristos vestesc, nu curat, socotind că vor aduce necaz legăturilor mele;
17. Iar alţii din dragoste, ştiind că spre răspunsul evangheliei sânt pus.
18. Ce este dar? Iată în tot chipul, ori prin pricină, ori prin adevăr, Hristos se propoveduieşte; şi întru aceasta mă bucur, şi încă mă voiu bucura,
19. Că ştiu că aceasta îmi va fi mie spre mântuire prin rugăciunile voastre şi prin darea Duhului lui Iisus Hristos
20. După aşteptarea şi nădejdea mea, că întru nimic mă voiu ruşina, ci întru toată îndrăzneala, precum pururea, aşa şi acum se va mări Hristos în trupul meu, ori prin viaţă, ori prin moarte.
21. Că mie a vieţui este Hristos, şi a muri dobândă.
22. Iar dacă a vieţui în trup, aceasta îmi este roada lucrului, şi ce voiu alege nu ştiu.
23. Că sânt cuprins de amândouă, dorinţă având a mă slobozi şi împreună cu Hristos a fi, cu mult mai vârtos bine;
24. Iar a rămânea în trup, mai de folos este pentru voi.
25. Şi aceasta nădăjduind, ştiu că voiu rămânea şi împreună voiu petrece cu voi cu toţi spre sporirea voastră şi bucuria credinţei,
26. Ca lauda voastră să sporească întru Hristos Iisus întru mine, prin venirea mea iarăşi către voi.
27. Numai cu vrednicie după evanghelia lui Hristos să petreceţi; ca ori viind şi văzându-vă pe voi, ori nefiind de faţă la voi, să aud cele pentru voi, că staţi într-un duh, cu un suflet împreună nevoindu-vă pentru credinţa evangheliei
28. Şi nesfiindu-vă întru nimica de cei împrotivnici, care acelora este arătare a pierzării, iar vouă a mântuirii, şi aceasta de la Dumnezeu.
29. Că vouă s-a dăruit pentru Hristos, nu numai întru el a crede, ci şi pentru dânsul a pătimi,
30. Aceeaşi luptă având, care aţi văzut întru mine, şi acum auziţi pentru mine.

CAP. 2

Sfătuire la viaţă în unire şi umilinţă, având pildă smerenia şi slava lui Hristos. Laudă pe Timothei şi Epafrodit.

Deci de este vreo mângâiere întru Hristos, de este vreo voire bună a dragostei, de este vreo împărtăşire a Duhului, de este vreo milostivire şi îndurare,
2. Pliniţi bucuria mea, ca aceeaşi să cugetaţi, aceeaşi dragoste având, un suflet fiind, una cugetând,
3. Nimic făcând cu prigonire sau cu slavă deşartă, ci cu smerenie unul pe altul socotind a fi mai de cinste decât pe sine;
4. Nu ale sale fiecare, ci şi ale altora fiecine să căutaţi.
5. Că aceasta să se înţeleagă întru voi, carea şi întru Hristos Iisus,
6. Carele în chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire au socotit a fi el întocmai cu Dumnezeu,
7. Ci s-au deşertat pe sine, chip de rob luând, întru asemănarea oamenilor făcându-se;
8. Şi cu închipuirea aflându-se ca omul, s-au smerit pe sine, ascultător făcându-se până la moarte, iar moarte de Cruce.
9. Pentru aceasta şi Dumnezeu pe dânsul l-au prea înălţat, şi i-au dăruit lui nume, care este peste tot numele,
10. Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cereşti şi al celor pământeşti şi al celor dedesupt,
11. Şi toată limba să mărturisească că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl.
12. Deci iubiţii mei, precum pururea aţi ascultat, nu numai precum când eram de faţă, ci cu mult mai vârtos când sânt departe, cu frică şi cu cutremur mântuirea voastră să o lucraţi.

13. Că Dumnezeu este carele lucrează întru voi şi ca să voiţi şi ca să lucraţi, după buna voinţă.
14. Toate le faceţi fără de cârtiri şi fără de îndoiri,
15. Ca să fiţi fără de prihană şi întregi, copii lui Dumnezeu curaţi în mijlocul neamului celui îndărătnic şi răzvrătit, între cari să străluciţi ca nişte luminători în lume,
16. Cuvânt al vieţii cuprinzând, spre laudă mie în ziua lui Hristos, că nu în deşert am alergat, nici în deşert m'am ostenit.
17. Ci de mă şi jertfesc pentru jertfa şi slujba credinţei voastre, mă bucur, şi împreună mă bucur cu voi cu toţi
18. Aşijderea şi voi vă bucuraţi, şi împreună vă bucuraţi cu mine.
19. Şi nădăjduiesc întru Domnul Iisus, că pe Timothei fără de zăbavă îl voi trimite la voi, ca şi eu să-mi fac inima bună, înţelegând cele pentru voi.
20. Că pe nimenea am de un suflet cu mine, carele cu tot deadinsul să se grijească de voi.
21. Că toţi ale sale caută, iar nu ale lui Iisus Hristos.
22. Dar sârguinţa lui o ştiţi, că precum copilul unui tată, împreună cu mine a slujit întru evanghelie.
23. Pe acesta dară nădăjduiesc să-l trimit îndată şi, după ce voiu vedea cele pentru mine.
24. Dar am nădejde întru Domnul, că şi eu fără de zăbavă voiu veni la voi.
25. Însă de nevoie lucru am socotit a trimite la voi pe Epafrodit, fratele şi împreună lucrătorul şi ostaşul cel dimpreună cu mine, iar al vostru apostol şi slujitor al trebii mele,
26. De veme ce dorea să vă vază pe voi pe toţi, şi era mâhnit, că aţi auzit că a fost bolnav.
27. Şi a fost bolnav aproape de moarte; ci Dumnezeu au miluit pe el, şi nu numai pe el, ci şi pe mine, ca nu întristare peste întristare să am.
28. Deci cum mai degrab l-am trimis pe el, ca văzându-l pe el iarăşi, să vă bucuraţi, şi eu mai fără de mâhnire să fiu.
29. Priimiţi-l drept aceea, pe el întru Domnul cu toată bucuria; şi pe unii ca aceştia întru cinste îi aveţi,
30. Căci pentru lucrul lui Hristos până la moarte s-au apropiat, nebăgând seamă de viaţă, ca să împlinească lipsa voastră a slujbei celei către mine.

CAP. 3.
Despre credinţa cea dreaptă împotriva apostolilor mincinoşi. Viaţa duhovnicească nu este în trup, ci în urmarea vieţii de jertfire a lui Hristos.

De aceea, fraţii mei, bucuraţi-vă întru Domnul. Acesteaşi a scrie vouă mie nu-mi este cu lene, iar vouă de folos.
2. Păziţi-vă de câini, păziţi-vă de lucrătorii cei răi, păziţi-vă de tăiere.
3. Că noi sântem tăierea împrejur, cari cu duhul slujim lui Dumnezeu, şi ne lăudăm întru Hristos Iisus, şi nu ne nădăjduim în trup.
4. Măcar că eu am nădejde şi în trup. De se şi pare altuia a se nădăjdui în trup, eu mai vârtos;
5. Tăiat fiind împrejur a opta zi, din neamul lui Israil, din seminţia lui Veniamin, Evreu din Evrei, după lege Fariseu,
6. După râvnă gonind biserica, după dreptatea cea din lege făcându-mă fără de prihană.
7. Ci cele ce îmi erau mie dobânzi, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă.
8. Iar mai vârtos le şi socotesc toate pagubă a fi pentru covârşirea cunoştinţei lui Hristos Iisus Domnului meu, pentru carele de toate m'am păgubit şi le socotesc gunoaie a fi, ca pe Hristos să dobândesc,
9. Şi să mă aflu întru el, neavând dreptatea mea cea din lege, ci ceea ce este prin credinţa lui Hristos, ceea ce este de la Dumnezeu dreptate întru credinţă,
10. Ca să-l cunosc pe el şi puterea Învierii lui şi împărtăşirea patimilor lui, închipuindu-mă cu moartea lui,
11. Ca doară cumva aş ajunge la învierea morţilor.
12. Nu că am luat, sau acum sânt desăvârşit; ci gonesc, ca doară voiu şi ajunge, întru carea sânt şi ajuns de Hristos Iisus.
13. Fraţilor, eu încă nu mă socotesc să fiu ajuns; ci numai una fac, cele dinapoi uitându-le, şi la cele dinainte

întinzându-mă,
14. La semn alerg, la răsplătirea chemării celei de sus a lui Dumnezeu întru Hristos Iisus.
15. Deci câţi desăvârşit sântem, aceasta să cugetăm; şi dacă ceva întru alt chip cugetaţi, şi aceasta Dumnezeu va descoperi vouă;
16. Însă la ceea ce am ajuns, cu acelaşi dreptar să vieţuim, aceeaşi să cugetăm.
17. Fiţi împreună următori mie fraţilor, şi vă uitaţi la cei ce aşa umblă precum aveţi pildă pe noi.
18. Pentru că mulţi umblă, de cari de multe ori am zis vouă, dar acum şi plângând zic, că sânt vrăjmaşii Crucii lui Hristos,
19. Al cărora sfârşitul le este pierzarea, al cărora Dumnezeu este pântecele, şi slava întru ruşinea lor, cari cele pământeşti cugetă.
20. Că petrecerea noastră în ceruri este, de unde şi pe Mântuitorul aşteptăm, pe Domnul nostru Iisus Hristos,
21. Carele va schimba chipul trupului smereniei noastre, ca să se facă în chipul trupului slavei lui, după lucrarea puterii ce are el de a supune luişi toate.

CAP. 4.
Îndemnări la statornicie şi veselie duhovnicească. Pavel mulţămeşte pentru ajutorul trimis.

Deci fraţii mei cei iubiţi şi doriţi, bucuria şi cununa mea, aşa staţi întru Domnul, iubiţilor.
2. Pe Evodia rog şi pe Sintihi rog, aceeaşi să cugete întru Domnul.
3. Încă te rog şi pe tine, soţule iubite, ajută lor, carile împreună cu mine s-au nevoit întru evanghelie, şi cu Climent şi cu ceilalţi împreună lucrători ai mei, ale căror nume sânt scrise în cartea vieţii.
4. Bucuraţi-vă pururea întru Domnul; şi iarăşi zic: bucuraţi-vă.
5. Blândeţele voastre să se facă ştiute tuturor oamenilor, Domnul aproape este.
6. Nimic să nu vă grijiţi, ci întru toate prin rugă şi rugăciune cu mulţumită cererile voastre să se arate lui Dumnezeu.
7. Şi pacea lui Dumnezeu, carea covârşeşte toată mintea, păzi-va inimile voastre şi cugetele voastre întru Hristos Iisus.
8. De aceea, fraţii mei, câte sânt adevărate, câte sânt cinstite, câte sânt drepte, câte sânt curate, câte sânt iubite, câte sânt de bună laudă, orice faptă bună şi orice laudă, acestea să gândiţi;
9. Cele ce aţi învăţat şi aţi luat şi aţi auzit şi aţi văzut întru mine, acestea să le faceţi; şi Dumnezeul păcii va fi cu voi.
10. Şi m’am bucurat întru Domnul foarte, căci iată oarecând aţi înflorit a purta grija de mine; precum şi purtaţi, dar nu aţi avut vreme cu prilej.
11. Nu doară că pentru lipsă zic, că eu m’am deprins întru carile sânt îndestulat a fi.
12. Ştiu şi a mă smeri, ştiu şi a avea de prisosit; întru tot şi întru toate m’am învăţat, şi a mă sătura şi a flămânzi şi a avea de prisosit şi a fi lipsit.
13. Toate le pot întru Hristos, cel ce mă întăreşte.
14. Însă bine aţi făcut de v’aţi făcut împreună părtaşi necazului meu
15. Şi ştiţi şi voi, Filippisenilor, că la începutul evangheliei, când am ieşit din Makedonia, nici o biserică n’a făcut împărtăşire cu mine în cuvânt de dare şi de luare, fără numai voi singuri.
16. Că şi în Thessalonic şi o dată şi de două ori cele spre trebuinţa mea aţi trimis.
17. Nu că doară caut darea; ci caut rodul cel prisositor spre folosul vostru.
18. Am luat toate, şi am de prisosit; umplutu-m’am luând de la Epafrodit cele trimise de la voi, miros cu bună mireazmă, jertfă priimită, bine plăcută lui Dumnezeu.
19. Iar Dumnezeul meu să împlinească toată trebuinţa voastră după bogăţia sa întru slavă prin Hristos Iisus.
20. Iar lui Dumnezeu şi Tatălui nostru slava în vecii vecilor, Amin.
21. Spuneţi închinăciune la tot

sfântul întru Hristos Iisus. Închină-se vouă fraţii cari sânt împreună cu mine.
22. Închină-se vouă toţi sfinţii, mai ales cei din casa Chesarului.
23. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toţi, Amin.

Către Filippiseni s-a scris de la Roma prin Epafrodit.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE COLOSENI

CAP. 1.

Laudă credinţa Colasenilor şi se roagă pentru întărirea lor întru dânsa. Pavel se bucură de rodul ostenelilor sale.

Pavel apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu şi Timothei fratele,
2. Celor ce sânt în Colase sfinţilor şi credincioşilor fraţi întru Hristos, har vouă şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos.
3. Mulţămim lui Dumnezeu şi Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, pururea pentru voi rugându-ne,
4. Auzind credinţa voastră cea întru Hristos Iisus, şi dragostea care aveţi către toţi sfinţii
5. Pentru nădejdea cea gătită vouă în ceruri, care aţi auzit mai nainte întru cuvântul adevărului evangheliei,
6. Care este de faţă la voi, precum şi în toată lumea, şi este făcând roadă şi crescând, precum şi întru voi, din ziua în care aţi auzit şi aţi cunoscut harul lui Dumnezeu întru adevăr;
7. Precum v’aţi şi învăţat de la Epafra iubitul, cel dimpreună rob cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos,
8. Carele a şi arătat nouă dragostea voastră întru Duhul.
9. Drept aceea şi noi, din carea zi am auzit acestea, nu încetăm pentru voi rugându-ne şi cerând ca să vă umpleţi de cunoştinţa voii lui, întru toată înţelegerea şi înţelepciunea duhovnicească,
10. Ca să umblaţi voi cu vrednicie Domnului spre toată plăcerea, întru tot lucrul bun făcând roadă şi crescând spre cunoştinţa lui Dumnezeu,
11. Cu toată puterea întărindu-vă după tăria slavei lui întru toată îngăduirea şi îndelunga răbdare, cu bucurie
12. Mulţămind Tatălui celui ce ne-au învrednicit pe noi în partea soartei sfinţilor întru lumină;
13. Carele au izbăvit pe noi din stăpânirea întunerecului, şi ne-au mutat la împărăţia Fiului dragostei lui,
14. Întru carele avem răscumpărarea prin sângele lui, iertarea păcatelor;
15. Carele este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, întâiu născut decât toată zidirea;
16. Căci întru dânsul s-au zidit toate, cele din ceruri şi cele de pe pământ, cele văzute şi cele nevăzute, ori scaunele, ori domniile, ori începătoriile, ori stăpânirile: toate printr-însul şi pentru dânsul s-au zidit;
17. Şi el este mai nainte de toate şi toate întru dânsul sânt aşezate,
18. Şi el este capul trupului Bisericii; carele este începătură, întâiu născut din morţi, ca să fie întru toate el cel întâiu.
19. Că întru el bine a voit să locuiască toată plinirea
20. Şi printr-însul să împace toate spre sine, făcând pace prin sângele Crucii lui, printr-însul, ori celor de pe pământ, ori celor din ceruri.
21. Şi pe voi cari eraţi oarecând înstreinaţi şi vrăjmaşi cu mintea întru lucruri viclene,
22. Iată acum v’au împăcat în carnea trupului lui prin moarte, să vă puie pe voi sfinţi şi fără de prihană şi nevinovaţi înaintea sa,
23. De veţi rămânea întru credinţă întemeiaţi şi întăriţi şi nemişcaţi din nădejdea evangheliei care aţi auzit, ceea ce s-a propovăduit la toată zidirea cea de supt cer, căreia m’am făcut eu Pavel slujitor.
24. Acum mă bucur întru patimile mele pentru voi, şi plinesc lipsele necazurilor lui Hristos în trupul meu

pentru trupul lui, carele este Biserica;
25. Căreia m’am făcut eu slujitor după iconomia lui Dumnezeu carea s-a dat mie spre voi, să plinesc cuvântul lui Dumnezeu,
26. Taina cea ascunsă din veci şi din neamuri, iar acum s-a arătat sfinţilor lui,
27. Cărora au voit Dumnezeu a le arăta carea este bogăţia slavei tainei acesteia întru neamuri, carele este Hristos întru voi, nădejdea slavei;
28. Pe carele noi propoveduim, sfătuind pe tot omul şi învăţând pe tot omul întru toată înţelepciunea, ca să punem de faţă pe tot omul desăvârşit întru Hristos Iisus;
29. Întru carele mă şi ostenesc, nevoindu-mă după lucrarea lui carea se lucrează întru mine întru putere.

CAP. 2.

Creştinii să nu se plece înţelepciunii omeneşti ceii amăgitoare. Viaţa cea în unire cu Dumnezeu îmbrăţişează duhovniceşte şi legea în petrecerea cea după Hristos.

Pentru că voiesc să ştiţi voi câtă nevoinţă am pentru voi şi pentru cei din Laodikia şi câţi n’au văzut faţa mea în trup,
2. Ca să se mângâie inimile lor, tocmiţi fiind ei întru dragoste şi spre toată bogăţia încredinţării înţelegerii, spre cunoştinţa tainei lui Dumnezeu şi Tatăl, şi a lui Hristos,
3. Întru carele sânt toate vistieriile înţelepciunii şi ale cunoştinţei ascunse.
4. Şi aceasta zic, ca nu cineva să amăgească pe voi cu cuvinte plecătoare.
5. Că de şi sânt cu trupul depărtat, dar cu duhul împreună cu voi sânt, bucurându-mă şi văzând rânduiala voastră şi tăria credinţei voastre întru Hristos.
6. Deci precum aţi luat pe Hristos Iisus Domnul, întru dânsul să umblaţi,
7. Înrădăcinaţi şi zidiţi fiind într-însul şi întărindu-vă întru credinţă precum v’aţi învăţat, prisosind întru ea cu mulţămită.
8. Socotiţi ca să nu vă fure pe voi cineva cu filosofia şi cu înşelăciunea deşartă, după predania oamenilor, după stihiile lumii şi nu după Hristos.
9. Căci întru el locuieşte toată plinirea Dumnezeirei trupeşte,
10. Şi sânteţi întru dânsul plini, carele este capul a toată începătoria şi stăpânirea;
11. Întru carele sânteţi şi tăiaţi împrejur cu tăiere împrejur nefăcută de mână, întru dezbrăcarea trupului păcatelor cărnii întru tăierea împrejur a lui Hristos;
12. Îngropaţii fiind împreună cu el prin botez, întru carele v’aţi şi sculat împreună prin credinţa lucrării lui Dumnezeu, celui ce l-au sculat pe el din morţi.
13. Şi pe voi cari eraţi morţi întru păcate şi întru netăierea împrejur a trupului vostru, v’au înviat împreună cu dânsul, iertând vouă toate greşalele;
14. Ştergând cu dogmele zapisul ce era asupra noastră, care era protivnic nouă, şi pe acela l-au luat din mijloc, pironindu-l pe cruce;
15. Dezbrăcând începătoriile şi domniile, i-au vădit de faţă, arătându-i biruiţi pe dânşii întru dânsa.
16. Deci nimeni pe voi să nu vă judece pentru mâncare, sau băutură, sau pentru parte a sărbătorii, sau a lunii nouă, sau a sâmbetelor;
17. Carile sânt umbră celor viitoare, dar trupul al lui Hristos.
18. Nimeni pe voi să nu vă amăgească voind prin smerenie şi slujba îngerilor, la cele ce nu le-a văzut cu mândrie umblând, în deşert umflându-se din mintea trupului său,
19. Şi neţiind capul, dintru carele tot trupul prin încheieturi şi legături priimind darea şi întocmindu-se, creşte creşterea lui Dumnezeu.
20. Deci de aţi murit împreună cu Hristos despre stihiile lumii, pentru ce ca şi cum aţi fi vieţuind în lume priimiţi obiceiuri,
21. Nu te atinge nici gusta, nici pipăi,
22. Carile sânt toate spre stricăciune prin obişnuinţă, după poruncile şi învăţăturile oamenilor.
23. Carile sânt având cuvânt numai al înţelepciunii întru slujba cea din voia sa, şi întru smerenie, şi întru

nepărtinirea trupului, nu în vreo cinste spre saţiul trupului.

CAP. 3.
Sfaturi către viaţă creştinească, mai ales în căsătorie.

Deci dar de v'aţi sculat împreună cu Hristos, cele de sus căutaţi, unde este Hristos şezând deadreapta lui Dumnezeu.
2. Cele de sus cugetaţi, iar nu cele pământeşti.
3. Că aţi murit, şi viaţa voastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu.
4. Când se va arăta Hristos, viaţa voastră, atunci şi voi cu dânsul împreună vă veţi arăta întru slavă.
5. Drept aceea, omorâţi mădulările voastre de pe pământ: curvia, necurăţia, patima, pofta cea rea şi lăcomia, carea este slujire idolilor,
6. Pentru carile vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării;
7. Întru carile şi voi oarecând aţi umblat, când vieţuiaţi întru acelea.
8. Dar acum lepădaţi-le şi voi acelea toate: mânia, iuţimea, răutatea, hula, cuvântul de ruşine din gura voastră;
9. Nu grăiţi minciună unul către altul, dezbrăcându-vă de omul cel vechiu dimpreună cu faptele lui
10. Şi îmbrăcându-va întru cel nou, carele se înnoieşte spre cunoştinţă după chipul celui ce au zidit pe el,
11. Unde nu este Ellin şi Iudeu, tăiere împrejur şi netăiere împrejur, Varvar, Skit, rob şi slobod; ci toate şi întru toţi Hristos.
12. Deci îmbrăcaţi-vă ca nişte aleşi ai lui Dumnezeu, sfinţi şi iubiţi, întru milostivirile îndurărilor, întru bunătate, întru smerenie, întru blândeţe, întru îndelungă răbdare,
13. Suferind unul pe altul şi iertând unul altuia de are cineva împotriva cuiva pâră; precum şi Hristos a iertat vouă, aşa şi voi.
14. Dar peste toate acestea îmbrăcaţi-vă întru dragoste, carea este legătura săvârşirii.
15. Şi pacea lui Dumnezeu să se dăruiască întru inimile voastre, la carea şi chemaţi sânteţi într-un trup; şi mulţămitori vă faceţi.
16. Cuvântul lui Hristos să locuiască întru voi bogat, întru toată înţelepciunea, învăţându-vă şi înţelepţindu-vă pe voi înşivă cu psalmi şi cu laude şi cu cântări duhovniceşti, întru har cântând întru inimile voastre Domnului.
17. Şi tot orice faceţi, cu cuvântul, sau cu lucrul, toate să faceţi întru numele Domnului Iisus, mulţămind lui Dumnezeu şi Tatălui prin el.
18. Femei, plecaţi-vă bărbaţilor voştri, precum se cuvine întru Domnul.
19. Bărbaţi, iubiţi-vă femeile voastre, şi nu vă amărâţi asupra lor.
20. Feciori, ascultaţi pe părinţii voştri întru toate; că aceasta este bine plăcută întru Domnul.
21. Părinţi, nu urgisiţi pe copiii voştri întru mânie, ca să nu se mâhnească.
22. Robi, ascultaţi pe stăpânii voştri cei după trup întru toate, nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor; ci întru dreptatea inimii, temându-vă de Dumnezeu.
23. Şi tot orice faceţi, din suflet să faceţi ca Domnului, iar nu ca oamenilor:
24. Ştiind că de la Dumnezeu veţi lua răsplătirea moştenirii; că Domnului Hristos slujiţi.
25. Iar cel ce face nedreptate va lua aceea ce a făcut cu nedreptate, şi alegere de faţă nu este.

CAP. 4.
Sfătuire la unirea cu aproapele, dreptate şi rugăciune.

Stăpâni, ce este cu dreptul şi ce este tocmeala robilor să daţi; ştiind că şi voi aveţi Domn în ceruri.
2. La rugăciune aşteptaţi, privegheaţi întru dânsa cu mulţămită,
3. Rugându-vă împreună şi pentru noi, ca Dumnezeu să deschiză nouă uşa cuvântului, să grăim taina lui Hristos, pentru carea sânt şi legat,
4. Ca să o arăt pe ea precum se cade mie a grăi.
5. Cu înţelepciune să umblaţi către cei de afară, vremea răscumpărând.
6. Cuvântul vostru totdeauna să fie cu har, dres cu sare, ca să ştiţi cum se cade vouă a răspunde fiecăruia.

7. Cele despre mine toate le va spune vouă Tihic, iubitul frate şi credincios slujitor şi dimpreună rob întru Domnul,
8. Pe carele am trimis la voi pentru însăşi aceasta, ca să ştie cele pentru voi şi să mângâie inimile voastre,
9. Împreună cu Onisim, credinciosul şi iubitul frate, carele este dintre voi: toate vor spune vouă cele de aici.
10. Închină-se vouă Aristarh, cel împreună cu mine robit, şi Marcu nepotul lui Varnava (de care aţi luat porunci, de va veni la voi să-l primiţi pe dânsul),
11. Şi Iisus ce se cheamă Iust, cari sânt din tăierea împrejur. Aceştia singuri sânt împreună cu mine lucrători spre Împărăţia lui Dumnezeu, cari mi-au fost mie mângâiere.
12. Închină-se vouă Epafra, care este dintre voi, robul lui Hristos, care se nevoieşte pururea pentru voi întru rugăciuni, ca să staţi desăvârşit şi pliniţi întru toată voia lui Dumnezeu.
13. Că mărturisesc de dânsul, că are râvnă multă pentru voi, şi pentru cei din Laodikia şi din Ierapoli.
14. Închină-se vouă Luca doftorul cel iubit şi Dimas.
15. Spuneţi închinăciune fraţilor celor din Laodikia şi lui Nimfan, şi Bisericii celei din casa lui.
16. Şi dacă se va citi epistolia aceasta de către voi, faceţi ca să se citească şi în Biserica Laodikienilor, şi cea din Laodikia şi voi să o cetiţi.
17. Şi ziceţi lui Arhip: Socoteşte slujba care ai luat întru Domnul, ca să o plineşti.
18. Închinăciunea cu mâna mea a lui Pavel. Aduceţi-vă aminte de legăturile mele. Harul cu voi, Amin.

Către Colaseni s-a scris de la Roma prin Tihic şi Onisim.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL ÎNTÂIA CĂTRE TESALONICENI

CAP. 1.

Laudă nevoinţele apostoleşti ale Thessalonikenilor.

Pavel şi Siluan şi Timothei, bisericii Thessalonikenilor întru Dumnezeu Tatăl şi Domnul Iisus Hristos, har vouă şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos.
2. Mulţămim lui Dumnezeu pururea pentru voi toţi, pomenire de voi făcând în rugăciunile noastre,
3. Neîncetat pomenind pe voi de lucrul credinţei voastre şi de osteneala dragostei şi de răbdarea nădăjduirii întru Domnul nostru Iisus Hristos, înaintea lui Dumnezeu şi Tatălui nostru,
4. Ştiind, iubiţilor fraţi, de la Dumnezeu alegerea voastră.
5. Căci evanghelia noastră nu s-a făcut la voi numai în cuvânt, ci şi întru putere şi întru Duh Sfânt şi întru adeverire multă, precum ştiţi în ce chip am fost între voi pentru voi.
6. Şi voi următori nouă v’aţi făcut şi Domnului, priimind cuvântul întru necaz mult, cu bucuria Duhului Sfânt,
7. Atâta cât v’aţi făcut voi pildă tuturor celor ce cred în Makedonia şi Ahaia.
8. Că de la voi s-a vestit cuvântul Domnului nu numai în Makedonia şi Ahaia, ci şi în tot locul credinţa voastră cea întru Dumnezeu a ieşit, cât nu trebuie să mai grăim noi ceva.
9. Că aceia de noi spun ce fel de intrare am avut la voi, şi cum v’aţi întors la Dumnezeu de la idoli, a sluji Dumnezeului celui viu şi adevărat;
10. Şi a aştepta pe Fiul lui din ceruri, pe carele l-au înviat din morţi, pe Iisus, carele izbăveşte pe noi de mânia cea viitoare.

CAP. 2.

Pavel doreşte pe Thessalonikeni, se bucură de ei şi îngrijeşte ca să fie desăvârşiţi.

Că voi ştiţi, fraţilor, intrarea noastră la voi, că n’a fost deşartă;
2. Ci întâiu pătimind şi ocărâţi fiind, precum ştiţi, în Filippi, am îndrăznit întru Dumnezeul nostru a grăi către voi evanghelia lui Dumnezeu cu multă nevoinţă.
3. Că îndemnarea noastră nu este

dintru înşelăciune, nici din necurăţie, nici cu vicleşug,
4. Ci precum ne-am adeverit de la Dumnezeu a fi credincioşi a primi evanghelia, aşa grăim; nu ca şi cum am plăcea oamenilor, ci lui Dumnezeu, celui ce cearcă inimile noastre.
5. Că niciodată întru cuvânt de măgulire am fost la voi, precum ştiţi, nici prin prilej de lăcomie: Dumnezeu este martur;
6. Nici căutând de la oameni slavă, nici de la voi, nici de la alţii, măcar că puteam să vă fim vouă cu greutate ca apostolii lui Hristos.
7. Ci am fost cu linişte în mijlocul vostru, precum doica încălzeşte pe copiii săi;
8. Aşa iubindu-vă pe voi, binevoim a da vouă nu numai evanghelia lui Dumnezeu, ci încă şi sufletele noastre, pentru căci aţi fost nouă iubiţi.
9. Că vă aduceţi aminte, fraţilor, de ostenelele noastre şi de nevoinţe; că ziua şi noaptea lucrând, ca să nu îngreuiem pe cineva din voi, am propovăduit vouă evanghelia lui Dumnezeu.
10. Voi sânteţi marturi şi Dumnezeu, cum cu cuvioşie şi cu dreptate şi fără de prihană am fost vouă celor ce aţi crezut,
11. Precum ştiţi că pe unul fiecare din voi, ca un părinte pe copiii săi v'am rugat şi v'am mângâiat
12. Şi am mărturisit, ca să umblaţi voi vrednicește lui Dumnezeu, carele au chemat pe voi întru a sa împărăţie şi slavă.
13. Drept aceea şi noi mulţămim lui Dumnezeu neîncetat, căci luând voi cuvântul auzirii de Dumnezeu de la noi, aţi primit nu cuvânt al oamenilor, ci precum este adevărat, cuvântul lui Dumnezeu, carele se şi lucrează întru voi cei ce credeţi.
14. Că voi, fraţilor, următori v'aţi făcut bisericilor lui Dumnezeu celor ce sânt în Iudea întru Hristos Iisus, căci aceleaşi aţi pătimit şi voi de la cei de un neam cu voi, precum şi aceia de la Iudei,
15. Cari şi pe Domnul Iisus au omorât şi pe proorocii lor, şi pe noi ne-au gonit; şi lui Dumnezeu nu sânt plăcuţi, şi tuturor oamenilor stau împotrivă;
16. Cari opresc pe noi să nu grăim neamurilor ca să se mântuiască, ca să-şi împlinească păcatele lor pururea; ci a sosit asupra lor mânia până în sfârşit.
17. Dar noi fraţilor, rămâind sirimani de către voi la vreme de un ceas cu faţa, nu cu inima, mai mult ne-am sârguit a vedea faţa voastră cu mare dorinţă.
18. Pentru aceea am vrut să venim la voi, eu adecă Pavel, şi o dată şi de două ori, ci ne-a împiedicat satana.
19. Căci carea este nădejdea noastră, sau bucuria, sau cununa laudei? Au nu şi voi veţi fi înaintea Domnului nostru Iisus Hristos întru a lui venire?
20. Că voi sânteţi slava noastră şi bucuria.

CAP. 3.
Rugăciune pentru sporirea şi întărirea în credinţă a Thessalonikenilor.

Drept aceea mai mult neputând răbda, bine am voit a rămânea în Athina singuri
2. Şi am trimis pe Timothei, fratele nostru şi slujitorul lui Dumnezeu, şi ajutătorul nostru întru evanghelia lui Hristos, ca să întărească pe voi, şi să vă mângâie întru credinţa voastră;
3. Ca nici unul să nu se clătească întru scârbele acestea; că singuri ştiţi că spre acestea sântem puşi.
4. Căci când am fost la voi, am zis vouă mai înainte că vom să avem scârbe; precum au şi fost, şi ştiţi.
5. Drept aceea şi eu nerăbdând mai mult, am trimis ca să cunosc credinţa voastră, ca nu cumva să vă fi ispitit pe voi cel ce ispiteşte, şi să fie în zadar osteneala noastră.
6. Dar acum venind Timothei la noi de la voi, şi binevestind nouă credinţa şi dragostea voastră, şi cum că aveţi pomenire bună de noi pururea, dorind a vedea pe noi, precum şi noi pe voi;
7. Pentru aceasta ne-am mângâiat, fraţilor, de voi, întru tot necazul şi nevoia noastră pentru credinţa

voastră,
8. Că acum noi vii sântem dacă staţi voi întru Domnul.
9. Că ce mulţămită vom putea da lui Dumnezeu pentru voi, pentru toată bucuria cu carea ne bucurăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru,
10. Noaptea şi ziua peste măsură rugându-ne ca să vedem faţa voastră şi să împlinim lipsele credinţei voastre.
11. Iar însuşi Dumnezeu şi Tatăl nostru şi Domnul nostru Iisus Hristos să îndrepteze calea noastră către voi.
12. Şi pe voi Domnul să vă înmulţească şi să vă prisosească cu dragostea unuia spre altul şi spre toţi, precum şi noi spre voi.
13. Ca să întărească inimile voastre fără prihană întru sfinţenie înaintea lui Dumnezeu şi Tatălui nostru, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos cu toţi sfinţii lui.

CAP. 4.
Sfătuiri spre înfrânare, dreptate, milostenie, spre muncă. Mângâie pe cei întristaţi pentru cei adormiţi cu credinţa în învierea morţilor.

De aceea, fraţilor, vă poftim pe voi şi vă rugăm întru Domnul Iisus, precum aţi luat de la noi în ce chip se cuvine vouă a umbla şi a plăcea lui Dumnezeu, ca să prisosiţi mai mult.
2. Că ştiţi ce porunci am dat vouă întru Domnul Iisus.
3. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu, sfinţirea voastră, a vă feri voi de toată curvia,
4. A şti fiecare din voi a-şi stăpâni vasul său întru sfinţenie şi cinste.
5. Nu întru patimă de poftă ca şi păgânii, cari nu cunosc pe Dumnezeu.
6. A nu trece şi a se lăcomi în lucru asupra fratelui său; de vreme ce răsplătitor este Domnul pentru toate acestea, precum şi mai înainte am zis vouă şi am mărturisit.
7. Că nu ne-au chemat pe noi Dumnezeu spre necurăţie, ci spre sfinţenie.
8. Drept aceea, cel ce defăimează, nu om defăimează, ci pe Dumnezeu, carele au dat Duhul său cel sfânt întru noi.
9. Iar pentru iubirea de fraţi, nu trebuieşte a scrie vouă, că singuri voi sânteţi învăţaţi de la Dumnezeu ca să iubiţi unul pe altul.
10. Pentru că şi faceţi aceea spre toţi fraţii cari sânt în toată Makedonia; şi vă rugăm pe voi, fraţilor, să adăogaţi mai mult
11. Şi cu dragoste să vă nevoiţi ca să fiţi cu linişte, şi să faceţi ale voastre şi să lucraţi cu mâinile voastre, precum am poruncit vouă;
12. Ca să umblaţi cu bun chip către cei de afară, şi de nimic să nu aveţi trebuinţă.
13. Dar nu voiu să nu ştiţi voi, fraţilor, pentru cei ce au adormit, ca să nu vă întristaţi ca şi ceilalţi cari nu au nădejde.
14. Pentru că de credem că Iisus a murit şi a înviat, aşa şi Dumnezeu pe cei adormiţi întru Iisus, aduce-i-va împreună cu El.
15. Că aceasta grăim vouă cu cuvântul Domnului, că noi cei vii, cari vom fi rămaşi întru venirea Domnului, nu vom întrece pe cei adormiţi.
16. Că însuşi Domnul întru poruncă cu glasul arhanghelului şi întru trâmbiţa lui Dumnezeu se va pogorî din cer, şi cei morţi întru Hristos vor învia întâiu;
17. După aceea, noi cei vii cari vom fi rămaşi, împreună cu dânşii ne vom răpi în nori, întru întâmpinarea Domnului în văzduh; şi aşa pururea cu Domnul vom fi.
18. Drept aceea mângâiaţi-vă unii pe alţii cu cuvintele acestea.

CAP. 5.
A doua venire a lui Hristos. Cuviincioasă pregătire pentru ea.

Iar de ani şi de vremi, fraţilor, nu aveţi trebuinţă să scriem vouă.
2. Că înşivă adevărat ştiţi că ziua Domnului ca un fur noaptea aşa va veni.
3. Căci când vor zice: Pace şi linişte, atunci fără de veste va veni peste dânşii pieirea, ca şi durerea aceleia ce are în pântece; şi nu vor scăpa.
4. Iar voi, fraţilor, nu sânteţi întru

întunerec, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur.
5. Că voi toţi fii ai luminii sânteţi şi fii ai zilei; nu sântem ai nopţii, nici ai întunerecului.
6. Drept aceea, să nu dormim, ca şi ceilalţi; ci să priveghem şi să fim treji.
7. Că cei ce dorm, noaptea dorm; şi cei ce se îmbată, noaptea se îmbată.
8. Iar noi ai zilei fiind, să fim treji, îmbrăcându-ne în zaua credinţei şi a dragostei şi în coiful nădejdii de mântuire.
9. Că nu au pus pe noi Dumnezeu spre mânie, ci spre dobândirea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos,
10. Carele au murit pentru noi, ca ori de vom priveghea, ori de vom dormi, împreună cu el să vieţuim.
11. Pentru aceea mângâiaţi unul pe altul şi zidiţi unul pe altul, precum şi faceţi.
12. Şi vă rugăm pe voi, fraţilor, să cunoaşteţi pe cei ce se ostenesc între voi, şi pe mai marii voştri întru Domnul, şi pe cei ce învaţă pe voi;
13. Şi să-i aveţi pe dânşii de prisosit întru dragoste pentru lucrul lor. Pace să aveţi între voi.
14. Şi vă rugăm pe voi, fraţilor: Sfătuiţi pe cei fără de rânduială, mângâiaţi pe cei puţini la suflet, sprijiniţi pe cei neputincioşi, fiţi îndelung răbdători spre toţi.
15. Socotiţi să nu răsplătească cineva cuiva rău pentru rău; ci pururea cele bune să urmaţi, şi spre voi unul spre altul, şi spre toţi.
16. Pururea vă bucuraţi.
17. Neîncetat vă rugaţi.
18. Întru toate mulţămiţi; căci aceasta este voia lui Dumnezeu întru Hristos Iisus spre voi.
19. Duhul să nu-l stingeţi.
20. Proorociile să nu le defăimaţi.
21. Toate să le ispitiţi; ce este bun să ţineţi.
22. De tot felul de lucru viclean să vă feriţi.
23. Iar însuşi Dumnezeul păcii să vă sfinţească pe voi întru toate desăvârşit; şi întrutot întreg duhul vostru şi sufletul şi trupul fără de prihană întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos să se păzească.
24. Credincios este cel ce au chemat pe voi, carele va şi face.
25. Fraţilor, rugaţi-vă pentru noi.
26. Spuneţi închinăciune fraţilor tuturor cu sărutare sfântă.
27. Juru-vă pe voi întru Domnul ca să se citească epistolia aceasta tuturor sfinţilor fraţi.
28. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, Amin.

Cea întâia către Thessalonikeni
s-a scris de la Athina.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL A DOUA CĂTRE TESALONICENI

CAP. 1.
Mulţămire pentru credinţa Thessalonikenilor şi rugăciune pentru desăvârşirea lor.

Pavel şi Siluan şi Timothei, bisericii Thessalonikenilor întru Dumnezeu Tatăl nostru şi întru Domnul Iisus Hristos:
2. Har vouă şi pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos.
3. A mulţămi datori sântem lui Dumnezeu pururea pentru voi, fraţilor, precum se cuvine, căci mult creşte credinţa voastră, şi se înmulţeşte dragostea a unuia fiecăruia dintre voi spre altul,
4. Atâta cât şi noi singuri întru voi ne lăudăm în bisericile lui Dumnezeu pentru răbdarea voastră şi credinţa întru toate gonirile voastre şi necazurile carile suferiţi:
5. Spre arătarea dreptei judecăţi a lui Dumnezeu, ca să vă învredniciţi voi împărăţiei lui Dumnezeu, pentru carea şi pătimiţi.
6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu a răsplăti necaz celor ce vă necăjesc pe voi,
7. Şi vouă celor necăjiţi odihnă cu noi, întru arătarea Domnului Iisus din cer cu îngerii puterii sale,
8. Cu văpaie de foc dând izbândă celor ce nu cunosc pe Dumnezeu şi

celor ce nu ascultă evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos;
9. Cari vor lua muncă pierirea cea vecinică de la faţa Domnului, şi de la slava puterii lui,
10. Când va veni să se proslăvească întru sfinţii săi, şi să se facă minunat întru toţi credincioşii (că s-a crezut mărturia noastră întru voi) în ziua aceea.
11. Pentru carea ne şi rugăm pururea pentru voi, ca să vă învrednicească pe voi Dumnezeul nostru chemării, şi să plinească toată bunăvoinţa bunătăţii, şi lucrul credinţei întru putere.
12. Ca să se proslăvească numele Domnului nostru Iisus Hristos întru voi, şi voi întru el, după darul Dumnezeului nostru şi al Domnului Iisus Hristos.

CAP. 2.
Despre Antihrist. Sfârşitul lumii. Mulţămire pentru chemarea la credinţă a Thessalonikenilor.

Şi vă rugăm pe voi, fraţilor, pentru venirea Domnului nostru Iisus Hristos, şi a noastră adunare la dânsul,
2. Ca nu degrab să vă clătiţi voi din minte, nici să vă spăimântaţi, nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin epistolie ca şi cum ar fi trimisă de la noi, cum că ar fi sosit ziua lui Hristos.
3. Să nu vă amăgească cineva pe voi nici într-un chip că va veni, de nu va veni mai întâi depărtarea, şi de nu se va arăta omul păcatului, fiul pieririi,
4. Protivnicul şi care se va înălţa mai pe sus de tot cel ce se zice Dumnezeu, sau închinăciune; aşa cât să şază el în biserica lui Dumnezeu, ca un Dumnezeu, arătându-se pe sine cum că ar fi el Dumnezeu.
5. Au nu vă aduceţi aminte că încă fiind eu la voi acestea am zis vouă?
6. Şi acum ce îl opreşte ştiţi, ca să se arate el la vremea sa.
7. Că iată taina fărădelegii se lucrează; numai cel ce opreşte acum până se va lua din mijloc.
8. Şi atunci se va arăta acel fărădelege, pe care Domnul îl va omorî cu duhul gurii sale, şi îl va pierde cu arătarea venirii sale;
9. A căruia venire este după lucrarea satanei întru toată puterea şi semne şi minuni ale minciunii,
10. Şi întru toată amăgirea nedreptăţii întru cei pieritori; pentru că dragostea adevărului n’au primit ei ca să se mântuiască.
11. Şi pentru aceea va trimite lor Dumnezeu lucrarea înşelăciunii, ca să crează ei minciunii;
12. Ca să se judece toţi cari n’au crezut adevărului, ci au binevoit întru nedreptate.
13. Iar noi datori sântem pururea a mulţămi lui Dumnezeu pentru voi, fraţilor iubiţi de Domnul, căci au ales pe voi Dumnezeu din început spre mântuire întru sfinţirea Duhului şi întru credinţa adevărului;
14. La care au chemat pe voi prin evanghelia noastră, spre câştigarea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.
15. Drept aceea, fraţilor, staţi, şi ţineţi predaniile carile v’aţi învăţat, ori prin cuvânt, ori prin epistolia noastră.
16. Iar însuşi Domnul nostru Iisus Hristos, şi Dumnezeu şi Tatăl nostru, carele au iubit pe noi, şi ne-au dat mângâiere vecinică şi nădejde bună prin har,
17. Să mângâie inimile voastre, şi să întărească pe voi întru tot cuvântul şi lucrul bun.

CAP. 3.
Îndemnare spre rugăciune, spre muncă şi ferire de leneşi şi iscoditori.

De aceea rugaţi-vă, fraţilor, pentru noi, ca cuvântul Domnului să curgă şi să se slăvească, ca şi întru voi,
2. Şi ca să ne izbăvim de oamenii cei răi şi vicleni; că nu este a tuturor credinţa.
3. Dar credincios este Domnul, carele va întări pe voi, şi vă va păzi de cel viclean.
4. Dar avem nădejde întru Domnul de voi, că cele ce poruncim vouă, şi faceţi, şi le veţi face.
5. Iar Domnul să îndrepteze inimile voastre spre dragostea lui Dumnezeu, şi răbdarea lui Hristos.
6. Şi poruncim vouă, fraţilor, întru

numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriţi voi de tot fratele ce umblă fără de rânduială, şi nu după predania care a luat de la noi.
7. Căci înşivă ştiţi cum se cade vouă să urmaţi nouă; că noi nu am umblat fără de rânduială întru voi;
8. Nici în dar pâine am mâncat de la cineva; ci întru osteneală şi nevoinţă noaptea şi ziua lucrând, ca să nu îngreuiem pe cineva din voi;
9. Nu că doară n'avem putere, ci ca pe noi chip să ne dăm vouă, ca să urmaţi nouă.
10. Că şi când eram la voi, aceasta porunceam vouă, că dacă nu voieşte cineva să lucreze, nici să mănânce.
11. Că auzim că oarecarii umblă fără de rânduială, nimic lucrând, ci iscodind.
12. Şi unora ca acestora poruncim şi îi rugăm întru Domnul nostru Iisus Hristos ca, cu linişte lucrând, să mănânce pâinea lor.
13. Dar voi, fraţilor, nu slăbiţi a face bine.
14. Iar de nu ascultă cineva de cuvântul nostru prin epistolie, pe acela să-l însemnaţi şi să nu vă însoţiţi cu el, ca să se ruşineze.
15. Şi să nu-l socotiţi ca pe un vrăjmaş, ci să-l învăţaţi ca pe un frate.
16. Şi însuşi Domnul păcii să dea vouă pace pururea în tot chipul. Domnul fie cu voi cu toţi.
17. Închinăciunea cu mâna mea a lui Pavel, care este semn în toată epistolia: Aşa scriu.
18. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toţi, Amin.

Cea a doua către Thessalonikeni s-a scris de la Athina.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL ÎNTÂIA CĂTRE TIMOTEI

CAP. 1

Învăţătura legii vechi şi a Evangheliei lămurită de Pavel cu pilda sa.

Pável apostol al lui Iisus Hristos după porunca lui Dumnezeu Mântuitorului nostru şi a Domnului Iisus Hristos, nădejdii noastre,
2. Lui Timothéi, adevăratului fiu întru credinţă, har, milă şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Hristos Iisus, Domnul nostru.
3. Precum te-am rugat să rămâi în Efés, când mergeam în Makedonía, ca să porunceşti unora să nu înveţe întru alt chip
4. Nici să ia aminte la basne şi la numere de neamuri fără de sfârşit, carile fac întrebări mai vârtos decât iconomia lui Dumnezeu cea întru credinţă.
5. Iar sfârşitul poruncii este dragostea din inimă curată şi din cunoştinţă bună şi din credinţă nefăţarnică,
6. De la carile unii rătăcind s-au întors la cuvinte deşarte,
7. Vrând a fi învăţători de lege, neînţelegând nici cele ce grăiesc, nici pentru cele ce întăresc.
8. Ci ştim că bună este legea, de o ţine cineva după lege,
9. Ştiind aceasta, că dreptului lege nu este pusă, ci celor fărădelege şi nesupuşi, necredincioşilor şi păcătoşilor, nedrepţilor şi spurcaţilor, ucigătorilor de tată şi ucigătorilor de mumă, ucigătorilor de oameni,
10. Curvarilor, sodomenilor, tâlharilor, mincinoşilor, celor ce se jură strâmb, şi orice alt se împrotiveşte învăţăturii ceii sănătoase,
11. După evanghelia slavei a fericitului Dumnezeu, carea s-a încredinţat mie.
12. Şi mulţămesc celui ce m-au întărit pe mine lui Hristos Iisus Domnului nostru, căci credincios m-au socotit puindu-mă întru slujbă
13. Pe cel ce mai nainte eram hulitor şi gonitor şi ocărâtor, ci am fost miluit, că neştiind am făcut întru necredinţă;
14. Şi prea s-a înmulţit harul Domnului nostru cu credinţa şi dragostea cea întru Hristos Iisus.
15. Credincios este cuvântul şi de toată priimirea vrednic, că Hristos Iisus au venit în lume să mântuiască

pe cei păcătoşi, dintru cari cel dintâiu sânt eu.
16. Ci pentru aceasta am fost miluit, ca întru mine întâiu să arate Iisus Hristos toată îndelunga răbdare, spre pildă celor ce vor să crează întru dânsul spre viaţa cea vecinică.
17. Iară Împăratului veacurilor, celui nestricăcios, celui nevăzut, unuia prea înţeleptului Dumnezeu, cinste şi slavă în vecii vecilor, Amin.
18. Această poruncă încredinţez ţie, fiule Timothéi, după proorociile carile s-au făcut mai nainte spre tine, ca să oşteşti într-însele bună oştire,
19. Având credinţă şi bună cunoştinţă, carea unii lepădându-o, din credinţă au căzut,
20. Dintru cari este Imeneu şi Alexándru, pe cari am dat satanei, ca să se înveţe a nu huli.

CAP. 2

Despre rugăciune. Să se facă pentru toţi pretutindenea cu inimă curată. Despre învăţători. Să fie bărbaţi iar nu femei, din pricina firii şi a slăbiciunii.

Deci rogu-te mai nainte de toate să faceţi rugăciuni, cereri, făgăduinţe, mulţămite pentru toţi oamenii,
2. Pentru împăraţi şi pentru toţi cari sânt întru dregătorii, ca lină şi cu odihnă viaţă să petrecem întru toată bunăcredinţa şi curăţia.
3. Că aceasta este lucru bun şi priimit înaintea mântuitorului nostru Dumnezeu,
4. Carele voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vie.
5. Că unul este Dumnezeu, unul şi mijlocitor între Dumnezeu şi oameni, omul Iisus Hristos,
6. Carele pe sine însuşi s-au dat preţ de răscumpărare pentru toţi, mărturia în vremile sale.
7. Întru carea sânt pus eu propovăduitor şi apostol, (adevărul zic întru Hristos, nu mint); învăţător neamurilor întru credinţă şi întru adevăr.
8. Voiesc dar ca să se roage bărbaţii în tot locul, ridicându-şi mâinile curate, fără de mânie şi îndoire.
9. Aşijderea şi femeile cu podoabă de cinste, cu sfială şi cu întreagă înţelepciune să se împodobească pe sine, nu cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritaruri, sau cu haine scumpe,
10. Ci precum se cuvine femeilor celor ce se făgăduiesc temerii de Dumnezeu, cu fapte bune.
11. Femeia întru tăcere să se înveţe cu toată ascultarea;
12. Iară femeii să înveţe nu dau voie, nici a-şi stăpâni bărbatul, ci să fie întru linişte.
13. Că Adam întâiu s-a zidit, apoi Eva.
14. Şi Adam nu s-a amăgit, iar muierea amăgindu-se a fost întru încălcarea poruncii;
15. Dar se va mântui prin naşterea de fii, de vor petrece întru credinţă şi întru dragoste şi întru sfinţire cu întreagă înţelepciune.

CAP. 3

Însuşirile slujitorilor bisericeşti. Taina dumnezeieştii întrupări.

Credincios este cuvântul; de pofteşte cineva episcopie, bun lucru pofteşte.
2. Însă se cade episcopului să fie fără de prihană, al unei muieri bărbat, treaz, întreg la minte, cucernic, iubitor de streini, învăţător,
3. Nebeţiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urâtă, ci blând, nesfadnic, neiubitor de argint;
4. Casa sa bine chivernisindu-şi, feciori având ascultători cu toată cucernicia;
5. Că de nu ştie cineva a-şi chivernisi casa, cum de Biserica lui Dumnezeu va purta grijă?
6. Nu de curând botezat fiind, ca nu umflându-se, în osânda diavolului să cază.
7. Şi se cade lui şi mărturie bună să aibă de la cei din afară; ca nu în ocară să cază şi în cursa diavolului.
8. Diaconii aşijderea cucernici să fie, nu îndoiţi la cuvânt, nebăutori de vin mult, neagonisitori de dobândă urâtă,
9. Ci având taina credinţei întru curată cunoştinţa cugetului.
10. Şi aceştia să se ispitească întâiu;

după aceea să se diaconească fără de prihană fiind.
11. Femeile aşijderea să fie cucernice, neclevetitoare, nelimbute, treze, credincioase întru toate.
12. Diaconii să fie ai unei femei bărbaţi, feciorii bine chivernisindu-şi, şi casele lor.
13. Că cei ce slujesc bine, treaptă bună loruşi dobândesc şi multă îndrăznire întru credinţa cea întru Hristos Iisus.
14. Acestea scriu ţie, având nădejde că voiu veni la tine fără zăbavă;
15. Iară de voiu zăbovi, ca să ştii cum trebuieşte în casa lui Dumnezeu a petrece, carea este Biserica Dumnezeului celui viu, stâlp şi întărire a adevărului.
16. Şi cu adevărat mare este taina creştinătăţii: Dumnezeu s-au arătat în trup, s-au îndreptat în Duhul, s-au văzut de îngeri, s-au propovăduit întru neamuri, s-au crezut în lume, s-au înălţat întru slavă.

CAP. 4
Povestire despre învăţături mincinoase în privinţa căsătoriei şi a mâncărilor. Îndemnare la evlavie, ce întrece nevoinţa trupească şi a se face pildă credincioşilor.

Iară Duhul arătat grăieşte, că în vremile cele de apoi se vor depărta unii de la credinţă, luând aminte la duhurile cele înşelătoare şi la învăţăturile cele drăceşti,
2. Ale celor ce întru făţărie grăiesc minciuni; arşi fiind la a lor cunoştinţă;
3. Oprind a se însura, învăţând a se feri de bucatele, carile Dumnezeu le-au făcut spre împărtăşire cu mulţămită celor credincioşi şi cari cunosc adevărul.
4. De vreme ce toată făptura lui Dumnezeu este bună, şi nimic nu este de lepădat, care se ia cu mulţămire;
5. Că se sfinţeşte prin cuvântul lui Dumnezeu şi prin rugăciune.
6. Acestea toate de le vei spune fraţilor, bun slujitor vei fi lui Iisus Hristos, hrănindu-te cu cuvintele credinţei şi ale bunei învăţături căreia ai urmat;
7. Iar de basnele cele spurcate şi băbeşti te fereşte şi te nevoieşte pe tine spre buna credinţă.
8. Că nevoinţa cea trupească spre puţin este folositoare, iară buna credinţă spre toate folositoare este, făgăduinţă având a vieţii ceii de acum şi a ceii viitoare.
9. Credincios este cuvântul şi de toată priimirea vrednic;
10. Că spre aceasta ne şi ostenim şi sântem ocărâţi, căci am nădăjduit întru Dumnezeul cel viu, carele este Mântuitor tuturor oamenilor, mai vârtos celor credincioşi.
11. Porunceşte acestea şi învaţă.
12. Nimenea tinereţele tale să le defaime; ci te fă pildă credincioşilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credinţa, cu curăţia.
13. Până ce voiu veni, ia aminte la cetire, la mângâiere, la învăţătură.
14. Nu fii nebăgător de seamă de harul ce este întru tine, carele s-a dat prin proorocie, cu punerea mâinilor preoţiei.
15. De acestea să gândeşti, întru acestea fii; ca procopseala ta să fie arătată întru toţi.
16. Păzeşte pe tine însuţi şi învăţătura, rămâi întru acestea; că acestea făcând, şi pe tine te vei mântui, şi pe cei ce te vor asculta.

CAP. 5
Cum să se poarte cuviincios cu fiecare; văduvele, vârsta şi povăţuirea lor; cinstirea preoţilor. Despre hirotonie. Păcatele se vădesc.

Pe cel bătrân să nu-l înfruntezi, ci îl îndeamnă ca pe un părinte, pe cei mai tineri ca pe nişte fraţi;
2. Pe cele bătrâne ca pe nişte maice, pe cele tinere ca pe nişte surori, întru toată curăţia.
3. Pe văduve cinsteşte, pe cele ce sânt cu adevărat văduve.
4. Iar dacă vreo văduvă are feciori sau nepoţi, să se înveţe întâiu a-şi chivernisi casa sa întru buna credinţă, şi să dea răsplătiri părinţilor; că aceasta este bună şi priimită înaintea lui Dumnezeu.
5. Iar cea cu adevărat văduvă şi

singură nădăjduieşte întru Dumnezeu, şi se zăboveşte întru rugăciuni şi cereri noaptea şi ziua.
6. Iar ceea ce petrece întru desfătare, de vie este moartă.
7. Şi acestea porunceşte, ca fără de prihană să fie.
8. Iar dacă cineva nu poartă grijă de ai săi, şi mai vârtos de ai casei sale, de credinţă s-a lepădat, şi mai rău este decât cel necredincios.
9. Văduva să se aleagă nu mai puţin de şasezeci de ani, care a fost unui bărbat femeie,
10. Întru fapte bune fiind mărturisită, de a crescut feciori, de a primit streini, de a spălat picioarele sfinţilor, de a ajutat celor necăjiţi, de a urmat la tot lucrul bun.
11. Iar de văduvile cele tinere te fereşte; căci când se înfierbântează împotriva lui Hristos, vor să se mărite,
12. Având osândă, căci credinţa cea dintâiu au lepădat.
13. Împreună încă şi fără de lucru a fi se învaţă, umblând din casă în casă; şi nu numai fără de lucru, ci şi limbute şi iscoditoare, grăind cele ce nu se cade.
14. Drept aceea, voiu ca cele tinere să se mărite, copii să nască, case să chivernisească, ca nici o pricină să dea protivnicului spre ocară.
15. Că iată unele s-au întors în urma satanei.
16. Iar de are vreun credincios sau credincioasă văduve, să le ajute lor, şi să nu se îngreuieze biserica; ca celor ce sânt cu adevărat văduve să le ajute.
17. Preoţii cei ce bine îşi ţin dregătoria, de îndoită cinste să se învrednicească, mai vârtos cei ce se ostenesc în cuvânt şi întru învăţătură.
18. Că zice scriptura: Boului ce treieră să nu-i legi gura; şi: Vrednic este lucrătorul de plata sa.
19. Împotriva preotului pâră nu priimi, fără numai prin doi sau trei martori.
20. Pe cei ce păcătuiesc, înaintea tuturor mustră-i, ca şi ceilalţi frică să aibă.
21. Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu şi a Domnului Iisus Hristos şi a îngerilor lui celor aleşi, ca să păzeşti acestea fără de căutare în faţă, nimic făcând după plecare.
22. Mâinile degrab să nu îţi pui pe nimeni, nici te face părtaş în păcate streine; pe tine curat te păzeşte.
23. De acum nu mai bea apă, ci puţin vin priimeşte pentru stomacul tău, şi pentru cele dese slăbiciunile tale.
24. Ale unor oameni păcatele arătate sânt, mergând mai nainte la judecată, iar ale unora şi în urmă vin.
25. Aşijderea şi faptele cele bune arătate sânt, şi cele ce sânt întru alt chip a se ascunde nu pot.

CAP. 6

Despre slugi. Ferire de lăcomie. Învăţături spre păzirea credinţei până în sfârşit şi povăţuirea bogaţilor la smerenie şi milostenie.

Câţi sânt supt jug robi, pe stăpânii lor de toată cinstea vrednici să-i socotească, ca să nu se hulească numele lui Dumnezeu şi învăţătura.
2. Şi cari au stăpâni credincioşi să nu-i defaime, căci fraţi sânt; ci mai vârtos să le slujească, căci credincioşi sânt şi iubiţi cei ce facerea de bine priimesc. Acestea învaţă şi îndeamnă.
3. Iar de învaţă cineva întru alt chip şi nu se apropie de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos şi de învăţătura cea după buna credinţă,
4. Acela s-a trufit, nimic ştiind, ci bolnăvindu-se întru întrebări şi cuvinte de prigonire, dintru carile se face pisma, pricirea, hulele, prepusurile cele viclene,
5. Cuvintele cele deşarte ale oamenilor celor stricaţi de minte şi lipsiţi de adevăr, cari socotesc a fi câştig creştinătatea; depărtează-te de la unii ca aceia.
6. Însă câştig mare este bunacredinţă cu îndestulare.
7. Că nimic n’am adus în lume, arătat este că nici a scoate ceva putem;
8. Ci având hrană şi îmbrăcăminte, cu acestea îndestulaţi să fim.
9. Iar cei ce vor să se îmbogăţească, cad în ispite şi în curse şi în pofte

multe fără de socoteală şi vătămătoare, carile cufundă pe oameni în pieire şi în pierzare.
10. Că rădăcina tuturor răutăţilor este iubirea de argint; carea unii poftindu-o au rătăcit din credinţă şi s-au pătruns cu dureri multe.
11. Iară tu, o, omul lui Dumnezeu, fugi de acestea, şi urmează dreptatea, evlavia, credinţa, dragostea, răbdarea, blândeţele.
12. Luptă-te lupta cea bună a credinţei, apucă-te de viaţa cea vecinică, la carea şi chemat eşti, şi ai mărturisit mărturisirea cea bună înaintea multor martori.
13. Poruncescu-ţi înaintea lui Dumnezeu, carele înviază toate, şi înaintea lui Hristos Iisus, carele au mărturisit înaintea lui Pontie Pilat cea bună mărturisire,
14. Să păzeşti tu porunca nespurcată şi nevinovată, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos,
15. Pe carea în vremile sale o va arăta, cel fericit şi singur Puternic, Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor;
16. Carele singur are nemoarte, întru neapropiată lumină locuind; pe carele nu l-a văzut nimenea din oameni, nici a-l vedea poate, căruia cinstea şi stăpânirea vecinică, Amin.
17. Celor bogaţi în veacul de acum porunceşte să nu se înalţe cu gândul, nici să nădăjduiască spre avuţia cea nestătătoare; ci întru Dumnezeul cel viu, carele dă nouă toate de prisosit spre desfătare,
18. Să facă lucruri bune, să se îmbogăţească întru fapte bune, să fie lesne dătători, împărtăşitori,
19. Agonisind loruşi temelie bună în veacul cel viitor, ca să ia cea vecinică viaţă.
20. O Timothée, lucrul cel încredinţat ţie păzeşte-l, depărtându-te de cele spurcate glasuri deşarte, şi de vorbele cele protivnice ale ştiinţei ceii cu nume mincinos.
21. Cu carea unii lăudându-se, întru credinţă au rătăcit. Harul cu tine, Amin.

Cea întâia către Timothéi s-a scris de la Laodíkia, carea este mitropolie a Frighiei Pacatianei.

EPISTOLIA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL A DOUA CĂTRE TIMOTEI

CAP. 1.

Pavel laudă credinţa lui Timothei şi-l îndeamnă la răbdare în prigoniri, dându-se pe sine pildă.

Pavel apostol al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, după făgăduinţa vieţii carea este întru Hristos Iisus,
2. Lui Timothei iubitului fiu, har, milă şi pace de la Dumnezeu Tatăl şi de la Hristos Iisus Domnul nostru.
3. Mulţămesc lui Dumnezeu, căruia slujesc de la strămoşi întru curată cunoştinţa cugetului, că neîncetată aducere aminte de tine am întru rugăciunile mele noaptea şi ziua;
4. Dorind ca să te văz, aducându-mi aminte de lacrămile tale, ca să mă umplu de bucurie;
5. Pomenire luând de credinţa cea nefăţarnică, carea este întru tine, carea s-a sălăşluit mai întâiu în moaşă-ta Loida şi întru maică-ta Evnikia, şi încredinţat sânt că şi întru tine,
6. Pentru carea pricină aducu-ţi aminte să aprinzi harul lui Dumnezeu, carele este întru tine prin punerea mâinilor mele,
7. Că nu au dat nouă Dumnezeu duhul temerii, ci al puterii şi al dragostei şi al întregii înţelepciuni.
8. Deci nu te ruşina de mărturisirea Domnului nostru, nici de mine legatul lui; ci pătimeşte împreună cu evanghelia după puterea lui Dumnezeu.
9. Carele ne-au mântuit pe noi şi ne-au chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după a sa mai înainte hotărâre şi harul, care s-a dat nouă întru Hristos Iisus mai nainte de anii vecilor,
10. Şi acum s-au arătat prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, carele moartea au stricat, şi au adus la lumină viaţa şi nestricăciunea prin

evanghelie;
11. La carea sânt pus eu propovăduitor şi apostol şi învăţător neamurilor.
12. Pentru carea pricină şi acestea pătimesc, ci nu mă ruşinez, că ştiu cui am crezut, şi încredinţat sânt că puternic este a păzi lucrul cel încredinţat mie la ziua aceea.
13. Chipul cuvintelor celor sănătoase să ai, carile de la mine ai auzit, întru credinţă şi întru dragostea carea este întru Hristos Iisus.
14. Lucrul bun cel încredinţat ţie să îl păzeşti prin Duhul cel Sfânt, care locuieşte întru noi.
15. Ştii aceasta, că s-au întors de la mine toţi cei din Asia, dintre cari este Fighel şi Ermoghen.
16. Dea Domnul milă casei lui Onisifor, că de multe ori m'a odihnit şi de lanţul meu nu s-a ruşinat.
17. Ci încă venind în Roma, mai cu osârdie m'a căutat şi m'a aflat.
18. Dea-i lui Domnul să afle milă de la Domnul în ziua aceea; şi câte în Efes mi-a slujit, tu mai bine ştii.

CAP. 2.

Îndeamnă pe Timothei a purta cu credinţă dregătoria sa. Mângâiere în pătimiri. Ferire de anumite răutăţi.

Deci tu fiul meu, întăreşte-te în harul cel întru Hristos Iisus,
2. Şi cele ce ai auzit de la mine în faţa multor marturi, acestea le încredinţează la oameni credincioşi, cari îndestulaţi vor fi a învăţa şi pe alţii.
3. Tu dar pătimeşte ca un bun viteaz al lui Iisus Hristos.
4. Nimenea oştindu-se nu se amestecă cu ale vieţii lucruri, ca voievodului să fie plăcut.
5. Şi de şi se va lupta cineva, nu se încununează, de nu se va lupta după lege.
6. Plugarului ce se osteneşte, se cade întâiu el din roade să mănânce.
7. Înţelege cele ce îţi grăiesc; dea ţie Domnul înţelegere întru toate.
8. Adu-ţi aminte de Domnul Iisus Hristos, carele s-au sculat din morţi din sămânţa lui David, după evanghelia mea,
9. Întru carea pătimesc până la legături, ca un făcător de rele, ci cuvântul lui Dumnezeu nu se leagă;
10. Pentru aceasta toate le rabd pentru cei aleşi, ca şi aceia să dobândească mântuirea, carea este întru Hristos Iisus cu slavă vecinică.
11. Credincios este cuvântul; că de am murit împreună cu Hristos, împreună cu dânsul vom şi viia;
12. De răbdăm, împreună vom şi împărăţi; de ne vom lepăda de el, şi el se va lepăda de noi;
13. De nu credem, el credincios rămâne, a se tăgădui el pe sine nu poate.
14. Acestea să-i îndemni, mărturisindu-le înaintea lui Dumnezeu să nu se pricească în cuvinte spre nici un folos, fără numai spre surparea celor ce aud.
15. Nevoieşte-te pe tine lămurit să te arăţi înaintea lui Dumnezeu, lucrător neruşinat, drept îndreptând cuvântul adevărului.
16. Iar de cuvintele deşarte, cele spurcate te fereşte; că spre mai multă păgânătate vor spori
17. Şi cuvântul lor ca cangrena păşune va afla, dintru cari este Imeneu şi Filit;
18. Cari de la adevăr au rătăcit, zicând că învierea acum s-a făcut şi răstoarnă credinţa oarecărora.
19. Însă temelia cea tare a lui Dumnezeu stă, având pecetea aceasta: Cunoscut-au Domnul pe cei ce sânt ai lui. Şi: Să se depărteze de la nedreptate tot cel ce numeşte numele lui Hristos.
20. Iar în casă mare nu sânt numai vase de aur şi de argint, ci şi de lemn şi de lut, şi unele sânt spre cinste, iar altele spre necinste.
21. Deci de se va curăţi cineva pe sine dintru acestea, va fi vas de cinste, sfinţit şi de bună treabă stăpânului, spre tot lucrul bun gătit.
22. Iar de poftele tinereţelor fugi, şi urmează dreptatea, credinţa, dragostea, pacea, cu toţi cei ce cheamă pe Domnul din inimă curată.
23. Iar de întrebările cele nebune şi neînţelepte te fereşte, ştiind că nasc vrăjbi.
24. Şi robului Domnului nu i se cade

să se sfădească, ci blând să fie către toţi, învăţător, suferitor.
25. Cu blândeţe certând pe cei ce stau împotrivă, poate cândva le va da Ior Dumnezeu pocăinţă spre cunoştinţa adevărului.
26. Şi vor scăpa din cursa diavolului prinşi fiind ei de dânsul spre a lui voie.

CAP. 3.
Răutatea oamenilor în vremea de apoi. Îndemnare la statornicia în credinţă. Sfânta Scriptură şi folosul ei.

Şi aceasta să ştii, că în zilele cele de apoi vor veni vremi cumplite.
2. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, măreţi, trufaşi, hulitori, de părinţi neascultători, nemulţămitori, necuraţi.
3. Fără de dragoste, neprimitori de pace, clevetitori, neînfrânaţi, nedumesnici, neiubitori de bine,
4. Vânzători, obraznici, îngâmfaţi, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu;
5. Având chipul bunei credinţe, iar puterea ei tăgăduind; şi de aceştia te fereşte.
6. Că dintru aceştia sânt cei ce se vâră prin case, şi robesc pe muieruşele cele îngreuiate de păcate, cele ce se poartă cu multe feluri de pofte;
7. Cari pururea se învaţă, şi niciodată a veni la cunoştinţa adevărului nu pot.
8. În ce chip şi Ianis şi Iamvris s-au împotrivit lui Moisi, aşa şi aceştia stau împotriva adevărului; oameni stricaţi fiind la minte, nelămuriţi în credinţă.
9. Ci nu vor spori mai mult, că nebunia lor arătată va fi tuturor, precum şi a acelora s-a făcut.
10. Iar tu ai urmat învăţăturii mele, petrecerii, voii, credinţei, îndelungii răbdări, dragostei, îngăduinţei,
11. Gonirilor, pătimirilor, carile s-au făcut mie în Antiohia, în Iconia, în Listra; ce fel de goane am răbdat; şi din toate m-au izbăvit Domnul.
12. Şi toţi cari voiesc cu bună credinţă a vieţui întru Hristos Iisus goniţi vor fi.
13. Iar oamenii cei vicleni şi fermecători vor procopsi spre mai rău, cari înşală, şi singuri se înşală.
14. Dar tu petreci întru cele ce te-ai învăţat şi te-ai încredinţat, ştiind de la cine te-ai învăţat;
15. Şi căci din pruncie sfinţitele scripturi ştii, carile pot să te înţelepţească spre mântuire prin credinţa cea întru Hristos Iisus.
16. Toată scriptura este de Dumnezeu insuflată, şi de folos spre învăţătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înţelepţirea cea spre dreptate;
17. Ca să fie deplin omul lui Dumnezeu, spre tot lucrul bun desăvârşit.

CAP. 4.
Îndeamnă a se împrotivi celor ce scornesc învăţături streine. Pavel vesteşte sfârşitul său apropiat.

Mărturisesc eu drept aceea înaintea lui Dumnezeu şi Domnului Iisus Hristos, carele va să judece viii şi morţii întru arătarea sa şi împărăţia sa;
2. Propoveduieşte cuvântul; stăi asupră cu vreme şi fără de vreme; mustră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare şi cu învăţătură.
3. Că va fi vreme când învăţătura cea sănătoasă nu o vor priimi, ci după poftele lor îşi vor alege loruşi învăţători gâdilându-i la urechi
4. Şi de la adevăr auzul îşi vor întoarce, iar la basne se vor pleca.
5. Dar tu priveghează întru toate, pătimeşte răul, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin.
6. Că eu iată mă jertfesc, şi vremea despărţirii mele s-a apropiat.
7. Lupta cea bună m’am luptat, călătoria am săvârşit, credinţa am păzit;
8. De acum s-a gătit mie cununa dreptăţii, carea îmi va da mie Domnul, judecătorul cel drept, în ziua aceea; şi nu numai mie, ci şi tuturor celor ce au iubit arătarea lui.
9. Sileşte-te a veni la mine curând;
10. Că Dimas m’a lăsat, iubind veacul de acum, şi s-a dus în

Thessalonic; Crisc în Galatia, Tit în Dalmaţia,
11. Luca singur este cu mine. Pe Marcu luându-l, să-l aduci cu tine; că îmi este mie de bună treabă în slujbă.
12. Iar pe Tihic l-am trimis în Efes.
13. Felonul care l-am lăsat în Troada la Carp, venind să-l aduci, şi cărţile, mai vârtos cele de piele.
14. Alexandru faurul de aramă multe rele mi-a făcut mie; plătească-i Domnul după faptele lui;
15. De care şi tu te păzeşte; că foarte a stătut împotriva cuvintelor noastre.
16. La răspunsul meu cel dintâiu nimeni n’a mers cu mine, ci toţi m-au părăsit; să nu li se socotească lor.
17. Dar Domnul au stătut lângă mine şi m-au întărit, ca prin mine propoveduirea să se împlinească şi să o audă toate neamurile, şi m’a izbăvit din gura leului.
18. Şi mă va izbăvi Domnul de tot lucrul viclean, şi mă va mântui la împărăţia sa cea cerească; căruia slava în vecii vecilor, Amin.
19. Spune închinăciune Priskii şi lui Akila şi casei lui Onisifor.
20. Erast a rămas în Corinth, iar pe Trofim l-am lăsat în Milit, fiind bolnav.
21. Sileşte-te a veni mai înainte de iarnă. Închină-se ţie Evul şi Pud şi Lin şi Clavdia şi toţi fraţii.
22. Domnul Iisus Hristos cu duhul tău. Harul cu voi, Amin.

Cea a doua către Timothei, cel întâiu hirotonisit Episcop Bisericii Efesenilor, s-a scris de la Roma, când a doua oară a stătut Pavel înaintea Chesarului Neron.

E P I S T O L I A
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE TIT

CAP. 1

Despre învăţători vrednici. Împotriva celor ce apărau faptele legii şi curăţirile trupeşti. Despre fapta bună duhovnicească.

Pável robul lui Dumnezeu, şi apostol al lui Iisus Hristos, după credinţa aleşilor lui Dumnezeu şi după cunoştinţa adevărului cea după buna credinţă
2. Întru nădejdea vieţii ceii vecinice, carea o au făgăduit nemincinosul Dumnezeu mai înainte de anii vecilor,
3. Şi au arătat în vremile sale cuvântul său prin propoveduirea carea mi s-a încredinţat mie după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu,
4. Lui Tít, adevăratului fiu după credinţa cea de obşte: har, milă şi pace de la Dumnezeu Tatăl şi de la domnul Iisus Hristos Mântuitorul nostru.
5. Pentru aceasta am lăsat pe tine în Crít, ca cele ce lipsesc să le îndreptezi, şi să aşezi prin cetăţi preoţi, precum eu ţi-am poruncit,
6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei femei, având copii credincioşi, nu întru ocară de curvie sau neascultători.
7. Că se cuvine episcopului să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu, nefăcând spre plăcerea sa, nemânios, neocărâtor, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urâtă,
8. Ci iubitor de streini, iubitor de bine, întreg la minte, drept, cuvios, înfrânat,
9. Ţiindu-se de cuvântul cel credincios al învăţăturii, ca puternic să fie şi a îndemna cu învăţătura cea sănătoasă, şi pe cei ce grăiesc împotrivă a-i certa.
10. Că sânt mulţi nesupuşi, grăitori în deşert şi amăgitori, mai vârtos cei dintru tăierea împrejur,
11. Cărora trebuie a le astupa gura, cari răzvrătesc toate casele învăţând cele ce nu se cade, pentru dobânda cea urâtă.
12. Zis-a oarecare dintru dânşii prooroc al lor: Criténii pururea-s mincinoşi, hiare rele, pântece leneşe.
13. Mărturia aceasta adevărată este. Pentru carea pricină ceartă pe ei aspru, ca să fie sănătoşi în credinţă,
14. Neluând aminte la basnele Jidoveşti şi la poruncile oamenilor cari se întorc de către adevăr.

15. Toate sânt curate celor curaţi; dar celor necuraţi şi necredincioşi nimic este curat, ci li s-au spurcat lor şi mintea şi cunoştinţa cugetului.
16. Pe Dumnezeu mărturisesc că îl ştiu, dar cu faptele îl tăgăduiesc, urâţi fiind şi nesupuşi şi spre tot lucrul bun netrebnici.

CAP. 2
Sfaturi potrivite cu vârsta fiecăruia. Despre robi.

Dar tu grăieşte cele ce se cuvin învăţăturii celei sănătoase.
2. Bătrânii să fie treji, cucernici, întregi la minte, sănătoşi în credinţă, în dragoste, în răbdare;
3. Aşijderea şi bătrânele să fie întru îmbrăcăminte cu sfinţenie încuviinţate, neclevetitoare, nerobite de vin mult, învăţătoare de bine,
4. Ca să înţelepţească pe cele tinere să iubească pe bărbaţii lor, să îşi iubească copiii.
5. Să fie întru întreaga înţelepciune, curate, grijnice de casele lor, bune, plecate bărbaţilor lor, ca să nu se hulească cuvântul lui Dumnezeu.
6. Pe cei tineri aşijderea îi îndeamnă să fie întru întreagă înţelepciune,
7. Întru toate dându-te pe tine pildă de fapte bune, arătând întru învăţătură, nestricare, cinste, nestricăciune,
8. Cuvânt sănătos, fără de prihană, ca cel protivnic să se ruşineze, neavând nimic a grăi rău de voi.
9. Robii să se plece stăpânilor lor, întru toate să fie lor bine plăcuţi, nerăspunzându-le împotrivă,
10. Neviclenindu-i, ci credinţă bună arătându-le întru toate, ca pe învăţătura Mântuitorului nostru Dumnezeu să o înfrumuseţeze întru toate.
11. Că s-a arătat harul lui Dumnezeu cel mântuitor tuturor oamenilor
12. Învăţând pe noi, ca lepădând păgânătatea şi poftele cele lumeşti, cu întreagă înţelepciune, şi cu dreptate, şi cu bunăcredinţă să vieţuim în veacul de acum,
13. Aşteptând fericita nădejde şi arătarea slavei marelui Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos
14. Carele s-au dat pe sine pentru noi, ca să mântuiască pe noi de toată fărădelegea, şi să curăţească luişi norod ales, râvnitor de fapte bune.
15. Acestea grăieşte şi îndeamnă şi mustră cu toată porunca: nimenea pe tine să defaime.

CAP. 3
Supunere către stăpânitori. Ferirea de prigonitorii eretici.

Adu aminte lor, domniilor şi stăpânirilor să se supuie, să asculte, spre tot lucrul bun gata să fie,
2. Pe nimenea să hulească, să nu fie sfadnici, ci lini, arătând toată blândeţea către toţi oamenii.
3. Că eram şi noi oarecând fără de minte, neascultători, rătăcindu-ne, robind poftelor şi multor feluri de desfătări, întru răutate şi pismă vieţuind, urâţi fiind, şi urând unul pe altul.
4. Dar când s-a arătat bunătatea şi iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu,
5. Nu din lucrurile cele întru dreptate carile am făcut noi, ci după a lui milă au mântuit pe noi, prin baia naşterii ceii de a doua şi a înnoirii Duhului Sfânt,
6. Pe carele au vărsat peste noi de prisosit prin Iisus Hristos Mântuitorul nostru,
7. Ca îndreptăţindu-ne prin harul lui, moştenitori să fim după nădejdea vieţii ceii vecinice.
8. Credincios este cuvântul; şi pentru aceasta voiu să adeverezi tu, ca să poarte grijă la fapte bune să se nevoiască cei ce au crezut lui Dumnezeu: că acestea sânt cele bune şi de folos oamenilor.
9. Iar de întrebările cele nebune, şi de numere de neamuri, şi de prigoniri, şi de sfezile cele pentru lege, te fereşte; că sânt nefolositoare şi deşarte.
10. De omul eretic după una şi a doua sfătuire te fereşte,
11. Ştiind că s-a răzvrătit unul ca acesta şi păcătuieşte, fiind singur de sine osândit.
12. Când voiu trimite pe Artéman la tine sau pe Tihic, nevoieşte-te să vii

la mine în Nicopoli, pentru că acolo am socotit să iernez.
13. Pe Zína ştiutorul legii şi pe Apollo degrab să-i trimiţi mai înainte, ca nimica să le lipsească.
14. Şi să se înveţe şi ai noştri să poarte grijă de fapte bune spre trebile cele de folos, ca să nu fie fără de roadă.
15. Închină-se ţie toţi cei ce sânt cu mine. Spune închinăciune celora ce iubesc pe noi întru credinţă. Harul cu voi toţi, Amin.

Către Tít cel întâi hirotonisit episcop bisericii Criténilor, s-a scris de la Nicopolea Makedoníei.

1. 1 Tim. 3, 16.
2. Rom. 1, 2.
3. Efes. 1, 9; Fapt. 9, 6; Gal. 1, 1; 1 Tes. 2, 4.
4.1 Tim.. 1, 2; Efes. 1,2; Col. 1, 2.
6. Lev. 21, 17; 1 Tim. 3, 2; 1 Petr. 5, 3.
7. Lev. 10, 9; Ezech. 44, 21.
9. 2 Tes. 2, 15.
11. Mat. 22, 34; 2 Tim. 3, 6.
13. 2 Tim. 4, 2.
14. 1 Tim. 4, 7; Is. 29, 13.
15. Mat. 15, 11; Rom. 14, 20.
16. 2 Tim. 3,5.

2. 1. 1 Tim. 6, 3; 2 Tim. 1, 13.

EPISTOLIA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE FILIMON

CAP. 1
Pável mijloceşte către Filimon pentru robul său Onisim, care fugise şi se făcuse creştin.

Pável, legatul lui Iisus Hristos, şi Timothéi fratele, lui Filimón, iubitului şi ajutătorului nostru,
2. Şi Ápfiei ceii iubite şi lui Arhípp ostaşului nostru celui dimpreună, şi bisericii ceii din casa ta:
3. Har vouă şi pace de la Dumnezeu Tatăl nostru şi de la Domnul Iisus Hristos.
4. Mulţămesc Dumnezeului meu, pururea pentru tine pomenire făcând întru rugăciunile mele,
5. Auzind dragostea ta şi credinţa, care ai către Domnul Iisus şi către toţi sfinţii,
6. Ca împărtăşirea credinţei tale, lucrătoare să se facă întru cunoştinţa a tot binele ce este întru voi în Hristos Iisus.
7. Că bucurie avem multă şi mângâiere întru dragostea ta, că inimile sfinţilor s-au odihnit prin tine, frate.
8. Pentru aceea, multă îndrăzneală având întru Hristos a-ţi porunci ţie ceea ce se cuvine,
9. Iar pentru dragoste mai vârtos te rog, fiind tu într’acest chip, cum sânt şi eu Pável bătrânul, iar acum şi legatul lui Iisus Hristos;
10. Te rog dar pentru Onisím copilul meu, pe carele l-am născut întru legăturile mele,
11. Care oarecând era ţie netrebnic, iar acum şi ţie şi mie de bună treabă,
12. Pe carele am trimis înapoi la tine; iar tu pe el, adecă pe inima mea priimeşte;
13. Pe carele vream să-l ţin la mine, ca în locul tău să slujească mie întru legăturile evangheliei,
14. Dar fără de voia ta nimic nu am voit să fac; ca să nu fie ca din silă fapta ta cea bună, ci de voie.
15. Că poate pentru aceasta s-a despărţit la o vreme, ca vecinic pe el să-l aibi,
16. De acum nu ca pe un rob, ci mai presus de rob, frate iubit, mai ales mie, dar cu cât mai vârtos ţie, şi după trup, şi întru Domnul.
17. Deci de mă ai pe mine părtaş, priimeşte pe dânsul ca pe mine.
18. Iar de a făcut ţie nedreptate întru ceva, sau îţi este dator, aceea mie să o socoteşti.
19. Eu, Pável, am scris cu mâna mea, eu voiu plăti, ca să nu zic ţie că şi tu cu sine singur îmi eşti dator.
20. Aşa, frate, eu să mă folosesc de tine întru Domnul; odihneşte inima mea întru Domnul.
21. Nădăjduindu-mă spre ascultarea ta am scris ţie, ştiind că şi mai presus decât grăiesc vei face.
22. Şi împreună găteşte mie şi

gazdă; că am nădejde că prin rugăciunile voastre mă voiu dărui vouă.
23. Închină-se ţie Epafrás cel împreună cu mine robit întru Hristos Iisus,
24. Márcu, Aristárh, Dimás, Lúca, cei împreună cu mine lucrători.
25. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, Amin.

Către Filimón s-a scris de la Róma prin Onisím robul.

EPISTOLIA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE EVREI

CAP. 1
Hristos este fiul lui Dumnezeu mai presus de îngeri şi de toată zidirea.

În multe feluri şi în multe chipuri de demult Dumnezeu grăind părinţilor prin prooroci,
2. În zilele acestea mai de pe urmă au grăit nouă întru Fiul, pe carele au pus moştenitor tuturor, prin carele şi veacurile au făcut;
3. Care fiind strălucirea slavei şi chipul ipostasului lui, şi purtând toate cu graiul puterii sale, prin sine singur făcând curăţirea păcatelor noastre, au şezut de-a dreapta măririi întru cele înalte;
4. Cu atâta mai bun făcându-se decât îngerii, cu cât mai osebit nume decât dânşii au moştenit.
5. Căci căruia din îngeri au zis cândva: Fiul meu eşti tu, eu astăzi te-am născut? Şi iarăşi: Eu voiu fi lui Tată, şi acela va fi mie Fiu?
6. Şi iarăşi, când duce pe cel întâiu născut în lume, zice: Şi să se închine lui toţi îngerii lui Dumnezeu.
7. Şi de îngeri zice: Cela ce face pe îngerii săi duhuri şi pe slugile sale pară de foc.
8. Iar către Fiul: Scaunul tău, Dumnezeule, în veacul veacului; toiagul dreptăţii, toiagul împărăţiei tale.
9. Iubit-ai dreptatea şi ai urît fărădelegea; pentru aceea te-au uns pe tine Dumnezeule, Dumnezeul tău, cu untul de lemn al bucuriei mai mult decât pe părtaşii tăi.
10. Şi: Întru început tu Doamne, pământul ai întemeiat, şi lucrurile mâinilor tale sânt cerurile;
11. Acelea vor pieri, iară tu rămâi; şi toate ca o haină se vor învechi;
12. Şi ca un veşmânt vei învăli pe ele, şi se vor schimba; dar tu acelaşi eşti, şi anii tăi nu vor lipsi.
13. Şi căruia dintru îngeri au zis cândva: Şezi de-a dreapta mea, până când voiu pune pe vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor tale?
14. Au nu toţi sânt duhuri slujitoare, carile se trimit spre slujbă pentru cei ce vor să moştenească mântuirea?

CAP. 2
Precum s-au pedepsit îngerii pentru neascultare, aşa se vor pedepsi cei ce calcă poruncile lui Hristos, care este începătorul mântuirii noastre.

Pentru aceea se cade nouă mai mult să ascultăm cele ce s-au auzit, ca nu cândva să cădem.
2. Că de vreme ce s-a făcut adevărat cuvântul ce s-a grăit prin îngeri, şi toată călcarea de poruncă şi neascultarea a luat dreaptă răsplătire,
3. Cum vom scăpa noi negrijindu-ne de atâta mântuire, carea luând începere a se vesti de la Domnul, prin cei ce l-au auzit s-a adeverit întru noi,
4. Împreună mărturisind Dumnezeu cu semne şi cu minuni, şi cu multe feluri de puteri, şi cu împărţirile Duhului Sfânt, după a lui voie?
5. Că nu îngerilor au supus Dumnezeu lumea cea viitoare, pentru carea grăim.
6. Şi a mărturisit oareunde oarecine, zicând: Ce este omul, că pomeneşti pe el? Sau fiul omului, că cercetezi pe el?
7. Micşoratu-l-ai pe el cu puţin oarece decât îngerii; cu slavă şi cu cinste ai încununat pe el şi l-ai pus peste lucrurile mâinilor tale,
8. Toate le-ai supus supt picioarele lui. Şi dacă au supus lui toate, nimic au lăsat lui nesupus. Ci acum încă nu

vedem supuse lui toate.
9. Iar mai micşorat cu puţin oarece decât îngerii vedem pe Iisus, pentru patima morţii, cu slavă şi cu cinste încununat, ca cu harul lui Dumnezeu pentru toţi să guste moarte.
10. Pentru că se cădea aceluia, pentru care sânt toate şi prin care sânt toate, carele pe mulţi fii la slavă au adus, pe începătorul mântuirii lor prin patimi a-l face desăvârşit.
11. Că cela ce sfinţeşte şi cei ce se sfinţesc dintru unul sânt toţi; pentru carea pricină nu se ruşinează a-i numi pe dânşii fraţi
12. Zicând: Spune-voiu numele tău fraţilor mei, în mijlocul bisericii te voiu lăuda.
13. Şi iarăşi: Eu voiu fi nădăjduindu-mă întru dânsul. Şi iarăşi: Iată eu şi pruncii cari mi-au dat mie Dumnezeu.
14. Deci de vreme ce s-au făcut părtaşi pruncii trupului şi sângelui, şi acelaşi asemenea s-au împărtăşit aceloraşi, ca prin moarte să surpe pe cel ce are stăpânirea morţii, adică pe diavolul;
15. Şi să izbăvească pe aceia, cari cu frica morţii în toată viaţa erau supuşi robiei.
16. Că nu pe îngeri cu adevărat au luat, ci sămânţa lui Avraam au luat.
17. Pentru aceea dator era întru toate a se asemăna fraţilor, ca să fie milostiv şi credincios arhiereu întru cele ce sânt către Dumnezeu, ca să curăţească păcatele norodului.
18. Că întru ceea ce au pătimit însuşi fiind ispitit, poate şi celor ce se ispitesc să le ajute.

CAP. 3
Trebuie a fi ascultători lui Hristos, carele este mai presus de Moisi.

Pentru aceea, fraţilor sfinţi, ai chemării cereşti părtaşi, socotiţi pe Apostolul şi Arhiereul mărturisirii noastre, pe Iisus Hristos;
2. Carele este credincios celui ce au făcut pe el, precum şi Moisi întru toată casa lui.
3. Pentru că de mai multă slavă decât Moisi acesta s-au învrednicit, cu cât mai multă cinste are decât casa, cela ce o a zidit pe ea;
4. Că toată casa se zideşte de cineva, iară cela ce toate au făcut este Dumnezeu.
5. Şi Moisi adică a fost credincios întru toată casa lui, ca o slugă, spre mărturie celor ce erau să se grăiască;
6. Iară Hristos ca un fiu în casa lui; a căruia casă sântem noi, numai de vom ţinea neclătită îndrăznirea şi lauda nădejdii până în sfârşit.
7. Drept aceea, precum zice Duhul cel Sfânt: Astăzi de veţi auzi glasul lui,
8. Nu vă învârtoşaţi inimile voastre, ca întru întărâtare, în ziua ispitirii în pustie;
9. Unde m-au ispitit părinţii voştri, ispititu-m-au, şi au văzut lucrurile mele patruzeci de ani.
10. Pentru aceea, m’am mâniat pe neamul acesta, şi am zis: Pururea rătăcesc cu inima, şi ei nu au cunoscut căile mele,
11. Că m’am jurat întru mânia mea: De vor intra întru odihna mea.
12. Socotiţi fraţilor, ca să nu fie cândva în vreunul din voi inimă vicleană a necredinţei, depărtându-se de la Dumnezeul cel viu.
13. Ci vă îndemnaţi pe voi înşivă în toate zilele, până ce se numeşte Astăzi, ca să nu se învârtoşeze cineva dintru voi cu înşelăciunea păcatului.
14. Că părtaşi ne-am făcut lui Hristos, numai de vom ţinea începătura încheieturii până în sfârşit neclătită.
15. De vreme ce se zice: Astăzi de veţi auzi glasul lui, nu vă învârtoşaţi inimile voastre, ca întru întărâtare.
16. Pentru că oarecari auzind, l-au întărâtat, dar nu toţi cari au ieşit din Eghipet cu Moisi.
17. Şi asupra cărora s-au mâniat patruzeci de ani? Au nu asupra celor ce au păcătuit, ale căror oase au căzut în pustie?
18. Şi cărora s-au jurat să nu intre întru odihna lui, fără numai celor ce nu au crezut?
19. Şi vedem că nu au putut să intre pentru necredinţă.

CAP. 4

Îndemnare spre a ne sili să dobândim odihna lui Hristos. Puterea cuvântului dumnezeesc. Folosul darului preoţesc cel de la Hristos.

Să ne temem dar, ca nu cumva părăsind făgăduinţa a intra întru odihna lui, să se socotească cineva din voi a fi lipsit.
2. Pentru că şi nouă s-a binevestit ca şi acelora; ci n'a folosit pe aceia cuvântul auzului, nefiind amestecat cu credinţa celor ce au auzit,
3. Că intrăm întru odihnă cei ce am crezut, precum au zis: Că m'am jurat întru mânia mea, de vor intra întru odihna mea, măcar că erau făcute lucrurile de la întemeierea lumii.
4. Că au zis oareunde de ziua a şaptea întru acest chip: Şi s-au odihnit Dumnezeu în ziua a şaptea de toate lucrurile sale.
5. Şi de aceasta iarăşi: De vor intra întru odihna mea.
6. Deci de vreme ce a rămas ca oarecari să intre întru dânsa, şi aceia cărora mai nainte li s-au binevestit nu au intrat, pentru necredinţă,
7. Iarăşi pe oarecarea zi rânduieşte Astăzi, întru David zicând, după atâţia ani, precum s-a zis: Astăzi de veţi auzi glasul lui, nu vă învârtoşaţi inimile voastre.
8. Că de le-ar fi făcut Iisus acelora odihnă, nu ar fi grăit de altă zi după acestea.
9. Drept aceea, s-a lăsat odihnă norodului lui Dumnezeu.
10. Că cel ce a intrat întru odihna lui, şi acela s-a odihnit de lucrurile sale, precum şi Dumnezeu de ale sale.
11. Deci să ne nevoim a intra întru acea odihnă, ca să nu cază cineva întru aceeaşi pildă a neascultării.
12. Pentru că viu este cuvântul lui Dumnezeu şi lucrător şi mai ascuţit decât toată sabia ascuţită de amândouă părţile, şi străbate până la despărţirea sufletului şi a duhului, şi a mădulărilor şi a măduvei, şi este judecător cugetelor şi gândurilor inimii.
13. Şi nu este zidire nearătată înaintea lui, ci toate sânt goale şi descoperite înaintea ochilor lui, către carele ne este nouă cuvântul.
14. Drept aceea, având Arhiereu mare, carele au străbătut cerurile, pe Iisus Fiul lui Dumnezeu, să ţinem mărturisirea.
15. Că nu avem Arhiereu carele să nu poată pătimi împreună cu neputinţele noastre, ci ispitit întru toate după asemănarea fără de păcat.
16. Să ne apropiem dar cu îndrăzneală la scaunul harului lui, ca să luăm milă şi să aflăm har spre ajutor la bună vreme.

CAP. 5
Hristos este arhiereu vecinic, preot după rânduiala lui Melhisedec. Certarea celor ce au trebuinţă de începere.

Pentru că tot arhiereul din oameni luându-se, pentru oameni se pune spre cele ce sânt către Dumnezeu, ca să aducă daruri şi jertfe pentru păcate,
2. Care să poată pătimi dimpreună cu cei ce nu ştiu şi se rătăcesc, de vreme ce şi el este cuprins de neputinţă.
3. Şi pentru aceasta dator este, precum pentru norod, aşa şi pentru sine să aducă pentru păcate.
4. Şi nimeni singur nu ia luişi cinstea, ci cel chemat de Dumnezeu, ca şi Aaron.
5. Aşa şi Hristos nu singur pe sine s-au proslăvit a fi arhiereu, ci cela ce au grăit către dânsul: Fiul meu eşti tu, eu astăzi te-am născut.
6. Precum şi într'alt loc zice: Tu eşti preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.
7. Carele în zilele trupului său, cereri şi rugăciuni către cela ce putea să mântuiască pe dânsul din moarte, cu strigare tare şi cu lacrămi aducând şi fiind auzit pentru buna sa cucernicie,
8. Măcar că era Fiu, s-au învăţat ascultarea din cele ce au pătimit;
9. Şi făcându-se desăvârşit, s-au făcut tuturor celor ce ascultă pe el pricină de mântuire vecinică,
10. Numit fiind de Dumnezeu arhiereu după rânduiala lui Melhisedec.
11. Despre care mult este nouă

cuvântul, şi cu anevoie tălmăcindu-l a grăi, de vreme ce neputincioşi v'aţi făcut cu auzurile.
12. Că datori fiind voi a fi învăţători pentru vreme, iarăşi vă trebuieşte să vă învăţăm pe voi carile sânt stihiile începăturii cuvintelor lui Dumnezeu; şi v'aţi făcut aceia cărora vă trebuieşte lapte, iar nu hrană vârtoasă.
13. Că tot cel ce este părtaş laptelui, nu este ştiutor de cuvântul dreptăţii, căci prunc este.
14. Iară celor desăvârşit este cea vârtoasă hrană, cari prin multa obişnuinţă au simţirile învăţate spre alegerea binelui şi răului.

CAP. 6
Îndemnare a nu se lepăda de credinţă, ci a fi statornici întru dânsa, dând ca pildă credinţa lui Avraam şi jurământul.

Pentru aceea lăsând cuvântul începăturii lui Hristos, să ne aducem aminte spre săvârşire, nu iarăşi temelie a pocăinţei puind din lucruri moarte şi a credinţei întru Dumnezeu,
2. A învăţăturii botezurilor şi a punerii mâinilor şi a învierii morţilor şi a judeţului celui vecinic.
3. Şi aceasta vom face, de va voi Dumnezeu.
4. Căci cu neputinţă este celor ce s-au luminat odată şi au gustat darul cel ceresc şi părtaşi s-au făcut Duhului Sfânt
5. Şi au gustat graiul cel bun al lui Dumnezeu şi puterile veacului celui viitor
6. Şi au căzut, iarăşi să se înnoiască spre pocăinţă, a doua oară răstignind loruşi pe Fiul lui Dumnezeu şi batjocurindu-l.
7. Că pământul carele bea ploaia ceea ce se pogoară peste dânsul de multe ori, şi rodeşte iarbă de treabă acelora de cari se şi lucrează, priimeşte blagoslovenie de la Dumnezeu;
8. Dar care aduce din sine spini şi ciulini, netrebnic este şi de blestem aproape, al căruia sfârşitul este spre ardere.
9. Dar avem adeverire pentru voi, iubiţilor, de cele mai bune şi carile se ţin de mântuire, măcar de şi aşa grăim.
10. Că nu este nedrept Dumnezeu să uite lucrul vostru şi osteneala dragostei care aţi arătat spre numele lui, cei ce aţi slujit sfinţilor şi slujiţi.
11. Dar poftim ca fiecare din voi această sârguinţă să arate spre adeverirea nădejdii până în sfârşit,
12. Ca să nu fiţi leneşi, ci următori celor ce moştenesc făgăduinţele prin credinţă şi prin îndelunga răbdare.
13. Că lui Avraam făgăduindu-se Dumnezeu, de vreme ce nu avea a se jura pe nimeni altul mai mare, s-a jurat asupra sa,
14. Zicând: Cu adevărat blagoslovind te voiu blagoslovi şi înmulţind te voiu înmulţi.
15. Şi aşa, îndelung răbdând, a dobândit făgăduinţa,
16. Pentru că oamenii pe cel mai mare se jură, şi sfârşitul a tot cuvântul lor cel de prigonire, spre adeverire, este jurământul.
17. Pentru aceea vrând Dumnezeu să arate mai mult moştenitorilor făgăduinţei neschimbarea sfatului său, a pus la mijloc jurământul;
18. Ca prin două lucruri ce nu se pot muta, întru carile cu neputinţă este să mintă Dumnezeu, tare mângâiere să avem, cei ce am năzuit să ţinem nădejdea ce este pusă înainte;
19. Pe carea ca o anghiră o avem a sufletului, tare şi nemişcată, şi carea intră întru cele din lăuntrul catapeteasmei,
20. Unde înainte mergător pentru noi au intrat Iisus, după rânduiala lui Melhisedec arhiereu fiind făcut în veac.

CAP. 7
Melhisedec chip al lui Hristos. Preoţia lui Aaron a încetat, iar a lui Hristos rămâne în veci.

Că Melhisedec acesta, împăratul Salimului, preotul lui Dumnezeu celui preaînalt, care a întâmpinat pe Avraam când s-a întors de la tăierea împăraţilor şi a blagoslovit pe el,
2. Căruia şi zeciuială din toate i-a

împărţit Avraam, întâi adecă tâlcuindu-se Împăratul dreptăţii, iar apoi şi împăratul Salimului, care este Împăratul păcii,
3. Fără tată, fără mumă, fără număr de neam, nici început zilelor, nici sfârşit vieţii având; ci asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu, rămâne preot pururea.
4. Vedeţi dar cât este acesta, căruia şi zeciuială i-a dat patriarhul Avraam din dobânzi.
5. Şi cei din fiii lui Levi cari iau preoţia, poruncă au să ia zeciuială de la norod după lege, adecă de la fraţii lor, măcar că şi aceia au ieşit din coapsele lui Avraam;
6. Dar cela ce nu se numără din neamul lor a luat zeciuială de la Avraam, şi pe cela ce avea făgăduinţele a blagoslovit.
7. Şi fără de nici o împrotivire cel mai mic de cel mai mare se binecuvintează.
8. Şi aici adecă oamenii muritori iau zeciuiele; iar acolo mărturisindu-se că este viu.
9. Şi ca să zic aşa, prin Avraam şi Levi, cel ce lua zeciuială, zeciuială a dat;
10. Că încă în coapsele tătâne-său era când l-a întâmpinat pe dânsul Melhisedec.
11. Deci de ar fi fost săvârşirea prin preoţia Leviţilor, (că norodul supt aceea a luat legea), ce încă mai era trebuinţă după rânduiala lui Melhisedec să se ridice alt preot, iar nu după rânduiala lui Aaron să se zică?
12. Că mutându-se preoţia, de nevoie se face şi legii mutare.
13. Că de carele se zic acestea, acela din altă seminţie se împărtăşeşte, din carea nimenea s-a apropiat de jertfelnic;
14. Că arătat este că din Iuda a răsărit Domnul nostru, la carea seminţie nimic de preoţie Moisi a grăit.
15. Şi încă cu mult mai luminat este, de vreme ce după rânduiala lui Melhisedec se ridică preot altul,
16. Carele nu după legea poruncii trupeşti s-au făcut, ci după puterea vieţii ceii nestricăcioase.
17. Că se mărturiseşte: Tu eşti preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec.
18. Că schimbare se face poruncii care a fost mai înainte, pentru neputinţa şi nefolosul ei.
19. Că nimic n’a săvârşit legea, ci aducere este numai la mai bună nădejde, prin carea ne apropiem de Dumnezeu.
20. Şi pe cât este [preot], nu fără de jurământ;
21. (Că aceia fără de jurământ preoţi se făceau; iar acesta cu jurământ, prin cel ce au zis către dânsul: Juratu-s-au Domnul şi nu-i va părea rău: Tu eşti preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec.)
22. Pe atâta aşezământului de lege celui mai bun s-au făcut chezaş Iisus.
23. Şi aceia adecă mai mulţi se făceau preoţi, pentru că de moarte erau opriţi a trăi;
24. Iară acesta, pentru că rămâne în veac, are preoţie vecinică.
25. Pentru aceea şi a mântui desăvârşit poate pe cei ce vin prin el la Dumnezeu, pururea trăind ca să se roage pentru dânşii.
26. Pentru că arhiereu ca acesta se cuvinea să fie nouă, cuvios, fără de răutate, fără de spurcăciune, osebit de cei păcătoşi, şi mai înalt decât cerurile fiind;
27. Carele nu are în toate zilele nevoie, ca alţi arhierei, întâi pentru ale sale păcate a aduce jertfe, apoi pentru ale norodului; că aceasta o au făcut o dată pe sine aducându-se.
28. Că legea pe oameni pune arhierei cari au neputinţe, iar cuvântul jurământului celui ce a fost în urma legii, pe Fiul în veac desăvârşit.

CAP. 8

Aşezământul nou covârşeşte pe cel vechiu în curăţie şi sfinţenie.

Iar cap peste cele ce se zic, Arhiereu ca acesta avem, carele au şezut de-a dreapta scaunului slavei în ceruri,
2. Slujitor sfintelor şi cortului celui adevărat, carele l-au înfipt Domnul, şi nu omul.
3. Că tot arhiereul ca să aducă daruri şi jertfe se pune; pentru aceea

trebuia să aibă ceva şi acesta care să aducă.
4. Că de ar fi fost pe pământ, nici ar fi fost preot, fiind preoţii cei ce aduc darurile după lege;
5. Cari slujesc închipuirii şi umbrei celor cereşti, precum s-au zis lui Moisi când vrea să facă cortul că: Vezi, zice, să faci toate după chipul care ţi s-au arătat ţie în munte.
6. Iar acum mai osebită slujire au dobândit, întrucât este şi de aşezământ de lege mai bună mijlocitor, care spre mai bune făgăduinţe s-a aşezat.
7. Că de ar fi fost cel dintâi fără de prihană, nu s-ar fi căutat loc celui de al doilea.
8. Că defăimând pe dânşii, zice: Iată zile vor veni, zice Domnul, şi voiu săvârşi peste casa lui Israil şi peste casa lui Iuda aşezământ de lege nouă;
9. Nu după aşezământul de lege care l-am făcut părinţilor lor, în ziua când am apucat pe dânşii de mâna lor, ca să-i scot din pământul Eghipetului; căci ei n’au rămas întru aşezământul de lege al meu, şi eu i-am părăsit pe ei, zice Domnul.
10. Căci acesta este aşezământ de lege, care voiu pune casei lui Israil după zilele acelea, zice Domnul; dând legile mele în cugetele lor, şi în inimile lor voiu scrie pe ele, şi voiu fi lor Dumnezeu, şi ei vor fi mie norod;
11. Şi nu va mai învăţa fiecare pe vecinul său, şi fiecare pe fratele său, zicând: Cunoaşte pe Domnul, că toţi mă vor şti, de la cel mic până la cel mare al lor.
12 Căci milostiv voiu fi nedreptăţilor lor, şi păcatele lor şi fărădelegile lor nu le voiu mai pomeni.
13. Şi zicând Nouă, a învechit pe cea dintâi; iar ce se învecheşte şi îmbătrâneşte aproape este de pieire.

CAP. 9

Cortul mărturiei şi jertfele Leviţilor au fost chip al preoţiei lui Hristos.

Avea drept aceea şi cortul cel dintâi îndreptări de slujbă şi sfinţire lumească.
2. Pentru că cortul s-a făcut cel dintâi, întru care era sfeşnicul şi masa şi punerea înainte a pâinilor, care se zice Sfintele;
3. Iar după a doua catapeteasmă, cortul cel ce se chema Sfintele Sfintelor,
4. Care avea cădelniţă de aur şi chivotul legământului ferecat peste tot cu aur, întru care era năstrapa cea de aur care avea mana, şi toiagul lui Aaron, ce odrăslise, şi tablele legii;
5. Iar pe deasupra lui Heruvimii slavei cari umbreau altarul; pentru cari nu este acum a grăi pe amăruntul.
6. Şi acestea fiind tocmite aşa, în cortul cel dintâiu pururea intrau preoţii când făceau slujbele.
7. Iar în cel de al doilea o dată în an, singur arhiereul, nu fără de sânge, care aducea pentru sine şi pentru neştiinţele norodului.
8. Aceasta însemnând Duhul cel Sfânt, că încă nu era arătată calea sfinţilor, fiindcă încă sta cortul cel dintâiu,
9. Care era pildă în vremea de atunci, întru care daruri şi jertfe se aduc, cele ce nu puteau după ştiinţă să facă desăvârşit pe cel ce slujea,
10. Numai pentru mâncări şi băuturi şi multe feluri de spălări şi îndreptări ale trupului, erau puse până la vremea îndreptării.
11. Iar Hristos venind arhiereu bunătăţilor celor viitoare, prin cortul cel mai mare şi mai desăvârşit, nu de mână făcut, adică nu al acestei zidiri,
12. Nici prin sânge de ţapi şi de viţei, ci prin sângele său au intrat o dată întru cele Sfinte, vecinică răscumpărare aflând.
13. Că de vreme ce sângele taurilor şi al ţapilor, şi cenuşa de junice stropind pe cei spurcaţi, îi sfinţeşte spre curăţenia trupului,
14. Cu cât mai vârtos sângele lui Hristos, carele prin Duhul cel vecinic pe sine s-au adus fără de prihană lui Dumnezeu, va curăţi ştiinţa voastră de faptele cele moarte, ca să slujiţi Dumnezeului celui viu?
15. Şi pentru aceasta este mijlocitor aşezământului de lege celui nou, ca făcându-se moartea spre răscumpărarea greşalelor ce erau în

aşezământul de lege cel dintâiu, să ia cei chemaţi făgăduinţa moştenirii celei vecinice.
16. Că unde este diată, acolo trebuie să fie moarte celui ce face diata.
17. Că diata întru cei morţi este întărită, de vreme ce încă nici o putere nu are până când este viu cel ce face diata.
18. Pentru aceea nici cea dintâiu fără de sânge nu s-a înnoit;
19. Că după ce s-a grăit toată după lege de către Moisi la tot norodul, luând sângele cel de viţei şi de ţapi, cu apă şi cu lână roşie şi cu isop, şi pe însăşi cartea şi pe tot norodul a stropit,
20. Zicând: Acesta este sângele legii care au poruncit vouă Dumnezeu.
21. Încă şi pe cort şi pe toate vasele cele de slujbă aşijderea cu sângele le-a stropit.
22. Şi mai toate cu sânge se curăţesc după lege, şi fără de vărsare de sânge nu se face iertare.
23. Trebuia dar ca chipurile celor din ceruri cu acestea să se curăţească, iar singure cele cereşti cu jertfe mai bune decât acestea.
24. Că nu în sfinte făcute de mâini au intrat Hristos, carile erau chipuri celor adevărate, ci în singur cerul, ca să se arate acum feţei lui Dumnezeu pentru noi.
25. Nici ca de multe ori să se aducă pe sineşi, precum arhiereul intră în cele sfinte în tot anul cu sânge strein;
26. De vreme ce i s-ar fi căzut lui de multe ori să pătimească de la întemeierea lumii; ci acum o dată la sfârşitul veacurilor spre surparea păcatului prin jertfa sa s-au arătat.
27. Şi precum este rânduit oamenilor o dată să moară, iar după aceea judecata,
28. Aşa şi Hristos, o dată fiind jertfit ca să ridice păcatele multora, a doua oară fără de păcat se va arăta celor ce aşteaptă pe El spre mântuire.

CAP. 10

Jertfa Noului Testament şterge toate păcatele şi covârşeşte fără asemănare pe cea a Vechiului Testament, care nu le putea curăţi. Îndemnare spre fapte bune de la frica judecăţii ce va să fie. Începutul aduce sfârşit bun.

Pentru că legea având umbra bunătăţilor celor viitoare, iar nu însuşi chipul lucrurilor, cu aceleaşi jertfe carile în fiecare an aduc pururea, niciodată poate pe cei ce vin să-i facă desăvârşiţi;
2. De vreme ce ar fi încetat a se aduce, pentru că n’ar mai avea nici o ştiinţă de păcate cei ce slujesc, o dată fiind curăţiţi?
3. Ci întru dânsele pomenire de păcate în fiecare an se face;
4. Că cu neputinţă este sânge de tauri şi de ţapi să ridice păcatele.
5. Pentru aceea intrând în lume, zice: Jertfa şi prinosul nu ai voit, iară trupul mi-ai săvârşit;
6. Arderile de tot şi pentru păcat nu ai voit.
7. Atunci am zis: Iată viu, în capul cărţii scris este pentru mine, ca să fac voia ta Dumnezeule.
8. Mai sus zicând: Jertfa şi prinosul şi arderile de tot şi pentru păcat nu ai voit, nici ai poftit; carile se aduc după lege;
9. Atunci au zis: Iată viu ca să fac voia ta, Dumnezeule. El ridică pe cea dintâiu, ca să puie pe cea de a doua,
10. Întru carea voie sântem sfinţiţi prin jertfirea trupului lui Iisus Hristos o dată.
11. Şi tot preotul stă în toate zilele slujind şi aceleaşi jertfe de multe ori aducând, carile niciodată pot să curăţească păcatele;
12. Iar acesta o jertfă aducând pentru păcate, pururea au şezut de-a dreapta lui Dumnezeu;
13. De aceea aşteptând până se vor pune vrăjmaşii lui aşternut picioarelor lui.
14. Că cu o jertfă au săvârşit pururea pe cei ce se sfinţesc.
15. Şi mărturiseşte nouă şi Duhul cel Sfânt, că după ce au zis mai înainte:
16. Acesta este aşezământul de lege care voiu face cu dânşii după zilele acelea, zice Domnul, dând legile mele în inimile lor, şi în cugetele lor scrie-voiu pe ele,
17. Şi păcatele lor şi fărădelegile lor nu le voiu mai pomeni.

18. Iar unde este iertare acestora, nu mai este jertfă pentru păcate.
19. Drept aceea, fraţilor, având îndrăzneală a intra întru cele sfinte prin sângele lui Iisus,
20. Pe cale nouă şi vie carea o au înnoit nouă prin catapeteasmă, adică prin trupul său,
21. Şi având preot mare peste casa lui Dumnezeu,
22. Să ne apropiem cu adevărată inimă întru deplină credinţă, fiind stropiţi la inimi de ştiinţă vicleană, şi spălaţi la trup cu apă curată.
23. Să ţinem mărturisirea nădejdii nesmintită, pentru că credincios este cel ce au făgăduit,
24. Şi să cunoaştem unul pe altul spre îndemnarea dragostei şi a faptelor bune,
25. Nepărăsind adunarea noastră, precum au unii obicei, ci îndemnând unul pe altul, şi cu atât mai vârtos cu cât vedeţi apropiindu-se ziua.
26. Că păcătuind noi de bună voie după ce am luat cunoştinţa adevărului, nu mai rămâne jertfă pentru păcate,
27. Ci o aşteptare oarecare înfricoşată a judecăţii şi iuţimea focului, care va să mănânce pe cei protivnici.
28. Lepădând cineva legea lui Moisi fără de milă prin doi sau trei martori moare;
29. Cât de mai amară muncă, socotiţi, va lua cel ce a călcat pe Fiul lui Dumnezeu, şi a socotit a fi de obşte sângele legii, cu care s-a sfinţit, şi a ocărât Duhul harului?
30. Că ştim pe cel ce au zis: A mea este răsplătirea, eu voiu răsplăti, zice Domnul. Şi iarăşi: Domnul va judeca pe norodul său.
31. Înfricoşat lucru este a cădea în mâinile Dumnezeului celui viu.
32. Iar aduceţi-vă aminte de zilele cele mai dinainte, întru carile luminându-vă, multă luptă de patimi aţi suferit,
33. De o parte cu ocări şi cu necazuri privealã făcându-vă, iar de altă parte, părtaşi făcându-vă celor ce vieţuiesc aşa.
34. Pentru că aţi şi pătimit împreună cu legăturile mele şi jefuirea de averile voastre cu bucurie aţi priimit, ştiind că aveţi voi avuţie în ceruri mai bună şi stătătoare.
35. Nu lepădaţi dar îndrăzneala voastră, care are mare răsplătire.
36. Că aveţi trebuinţă de răbdare ca voia lui Dumnezeu făcând, să luaţi făgăduinţa.
37. Că încă puţin oarece cel ce este să vie va veni, şi nu va zăbovi.
38. Iar dreptul din credinţă va fi viu; şi de se va îndoi cineva, nu va binevoi sufletul meu întru dânsul.
39. Iar noi nu sântem ai îndoirii spre pieire, ci ai credinţei spre câştigarea sufletului.

CAP. 11
Despre credinţă. Înţelesul ei şi pilde.

Iar credinţa este adeverirea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute.
2. Că întru aceasta sânt mărturisiţi cei de demult.
3. Prin credinţă pricepem că s-au întemeiat veacurile cu graiul lui Dumnezeu, de s-au făcut din cele nevăzute cele ce se văd.
4. Prin credinţă mai multă jertfă Avel decât Cain a adus lui Dumnezeu, pentru care a fost mărturisit că a fost drept, mărturisind Dumnezeu de darurile lui, şi printr’aceea, după ce a murit, încă grăieşte.
5. Prin credinţă Enoh s-a mutat ca să nu vază moarte, şi nu s-a aflat, pentru că l-au mutat pe el Dumnezeu; că mai înainte de mutarea lui a fost mărturisit, că a bine plăcut lui Dumnezeu.
6. Şi fără de credinţă nu este cu putinţă a bine plăcea lui Dumnezeu; că trebuie cel ce se apropie la Dumnezeu să crează cum că este, şi celor ce caută pe dânsul este dătător de plată.
7. Prin credinţă răspuns luând Noe despre cele carile încă nu erau văzute, temându-se, a făcut corabie spre mântuirea casei sale, prin care a osândit lumea şi dreptăţii ceii după credinţă s-a făcut moştenitor.
8. Prin credinţă chemându-se Avraam, a ascultat de a ieşit la locul care era să-l ia spre moştenire, şi a

ieşit, neştiind unde merge.
9. Prin credinţă a nemernicit în pământul făgăduinţei, ca într-un pământ strein, în corturi locuind cu Isaac şi cu Iacov, cei dimpreună moştenitori ai aceleiaşi făgăduinţe;
10. Că aştepta cetatea care are temelii, al căreia meşter şi lucrător este Dumnezeu.
11. Prin credinţă şi însăşi Sarra, stearpă fiind, putere spre zămislirea sământei a luat, şi afară de vremea vârstei a născut, de vreme ce a socotit că este credincios cel ce au făgăduit.
12. Pentru aceea şi dintru unul, şi acela încă fiind omorât, s-au născut ca stelele cerului cu mulţimea şi ca nisipul cel fără de număr de pe lângă mare.
13. După credinţă au murit aceştia toţi, neluând făgăduinţele, ci de departe văzându-le şi sărutându-le şi mărturisind că streini şi nemernici sânt pe pământ.
14. Că cei ce grăiesc unele ca acestea arată că patrie caută.
15. Şi de şi-ar fi adus aminte de aceea dintru care au ieşit, ar fi avut vreme a se întoarce;
16. Iar acum de cea mai bună doresc, adecă de cea cerească, pentru aceea nu se ruşinează de dânşii Dumnezeu a se numi Dumnezeul lor, că au gătit lor cetate.
17. Prin credinţă a adus Avraam pe Isaac când a fost ispitit şi pe cel unul născut îl aducea jertfă, cel ce luase făgăduinţele,
18. Către carele s-au zis că: Întru Isaac se va numi ţie sământă.
19. Socotind că şi din morţi a-l învia puternic este Dumnezeu, drept aceea pe acela şi întru pildă l-a luat.
20. Prin credinţă pentru cele viitoare a binecuvântat Isaac pe Iacov şi pe Isav.
21. Prin credinţă Iacov murind, pe fiecare din fiii lui Iosif a binecuvântat, şi s-a închinat pe vârful toiagului lui.
22. Prin credinţă Iosif, murind, a făcut pomenire pentru ieşirea fiilor lui Israil, şi pentru oasele sale a poruncit.
23. Prin credinţă Moisi când s-a născut, trei luni a fost ascuns de părinţii săi, căci l-au văzut prunc frumos şi nu s-au temut de porunca împăratului.
24. Prin credinţă Moisi, mare făcându-se, s-a lepădat a se numi fiu fiicei lui Faraon,
25. Mai vârtos alegând a pătimi cu norodul lui Dumnezeu, decât a avea dulceaţa păcatului cea trecătoare;
26. Mai mare bogăţie socotind a fi ocara lui Hristos decât vistieriile Eghipetului, că se uita la răsplătire.
27. Prin credinţă a lăsat Eghipetul, netemându-se de urgia împăratului, că pe cel nevăzut ca şi cum l-ar fi văzut îl aştepta.
28. Prin credinţă a făcut paştele şi vărsarea sângelui, ca nu cel ce pierdea pe cei întâiu născuţi să se atingă de dânşii.
29. Prin credinţă au trecut Marea Roşie ca pe uscat, a cărei ispitire luând Eghiptenii s-au înnecat.
30. Prin credinţă zidurile Ierihonului au căzut, cu încunjurarea în şapte zile.
31. Prin credinţă Raav curva n’a pierit împreună cu cei neascultători, priimind iscoadele cu pace.
32. Şi încă ce voiu mai zice? Că nu-mi ajunge vremea a spune de Ghedeon şi de Varac şi de Sampson şi de Iefthae şi de David şi de Samuil şi de prooroci,
33. Cari prin credinţă au biruit împărăţii, au lucrat dreptate, au dobândit făgăduinţele, au astupat gurile leilor,
34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuţitul sabiei, s-au întărit din slăbiciune, s-au făcut tari în războaie, au întors taberile vrăjmaşilor în fugă.
35. Au luat femeile dintru înviere pe morţii lor; şi unii s-au omorît nepriimind slobozirea, ca mai bună înviere să dobândească.
36. Iar alţii de batjocuri şi de bătăi ispitire au luat, încă şi de legături şi de temniţe;
37. S-au ucis cu pietre, s-au herestruit, ispitiţi au fost, cu ucidere de sabie au murit, în cojoace au umblat şi în piei de capre, lipsiţi fiind, necăjiţi, de rău supăraţi;
38. Cărora nu era lumea vrednică, în

pustii rătăcind şi în munţi şi în peşteri şi în crăpăturile pământului.
39. Şi aceştia toţi mărturisiţi fiind prin credinţă, n’au luat făgăduinţa,
40. Dumnezeu ceva mai bun pentru noi mai nainte văzând, ca să nu ia fără de noi săvârşirea.

CAP. 12
Îndemnare la răbdare şi cuvioşie

Drept aceea şi noi având atâta nor de mărturii pus împrejurul nostru, lepădând toată sarcina şi păcatul cel ce lesne încunjură, prin răbdare să alergăm în lupta carea este pusă înaintea noastră,
2. Căutând la Iisus începătorul şi plinitorul credinţei, carele în locul bucuriei ce era pusă înaintea lui, au răbdat crucea, de ocară nebăgând seamă, şi de-a dreapta scaunului lui Dumnezeu au şezut.
3. Că socotiţi de cel ce au răbdat de la păcătoşi asupra sa împrotivire ca aceea, ca să nu vă osteniţi slăbind cu sufletele voastre.
4. Că încă nu aţi stătut până la sânge împotriva păcatului luptându-vă.
5. Şi aţi uitat mângâierea, carea vouă ca unor fii vă grăieşte: Fiul meu, nu defăima certarea Domnului, nici slăbi mustrându-te de dânsul;
6. Că pe carele iubeşte Domnul, îl ceartă, şi bate pe tot fiul pe carele priimeşte.
7. De veţi suferi certarea, ca unor fii vouă se va afla Dumnezeu. Căci care fiu este pe carele nu-l ceartă tatăl?
8. Dară de sânteţi fără de certare, căreia s-au făcut părtaşi toţi, iată dar că sânteţi feciori din curvie, iar nu fii.
9. Apoi pe părinţii trupului nostru i-am avut pedepsitori şi îi cinsteam pe dânşii; au nu ne vom pleca cu mult mai vârtos Tatălui duhurilor, şi să fim vii?
10. Că aceia întru puţine zile, precum le plăcea lor, pedepseau pe noi; iar acesta spre folos, ca să ne împărtăşim sfinţirii lui.
11. Toată certarea în vremea cea de faţă se pare că nu este de bucurie, ci de mâhnire; iar mai pe urmă roadă de pace a dreptăţii dă celor pedepsiţi printr-însa.
12. Pentru aceea mâinile cele slăbite, şi genunchele cele slăbănoage vi le îndreptaţi,
13. Şi cărări drepte faceţi picioarelor voastre, ca nu ce este şchiop să rătăcească, ci mai vârtos să se vindece.
14. Pacea să urmaţi cu toţii şi sfinţenia, fără de carile nimeni nu va vedea pe Domnul.
15. Socotind ca nimeni să nu se lipsească de harul lui Dumnezeu, ca nu vreo rădăcină a amărăciunii odrăslind în sus să facă sminteală, şi prin aceea să se spurce mulţi;
16. Să nu fie cineva curvar, au spurcat ca Isav, carele pentru o mâncare a vândut naşterea sa cea dintâiu.
17. Că ştiţi că şi după aceea vrând să moştenească binecuvântarea, a fost nepriimit, de vreme ce loc de pocăinţă nu a aflat, măcar că şi cu lacrămi o căuta pe ea.
18. Pentru că nu v’aţi apropiat de muntele ce se putea pipăi, şi de focul ce ardea, şi de nor şi de ceaţă şi de vifor,
19. Şi de viersul trâmbiţei şi de glasul graiurilor carile cei ce au auzit s-au rugat ca să nu se mai adauge lor cuvânt,
20. Că nu puteau suferi ceea ce li se zicea: Măcar hiară de s-ar atinge de munte, cu pietre se va omorî, sau cu săgeata se va săgeta;
21. Şi aşa înfricoşat lucru era cel ce se vedea, că Moisi a zis: Spăimântatu-m’am şi mă cutremur.
22. Ci v’aţi apropiat de muntele Sionului şi de cetatea Dumnezeului celui viu, Ierusalimul cel ceresc, şi de zeci de mii de îngeri,
23. Şi de adunarea celor întâiu născuţi cari sânt scrişi în ceruri, şi de Judecătorul tuturor, Dumnezeu, şi de duhurile drepţilor celor desăvârşiţi,
24. Şi de Iisus mijlocitorul aşezământului de lege celui nou, şi de sângele stropirii, care grăieşte mai bine decât al lui Avel.
25. Vedeţi să nu vă lepădaţi de cel ce grăieşte; că de n’au scăpat aceia lepădându-se de cel ce grăia pe pământ, cu mult mai vârtos noi întorcându-ne de la cel ce grăieşte

din cer,
26. Al căruia glas pământul a cutremurat atunci, iară acum a făgăduit, zicând: Încă o dată eu voiu clăti nu numai pământul, ci şi cerul.
27. Iară acest „Încă o dată”, arată schimbarea celor ce se clătesc ca a unor lucruri făcute, ca să rămâie cele ce nu se clătesc.
28. Drept aceea, împărăţie nemişcată luând, să avem mulţămire, prin carea să slujim lui Dumnezeu întru bună plăcere, cu bună cucernicie şi cu sfială;
29. Că Dumnezeul nostru este foc mistuitor.

CAP. 13
Îndemnare la viaţa creştinească şi credinţă curată.

Iubirea de fraţi să rămâie.
2. Iubirea de streini să nu o uitaţi, că prin aceasta oarecari neştiind au primit oaspeţi pe îngeri.
3. Aduceţi-vă aminte de cei legaţi, ca şi cum aţi fi legaţi cu dânşii; de cei necăjiţi, ca şi cum voi înşivă aţi fi în trup.
4. Cinstită este nunta întru toate, şi patul nespurcat; iar pe curvari şi pe preacurvari va judeca Dumnezeu.
5. Să vă fie obiceiurile fără iubire de argint, îndestulându-vă cu cele ce aveţi. Că însuşi au zis: Nu te voiu părăsi, nici te voiu lăsa.
6. Pentru aceea, îndrăznind noi, să zicem: Domnul este mie ajutor, şi nu mă voiu teme, ce va face mie omul?
7. Aduceţi-vă aminte de mai-marii voştri, cari au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; la a cărora săvârşire a vieţii privind, să le urmaţi credinţa.
8. Iisus Hristos ieri şi astăzi acelaşi, şi în veci.
9. La învăţături streine şi de multe feluri să nu vă mutaţi; că bine este cu harul să se întărească inima, iar nu cu mâncările, dintru carile nu s-au folosit cei ce au umblat întru dânsele.
10. Avem altar, dintru care a mânca n’au volnicie cei ce slujesc cortului.
11. Pentru că al cărora dobitoace sângele se bagă înlăuntru în cele sfinte pentru păcate, de arhiereul, ale acelora trupurile se ard afară de tabără.
12. Pentru aceea şi Iisus, ca să sfinţească pe norod cu sângele său, afară de poartă au pătimit.
13. Deci dar să ieşim la dânsul afară de tabără, ocara lui purtând.
14. Că nu avem aici cetate stătătore, ci pe aceea ce va să fie căutăm.
15. Printr-însul dar să aducem jertfă de laudă pururea lui Dumnezeu, adică roada buzelor ce se mărturisesc numelui lui.
16. Şi facerea de bine şi împărtăşirea să nu uitaţi; că cu jertfe ca acestea se îmblânzeşte Dumnezeu.
17. Ascultaţi pe învăţătorii voştri, şi vă supuneţi lor, că ei priveghează pentru sufletele voastre, ca cei ce vor să dea seamă, ca cu bucurie aceasta să facă, iar nu suspinând; că aceasta nu vă este de folos.
18. Rugaţi-va pentru noi; că nădăjduim că bună ştiinţă avem, întru toate bine vrând a vieţui.
19. Şi mai mult vă rog să faceţi aceasta, ca fără de zăbavă să mă întorc la voi.
20. Iar Dumnezeul păcii, cel ce au sculat din morţi pe Domnul nostru Iisus, pe Păstorul oilor cel mare, prin sângele legii ceii vecinice,
21. Să facă pe voi desăvârşiţi întru tot lucrul bun, ca să faceţi voia lui, făcând întru voi ce este plăcut înaintea lui prin Iisus Hristos, căruia este slava în vecii vecilor, Amin.
22. Şi vă rog pe voi, fraţilor, priimiţi cuvântul mângâierii; că pe scurt am scris vouă.
23. Să ştiţi că fratele Timothei este slobod; cu carele, de va veni mai curând, vedea-voiu pe voi.
24. Spuneţi închinăciune tuturor mai-marilor voştri şi tuturor sfinţilor. Închină-se vouă cei ce sânt din Italia.
25. Harul cu voi toţi, Amin.

Către Evrei s-a scris de la Italia prin Timothei.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ

A SFÂNTULUI APOSTOL IACOV

CAP. 1

Folosul ispitelor. A cere de la Dumnezeu înţelepciune cu credinţă. Ispitele spre rele nu sânt de la Dumnezeu. Sfaturi împotriva mâniei. Învăţături despre adevărata slujire de Dumnezeu.

Iácov, rob al lui Dumnezeu şi al Domnului Iisus Hristos, celor douăsprezece seminţii carile sânt întru risipire, să se bucure.
2. Toată bucuria să socotiţi, fraţii mei, când în multe feluri de ispite cădeţi,
3. Ştiind că lămurirea credinţei voastre lucrează răbdare.
4. Iar răbdarea lucru desăvârşit să aibă, ca să fiţi desăvârşiţi şi întregi, întru nimic lipsiţi.
5. Iar de este cineva dintru voi lipsit de înţelepciune, ceară de la Dumnezeu carele dă tuturor din destul şi nu înfruntează, şi se va da lui.
6. Dar să ceară cu credinţă, nimic îndoindu-se; pentru că cela ce se îndoieşte asemenea este cu valul mării care de vânturi se aruncă şi se învăluieşte.
7. Ca să nu gândească omul acela că va lua ceva de la Domnul,
8. Bărbatul îndoit la suflet, nestatornic întru căile sale.
9. Dar laude-se fratele cel smerit întru înălţimea sa,
10. Şi cel bogat întru smerenia sa, căci ca floarea ierbii va trece.
11. Că a răsărit soarele cu zăduful şi a uscat iarba şi floarea ei a căzut şi frumuseţea feţei ei a pierit: aşa şi bogatul întru umbletele sale se va veşteji.
12. Fericit bărbatul carele rabdă ispită, căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieţii carea o au făgăduit Dumnezeu celor ce iubesc pe el.
13. Nimeni ispitindu-se să zică: De la Dumnezeu mă ispitesc; că Dumnezeu este neispitit de rele, şi el pe nimenea ispiteşte.
14. Ci fiecare se ispiteşte de a sa poftă fiind tras şi amăgit;
15. După aceea pofta zămislind, naşte păcat, iar păcatul săvârşindu-se, naşte moarte.
16. Nu vă înşelaţi, fraţii mei cei iubiţi.
17. Toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit de sus este, pogorându-se de la Părintele luminilor, la carele nu este schimbare sau umbră de mutare.
18. El voind ne-au născut pe noi cu cuvântul adevărului, ca să fim noi o începătură oarecare a zidirilor lui.
19. Drept aceea, fraţii mei cei iubiţi, să fie tot omul grabnic spre a auzi, şi zăbavnic spre a grăi, zăbavnic spre mânie;
20. Că mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.
21. Pentru aceea lepădând toată spurcăciunea şi prisosinţa răutăţii, întru blândeţe priimiţi cuvântul cel înlăuntru sădit, care poate să mântuiască sufletele voastre.
22. Şi fiţi făcători cuvântului, iar nu numai ascultători, amăgindu-vă înşivă pe voi.
23. Pentru că de este cineva ascultător cuvântului şi nu făcător, unul ca acesta asemenea este cu omul care îşi caută faţa sa trupească în oglindă;
24. Pentru că s-a căutat pe sine şi s-a dus şi îndată şi-a uitat în ce chip era.
25. Iar cel ce priveşte în legea cea desăvârşit a slobozeniei şi rămâne într-însa, acesta nu ascultător cu uitare făcându-se, ci făcător lucrului, acesta fericit va fi întru fapta sa.
26. De se pare cuiva între voi că este binecredincios şi nu îşi înfrânează limba sa, ci îşi înşală inima sa, acestuia înzadarnică este bunacredinţă.
27. Bunacredinţă cea curată şi nespurcată înaintea lui Dumnezeu şi Tatălui aceasta este: a cerceta pe cei sirimani şi pe văduve întru necazurile lor, şi a se păzi pe sine nespurcat de către lume.

CAP. 2.

Îndemnări a se feri de alegerea feţelor; a nu trece cu vederea nici o poruncă din lege; a face milostenie. Credinţa să fie unită cu faptele.

Fraţii mei, nu întru alegerea feţelor

să aveţi credinţa Domnului nostru Iisus Hristos al slavei.
2. Că de va intra întru adunarea voastră vreun om având inel de aur, cu haină luminoasă, şi va intra vreun sărac cu haină proastă,
3. Şi veţi căuta la cel ce poartă haina cea luminoasă şi veţi zice lui: Tu şezi aici bine, şi săracului veţi zice: Tu stăi acolo, sau şezi aici supt aşternutul picioarelor mele,
4. Şi nu v'aţi luat aminte întru voi şi v'aţi făcut judecători de gânduri viclene?
5. Ascultaţi, fraţii mei cei iubiţi: au nu Dumnezeu au ales pe săracii lumii acesteia bogaţi în credinţă şi moştenitori împărăţiei carea o au făgăduit celor ce iubesc pe el?
6. Iar voi aţi necinstit pe cel sărac. Au nu bogaţii asupresc pe voi şi ei trag pe voi la judecăţi?
7. Au nu ei hulesc numele cel bun care s-a chemat peste voi?
8. Însă de împliniţi legea cea împărătească după scriptură: Să iubeşti pe aproapele tău ca însuţi pe tine, bine faceţi;
9. Iar de vă uitaţi în faţă, păcat faceţi, mustrându-vă de lege ca nişte călcători de lege.
10. Că oricine va păzi toată legea şi va greşi întru una, s-a făcut tuturor vinovat.
11. Că cel ce au zis: Să nu curveşti, au zis şi: Să nu ucizi; şi de nu curveşti dar ucizi, te-ai făcut călcător legii.
12. Aşa să grăiţi şi aşa să faceţi, ca şi cum prin legea slobozeniei aveţi să vă judecaţi.
13. Că judecată fără de milă este celuia ce nu face milă; şi se laudă mila asupra judecăţii.
14. Ce folos este, fraţii mei, de ar zice cineva că are credinţă, iar fapte nu are? Au poate credinţa să mântuiască pe dânsul?
15. Că de va fi fratele sau sora goli şi lipsiţi de hrana cea de toate zilele
16. Şi va zice lor cineva dintru voi: Mergeţi cu pace, încălziţi-vă şi vă săturaţi, şi nu ar da lor cele de treabă trupului, ce folos ar fi?
17. Aşa şi credinţa, dacă nu are fapte, moartă este singură.
18. Ci va zice cineva: Tu ai credinţă, iar eu am fapte; arată-mi credinţa ta din faptele tale, şi eu voi arăta ţie din faptele mele credinţa mea.
19. Tu crezi că Dumnezeu unul este, bine faci: şi dracii cred şi se cutremură.
20. Voieşti dar să înţelegi, o, omule deşarte, că credinţa fără de fapte moartă este?
21. Avraám, părintele nostru, au nu din fapte s-a îndreptat, suind pe Isaác fiul său pe jertfelnic?
22. Vezi că credinţa lucră dimpreună cu faptele lui şi din fapte s-a împlinit credinţa,
23. Şi s-a împlinit scriptura carea zice: Şi a crezut Avraám lui Dumnezeu, şi s-a socotit lui întru dreptate, şi prieten lui Dumnezeu s-a chemat.
24. Vedeţi dar că din fapte se îndreptăţeşte omul, iar nu numai din credinţă.
25. Aşijderea încă şi Raáv curva, au nu din fapte s-a îndreptăţit priimind pe vestitori şi pe altă cale scoţându-i?
26. Că precum trupul fără de duh mort este, aşa şi credinţa fără de fapte moartă este.

CAP. 3

Sfătuire despre înfrânarea limbii. Înţelepciunea dumnezeiască.

Nu fiţi mulţi dascăli, fraţii mei, ştiind că mai mare judecată vom să luăm.
2. Că multe greşim toţi. De nu greşeşte cineva în cuvânt, acesta este bărbat desăvârşit, puternic a-şi înfrâna şi tot trupul.
3. Că iată şi cailor frâiele în guri le punem ca să se supuie ei nouă, şi tot trupul lor îl întoarcem.
4. Iată şi corăbiile mari fiind şi de iuţi vânturi împingându-se, se întorc de prea mică cârmă încotro voieşte pornirea cârmaciului,
5. Aşa şi limba mic mădular este şi mari se laudă. Iată puţin foc, şi cât de mare materie aprinde;
6. Şi limba este foc; lumea nedreptăţii, aşa limba este aşezată întru mădulările noastre, carea spurcă tot trupul şi aprinde roata firii

şi se aprinde de gheena.
7. Că toată firea şi a hiarelor şi a pasărilor, şi a celor ce se târăsc, şi a preştilor, se domoleşte şi s-a domolit de firea omenească,
8. Dar limba nimeni din oameni nu poate să o domolească, neînfrânată răutate, plină de otravă aducătoare de moarte.
9. Cu dânsa binecuvântăm pe Dumnezeu şi Tatăl, şi cu dânsa blestemăm pe oameni cari sânt făcuţi după asemănarea lui Dumnezeu,
10. Dintru aceeaşi gură iese binecuvântarea şi blestemul. Nu trebuie, fraţii mei, acestea aşa să fie.
11. Au doară izvorul dintru aceiaşi vână izvorăşte dulce şi amar?
12. Au doară poate, fraţii mei, smochinul să facă măsline? Sau viţa viei, smochine? Aşa nici un izvor poate a face apă sărată şi dulce.
13. Cine este înţelept şi bineştiutor între voi? Să-şi arate din viaţa cea bună faptele sale întru blândeţele înţelepciunii.
14. Iar de aveţi râvnire amară şi prigonire întru inimele voastre, nu vă lăudaţi, nici minţiţi împotriva adevărului.
15. Nu este înţelepciunea aceasta de sus pogorându-se, ci este pământească, sufletească, drăcească.
16. Pentru că unde este râvnire şi prigonire, acolo este neaşezare şi tot lucrul rău.
17. Iar înţelepciunea cea de sus întâi este curată, apoi făcătoare de pace, blândă, plecată, plină de milă şi de roduri bune, fără de judecată, şi nefăţarnică.
18. Iar roada dreptăţii cu pace se seamănă celor ce fac pace.

CAP. 4

A fugi de pofte deşarte. A ne pocăi. A nu judeca pe aproape-le. Dumnezeu este cel ce îndreaptă paşii noştri.

De unde sânt războaie şi sfezi între voi? Au nu de aici, din dezmierdările voastre carile se oştesc întru mădulările voastre?
2. Poftiţi şi nu aveţi, ucideţi şi pismuiţi şi nu puteţi dobândi, vă sfădiţi şi faceţi războaie, şi nu aveţi pentru că nu cereţi,
3. Cereţi şi nu luaţi pentru că rău cereţi, ca întru dezmierdările voastre să cheltuiţi.
4. Precurvarilor şi preacurvelor, au nu ştiţi că dragostea lumii acesteia vrajbă este către Dumnezeu? Deci oricarele va vrea să fie prieten lumii, vrăjmaş lui Dumnezeu se face.
5. Au vi se pare că în deşert scriptura grăieşte: Spre zavistie pofteşte duhul care locueişte întru noi?
6. Ci mai mare har dă. Pentru aceea zice: Domnul celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har.
7. Supuneţi-vă, drept aceea, lui Dumnezeu, staţi împotriva diavolului, şi va fugi de la voi,
8. Apropiaţi-vă de Dumnezeu şi se va apropia de voi. Curăţiţi-vă mâinile, păcătoşilor, şi vă curăţiţi inimile voastre, cei îndoiţi la suflet.
9. Pătimiţi şi lăcrămaţi şi plângeţi. Râsul vostru spre plâns să se întoarcă şi bucuria întru tânguire.
10. Smeriţi-vă înaintea lui Dumnezeu şi va înălţa pe voi.
11. Nu grăiţi de rău unul pe altul, fraţilor. Că cela ce grăieşte de rău pe fratele său şi judecă pe fratele său grăieşte de rău legea şi judecă legea; iar dacă judeci legea nu eşti făcător legii, ci judecător.
12. Unul este puitorul legii şi judecătorul carele poate să mântuiască şi să piarză; iar tu cine eşti care judeci pe altul?
13. Veniţi acum cei ce ziceţi: Astăzi sau mâine vom merge întru acea cetate şi vom face acolo un an şi vom neguţători şi vom dobândi;
14. Cari nu ştiţi ce se va întâmpla mâine. Că ce este viaţa voastră? Că abur este care întru puţin se arată, şi după aceea piere.
15. În loc de a zice voi: De va vrea Domnul şi vom fi vii, vom face aceasta sau aceea.
16. Iar acum vă lăudaţi întru trufiile voastre; toată lauda de acest fel viclenă este.
17. Drept aceea celui ce ştie a face bine şi nu-l face, păcat este lui.

CAP. 5

Nestatornicia bogăţiei. Sfătuiri spre îndelungă răbdare şi rugăciune.

Veniţi acum, bogaţilor, plângeţi şi vă tânguiţi de necazurile ce vor să fie asupra voastră.
2. Bogăţia voastră a putrezit şi haine voastre le-au mâncat moliile,
3. Aurul vostru şi argintul s-au ruginit, şi rugina lor va fi mărturie asupra voastră, şi va mânca trupurile voastre ca focul. Aţi strâns comoară la zilele cele de apoi.
4. Iată plata lucrătorilor celor ce au secerat ţarinile voastre, carea o opriţi voi, strigă; şi strigările secerătorilor în urechile Domnului Savaoth au intrat.
5. Desfătatu-v'aţi pe pământ şi v'aţi dezmierdat, hrănit-aţi inimile voastre ca în ziua junghierii,
6. Osândit-aţi, omorît-aţi pe cel drept, nu s-a pus împotriva voastră.
7. Drept aceea fiţi îndelung răbdători, fraţii mei, până la venirea Domnului. Iată plugarul aşteaptă roada cea scumpă a pământului îndelung răbdând pentru dânsa, până ce ia ploaie timpurie şi târzie.
8. Deci îndelung răbdaţi şi voi, întăriţi inimile voastre, că venirea Domnului s-a apropiat.
9. Nu oftaţi unul asupra altuia, fraţilor, ca să nu vă osândiţi: iată judecătorul înaintea uşilor stă.
10. Luaţi pildă de patimă rea, fraţii mei, şi de îndelungă răbdare, pe proorocii cari au grăit în numele Domnului.
11. Iată fericim pe cei ce au răbdat; răbdarea lui Ióv aţi auzit şi sfârşitul Domnului aţi văzut, căci mult milostiv este Domnul şi îndurat.
12. Iar mai înainte de toate, fraţii mei, nu vă juraţi nici pe cer nici pe pământ nici cu alt jurământ oricare; ci să fie vouă ce este Aşa aşa, şi ce este Nu nu, ca să nu cădeţi întru făţărnicie.
13. Pătimeşte rău cineva între voi? Să se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cânte.
14. Este bolnav cineva între voi? Să cheme preoţii bisericii şi să se roage pentru dânsul, ungând pe dânsul cu untdelemn întru numele Domnului,
15. Şi rugăciunea credinţei va mântui pe cel bolnav şi îl va ridica pe dânsul Domnul; şi de va fi făcut păcate, se vor ierta lui.
16. Mărturisiţi-vă unul altuia păcatele şi vă rugaţi unul pentru altul ca să vă vindecaţi. Că mult poate rugăciunea dreptului cea fierbinte.
17. Ilie om era asemenea nouă pătimaş, şi cu rugăciune s-a rugat să nu plouă, şi nu a plouat pe pământ ani trei şi luni şase;
18. Şi iarăş s-a rugat, şi cerul a dat ploaie şi pământul a odrăslit roada sa.
19. Fraţilor, de se va rătăci cineva între voi de la adevăr şi îl va întoarce cineva pe el,
20. Să ştie că cela ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui va mântui suflet din moarte şi va acoperi mulţime de păcate.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ ÎNTÎIA A SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

CAP. 1

Mulţămire pentru mântuirea şi nădejdea noastră în Hristos. Despre credinţa cea mântuitoare, vestită de prooroci. Îndemnuri spre cuvioşie.

Pétru apostol al lui Iisus Hristos, nemernicilor celor aleşi ai risipirei Póntului, Galátiei, Cappadókiei, Ásiei şi Vithíniei,
2. După cea mai înainte cunoştinţă a lui Dumnezeu Tatălui, întru sfinţirea Duhului, spre ascultarea şi stropirea sângelui lui Iisus Hristos: har vouă şi pace să se înmulţească.
3. Bine este cuvântat Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, carele după mare mila sa a doua oară ne-au născut pe noi spre nădejde vie prin învierea lui Iisus Hristos din morţi,
4. Spre moştenire nestricăcioasă şi nespurcată şi neveştejită, păzită în ceruri pentru voi
5. Cari sânteţi păziţi cu puterea lui Dumnezeu prin credinţă spre mântuire gata a se arăta în vremea de apoi.
6. Întru carea vă bucuraţi acum puţin, de se cuvine, necăjiţi fiind întru multe feluri de ispite,
7. Ca lămurirea credinţei voastre cea cu mult mai scumpă decât aurul cel pieritor şi prin foc lămurit, să se afle spre laudă şi cinste şi slavă întru arătarea lui Iisus Hristos;
8. Pe carele nevăzându-l îl iubiţi, întru carele acum neprivind, ci crezând, să vă bucuraţi cu bucurie negrăită şi preaslăvită,
9. Luând sfârşitul credinţei voastre mântuirea sufletelor.
10. Pentru carea mântuire au căutat şi au cercat proorocii cari au proorocit de harul ce era să vie spre voi,
11. Cercetând în carea şi în ce fel de vreme le arăta Duhul lui Hristos, care era întru dânşii, mai înainte mărturisind de patimile lui Hristos şi de slavele cele după aceea.
12. Cărora s-a descoperit că nu lor însuşi, ci nouă slujeau acestea, carile acum s-au vestit vouă prin cei ce bine au vestit vouă întru Duhul Sfânt cel trimis din cer, spre care doresc îngerii să privească.
13. Pentru aceea încingând mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă desăvârşit, nădăjduiţi spre harul care se aduce vouă prin arătarea lui Iisus Hristos.
14. Ca fiii ascultării, neprefăcându-vă cu poftele cele mai dinainte ale necunoştinţei voastre,
15. Ci după sfântul carele v’a chemat pe voi, şi voi fiţi sfinţi întru toată petrecerea,
16. Căci scris este: Fiţi sfinţi, că eu sfânt sânt.
17. Şi dacă chemaţi Tată pe cel ce judecă fără de alegerea feţelor după lucrul fiecăruia, întru frică vremea vieţii voastre să o petreceţi,
18. Ştiind că nu cu argint sau cu aur care se strică v’aţi izbăvit de petrecerea voastră cea deşartă carea era de la părinţi dată,
19. Ci cu scumpul sânge al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat şi nespurcat,
20. Care era cunoscut mai înainte de întemeierea lumii, dar s-au arătat în anii cei mai de apoi pentru voi
21. Cei ce printr-însul aţi crezut întru Dumnezeu carele au înviat pe el din morţi şi au dat lui slavă, ca credinţa voastră şi nădejdea să fie întru Dumnezeu.
22. Curăţind sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul spre nefăţarnică iubire de fraţi, din inimă curată iubiţi-vă unul pe altul cu deadinsul,
23. Fiind născuţi a doua oară, nu din sământă stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu şi carele petrece în veac.
24. Pentru că tot trupul este ca iarba şi toată slava omului ca floarea ierbii: uscatu-s-a iarba şi floarea ei a căzut;
25. Iar graiul Domnului rămâne în veac. Şi acesta este graiul cel ce bine s-a vestit întru voi.

CAP. 2
Creştinii să fie pildă celor necredincioşi. Supunerea la stăpânire. Iubirea de fraţi după pilda lui Hristos.

Deci lepădând toată răutatea şi tot vicleşugul şi făţărniciile şi pismele şi toate clevetirile,
2. Ca nişte prunci de curând născuţi să iubiţi laptele cel cuvântător şi fără de vicleşug, ca printr-însul să creşteţi spre mântuire,
3. De vreme ce aţi gustat că este bun Domnul.
4. Către carele apropiindu'vă, cela ce este piatra cea vie, de oameni cu adevărat nebăgată în seamă, iar la Dumnezeu aleasă şi scumpă,
5. Şi voi înşivă ca nişte pietre vii, vă ziditi casă duhovnicească, preoţie sfântă, ca să aduceţi jertfe duhovniceşti, plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos.
6. Pentru că scris este în scriptură: Iată pun în Sión piatră în capul unghiului aleasă, scumpă, şi cela ce va crede întru dânsa nu se va ruşina.
7. Drept aceea, vouă celor ce credeţi, cinstea, iar celor necredincioşi, piatra carea nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului,
8. Şi piatră de poticnire şi piatră de sminteală, de carea se poticnesc cei cari nu se pleacă cuvântului, spre carea şi puşi sânt.
9. Iar voi rod ales, preoţie împărătească, neam sfânt, norod spre câştigare, ca să vestiţi bunătăţile celui ce au chemat pe voi dintru întunerec la minunata sa lumină;
10. Cari odinioară nu eraţi norod, iar acum norodul lui Dumnezeu; cari eraţi nemiluiţi, iar acum miluiţi.
11. Iubiţilor, rogu-vă ca pe nişte nemernici şi streini să vă feriţi de poftele cele trupeşti carile se ostenesc asupra sufletului;
12. Petrecerea voastră avându-o bună întru neamuri, ca, întru carea vă clevetesc pe voi ca pe nişte făcători de rău, din faptele voastre cele bune văzând, să slăvească pe Dumnezeu în ziua cercetării.
13. Deci supuneţi-vă la toată omenească zidire pentru Domnul, ori împăratului, ca celui ce este mai presus,
14. Ori domnilor, ca celor ce sânt de el trimişi spre izbânda făcătorilor de rău şi spre lauda făcătorilor de bine:
15. Că aşa este voia lui Dumnezeu, ca bine făcând, să înfrânaţi necunoştinţa oamenilor celor fără de minte,
16. Ca cei slobozi şi nu ca şi cum aţi avea slobozenia acoperemânt răutăţii, ci ca robii lui Dumnezeu.
17. Pe toţi cinstiţi, frăţia iubiţi, de Dumnezeu vă temeţi, pe împăratul cinstiţi.
18. Slugile supuindu-vă cu toată frica stăpânilor, nu numai celor blânzi şi buni, ci şi celor năsilnici.
19. Pentru că aceasta este plăcut înaintea lui Dumnezeu de rabdă cineva scârbă pentru ştiinţa lui Dumnezeu, pătimind cu nedreptate.
20. Că ce laudă este dacă greşind şi pedepsindu-vă veţi răbda? Ci dacă bine făcând şi pătimind veţi răbda, aceasta este har înaintea lui Dumnezeu.
21. Că spre aceasta v'aţi chemat, că şi Hristos au pătimit pentru noi, nouă lăsându-ne pildă, ca să urmaţi urmelor lui,
22. Carele păcat nu au făcut, nici s-a aflat vicleşug în gura lui,
23. Carele ocărându-se, împotrivă nu au ocărît, pătimind, nu au îngrozit, ci da celui ce judecă cu dreptul;
24. Carele păcatele noastre însuşi le-au ridicat în trupul său pe lemn, ca păcatele murind, dreptăţii să vieţuim, cu a căruia rană v'aţi vindecat.
25. Că eraţi ca nişte oi rătăcite, ci v'aţi întors acum la păstorul şi păzitorul sufletelor voastre.

CAP. 3
Buna înţelegere şi cuviosie între soţi. Suferirea cu blândeţe către toţi.

Aşijderea şi femeile, plecându-vă bărbaţilor voştri, că deşi nu se pleacă oarecarii cuvântului, prin viaţa femeilor fără de cuvânt să se dobândească,

2. Văzând viaţa voastră cea dimpreună curată întru frică.
3. A căror podoabă să fie nu cea din afară a împletirei părului şi a înfăşurăturii aurului sau a îmbrăcămintei hainelor,
4. Ci omul cel ascuns al inimii întru nestricăciunea duhului celui blând şi lin, care este înaintea lui Dumnezeu de mult preţ.
5. Că aşa odinioară şi sfintele femei carile nădăjduiau întru Dumnezeu se împodobeau pe sine plecându-se bărbaţilor lor,
6. Precum Sárra asculta pe Avraám, domn pe acela chemându-l, căreia v'aţi făcut fiice făcând bine şi netemându-vă nici de o frică.
7. Bărbaţii aşijderea, împreună locuind cu femeile lor cu cunoştinţă, ca unui vas mai slab celui femeiesc dându-le cinste ca şi celor împreună moştenitoare harului vieţii, ca să nu se curmeze rugăciunile voastre.
8. Iar la sfârşit toţi să fiţi cu un gând, milostivi, iubitori de fraţi, îndurători, blânzi, smeriţi,
9. Nerăsplătind rău pentru rău sau ocară pentru ocară, ci împotrivă binecuvântând, ştiind că spre aceasta sânteţi chemaţi, ca să moşteniţi blagoslovenia.
10. Că cela ce voieşte să iubească viaţa şi să vază zile bune, să oprească limba sa de la rău şi buzele sale ca să nu grăiască vicleşug,
11. Să se depărteze de la rău şi să facă bine, să caute pacea şi s'o urmeze pe ea;
12. Pentru că ochii Domnului sânt spre cei drepţi şi urechile lui spre rugăciunea lor, iar faţa Domnului asupra celor ce fac rele.
13. Şi cine este cel ce va face vouă rău de veţi fi următori binelui?
14. Că de şi veţi pătimi pentru dreptate, fericiţi veţi fi. Iar de îngrozirea lor să nu vă temeţi nici să vă turburaţi,
15. Ci pe Domnul Dumnezeu să sfinţiţi întru inimile voastre, şi să fiţi gata pururea spre răspuns la tot cel ce vă întreabă pe voi cuvânt pentru nădejdea cea întru voi, însă cu blândeţe şi cu frică,
16. Având ştiinţă bună, ca întru ceea ce vă clevetesc pe voi ca pe nişte făcători de rău să se ruşineze cei ce grăiesc de rău viaţa voastră cea bună întru Hristos.
17. Că mai bine este făcând cele bune, de este aşa voia lui Dumnezeu, a pătimi, decât făcând cele rele.
18. Pentru că şi Hristos odată pentru păcate au pătimit, cel drept pentru cei nedrepţi, ca pe noi să ne aducă la Dumnezeu omorându-se cu trupul şi înviind cu Duhul;
19. Întru care şi duhurilor ce erau în temniţă, pogorându-se, au propovăduit,
20. Celor ce fuseseră odinioară necredincioase când aşteptau îndelungă răbdarea lui Dumnezeu în zilele lui Nóe, făcându-se corabia întru carea puţine, adică opt suflete, s-au mântuit de apă.
21. A căreia lucrul cel închipuit, botezul, şi pe noi acum ne mântuieşte, nu lepădarea spurcăciunii celei trupeşti, ci întrebarea ştiinţei celei bune către Dumnezeu, prin învierea lui Iisus Hristos,
22. Carele este deadreapta lui Dumnezeu după ce s-au suit la cer, plecându-se lui îngerii şi stăpânirile şi puterile.

CAP. 4

Îndemnări la viaţă nouă în întreaga înţelepciune, cu rugăciune şi dragoste a unuia către altul. A face toate spre slava lui Dumnezeu şi a se bucura cu suferinţele cele pentru Hristos.

Hristos dar pătimind pentru noi cu trupul, şi voi după acelaşi gând vă înarmaţi, pentru că cela ce au pătimit cu trupul au încetat despre păcat,
2. Ca să nu mai vieţuiască cealaltă vreme în trup poftelor omeneşti, ci după voia lui Dumnezeu.
3. Că destul este nouă celor ce în vremea cea trecută a vieţii am făcut voia păgânească umblând întru necurăţii, întru pofte, întru beţii, întru ospeţe, întru băuturi şi întru urâte slujiri idoleşti.
4. Întru carea se minunează căci nu vă adunaţi voi la aceeaşi turburare a

curviei hulind,
5. Cari vor da seama la cel ce este gata să judece pe cei vii şi pe cei morţi.
6. Că spre aceasta şi morţilor s-au binevestit, ca să se judece cu trupul după om şi să vieze după Dumnezeu cu Duhul.
7. Şi sfârşitul tuturor s-a apropiat. Deci fiţi cu întreagă înţelepciune şi privegheaţi întru rugăciuni;
8. Iar mai înainte de toate unul spre altul dragoste cu osârdie având, căci dragostea acoperă mulţime de păcate.
9. Iubitori de streini fiţi între voi fără de cârtire,
10. Fiecare precum a luat har, între voi cu acela slujind, ca nişte buni iconomi ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.
11. De grăieşte cineva, ca cuvintele lui Dumnezeu; de slujeşte cineva, ca din puterea carea o dă Dumnezeu, ca întru toate să se slăvească Dumnezeu prin Iisus Hristos, căruia este slava şi stăpânirea în vecii vecilor, Amin.
12. Iubiţilor, nu vă miraţi de aprinderea carea este întru voi, carea se face vouă spre ispită, ca şi cum s-ar întâmpla vouă ceva strein,
13. Ci pentru că vă faceţi părtaşi patimilor lui Hristos, bucuraţi-vă, ca şi întru arătarea slavei lui să vă bucuraţi, veselindu-vă.
14. De sânteţi ocărîţi pentru numele lui Hristos, fericiţi sânteţi, căci duhul slavei şi al lui Dumnezeu peste voi odihneşte; după aceea se huleşte, iar după voi se proslăveşte.
15. Iar nimeni din voi să nu pătimească ca un ucigaş sau fur sau făcător de rău, sau ca un ispititor de lucruri streine;
16. Iar dacă pătimeşte ca un creştin, să nu se ruşineze, ci să proslăvească pe Dumnezeu în partea aceasta.
17. Căci vremea este a se începe judecata de la casa lui Dumnezeu; iar dacă este întâiu de la noi, care este sfârşitul celor ce se împrotivesc evangheliei lui Dumnezeu?
18. Şi de vreme ce dreptul abia se mântuieşte, cel necinstitor şi păcătos unde se va arăta?
19. Pentru aceea şi cei ce pătimesc după voia lui Dumnezeu, ca credinciosului Ziditor să îşi încredinţeze sufletele sale prin fapte bune.

CAP. 5

Sfătuiri către presviteri şi către creştini îndeobşte, cu rugăciuni pentru desăvârşirea lor.

Pe presviterii cei dintru voi îi rog, ca cel ce sânt împreună presviter şi mărturisitor al patimilor lui Hristos, şi părtaş al slavei celei ce va să se descopere:
2. Păstoriţi turma lui Dumnezeu cea dintru voi, purtând grija de dânsa, nu cu sila, ci de voie, nu cu agoniseli urâte, ci cu osârdie,
3. Nici ca şi cum aţi stăpâni peste cliruri, ci pilde făcându-vă turmei;
4. Şi când se va arăta mai marele păstorilor veţi lua cununa slavei cea neveştejită.
5. Aşijderea, şi voi cei tineri, plecaţi-vă celor bătrâni; şi toţi unul altuia plecându-vă, smerita cugetare să agonisiţi, de vreme ce Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi dă har.
6. Drept aceea smeriţi-vă supt mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalţe pe voi în vreme,
7. Toată grija voastră aruncând spre dânsul, că acela se grijeşte pentru voi.
8. Fiţi trezi, privegheaţi; pentru că protivnicul vostru, diavolul, ca un leu răcnind umblă căutând pe cine să înghiţă;
9. Căruia staţi împotrivă întăriţi fiind în credinţă, ştiind că aceleaşi patimi se întâmplă frăţimei voastre ceii din lume.
10. Iar Dumnezeu a tot harul, carele ne-au chemat la slava sa cea vecinică prin Hristos Iisus, acela pe voi, cari aţi pătimit puţin, să vă facă desăvârşit, să vă întărească, să vă facă puternici, să vă întemeieze.
11. Aceluia slava şi stăpânirea în vecii vecilor, Amin.
12. Prin Siluán, vouă credinciosul frate, precum socotesc, puţin am scris, îndemnându-vă şi mărturisind

că acesta este harul cel adevărat al lui Dumnezeu întru carele staţi.
13. Închină-se vouă biserica din Vavilón cea împreună aleasă şi Márcu fiul meu.
14. Închinaţi-vă unul altuia cu sărutare a dragostei. Pace vouă tuturor celor întru Hristos Iisus, Amin.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ A DOUA A SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

CAP. 1

Roadele credinţei spre moştenirea împărăţiei cerurilor. Îndemnare la păzirea învăţăturilor sale, întemeindu-o pe mărturia Tatălui despre Fiul în Thavór şi pe Sfânta Scriptură.

Símon Pétru, rob şi apostol al lui Iisus Hristos, celor ce au dobândit împreună cu noi credinţă întocmai cinstită întru dreptatea Dumnezeului nostru şi a Mântuitorului Iisus Hristos:
2. Har vouă şi pace să se înmulţească întru cunoştinţa lui Dumnezeu şi a lui Iisus Hristos Domnului nostru.
3. Precum nouă dumnezeiasca putere a lui toate cele spre viaţă şi bună credinţă ne-au dăruit, prin cunoştinţa celui ce au chemat pe noi prin slavă şi prin fapta bună,
4. Prin carile cele scumpe şi mari făgăduinţe s-au dăruit nouă, ca prin acestea să vă faceţi părtaşi dumnezeieştii firi, fugind de stricăciunea poftei ceii din lume.
5. Şi întru aceasta singură toată nevoinţa puind, sporiţi întru credinţa voastră fapta bună, iar întru fapta bună cunoştinţa,
6. Iar întru cunoştinţă înfrânarea, iar întru înfrânare răbdarea, iar întru răbdare buna credinţă,
7. Iar întru buna credinţă iubirea de fraţi, iar întru iubirea de fraţi dragostea.
8. Că acestea întru voi fiind şi înmulţindu-se, nu deşerţi, nici fără de roadă vor face pe voi spre cunoştinţa Domnului nostru Iisus Hristos;
9. Că cel ce nu are acestea, orb este, nevăzând departe, uitare luând de curăţia păcatelor sale celor de demult.
10. Pentru aceea, fraţilor, mai vârtos nevoiţi-vă ca să faceţi adeverită chemarea şi alegerea voastră; că acestea făcând nu veţi greşi niciodată.
11. Că aşa din destul se va da vouă intrarea întru vecinica împărăţie a Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos.
12. Pentru aceea nu mă voiu lenevi a vă aduce aminte vouă pururea de acestea, măcar că şi ştiţi şi sunteţi întăriţi întru adevărul acesta.
13. Însă mi se pare a fi cu dreptul, până când sânt întru acest trup, a vă deştepta pe voi cu aducere aminte,
14. Ştiind că fără de zăbavă este lepădarea trupului meu, precum şi Domnul nostru Iisus Hristos au arătat mie,
15. Dar mă voiu nevoi şi pururea a vă avea pe voi după ieşirea mea, ca să faceţi pomenire de acestea.
16. Că nu urmând basnelor celor meşteşugite am spus vouă puterea şi venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci singuri văzători fiind slavei aceluia.
17. Că au luat de la Dumnezeu Tatăl cinste şi slavă, glas ca acesta venind către dânsul de la slava cea cu mare cuviinţă: Acesta este Fiul meu cel iubit întru carele bine am voit,
18. Şi acest glas noi l-am auzit din cer pogorându-se, fiind cu dânsul în muntele cel sfânt.
19. Şi avem mai adevărat cuvântul cel proorocesc, la care bine faceţi luând aminte ca la o lumină ce străluceşte în loc întunecos, până ce ziua va lumina şi luceafărul va răsări întru inimile voastre,
20. Aceasta mai întâiu ştiind că toată proorocia scripturii cu a sa dezlegare nu se face;
21. Pentru că nu prin voia oamenilor s-a făcut cândva proorocie, ci purtându-se de Duhul Sfânt au grăit oamenii cei sfinţi ai lui Dumnezeu.

CAP. 2

Mai înainte vestire despre ivirea ereticilor cu înşelăciuni, şi pedeapsa

lor. Înfruntarea obiceiurilor rele.

Însă au fost şi prooroci mincinoşi întru norod, precum şi între voi vor fi învăţători mincinoşi, cari vor băga eresuri de pierzare şi se vor lepăda de stăpânul cel ce au răscumpărat pe dânşii, aducându-şi grabnică pierzare.
2. Şi mulţi vor merge în urma înverşunărilor lor prin carile se va huli calea adevărului,
3. Şi pentru lăcomia cu cuvinte amăgitoare pe voi vă vor precupi, a căror judecată încă de demult nu zăboveşte şi pierzarea lor nu dormitează.
4. Că de vreme ce Dumnezeu pe îngerii cari au greşit nu i-au cruţat, ci cu lanţurile întunerecului în tartar legându-i, i-au dat spre judecată a se păzi,
5. Şi lumea cea dintâiu nu o au cruţat, ci pe Noe, al optulea mărturisitor al dreptăţii, l-au păzit, potop în lume acelor necinstitori aducând,
6. Şi cetăţile Sodomenilor şi ale Gomórrului arzându-le, cu sfărâmare le-au osândit, pildă puindu-le celora ce vor să petreacă întru păgânătate,
7. Şi pe dreptul Lót, ce era necăjit de petrecerea cea dimpreună a celor fără de lege întru înverşunare, l-au izbăvit;
8. Pentru că cu vederea şi cu auzul dreptul acela vieţuind între dânşii din zi în zi, îşi muncea sufletul cel drept cu faptele lor cele fără de lege;
9. Ştie Domnul pe cei binecredincioşi a-i izbăvi de ispită, iar pe cei nedrepţi a-i păzi la ziua judecăţii ca să se muncească,
10. Iar mai vârtos pe cei ce umblă după trup întru pofta spurcăciunii şi de domnie nu bagă seamă. Îndrăzneţi, obraznici, slavele hulind nu se cutremură,
11. Unde îngerii cu tăria şi cu puterea mai mari fiind, nu aduc asupra lor înaintea Domnului judecată cu hulă.
12. Iar aceştia ca nişte dobitoace necuvântătoare fireşti, născute spre vânare şi stricăciune, întru cele ce nu înţeleg hulind, întru stricăciunea lor vor pieri,
13. Luând plata nedreptăţii, dulceaţă socotind pe desfătarea cea din toate zilele, spurcaţii şi necuraţii cari se hrănesc cu înşelăciunile lor mâncând cu voi,
14. Ochi având plini de preacurvie şi de păcat nepărăsit, amăgind sufletele cele neîntărite, inimă deprinsă în lăcomie având, copiii blestemului;
15. Cari lăsând calea cea dreaptă au rătăcit, urmând căii lui Valaám din Vosór, care plata nedreptăţii a iubit
16. Iar mustrare pentru fărădelegea sa a avut: asin necuvântător, cu glas omenesc grăind, a oprit nebunia proorocului.
17. Aceştia sânt izvoare fără de apă, nori cari se poartă de vifor, cărora negura întunerecului în veac se păzeşte.
18. Pentru că cele semeţe ale deşertăciunii spuind, amăgesc cu pofte trupeşti şi cu înverşunări, pe cei ce cu adevărat au scăpat de la cei ce vieţuiesc întru înşelăciune,
19. Făgăduindu-le slobozenia, singuri robi fiind ai stricăciunii: pentru că ori de ce este cineva biruit, de aceea s-a şi robit.
20. Că dacă după ce au scăpat de la spurcăciunile lumii prin cunoştinţa Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu acelea iarăşi împleticindu-se se biruiesc, s-au făcut lor cele de pe urmă mai rele decât cele dintâiu,
21. Pentru că mai bine era lor a nu fi cunoscut calea dreptăţii, decât după ce o au cunoscut, a se întoarce înapoi de la sfânta poruncă ce li s-a dat lor.
22. Că s-a întâmplat lor pilda cea adevărată: Câinele s-a întors la borâtura sa şi porcul scăldat la mocirla tinei.

CAP. 3
Vremea de apoi. Venirea lui Hristos. Gătirea cuviincioasă pentru ea.

Şi aceasta acum, iubiţilor, a doua epistolie scriu vouă, întru carea deştept cu aducerea aminte mintea voastră cea curată
2. Ca să vă aduceţi aminte de graiurile cele mai nainte grăite de

sfinţii prooroci şi de porunca noastră, cari sântem apstoli ai Domnului şi Mântuitorului.
3. Aceasta mai nainte ştiind că vor veni în zilele cele de apoi batjocuritori cari vor umbla după poftele lor
4. Şi vor zice: Unde este făgăduinţa venirii lui? Că de când părinţii au adormit, toate aşa rămân precum au fost dintru începutul zidirii.
5. Că ei nu voiesc a şti aceasta, că prin cuvântul lui Dumnezeu cerurile au fost de demult şi pământul din apă şi prin apă s-a aşezat,
6. Prin care lumea cea de atunci cu apă înnecându-se a pierit;
7. Iar cele de acum ceruri şi pământul cu acelaşi cuvânt sânt puse supt păstrare, păzindu-se focului la ziua judecăţii şi a pierderii oamenilor celor necinstitori.
8. Iar aceasta una să nu se tăinuiască de voi, iubiţilor, că o zi înaintea Domnului este ca o mie de ani, şi o mie de ani ca o zi.
9. Nu va zăbovi Domnul făgăduinţa, precum oarecari zăbavă o socotesc, ci îndelung rabdă pentru noi, nevrând ca să piară cineva, ci toţi să vie la pocăinţă.
10. Dar va veni ziua Domnului ca un fur noaptea, întru carea cerurile cu sunet vor trece, stihiile arzând se vor strica şi pământul şi cele de pe dânsul lucruri vor arde.
11. Deci dacă au acestea toate a se strica, în ce fel trebuieşte să fiţi voi întru sfintele petreceri cele dimpreună şi întru faptele bunei cinstiri,
12. Aşteptând şi dorind a fi mai degrab venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care cerurile arzând se vor strica şi stihiile aprinzându-se se vor topi?
13. Că ceruri noi şi pământ nou după făgăduinţa Lui aşteptăm, întru care dreptatea locueişte.
14. Pentru aceea, iubiţilor, acestea aşteptând, nevoiţi-vă să vă aflaţi lui nespurcaţi şi neîntinaţi în pace
15. Şi pe îndelunga răbdare a Domnului nostru mântuire să o socotiţi, precum şi iubitul nostru frate Pável după înţelepciunea cea dată lui a scris vouă,
16. Precum şi întru toate epistoliile sale grăind de acestea, întru carile sânt unele cu anevoie a se înţelege, pe carile cei neînvăţaţi şi neîntăriţi le răzvrătesc ca şi pe celelate scripturi spre a lor pierzare.
17. Deci voi, iubiţilor, acestea mai înainte ştiind, păziţi-vă, ca nu cu înşelăciunea celor fără de lege fiind strămutaţi, să cădeţi de la întărirea voastră,
18. Ci să creşteţi întru harul şi cunoştinţa Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos. Acestuia slava şi acum şi în ziua veacului, Amin.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ ÎNTÂIA A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAP. 1

Mărturisire că Hristos este Fiul lui Dumnezeu. Îndemnare spre a fugi de păcate.

Ce era dintru început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi mâinile noastre au pipăit, de Cuvântul vieţii
2. Şi viaţa s-a arătat şi o am văzut şi mărturisim şi vestim vouă viaţa cea vecinică, carea era la Tatăl şi s-a arătat nouă
3. Ce am văzut şi am auzit, vestim şi vouă, ca şi voi împărtăşire să aveţi cu noi, şi împărtăşirea noastră este cu Tatăl şi cu Fiul său, Iisus Hristos.
4. Şi acestea scriem vouă, ca bucuria voastră să fie deplină.
5. Şi aceasta este vestirea care am auzit de la dânsul şi vestim vouă, că Dumnezeu lumină este şi nici un întunerec întru dânsul nu este.
6. De vom zice că împărtăşire avem cu dânsul şi întru întunerec umblăm, minţim şi nu facem adevărul;
7. Iar de vom umbla întru lumină, precum el este întru lumină, împărtăşire avem unii cu alţii, şi sângele lui Iisus Hristos, Fiului lui, curăţeşte pe noi de tot păcatul.
8. De vom zice că păcat nu avem, pe noi înşine ne înşelăm şi adevărul nu

este întru noi.
9. De vom mărturisi păcatele noastre, credincios este şi drept, ca să ierte nouă păcatele şi să curăţească pe noi de toată nedreptatea.
10. De vom zice că nu am păcătuit, mincinos facem pe dânsul şi cuvântul lui nu este întru noi.

CAP. 2

Hristos ne curăţeşte de tot păcatul. Îndemnări spre păzirea poruncilor şi spre dragostea fără carea nu este creştinătate. Antihriştii sânt mulţi. Mincinos este tot cel ce tăgăduieşte că Iisus este Hristos. Adevărata ungere.

Feţii mei, acestea scriu vouă ca să nu păcătuiţi. Şi dacă cineva va păcătui, mângâitor avem către Tatăl pe Iisus Hristos cel drept;
2. Şi acesta este curăţire pentru păcatele noastre, şi nu numai pentru ale noastre, ci şi pentru a toată lumea.
3. Şi întru aceasta ştim că am cunoscut pe dânsul, dacă vom păzi poruncile lui.
4. Cel ce zice: Am cunoscut pe dânsul, şi poruncile lui nu păzeşte, mincinos este şi întru acesta adevărul nu este;
5. Dar cel ce va păzi cuvântul lui, cu adevărat întru acela dragostea lui Dumnezeu deplin este, întru aceasta cunoaştem că întru dânsul sântem.
6. Cel ce zice că petrece întru dânsul, dator este precum acela au umblat, şi el aşa să umble.
7. Iubiţilor, nu scriu vouă poruncă nouă, ci poruncă veche care aţi avut dintru început. Porunca cea veche este cuvântul carele aţi auzit dintru început.
8. Iarăşi poruncă nouă scriu vouă, carea este adevărată întru dânsul şi întru voi, că întunerecul a trecut şi lumina cea adevărată iată răsare.
9. Cel ce zice că este întru lumină şi pe fratele său urăşte, întru întunerec este până acum.
10. Cel ce iubeşte pe fratele său întru lumină petrece şi sminteală întru dânsul nu este;
11. Iar cel ce urăşte pe fratele său întru întunerec este şi întru întunerec umblă şi nu ştie încotro merge, că întunerecul a orbit ochii lui.
12. Scriu vouă, fiilor, că se iartă vouă păcatele pentru numele lui.
13. Scriu vouă, părinţilor, că aţi cunoscut pe cel dintru început. Scriu vouă, tinerilor, că aţi biruit pe cel viclean. Scris-am vouă, pruncilor, că aţi cunoscut pe Tatăl.
14. Scris-am vouă, părinţilor, că aţi cunoscut pe cel dintru început. Scris-am vouă, tinerilor, că sânteţi tari şi cuvântul lui Dumnezeu petrece întru voi şi aţi biruit pe cel viclean.
15. Nu iubiţi lumea nici cele din lume. De iubeşte cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dânsul;
16. Pentru că tot ce este în lume, adecă pofta trupului şi pofta ochilor şi trufia vieţii, nu este de la Tatăl, ci din lume este.
17. Şi lumea trece şi pofta ei, iar cel ce face voia lui Dumnezeu petrece în veac.
18. Copii, ceasul cel de apoi este, şi precum aţi auzit că antihrist vine, şi acum antihrişti mulţi s-au făcut, dintru aceasta cunoaştem că ceasul cel de apoi este.
19. Dintru noi au ieşit, ci nu erau dintru noi; că de ar fi fost dintru noi, ar fi rămas cu noi; ci au ieşit ca să se arate că nu sânt toţi dintru noi.
20. Şi voi ungere aveţi de la Cel Sfânt şi ştiţi toate.
21. Nu am scris vouă ca şi cum nu aţi şti adevărul, ci ca şi cum aţi şti pe el şi cum că toată minciuna din adevăr nu este.
22. Cine este mincinosul, fără numai cel ce tăgăduieşte că Iisus este Hristos? Aceasta este antihrist, care tăgăduieşte pe Tatăl şi pe Fiul.
23. Tot cel ce tăgăduieşte pe Fiul, nici pe Tatăl nu are, iar cel ce mărturiseşte pe Fiul şi pe Tatăl are.
24. Drept aceea voi ce aţi auzit dintru început, întru voi să rămâie. Şi de va rămânea întru voi ce aţi auzit dintru început, şi voi în Fiul şi în Tatăl veţi rămânea.
25. Şi aceasta este făgăduinţa carea însuşi au făgăduit nouă, viaţa cea vecinică.

26. Aceastea am scris vouă pentru cei ce înşală pe voi.
27. Şi voi ungerea care aţi luat de la dânsul, întru voi să rămâie, şi nu aveţi trebuinţă ca să vă înveţe pe voi cineva, ci precum aceeaşi ungere vă învaţă pe voi pentru toate şi adevărată este şi nu este mincinoasă, şi precum v'a învăţat pe voi, rămâneţi întru aceea.
28. Şi acum, fiilor, rămâneţi întru aceasta, ca să avem îndrăzneală când se va arăta şi să nu ne ruşinăm de dânsul la venirea lui.
29. De ştiţi că este drept, cunoaşteţi că tot cel ce face dreptate de la dânsul s-a născut.

CAP. 3

Fiii lui Dumnezeu sânt fericiţi cu nădejdea întru dânsul, se curăţesc de păcate, iubesc pe fraţi şi se urăsc de lume. Dragostea către aproapele şi milostenia. Ştiinţa cea bună este prin credinţa în Iisus Hristos.

Vedeţi ce fel de dragoste ne-au dat nouă Tatăl, ca fii ai lui Dumnezeu să ne numim; pentru aceasta lumea nu cunoaşte pe noi, căci nu a cunoscut pe dânsul.
2. Iubiţilor, acum fii ai lui Dumnezeu sântem, şi încă nu s-a arătat ce vom fi. Ci ştim că, de se va arăta, asemenea Lui vom fi, că îl vom vedea pe El precum este.
3. Şi tot cel ce are nădejdea aceasta întru dânsul se curăţeşte pe sine, precum şi El curat este.
4. Tot cela ce face păcatul, şi fărădelegea face; şi păcatul este fărădelegea.
5. Şi ştiţi că el s-au arătat ca să ridice păcatele noastre, şi păcat întru el nu este.
6. Tot cel ce petrece întru dânsul nu păcătuieşte; şi tot cel ce face păcatul nu a văzut pe el nici a cunoscut pe el.
7. Fiilor, nimenea să nu înşele pe voi: cel ce face dreptate drept este, precum şi acela drept este;
8. Cel ce face păcatul din diavolul este, că dintru început diavolul păcătuieşte. Spre aceasta s-au arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.
9. Tot cel născut din Dumnezeu păcat nu face, că sămânţa lui întru dânsul petrece, şi nu poate să păcătuiască, că din Dumnezeu s-au născut.
10. Întru acesta arătaţi sânt fiii lui Dumnezeu, şi fiii diavolului: tot cel ce nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu iubeşte pe fratele său.
11. Căci aceasta este vestirea, care aţi auzit dintru început, ca să iubim unul pe altul,
12. Nu precum Cáin care era din vicleanul şi a ucis pe fratele său. Şi pentru carea pricină a ucis pe el? Căci lucrurile lui erau viclene iar ale fratelui său drepte.
13. Nu vă miraţi, fraţii mei, de urăşte pe voi lumea.
14. Noi ştim că am trecut din moarte în viaţă, pentru că iubim pe fraţi; cela ce nu iubeşte pe fratele, petrece în moarte.
15. Tot cel ce urăşte pe fratele său ucigător de oameni este, şi ştiţi că tot ucigătorul de oameni nu are viaţă vecinică întru dânsul petrecând.
16. Întru aceasta am cunoscut dragostea, că el şi-au pus sufletul său pentru noi; şi noi datori sântem pentru fraţi să ne punem sufletele.
17. Iar cel ce are bogăţia lumii acesteia şi vede pe fratele său având trebuinţă şi îşi închide inima sa despre dânsul, cum rămâne dragostea lui Dumnezeu întru dânsul?
18. Fiii mei, să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba, ci cu fapta şi cu adevărul.
19. Şi întru aceasta cunoaştem că din adevăr sântem, şi înaintea lui vom încredinţa inimile noastre,
20. Că de ne arată pe noi inima noastră vinovaţi, Dumnezeu mai mare este decât inima noastră şi ştie toate.
21. Iubiţilor, de nu ne va arăta pe noi vinovaţi inima noastră, îndrăznire avem către Dumnezeu
22. Şi orice vom cere vom lua de la dânsul, pentru că păzim poruncile lui şi cele plăcute înaintea lui facem.
23. Şi aceasta este porunca lui, ca să credem întru numele lui Iisus Hristos,

Fiului lui, şi să iubim unul pe altul, precum au dat nouă poruncă.
24. Şi cel ce păzeşte poruncile lui întru dânsul petrece şi acela întru el; şi întru aceasta cunoaştem că petrece întru noi, din Duhul carele au dat nouă.

CAP. 4
Cercarea învăţătorilor mincinoşi şi faptele dragostei către Dumnezeu şi aproapele.

Iubiţilor, să nu credeţi pe tot duhul, ci să ispitiţi duhurile de sânt de la Dumnezeu, că mulţi prooroci mincinoşi au ieşit în lume.
2. Întru aceasta să cunoaşteţi Duhul lui Dumnezeu: tot duhul carele mărturiseşte pe Iisus Hristos că au venit în trup, de la Dumnezeu este,
3. Şi tot duhul carele nu mărturiseşte pe Iisus Hristos că au venit în trup, de la Dumnezeu nu este; şi acela este al lui antihrist, de care aţi auzit că va veni, şi acum în lume este.
4. Voi de la Dumnezeu sânteţi, fiilor, şi aţi biruit pe aceia, căci mai mare este cela ce este întru voi decât cela ce este în lume.
5. Aceia din lume sânt, pentru aceea din lume grăiesc şi lumea pe dânşii ascultă.
6. Noi din Dumnezeu sântem; cel ce cunoaşte pe Dumnezeu ascultă pe noi, carele nu este din Dumnezeu, nu ascultă pe noi. Dintru aceasta cunoaştem duhul adevărului şi duhul înşelăciunii.
7. Iubiţilor, să iubim unul pe altul, că dragostea de la Dumnezeu este, şi tot cel ce iubeşte din Dumnezeu este născut şi cunoaşte pe Dumnezeu.
8. Cel ce nu iubeşte nu cunoaşte pe Dumnezeu, că Dumnezeu dragoste este.
9. Întru aceasta s-a arătat dragostea lui Dumnezeu întru noi, că pe Fiul său cel unul născut l-au trimis Dumnezeu în lume ca să viem printr-însul.
10. Întru aceasta este dragostea, nu că noi am iubit pe Dumnezeu, ci căci el au iubit pe noi şi au trimis pe Fiul său curăţire pentru păcatele noastre.
11. Iubiţilor, dacă Dumnezeu aşa au iubit pe noi, şi noi datori sântem să iubim unul pe altul.
12. Pe Dumnezeu nimeni niciodinioară nu l-a văzut. De iubim unul pe altul, Dumnezeu întru noi petrece şi dragostea lui desăvârşit este întru noi.
13. Întru aceasta cunoaştem că petrecem întru dânsul şi el întru noi, că din Duhul său au dat nouă.
14. Şi noi am văzut şi mărturisim că Tatăl au trimis pe Fiul Mântuitor lumii.
15. Oricarele mărturiseşte că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu întru acela petrece şi acela întru Dumnezeu.
16. Şi noi am cunoscut şi am crezut dragostea care are Dumnezeu întru noi. Dumnezeu dragoste este, şi cela ce petrece întru dragoste, întru Dumnezeu petrece şi Dumnezeu întru dânsul.
17. Întru aceasta s-a săvârşit dragostea cu noi, ca îndrăznire să avem în ziua judecăţii, căci precum acela este, şi noi sântem în lumea aceasta.
18. Frică nu este întru dragoste, ci dragostea cea desăvârşit scoate afară pe frică, că frica pedeapsă are; iar cela ce se teme nu este deplin întru dragoste.
19. Noi îl iubim pe dânsul, căci el întâiu au iubit pe noi.
20. De va zice cineva: Iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său urăşte, mincinos este; că cela ce nu iubeşte pe fratele său pe care l-a văzut, pe Dumnezeu pe carele nu l-a văzut cum poate să-l iubească?
21. Şi această poruncă avem de la dânsul, ca cela ce iubeşte pe Dumnezeu să iubească şi pe fratele său.

CAP. 5
Despre cei născuţi din Dumnezeu şi adevărata dragoste către El. Credinţa biruieşte lumea. Cele trei mărturii de pe pământ şi din cer că Hristos este om adevărat şi adevărat fiul lui Dumnezeu. Păcat de moarte şi nu de moarte.

Tot cel ce crede că Iisus este Hristos, din Dumnezeu este născut, şi tot cel ce iubeşte pe cel ce au născut,

iubeşte şi pe cel ce s-au născut dintr-însul.
2. Întru aceasta cunoaştem că iubim pe fiii lui Dumnezeu, când iubim pe Dumnezeu şi poruncile lui păzim.
3. Că aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca poruncile lui să păzim, şi poruncile lui grele nu sânt.
4. Căci tot cel născut din Dumnezeu biruieşte lumea; şi aceasta este biruinţa carea biruieşte lumea, credinţa noastră.
5. Cine este cel ce birueşte lumea, fără numai cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?
6. Acesta este carele au venit prin apă şi prin sânge, Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă şi prin sânge. Şi duhul este cel ce mărturiseşte, căci Duhul este adevărul.
7. Căci trei sânt cari mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul şi Sfântul Duh; şi aceşti trei una sânt.
8. Şi trei sânt cari mărturisesc pe pământ: duhul şi apa şi sângele; şi aceşti trei întru una sânt.
9. De priimim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu mai mare este; că aceasta este mărturia lui Dumnezeu care au mărturisit pentru Fiul său.
10. Cela ce crede întru Fiul lui Dumnezeu are mărturia întru sine; cela ce nu crede lui Dumnezeu, mincinos l-a făcut pe dânsul, pentru că nu a crezut la mărturia care au mărturisit Dumnezeu pentru Fiul său.
11. Şi aceasta este mărturia, că viaţă vecinică ne-au dat nouă Dumnezeu, şi această viaţă întru Fiul lui este.
12. Cela ce are pe Fiul are viaţa; iar cela ce nu are pe Fiul lui Dumnezeu, viaţa nu are.
13. Acestea am scris vouă, celora ce credeţi întru numele Fiului lui Dumnezeu, ca să ştiţi că viaţa vecinică aveţi, şi ca să credeţi întru numele Fiului lui Dumnezeu.
14. Şi aceasta este îndrăznirea care avem către dânsul, că de vom cere ceva după voia lui, aude pe noi.
15. Şi dacă ştim că aude pe noi, orice vom cere, ştim că vom avea cererile carile cerem de la dânsul.
16. De va vedea cineva pe fratele său păcătuind păcat nu spre moarte, să ceară, şi va da lui viaţă – celor ce păcătuiesc nu spre moarte. Este păcat spre moarte: nu pentru acela zic ca să se roage.
17. Toată nedreptatea păcat este, şi este păcat nu spre moarte.
18. Ştim că tot cel născut din Dumnezeu nu păcătuieşte, ci cela ce s-au născut din Dumnezeu păzeşte pe dânsul şi cel viclean nu se atinge de el.
19. Ştim că din Dumnezeu sântem, şi lumea toată întru cel viclean zace.
20. Şi ştim că Fiul lui Dumnezeu au venit şi au dat nouă pricepere ca să cunoaştem pe cel adevărat, şi să fim întru cel adevărat, întru Iisus Hristos Fiul lui. Acesta este Dumnezeul cel adevărat şi viaţa cea vecinică.
21. Fiilor, păziţi pe voi de idoli, Amin.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ A DOUA A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAP. 1

Dragostea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor. Ferirea de amăgitori.

Bătrânul, alesei Doamne şi fiilor ei, pe cari eu iubesc întru adevăr, şi nu numai eu, ci şi toţi cari au cunoscut adevărul,
2. Pentru adevărul ce petrece întru noi, şi cu noi va fi în veac.
3. Fie cu voi har, milă şi pace de la Dumnezeu Tatăl şi de la Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, întru adevăr şi întru dragoste.
4. M’am bucurat foarte căci am aflat din fiii tăi umblând întru adevăr, precum poruncă am luat de la Tatăl.
5. Şi acum te rog, doamnă, nu ca şi cum aş scrie ţie poruncă nouă, ci care avem dintru început, ca să iubim unul pe altul.
6. Şi aceasta este dragostea, ca să umblăm după poruncile lui. Şi aceasta este porunca, precum aţi auzit dintru început, ca întru dânsa să umblaţi.
7. Pentru că mulţi amăgitori au intrat în lume, cari nu mărturisesc pe Iisus

Hristos să fie venit cu trupul; acesta este amăgitor şi antihrist.
8. Păziţi pe înşivă, ca să nu pierdem cele ce am lucrat, ci să luăm plată desăvârşit.
9. Tot cela ce calcă porunca şi nu rămâne întru învăţătura lui Hristos, pe Dumnezeu nu are; iar cela ce rămâne întru învăţătura lui Hristos, acela şi pe Tatăl şi pe Fiul are.
10. Oricine va veni la voi şi nu va aduce învăţătura aceasta, să nu-l priimiţi în casă şi să nu ziceţi lui: Bucură-te;
11. Că cela ce va zice lui: Bucură-te, se va face părtaş faptelor lui celor viclene.
12. Multe având a vă scrie vouă, nu am voit pe hârtie şi cu cerneală, ci nădăjduiesc că voiu veni la voi, şi gură către gură voiu grăi, ca bucuria noastră să fie deplină.
13. Închină-se ţie copiii surorii tale ceii alese, Amin.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ A TREIA A SFÂNTULUI APOSTOL IOÁNN

CAP. 1

Laudă iubirea de streini a fraţilor, pentru Hristos. Răutatea şi neomenia lui Diotrefís. Dă mărturie bună lui Dimítrie.

Bătrânul, lui Gáie cel iubit, pe carele eu iubesc întru adevăr.
2. Iubitule, pentru toate fac rugăciune ca să sporeşti şi să fii sănătos, precum sporeşte sufletul tău.
3. Pentru că foarte m'am bucurat, după ce au venit fraţii şi au mărturisit de adevărul tău, precum tu întru adevăr umbli.
4. Mai mare bucurie decât aceasta nu am, când auz că copiii mei întru adevăr umblă.
5. Iubitule, cu credinţă faci orice lucrezi către fraţi şi către cei streini,
6. Cari au mărturisit de dragostea ta înaintea bisericii, pe cari bine vei face de îi vei petrece cu vrednicie lui Dumnezeu;
7. Că pentru numele lui au ieşit, nimic luând de la neamuri.
8. Noi dară datori sântem să priimim pe unii ca aceştia, ca împreună lucrători să fim adevărului.
9. Scris-am bisericii; ci Diotrefís, cela ce iubeşte să fie lor căpitenie, nu priimeşte pe noi.
10. Pentru aceasta, de voiu veni, voiu pomeni lui faptele carile face ocărând pe noi cu cuvinte viclene, şi neîndestulat fiind cu acestea, nici însuşi priimeşte pe fraţi, ci pe ceia ce vor îi opreşte şi din biserică îi scoate.
11. Iubitule, nu urma răului, ci binelui. Cela ce face bine din Dumnezeu este; iar cela ce face rău nu a văzut pe Dumnezeu.
12. Lui Dimítrie i s-a dat mărturie de către toţi şi de către însuşi adevărul; şi noi încă mărturisim, şi ştiţi că mărturia noastră adevărată este.
13. Multe am avut a scrie, ci nu voiesc cu cerneală şi cu condeiu a-ţi scrie;
14. Ci nădăjduiesc că fără de zăbavă te voiu vedea şi gură către gură vom grăi.
15. Pace ţie. Închină-se ţie prietenii. Spune închinăciune prietenilor pe nume, Amin.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IÚDA

CAP. 1

Îndeamnă la statornicie în credinţă. Muncile celor necinstitori şi necuraţi. Pilde şi proorocii.

Iúda, rob lui Iisus Hristos şi frate lui Iácov, celor sfinţiţi întru Dumnezeu Tatăl şi de Iisus Hristos păziţi şi chemaţi:
2. Milă vouă şi pace şi dragoste să se înmulţească.
3. Iubiţilor, toată nevoinţa făcând a scrie vouă de cea de obşte mântuirea voastră, nevoie am avut a vă scrie, rugându-vă să staţi vitejeşte pentru credinţa ceea ce o dată s-a dat sfinţilor.
4. Căci au intrat oarecari oameni, cari de demult mai nainte au fost scrişi

spre această osândă, necinstitori, cari schimbă harul Dumnezeului nostru întru înverşunare şi pe cel unul Stăpânul Dumnezeu şi Domnul nostru Iisus Hristos tăgăduiesc.
5. Şi voiu să vă aduc aminte, ştiind şi voi aceasta o dată, că Domnul după ce au scos pe norod din pământul Eghípetului, mai pe urmă pe cei ce nu au crezut i-au pierdut,
6. Şi pe îngerii cari nu au păzit dregătoria lor, ci au lăsat al lor lăcaş, spre judecata zilei celei mari cu legături vecinice supt întuneric îi ţine,
7. Precum Sodóma şi Gomórra şi cetăţile cele dimprejurul lor, carile întru acelaşi chip curveau şi umblau în urma altui trup, sânt puse înainte întru pildă, a focului celui vecinic muncă luând.
8. Asemenea şi aceştia vise visând, trupul îşi spurcă şi domnia leapădă şi slavele hulesc.
9. Iar Mihail arhanghelul, când cu diavolul pricindu-se grăia pentru trupul lui Móisi, n'a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: Cearte pe tine Domnul.
10. Iar aceştia câte nu ştiu hulesc, şi câte după fire, ca nişte dobitoace necuvântătoare ştiu, întru acelea se strică.
11. Vai lor, că în calea lui Cáin au umblat şi întru înşelăciunea lui Valaám prin mită s-au vărsat şi întru împrotivirea în cuvinte a lui Córe au pierit.
12. Aceştia sânt între dragostele voastre ca nişte pietre în mare acoperite de apă, împreună cu voi mâncând, fără de frică pe sine păscându-se, nori fără de apă ce se poartă de vânturi, copaci tomnatici neroditori, de două ori morţi şi dezrădăcinaţi,
13. Valuri sălbatice de mare spumegându-şi ruşinile lor, stele rătăcitoare cărora negura întunerecului în veac se păzeşte.
14. Şi a proorocit de aceştia şi Enóh, cel al şaptelea de la Adám, zicând: Iată va veni Domnul întru mii de sfinţii săi
15. Să facă judecată împotriva tuturor şi să mustre pe toţi necinstitorii de toate faptele păgânătăţii lor cu carile au făcut fărădelege şi de toate cuvintele lor cele aspre carile au grăit împotriva lui păcătoşii cei necinstitori.
16. Aceştia sânt cârtitori, grăitori de rău, cari umblă după poftele lor cu păgânătate şi cu călcare de lege, şi gurile lor grăiesc cele cu semeţie, mirându-se de feţe pentru vreo dobândă.
17. Iar voi, iubiţilor, aduceţi-vă aminte de graiurile carile s-au zis mai înainte de apostolii Domnului nostru Iisus Hristos,
18. Că au zis vouă că: În vremea de apoi vor fi batjocuritori, cari vor umbla după poftele lor cele necurate.
19. Aceştia sânt cari se osebesc pe sine, sufleteşti, duh neavând.
20. Iar voi, iubiţilor, întru sfântă credinţa voastră zidindu-vă şi întru Duhul Sfânt rugându-vă,
21. Pe voi singuri întru dragostea lui Dumnezeu vă păziţi, aşteptând mila Domnului nostru Iisus Hristos spre viaţa cea vecinică.
22. Şi pe unii să-i vădiţi de se vor despărţi,
23. Iar pe alţii cu frică să-i mântuiţi răpindu-i din foc, şi să-i certaţi cu temere, urând şi haina cea de la trup spurcată.
24. Iar celui ce poate să păzească pe voi fără de păcat şi nespurcaţi şi să vă puie înaintea slavei sale fără prihană întru bucurie,
25. Unuia înţeleptului Dumnezeu şi Mântuitorului nostru prin Iisus Hristos Domnul nostru, slavă şi mărire, stăpânire şi putere, mai nainte de tot veacul şi acum şi întru toţi vecii, Amin.

APOCALIPSA SFÂNTULUI IOAN TEOLOGUL

CAP. 1

Ioánn trimite închinăciuni la şapte biserici. Vedenia cerească a sa în Pátmos. El vede pe Iisus între şapte sfeşnice şi şapte stele.

Descoperirea lui Iisus Hristos carea Dumnezeu au dat lui ca să arate robilor lui cele ce trebuie să fie

degrab, şi au arătat trimiţând-o prin îngerul său robului său Ioánn,
2. Carele a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu şi mărturia lui Iisus Hristos, câte a văzut.
3. Fericit cela ce citeşte şi aceia ce aud cuvintele proorociei acesteia şi păzesc cele scrise întru dânsa, că vremea aproape este.
4. Ioánn celor şapte biserici carile sânt în Asía: Har vouă şi pace de la cel ce este şi cel ce era şi cel ce vine, şi de la cele şapte Duhuri carile sânt înaintea Scaunului lui;
5. Şi de la Iisus Hristos, marturul cel credincios, cel întâiu născut din morţi şi stăpânul împăraţilor pământului. Carele au iubit pe noi şi cu sângele său ne-au spălat de păcatele noastre,
6. Şi au făcut pe noi împăraţi şi preoţi lui Dumnezeu şi Tatălui său, lui slava şi puterea în vecii vecilor, Amin.
7. Iată, vine cu norii, şi va vedea pe el tot ochiul şi cei ce l-au împuns, şi vor plânge înaintea lui toate seminţiile pământului. Aşa, Amin.
8. Eu sânt Álfa şi Oméga, începutul şi sfârşitul, zice Domnul Dumnezeu, cela ce este şi cela ce era şi cela ce vine, atotţiitorul.
9. Eu Ioánn, cel ce sânt şi fratele vostru şi părtaş întru necazul şi întru împărăţia şi întru răbdarea întru Iisus Hristos, fost-am în ostrovul ce se cheamă Pátmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia lui Iisus Hristos.
10. Fost-am în Duh într-o zi de Duminică şi am auzit după mine glas mare ca de trâmbiţă
11. Zicând: Eu sânt Álfa şi Oméga, cel dintâiu şi cel de pe urmă, şi ce vezi, scrie în carte şi o trimite celor şapte biserici ce sânt în Asía, la Efes şi la Smírna şi la Pérgam şi la Thiátira şi la Sárdes, şi la Filadélfia şi la Laodíkia.
12. Şi m'am întors să văz glasul cel ce grăia cu mine, şi întorcându-mă am văzut şapte sfeşnice de aur
13. Şi în mijlocul celor şapte sfeşnice asemenea Fiului Omului, îmbrăcat cu haină lungă şi încins pe la ţâţe cu brâu de aur.
14. Iar capul lui şi părul alb ca lâna cea albă, ca zăpada, şi ochii lui ca para focului
15. Şi picioarele lui asemenea cu arama de Liván, ca într-un cuptor fiind arse, şi glasul lui ca glas de ape multe,
16. Şi având în mâna sa cea dreaptă şapte stele şi din gura lui sabie cu două ascuţituri ascuţită ieşind, şi faţa lui precum soarele luminează întru puterea sa.
17. Şi dacă l-am văzut pe el, am căzut la picioarele lui ca un mort, şi au pus mâna sa cea dreaptă peste mine zicând mie: Nu te teme; eu sânt cel dintâiu şi cel de pe urmă
18. Şi cel ce sânt viu, şi am fost mort şi iată sânt viu în vecii vecilor, amin, şi am cheile iadului şi ale morţii.
19. Scrie cele ce ai văzut şi cele ce sânt şi cele ce vor să fie după acestea.
20. Taina celor şapte stele carile ai văzut în dreapta mea şi cele şapte sfeşnice de aur: cele şapte stele îngerii celor şapte biserici sânt, şi cele şapte sfeşnice carile ai văzut şapte biserici sânt.

CAP. 2

Cele scrise îngerului Efesénilor. Nicolaiţii. Cele arătate îngerului Smirnénilor. Cele însemnate îngerului Pergaminénilor. Antípa, Valaám, Nicolaiţi. Cele scrise îngerului Thiatírelor.

Îngerului bisericii Efesului scrie: Acestea zice cel ce ţine şapte stele în dreapta sa, cel ce umblă în mijlocul celor şapte sfeşnice de aur:
2. Ştiu lucrurile tale şi osteneala ta şi cum că nu poţi suferi pe cei răi, şi ai ispitit pe cei ce se zic pe sine apostoli şi nu sânt, şi ai aflat pe ei mincinoşi,
3. Şi ai purtat şi ai răbdare, şi pentru numele meu te-ai ostenit şi nu ai încetat.
4. Ci am asupra ta că dragostea ta cea dintâi o ai părăsit.
5. Drept aceea adu-ţi aminte de unde ai căzut şi te pocăieşte şi fă lucrurile cele dintâi; iar de nu, vin la tine curând şi voiu mişca sfeşnicul tău din locul său, de nu te vei pocăi.
6. Ci aceasta ai, că urăşti lucrurile Nicolaiténilor carile şi eu urăsc.

7. Cela ce are ureche auză ce Duhul zice bisericilor: Celui ce va birui voiu da lui să mănânce din pomul vieţii, care este în mijlocul Raiului lui Dumnezeu.
8. Şi îngerului bisericii Smirnénilor scrie: Acestea zice cel dintâi şi cel de pe urmă, care au murit şi au înviat:
9. Ştiu lucrurile tale şi necazul şi sărăcia, ci bogat eşti, şi hula celor ce se zic pe sine Iudéi şi nu sânt, ci sinagogă a satanei.
10. Nimica nu te teme de cele ce vrei să pătimeşti. Că iată diavolul va să arunce dintru voi în temniţă ca să vă ispitiţi, şi veţi avea necaz în zece zile. Fii credincios până la moarte, şi voiu da ţie cununa vieţii.
11. Cela ce are ureche auză ce Duhul zice bisericilor: Cela ce biruieşte nu se va nedreptăţi de moartea cea de a doua.
12. Şi îngerului bisericii ceii din Pérgam scrie: Acestea zice cel ce are sabia ascuţită de amândouă părţile:
13. Ştiu lucrurile tale şi unde lăcueşti, unde este scaunul satanei, şi ţii numele meu şi nu ai lepădat credinţa mea în zilele în carile era Antípa marturul meu cel credincios, care s-a ucis la voi, unde locueişte satana.
14. Ci am asupra ta puţine, că ai acolo pe cei ce ţin învăţătura lui Valaám, care învăţa pe Valác să puie sminteală înaintea fiilor lui Israíl ca să mănânce de cele jertfite idolilor şi să curvească.
15. Aşa ai şi tu pe cei ce ţin învăţătura Nicolaiténilor, carea eu o urăsc.
16. Pocăieşte-te; iar de nu, vin la tine curând şi voiu face cu ei războiu cu sabia gurii mele.
17. Cela ce are ureche auză ce Duhul zice bisericilor: Celui ce biruieşte voiu da lui să mănânce din manna cea ascunsă şi voiu da lui piatră albă, şi pe piatră nume nou scris, carele nimeni nu-l ştie fără numai cel ce îl ia.
18. Şi îngerului bisericii ceii din Thiátira scrie: Acestea zice Fiul lui Dumnezeu, cel ce are ochii săi ca para focului şi picioarele lui asemenea cu arama de Liván:
19. Ştiu lucrurile tale şi dragostea şi slujba şi credinţa şi răbdarea ta, şi lucrurile tale cele de pe urmă sânt mai multe decât cele dintâi.
20. Ci am asupra ta puţine, că laşi pe muierea Iezavél, carea se zice pe sine proorociţă, a învăţa şi amăgi pe robii mei să curvească şi să mănânce cele jertfite idolilor.
21. Şi am dat ei vreme ca să se pocăiască de curvia sa, şi nu voieşte a se pocăi de curvia ei.
22. Iată eu o pun pe ea în pat, şi pe cei ce curvesc cu ea în necaz mare, de nu se vor pocăi de lucrurile lor.
23. Şi pe fiii ei îi voi ucide cu moarte, şi vor cunoaşte toate bisericile că eu sânt cel ce cerc rărunchii şi inimile, şi voiu da vouă fiecăruia după lucrurile voastre.
24. Iar vouă zic, şi celorlalţi din Thiátira, câţi n’au învăţătura aceasta, şi cari n’au cunoscut adâncurile satanei, precum zic: nu voiu pune peste voi altă greutate,
25. Însă ce aveţi ţineţi până voiu veni.
26. Şi celui ce biruieşte şi celui ce păzeşte până în sfârşit lucrurile mele, voiu da lui stăpânire peste neamuri
27. Şi va păstori pe ele cu toiag de fier, ca vasele de lut se vor zdrobi, precum şi eu am luat de la Tatăl meu,
28. Şi voiu da lui steaua cea de dimineaţă.
29. Cela ce are ureche auză ce Duhul zice bisericilor.

CAP. 3

Cele trimise îngerului din Sárdes. Cele scrise îngerului Filadélfilor. Cele arătate îngerului Laodikénilor.

Şi îngerului bisericii ceii din Sárdes scrie: Acestea zice cela ce are cele şapte Duhuri ale lui Dumnezeu şi cele şapte stele: Ştiu lucrurile tale, că ai nume că trăieşti, şi eşti mort.
2. Priveghează şi întăreşte pe celelalte carile vreau să moară, că n’am aflat lucrurile tale deplin înaintea lui Dumnezeu.
3. Drept aceea adu-ţi aminte cum ai luat şi ai auzit, şi ţine şi te pocăieşte. Iar de nu vei priveghea, voiu veni asupra ta ca furul, şi nu vei cunoaşte în care ceas voiu veni asupra ta.
4. Ai puţine nume şi în Sárdes carile

nu au întinat hainele lor, şi vor umbla împreună cu mine în albe, că vrednici sânt.
5. Cela ce biruieşte, acela se va îmbrăca în haine albe şi nu voiu şterge numele lui din cartea vieţii, şi voiu mărturisi numele lui înaintea Părintelui meu şi înaintea îngerilor lui.
6. Cela ce are ureche auză ce Duhul zice Bisericilor.
7. Şi îngerului bisericii ceii din Filadélfia scrie: Acestea zice cel sfânt, cel adevărat, carele are cheia lui Davíd, cel ce deschide şi nimeni nu închide, şi închide şi nimeni nu deschide;
8. Ştiu lucrurile tale, iată am dat înaintea ta uşă deschisă, şi nimenea poate să o închiză pe ea, că mică putere ai şi ai păzit cuvântul meu şi nu ai tăgăduit numele meu.
9. Iată dau din sinagoga satanei acelor ce se zic pe sine a fi Iudéi, şi nu sânt, ci mint; iată voiu face pe ei ca să vie şi să se închine înaintea picioarelor tale şi vor cunoaşte că te-am iubit pe tine.
10. Pentru că ai păzit cuvântul răbdării mele, şi eu voiu păzi pe tine de ceasul ispitei ce va să vie peste toată lumea ca să ispitească pe cei ce locuiesc pe pământ.
11. Iată vin curând; ţine ce ai, ca nimeni să nu-ţi ia cununa ta.
12. Cela ce biruieşte, îl voiu face pe el stâlp în biserica Dumnezeului meu, şi nu va ieşi afară mai mult şi voiu scrie peste el numele Dumnezeului meu şi numele cetăţii Dumnezeului meu, Ierusalímului celui nou care se pogoară din cer de la Dumnezeul meu, şi numele meu cel nou.
13. Cela ce are ureche auză ce Duhul zice bisericilor.
14. Şi îngerului bisericii ceii din Laodíkia scrie: Acestea zice cel ce este Amin, marturul cel credincios şi adevărat, începutul zidirei lui Dumnezeu:
15. Ştiu lucrurile tale, că nici rece eşti nici fierbinte. Doară de ai fi rece sau fierbinte!
16. Iar fiindcă eşti cald şi nici fierbinte nici rece, te voiu arunca din gura mea.
17. Că zici: Bogat sânt şi m'am îmbogăţit şi de nimic am lipsă, şi nu ştii că tu eşti cel ticălos şi mişel şi sărac şi orb şi gol.
18. Sfătuiescu-te să cumperi de la mine aur lămurit din foc ca să te îmbogăţeşti, şi haine albe ca să te îmbraci şi să nu se arate ruşinea goliciunii tale, şi cu collirion unge ochii tăi ca să vezi.
19. Eu ori pe câţi iubesc, îi mustru şi îi cert; râvneşte dar şi te pocăieşte.
20. Iată stau la uşă şi bat; de va auzi cineva glasul meu şi va deschide uşa, voiu intra la el şi voiu cina cu el şi el cu mine.
21. Celui ce biruieşte voiu da lui să şază cu mine pe Scaunul meu, precum şi eu am biruit şi am şezut cu Tatăl meu pe Scaunul lui.
22. Cela ce are ureche auză ce Duhul zice bisericilor.

CAP. 4

Uşa, Scaunul şi cei douăzeci şi patru de bătrâni ce a văzut în cer.

După acestea am văzut, şi iată uşă deschisă în cer, şi glasul cel dintâiu care l-am auzit ca de trâmbiţă, ce vorbea cu mine zicând: Suie-te aici, şi voiu arăta ţie cele ce trebuie să fie după acestea.
2. Şi îndată am fost în Duh, şi iată scaun era pus în cer, şi peste Scaun cel ce şedea,
3. Şi cel ce şedea, la vedere era asemenea pietrei de iaspis şi de sardin, şi curcubeu împrejurul Scaunului asemenea la vedere smaragdului.
4. Şi împrejurul Scaunului douăzeci şi patru de scaune, şi pe scaune am văzut douăzeci şi patru de bătrâni şezând îmbrăcaţi cu haine albe şi aveau pe capetele lor cununi de aur.
5. Şi din Scaun ies fulgere şi tunete şi glasuri, şi şapte făclii de foc arzând înaintea Scaunului, carile sânt cele şapte Duhuri ale lui Dumnezeu.
6. Şi înaintea Scaunului, ca o mare de sticlă asemenea cu cristalul. Şi în mijlocul Scaunului şi împrejurul Scaunului patru vieţuitori plini de ochi dinainte şi dinapoi.
7. Şi vieţuitorul cel dintâiu asemenea leului, şi al doilea vieţuitor asemenea

viţelului, şi al treilea vieţuitor avea faţă ca de om, şi al patrulea vieţuitor asemenea vulturului ce zboară.
8. Şi cei patru vieţuitori, unul fiecare aveau câte şase aripi împrejur, şi înlăuntru erau plini de ochi, şi odihnă nu au ziua şi noaptea zicând: Sfânt, sfânt, sfânt Domnul Dumnezeu atotţiitorul, cela ce era şi cela ce este şi cela ce vine.
9. Şi când vor da vieţuitorii aceştia slavă şi cinste şi mulţămită celui ce şade pe scaun, celui ce este viu în vecii vecilor,
10. Vor cădea cei douăzeci şi patru de bătrâni înaintea celui ce şade pe Scaun şi se vor închina celui ce este viu în vecii vecilor şi vor pune cununile lor înaintea Scaunului zicând:
11. Vrednic eşti, Doamne şi Dumnezeul nostru, a lua slava şi cinstea şi puterea, că tu ai zidit toate şi pentru voia ta sânt şi s-au zidit.

CAP. 5

Cartea cea cu şapte peceţi în mâna lui Dumnezeu. Mielul cu şapte coarne deschide cartea.

Şi am văzut în dreapta celui ce şedea pe Scaun carte scrisă dinlăuntru şi dinafară, pecetluită cu şapte peceţi.
2. Şi am văzut pe un înger tare strigând cu glas mare: Cine este vrednic a deschide cartea şi a dezlega peceţile ei?
3. Şi nimenea putea în cer, nici pe pământ, nici supt pământ, a deschide cartea, nici a o vedea pe ea.
4. Iar eu plângeam mult, că nimeni nu s-a aflat vrednic a deschide şi a ceti cartea şi să dezlege cele şapte peceţi ale ei.
5. Şi unul din bătrâni zice mie: Nu plânge, iată a biruit leul cel din seminţia lui Iúda, rădăcina lui Davíd, ca să deschidă cartea şi să dezlege cele şapte peceţi ale ei.
6. Şi am văzut, şi iată în mijlocul Scaunului şi al celor patru vieţuitori, şi în mijlocul bătrânilor, un Miel stând ca şi cum ar fi fost junghiat, având coarne şapte şi ochi şapte, cari sânt cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu trimise în tot pământul.
7. Şi au venit şi au luat cartea din dreapta celui ce şedea pe Scaun.
8. Şi când au luat cartea, cei patru vieţuitori şi cei douăzeci şi patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăute şi năstrăpi de aur pline de tămâieri, carile sânt rugăciunile sfinţilor,
9. Şi cântă cântare nouă, zicând: Vrednic eşti să iei cartea şi să deşchizi peceţile ei, că te-ai junghiat şi ai răscumpărat pe noi lui Dumnezeu cu sângele tău din toată seminţia şi limba şi norodul şi neamul;
10. Şi ai făcut pe noi Dumnezeului nostru împăraţi şi preoţi, şi vom împărăţi pe pământ.
11. Şi am văzut, şi am auzit glas de îngeri mulţi împrejurul Scaunului şi vieţuitorilor şi bătrânilor, şi era numărul lor zeci de mii de zeci de mi şi mii de mii
12. Zicând cu glas mare: Vrednic este Mielul carele s-au junghiat ca să ia puterea şi bogăţia şi înţelepciunea şi tăria şi cinstea şi slava şi bunăcuvântarea.
13. Şi toată zidirea carea este în cer şi pe pământ şi supt pământ şi cele ce sânt în mare şi cele ce sânt într-însele toate am auzit zicând: Celui ce şade pe Scaun şi Mielului fie bunăcuvântarea şi cinstea şi slava şi puterea în vecii vecilor.
14. Şi cei patru vieţuitori ziceau: Amin. Şi cei douăzeci şi patru de bătrâni au căzut şi s-au închinat celui viu în vecii vecilor.

CAP. 6.

Deschiderea celor şase peceţi dintâiu, al căror înţeles este: învăţătura aposto-lească; războiul celor necredincioşi împotriva credincioşilor; căderea celor slabi în credinţă; bătăile celor ce neavând răbdare se leapădă de Domnul; strigarea izbândirii celei dumnezeieşti; ranele ce vor fi la sfârşit.

Şi am văzut când au deschis Mielul una din cele şapte peceţi, şi am auzit pe unul din cei patru vieţuitori zicând cu glas ca de tunet: Vino şi vezi.
2. Şi am văzut, şi iată un cal alb, şi

cel ce şedea pe el avea arc şi s-a dat lui cunună, şi a ieşit biruind şi ca să biruiască.
3. Şi când a deschis a doua pecete, am auzit pe al doilea vieţuitor zicând: Vino şi vezi.
4. Şi a ieşit alt cal, roib, şi celui ce şedea pe el s-a dat lui să ia pacea de pe pământ şi ca unul pe altul să se junghie, şi s-a dat lui sabie mare.
5. Şi când a deschis pecetea a treia, am auzit pe vieţuitorul al treilea zicând: Vino şi vezi. Şi am văzut, şi iată un cal negru, şi cel ce şedea pe el avea cumpănă în mâna sa.
6. Şi am auzit glas în mijlocul celor patru vieţuitori zicând: Un hinic de grâu într-un dinar şi trei hinici de orz într-un dinar, şi untdelemnul şi vinul să nu vătămaţi.
7. Şi când a deschis pecetea a patra, am auzit glasul vieţuitorului celui al patrulea zicând: Vino şi vezi.
8. Şi am văzut, şi iată un cal galben, şi celui ce şedea pe el îi era numele Moartea, şi Iadul urma cu ea, şi s-a dat lor putere ca să omoare peste a patra parte a pământului cu sabie şi cu foamete şi cu moarte şi de hiarele pământului.
9. Şi când a deschis a cincea pecete, am văzut supt jertfelnic sufletele celor junghiaţi pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia ce aveau.
10. Şi strigau cu glas mare zicând: Până când, Stăpânul cel sfânt şi adevărat, nu judeci şi nu izbândeşti sângele nostru de la cei ce locuiesc pe pământ?
11. Şi fiecăruia s-au dat veşminte albe şi s-a zis lor ca să se odihnească încă puţină vreme, până ce se vor plini şi cei dimpreună robi cu ei şi fraţii lor cari vor să se omoare ca şi ei.
12. Şi am văzut când a deschis pecetea a şasea, iată cutremur mare s-a făcut şi soarele s-a făcut negru ca un sac de păr şi luna s-a făcut ca sângele
13. Şi stelele cerului au căzut pe pământ, precum smochinul leapădă smochinele cele crude ale lui când se clăteşte de vânt mare,
14. Şi cerul s-a osăbit ca o carte învălindu-se şi tot muntele şi ostrovul din locurile sale s-au mişcat.
15. Şi împăraţii pământului şi domnii şi bogaţii şi căpitanii şi cei puternici, şi tot cel rob şi cel slobod, s-au ascuns în peşteri şi în pietrele munţilor
16. Şi zic munţilor şi pietrelor: Cădeţi peste noi şi ne ascundeţi pe noi de către faţa celui ce şade pe Scaun şi de mânia Mielului,
17. Că a venit ziua cea mare a mâniei lui, şi cine va putea să stea?

CAP. 7

Cei 144 de mii scăpaţi de rana celor patru îngeri. Gloata nenumărată a celor ce din neamuri au împărăţit cu Hristos.

Şi după acestea am văzut patru îngeri stând în cele patru unghiuri ale pământului, ca să nu sufle vântul pe pământ nici peste mare nici peste tot copacul.
2. Şi am văzut alt înger suindu-se de la răsăritul soarelui având pecetea lui Dumnezeu celui viu, şi a strigat cu glas mare celor patru îngeri cărora s-a dat să vatăme pământul şi marea
3. Zicând: Nu vătămaţi nici pământul nici marea nici copacii, până ce vom pecetlui pe robii Dumnezeului nostru peste frunţile lor.
4. Şi am auzit numărul celor pecetluiţi, o sută patruzeci şi patru de mii, pecetluiţi din toată seminţia fiilor lui Israíl:
5. Din seminţia lui Iúda douăsprezece mii pecetluiţi, din seminţia lui Ruvín douăsprezece mii pecetluiţi, din seminţia lui Gád douăsprezece mii pecetluiţi,
6. Din seminţia lui Asír douăsprezece mii pecetluiţi, din seminţia lui Nefthalím douăsprezece mii pecetluiţi, din seminţia lui Manassì douăsprezece mii pecetluiţi,
7. Din seminţia lui Simeón douăsprezece mii pecetluiţi, din seminţia lui Levì douăsprezece mii pecetluiţi, din seminţia lui Issahár douăsprezece mii pecetluiţi,
8. Din seminţia lui Zavulón douăsprezece mii pecetluiţi, din seminţia lui Iosíf douăsprezece mii

pecetluiţi, din seminţia lui Veniamín douăsprezece mii pecetluiţi.
9. După acestea am văzut, şi iată gloată multă, pe carea să o numere nimenea putea, din tot neamul şi seminţiile şi noroadele şi limbile, stând înaintea Scaunului şi înaintea Mielului îmbrăcaţi în veşminte albe şi finici în mâinile lor.
10. Şi strigau cu glas mare zicând: Mântuirea Dumnezeului nostru celui ce şade pe Scaun şi Mielului.
11. Şi toţi îngerii stau împrejurul scaunului şi a bătrânilor şi a celor patru vieţuitori şi au căzut înaintea Scaunului pe feţele lor şi s-au închinat lui Dumnezeu
12. Zicând: Amin, bunăcuvântarea şi slava şi înţelepciunea şi mulţămita şi cinstea şi puterea şi tăria Dumnezeului nostru în vecii vecilor, Amin.
13. Şi a răspuns unul din cei bătrâni zicând mie: Aceştia cari sânt îmbrăcaţi cu veşmintele cele albe cine sânt şi de unde au venit?
14. Şi am zis lui: Doamne tu ştii. Şi mi-au zis mie: Aceştia sânt cei ce vin din necazul cel mare şi au spălat veşmintele lor şi au albit veşmintele lor în sângele Mielului.
15. Pentru aceasta sânt înaintea Scaunului lui Dumnezeu şi slujesc ziua şi noaptea în biserica lui, şi cel ce şade pe Scaun se va sălăşlui peste ei.
16. Nu vor mai flămânzi mai mult nici vor însetoşa mai mult, nici va cădea peste ei soarele, nici tot zăduful,
17. Că Mielul cel din mijlocul Scaunului va paşte pe ei şi va povăţui pe ei la izvoare de ape vii, şi va şterge Dumnezeu toată lacrăma de la ochii lor.

CAP. 8.

Deschiderea peceţii a şaptea carea însemnează rugăciunile sfinţilor. Cei şapte îngeri cu trâmbiţele.

Şi când a deschis pecetea a şaptea, s-a făcut tăcere în cer ca la o jumătate de ceas.
2. Şi am văzut pe cei şapte îngeri cari stau înaintea lui Dumnezeu, şi s-a dat lor şapte trâmbiţe.
3. Şi alt înger a venit şi a stătut la jertfelnic având cădelniţă de aur, şi s-a dat lui tămâi multe, ca să dea cu rugăciunile tuturor sfinţilor peste jertfelnicul cel de aur care este înaintea Scaunului.
4. Şi s-a suit fumul tămâilor, cu rugăciunile sfinţilor, din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu.
5. Şi a luat îngerul cădelniţa şi o a umplut din focul jertfelnicului şi o a aruncat pe pământ, şi s-au făcut glasuri şi tunete şi fulgere şi cutremuri.
6. Şi cei şapte îngeri cari aveau cele şapte trâmbiţe s-au gătit ca să trâmbiţeze.
7. Şi îngerul cel dintâiu a trâmbiţat, şi s-a făcut grindină şi foc amestecat cu sânge şi s-au aruncat pe pământ, şi a treia parte din pământ a ars, şi a treia parte din copaci a ars şi toată iarba verde a ars.
8. Şi al doilea înger a trâmbiţat, şi ca un munte mare arzând cu foc s-a aruncat în mare, şi a treia parte din mare s-a făcut sânge
9. Şi a murit a treia parte din zidiri în mare, carile aveau suflete, şi a treia parte din corăbii s-au stricat.
10. Şi al treilea înger a trâmbiţat, şi a căzut din cer o stea mare arzând ca o făclie, şi a căzut peste a treia parte din râuri şi peste izvoarele apelor,
11. Şi numele stelei se zice Pelin, şi s-a făcut a treia parte din ape ca pelinul, şi mulţi din oameni au murit de ape că se făcuseră amare.
12. Şi al patrulea înger a trâmbiţat, şi s-a rănit a treia parte a soarelui şi a treia parte a lunii şi a treia parte a stelelor, cât să se întunece a treia parte a lor şi ziua să nu lumineze a treia parte a ei şi noaptea aşijderea.
13. Şi am văzut, şi am auzit pe un înger zburând în mijlocul cerului, zicând cu glas mare: Vai, vai, vai celor ce locuiesc pe pământ de celelalte glasuri de trâmbiţă ale celor trei îngeri cari vor să trâmbiţeze.

CAP. 9

Îngerul al cincilea şi al şaselea. Lăcustele ce ieşeau din adânc. Dezlegarea îngerilor de la Eufrat.

Şi al cincilea înger a trâmbiţat, şi am văzut o stea din cer căzând pe pământ, şi i s-a dat cheia fântânii adâncului
2. Şi a deschis fântâna adâncului, şi s-a suit fum din fântână ca fumul unui cuptor mare, şi s-a întunecat soarele şi văzduhul de fumul fântânii.
3. Şi din fum au ieşit lăcuste pe pământ, şi s-a dat lor putere precum au putere scorpiile pământului.
4. . Şi s-a zis lor să nu vatăme iarba pământului, nici toată verdeaţa, nici tot copacul, fără numai pe oamenii cari nu au pecetea lui Dumnezeu pe frunţile lor.
5. Şi s-a dat lor ca să nu omoare pe ei, ci ca să se chinuiască luni cinci, şi chinul lor ca chinul scorpiei când loveşte pe om.
6. Şi în zilele acelea vor căuta oamenii moartea şi nu o vor afla, şi vor pofti să moară şi moartea va fugi de la ei.
7. Şi asemănările lăcustelor erau asemenea cailor celor gătiţi spre război, şi pe capetele lor ca nişte cununi asemenea aurului, şi feţele lor ca feţele oamenilor,
8. Şi aveau păr ca părul muierilor, şi dinţii lor erau ca ai leilor,
9. Şi aveau zale ca zalele cele de fier, şi sunetul aripelor lor ca sunetul de care cu mulţi cai cari aleargă la război,
10. Şi au coade asemenea scorpiilor, şi bolduri erau în coadele lor, şi stăpânirea lor a vătăma pe oameni luni cinci,
11. Şi au peste ele împărat pe îngerul adâncului, numele lui Evreieşte este Avaddón, iar în limba Ellinească are nume Apollíon.
12. Un vaiu a trecut; iată mai vin încă două vaiuri după acestea.
13. Şi al şaselea înger a trâmbiţat, şi am auzit un glas din cele patru cornuri ale Jertfelnicului celui de aur care este înaintea lui Dumnezeu,
14. Zicând îngerului al şaselea, care avea trâmbiţă: Dezleagă pe cei patru îngeri legaţi la râul cel mare Eufrátul.
15. Şi s-au dezlegat cei patru îngeri cari erau gătiţi spre ceasul şi ziua şi luna şi anul, ca să omoare a treia parte din oameni.
16. Şi numărul oştilor călărimei două zeci de mii de zeci de mii, şi am auzit numărul lor.
17. Şi aşa am văzut caii în vedenie şi pe cei ce şedeau pe ei, având zale de foc şi de iachint şi de piatră pucioasă, şi capetele cailor ca capetele leilor, şi din capetele lor ieşeau foc şi fum şi piatră pucioasă.
18. De acestea trei bătăi s-a omorât a treia parte din oameni, de foc şi de fum şi de piatră pucioasă ce ieşeau din gurile lor.
19. Că stăpânirea cailor lor în gura lor este şi în coadele lor, că coadele lor asemenea şerpilor, având capete, şi cu acestea vatămă.
20. Şi ceilalţi oameni, carii nu au murit de ranele acestea, nu s-au pocăit de lucrurile mâinilor lor, ca să nu se închine dracilor şi idolilor celor de aur şi de argint şi de aramă şi de piatră şi de lemn, carii nici a vedea pot, nici a auzi, nici a umbla,
21. Şi nu s-au pocăit de uciderile lor, nici de fermecătoriile lor, nici de curvia lor, nici de furtişagurile lor.

CAP. 10

Îngerul îmbrăcat cu nor şi cu curcubeu, vestind sfârşitul lumii. Evanghelistul ia cărticica din mâna lui şi o mănâncă.

Şi am văzut alt înger tare pogorându-se din cer îmbrăcat cu nor, şi curcubeu era pe capul lui şi faţa lui ca soarele şi picioarele lui ca stâlpii de foc,
2. Şi avea în mâna sa cărticică deschisă. Şi a pus piciorul lui cel drept pe mare, iar cel stâng pe pământ,
3. Şi a strigat cu glas mare, precum răcneşte leul. Şi când a strigat, au grăit cele şapte tunete glasurile sale.
4. Şi când au grăit cele şapte tunete glasurile lor, vream să scriu, şi am auzit glas din cer zicând mie: Pecetluieşte cele ce au grăit cele şapte tunete, şi acestea nu le scrie.
5. Şi îngerul, pe care l-am văzut stând pe mare şi pe pământ, a ridicat mâna sa spre cer
6. Şi s-a jurat pe cel ce este viu în

vecii vecilor, care au zidit cerul şi cele ce sânt într-însul şi pământul şi cele ce sânt într-însul şi marea şi cele ce sânt într-însa, că vreme mai mult nu va fi,
7. Ci în zilele glasului îngerului al şaptelea, când va vrea să trâmbiţeze, se va săvârşi taina lui Dumnezeu, precum bine au vestit robilor săi proorocilor.
8. Şi glasul care l-am auzit din cer iarăşi a vorbit cu mine şi a zis: Mergi de ia cărticica cea deschisă în mâna îngerului ce stă pe mare şi pe pământ.
9. Şi m'am dus la înger şi am zis lui: Dă-mi mie cărticica. Şi mi-a zis: Ia-o şi o mănâncă pe ea, şi va amărî pântecele tău, iar în gura ta va fi dulce ca mierea.
10. Şi am luat cărticica din mâna îngerului şi o am mâncat pe ea, şi era în gura mea dulce ca mierea, şi după ce o am mâncat, s-a amărît pântecele meu.
11. Şi zice mie: Trebuie tu iarăşi să prooroceşti la noroade şi la neamuri şi la limbi şi la împăraţi mulţi.

CAP. 11

Evanghelistul ia trestia ca să măsoare biserica. Cei doi marturi omorâţi de hiară înviază şi se suie în cer. Trâmbiţa a şaptea. Cântarea bătrânilor.

Şi s-a dat mie trestie asemenea unui toiag, şi a stătut îngerul zicând: Scoală-te şi măsoară biserica lui Dumnezeu şi jertfelnicul şi pe cei ce se închină într-însa.
2. Şi curtea cea dinafară de biserică o scoate afară, şi să nu o măsori pe ea, că s-a dat neamurilor, şi cetatea cea sfântă o vor călca patruzeci şi două de luni.
3. Şi voiu da celor doi marturi ai mei şi vor prooroci zile o mie două sute şasezeci, îmbrăcaţi cu saci.
4. Aceştia sânt cei doi măslini şi cele două sfeşnice carile stau înaintea Dumnezeului pământului.
5. Şi de va vrea cineva să vatăme pe ei, foc iese din gura lor şi mistuieşte pe vrăjmaşii lor; şi de va vrea cineva să vatăme pe ei, aşa trebuie acela să se omoare.
6. Aceştia au stăpânire a închide cerul, ca să nu plouă ploaie în zilele proorociei lor, şi stăpânire au peste ape a le întoarce în sânge şi a bate pământul cu toată rana ori de câte ori vor voi.
7. Şi dacă vor sfârşi mărturia lor, hiara carea se suie din adânc va face război cu ei şi va birui pe ei şi va omorî pe ei.
8. Şi trupurile cele căzute ale lor vor zăcea în uliţa cetăţii ceii mari, carea duhovniceşte se cheamă Sodóma şi Eghípet, unde Domnul nostru s-au răstignit.
9. Şi vor vedea din noroade şi din seminţii şi din limbi şi din neamuri trupurile cele moarte ale lor zile trei şi jumătate, şi trupurile cele moarte ale lor nu le vor lăsa să se puie în mormânturi.
10. Şi cei ce locuiesc pe pământ se vor bucura de ei şi se vor veseli şi vor trimite daruri unul altuia, că aceşti doi prooroci au chinuit pe cei ce locuiesc pe pământ.
11. Şi după acele trei zile şi jumătate duh de viaţă de la Dumnezeu a intrat întru ei, şi au stătut pe picioarele lor, şi frică mare a căzut peste cei ce vedeau pe ei.
12. Şi au auzit glas mare din cer zicând lor: Suiţi-vă aici. Şi s-au suit în cer pe nor, şi i-au văzut pe ei vrăjmaşii lor.
13. Şi întru acel ceas s-a făcut cutremur mare şi a căzut a zecea parte din cetate şi s-a omorât întru acel cutremur nume de oameni şapte mii, şi ceilalţi s-au înfricoşat şi au dat slavă Dumnezeului cerului.
14. Al doilea vai a trecut; al treilea vai iată vine degrab.
15. Şi al şaptelea înger a trâmbiţat, şi s-au făcut glasuri mari în cer zicând: Făcutu-s-au împărăţiile lumii ale Domnului nostru şi ale Hristosului lui, şi va împărăţi în vecii vecilor.
16. Şi cei douăzeci şi patru de bătrâni, cari înaintea lui Dumnezeu şed pe scaunele lor, au căzut pe feţele lor şi s-au închinat lui Dumnezeu
17. Zicând: Mulţămim ţie, Doamne

Dumnezeule atotţiitorule, cel ce eşti şi cel ce erai şi cel ce vii, că ai luat puterea ta cea mare şi ai împărăţit.
18. Şi neamurile s-au mâniat, şi a venit mânia ta şi vremea celor morţi ca să se judece şi să dai plată robilor tăi proorocilor şi sfinţilor şi celor ce se tem de numele tău, celor mici şi celor mari, şi să strici pe cei ce strică pământul.
19. Şi s-a deschis biserica lui Dumnezeu cea din cer şi s-a văzut chivotul legământului lui în biserica lui, şi s-au făcut fulgere şi glasuri şi tunete şi cutremur şi grindină mare.

CAP. 12

Femeia şi balaurul. Goanele bisericii. Războiul între sfinţii îngeri şi puterile cele rele. Căderea balaurului.

Şi semn mare s-a văzut în cer, muiere îmbrăcată cu soarele, şi luna supt picioarele ei şi pe capul ei cunună din douăsprezece stele,
2. Şi având în pântece striga, chinuindu-se şi muncindu-se să nască.
3. Şi s-a văzut alt semn în cer, şi iată balaur mare roşu, având capete şapte şi coarne zece, şi pe capetele lui şapte steme,
4. Şi coada lui trage a treia parte din stelele cerului şi le-a aruncat pe ele pe pământ. Şi balaurul a stătut înaintea muierii ceii ce vrea să nască, ca când va naşte pe copilul ei, să-l mănânce.
5. Şi a născut fiu parte bărbătească, carele va să pască toate neamurile cu toiag de fier. Şi s-a răpit copilul ei la Dumnezeu şi la Scaunul lui.
6. Şi muierea a fugit în pustie, unde are loc gătit de la Dumnezeu, ca acolo să o hrănească pe ea zile o mie două sute şasezeci.
7. Şi s-a făcut războiu în cer, Mihaíl şi îngerii lui au dat războiu cu balaurul. Şi balaurul a dat războiu şi îngerii lui,
8. Şi nu au biruit, nici loc s-a aflat lor mai mult în cer.
9. Şi s-a aruncat balaurul cel mare, şarpele cel vechiu, care se cheamă diavolul şi satana, cel ce înşală toată lumea, s-a aruncat pe pământ, şi îngerii lui cu el s-au aruncat.
10. Şi am auzit glas mare în cer zicând: Acum s-a făcut mântuirea şi puterea şi împărăţia Dumnezeului nostru, şi stăpânirea Hristosului lui, că s-a aruncat pârâtorul fraţilor noştri, cel ce pâra pe ei înaintea Dumnezeului nostru ziua şi noaptea.
11. Şi ei au biruit pe el cu sângele Mielului şi cu cuvântul mărturiei lor, şi nu au iubit sufletele lor până la moarte.
12. Pentru aceasta, bucuraţi-vă cerurile şi cei ce locuiţi într-însele. Vai celor ce locuiesc pământul şi marea, că s-a pogorît diavolul la voi având mânie mare, ştiind că puţină vreme are.
13. Şi când a văzut balaurul că s-a aruncat pe pământ, a gonit pe muierea care a născut parte bărbătească.
14. Şi muierii s-au dat două aripi de vultur mare, ca să zboare în pustie la locul său, unde se hrăneşte acolo vreme şi vremi şi jumătate de vreme, de către faţa şarpelui.
15. Şi a slobozit şarpele după muiere din gura sa apă ca un râu, ca să o ducă râul pe ea.
16. Şi a ajutat pământul muierii, şi a deschis pământul gura sa şi a înghiţit râul care l-a slobozit balaurul din gura sa.
17. Şi s-a mâniat balaurul pe muiere şi s-a dus să facă războiu cu ceilalţi din sământa ei, cari păzesc poruncile lui Dumnezeu şi au mărturia lui Iisus Hristos.

CAP. 13

Hiara cea cu şapte capete şi zece coarne. Altă hiară cu două coarne în ajutorul celei dintâiu. Numele hiarei.

Şi am stătut pe nisipul mării, şi am văzut suindu-se din mare o hiară, care avea capete şapte şi coarne zece, şi peste coarnele ei zece steme, şi peste capetele ei nume de hulă.
2. Şi hiara carea o am văzut era asemenea pardosului şi picioarele ei ca şi ale ursului şi gura ei ca gura leului. Şi a dat ei balaurul puterea sa şi scaunul său şi stăpânire mare.
3. Şi am văzut unul din capetele ei ca

şi cum ar fi junghiat spre moarte, şi rana morţii ei s-a vindecat. Şi s-a mirat tot pământul dinapoia hiarei
4. Şi s-au închinat balaurului, celui ce a dat stăpânire hiarei, şi s-au închinat hiarei zicând: Cine este asemenea hiarei? Cine poate să se bată cu ea?
5. Şi s-a dat ei gură carea grăia mari şi hule şi s-a dat ei stăpânire să facă război luni patruzeci şi două.
6. Şi a deschis gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele lui şi cortul lui, şi pe cei ce locuiesc în cer.
7. Şi s-a dat ei să facă război cu sfinţii şi să biruiască pe ei, şi s-a dat ei stăpânire peste toată seminţia şi limba şi neamul.
8. Şi se vor închina ei toţi cei ce locuiesc pe pământ, ale căror nume nu sânt scrise în cartea vieţii Mielului celui înjunghiat de la întemeierea lumii.
9. De are cineva ureche, auză.
10. De va duce cineva în robie, în robie va merge; de va ucide cineva cu sabia, trebuie şi el de sabie să se ucidă. Aici este răbdarea şi credinţa sfinţilor.
11. Şi am văzut altă hiară suindu-se de pe pământ, şi avea două coarne asemenea mielului şi grăia ca un balaur.
12. Şi toată stăpânirea hiarei celei dintâi o face înaintea ei, şi face pământul şi pe cei ce locuiesc pe dânsul ca să se închine hiarei celei dintâi, a căreia rana cea de moarte s-a vindecat.
13. Şi face semne mari, ca şi foc să facă să se pogoare din cer pe pământ înaintea oamenilor,
14. Şi înşală pe cei ce locuiesc pe pământ pentru semnele carile i s-au dat ei să facă înaintea hiarei, zicând celor ce locuiesc pe pământ să facă chip hiarei, care are rana sabiei şi a trăit
15. Şi s-a dat ei a da duh chipului hiarei, ca să şi grăiască chipul hiarei, şi să facă ca câţi nu se vor închina chipului hiarei să se omoare.
16. Şi face pe toţi, pe cei mici şi pe cei mari, şi pe cei bogaţi şi pe cei săraci, şi pe cei slobozi şi pe cei robi, ca să le dea lor semn peste mâna lor cea dreaptă sau peste frunţile lor
17. Şi ca nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, fără numai cel ce are semnul sau numele hiarei, sau numărul numelui ei.
18. Aici este înţelepciunea. Cel ce are minte socotească numărul hiarei, că număr de om este, şi numărul ei şase sute şasezeci şi şase.

CAP. 14

Mielul pe muntele Sión cu cei 144 mii. Trei îngeri vestitori. Cel ce şade pe nor cu secera. Un înger secerător şi unul culegător de vie.

Şi am văzut, şi iată un Miel stând pe muntele Siónului, şi cu el o sută patruzeci şi patru de mii carii aveau numele lui şi numele Tatălui lui scris pe frunţile lor.
2. Şi am auzit glas din cer ca un glas de ape multe şi ca un glas de tunet mare, şi glas am auzit de alăutari zicând cu alăutele lor;
3. Şi cântă ca o cântare nouă înaintea Scaunului şi înaintea celor patru vieţuitori şi a bătrânilor, şi nimeni nu putea cunoaşte cântarea, fără numai cele o sută patruzeci şi patru de mii, cei cumpăraţi de pe pământ.
4. Aceştia sânt cari cu muieri nu s-au întinat, că sânt feciorelnici. Aceştia sânt carii merg după Miel ori unde se va duce. Aceştia sânt cumpăraţi din oameni, pârgă lui Dumnezeu şi Mielului,
5. Şi în gura lor nu s-a aflat vicleşug, că nevinovaţi sânt înaintea Scaunului lui Dumnezeu.
6. Şi am văzut alt înger zburând în mijlocul cerului, având evanghelie vecinică ca să binevestească celor ce locuiesc pe pământ şi la tot neamul şi seminţia şi limba şi norodul,
7. Zicând cu glas mare: Temeţi-vă de Dumnezeu şi daţi lui slavă, că a venit ceasul judecăţii lui, şi vă închinaţi celui ce a făcut cerul şi pământul şi marea şi izvoarele apelor.
8. Şi alt înger a urmat zicând: A căzut, a căzut Vavilónul, cetatea cea mare, că din vinul mâniei curviei ei a adăpat toate neamurile.
9. Şi al treilea înger a urmat lor

zicând cu glas mare: Oricine se închină hiarei şi chipului ei şi ia semnul ei pe fruntea sa sau pe mâna sa,
10. Şi acesta va bea din vinul mâniei lui Dumnezeu, cel dres neamestecat în păharul mâniei lui, şi se va chinui cu foc şi cu piatră pucioasă înaintea sfinţilor îngeri şi înaintea Mielului.
11. Şi fumul chinului lor în vecii vecilor se suie, şi nu au odihnă ziua şi noaptea cei ce se închină hiarei şi chipului ei şi cel ce ia semnul numelui ei.
12. Aicea răbdarea sfinţilor este, aicea cei ce păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Iisus.
13. Şi am auzit glas din cer zicând mie: Scrie: Fericiţi cei morţi cari în Domnul mor de acum. Aşa, zice Duhul, ca să se odihnească de ostenelele lor, iar faptele lor vor urma cu ei.
14. Şi am văzut, şi iată nor alb, şi cel ce şedea pe nor asemenea cu Fiul Omului, având în capul lui cunună de aur şi în mâna lui secere ascuţită.
15.Şi alt înger a ieşit din biserică strigând cu mare glas celui ce şedea pe nor: Trimite secera ta şi seceră, că a venit ţie ceasul a secera, că s-a uscat secerişul pământului;
16. Şi a aruncat cel ce şedea pe nor secera sa pe pământ şi s-a secerat pământul.
17. Şi alt înger a ieşit din biserica cea din cer, având şi el seceră ascuţită.
18. Şi alt înger a ieşit din jertfelnic, având stăpânire peste foc, şi a strigat cu glas mare celui ce avea secera cea ascuţită, zicând: Trimite secera ta cea ascuţită şi culege strugurii viei pământului, că s-au copt strugurii ei.
19. Şi a aruncat îngerul secera lui pe pământ şi a cules via pământului şi o a pus în teascul cel mare al mâniei lui Dumnezeu.
20. Şi s-a călcat teascul afară de cetate şi a ieşit sânge din teasc până la frâele cailor, de o mie şi şase sute de stadii.

CAP. 15
Cei şapte îngeri aducători de rane. Marea cea de sticlă.

Şi am văzut alt semn în cer, mare şi minunat, şapte îngeri având cele şapte rane cele de apoi, că întru acelea s-a săvârşit mânia lui Dumnezeu.
2. Şi am văzut ca o mare de sticlă amestecată cu foc, şi pe cei ce biruiau din hiară şi din chipul ei şi din semnul ei şi din numărul numelui ei stând pe marea cea de sticlă, având alăute ale lui Dumnezeu.
3. Şi cântă cântarea lui Moisì robului lui Dumnezeu şi cântarea Mielului zicând: Mari şi minunate sânt lucrurile tale, Doamne Dumnezeule atotţiitorule; drepte şi adevărate căile tale, Împărate al sfinţilor;
4. Cine nu se va teme de tine, Doamne, şi nu va slăvi numele tău? Că tu eşti unul sfânt, că toate neamurile vor veni şi se vor închina înaintea ta, că dreptăţile tale s-au arătat.
5. Şi după acestea am văzut, şi iată s-a deschis biserica cortului mărturiei în cer,
6. Şi au ieşit cei şapte îngeri din biserică, carii aveau cele şapte rane, îmbrăcaţi cu in curat şi strălucit şi încinşi împrejurul pieptului cu brâie de aur.
7. Şi unul din cei patru vieţuitori a dat celor şapte îngeri şapte cupe pline cu mânia lui Dumnezeu celui viu în vecii vecilor.
8. Şi s-a umplut biserica de fum din slava lui Dumnezeu şi din puterea lui, şi nimeni nu putea să intre în biserică până ce se vor sfârşi cele şapte rane ale celor şapte îngeri.

CAP. 16
Vărsarea celor şapte cupe ale mâniei lui Dumnezeu.

Şi am auzit glas mare din biserică zicând celor şapte îngeri: Duceţi-vă şi vărsaţi cupele mâniei lui Dumnezeu pe pământ.
2. Şi s-a dus cel dintâiu şi a vărsat cupa sa pe pământ, şi s-a făcut rană rea şi cumplită în oamenii cei ce aveau semnul hiarei şi în cei ce s-au închinat chipului ei.
3. Şi al doilea înger a vărsat cupa sa în mare, şi s-a făcut sânge ca de

mort, şi tot sufletul viu a murit în mare.
4. Şi al treilea înger a vărsat cupa sa în râuri şi în izvoarele apelor, şi s-a făcut sânge.
5. Şi am auzit pe îngerul apelor zicând: Drept eşti, Doamne, cel ce eşti şi cel ce erai şi cel cuvios, că ai judecat acestea,
6. Că sângele sfinţilor şi al proorocilor au vărsat şi sânge le-ai dat lor să bea, că vrednici sânt.
7. Şi am auzit pe altul din jertfelnic zicând: Aşa Doamne Dumnezeule atotţiitorule, adevărate şi drepte sânt judecăţile tale.
8. Şi al patrulea înger a vărsat cupa sa peste soare, şi s-a dat lui să pălească pe oameni cu foc.
9. Şi s-au pălit oamenii cu pălitură mare şi au hulit numele lui Dumnezeu, celui ce are stăpânire peste ranele acestea, şi nu s-au pocăit ca să dea slavă lui.
10. Şi al cincilea înger a vărsat cupa sa peste scaunul hiarei, şi s-a făcut împărăţia ei întunecoasă, şi îşi muşcau limbile lor de durere,
11. Şi au hulit pe Dumnezeul cerului de durerile lor şi de ranele lor şi nu s-au pocăit de faptele sale.
12. Şi al şaselea înger a vărsat cupa sa peste râul cel mare Eufrátul, şi a secat apa lui, ca să gătească cale împăraţilor celor de la răsăriturile soarelui.
13. Şi am văzut din gura balaurului şi din gura hiarei şi din gura proorocului celui mincinos trei duhuri necurate asemenea broaştelor:
14. Că sânt duhuri ale dracilor carile fac semne, carile merg la împăraţii pământului şi a toată lumea ca să adune pe ei la războiul zilei cei mari a lui Dumnezeu atotţiitorul.
15. Iată viu ca furul. Fericit cela ce priveghează şi păzeşte veşmintele sale, ca să nu umble gol şi vor vedea ruşinea lui.
16. Şi a strâns pe ei la locul ce se cheamă evreieşte Armagheddon.
17. Şi al şaptelea înger a vărsat cupa sa în aer, şi a ieşit glas mare din biserica cerului de la Scaun zicând: S-a făcut.
18. Şi s-au făcut glasuri şi fulgere şi tunete şi cutremur mare s-a făcut, în ce fel nu s-a făcut de când oamenii s-au făcut pe pământ ca acest cutremur aşa mare.
19. Şi s-a făcut cetatea cea mare în trei părţi şi cetăţile neamurilor au căzut, şi Vavilónul cel mare a venit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu, ca să dea lui păharul vinului mâniei iuţimii lui.
20. Şi tot ostrovul a fugit şi munţii nu s-au aflat.
21. Şi grindină mare ca talantul s-a pogorît din cer peste oameni, şi au hulit oamenii pe Dumnezeu de rana grindinei, că mare este rana ei foarte.

CAP. 17

Unul din cei şapte îngeri descoperă Evanghelistului surparea cetăţii. Cele şapte capete şi zece coarne. Tâlcuirea vedeniei.

Şi a venit unul din cei şapte îngeri cari aveau cele şapte cupe şi a grăit cu mine zicând: Vino, să-ţi arăt ţie judecata curvei ceii mari carea şade peste apele cele multe,
2. Cu care au curvit împăraţii pământului şi s-au îmbătat de vinul curviei ei cei ce locuiesc pe pământ.
3. Şi m’a dus pe mine în pustie în duh, şi am văzut o muiere şezând pe o hiară roşie, plină de numi de hulă, care avea capete şapte şi coarne zece.
4. Şi muierea era îmbrăcată cu porfiră şi cu roş şi poleită cu aur şi cu piatră scumpă şi cu mărgăritaruri, având păhar de aur în mâna ei plin de urâciuni şi de necurăţia curviei sale
5. Şi în fruntea ei nume scris: Tainâ, Vavilónul cel mare, maica curvelor şi a spurcăciunilor pământului.
6. Şi am văzut pe muiere beată de sângele sfinţilor şi de sângele marturilor lui Iisus, şi m’am mirat văzând-o pe ea, cu mirare mare.
7. Şi mi-a zis îngerul: Pentru ce te-ai mirat? Eu voiu spune ţie taina muierii şi a hiarei ce o poartă pe ea, care are cele şapte capete şi cele zece coarne.
8. Hiara care o ai văzut era şi nu

este, şi va să se suie din adânc şi în pieire să meargă, şi se vor mira cei ce locuiesc pe pământ, ale căror nume nu sânt scrise în cartea vieţii de la întemeierea lumii, văzând pe hiara că era şi nu este, măcar că este.
9. Aici este mintea ceea ce are înţelepciune. Cele şapte capete sânt şapte munţi, unde şade muierea peste ei.
10. Şi împăraţi şapte sânt: cinci au căzut, şi unul este, şi celalt încă n'a venit, şi când va veni, puţin trebuie el să rămâie.
11. Şi hiara carea era şi nu este, şi acesta al optulea este, şi din cei şapte este, şi întru pieire merge.
12. Şi cele zece coarne carile ai văzut zece împăraţi sânt, cari încă n'au luat împărăţia, ci stăpânire ca nişte împăraţi într-un ceas iau cu hiara.
13. Aceştia un gând au, şi puterea şi stăpânirea lor o vor da hiarei.
14. Aceştia cu Mielul vor face războiu şi Mielul va birui pe ei, că este Domnul domnilor şi Împăratul împăraţilor şi cei cu el sânt chemaţi şi aleşi şi credincioşi.
15. Şi îmi zice mie: Apele carile ai văzut, unde şade curva, noroade şi gloate sânt, şi neamuri şi limbi.
16. Şi cele zece coarne carile ai văzut la hiară, acestea vor urî pe curvă şi pustie o vor face pe ea şi goală, şi cărnurile ei vor mânca şi pe ea o vor arde cu foc.
17. Că Dumnezeu au dat în inimile lor ca să facă sfatul lui şi să facă un gând şi să dea împărăţia lor hiarei, până ce se vor sfârşi graiurile lui Dumnezeu.
18. Şi muierea pe carea o ai văzut este cetatea cea mare care are împărăţia peste împăraţii pământului.

CAP. 18

Alt înger vesteşte căderea cetăţii şi striga norodului să fugă.

Şi după acestea am văzut înger pogorându-se din cer, care avea putere mare, şi pământul s-a luminat de slava lui.
2. Şi a strigat întru tărie cu glas mare zicând: Căzut-a, căzut-a Vavilónul cel mare, şi s-a făcut lăcaş dracilor şi pază a tot duhul necurat şi pază a toată pasărea necurată şi urâtă,
3. Că din vinul mâniei ei au băut toate neamurile şi împăraţii pământului cu ea au curvit şi neguţătorii pământului din puterea desfătărilor ei s-au îmbogăţit.
4. Şi am auzit alt glas din cer zicând: Ieşiţi dintr-însa, norodul meu, ca să nu vă împărtăşiţi cu păcatele ei, şi ca să nu luaţi din bătăile ei,
5. Că au ajuns păcatele ei până la cer şi şi-au adus aminte Dumnezeu de nedreptăţile ei.
6. Răsplătiţi ei precum şi ea a răsplătit vouă, şi îndoiţi ei îndoite după lucrurile ei, cu păharul cu care a dres dregeţi ei îndoite.
7. Cât s-a slăvit pe sine şi s-a desfătat, pe atâta daţi ei chin şi plângere. Că întru inima ei zice: Şez împărătească, şi văduvă nu sânt şi plângere nu voiu vedea.
8. Pentru aceea într-o zi vor veni ranele ei, moarte şi plângere şi foamete, şi cu foc se va arde, că tare este Domnul Dumnezeu cel ce o judecă pe ea.
9. Şi o vor plânge pe ea şi vor tângui de ea împăraţii pământului cei ce au curvit şi s-au dezmierdat cu ea, când vor vedea fumul arderii ei,
10. Departe stând pentru frica muncii ei, zicând: Vai, vai, cetatea cea mare, Vavilónul, cetatea cea tare, că într-un ceas a venit judecata ta.
11. Şi neguţătorii pământului plâng şi o jelesc pe ea, că povara lor nimeni nu o cumpără mai mult,
12. Povară de aur şi de argint şi de piatră scumpă şi de mărgăritar şi de visson şi de porfiră şi de mătase şi de roş, şi tot lemnul de thuin şi tot vasul de elefant şi tot vasul de lemn scump şi de aramă şi de fier şi de marmoră,
13. Şi scorţişoară şi tămâieri şi mir şi tămâie şi vin şi untdelemn şi făină de grâu şi grâu şi dobitoace şi oi, şi cai şi căruţe şi trupuri, şi suflete de oameni.
14. Şi poama poftei sufletului tău s-a dus de la tine, şi toate cele grase şi luminate s-au dus de la tine şi mai mult nu vei mai afla pe ele.

15. Neguţătorii acestora cari s-au îmbogăţit de la ea departe vor sta, pentru frica pedepsei ei, plângând şi tânguindu-se
16. Şi zicând: Vai, vai, cetatea cea mare, cea îmbrăcată cu visson şi cu porfiră şi cu roş şi poleită cu aur şi cu piatră scumpă şi cu mărgăritaruri,
17. Că într-un ceas s-a pustiit atâta bogăţie. Şi tot cârmaciul şi toată gloata cea din corăbii şi corăbierii şi oricâţi lucrează marea, de departe au stătut
18. Şi strigau văzând fumul arderii ei, zicând: Care era asemenea cu cetatea cea mare!
19. Şi puneau ţărână pe capetele lor şi strigau plângând şi tânguindu-se, zicând: Vai, vai, cetatea cea mare, întru carea s-au îmbogăţit de preţul ei toţi cei ce au corăbii în mare, că într-un ceas s-a pustiit.
20. Veseleşte-te de ea, cerule, şi voi sfinţi apostoli şi prooroci, că au judecat Dumnezeu judecata voastră despre dânsa.
21. Şi un înger tare a ridicat o piatră mare ca de moară, şi o a aruncat în mare zicând: Aşa cu pornire se va arunca Vavilónul cetatea cea mare şi nu se va mai afla.
22. Şi glas de lăutari şi de muzici şi de fluieraşi şi trâmbiţaşi nu se va mai auzi întru tine,
23. Şi lumină de făclie nu se va mai ivi întru tine, şi glas de mire şi de mireasă nu se va mai auzi întru tine; că neguţătorii tăi erau boierii pământului, căci cu fermecătoria ta s-au înşelat toate neamurile,
24. Şi într-însa s-a aflat sânge de prooroci şi de sfinţi şi de toţi cei junghiaţi pe pământ.

CAP. 19

Cântarea sfinţilor pentru căderea Vavilónului. Nunta şi cina Mielului. Evanghelistul vede pe Hristos. Antihrist şi ai săi aruncaţi în Gheena.

Şi după acestea am auzit ca un glas mare de gloată multă în cer zicând: Alliluia, mântuirea şi slava şi cinstea şi puterea, Domnului Dumnezeului nostru,
2. Că adevărate şi drepte sânt judecăţile lui; că au judecat pe curva cea mare care a stricat pământul cu curvia sa, şi a izbăvit sângele robilor săi din mâna ei.
3. Şi a doua oară a zis: Alliluia; şi fumul ei se suie în vecii vecilor.
4. Şi au căzut bătrânii cei douăzeci şi patru şi cei patru vieţuitori şi s-au închinat lui Dumnezeu celui ce şade pe Scaun, zicând: Amin Alliluia,
5. Şi glas din Scaun a ieşit zicând: Lăudaţi pe Dumnezeul nostru toţi robii lui şi cei ce vă temeţi de dânsul, şi cei mici şi cei mari.
6. Şi am auzit ca un glas de gloată multă şi ca un glas de ape multe şi ca un glas de tunete tari, zicând: Alliluia, că au împărăţit Domnul Dumnezeu atotţiitorul.
7. Să ne bucurăm şi să ne veselim şi să dăm slava lui, că a venit nunta Mielului şi muierea lui s-a gătit pe sine
8. Şi s-a dat ei ca să se îmbrace cu visson curat şi strălucit; că vissonul sânt îndreptările sfinţilor.
9. Şi zice mie: Scrie: Fericiţi cei chemaţi la cina nunţii Mielului. Şi zice mie: Aceste cuvinte adevărate sânt ale lui Dumnezeu.
10. Şi am căzut înaintea picioarelor lui ca să mă închin lui. Şi zice mie: Vezi să nu; împreună cu tine rob sânt şi cu fraţii tăi cari au mărturia lui Iisus. Lui Dumnezeu te închină, că mărturia lui Iisus este duhul proorociei.
11. Şi am văzut cerul deschis, şi iată un cal alb, şi cel ce şedea pe el se chema credincios şi adevărat, şi întru dreptate judecă şi dă războiu.
12. Ochii lui ca para focului, şi pe capul lui steme multe, având nume scris carele nimenea îl ştie, fără numai el,
13. Şi îmbrăcat în haină văpsită cu sânge, şi se cheamă numele lui Cuvântul lui Dumnezeu.
14. Şi oştile cele din cer urmau după el pe cai albi, îmbrăcaţi fiind în visson alb şi curat.
15. Şi din gura lui iese sabie ascuţită, ca cu dânsa să lovească neamurile, şi el le va paşte pe ele cu toiag de fier, şi el calcă teascul vinului mâniei şi iuţimii lui Dumnezeu atotţiitorului,

16. Şi are peste haina şi peste coapsa sa numele scris: Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor.
17. Şi am văzut pe un înger stând în soare, şi a strigat cu glas mare, zicând tuturor pasărilor celor ce zboară în mijlocul cerului: Veniţi şi vă adunaţi la cina marelui Dumnezeu,
18. Ca să mâncaţi trupuri de împăraţi şi trupuri de căpitani şi trupurile celor tari şi trupurile cailor şi ale celor ce şed pe ei şi trupurile tuturor celor slobozi şi celor robi şi celor mici şi celor mari.
19. Şi am văzut pe hiară şi pe împăraţii pământului şi oştile lor adunate ca să facă războiu cu cel ce şade pe cal şi cu oastea lui.
20. Şi s-a prins hiara, şi cu ea proorocul cel mincinos care a făcut semnele înaintea ei, cu carile a amăgit pe cei ce au luat semnul hiarei şi pe cei ce s-au închinat chipului ei. Vii s-au aruncat amândoi în iazărul cel de foc care arde cu piatră pucioasă.
21. Şi ceilalţi s-au ucis cu sabia celui ce şedea pe cal, carea ieşea din gura lui, şi toate pasările s-au săturat din trupurile lor.

CAP. 20

Satana legat. Mia de ani. Scaunele gătite mărturisitorilor lui Hristos. Învierea cea dintâiu şi moartea a doua. Góg şi Magóg. Învierea cea de obşte.

Şi am văzut înger pogorându-se din cer, având cheia adâncului şi lanţ mare în mâna lui.
2. Şi a prins pe balaur, pe şarpele cel vechiu, care este diavolul şi satana, şi l-a legat pe el o mie de ani
3. Şi l-a băgat pe el în adânc şi l-a închis şi a pecetluit deasupra lui, ca să nu înşele mai mult pe neamuri până se vor plini o mie de ani. Şi după acestea trebuie el să se dezlege puţină vreme.
4. Şi am văzut scaune şi au şezut pe ele şi judecată s-a dat lor, şi pe sufletele celor tăieţi pentru mărturia lui Iisus şi pentru cuvântul lui Dumnezeu, şi cari nu s-au închinat hiarei nici chipului ei, şi n’au luat semnul pe fruntea lor şi pe mâna lor. Şi au vieţuit şi au împărăţit cu Hristos o mie de ani.
5. Iar ceilalţi morţi nu au înviat până nu se va sfârşi mia cea de ani. Aceasta este învierea cea dintâiu.
6. Fericit şi sfânt este cel ce are parte întru învierea cea dintâiu; peste aceştia moartea cea de a doua nu are putere, ci vor fi preoţi ai lui Dumnezeu şi ai lui Hristos, şi vor împărăţi cu el o mie de ani.
7. Şi dacă se va plini acea mie de ani, se va dezlega satana din temniţa lui
8. Şi va ieşi să înşele neamurile cele ce sânt în cele patru unghiuri ale pământului, pe Góg şi pe Magóg, să adune pe ei la războiu, al căror număr este ca nisipul mării.
9. Şi s-au suit pe latul pământului şi au încunjurat tabăra sfinţilor şi cetatea cea iubită, şi s-a pogorît foc de la Dumnezeu din cer şi i-a mâncat pe ei.
10. Şi diavolul cel ce înşela pe ei s-a aruncat în iazărul cel de foc şi de piatră pucioasă, unde este hiara şi proorocul cel mincinos, şi se vor chinui ziua şi noaptea în vecii vecilor.
11. Şi am văzut scaun alb mare şi pe cel ce şedea pe el, de a cărui faţă a fugit pământul şi cerul, şi loc nu s-a aflat lor.
12. Şi am văzut pe morţi, pe cei mici şi pe cei mari, stând înaintea lui Dumnezeu, şi cărţi s-au deschis, şi altă carte s-a deschis, carea este a vieţii, şi s-au judecat morţii din cele scrise în cărţile acelea după lucrurile lor.
13. Şi marea a dat pe morţii cei dintr-însa, şi moartea şi iadul au dat pe morţii cei dintr-înşii, şi s-au judecat fiecare după lucrurile lor.
14. Şi moartea şi iadul s-au aruncat în iazărul cel de foc. Aceasta este moartea cea a doua.
15. Şi oricarele nu s-a aflat scris în cartea vieţii, s-a aruncat în iazărul cel de foc.

CAP. 21

Cer şi pământ nou. Ierusalímul cel de sus. Cuvintele celui ce şade pe Scaun. Îngerul ce măsura cetatea sfinţilor.

Şi am văzut cer nou şi pământ nou; că cerul cel dintâiu şi pământul cel dintâiu au trecut, şi marea nu mai este.
2. Şi eu Ioánn am văzut cetatea cea sfântă, Ierusalímul cel nou, pogorându-se de la Dumnezeu din cer, gătită ca o mireasă împodobită bărbatului său.
3. Şi am auzit glas mare din cer zicând: Iată cortul lui Dumnezeu cu oamenii, şi se va sălăşlui cu ei, şi ei vor fi noroade ale lui, şi însuşi Dumnezeu va fi cu ei, Dumnezeu al lor,
4. Şi va şterge Dumnezeu toată lacrăma de la ochii lor, şi moartea nu va fi mai mult, nici plângere, nici strigare, nici durere nu va fi mai mult, că cele dintâiu au trecut.
5. Şi au zis cel ce şedea pe Scaun: Iată toate fac nouă. Şi zice mie: Scrie, că cuvintele acestea adevărate şi credincioase sânt.
6. Şi a zis mie: Făcutu-s-a. Eu sânt Álfa şi Oméga, începutul şi sfârşitul. Eu celui însetat voiu da în dar din izvorul apei vieţii.
7. Cel ce va birui va moşteni toate şi eu voiu fi lui Dumnezeu şi el va fi mie fiu.
8. Dar celor fricoşi şi necredincioşi şi spurcaţi şi ucigaşi şi curvari şi fermecători şi închinători de idoli şi tuturor celor mincinoşi, partea lor în iazărul cel ce arde cu foc şi cu piatră pucioasă, care este moartea cea a doua.
9. Şi a venit către mine unul din cei şapte îngeri carii aveau cele şapte cupe carile erau pline de cele şapte rane cele mai de pe urmă, şi a grăit cu mine zicând: Vino, să-ţi arăt mireasa, muierea Mielului.
10. Şi m’a dus pe mine în duh într-un munte mare şi înalt, şi mi-a arătat mie cetatea cea mare, Ierusalímul cel sfânt, pogorându-se din cer de la Dumnezeu,
11. Având slava lui Dumnezeu, şi luminătorul ei asemenea cu piatră prea scumpă, ca piatra iaspis ce este ca cristalul.
12. Şi având zid mare şi înalt, având porţi douăsprezece şi la porţi îngeri doisprezece şi nume scrise deasupra, carile sânt cele douăsprezece seminţii ale fiilor lui Israíl;
13. Despre răsărit porţi trei, despre miazănoapte porţi trei, despre miazăzi porţi trei, şi despre apus porţi trei.
14. Şi zidul cetăţii avea temelii douăsprezece şi într-însele numele celor doisprezece apostoli ai Mielului.
15. Şi cel ce vorbea cu mine avea trestie de aur, ca să măsoare cetatea şi porţile ei şi zidul ei.
16. Şi cetatea este în patru colţuri, şi lungimea ei este atâta cât şi lăţimea. Şi a măsurat cetatea cu trestia, la stadii de douăsprezece mii. Lungimea şi lăţimea şi înălţimea ei întocmai sânt.
17. Şi a măsurat zidul ei de o sută patruzeci şi patru de coţi, măsură a omului, carea este a îngerului.
18. Şi era zidirea zidului ei iaspis şi cetatea aur curat asemenea sticlei ceii curate.
19. Şi temeliile zidului cetăţii erau cu toată piatra scumpă împodobite: temelia cea dintâiu iaspis, a doua safir, a treia halchidon, a patra smaragd,
20. A cincea sardonix, a şasea sardion, a şaptea hrisolithos, a opta viril, a noua topaz, a zecea hrisoprasos, a unsprezecea iachint, a douăsprezecea ametist,
21. Şi cele douăsprezece porţi erau douăsprezece mărgăritaruri, fiecare poartă era dintr-un mărgăritar. Şi uliţa cetăţii era aur curat ca sticla cea luminoasă.
22. Şi biserică nu am văzut întru dânsa, că Domnul Dumnezeu atotţiitorul este biserica ei şi Mielul.
23. Şi cetatea nu are trebuinţă de soare nici de lună ca să lumineze întru ea, că slava lui Dumnezeu o a luminat pe ea, şi luminătorul ei este Mielul.
24. Şi neamurile celor ce se mântuiesc întru lumina ei vor umbla, şi împăraţii pământului aduc slava şi cinstea lor întru dânsa,
25. Şi porţile ei nu se vor închide ziua, că noaptea nu va fi acolo,
26. Şi vor aduce slava şi cinstea neamurilor întru dânsa.

27. Şi nu va intra întru dânsa tot ce este spurcat şi face spurcăciune şi minciună, fără numai cei scrişi în cartea vieţii Mielului.

CAP. 22

Râul cel limpede ieşind din Scaun. Vedenia Apostolului vrednică de credinţă. Hristos Dumnezeul proorocilor şi stăpân al tuturor. Porunca de a propovedui Apocalipsa. Chemarea arătării ceii slăvite a lui Hristos. Blestem asupra celor ce vor strica această carte.

Şi mi-a arătat mie râu limpede al apei vieţii luminos ca cristalul, ieşind din Scaunul lui Dumnezeu şi al Mielului.
2. În mijlocul uliţei ei, şi a râului de o parte şi de alta, lemnul vieţii făcând roduri douăsprezece, în fiecare lună dându-şi rodul său, şi frunzele lemnului spre tămăduirea neamurilor.
3. Şi tot blestemul nu va mai fi acolo; şi Scaunul lui Dumnezeu şi al Mielului vor fi într-însa, şi robii lui vor sluji lui
4. Şi vor vedea faţa lui, şi numele lui pe frunţile lor.
5. Şi noapte nu va fi acolo şi trebuinţă nu au de făclie şi de lumina soarelui, că Domnul Dumnezeu îi luminează pe ei, şi vor împărăţi în vecii vecilor.
6. Şi a zis mie: Aceste cuvinte sânt credincioase şi adevărate, şi Domnul Dumnezeul sfinţilor prooroci au trimis pe îngerul său să arate robilor săi cele ce trebuie să fie degrab.
7. Iată viu degrab. Fericit cela ce păzeşte cuvintele proorociei cărţii acesteia.
8. Şi eu Ioánn cel ce văz şi auz acestea. Şi când am auzit şi am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului ce îmi arăta mie acestea.
9. Şi îmi zice: vezi nu, că dimpreună cu tine rob sânt, şi cu fraţii tăi proorocii şi cu cei ce păzesc cuvintele cărţii acesteia, lui Dumnezeu te închină.
10. Şi îmi zice: Să nu pecetluieşti cuvintele proorociei cărţii acesteia, că vremea aproape este.
11. Cel ce nedreptăţeşte mai nedreptăţească şi cel ce spurcă mai spurce, şi cel drept mai lucreze dreptate, şi cel sfânt mai sfinţească-se.
12. Iată viu degrab, şi plata mea cu mine, ca să dau fiecăruia precum va fi lucrul lui.
13. Eu sânt Álfa şi Oméga, începutul şi sfârşitul, cel dintâiu şi cel de pe urmă.
14. Fericiţi cei ce fac poruncile lui, ca să fie stăpânirea lor peste lemnul vieţii şi pe porţi să intre în cetate.
15. Iar afară câinii şi fermecătorii şi curvarii şi ucigaşii şi închinătorii de idoli şi tot cela ce iubeşte şi face minciună.
16. Eu Iisus am trimis pe îngerul meu ca să mărturisească vouă acestea în biserici. Eu sânt rădăcina şi odrasla lui Davíd, steaua cea strălucitoare şi de dimineaţă.
17. Şi duhul şi mireasa zic: Vino. Şi cela ce aude să zică: Vino. Şi cel însetat să vie. Şi cela ce voieşte, să ia apa vieţii în dar.
18. Că mărturisesc la tot cel ce aude cuvintele proorociei cărţii acesteia: De va adăoga cineva la acestea, va pune Domnul Dumnezeu peste el toate ranele cele scrise în cartea aceasta,
19. Şi de va scoate cineva din cuvintele cărţii proorociei acesteia, va scoate Dumnezeu partea lui din cartea vieţii şi din cetatea cea sfântă şi din cele scrise în cartea aceasta.
20. Zice cela ce mărturiseşte acestea: Aşa, viu curând. Amin. Aşa, vino Doamne Iisuse.
21. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi toţi, Amin.

SFÂRŞIT ŞI LUI DUMNEZEU SLAVĂ

Trimiteri :
1. 1. Ioánn 3, 32, Apoc. 22, 6, 7.
2. Apoc. 6,9. 3. Apoc. 22, 7, 1 Petr. 4, 7.
4. Eş. 3, 14, Evr. 13, 18, Is. 11, 2.
5. Apoc. 3, 14, Fapt. 26, 23, Gal. 2, 20, Evr. 9. 14. 6. Apoc. 5,10 , 1 Petr. 2, 5.
7. Zah. 12, 10, Ioánn 19, 37.
8. Apoc. 22, 13, Is. 41, 4.
9. Rom. 8, 17.
13. Apoc. 2,1, Ez. 1, 26.
14. Apoc. 2, 18.
18. Rom. 6, 9. 19. Apoc. 14, 13, 4, 1.
20. Mal. 2, 7.

2. 1. Apoc. 2, 16, 13. 2. 1 Ioánn 4, 2.
3. Gal. 6, 9, Evr. 12, 5.
6. Ps. 138, 21. 7. Mat. 11, 15.
8. Apoc. 22, 13. 9. Apoc. 3, 9.
10. Mat. 10, 28.
12. Efés. 6, 17, Evr. 4,12.
13. Apoc. 13, 2, 3, 8.
14. Num. 25, 2, 2 Petr. 2, 5, Iud. 11.
16. Apoc. 3, 12, 19, 12.
17. Apoc. 3, 12, 19, 12.
18. Apoc. 1, 14.
19. 3 Împ. 16, 31. 22. Apoc. 18, 9.
23. Ps. 7,10. 25. Apoc. 3, 11.
26.Ps. 2, 8. 27. Apoc. 12, 5.
28. Luc. 22, 29. 29. Apoc.3, 6.

3. 1. Apoc. 1, 16. 3. 1 Tes. 5, 2.
4. Apoc. 4, 4. 5. Fil. 4, 3.
7. Iov 12, 14, Is. 22, 22

8. Apoc 2, 2, 9, 1Tes. 1, 3.
9. Apoc. 2, 9.
11. Apoc. 1, 3, 2, 5.
12. Apoc. 2, 7, sq 14, 1.
15. Apoc 2, 2.
17. Os. 12, 9, 1 Cor. 4, 8.
18. 1 Petr. 1, 7, Apoc. 16, 15.
19. Iov 5, 17, Pilde 3, 12, 1 Cor. 11, 32.
20. Cânt. Cânt. 5, 2, Luca 12, 36, Ioánn 14, 23.
21. Mat. 19, 28.

4. 1. Apoc. 1, 10. 3.Ez. 1, 26.
4. Apoc. 11, 16.
5. Apoc. 11, 19, Zah. 4, 2. 6. Apoc. 15, 2.
10. Apoc. 5, 14.

5. 1. Apoc. 4, 3, Ez. 2, 9.
5. Fac. 49, 9, Is. 11, 1. 7. Apo. 4, 2.
10. Apoc. 1, 6, 20, 6, 22, 5.
11. Dan. 7, 10.

6. Apoc. 4, 6, 5, 6. 3. Apoc. 4, 7. Zah. 1, 8, Is. 9, 20. 5. Apoc. 4, 7.
8. Apoc. 20, 14. 10. Luca 18, 7, Ps. 34, 17.
11. Apoc. 3, 5. 14. Ps. 101, 27, Evr. 1, 11
16. Luca 23, 30.

7. 3. Eş. 12, 23, Ez. 9, 4.
9. Apoc. 6, 11.
11. Apoc. 5, 11. 12. Apoc. 5, 12.
14. Ioánn 21, 15, Evr. 9, 14.
16. Is. 49, 10, Ps. 120, 6.
17. Apoc. 5, 6, Ps. 22, 2, Is. 25, 8.

8. 1. Is. 14, 7, Av. 2, 20
3. Apoc. 5, 8. 5. Apoc. 4, 5..
13. Apoc. 9, 12.

9. 4. Apoc. 7, 3. 6. Luca 23, 30.
7**.** Ioil 2, 4. 8. Ioil 1, 6.
20. Apoc. 16, 11, Ps. 105, 37, 114, 4.

10. 1. Apoc. 5, 2, 4, 3. 2. Apoc. 5, 1.
3**.** Ier. 25, 30. 4. Dan. 12, 7
5. Fac. 14, 22, Dan. 12, 7.
6. A doua Lege 32, 40.
7. Apoc. 11, 15, 1 Cor. 15, 51.
9. Ez. 3, 1.

11. 1. Apoc. 21, 15, Ez. 40, 3.
2. Apoc. 13, 5. 3. Apoc. 12, 6.
4. Zah. 4, 3. 5. 4 Împ. 1, 10.
6. 3 Împ. 17, 1, Eş. 7, 19.
7. Apoc. 13, 1, Dan. 7, 21.

8. Apoc. 18, 10, Luca 13, 34.
10. Apoc. 8, 13.
11. Ez. 37, 5, Luca 7, 16.
13. Apoc. 16, 18. 14. Apoc. 9, 12.
15. Apoc. 10, 7, 12, 10, Dan. 2, 44.
16. Apoc. 4, 4. 17. Apoc. 4, 8.
18. Apoc. 6, 16, 19, 12.
19. Apoc. 8, 5, 18, 21, 15, 5.

12. 1. Apoc. 15, 1. 2. Mich. 4, 10.
3. Apoc. 13, 1, Eş. 20, 3.
5. Apoc. 2, 12, 19, 15, Ps. 2, 9.
6. Dan. 12, 11, Mat. 2, 13.
7. Dan. 10, 13, 12, 1.
9. Apoc. 20, 2, Luca 10, 18, Ioánn 12, 31, Fac. 3, 1. 10. Apoc. 11, 15, 19, 1.
11. Rom. 8, 37 şi 16, 20.
12. Apoc. 18, 2, Ps. 95, 11.
13. Fac. 3, 15. 14. Is. 40, 31, Dan. 7, 25.
15. Apoc. 17, 15.
17. Apoc. 14, 12, 1 Ioánn 5, 10.

13. 1. Apoc. 17, 3, sq., Dan. 7,7.
2. Apoc. 12, 3. 3. Apoc. 17, 8.
4. Apoc. 18, 18.
5. Dan. 7, 8,11, Apoc. 11, 2.
7. Apoc. 11, 7, Dan. 7, 21.
8. Apoc. 17, 8, Fil. 4, 3.
9. Apoc. 2,7, sq.
10. Fac. 9, 6, Is. 33, 1, Ier. 15, 2, Apoc. 14, 12. 12. Apoc. 7, 4, 3.
13. Mat. 24, 24, 2 Tes. 2, 9.
14. A Doua Lege 13, 1
15. Apoc. 14, 9, Dan. 3, 3.
16. Apoc. 19, 20.
17. Apoc. 14, 11, 15, 2.
18. Apoc. 17, 9.

14. 2. Apoc. 1, 15. 4. Apoc. 5, 9.
5. Sof. 3, 13. 6. Apoc. 8, 13.
7. A Doua Lege 32, 3, Fapt 14, 15.
8. Apoc. 18, 2, Is. 21, 9, Dan. 4, 27, Ier. 51, 7.
10. Apoc. 16, 19, Ps. 74, 8, sq. Is. 51, 22, Ier. 25, 15.
11. Apoc. 19, 3, Is. 34, 10.
12. Apoc. 13, 10, 12, 17.
13. Apoc. 19, 9, Evr. 4, 10.
14. Apoc. 1, 13, Ez. 1, 26, Dan. 7, 13.
15. Ioil 3, 13, Mat. 13, 39.
18. Ioil 3, 18.
20. Is. 63, 3, Plâng. 1, 13.

15. 1. Apoc. 12, 1, 17, 1.
2. Apoc. 4, 6, 12, 11, 5, 8.
3. Eş. 15, 1, Ps. 110, 2 şi 114, 18, A Doua Lege 32, 1
4. Ier. 10, 7.
5. Apoc. 11, 19.
6. Apoc. 1, 13, Ez. 9, 2.
7. Apoc. 4, 9, Ez. 22, 31.
8. Is. 6, 4, Eş. 40, 35.

16. 1. Eş. 17, 10, Apoc. 15, 7.
2. Eş. 9, 10. 5. Ps. 118, 137.
7. Apoc. 19, 2, 13, 3.
9. Apoc. 13, 6 şi 9, 20. 10. Apoc. 13, 2.
11. Apoc. 19, 20. 12. Is. 11, 15.
14. 3 Împ. 20, 21, Mat. 24, 24, 2 Tes. 2, 9.
15. 1 Tes. 5, 2, 2 Cor. 5, 3, Luc. 12, 37.
16. Zah. 12, 11. 17. Apoc. 21, 6.
18. Apoc. 4, 5.
19. Apoc. 14, 10, 17, 5, Is. 51, 22.
20. Apoc. 6, 14.

17. 1. Apoc. 15, 1, Ier. 51, 13, Num. 3, 4.
2. Apoc. 14, 8, 18, 9.
3. Mat. 4, 1,Is. 21, 1, Apoc. 21, 10, 13, 1.
4. Apoc. 18, 16, Ier. 51, 7.
5. Apoc. 14, 8, 2 Tes. 2, 7.
6. Apoc. 18, 24. 8. Apoc. 11, 7 şi 13, 3, Eş. 32, 32, Dan 12, 1.
9. Apoc. 13, 1, 18.
10. Apoc. 20, 3. 12. Dan. 7, 24.
14. Apoc. 19, 16. 15. Is. 8, 7, Ier. 47, 2.
16. Apoc. 18, 8 17. Apoc. 10, 7.
18. Apoc. 16, 19.

18. 1. Apoc. 10, 1.
2. Apoc. 14, 8, Is. 21, 9, 13, 21 şi 34, 11 sq, Ier. 50, 3, 51, 8.
3. Ier. 51, 7, Naum 3, 4.
4. Is. 48, 20, Ier. 50, 8 şi 51, 6, 9.
6. Num. 25, 17, Ps. 136, 8.
7. Ier. 50, 29, Is.47, 7 sq.
8. Is. 47, 9, Ier. 50, 31, Apoc. 17, 16.
9. Apoc. 17, 2, Ez. 26, 16:27, 30.
10. Apoc. 14, 8, Is. 21, 9, Ier. 51, 8.
11. Ez. 27, 36.

12. Apoc. 17, 4, Ez. 27, 12, sq.
13. Ier. 50, 13.
16. Apoc. 17, 4. 17. Is. 23, 14, Ez. 27, 27.
18. Is. 34, 10. 19. Is. N. 7, 6, Iov 2, 12.
20. Is. 44, 23, 49, 13, Ier. 51, 48.
22. Is. 24, 8, Ier. 26, 13. 23. Is. 23, 8.
24. Apoc. 17, 6, Mat. 23, 35.

19. 1.Apoc. 12, 10, Ps. 103, 35.
2. Apoc. 16, 7, Ier. 51, 25, Ps. 9, 12.
3. Is. 34, 10, 4. Ps. 105, 48.
6. Apoc 11, 15.
7. Ps. 117, 23, Mat. 22, 2, 25, 10.
8. Ps. 44, 14, sq. 9. Luca 14, 16.
10. Fapt. 10, 25. 11. Apoc. 6, 2.
12. Apoc. 1, 14.
13. Fac. 49, 11, Is. 63, 1, Ioánn 1, 1, 14.
14. Apoc. 4, 4. 15. Ps. 2, 9, Is. 63, 3.
16. Apoc. 17, 14, 1 Tim. 6, 15.
17. Ez. 39, 4. 18. Is. 49, 26.
20. Apoc. 13, 1, 15, Is. 30, 33, Dan. 7,11

20. 1. Apoc. 1, 18. 2. Apoc. 12, 9.
4. Dan. 7, 9. 5. Is. 26, 14.
6. Apoc. 5, 10. 8. Ez. 38, 2.
9. Ez. 39, 6.
10. Apoc 19, 20, 14, 10.
12. Apoc. 3, 5, Fil. 4, 3. Dan. 7, 10.
13. Is. 26, 19.
14. Apoc. 6, 8, 1 Cor. 15, 26.
15. Mat. 25, 41.

21. 1. Is. 65, 17, 2 Petr. 3, 13.
2. Gal. 4, 26. 3. 2 Cor. 2, 16, Is. 37, 28.
4. Apoc. 7, 17, Is. 35, 10.
5. Apoc. 4, 2, Is. 43, 19, 2 Cor. 5, 17.
6. Apoc. 1. 8.
7. Apoc. 2, 26, Zah. 8, 8, Evr. 8,10.
8. Apoc. 22, 15. 9. Apoc. 15, 1, 6,7, 19, 7.
10. Ez. 40. 2. 11. Ez. 48, 35.
12. Ez. 48, 31. 14. Efés. 2, 20.
15. Ez. 40, 3, Zah. 2, 1.
19. Eş. 28, 17, Is. 54, 11. 21. Apoc. 22, 2.
23. Apoc. 22, 5, Is. 60, 19.
24. Is. 60, 3. 25. Is. 60, 11, Apoc. 22, 5.
27. Fil. 4, 3, Ioil 3, 17.

22. 1. Ez. 47, 1, 12, Zah. 14, 8.
2. Apoc. 21, 21. 3. Zah. 14, 11.
4. Ps. 16, 15. 5. Apoc. 21, 25, Ps. 35, 9.
7. Apoc. 3, 11, 1, 3. 8. Apoc. 19, 10.
9. Mat. 4, 19.
10. Dan. 8, 26, Apoc. 1, 3, Fil. 4, 5.
11. 2 Tim . 3,13.
12. Apoc. 3, 11, Rom. 2, 6.
13. Apoc. 1, 8, 2, 8, 21, 6, Is. 41, 4, 44, 6, 48, 12. 15. Apoc. 21, 8, 1 Cor. 6, 10. 16. Apoc. 1, 1, 2, Apoc. 5, 5, Is. 11, 10, Rom. 15, 12, 2 Petr. 1, 19.
17. Apoc. 21, 6, Is. 55,1, Ioánn 7, 37.
19. A doua lege 4, 2, Fil 4, 3.
20. Apoc. 1, 7.